DAN SIMMONS

hms terror

NAUTILUS

DAN SIMMONS

HMS Terror

*

Titlu original: Dan Simmons - THE TERROR (2007)
Traducere: Ruxandra TOMA
Coperta: Alexandru CSUKOR
Ilustraţia copertei: Tudor POPA
Redactor: Oana IONAŞCU
Tehnoredactor: Irina POPESCU

ISBN 978-606-579-832-8
Vol. 1. – ISBN 978-606-579-846-5

NEMIRA 2014

Dan Simmons s-a născut în 1948 în statul american Illinois şi a crescut în Vestul Mijlociu. În 1970 a absolvit Colegiul Wabash şi a fost recompensat cu Premiul Phi Beta Kappa pentru excelenţă în ficţiune, jurnalism şi artă. A urmat Washington University din St Louis, după care a lucrat optsprezece ani în învăţământul primar. Prima povestire i-a fost publicată în 1982, iar primul roman în 1985. Din 1987 este scriitor liber-profesionist. Dan Simmons a devenit faimos în 1989, când a câştigat premiile Hugo şi Locus cu romanul *Hyperion,* a cărui structură este inspirată din *Decameronul* şi *Povestiri din Canterbury.* Simmons a abordat de-a lungul carierei sale literare diverse genuri, combinându-le uneori în cadrul aceluiaşi volum: science fiction, horror, fantasy şi roman poliţist. Dintre lucrările sale amintim: *Song of Kali* (Premiul World Fantasy, 1986), *Carrion Confort* (premiile Bram Stoker, Locus şi British Fantasy, 1990), *Hyperion* (premiile Hugo şi Locus, 1990, Ignotus, 1991, şi Seiun, 1995), *Entropy's Bed at Midnight* (Premiul Locus, 1991), *Căderea lui Hyperion* (premiile Locus şi SF Chronicle, 1991, British SF, 1992, şi Seiun, 1996), *Prayers to Broken Stones* (Premiul Bram Stoker, 1992), *Summer of Night* (Premiul Locus, 1992), *Children of the Night* (Premiul Locus, 1993), „This Year's Class Picture" (premiile World Fantasy, Bram Stoker şi Sturgeon, 1993, Seiun, 1999), „Death in Bangkok" (premiile Bram Stoker şi Locus, 1994), *Fires of Eden* (Premiul Locus, 1995), *The Rise of Endymion* (premiile Locus şi SF Chronicle, 1998), „Orphans of the Helix" (Premiul Locus, 2000), *A Winter Haunting* (Premiul International Horror Guild, 2003), *Ilion* (Premiul Locus, 2004).

Cu dragoste şi mii de mulţumiri pentru memorabilele lor scrieri despre expediţiile arctice, dedic această carte lui Kenneth Tobey, Margaret Sheridan, Robert Cornthwaite, Douglas Spencer, Dewey Martin, William Self, George Fenneman, Dimitri Tiomkin, Charles Lederer, Christian Nyby, Howard Hawkes şi James Arness.

Această calitate înşelătoare este cea care face ca gândul despre alb, dezbrăcat de conotaţiile lui prietenoase şi asociat cu oricare obiect înspăimântător în sine însuşi, să intensifice groaza aceea dincolo de orice limite. Dovadă stau ursul alb de la poli şi rechinul alb de la tropice; oare ce altceva decât albul lor neted, ca de nea, îi face atât de negrăit de înspăimântători? Albul acela este cel care transmite o asemenea blajinătate detestabilă, mai degrabă dezgustătoare decât monstruoasă, prostului care cască ochii la frumuseţea lor. Astfel încât tigrul cu colţi fioroşi şi blană magnifică nu ne zdruncină până într-atât de mult curajul ca ursul sau rechinul învelit în linţoliul lui alb.

Herman Melville,
Moby Dick (1851)

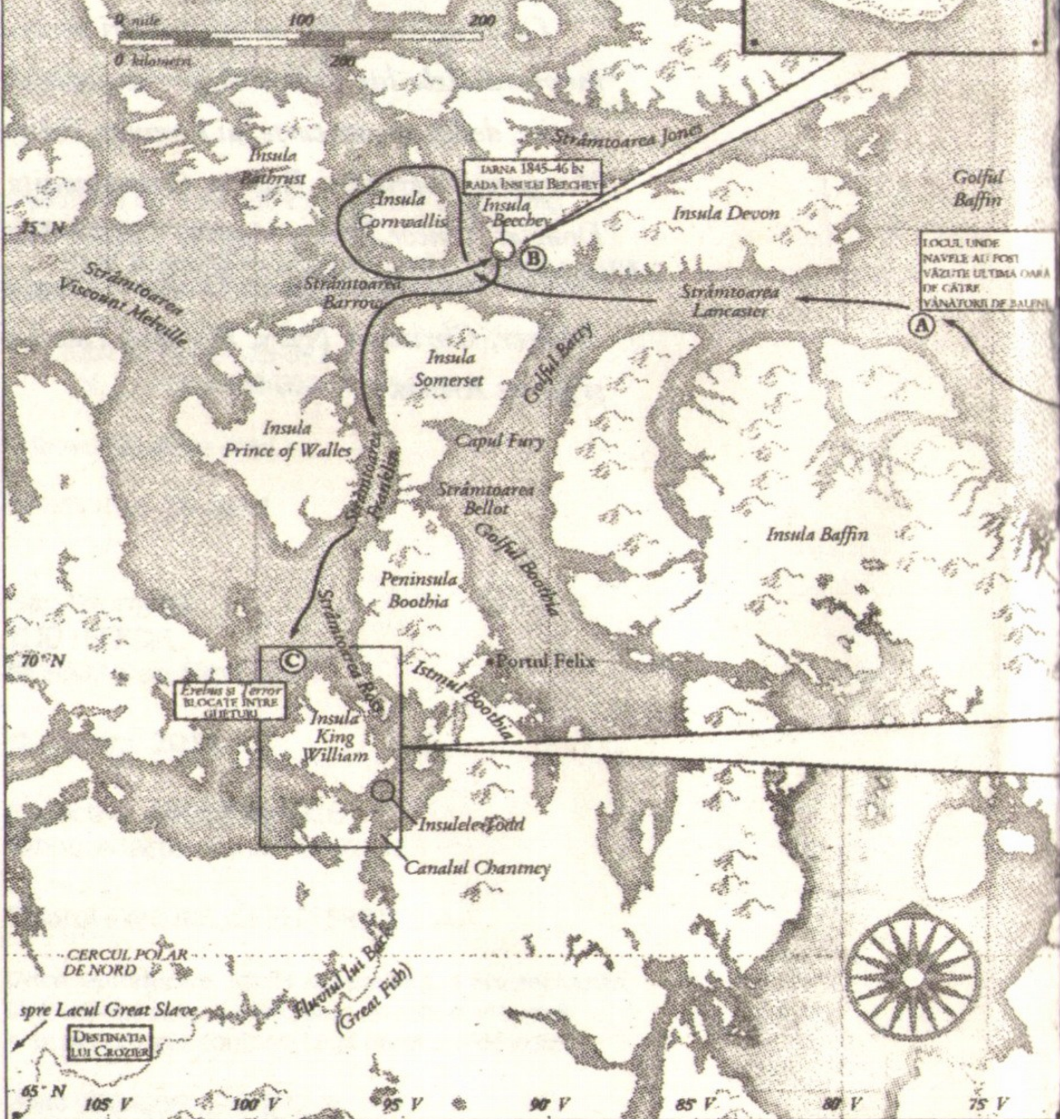
Expediția arctică a lui Sir John Franklin în căutarea Pasajului de Nord-Vest

19 mai 1845: HMS *Erebus* și HMS *Terror* pleacă din Anglia, cu un total de 129 de oameni la bord

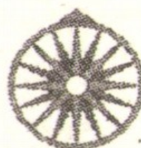
A) Sfârșitul lunii iulie 1845: Navele sunt văzute pentru ultima oară de către vânătorii de balene în Golful Baffin.

B) Iarna 1845–46: Cele două nave sunt blocate între gheţuri în largul Insulei Beechey.

C) Sept. 1846 – 22 aprilie 1848: Navele sunt prinse între gheţuri la 70° 05' lat. N., 98° 23' long. V.

Insula (Ținutul) King William - Detaliu

0 mile 20 40
0 kilometri 40

Capul Felix

Poziție aproximativă a navelor 1846–1848

Strâmtoarea James Ross

Capul Victory

Tumulul James Ross

Capul Jane Franklin

Tabăra *Terror*

Capul Franklin

Locul masacrului

Locul Împărtășaniei

Le Vesconte

Râu

Ținutul King William

Locul vasului

Tabăra Spitalul

Strâmtoarea Rae

Tumul

Așezare sezonieră a eschimoșilor

Râul Pfeffer

Peglar

Bridgens

Tabăra Salvării

Strâmtoarea Simpson

Ultima poziție a HMS *Terror*

Insulele Todd

Golful Queen Maud

Canalul Chantrey

Golful Foametei

Peninsula Adelaide

Gura Fluviului lui Back, 60 mile (100 km.)

Cuprins

1
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
Octombrie, 1847

Căpitanul Crozier urcă pe punte şi descoperă că duhuri celeste îi asediază vasul. Deasupra – deasupra navei lui, *Terror* – falduri scânteietoare de lumină se năpustesc spre ei, iar apoi se retrag, ca braţele colorate ale unor năluci agresive, dar ezitante în ultimă instanţă. Degete subţiri din ectoplasmă se întind spre vas, se desfac, se pregătesc să-l înhaţe, dau înapoi.

Sunt minus patruzeci şi cinci de grade Celsius şi temperatura continuă să scadă cu repeziciune. Din cauza ceţii groase de mai devreme, din timpul acelei unice ore de crepuscul înnegurat care le era acum ziuă, fuseseră scurtate catargele – cei trei arbori gabieri, arboreţii, velatura superioară şi vergile de sus fuseseră demontate şi puse bine, pentru a preveni accidentele provocate de bucăţile de gheaţă care ar fi căzut de pe ele, dar, mai ales, riscul de răsturnare a navei sub greutatea gheţii care le-ar fi acoperit – iar acum par nişte copaci trişti, fără vârf şi cu crengile tăiate de mâini nepricepute, în lemnul cărora se reflectă aurora ce dansează de la un orizont abia întrezărit la celălalt. Sub ochii lui Crozier calotele zimţate de gheaţă din jur se fac albastre, apoi sângerează violet, apoi strălucesc cu verdele copilăriei lui petrecute în nordul Irlandei. La aproape o milă[1] în faţă şi puţin spre dreapta, muntele uriaş de gheaţă plutitoare care ascunde vederii vasul *Erebus,* nava soră a celei pe care se află el, pare, preţ de o clipă

[1] Milă marină: 1853 metri (n. tr.).

prea scurtă şi prea înşelătoare, că radiază văpăi de culoare din interior, ca şi cum s-ar mistui în propriile-i focuri îngheţate.

Strângându-şi mai bine gulerul în jurul gâtului şi dându-şi capul pe spate din obişnuinţa celor patruzeci de ani în care tot verificase starea catargelor şi a velelor, Crozier bagă de seamă că stelele de deasupra lui ard cu lumină fermă şi rece, iar cele de lângă linia orizontului nu numai că pâlpâie, dar şi, atunci când le priveşte fix, îşi schimbă poziţia, deplasându-se cu mişcări bruşte mai întâi la stânga, apoi la dreapta, apoi jucând în sus şi în jos. Crozier a mai văzut fenomenul acesta şi în trecut – în sudul îndepărtat, împreună cu Ross, precum şi în apele acestea, în timpul expediţiilor anterioare. Un cercetător pe care-l avusese la bord în acea călătorie la Polul Sud, şi care-şi petrecuse prima lui iarnă între gheţuri şlefuind şi lustruind lentilele telescopului, îi explicase lui Crozier că agitaţia stelelor s-ar fi datorat modificărilor rapide ale indicilor refracţiei din aerul rece şi încărcat, dar instabil, de deasupra apelor acoperite cu gheaţă şi a întinderilor nevăzute de uscat. Altfel spus, de deasupra noilor continente nemaivăzute vreodată de ochiul vreunui om. Sau cel puţin, în cazul acestei regiuni arctice, îşi zice Crozier, nemaivăzute de ochiul vreunui om de rasă albă.

În urmă cu mai puţin de cinci ani, Crozier descoperise împreună cu prietenul său, comandantul din vremea aceea, James Ross, un astfel de continent neştiut până atunci – Antarctica. Au botezat marea, întinderea de uscat şi golfurile mici după numele lui Ross. Au botezat munţii după numele finanţatorilor expediţiei şi după numele prietenilor lor apropiaţi. Au botezat cei doi vulcani pe care îi vedeau în zare după numele navelor lor – aceleaşi două nave de acum –, iar piscurile fumegânde căpătaseră numele Erebus şi

Terror. Crozier fusese chiar foarte mirat că nu botezaseră vreo formă importantă de relief după numele motanului de pe vas.

Dar nu botezaseră nimic după el. În seara aceasta de octombrie a iernii polare din anul 1847, nu există încă niciun continent – fie el arctic sau antarctic – nicio insulă, strâmtoare, golf, lanţ muntos, platformă glaciară ori gheţar amărât care să poarte numele lui Francis Rawdon Moira Crozier.

Iar lui Crozier nici că i-ar putea păsa mai puţin. Şi, gândindu-se la toate astea, îşi dă seama că e niţeluş cam beat. *Mă rog,* îşi zice el, restabilindu-şi reflex echilibrul pe puntea înclinată cu douăsprezece grade la tribord şi cu opt la proră, *în ultimii trei ani am fost mai mult beat decât treaz, păi, nu? De la povestea cu Sophia tot beat am fost. Dar chiar şi aşa tot sunt un navigator şi comandant de echipaj mai bun decât a fost vreodată prăpăditul ăla nefericit de Franklin nebăut. La o adică, sunt mult mai bun şi decât lacheul lui, fustangiul ăla peltic şi bucălat de Fitzjames.*

Crozier clatină din cap şi porneşte spre proră, pe puntea acoperită cu gheaţă, către singurul om de cart pe care-l poate distinge în pâlpâirea aurorei.

Este micuţul Cornelius Hickey, ajutorul cu mutră de guzgan al ştemuitorului[2] de pe vas. În întunericul de pe punte toţi oamenii arată la fel pentru că ţinuta lor de vreme rece este fără excepţie aceeaşi: straturi peste straturi de flanel şi lâneturi, acoperite cu o manta impermeabilă foarte grea, mitene groase care ies de sub mânecile voluminoase, „peruci galeze” – de fapt, bonete de lână cu urechi – bine strânse, adesea cu ajutorul unor fulare lungi ori şaluri înfăşurate de multe ori în jurul capului până nu se mai zăreşte decât un

[2] Muncitor care realizează îmbinarea prin nituire a marginilor unor piese metalice (n. tr.).

vârf de nas degerat. Dar fiecare marinar îşi poartă hainele diforme de iarnă într-o manieră uşor diferită – poate adăugând la toaleta aceasta un fular de acasă, ori poate încă o „perucă galeză” îndesată peste prima, sau de sub mitenele căpătate prin bunăvoinţa Marinei Regale Britanice se iţeşte câte o pereche de mănuşi în culori vesele, tricotate cu multă dragoste de vreo mamă, soţie ori iubită iar Crozier a învăţat să-i deosebească în bezna de afară şi de la depărtare pe toţi cei cincizeci şi nouă de ofiţeri şi marinari rămaşi în subordinea sa.

Hickey stă cu ochii pierduţi într-un punct de dincolo de ţurţurii de pe bompresul care se înţepenise într-o banchiză pe o lungime de trei metri atunci când, din cauza presiunii gheţii, HMS[3] *Terror* îşi ridicase în sus pupa, coborându-şi prora. Hickey este ori cufundat în gânduri, ori paralizat de frig, încât nici nu-şi observă căpitanul până în momentul când acesta i se alătură lângă parapetul devenit un altar de gheaţă şi zăpadă. De acest altar este rezemată puşca santinelei. Pe gerul ăsta cumplit, toţi se feresc să atingă obiecte metalice, fie şi cu mănuşi.

Hickey tresare uşor când Crozier se apleacă spre el. Căpitanul de pe *Terror* nu poate desluşi chipul tânărului de douăzeci şi şase de ani, dar vede cum aburul respiraţiei acestuia se transformă instantaneu într-un norişor de cristale de gheaţă în faţa „perucii galeze” şi a fularelor cu care se îmbrobodise.

În mod normal, nu se salută în timpul iernii petrecute între gheţuri, când ofiţerii nu au parte nici măcar de salutul neprotocolar cu degetul dus la frunte, însă încotoşmănatul Hickey îşi trece greutatea de pe un picior pe altul, ridică din umeri şi îşi înclină capul –

---

[3] HMS – His/Her Majesty Ship (Nava Maiestăţii Sale) – denumire generică a navelor din Marea Britanie (n. tr.).

ansamblu de gesturi prin care marinarii îşi întâmpină căpitanul în larg. Din cauza gerului, carturile fuseseră reduse de la patru la două ore – şi numai Dumnezeu ştie, îşi zice Crozier, că şi cu carturile dublate tot avem suficienţi oameni pe vasul ăsta arhiplin –, dar din mişcările greoaie şi lente ale lui Hickey îşi dă seama că băiatul e pe jumătate îngheţat. Deşi le spusese de nenumărate ori că, atunci când sunt de cart, trebuie să se mişte în permanenţă, să se plimbe de colo-colo, să alerge pe loc, să ţopăie chiar, dacă trebuie, însă fără să-şi ia ochii de la întinderea de gheaţă, tot au tendinţa să stea nemişcaţi mare parte din schimbul lor, de ai zice că sunt în uniforma de vară, pândind apariţia sirenelor.

— Domnule căpitan.

— Domnule Hickey. Ai ceva de raportat?

— Nimic de când s-au auzit focurile… focul ăla de armă… acum vreo două ore, domnule. Şi acu' niţică vreme am auzit, sau aşa mi s-a părut… ceva ce semăna cu un ţipăt, domnule căpitan… un ţipăt de dincolo de muntele ăla de gheaţă. Am raportat la dom' lent Irving, dar dânsul mi-a zis că or fi trosnit gheaţa.

În urmă cu două ore, Crozier fusese informat despre zgomotul ca de împuşcătură venit din direcţia lui *Erebus* şi atunci urcase iute pe punte să vadă despre ce e vorba, însă sunetul acela nu se mai repetase, aşa că nu trimise niciun mesager la nava cealaltă şi niciun matelot pe întinderea de gheaţă ca să evalueze situaţia. Să ordone acum cuiva să iasă în beznă pe marea îngheţată, când… *chestia aia…* stă la pândă în aglomerarea de gheţari şi troiene înalte, ar fi însemnat să-l trimită la moarte sigură. Acum cele două vase schimbau mesaje doar în timpul puţinelor minute de semiîntuneric din jurul amiezii. În câteva zile nu va mai exista zi, doar noapte polară. Noapte neîntreruptă. O

sută de zile de beznă.

— Poate gheaţa a fost, spune Crozier, întrebându-se de ce Irving nu-i raportase aşa-zisul ţipăt. La fel şi în cazul focului de armă. Doar gheaţa, nimic altceva.

— Da, domnule căpitan. Gheaţa, domnule.

Niciunul nu crede – muscheta sau puşca scot zgomote distincte, chiar şi de la distanţă de o milă, iar sunetul se propagă nefiresc de departe şi de clar în nordul acesta extrem. Însă la fel de adevărat este că banchiza care se strânge tot mai tare în jurul navei *Terror* huruie, geme, pocneşte, plesneşte, urlă, zbiară necontenit.

Ţipetele îl deranjează cel mai mult pe Crozier, trezindu-l, noapte de noapte, din ora sa de somn. Mult prea mult seamănă cu plânsetele mamei sale din ultimele ei zile de viaţă… seamănă cu vaietele ei şi cu poveştile bătrânei sale mătuşi despre zâne care se tânguie în noapte, prevestind moartea unui membru al familiei. Amândouă îi tulburaseră somnul în copilărie.

Crozier se întoarce încet. Deja genele îi sunt încărcate cu gheaţă, iar pe buza superioară are o crustă formată din aburul îngheţat al răsuflării şi din muci congelaţi. Marinarii au învăţat că-i mai bine să-şi ascundă bărbile înăuntrul puloverelor şi fularelor, dar tot se văd nevoiţi adesea să-şi ciopârţească firele de păr care au îngheţat, lipindu-li-se de haine. Ca majoritatea ofiţerilor, Crozier se rade în fiecare dimineaţă, cu toate că, din pricina strădaniei de a economisi cărbunii, „apa fierbinte” pe care i-o aduce stewardul e mai degrabă gheaţă topită, făcând bărbieritul o treabă a naibii de dureroasă.

— Lady Silence e pe punte? se interesează Crozier.

— O, da, domnule căpitan, e aici mai mereu, răspunde în şoaptă Hickey ca şi cum ar avea vreo importanţă.

Şi chiar dacă Silence i-ar putea auzi, tot nu le-ar înţelege cuvintele. Însă toţi cei de pe vas cred – şi cred cu tot mai multă străşnicie de când îi pândeşte chestia aceea dintre gheţuri – că tânăra femeie eschimos este înzestrată cu puteri ascunse.

— E la postul de la babord, împreună cu dom' lent Irving, adaugă Hickey.

— Locotenentul Irving? Ar fi trebuit să-şi termine cartul de mai bine de o oră.

— Da, domnule. Da' oriunde e Lady Silence, acolo-i şi dom' lent, dacă nu vă supăraţi că îndrăznesc. Nu se duce ea sub punte, nu coboară nici el. Până nu are neapărată nevoie, vreau să zic… Niciunul dintre noi nu-i în stare să stea atâta vreme în gerul ăsta ca vră… ca femeia asta.

— Stai cu ochii la gheţuri şi vezi-ţi de treburile tale, domnule Hickey.

Ajutorul ştemuitorului tresare din nou la auzul tonului aspru al lui Crozier, execută salutul şovăielnic cu ridicatul din umeri şi îşi întoarce iar nasul alb spre întunericul de dincolo de proră.

Crozier porneşte cu paşi mari spre postul de cart de la babord. Luna trecută îşi pregătise nava pentru iarnă, după ce vreme de trei săptămâni se hrănise cu speranţe zadarnice că vor putea să scape de acolo în august. Şi din nou ordonase ca vergile inferioare să fie rotite în jurul axei paralele a vasului, folosindu-le drept căpriori. Apoi refăcuseră cortul piramidal ce acoperea cea mai mare parte a punţii principale şi reclădiseră grinzile din lemn, pe care le depozitaseră dedesubt în timpul celor câtorva săptămâni de optimism. Dar chiar dacă zilnic oamenii dau la lopată ore în şir, făcând cărări prin cei treizeci de centimetri de zăpadă lăsată pentru a izola puntea, chiar dacă zilnic sparg gheaţa cu târnăcoape şi cazmale, chiar dacă curăţă stropii

intraţi sub acoperişul din pânză groasă şi la sfârşit presară nisip care să împiedice alunecarea, tot mai rămâne o peliculă de gheaţă. Prin urmare, mersul lui Crozier pe puntea înclinată seamănă mai degrabă cu mişcările graţioase ale unui patinator.

Marinarul de cart, aspirantul Tommy Evans – pe care Crozier reuşeşte să-l identifice după căciula verde şi caraghioasă (cu siguranţă tricotată de mama lui) şi trasă peste voluminoasa „perucă galeză” – s-a îndepărtat vreo zece paşi mai înspre pupa, pentru a acorda o oarecare intimitate locotenentului de rangul trei şi lui Silence.

Iar asta îl face pe căpitanul Crozier să-şi dorească să lovească pe cineva – pe toată lumea – exact în dos.

În parka îmblănită, cu glugă şi pantaloni bărbăteşti, femeia eschimos pare un ursuleţ rotofei. Este pe jumătate întoarsă cu spatele la locotenentul cel înalt. Însă Irving s-a înghesuit alături de ea lângă parapet – fără s-o atingă, dar stând mult mai aproape decât ar îndrăzni un ofiţer şi gentilom să stea lângă o doamnă întâlnită la o petrecere în aer liber sau pe o ambarcaţiune de agrement.

— Domnule locotenent Irving!

Crozier n-a intenţionat să i se adreseze cu atâta asprime, dar nu-l deranjează câtuşi de puţin să vadă cum tânărul sare ca ars, aproape îşi pierde echilibrul, reuşeşte să se prindă de parapetul îngheţat cu stânga şi – aşa cum se încăpăţânează s-o facă în ciuda uzanţelor standard de pe vasele prinse între gheţuri – îşi salută căpitanul cu mâna dreaptă.

Jalnic salut, îşi zice Crozier, nu numai din pricina mitenelor uriaşe, „perucii galeze” şi a hainelor diforme de iarnă care-l fac pe tânărul Irving să semene cu o morsă înţepenită în poziţie de drepţi, ci şi pentru că îşi dăduse jos fularul de pe obrajii proaspăt bărbieriţi –

probabil ca să-i arate lui Silence cât de chipeş îl făcuse maică-sa –, iar acum din nări îi atârnau doi ţurţuri, accentuând asemănarea cu o morsă.

— Pe loc repaus, îl repede Crozier. *Tâmpitule,* adaugă el în gând.

Irving rămâne la fel de ţeapăn, aruncă o privire spre Silence – de fapt, la spatele glugii ei pufoase – şi cască gura să zică şi el ceva. Evident că nu-i trece nimic prin cap. Închide gura la loc. Buzele îi sunt la fel de albe ca pielea lui îngheţată.

— Nu mai eşti în timpul schimbului, domnule locotenent, îi spune Crozier cu acelaşi bici în voce.

— Da, să trăiţi, domnule. Adică, nu, domnule. Vreau să spun, domnul căpitan are dreptate, domnule. Adică…

Irving îşi încleştează iar fălcile, însă efectul este întru câtva alterat de clănţănitul nestăpânit al dinţilor. După doar două, trei ore de stat într-un asemenea ger, dinţii se sparg – în realitate se poate spune că explodează – trimiţând proiectile de os şi smalţ în gura bietului înfrigurat. Iar Crozier ştie din proprie experienţă că, uneori, chiar poţi auzi cum se sparge smalţul, în clipele de dinaintea exploziei.

— Ce mai cauţi pe punte, John?

Irving încearcă să clipească, dar îl împiedică pleoapele care-i sunt literalmente îngheţate.

— Mi-aţi ordonat să o păzesc pe invitata noastră… să o supraveghez… să am grijă de Silence, domnule căpitan.

Oftatul prelung al lui Crozier se preschimbă în cristale de gheaţă ce plutesc o clipă în aer, apoi cad pe punte, ca nişte diamante minuscule.

— Nu am zis să stai cu ochii pe ea *clipă de clipă,* domnule locotenent. Ţi-am cerut doar s-o supraveghezi, să-mi raportezi ce face, să ai grijă să nu

dea de belele sau să păţească vreun necaz şi să fii atent ca nu cumva vreunul dintre băieţi să nu-i facă ceva… ceva ce ar putea s-o compromită. Ai senzaţia că aici, pe punte, este în pericol să fie compromisă, domnule locotenent?

— Nu, domnule căpitan.

Intonaţia lui Irving sună mai degrabă a întrebare decât a răspuns.

— Ştii cumva, domnule locotenent, cam cât durează până îngheaţă orice bucăţică de carne descoperită?

— Nu, domnule căpitan. Adică, da, domnule căpitan. Destul de puţin, domnule, aşa cred.

— Ar trebui să fii sigur, nu să crezi, domnule locotenent Irving. Ai avut degerături de şase ori până acum, şi nici măcar nu-i iarnă în mod oficial.

Locotenentul Irving dă amărât din cap.

— Durează *mai puţin de un minut* ca să ţi se facă bocnă oricare deget, că-i ăla mic ori cel mare – ori oricare altă extensie a corpului tău, continuă Crozier, conştient că mănâncă din acela cu polonicul, pentru că, la doar minus patruzeci şi cinci de grade Celsius, tot procesul ăsta ar ţine mult mai mult, dar speră ca tânărul să nu ştie asta.

— Şi după aia, membrul expus la frig ţi se va sparge exact ca un ţurţure, mai adaugă el.

— Da, domnule căpitan.

— Deci, domnule Irving, te rog, spune-mi: *chiar* crezi că există riscul ca musafira noastră să fie… *compromisă…* aici, pe punte?

Irving pare să chibzuiască temeinic la răspunsul pe care avea să-l dea. Iar Crozier îşi dă seama că se prea poate ca pe locotenentul său de rangul trei să-l fi sleit o socoteală atât de complicată.

— Du-te sub punte, John, îi spune Crozier. Şi roagă-l pe domnul doctor McDonald să-ţi dea ceva pentru faţă

şi degete. Mă jur că, dacă ai făcut iar degerături, am să-ţi tai solda pe o lună şi am să-i scriu mamei tale ce indisciplinat eşti.

— Da, domnule căpitan. Mulţumesc, domnule căpitan, să trăiţi.

Tânărul dă iarăşi să salute, se răzgândeşte şi apoi intră sub acoperământul din pânză, îndreptându-se către scara principală, cu mâna încă pe jumătate ridicată. Nici nu se uită înapoi spre Silence.

Crozier oftează din nou. Îi este drag John Irving. Flăcăul se înrolase benevol – împreună cu doi colegi de pe HMS *Excellent,* sublocotenentul Hodgson şi ofiţerul secund Homby. Dar nava *Excellent* era doar o prăpădită cu trei punţi, bătrână încă de dinainte să-i crească lui Noe puf în jurul cucului. Crozier ştia că îi fuseseră demontate catargele şi că stătea la chei în Portsmouth de mai bine de cincisprezece ani, pe post de navă-şcoală pentru cei mai promiţători artilerişti din Marina Regală Britanică. *Din păcate, domnii mei,* le spusese Crozier în prima lor zi la bord – zi în care căpitanul fusese mai beat decât în mod normal – *dacă veţi privi în jur, veţi observa că, deşi* Terror *şi* Erebus *au fost concepute să fie nave de bombardament, niciuna din ele nu este dotată cu nici măcar un singur tun. Prin urmare, tineri voluntari de pe* Excellent, *noi suntem – dacă nu punem la socoteală muschetele şi puştile din Cămara cu Băuturi – tot atât de neînarmaţi ca un nou-născut. Neînarmaţi ca afurisitul ăla de Adam în pielea goală. Altfel spus, expediţia asta are nevoie de calităţile voastre de artilerişti la fel cum mistreţul are nevoie de ţâţe.*

Sarcasmul lui Crozier din ziua aceea nu a reuşit să stăvilească entuziasmul tinerilor ofiţeri de artilerie – Irving şi ceilalţi doi dorindu-şi mai mult ca oricând şansa de a se congela între gheţuri câteva ierni la

rând. Dar, fireşte, întâlnirea cu viitorul lor căpitan avusese loc într-o zi călduroasă din luna mai a anului 1845, în Anglia.

— Iar acum bietul căţelandru s-a amorezat de vrăjitoarea eschimosă, bombăne Crozier destul de tare.

Ca şi cum l-ar fi înţeles, Silence se întoarce încet cu faţa la el.

De obicei nu i se vede faţa din tunelul adânc al glugii ori se întâmplă ca trăsăturile să-i fie ascunse de gulerul mare din păr de lup, însă în seara aceasta Crozier îi poate vedea nasul micuţ, ochii mari, buzele cărnoase. Tot freamătul aurorei se oglindeşte în ochii aceia negri.

Căpitanului Francis Rawdon Moira Crozier nu i se pare o făptură plăcută; din cauza aerului ei mult prea sălbatic, nici măcar un irlandez prezbiterian ca el n-o poate considera pe de-a-ntregul umană, darămite atrăgătoare din punct de vedere fizic – în plus, are mintea şi zonele inferioare ale trupului mult prea pline cu amintirea vie a Sophiei Cracroft. Totuşi Crozier înţelege de ce Irving, departe de casă şi de familie şi de vreo posibilă iubită, s-ar putea îndrăgosti de femeia aceasta păgână. Probabil că înfăţişarea ei stranie, combinată şi cu înfiorătoarele împrejurări ale apariţiei ei şi cu moartea bărbatului ce-i fusese pereche, atât de bizar întreţesute cu primele atacuri ale entităţii monstruoase din bezna de afară, este ca flacăra ce atrage bietul fluturaş agitat – tânărul şi incurabilul romantic locotenent de rangul trei, John Irving.

Crozier, pe de altă parte, după cum constatase el însuşi în 1840 pe Pământul lui Van Diemen[4] şi, apoi, ultima dată, în Anglia, în lunile dinaintea plecării în

[4] Pământul lui Van Diemen nume purtat de Tasmania în perioada 1642-1856 (n. tr.).

această expediţie, este mult prea bătrân ca să-şi mai permită să fie romantic. Şi mult prea irlandez. Şi mult prea mediocru.

În momentul acesta, el nu-şi doreşte decât ca tânăra aceasta să plece la plimbare pe gheţurile întunecate şi să nu se mai întoarcă niciodată.

Crozier îşi aduce aminte de ziua aceea din urmă cu patru luni, când doctorul McDonald le-a dat raportul lui şi lui Franklin după ce o consultase şi după ce, în aceeaşi după-amiază, eschimosul care o însoţea se sufocase cu propriul lui sânge. McDonald spusese că, după părerea lui, fata eschimos, pe undeva între cincisprezece şi douăzeci de ani – era atât de dificil de estimat vârsta indigenilor –, începuse să aibă menstre, dar, după toate semnele, încă era *virgo intacta.* Deasemenea, adăugase domnul doctor McDonald, motivul pentru care fata nu vorbise şi nu scosese niciun alt sunet – nici măcar după ce-i împuşcaseră tatăl, ori soţul, ori ce-o fi fost celălalt eschimos, şi era pe moarte – era acela că nu avea limbă. În opinia domnului doctor, limba nu-i fusese retezată, ci muşcată din rădăcină de Silence însăşi ori de altcineva sau altceva.

Crozier se mirase peste poate – nu atât din cauza limbii lipsă, cât pentru că aflase că tânăra eschimos era încă virgină. Petrecuse destul timp la Polul Nord – mai ales în timpul expediţiei lui Parry[5], când a iernat în apropierea unui cătun de eschimoşi – ca să ştie că băştinaşii tratau raporturile sexuale cu atât de multă lejeritate încât bărbaţii ajungeau chiar să-şi ofere nevestele ori fiicele vânătorilor de balene sau trimişilor din partea Agenţiei de Explorări. Şi Crozier ştia că se întâmpla ca femeile să se ofere singure, neavând

[5] William Parry (1790-1855) explorator britanic (n. tr.).

altceva mai bun de făcut, şi obişnuiau să chicotească şi să trăncănească cu celelalte femei sau copii din jur, în vreme ce marinarii se încordau şi suflau greu şi gemeau între picioarele lor. Ca nişte animale. Din punctul de vedere al lui Francis Crozier, blănurile şi pieile pe care le purtau ar fi putut, la fel de bine, să le fi crescut pe spinare.

Căpitanul ridică mâna înmănuşată la cozorocul caschetei asigurate cu două straturi de fulare groase, deci imposibil de dat jos de pe cap, şi spune:

— Omagiile mele, doamnă. V-aş sugera să coborâţi neîntârziat în cabina dumneavoastră. S-a cam lăsat gerul.

Silence îl priveşte fix. Nu clipeşte, deşi, nu se ştie prin ce minune, genele nu-i sunt acoperite cu gheaţă.

Şi, evident, nu scoate niciun cuvânt. Doar îl ţintuieşte cu privirea.

În mod absolut simbolic, Crozier îşi atinge din nou cozorocul şi îşi continuă inspecţia, urcând până la pupa ridicată pe gheaţă, apoi coborând pe la tribord, oprindu-se să schimbe câteva cuvinte cu ceilalţi doi marinari de cart, acordându-i lui Irving răgazul necesar să ajungă sub punte şi să se dezbrace de hainele de vreme rece, pentru ca astfel să nu pară că l-ar supraveghea îndeaproape.

Tocmai ce termină de vorbit cu santinela rebegită de frig, marinarul brevetat Shanks, când soldatul Wilkes, cel mai tânăr dintre infanteriştii Marinei Regale aflaţi la bord, iese în mare grabă de sub acoperământul din pânză. Nu apucase să-şi trântească peste uniformă decât vreo două haine mai largi, drept care încep să-i clănţănească dinţii încă înainte să comunice mesajul.

— Salutări din partea domnului Thompson, domnule căpitan, şi domnul inginer vă transmite că ar fi bine să coborâţi de îndată în cală.

— De ce?

Crozier ştie că îi aşteaptă moartea pe toţi dacă s-ar fi stricat definitiv boilerul.

— Vă cer iertare, domnule, dar domnul Thompson zice că prezenţa domnului căpitan este indispensabilă pentru că marinarul Manson e în pragul revoltei.

Crozier îşi îndreaptă umerii.

— Revoltă, zici?

— ”În pragul” au fost cuvintele domnului Thompson, domnule.

— Fii mai clar, soldat Wilkes.

— Manson refuză să mai care saci cu cărbuni pe lângă cabina unde sunt morţii, domnule. Şi nu mai vrea nici să coboare în cală. Zice că refuză respectuos. Nici pe punte nu vrea să urce. Stă în fund lângă scară şi nu vrea să mai ducă saci cu cărbuni în Sala Cazanelor.

— Ce aiureli sunt astea?

Crozier simte primele scântei mohorâte ale binecunoscutei furii irlandeze.

— Din cauza fantomelor, domnule, spune soldatul Wilkes clănţănind din dinţi. Toţi le auzim când cărăm cărbunii sau când aducem ceva din magaziile de jos. De asta nu mai vor oamenii să coboare pe puntea inferioară dacă nu primesc ordine speciale în sensul ăsta, domnule. Să ştiţi că e ceva acolo, în bezna din cală. E ceva care râcâie şi pocneşte în *interiorul* navei, domnule căpitan. Nu-i doar gheaţa. Manson e convins că-i colegul lui, Walker… şi el… împreună cu celelalte cadavre de acolo zgârie pereţii ca să iasă afară.

Crozier îşi stăpâneşte impulsul de a încerca să-l calmeze pe infanteristul marin aducându-i aminte care sunt faptele. Căci s-ar putea ca tânărului Wilkes faptele să nu i se pară chiar atât de reconfortante.

Primul dintre adevărurile acestea simple ar fi că

zgrepţănatul auzit din cabina cu morţi aparţine aproape sigur sutelor, sau miilor de şobolani uriaşi şi cenuşii care se ospătează din camarazii congelaţi ai lui Wilkes. Şobolanii norvegieni – iar Crozier ştie asta mai bine decât tânărul soldat – sunt animale nocturne, ceea ce înseamnă că sunt activi zi şi noapte în perioada lungii ierni polare. În plus, colţii nu li se opresc din creştere. Prin urmare, lighioanele astea blestemate trebuie să roadă în permanenţă ceva. I-a văzut reuşind să găurească butoaie din lemn de stejar, foi de tablă groase de aproape trei centimetri, ba chiar straturi de plumb. Hrănindu-se cu rămăşiţele marinarului Walker şi ale celorlalţi cinci camarazi nenorocoşi ai lui – printre care şi trei dintre cei mai buni ofiţeri ai lui Crozier –, şobolanii întâmpină tot atâtea greutăţi ca un om care mănâncă o bucată congelată de carne de vită în saramură.

Dar Crozier nu crede că doar şobolanii sunt cei pe care îi aud Manson şi toţi ceilalţi.

După cum a aflat din experienţa tristă a celor treisprezece ierni petrecute între gheţuri, şobolanii au tendinţa de a-ţi mânca prietenii eficient şi fără prea multă zarvă, cu excepţia chiţăielilor repetate când pacostele astea vorace şi înnebunite de mirosul sângelui se atacă una pe cealaltă.

Altceva produce toate pocnetele şi râcâielile alea de pe puntea inferioară.

Crozier se decide să nu-i împărtăşească soldatului Wilkes nici al doilea adevăr simplu: deşi puntea inferioară ar fi, în mod normal, un loc sigur, chiar dacă înfiorător de rece, aflându-se sub linia apei, ori, mai bine zis, sub linia gheţurilor, sloiurile din jur au ridicat pupa navei *Terror* cam cu patru metri faţă de poziţia ei orizontală. Sigur, carena încă se mai află sub nivelul apei, dar asta doar datorită celor câtorva sute de tone

de bucăţi ascuţite din banchizele din jur, plus alte câteva tone de zăpadă pe care marinarii le-au clădit la vreun metru de-a lungul parapetelor pentru a asigura o izolaţie mai bună pe perioada iernii.

Ceva, crede Francis Crozier, a trecut prin tonele de zăpadă şi şi-a făcut tunel prin lespezile de gheaţă încercând să ajungă la coca navei. Jivina aceasta a simţit cumva care anume părţi din interior sunt căptuşite cu metal, ca de exemplu rezervoarele cu apă, şi a descoperit una dintre puţinele căi din afara zonelor de depozitare – cabina unde sunt strânşi morţii – care duce direct pe navă. Iar acum loveşte şi râcâie ca să intre.

Crozier ştie că pe pământ există o singură creatură înzestrată cu atât de multă putere, tenacitate funestă şi inteligenţă malefică. Monstrul dintre gheţuri încearcă să ajungă la ei de dedesubt.

Fără să-i mai adreseze vreun alt cuvânt soldatului Wilkes, Crozier coboară sub punte ca să rezolve problema.

2
FRANKLIN

Latitudine nordică 54°29’, longitudine vestică 0°0’
Londra, mai 1845

Era – şi va fi întotdeauna – omul care şi-a mâncat ghetele.

Doar cu patru zile înainte de ridicarea ancorei, Sir John Franklin, căpitan în Marina Regală, se îmbolnăvise de gripa care bântuia prin oraş. Era convins că n-o luase de la niciunul din marinarii şi docherii care încărcau corăbii pe docurile Londrei şi nici de la vreunul dintre ofiţerii şi membrii echipajului său – toţi zdraveni şi sănătoşi ca nişte cai de povară –, ci de la vreun linge-blide leşinat din cercurile înaltei societăţi pe unde se învârtea Lady Jane.

Omul care şi-a mâncat ghetele.

Tradiţia cerea ca soţiile eroilor Arcticii să coasă câte un steag ce ar fi urmat să fie pus în Nordul îndepărtat, ori, în cazul acesta, ridicat la încheierea traversării Pasajului de Nord-Vest; şi astfel Jane, soţia lui Franklin, tocmai lucra la drapelul Marii Britanii atunci când bărbatul i se întoarse acasă. Sir John intră în salonaş şi se lăsă greu pe divanul de lângă ea. Nu-şi mai putu aminti după aceea dacă îşi scosese cizmele, dar cineva sigur o făcuse – ori Jane, ori unul dintre servitori căci se pomeni curând picotind culcat pe spate, arzând de febră şi chinuit de o cumplită durere de cap şi de un stomac mai agitat decât îi fusese vreodată în larg. Lady Jane turuia povestindu-i câte şi mai câte făcuse în ziua respectivă, aproape fără să se oprească să-şi tragă sufletul. Sir John încercă să o asculte, dar fierbinţeala îl purtă cu sine pe valurile ei capricioase.

Era omul care şi-a mâncat ghetele. Aşa era cunoscut de douăzeci şi trei de ani, încă din 1822, când revenise în Anglia după prima lui expediţie nereuşită când traversase nordul Canadei în căutarea Pasajului de Nord-Vest[6]. Îşi amintea şi acum glumele şi râsetele înfundate care-l întâmpinaseră la înapoiere. Franklin îşi mâncase ghetele – de fapt, mâncase lucruri mult mai rele în cei trei ani ai acelei călătorii prost gândite şi organizate, inclusiv *tripe-de-roche,* un fel de terci absolut dezgustător făcut din lichenii răzuiţi de pe stânci. Doi ani lungi în care el şi oamenii lui au murit de foame – făcuse greşeala să-i împartă în trei grupuri şi plecase, lăsându-i pe ceilalţi să se descurce cum or şti –, doi ani lungi în care au supravieţuit mâncând fierturi din carâmbii ghetelor şi cizmelor lor. Sir John – pe vremea aceea doar John, a fost înnobilat mai târziu pentru incompetenţă, după o altă călătorie pe uscat şi o expediţie polară pe mare, la fel de prost gândită şi organizată – a supravieţuit anului 1821 hrănindu-se doar cu fâşii de piele netăbăcită. Oamenii lui îşi mâncaseră până şi pieile groase de bivoli cu care se înveleau în timpul somnului. Apoi, unii dintre ei au trecut la altele.

Dar el niciodată nu a mâncat un alt om.

Până în ziua de azi Franklin tot nu ştie dacă ceilalţi membri ai expediţiei sale, inclusiv bunul lui prieten şi comandant secund, doctorul John Richardson, reuşiseră să reziste acestei tentaţii. Mult prea multe se întâmplaseră în timpul când cele trei grupuri bâjbâiseră prin păduri şi pustietăţi, încercând cu disperare să găsească drumul înapoi la adăpostul improvizat de Franklin – pompos botezat Fortul

[6] Pasajul din Nord-Vest – cale maritimă din Groenlanda până în Alaska, legând Oceanul Atlantic de cel Pacific prin Oceanul Arctic (n. tr.).

Enterprise –, dar şi la cele două forturi adevărate, Providence şi Resolution.

Nouă albi şi un eschimos morţi. Nouă morţi din cei douăzeci şi unu de oameni în fruntea cărora se aflase tânărul locotenent John Franklin – de doar treizeci şi trei de ani, cam rotofei şi deja cu un început de chelie – la plecarea din Fortul Resolution în 1819, plus una din călăuzele indigene luate de pe drum – Franklin nu-i îngăduise bietului om să se despartă de expediţie ca să-şi caute singur de mâncare. Doi fuseseră ucişi cu sânge rece. Cel puţin unul fusese – în mod cert – devorat de tovarăşii lui. Însă murise un singur englez. Un singur alb autentic. Toţi ceilalţi erau fie *voyageurs* – navigatori francezi din Canada – ori indieni. Prin urmare, se poate spune că fusese un fel de reuşită – un singur englez mort, chiar dacă ceilalţi ajunseseră nişte schelete gângave şi bărboase. Chiar dacă aceştia supravieţuiseră numai datorită lui George Back – blestematul ăla de mus, obsedatul ăla mereu excitat –, care străbătuse 1920 de kilometri cu schiurile prin zăpadă ca să aducă provizii şi – mai important decât proviziile – alţi indieni care să se îngrijească de Franklin şi grupul lui de muribunzi.

Nemernicul ăla de Back. Nici măcar nu era un bun creştin. Arogant. Fără comportament de gentilom, deşi mai târziu i s-a acordat titlul de cavaler pentru o expediţie la Polul Nord efectuată cu aceeaşi navă pe care o comanda acum Sir John: HMS *Terror.*

În expediţia aceea, expediţia lui Back, *Terror* fusese azvârlită vreo şaisprezece metri în aer de o coloană de gheaţă care se ridica din apă, apoi fusese trântită cu atâta violenţă că i se găuriseră absolut toate scândurile din lemn de stejar din care era construită. George Back reuşise să aducă nava înapoi până pe coastele Irlandei, ajungând la ţărm doar cu câteva ore

înainte ca *Terror* să se ducă la fund cu totul, mulţumită lanţurilor strânse de echipaj în jurul ei. Toţi marinarii aveau scorbut – gingii înnegrite şi fără dinţi, ochi injectaţi – şi manifestau delirul şi accesele de furie asociate cu această boală.

Bineînţeles că îl înnobilaseră pe Back după toată povestea asta. Aşa te recompensau Anglia şi Amiralitatea când te întorceai dintr-o expediţie polară eşuată lamentabil şi soldată cu îngrozitor de multe vieţi pierdute. Dacă supravieţuiai, îţi dădeau un titlu şi-ţi organizau o paradă. În 1827, când Franklin s-a întors dintr-a doua expediţie de cartografiere a coastelor Americii de Nord, titlul de cavaler i-a fost conferit de regele George al IV-lea în persoană. Societatea Geografică din Paris i-a acordat o medalie de aur, apoi a fost premiat cu rangul de căpitan al HMS *Rainbow,* o superbă fregată cu douăzeci şi şase de tunuri, şi trimis în Mediterană – post pe care îl visau noapte de noapte toţi căpitanii din Marina Regală Britanică. Apoi a cerut-o în căsătorie pe una dintre cele mai bune prietene ale repauzatei sale soţii, Eleanor, pe energica, atrăgătoarea şi mult prea guraliva Jane Griffin.

— Aşa că, la ceai, i-am explicat lui Sir James, spunea acum Jane, că onoarea şi reputaţia scumpului meu Sir John îmi sunt infinit mai dragi decât bucuria egoistă de a mă afla în compania lui, chiar dacă ar fi să lipsească vreme de patru ani… sau chiar cinci.

Oare cum o chema pe indianca aia de cincisprezece ani din tribul Copper[7] din pricina căreia Back avusese de gând să se dueleze în adăpostul lor de iarnă de la Fortul Enterprise?

Ciorăpei-verzi. Aşa o chema. Ciorăpei-verzi.

Fata aia era malefică. Frumoasă, sigur că da, dar

[7] Tribul Copper – numit şi Yellowknife (Cuţit Galben) – populaţie aborigenă din nord-vestul Canadei (n. tr.).

malefică. Fără pic de ruşine. Franklin însuşi, oricât s-ar fi străduit să nu se uite la ea, tot a văzut-o, într-o noapte cu lună, cum s-a despuiat de portul ei păgân şi a traversat baraca lor în pielea goală.

La vremea respectivă avea treizeci şi patru de ani, dar până la ea nu mai văzuse niciodată o femeie goală; şi chiar şi acum tot i se părea cea mai frumoasă. Pielea aceea întunecată. Sânii grei ca fructele date în pârg, şi totuşi adolescentini. Sfârcurile ce nu erau încă bine reliefate, cercurile stranii şi brune ale areolelor. Oricât de mult s-a căznit şi s-a rugat Sir John, tot nu a reuşit să-şi şteargă imaginea aceasta din amintire în sfertul de secol trecut de atunci. Fata nu avea obişnuitul triunghi de păr pubian pe care Franklin îl descoperise mai târziu la prima lui soţie, Eleanor – de fapt, îl zărise în fugă o singură dată, când femeia se pregătea de baie, căci Eleanor nu îngăduia nici cea mai mică lumină în timpul rarelor partide de amor. Şi nu avea nici cuibul de păr, nu la fel de des, de culoarea grâului, parte a trupului matur al lui Jane, actuala lui soţie. Nu, indianca aceea tânără, Ciorăpei-verzi, nu avea decât un soi de apărătoare îngustă, de un negru absolut, deasupra zonelor sale femeieşti. Negru ca smoala. Negru ca păcatul însuşi.

Aspirantul scoţian, Robert Hood, care deja zămislise un bastard cu o altă indiancă în baraca botezată de Franklin Fortul Enterprise, pe timpul acelei prime ierni interminabile, se amorezase pe loc de Ciorăpei-verzi, târfa adolescentă din tribul indienilor Copper. Înainte de asta fata se tăvălise cu celălalt mus, George Back. Însă acum Back plecase în căutare de hrană, iar ea îşi transferase exigenţele sexuale asupra lui Hood cu nonşalanţa proprie numai păgânilor şi primitivilor.

Franklin îşi amintea şi acum gemetele de pasiune din nopţile lungi – nu pasiunea celor câteva minute pe

care o cunoscuse alături de Eleanor (fireşte, fără vreun geamăt, ori alt sunet, atitudine total necuvenită unui gentilom) şi nici înflăcărarea din cele două accese de entuziasm avute cu Jane, dintre care unul într-adevăr remarcabil se petrecuse în luna lor de miere. Nu, nici vorbă, Hood şi Ciorăpei-verzi o făceau cam de şase ori pe noapte. Nici nu încetau bine zgomotele în anexa învecinată cu patul lui Franklin, că cei doi o luau de la capăt – râsete, chicoteli înfundate, apoi gemete uşoare, culminând cu ţipete atunci când desfrânata fată-femeie îl stimula mai tare pe Hood.

Jane Griffin avusese treizeci şi şase de ani când se căsătorise cu proaspătul cavaler Sir John Franklin, la 5 decembrie 1828. Iar luna de miere şi-o petrecuseră la Paris. Lui Franklin nu i-a plăcut oraşul în mod deosebit şi nici francezii; dar hotelul fusese somptuos, iar mâncarea foarte gustoasă.

În timpul călătoriei lor pe continent, Sir John se cam temuse să nu dea nas în nas cu individul ăla, Roget[8] – cel care se bucura de ceva atenţie din partea cercurilor lingvistice pentru simplul motiv că se pregătea să publice un dicţionar de-a dreptul stupid, sau cum naiba se numea ăla – acelaşi bărbat care, în trecut, îi ceruse mâna lui Jane Griffin, dar fusese refuzat, aşa cum se întâmplase şi cu toţi ceilalţi pretendenţi din tinereţea doamnei. De când aflase de povestea aceasta, Franklin începuse să răsfoiască pe ascuns jurnalele intime ale soţiei sale – spunându-şi, pentru a-şi justifica mârşăvia, că ea voia ca el să-i citească numeroasele volume legate în piele de viţel, altminteri de ce oare le-ar fi lăsat la vedere? – şi descoperise ce scrisese iubita lui cu caligrafia aceea măruntă, fără cusur, chiar în ziua

[8] Peter Mark Roget (1779-1869) specialist în lexicografie, autor al cunoscutului *Thesaurus of English Words and Phrases* („Roget’s Thesaurus”) (n. tr.).

când Roget se căsătorise cu o altă femeie – *am pierdut dragostea vieţii mele.*

Hood şi Ciorăpei-verzi făceau deja tărăboi de şase nopţi îngheţate şi parcă nesfârşite când celălalt aspirant, George Back, se întorsese de la vânătoare, împreună cu indienii care-l însoţiseră. Cei doi conveniseră să se dueleze pe viaţă şi pe moarte la răsăritul soarelui – adică la ora 10:00 antemeridian – a doua zi.

Franklin habar nu avea ce să facă. Locotenentul cel trupeş nu era în stare nici măcar să-i disciplineze pe aroganţii *voyageurs* şi pe indienii cei batjocoritori, darămite să-l domolească pe îndărătnicul Hood sau pe colericul Back.

Ambii aspiranţi erau artişti şi cartografi. De atunci Franklin nu a mai avut niciodată încredere în vreun artist.

Atunci când, la Paris, unul îi sculptase mâinile lui Lady Jane, iar aici, la Londra, un sodomit parfumat venise la ei timp de o lună ca să-i facă portretul în ulei, aşa cum cerea tradiţia, Franklin nu-i lăsase niciodată singuri cu ea.

Back şi Hood aveau să se dueleze în zori şi tot ce putea face John Franklin era să se ascundă în baracă şi să se roage ca eventuala moarte sau posibilele răni ale unuia dintre cei doi să nu distrugă şi ultimele resturi de sănătate mintală ale expediţiei sale suficient de compromisă şi fără această întâmplare nefericită. Ordinele primite nu specificau nimic despre sursa alimentelor necesare pentru anevoioasa călătorie de peste 1930 de kilometri peste uscatul arctic, pe coasta oceanului şi peste râurile întâlnite în drum. Prin urmare, cumpărase din banii lui provizii pentru o singură zi pentru toţi cei şaisprezece oameni ai grupului. Căci îşi închipuise că indienii vor vâna şi

astfel le vor asigura hrana, aşa cum călăuzele îi cărau bagajele şi vâsleau la luntrea lui din coajă de mesteacăn.

Luntrile din coajă de mesteacăn fuseseră o greşeală. La douăzeci şi trei de ani după întâmplările respective putea recunoaşte asta – măcar faţă de sine însuşi. Ambarcaţiunile acelea fragile începuseră să se dezmembreze după doar câteva zile petrecute în apele pline cu sloiuri de gheaţă ale coastei nordice, la care ajunseseră la mai mult de un an şi jumătate după plecarea din Fortul Resolution.

Cu ochii închişi, fruntea înfierbântată, zvâcnet dureros în tâmple şi ascultând doar cu o jumătate de ureche şuvoiul neîntrerupt al flecărelii lui Jane, Franklin îşi aduse aminte de dimineaţa aceea când rămăsese culcat în sacul lui gros de dormit, fără să-şi dorească să-i vadă pe Back şi Hood cum măsoară distanţa dintre ei, iar apoi se întorc să tragă. Afurisiţii de indieni şi afurisiţii de *voyageurs* – la fel de barbari în multe privinţe – luaseră duelul pe viaţă şi pe moarte drept motiv de distracţie. Iar Ciorăpei-verzi, îşi mai aminti Franklin, radia în dimineaţa aceea cu o strălucire aproape erotică.

Deşi îşi pusese mâinile la urechi, Franklin tot putuse să audă, din culcuşul său, comanda dată pentru măsurarea distanţei dintre cei doi duelişti, comanda dată pentru întoarcerea lor faţă în faţă, comanda de ochire, comanda de tragere.

Apoi două pocnete seci. Apoi hohote de râs din mulţime.

În timpul nopţii, John Hepburn, cel ales să le fie arbitru, un scoţian bătrân, dur şi mojic, le descărcase pistoalele pregătite cu atâta grijă.

Dezumflaţi de râsetele nestăvilite venite din grupul de *voyageurs* şi de indieni în pragul colapsului, Hood şi

Back plecaseră cu paşi mari în direcţii opuse. La scurtă vreme după întâmplarea aceasta, Franklin i-a ordonat lui George Back să se întoarcă la forturi şi să mai cumpere provizii de la magazinul companiei Hudson's Bay. Astfel, Back a lipsit cea mai mare parte din iarnă.

Franklin îşi mâncase ghetele şi apoi reuşise să subziste consumând licheni răzuiţi de pe pietre – din care făcea o fiertură nămoloasă care l-ar fi făcut să vomite până şi pe un dulău britanic, dotat cu oarece respect faţă de sine dar nu, niciodată nu se atinsese de carne de om.

În anul cel lung trecut de la duelul ce nu a fost să fie, în grupul lui Richardson, desprins din cel al lui Franklin, aspirantul artist şi cartograf Robert Hood a fost împuşcat în mijlocul frunţii de către Michel Teroahaute, un indian irochez teribil de înfumurat şi pe jumătate nebun.

Cu o săptămână înainte de acest asasinat, indianul adusese în tabără o bucată mare de carne cu gust înţepător, susţinând sus şi tare că era pulpa din spate a unui lup ce ori fusese ucis de un karibu[9], ori de el însuşi cu un corn de karibu –, căci Teroahaute îşi tot modifica povestea. Lihniţi de foame, camarazii lui pregătiseră carnea şi o mâncaseră, dar doctorul Richardson avusese vreme să observe pe piele o urmă abia vizibilă a unui tatuaj. Mai târziu, doctorul i-a mărturisit lui Franklin că era convins că Teroahaute se întorsese la locul unde murise unul dintre *voyageurs.*

Indianul cel flămând şi aspirantul ce avea să moară în curând erau doar ei doi, singuri, atunci când Richardson – plecat să culeagă licheni de pe pietre – auzise focul de armă. *S-a sinucis,* se încăpăţânase Teroahaute, însă doctorul, care văzuse destule

[9] Specie de ren din Canada (n. tr.).

sinucideri la viaţa lui, ştia că nici vorbă ca Robert Hood să se fi împuşcat, dată fiind poziţia glonţului în capul acestuia.

Imediat irochezul s-a înarmat cu o baionetă britanică, o muschetă, două pistoale încărcate şi cu cocoşul tras şi un cuţit lung cât antebraţul unui om. Tot ce aveau cei doi ne-indieni rămaşi în viaţă – Hepburn şi Richardson – erau un pistol micuţ şi o muschetă instabilă.

Acum Richardson este unul dintre cei mai respectaţi oameni de ştiinţă şi doctori din Anglia, prieten cu poetul Robert Bums, însă pe atunci era doar un medic de bord şi naturalist de viitor. Şi aşteptase un moment în care Teroahaute să aibă braţele pline cu lemne de foc, ridicase pistolul şi, fără să-i tremure mâna, îl împuşcase în cap pe indian.

Ulterior, doctorul Richardson a recunoscut că mâncase pielea de bivol cu care obişnuia să se învelească Hood, dar nici el, nici Hepburn – singurii supravieţuitori ai grupului – nu au declarat că ar mai fi mâncat şi altceva în timpul drumului lung şi anevoios înapoi la Fortul Enterprise.

Cei rămaşi la Fort, Franklin şi grupul lui, erau mult prea slăbiţi ca să poată sta în picioare, darămite să mai facă şi câţiva paşi. În comparaţie cu ei, Hepburn şi Richardson păreau plini de vlagă.

O fi fost el omul care îşi mâncase ghetele, dar nu, niciodată John Franklin nu…

— Bucătăreasa pregăteşte friptură de vită pentru cină, dragul meu. Preferata ta. Ştiu că e nouă la noi – sunt ferm convinsă că irlandeza aia de dinainte umfla cheltuielile, ce să-i faci, aşa sunt irlandezii din fire, beau şi fură – aşa că i-am amintit că ţie îţi place friptura foarte în sânge.

Franklin, luat de talazurile febrei, încercă să

articuleze un răspuns, însă vârtejurile migrenei, greţii şi fierbinţelii erau mult prea intense. Era tot un lac de transpiraţie pe sub flanela de corp şi gulerul ţeapăn şi strâmt.

— Soţia amiralului Sir Thomas Martin ne-a trimis astăzi un bileţel de-a dreptul încântător şi un buchet superb de flori. E ultima persoană la care m-aş fi gândit că va face un astfel de gest, dar trebuie să recunosc că trandafirii dau minunat în vestibul. I-ai văzut? Ai avut vreme să stai de vorbă cu amiralul Martin la recepţie? Sigur, nu este prea important, nu crezi? Nici măcar în funcţia de şef al aprovizionării Marinei? Precis nu-i la fel de distins ca Primul Lord sau ca înalţii Comisari, şi cu atât mai puţin ca prietenii tăi din Consiliul Arctic.

Căpitanul Sir John Franklin avea mulţi prieteni; toată lumea îl plăcea pe căpitanul Sir John Franklin. Însă de respectat nu-l respecta nimeni. De mai multe decenii Franklin învăţase să accepte primul adevăr şi să-l evite pe cel de-al doilea, dar ajunsese să-şi dea seama că aceasta era realitatea. Toată lumea îl plăcea. Nimeni nu-l respecta.

Nu după cele întâmplate în Ţinutul lui Van Diemen. Nu după temniţa din Tasmania şi treaba proastă pe care o făcuse acolo.

Prima lui soţie, Eleanor, era pe moarte atunci când o părăsise ca să pornească în a doua expediţie importantă.

Ştia că va muri. Ea însăşi ştia că va muri. Ftizia – alături de convingerea că ea va muri din această cauză cu mult înainte ca soţul ei să-şi dea sufletul în vreo luptă sau expediţie – fuseseră încă de la nuntă nedezlipite de ei. În cele douăzeci şi două de luni cât durase căsnicia lor, îi dăruise o fiică, tânăra Eleanor, unicul lui copil.

Femeie micuţă şi plăpândă la trup – dar aproape înspăimântătoare ca spirit şi energie –, prima lui nevastă îl îndemnase să plece în cea de-a doua expediţie pe uscat şi pe apă, de-a lungul coastelor continentului nord-american, în căutarea Pasajului de Nord-Vest, chiar dacă ea ajunsese să scuipe sânge şi ştia că sfârşitul îi este aproape. I-a spus că s-ar simţi mai bine dacă l-ar şti departe de ea. Iar el a crezut-o. De fapt, a crezut că lui i-ar fi mai bine departe de ea.

Individ profund cucernic, John Franklin se rugase ca Eleanor să moară înainte de plecarea lui. Dar n-a murit. A ridicat ancora pe 16 februarie 1825, i-a scris multe scrisori iubitei sale soţii pe drumul către Lacul Sclavului[10], le-a expediat din New York şi Albany, şi a aflat de stingerea ei din viaţă pe 24 aprilie, la baza navală britanică din Penetanguishene. Eleanor murise la scurtă vreme după ce nava lui părăsise ţărmurile Angliei.

În 1927, când s-a întors din această expediţie, a fost întâmpinat de Jane Griffin, cea mai bună prietenă a soţiei lui.

În urmă, chiar înainte să-l apuce gripa asta blestemată. Fireşte că Sir John Franklin fusese invitat împreună cu toţi ofiţerii şi membrii echipajelor de pe *Erebus* şi *Terror.* La fel civilii care urmau a lua parte la expediţie: piloţii care se ocupau de navigarea printre gheţuri – James Reid, pe *Erebus,* şi Thomas Blanky, pe *Terror,* trezorierii, medicii şi comisarii de bord.

Sir John arătase ca scos din cutie în noul lui frac albastru, pantalonii albaştri cu vipuşti aurii, epoleţii cu franjuri tot aurii, sabia de ceremonie şi tricornul lansat în modă de amiralul Nelson. James Fitzjames, comandantul navei lui amiral, *Erebus,* considerat

[10] Great Slave Lake – lac tectono-glaciar în vestul Canadei (n. tr.).

adesea ca fiind cel mai chipeş bărbat din Marina Regală, arăta sclipitor, dar modest, aşa cum îi şade bine unui erou de război. Pe toţi îi fermecase Fitzjames în seara aceea. În vreme ce Crozier, ca de obicei, avusese aerul că tocmai ce înghiţise un băţ, că nu era locul lui acolo, că era frământat de tristeţi abisale şi că era niţeluş cam ameţit.

Dar Jane se înşela – membrii „Consiliului Arctic” nu erau prietenii lui Sir John. În realitate, Consiliul Arctic nici nu exista. Mai degrabă societate onorifică decât instituţie în adevăratul sens al cuvântului, Consiliul acela era cel mai select club al bătrânilor din întreaga Anglie.

Socializaseră cu toţii la recepţie: Franklin, ofiţerii lui de frunte şi înalţii, scofâlciţii şi cărunţii membri ai Consiliului Arctic.

Ca să devii membru al lui, nu trebuia să faci nimic altceva decât să comanzi o expediţie în nordul îndepărtat… şi să supravieţuieşti.

Vicontele Melville – prima persoană de vază din lungul şir de gazde care-l întâmpinaseră pe Franklin la recepţie, lăsându-l neobişnuit de asudat şi fără glas – era Prim Lord al Amiralităţii şi finanţator al finanţatorului lor, Sir John Barrow. Însă Melville nu era câtuşi de puţin vreun expert al expediţiilor polare.

În seara aceea, mult prea emoţionatul Franklin a avut sentimentul că adevăratele legende arctice – majoritatea trecute bine de şaptezeci de ani – semănau mai mult cu vrăjitoarele din *Macbeth* ori cu nişte fantome cenuşii decât cu oameni în carne şi oase. Toţi aceşti bărbaţi plecaseră în căutarea Pasajului mult înaintea lui Franklin şi toţi supravieţuiseră, deşi nu întru totul.

Şi în seara aceea Franklin şi-a pus întrebarea dacă te puteai întoarce *realmente* viu fie şi după o singură

iarnă petrecută în regiunile arctice.

Sir John Ross, al cărui chip de scoţian era mai colţuros decât un aisberg, avea sprâncenele dese şi avântate, aidoma gulerelor şi penelor acelor pinguini descrişi de nepotul său, Sir James Clark Ross, după expediţia la Polul Sud. Iar vocea lui Ross avea asperităţi de piatră de bricuit trecută peste o punte crăpată.

Sir John Barrow, mai bătrân ca Dumnezeu şi de două ori mai puternic. Părinte al expediţiilor serioase ale Marii Britanii la Arctice. Toţi ceilalţi prezenţi la recepţia din seara aceea nu erau decât nişte băieţi… băieţii lui Barrow.

Sir William Parry, gentilom între gentilomi, chiar şi printre capetele încoronate, care încercase de patru ori să forţeze trecerea prin Pasaj, dar care nu reuşise decât să-şi vadă oamenii murind atunci când *Fury,* nava sa, fusese înconjurată de gheţuri, strivită şi scufundată.

Sir James Clark Ross, proaspăt înnobilat şi proaspăt căsătorit cu o femeie care-i ceruse să jure că nu va mai pleca în nicio expediţie. Dacă ar fi vrut, ar fi putut să capete postul de comandant al lui Franklin. Amândoi ştiau asta. Ross şi Crozier stăteau retraşi, sorbind din pahare şi discutând în şoaptă ca nişte conspiratori.

Blestematul de Sir George Back; Franklin detesta faptul că era obligat să împartă titlul de cavaler cu un simplu aspirant care pe vremuri servise sub comanda lui şi, pe deasupra, şi un afemeiat. În seara aceasta de gală, căpitanul Sir John Franklin s-a pomenit că îşi doreşte ca Hepburn să nu fi scos praful de puşcă şi gloanţele din pistoalele de duel în urmă cu douăzeci şi cinci de ani. Back era cel mai tânăr membru al Consiliului Arctic şi părea mai încântat şi mai fudul decât oricare dintre ceilalţi, deşi vasul său, HMS *Terror,*

tocmai ce fusese distrus şi aproape scufundat.

Căpitanul Sir John Franklin era abstinent; însă, după trei ore de şampanie, vin, brandy, sherry şi whisky, toţi ceilalţi au început să se relaxeze, râsetele din jurul lui au devenit mai sonore, iar conversaţia din somptuoasa sală mai puţin formală, iar Franklin a început să se simtă mai liniştit, dându-şi seama că toată recepţia aceea, toţi nasturi din aur, cravatele din mătase, epoleţii scânteietori, felurile rafinate de mâncare, ţigările din foi… toate acestea erau în cinstea *lui.* De această dată era vorba numai şi numai despre *el.*

Aşa că a fost şocat când Ross cel bătrân îl trase deoparte fără prea multe menajamente şi începu să-l împroaşte cu întrebări pe un ton ridicat, nepotrivit cu strălucirea blândă a candelabrelor şi atmosfera plină de parfumul tutunului.

— Franklin, spune-mi unde mama dracului ai de gând să duci o sută şi treizeci şi patru de oameni? scrâşni piatra de bricuit peste scândura aspră.

Căpitanul Sir John Franklin tresări surprins şi încercă să evite răspunsul:

— Este o expediţie de o importanţă colosală, Sir John.

— Al naibii de importantă şi de colosală, dacă mă întrebi pe mine. E al dracului de greu să traversezi gheţurile chiar şi cu treizeci de oameni, să-i pui în bărci, să-i aduci înapoi la civilizaţie, în caz că se întâmplă ceva neprevăzut. Însă o sută treizeci şi patru…

Şi bătrânul explorator îşi drese glasul, scoţând un sunet scârbos, ca şi cum s-ar fi pregătit să scuipe.

Franklin zâmbi şi încuviinţă din cap, dorindu-şi din tot sufletul să fie lăsat în pace.

— Şi vârsta ta, continuă Ross. Ai şaizeci de ani, pentru numele lui Dumnezeu!

— Cincizeci şi nouă, se îmbăţoşă Franklin. Domnule!

Ross cel bătrân strânse buzele într-o imitaţie de surâs, accentuând asemănarea cu un aisberg.

— Şi *Terror* are cât? Trei sute şi treizeci de tone? Şi *Erebus* cam vreo trei sute şi şaptezeci?

— Nava mea amiral cântăreşte trei sute şaptezeci şi două de tone, spuse Franklin. Iar *Terror* trei sute douăzeci şi şase.

— Şi pescajul fiecăreia e de şase metri şi treizeci, am dreptate?

— Da, milord.

— Asta-i o nebunie fără margini, Franklin. Înseamnă că vor fi navele cu cel mai adânc pescaj plecate vreodată într-o expediţie arctică. Toate informaţiile noastre despre regiunile alea demonstrează că apele spre care ai tu de gând să te duci sunt foarte puţin adânci şi sunt pline cu bancuri de nisip, cu pietre şi cu sloiuri ascunse. *Victory,* nava mea, nu a avut decât un stânjen[11] şi jumătate şi tot n-am putut să trecem peste bancul limanului unde am iernat. Ce să-ţi spun, George Back mai avea puţin şi-şi jupuia fundul de gheaţă cu *Terror* asta a ta.

— Ambele nave au fost consolidate, Sir John, zise Franklin, simţind disconfortul creat de transpiraţia care i se scurgea de pe piept şi coaste până pe pântecul său impunător. Nu există acum în lumea întreagă alte două vase mai bine echipate pentru navigarea printre gheţuri.

— Şi ce-i cu toate aiurelile alea pe care le-am auzit despre motoarele de locomotivă?

— Nu sunt aiureli, milord, răspunse Franklin pe un ton condescendent.

De fapt, nu ştia nimic despre puterea aburului, însă

[11] Stânjen marin 185cm (n. tr.).

în grupul lui expediţionar se aflau doi ingineri destoinici, pe lângă Fitzjames care făcea deja parte din Escadrila Navelor cu Abur.

— Sunt motoare foarte puternice, Sir John. Ne vor duce printre gheţuri pe unde nu am izbutit să trecem cu velele.

Sir John Ross pufni dispreţuitor pe nări.

— Dar nu-i aşa, Franklin, că maşinăriile astea ale tale cu aburi nu-s nici măcar motoare navale?

— Nu sunt, Sir John. Dar sunt cele mai bune motoare cu abur pe care ni le-au putut oferi Căile Ferate din Londra şi Greenwich. Au fost modificate pentru exploatare maritimă. Sunt nişte bestii extrem de puternice, Sir John.

Ross sorbi din paharul cu whisky.

— Extrem de puternice în cazul în care ai avea de gând să pui şine peste Pasajul de Nord-Vest şi să-l traversezi cu o locomotivă blestemată de Dumnezeu.

Franklin chicoti cu amabilitate la spusele celuilalt, deşi nu i se părea nimic amuzant, iar blasfemia îl revoltase până în adâncul sufletului. Cel mai adesea nu era în stare să-şi dea seama când cei din jurul său glumeau, căci el personal nu era deloc înzestrat cu simţul umorului.

— Şi nici nu sunt atât de puternice cum pretinzi tu, continuă Ross. Maşinăria aia de o tonă şi jumate pe care ţi-au îndesat-o în cala lui *Erebus* produce doar douăzeci şi cinci de cai-putere. Iar motorul de pe vasul lui Crozier e şi mai puţin eficient… cel mult douăzeci de cai-putere. Până şi *Rattler* – nava care te remorchează până dincolo de Scoţia – produce două sute douăzeci de cai putere cu motorul ăla mic al ei. Numai că e motor *naval,* construit anume pentru mare.

Franklin nu reuşi să găsească vreun răspuns, aşa că se mulţumi să zâmbească. Şi, ca să umple cumva

tăcerea aceea stânjenitoare, făcu semn unui valet care trecea pe lângă ei cu o tavă plină cu pahare cu şampanie. Iar apoi, deoarece era împotriva tuturor principiilor sale să bea alcool, rămase în mână cu paharul în care şampania se răsufla, pândind o ocazie să scape de el fără să fie observat.

— Gândeşte-te numai la cât de multe provizii ai mai putea încărca în calele celor două nave dacă nu ţi-ar ocupa locul afurisitele alea de motoare, insistă Ross.

Franklin privi în jur căutând ajutor, dar toţi participanţii la recepţie erau prinşi în conversaţii animate şi nu-i dădeau atenţie.

— Avem provizii mai mult decât îndestulătoare pentru trei ani, Sir John, spuse el în cele din urmă. Şi ne-ar putea ajunge între cinci şi şapte ani dacă vom fi nevoiţi să reducem raţiile.

Zâmbi din nou, încercând să îmblânzească chipul încremenit al celuilalt.

— În plus, să ştiţi, Sir John, că atât *Erebus,* cât şi *Terror* sunt prevăzute cu încălzire centrală. Lucru pe care sunt convins că l-aţi fi preţuit nespus pe *Victory.*

Ochii decoloraţi ai lui Sir John Ross aruncară săgeţi de gheaţă.

— *Victory* a fost strivită între gheţuri ca un ou de bibilică, Franklin. Ai tu senzaţia că sistemul ăsta modern de încălzire ar fi putut să împiedice tragedia?

Franklin se uită în jur, încercând disperat să-i atragă privirea lui Fitzjames. A lui Crozier. A oricui în stare să-l scape de discuţia asta. Însă nimeni nu păru a-i băga în seamă pe Sir John cel bătrân şi pe Sir John cel corpolent înghesuiţi într-un colţ şi cufundaţi într-o conversaţie serioasă, dar mai mult unilaterală. Un valet trecu pe lângă ei, iar Franklin puse paharul neatins pe tavă. Ross îl studia printre gene.

— Spune-mi, de cât cărbune e nevoie pe zi ca să

încălzeşti o singură navă în condiţiile din Nord? se încăpăţână bătrânul scoţian.

— O, nu prea ştiu aşa ceva, Sir John, răspunse Franklin cu un zâmbet cuceritor.

Şi chiar *nu* ştia. Şi nici nu-i păsa în mod deosebit. De motoarele cu abur se ocupau inginerii. Şi, în fond, era treaba Amiralităţii să aibă grijă de el.

— O, dar ştiu *eu*, îl maimuţări Ross. Ai să foloseşti până la douăzeci şi trei de kilograme de cărbune pe zi doar pentru circularea apei care încălzeşte zonele de odihnă ale echipajului. Şi juma’ de *tonă* din cărbunele tău preţios pe zi doar ca să produci şi să întreţii aburul. Iar dacă eşti pe drum – şi te aştepţi ca navele astea urâte de război ale tale să facă în jur de patru noduri[12] – ai să arzi între două şi trei *tone* de cărbune pe zi. Ba chiar mult mai mult dacă ai să te încumeţi să străpungi banchizele. Cât cărbune *ai* cu tine, Franklin?

Căpitanul Sir John flutură mâna cu un gest nepăsător, aproape efeminat.

— O, pe undeva în jur de două sute de tone, milord.

Ross se uită din nou chiorâş.

— Mai exact nouăzeci de tone pentru *Erebus* şi tot nouăzeci pentru *Terror,* scrâşni el. Asta la alimentarea din Groenlanda, înainte să traversezi Golful Baffin, şi cu atât mai puţin să te fi confruntat cu gheţurile adevărate.

Franklin zâmbi fără să răspundă.

— Să presupunem că vei ajunge la locul unde vei ierna între gheţuri cu şaptezeci şi cinci la sută din încărcătura de nouăzeci de tone de cărbune nearse, continuă Ross, neabătut ca o navă printr-o pojghiţă de gheaţă, asta înseamnă că ţi-ar mai rămâne… câte zile vei mai putea produce abur în condiţii normale, nu în

[12] Nod - milă marină pe oră (n. tr.).

condiţii de îngheţ? Douăşpe zile? Treişpe? Două săptămâni?

Căpitanul Sir John Franklin n-avea nici cea mai vagă idee. Pur şi simplu mintea lui experimentată de navigator nu funcţiona în acest fel. Probabil însă că în privire i se citi o panică subită – provocată nu de cantitatea de cărbune de pe nave, ci de gândul că ar putea să pară un idiot în ochii lui Sir John Ross – căci bătrânul marinar îl apucă de umăr într-o strânsoare ca de menghină. Când Ross se apropie mai mult de el, îi simţi răsuflarea cu iz puternic de whisky.

— Care sunt planurile Amiralităţii pentru o eventuală salvare a voastră, Franklin? gâjâi Ross în şoaptă.

De jur împrejurul lor recepţia zumzăia de râsete şi flecăreli binedispuse chiar şi la ora aceea târzie din noapte.

— Salvare? clipi nedumerit Franklin.

Defel nu-şi găsea loc în capul lui ideea că ar putea avea nevoie să fie salvate două dintre cele mai moderne nave din lume – consolidate pentru confruntarea cu gheţurile, acţionate de motoare cu abur, aprovizionate pentru cinci ani sau mai mult şi cu echipaje ai căror membri fuseseră selecţionaţi personal de Sir John Barrow. Da, ideea aceasta era de-a dreptul absurdă.

— Te-ai gândit să-ţi faci depozite de alimente de-a lungul drumului printre insule? şopti Ross.

— Depozite? exclamă Franklin. Să ne abandonăm proviziile pe drum? La ce naiba aş face una ca asta?

— Ca să ai mâncare şi adăpost dacă va fi cazul să-ţi cobori oamenii şi bărcile pe gheaţă şi să mergi pe jos.

Tonul lui Ross era feroce, ochii arzători.

— De ce ne-am înapoia pe jos la Golful Baffin? întrebă Franklin. Obiectivul nostru este să traversăm Pasajul de Nord-Vest de la un capăt la celălalt.

Sir John Ross se îndepărtase puţin, dar mâna i se încleştă şi mai tare pe braţul lui Franklin.

— Vrei să-mi spui că nu există nicio navă care să vă aştepte şi nici vreun alt plan de salvare?

— Nu există.

Ross îl apucă şi de braţul celălalt, strângându-l cu atâta putere, că trupeşul căpitan Sir John aproape se cutremură de durere.

— Atunci, băieţaş, şopti bătrânul, dacă până în 1848 nu auzim nicio veste de la tine, am să vin să te caut eu însumi. Îţi jur că aşa voi face.

Franklin se trezi brusc.

Leoarcă de transpiraţie. Slăbit şi ameţit. Inima îi bătea să-i sară din piept, iar fiecare bubuitură a ei avea ecou de clopot înlăuntrul ţestei sale suferinde.

Îşi plecă ochii şi observă îngrozit că de la brâu în jos era învelit în mătase.

— Ce-i asta? strigă el speriat. Ce-i asta? De ce e steagul pe mine?

Lady Jane se ridică înspăimântată în picioare.

— Mi s-a părut că-ţi este frig, John. Tremurai. Te-am învelit cu el pentru că nu aveam nicio pătură la îndemână.

— Doamne, Dumnezeule! urlă căpitanul Sir John Franklin. Doamne, Dumnezeule, femeie, înţelegi ce-ai făcut? Nu ştii că drapelul se pune doar peste cadavre?

3
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
Octombrie, 1847

Căpitanul Crozier coboară cele câteva trepte ale scării ce duce spre puntea inferioară, împinge uşile duble, bine etanşate, şi se clatină când îl izbeşte suflul de aer cald. Cu toate că de câteva ore sistemul de circulare a apei calde fusese închis, temperatura de aici este menţinută puţin sub punctul de îngheţ – ceea ce înseamnă că este cu 30 de grade mai ridicată decât afară – prin dogoarea emanată de trupurile celor peste cincizeci de bărbaţi şi zăpuşeala venită de la plita de gătit. După o jumătate de oră petrecută afară, pe punte, ai senzaţia că intri în saună înfofolit în blănuri.

Nu-şi scoate hainele groase fiindcă are de gând să coboare până în cală şi pe ultima punte inferioară, zone complet neîncălzite ale navei; aşa că nu zăboveşte prea mult aici. Însă tot se opreşte câteva clipe – aşa cum se cade să facă un căpitan responsabil – şi priveşte în jur ca să se încredinţeze că nu s-a dus dracului totul în jumătatea de oră cât a fost afară, pe punte.

Deşi aceasta este unica punte adăpostită de pe navă unde se doarme şi se mănâncă, tot e beznă mai dihai decât într-o galerie de mină galeză. Hublourile micuţe sunt blocate de gheţuri, dar, oricum, ce lumină să intre din noaptea lungă acum de douăzeci şi patru de ore? Ici şi colo, lămpi cu untură de balenă, lanterne şi lumânări aruncă firave conuri de lumină, însă, în general, oamenii îşi găsesc drumul pe baza aducerilor-aminte, ştiind unde anume să se ferească de

alimentele, hainele, echipamentele adunate pe jos în mormane sau agăţate din tavan şi de ceilalţi camarazi care dorm. Când se desfac toate hamacurile – doar câte treizeci şi cinci de centimetri de om – nu mai există loc de trecere, cu excepţia celor două intervale late de cincizeci de centimetri în stânga şi în dreapta de-a lungul carenei. Însă acum sunt întinse doar câteva hamacuri – cu marinari care trag un pui de somn înaintea carturilor de la ore târzii –, iar larma vorbelor, râsetelor, înjurăturilor, rafalelor de tuse, zăngănitului însufleţit al oalelor domnului Diggle, precum şi a trivialităţilor aruncate de bucătar în toate direcţiile este suficient de sonoră pentru a acoperi scrâşnetul şi geamătul gheţii de afară.

Schemele navei indică o înălţime de 2,13 metri pentru această punte inferioară. Însă înălţimea ei reală – din cauza grinzilor groase din tavan şi a tonelor de cherestea depozitate pe grătarele atârnate de aceste grinzi – este de doar 1,83 metri, astfel încât cei câţiva marinari cu adevărat înalţi de pe *Terror,* ca de pildă fricosul de Manson care-l aşteaptă mai jos, sunt nevoiţi în permanenţă să meargă îndoiţi de spate. Francis Crozier nu-i chiar atât de înalt. Şi nu trebuie să-şi aplece capul nici când poartă cascheta şi două fulare pe deasupra ei, aşa cum este cazul acum.

La dreapta lui Crozier şi înspre pupa se află ceva ce seamănă cu un tunel scund, întunecos şi îngust – de fapt tambuchiul ce duce la cabinele ofiţerilor, o supraaglomerare de şaisprezece firide cu paturi şi două săli înghesuite de mese pentru ofiţerii şi subofiţerii de pe vas. Cabina lui Crozier are exact aceleaşi dimensiuni ca toate celelalte – un metru optzeci pe unu cincizeci. Tambuchiul este foarte întunecos şi lat de doar jumătate de metru, astfel încât poate fi străbătut de un singur om, cu capul aplecat ca

să evite proviziile atârnate din tavan; iar cei mai corpolenţi sunt nevoiţi să meargă de-a latul prin coridorul acesta strâmt.

Cabinele ofiţerilor sunt înghesuite într-un spaţiu de 18,3 metri din lungimea totală a navei de 30 de metri şi, pentru că lăţimea de pe *Terror* este de doar 8,5 metri pe puntea inferioară, tambuchiul îngust este singura cale dreaptă de acces la pupa.

Crozier observă un licăr de lumină ivit din Sala cea Mare din spate, unde, chiar şi în frigul şi bezna aceasta de iad, unii dintre ofiţerii lui se relaxează în jurul mesei lungi, fumându-şi pipele ori citind unul din cele 1.200 de volume ale bibliotecii de pe navă. Căpitanul aude şi ceva acorduri muzicale: flaşneta cânta o melodie la modă în teatrele de revistă din Londra cu vreo cinci ani în urmă. Crozier ştie că sublocotenentul Hodgson pusese discul de metal în aparat: e topit după cântecul ăsta; dar îl scoate din minţi pe locotenentul Edward Little, secundul lui Crozier şi mare amator de muzică clasică.

Pentru că totul pare în regulă în sectorul ofiţerilor, Crozier se întoarce şi priveşte în faţă. Zona destinată marinarilor de carieră acoperă restul de o treime din lungimea navei – 11 metri dar acolo stau îngrămădiţi patruzeci şi unu dintre marinarii şi aspiranţii rămaşi în viaţă din numărul iniţial de patruzeci şi patru.

Nu se fac cursuri în seara aceasta şi peste mai puţin de un ceas îşi vor desface hamacurile ca să se culce, aşa că, până atunci, majoritatea oamenilor îşi petrec timpul aşezaţi pe cuferele lor din lemn ori pe stivele de provizii, fumând sau stând de vorbă în lumina foarte slabă. Centrul acestui spaţiu este ocupat de uriaşa plită Frazer, unde bucătarul coace pesmeţi. Domnul Diggle – cel mai bun bucătar din toată flota britanică, în opinia lui Crozier, şi un trofeu în adevăratul sens al

cuvântului, deoarece reuşise să-l fure pe turbulentul maestru de pe nava amiral a căpitanului Sir John Franklin chiar înainte de plecarea în această expediţie – găteşte în permanenţă câte ceva, de obicei pesmeţi, şi trăsneşte şi bufneşte şi dă din picioare şi îşi ocărăşte ajutoarele. Oamenii se înghesuie lângă plita gigantică şi dispar prin chepeng spre punţile de dedesubt, de unde aduc provizii, grăbindu-se cât pot de mult pentru ca urgia locvace a domnului Diggle să nu se abată asupra lor.

Lui Crozier i se pare că plita Frazer este aproape la fel de mare ca motorul de locomotivă adăpostit în cală. Pe lângă cuptorul ei uriaş şi cele şase arzătoare, drăcia aia voluminoasă din fier are şi un desalinizator încorporat, precum şi o pompă manuală enormă care ar trebui să aducă apă fie din ocean, fie din nenumăratele rezervoare din cală. Însă acum şi apa din cală este la fel de bocnă precum cea de afară, aşa că în oalele care bolborosesc pe plita domnului Diggle se topesc bucăţi de gheaţă tăiate din rezervoare şi cărate sus în cârcă.

Din forpicul de la proră căpitanul vede infirmeria, aflată dincolo de rafturile şi dulapurile domului Diggle. Vreme de doi ani nu avuseseră deloc infirmerie. În zona aceasta fuseseră îngrămădite, de la duşumea, până la grinzile de sus, alte şi alte lăzi şi butoaie; iar acei membri mai nătăfleţi şi neexperimentaţi ai echipajului care avuseseră nevoie de medicul navei ori de ajutorul acestuia fuseseră consultaţi lângă plita domnului Diggle. Însă acum, fiind epuizată mare parte din provizii şi înmulţindu-se numărul de bolnavi şi răniţi, marangozii[13] organizaseră infirmeria într-o secţiune mai trainică şi mai izolată a forpicului. Totuşi

[13] Dulgher pe nave (n. tr.).

căpitanul putea zări şi spaţiul ca un tunel dintre lăzi unde amenajaseră culcuşul pentru Lady Silence.

Controversa aceea durase cea mai mare parte dintr-o zi din luna iunie a anului trecut, căci Franklin se încăpăţânase să nu o lase pe femeia eschimos la bordul navei lui. Atunci o luase Crozier, însă discuţia purtată apoi cu locotenentul Little, secundul său, referitoare la locul unde ar fi urmat s-o cazeze, depăşise limitele absurdului. Erau convinşi că până şi o tânără eschimosă ar fi murit de frig afară, pe punte, sau pe cele două punţi inferioare de jos, aşa că nu le mai rămânea decât puntea inferioară principală. Evident că nu putea să doarmă împreună cu echipajul, chiar dacă existau deja, la data respectivă, câteva hamacuri neocupate din cauza creaturii dintre gheţuri.

În tinereţea lui Crozier de simplu marinar, iar apoi de aspirant, femeile urcate pe furiş la bord erau ascunse în cea mai întunecată, cea mai îmbâcsită şi mai împuţită magazie de parâme de lângă prora, în apropiere de teugă, la îndemâna norocosului sau norocoşilor care le aduseseră. Dar chiar şi în iunie trecut, când apăruse Silence, temperatura era sub zero în magazia de parâme de pe HMS *Terror.*

Nu, nici vorbă să o culce lângă echipaj. Nici vorbă.

Dar în zona rezervată ofiţerilor? Poate. Cum câţiva dintre ei fuseseră sfârtecaţi şi ucişi, se găseau acum nişte cabine libere. Dar şi locotenentul Little, şi căpitanul căzuseră de acord că prezenţa unei femei la distanţă de doar câteva paravane subţiri şi uşi glisante de dormitorul bărbaţilor ar fi fost un aranjament complet nesănătos.

Şi atunci? Nu-i puteau stabili un loc unde să doarmă, iar apoi să-i posteze în prag o pază armată douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru.

Edward Little venise cu ideea să mute din provizii şi

să-i amenajeze eschimosei un culcuş în forpic, acolo unde ar fi urmat să fie infirmeria. Singura persoană trează în permanenţă, noapte de noapte, era domnul Diggle – care cocea cu multă abnegaţie pesmeţii şi prăjea carnea pentru micul dejun –, iar dacă domnul Diggle ar fi avut vreodată în viaţa lui ochi pentru doamne şi domniţe, era evident că vremurile acelea apuseseră demult. De asemenea, argumentaseră locotenentul Little şi căpitanul Crozier, apropierea de plita Frazer i-ar fi ţinut de cald invitatei lor.

Ceea ce chiar se şi întâmplă. Lui Lady Silence i se făcuse rău din cauza căldurii, drept care se văzuse nevoită să doarmă goală puşcă pe blănurile ei în cotlonul micuţ dintre lăzi şi butoaie. Căpitanul dăduse peste ea din întâmplare, iar imaginea aceea îl obseda şi astăzi.

Acum Crozier ia o lanternă din cârlig, o aprinde, ridică chepengul şi se grăbeşte să coboare scara spre ultima punte inferioară înainte de a începe şi el să se topească precum bucăţile cele mari de gheaţă de pe plită.

A spune că pe cea mai de jos punte este frig ar fi genul de subapreciere pe care Crozier obişnuia s-o facă înainte de prima lui călătorie la Polul Nord. După ce coboară scara de un metru optzeci simte instantaneu cum şi temperatura a coborât cu peste cincisprezece grade. Bezna de aici este aproape totală.

Crozier se opreşte iar – aşa cum îi stă în fire – ca să ia aminte în jur. În lumina slabă a lanternei abia dacă reuşeşte să vadă mai multe în afară de ceaţa densă a propriei respiraţii. De jur împrejurul său e un labirint de cufere, lăzi şi lădiţe, de butoaie mari, butoiaşe şi poloboace şi mormane înghesuite până în grinzile din tavan cu proviziile rămase, acoperite cu pânze groase. Crozier s-ar putea descurca prin întunericul populat de

şobolani scandalagii şi fără ajutorul lanternei; cunoaşte fiecare milimetru al acestei nave aşa cum îşi cunoaşte propriul buzunar. Uneori, mai ales noaptea târziu, când se aud doar gemetele jalnice ale gheţurilor, Francis Rawdon Moira Crozier îşi spune că HMS *Terror* îi este şi soţie, şi mamă, şi mireasă, şi amantă. Această doamnă din fier şi lemn de stejar, calafat şi balast, pânză şi alamă pe care o cunoaşte în cel mai intim mod cu putinţă este singura şi unica soţie ce-i este sortit s-o aibă vreodată. Cum de-şi închipuise că ar fi avut vreo şansă cu Sophia?

În alte dăţi, la ore şi mai târzii, când gemetele gheţurilor se prefac în urlete, Crozier îşi imaginează că nava îi este şi trup, şi minte. Acolo, afară – dincolo de punţi şi de carenă – pândeşte moartea. Frigul perpetuu. Însă aici, înăuntru, inima trupului prins între gheţuri bate în continuare, mai slab, dar bate cu fiecare adiere de căldură de la plita bucătarului şi cu fiecare frântură de conversaţie, cu fiecare mişcare, cu fiecare dovadă de sănătate mintală.

Crozier înţelege că atunci când pătrunde mai adânc în corpul navei este ca şi cum ar coborî până în străfundurile trupului şi minţii omeneşti. Iar ce găseşte acolo s-ar putea să nu-i fie pe plac. Puntea de jos reprezintă burta. Acolo sunt depozitate alimentele şi toate celelalte lucruri trebuincioase, bine împachetate şi aşezate în ordine, lesne de manevrat de către cei mânaţi acolo de strigătele şi pumnii domnului Diggle. Dedesubt, în cală, unde se îndreaptă el acum, se află măruntaiele şi rinichii – rezervoarele cu apă, rezervele de cărbuni şi alte alimente. Însă analogia cu mintea este cea care îl nelinişteşte cel mai tare pe căpitan. Torturat de depresii mai toată viaţa lui, conştient că această infirmitate secretă i se agravase în cele douăsprezece ierni petrecute în întunericul arctic şi

ştiind că îi fusese mai apoi acutizată de respingerea Sophiei Cracroft, Crozier îşi imaginează că puntea inferioară – parţial luminată şi încălzită din când în când, dar locuibilă – e acea parte din el care încă este sănătoasă la minte. Însă de curând a început să petreacă tot mai mult timp în universul mohorât al ultimei punţi de jos – ascultând cum urlă gheţurile şi aşteptând ca, din moment în moment, să explodeze din cauza frigului toate îmbinările de şuruburi şi bârne. Însă nebunia pură o reprezintă cala, cu toate duhorile ei înfiorătoare şi Cabina Mortuară.

Crozier scutură din cap, ca pentru a alunga toate aceste gânduri. Priveşte în jos, la intervalul dintre grămezile de butoaie şi lăzi. Raza lanternei se opreşte în peretele Cămării cu Pâini. Culoarele de trecere din dreapta şi stânga acesteia sunt nişte galerii mai strâmte chiar decât tambuchiul ce duce spre zona ofiţerilor de pe puntea de deasupra. Ca să treacă dincolo, oamenii sunt nevoiţi să se strecoare în lateral printre Cămara cu Pâini şi ultimii saci cu cărbuni rămaşi. Magazia marangozului se află mai în faţă, la tribord; magazia boţmanului este vizavi de aceasta, la babord.

Crozier se întoarce şi îndreaptă lanterna spre pupă. Şobolanii se feresc apatic, ascunzându-se printre butoaiele cu carne în saramură şi lăzile cu conserve.

Chiar şi în lumina aceasta slabă căpitanul vede că nimeni nu s-a atins de lacătul de pe uşa Cămării cu Băuturi. În fiecare zi, unul dintre ofiţerii lui Crozier coboară să ia cantitatea de rom necesară pentru grogul de la prânz. Tăria este distribuită cu parcimonie echipajului: două sute de mililitri de rom cu tărie de 140 de grade la opt sute de mililitri de apă. Tot în Cămara cu Băuturi se află şi sticlele cu vin şi brandy rezervate ofiţerilor, precum şi două sute de muschete,

pumnale mari şi săbii. Aşa cum este obiceiul în Marina Regală, chepengurile din popota ofiţerilor şi Sala cea Mare de pe puntea superioară duc direct la Cămara cu Băuturi, astfel încât, în caz de revoltă, ofiţerii să poată ajunge mai repede la arme.

În spatele Cămării cu Băuturi se află Magazia Artileristului, plină cu butoaie cu pulbere şi alice. De-o parte şi de cealaltă a Cămării cu Băuturi sunt alte spaţii de depozitare, inclusiv lăzile cu lanţurile de ancoră, Magazia cu Vele, unde sunt strânse pânzele nefolosite, şi Vestiarul de Iarnă, din care administratorul navei, domnul Helpman, împarte echipajului hainele groase pentru vremea de afară.

Dincolo de Cămara cu Băuturi şi Magazia Artileristului se află Cămara Căpitanului, cu bunurile personale ale lui Francis Crozier, cumpărate de el însuşi – şunci, brânzeturi şi alte asemenea articole de lux. Încă este în vigoare uzanţa care spune că un căpitan de navă trebuie să dea din când în când câte o masă pentru ofiţerii săi şi, cu toate că alimentele din cămara lui Crozier pălesc în comparaţie cu rafinatele bucate din depozitul personal al răposatului căpitan de pe *Erebus,* Sir John Franklin, rezervele lui Crozier – aproape epuizate acum – făcuseră faţă celor două veri şi două ierni petrecute între gheţuri. De asemenea, surâde el gândului, cămara lui mai are avantajul de a conţine şi o rezervă îndestulătoare de sticle cu vin din care ofiţerii lui încă se mai desfată. Şi foarte multe sticle cu whisky de care depinde el, căpitanul. Bietul comandant, bieţii locotenenţi şi membrii civili ai echipajului de pe *Erebus* fuseseră nevoiţi să stea fără strop de băutură vreme de doi ani. Sir John Franklin fusese abstinent, aşa că, în vremea vieţii lui, la fel de abstinentă fusese şi popota ofiţerilor săi.

Raza unei lanterne ţopăie spre Crozier pe coridorul

îngust dinspre proră. Căpitanul se întoarce şi vede cum ceva ce aduce cu un urs negru şi păros se chinuieşte să-şi strecoare trupeşia prin spaţiul strâmt dintre sacii cu cărbuni şi peretele Cămării cu Pâini.

— Domnule Wilson, i se adresează el ajutorului de marangoz, pe care-l recunoaşte după formele rotunde şi mănuşile din piele de focă şi pantalonii din piele de căprioară pe care le primiseră toţi membrii echipajului înainte de plecare, dar pe care foarte puţini aleseseră să le poarte pe deasupra tuturor rândurilor de haine din flanel şi lână.

La un moment dat în timpul călătoriei, dulgherul confecţionase din pieile de lup primite la baza daneză a vânătorilor de balene din Golful Disko[14] un veşmânt voluminos şi greoi, dar foarte călduros, pretindea el, pe care îl purta peste toate celelalte haine.

— Domnule căpitan.

Wilson, unul dintre cei mai graşi oameni de la bord, ţine lanterna într-o mână şi câteva cutii cu scule de dulgherie îndesate la subsuoară.

— Domnule Wilson, te rog să-i transmiţi domnului Honey salutările mele şi să-l rogi să mă însoţească în cală.

— Da, să trăiţi. Unde anume în cală, domnule căpitan?

— La Cabina Mortuară, domnule Wilson.

— Am înţeles, domnule căpitan.

La lumina lanternei Crozier observă curiozitatea ce zăboveşte o secundă prea mult în ochii marinarului.

— Şi, domnule Wilson, mai roagă-l pe domnul Honey să aducă un drug ce-l putem folosi ca pârghie.

— Da, domnule.

Crozier se dă la o parte din drum, înghesuindu-se

[14] Golf pe coasta vestică a Groenlandei (n. tr.).

între două butoaie, pentru a-i permite uriaşului să ajungă la scara spre puntea inferioară.

Căpitanul ştie prea bine că s-ar putea să-l fi chemat pe marangoz absolut de pomană, obligându-l să se chinuiască să-şi pună hainele de iarnă chiar înainte de stingere fără vreun motiv anume, dar intuieşte cumva că e mai bine să-l deranjeze acum decât mai târziu.

După ce Wilson a reuşit să se strecoare prin chepengul de sus, căpitanul Crozier îl ridică pe cel de la picioarele lui şi coboară în cală.

Deoarece toate punţile inferioare sunt situate sub nivelul gheţii de afară, în cală este aproape la fel de frig ca în lumea aceea stranie de dincolo de carenă. Dar mult mai beznă, căci nu este nicio stea, nicio auroră boreală, nicio lună care să mai îmblânzească întunericul omniprezent. Aerul este greu de praf şi fum de cărbune – Crozier vede cum particulele negre se încolăcesc ca nişte gheare de vrăjitoare în jurul lanternei care pârâie, aproape să se stingă – şi miroase urât a apă împuţită, a lături şi a santină. Dinspre pupă se aud hârşâieli, fâşâieli şi zdrăngăneli de găleţi, iar Crozier ştie că este vorba despre cărbunii încărcaţi în cuptorul din sala cazanelor. Această căldură reziduală nu permite celor şase centimetri de apă murdară de la piciorul scării să îngheţe. Mai departe, acolo unde prora se cufundă mai adânc în gheţuri, apa se ridică până la vreo treizeci de centimetri, în ciuda faptului că oamenii dau la pompe peste şase ore în fiecare zi. Aidoma oricărei vietăţi, şi HMS *Terror* expiră şi scoate vapori prin zeci de orificii ale organelor ei vitale, printre care se numără, fireşte, neoprita plită a domnului Diggle; şi, în vreme ce pe prima punte inferioară este în permanenţă umezeală şi chiciură, iar ultima punte inferioară este complet îngheţată, cala este ca o temniţă subterană de ale cărei grinzi atârnă

ţurţuri masivi, iar apa de pe jos depăşeşte gleznele celor care sunt nevoiţi să coboare până aici. Cele douăzeci şi unu de rezervoare din fier cu pereţi negri şi netezi, înşiruite de-o parte şi de cealaltă a calei, sporesc senzaţia de frig. La începutul expediţiei, în ele se aflaseră treizeci şi opt de tone de apă dulce. Acum, însă, au devenit nişte aisberguri blindate, iar cel care ar face prostia să le atingă ar rămâne în mod sigur fără piele.

Pe Magnus Manson îl găseşte la baza scării, exact aşa cum îi spusese soldatul Wilkes, însă vânjosul marinar e în picioare, nu cu fundul pe treaptă. Uriaşul stă gârbovit sub grinzile joase. Lui Crozier i se pare că obrajii lui palizi şi buhăiţi şi fălcile alea nerase seamănă cu un cartof alb, putrezit şi fără coajă, peste care e îndesată o „perucă galeză”. Sub lumina nemiloasă a lanternei, marinarul evită privirea fixă a căpitanului său.

— Ce înseamnă asta, Manson?

Vocea căpitanului, lipsită de asprimea atât de evidentă atunci când se adresase locotenentului Irving pe punte, este monotonă, calmă, hotărâtă, purtând însă ameninţarea biciului şi a ştreangului în spatele fiecărei silabe rostite.

— Ie de la fantome, domnu’ căpitanu’.

Vocea lui Magnus Manson este firavă şi piţigăiată a unui copil, complet nepotrivită cu statura sa uriaşă. În iulie 1845, când *Terror* şi *Erebus* ancoraseră în Golful Disko, pe coasta vestică a Groenlandei, Căpitanul Sir John Franklin găsise cu cale să renunţe la doi dintre membrii expediţiei – un infanterist marin şi un velar[15] de pe *Terror.* Crozier îi sugerase să fie scutiţi şi marinarul John Brown şi soldatul Aitken, tot din

[15] Marinar specializat în confecţionarea şi repararea velelor (n. tr.).

echipajul lui, care erau deja bolnavi şi aproape inapţi de serviciu şi nu ar fi trebuit în veci să fi fost cooptaţi într-un asemenea proiect. Dar, în nenumărate dăţi de atunci încoace, îşi dorise să-l fi trimis acasă şi pe Manson împreună cu cei patru. Poate că nu era chiar sărac cu duhul, dar era tare greu să-ţi dai seama de asta.

— Manson, ştii bine că nu e nicio fantomă pe *Terror.*

— Da, domnu' căpitanu'.

— *Uită-te* la mine.

Manson îşi ridică faţa, dar nu cutează să întâlnească privirea lui Crozier. Căpitanul se minunează văzând cât de mici sunt ochii spălăciţi ai marinarului pe chipul său alb şi umflat.

— Este adevărat că ai refuzat să execuţi ordinele domnului Thomson, care ţi-a cerut să duci sacii cu cărbuni în sala cazanelor, marinar Manson?

— Nu, domnu' căpitanu'. Da, domnu' căpitanu'.

— Ştii ce consecinţe are neexecutarea ordinelor primite la bordul acestei nave?

Crozier are sentimentul că se adresează unui băieţel, deşi Manson probabil că are mai mult de treizeci de ani.

Chipul matahalei se luminează pentru că ştie că poate răspunde corect la întrebarea aceasta.

— O, da, să trăiţi, domnu' căpitanu'. Pedeapsă corporală la spinare, domnu'. Douăj' de bice. Suta dacă mai fac o dată. Ştreangu' dacă nu ascult de un ofiţer de-adevăratelea, nu doar de domnu' Thomson.

— Exact, este Crozier de acord, dar ştiai că orice căpitan poate aplica acea pedeapsă pe care el o găseşte adecvată delictului comis?

Manson se uită în jos la el, cu perplexitate în ochii săi fără culoare. Nu a priceput întrebarea.

— Zic că te pot pedepsi aşa cum mi se năzare,

marinar Manson, îl lămureşte căpitanul.

Un val imens de uşurare inundă chipul puhav.

— Aha, da, corect, să trăiţi, domnu’ căpitanu’.

— În loc de douăzeci de bice, spune Francis Crozier, aş putea să pun să fii închis în Cabina Mortuară vreme de douăzeci de ore, fără lumină.

Obrajii îngheţaţi şi deja foarte albi ai lui Manson par a se goli de sânge, iar Crozier e gata să se dea la o parte în caz că pe uriaş îl va lua cu leşin.

— Nu… n-o să… bâiguie tremurândă vocea de bărbat-copil.

O clipă nesfârşită, ca de gheaţă, nu se aud decât pârâiturile lanternei, căci Crozier nu-i răspunde. Îi permite doar să-i citească hotărârea pe chip. Într-un final, spune:

— Ce anume ţi se pare că auzi, Manson? Ţi-a zis cineva poveşti cu fantome?

Manson cască gura să zică ceva, dar pare a avea de furcă neştiind la care anume întrebare să răspundă prima. Pe buza inferioară i se formează o crustă de chiciură.

— Walker, spune el în cele din urmă.

— Ţi-e frică de Walker?

James Walker, prietenul lui Manson, cam de aceeaşi vârstă cu zevzecul ăsta şi nu cu mult mai luminat la minte, fusese ultimul om care-şi pierduse viaţa pe gheţuri doar cu o săptămână înainte. Regulamentul de pe navă impunea ca echipajul să se îngrijească să existe în permanenţă câteva găuri mici în stratul de gheaţă din jurul vasului, chiar atunci când grosimea acestuia era de trei, patru metri, aşa cum este acum, pentru a putea avea uşor acces la apă în cazul declanşării unui incendiu la bord. Cu asta se ocupa în ziua aceea Walker, împreună cu alţi doi camarazi, încercând să redeschidă una dintre găuri care ar fi

urmat să îngheţe în mai puţin de un ceas dacă nu o asigurau cu nişte pene din metal. Teroarea albă se năpustise la ei din spatele unei creste de gheaţă şi, cât ai fi clipit din ochi, smulsese braţul marinarului, îi făcuse zob pieptul şi dispăruse înainte ca gărzile de pe punte să apuce să ridice armele.

— Walker ţi-a spus poveşti cu fantome? vrea Crozier să înţeleagă.

— Da, domnu’ căpitanu’, să trăiţi. Nu, domnu’ căpitanu’, să trăiţi. Ce a făcut Jimmy e că mi-o zis c-o noapte înainte să-l prăpădească *creatura* aia, zice „Magnus, dac-o fi ş-o fi ş-o să mă prindă dihania aia din iad”, zice, „apoi să ştii c-o să viu la tine cu cearşafu’ ăl alb pe cap să-ţi zic la ureche ce frig ie în iad”. Aşa să-mi ajute bunul Dumnezeu, domnu’ căpitanu’, aşa mi-o zis Jimmy. Şi acu’ îl auz că vrea să iasă.

Ca la un semn, cala scoate un vaier prelung, puntea îngheţată le geme sub picioare, iar saboţii metalici ai grinzilor gem şi ei compătimitori. De pretutindeni din jur se aud pocnete şi scrâşnete. Este gheaţa, care nu-şi ia o clipă de răgaz.

— Sunetul ăsta e cel pe care-l auzi, Manson?

— Da, să trăiţi. Nu, domnu’ căpitanu’.

Cabina Mortuară se află la vreo zece metri mai spre pupă, la tribord, dincolo de ultimul dintre rezervoarele metalice cu apă, dar, atunci când amuţeşte gheaţa de afară, Crozier nu mai aude decât zgomotul înăbuşit făcut de lopeţi în sala cazanelor.

Căpitanul s-a săturat de toate tâmpeniile astea.

— Ştii bine că prietenul tău nu are cum să se întoarcă, Magnus. El este într-a doua magazie de vele şi e bine legat în hamacul lui şi foarte bine înfăşurat, împreună cu ceilalţi morţi, în cele mai groase pânze pe care le avem. Dacă ţi se pare că auzi ceva dinăuntru,

să ştii că sunt blestemaţii de şobolani care încearcă să ajungă la cadavre. Dar tu *ştii* asta, Magnus Manson.

— Da, domnu' căpitanu', să trăiţi.

— Nu am de gând să mai tolerez nerespectarea ordinelor pe nava mea, matelot Manson. Trebuie să te hotărăşti: ori aduci cărbuni când îţi ordonă domnul Thompson, aduci proviziile atunci când îţi ordonă domnul Diggle, execuţi toate ordinele fără întârziere şi fără vreun comentariu; ori, dacă nu, ajungi la judecată… ajungi la judecata *mea…* şi eşti în pericol să petreci o noapte în frigul şi bezna din Cabina Mortuară.

Fără vreun cuvânt, Manson îşi duce degetele la frunte în semn de salut, saltă unul din sacii mari cu cărbuni de sub scară, unde-i lăsase la începutul crizei sale de nervi, şi dispare cu el în întunericul de la pupă.

Inginerul navei, dezbrăcat până la flaneaua de corp cu mâneci lungi şi pantalonii din catifea reiată, dă la lopată umăr la umăr cu Bill Johnson, fochistul cel bătrân, în vârstă de patruzeci şi şapte de ani. Celălalt fochist, Luke Smith, se odihneşte între schimburi pe puntea inferioară. Fochistul-şef de pe *Terror,* tânărul John Torrington, fusese primul membru decedat al expediţiei, la 1 ianuarie 1846. Dar moartea sa a fost provocată de cauze naturale. Se pare că medicul lui Torrington îl sfătuise pe tânărul de doar nouăsprezece ani să se înroleze în marină deoarece călătoriile pe mare i-ar fi putut vindeca tuberculoza. Însă se prăpădise după două luni de suferinţă, chiar în prima iarnă, pe când cele două vase erau prinse de gheţuri în portul de pe Insula Beechey. Doctorii Peddie şi McDonald i-au spus lui Crozier că plămânii băiatului erau la fel de ticsiţi cu praf de cărbune ca buzunarele unui coşar.

— Mulţumesc, domnule căpitan, spune tânărul

inginer între două mişcări de lopată.

Marinarul Manson tocmai ce adusese al doilea sac cu cărbuni şi plecase după al treilea.

— Pentru puţin, domnule Thomson.

Crozier aruncă o privire spre fochistul Johnson. Individul e cu patru ani mai tânăr decât el, dar arată cu treizeci mai în vârstă. Toate cutele şi ridurile de pe chipul său boţit de ani sunt conturate în huilă şi mizerie. Până şi gingiile ştirbe îi sunt pline de funingine. Crozier nu vrea să-şi dojenească inginerul – deci ofiţer în echipajul său, chiar dacă civil – în faţa fochistului, dar tot spune:

— Bănuiesc că de acum încolo, în caz că va mai apărea o asemenea situaţie, vom reuşi să ne descurcăm şi fără să mai comunicăm prin intermediul infanteriştilor. Dar eu sunt aproape sigur că nu va mai fi cazul.

Thompson dă din cap, închide cu lopata grătarul de fier al cuptorului, se sprijină în coada ei şi îi cere lui Johnson să urce la domnul Diggle şi să-i aducă o cană cu cafea. Lui Crozier îi pare bine că fochistul îi lasă singuri, dar încă şi mai bine îi pare pentru că Thompson a închis uşa cuptorului; după frigul suportat în toate celelalte zone ale navei, simte că-l ia cu leşin de la căldura de aici.

Căpitanul deplânge soarta inginerului său. Iată-l aici, rămas doar în flaneaua lui jegoasă, pe subofiţerul James Thompson, inginer gradul întâi, cu stagiu de perfecţionare încheiat la fabrica de motoare cu aburi a Marinei din Woolwich – cea mai bună bază din lume pentru specializarea noii generaţii de ingineri în propulsia cu abur – cum încarcă lopeţi de cărbuni în cuptor ca un fochist de rând, pe o navă prinsă între gheţuri, navă care nu s-a mai deplasat nici măcar doi centimetri de mai bine de un an.

— Domnule Thompson, spune Crozier. Regret că n-am avut vreme să stau de vorbă cu dumneavoastră de când v-aţi întors din inspecţia făcută pe *Erebus.* Aţi apucat să discutaţi cu domnul Gregory?

John Gregory este inginerul de pe nava amiral.

— Da, domnule căpitan, am discutat. Domnul Gregory este sigur că, la venirea efectivă a iernii, nu vor mai fi în stare să ajungă la arborele motor avariat. Şi chiar dacă ar *putea* să sape un tunel prin gheaţă ca să înlocuiască ultima elice cu cea pe care au reuşit s-o improvizeze, din pricină că arborele de schimb este atât de deformat, *Erebus* nu se mai poate deplasa fără ajutor.

Crozier dă din cap cu tristeţe. *Erebus* îşi avariase şi cel de-al doilea arbore motor atunci când se zvârcolise cu disperare între gheţuri în urmă cu un an. Nava amiral – mai grea şi echipată cu un motor mai puternic – deschisese drumul în vara aceea. Însă ultima banchiză peste care au dat, înainte de a rămâne blocaţi între gheţuri pentru următoarele treisprezece luni, fusese mai tare decât fierul elicei şi arborelui prototip. Scafandrii care evaluaseră situaţia – toţi revenind la bord cu degerături cumplite, ba chiar în pericol să-şi piardă vieţile – confirmaseră cea mai sumbră presupunere: nu doar elicea fusese sfărâmată, ci şi arborele motor era spart şi deformat.

— Cărbune? întrebă căpitanul.

— *Erebus* mai are atât cât să se încălzească încă vreo… vreo patru luni, dar numai în cazul în care reduc circularea apei calde pentru puntea inferioară la o singură oră pe zi, domnule căpitan. Cât despre posibilitatea de a se mişca din loc la vară, nici vorbă.

Dacă vom putea scăpa de aici la vară, comentă Crozier în gând. E mult mai pesimist după această vară din urmă, când gheţurile nu se înmuiaseră nici măcar o

singură zi. În timpul ultimelor săptămâni de libertate din vara lui 1846, Franklin consumase rezerva de cărbuni a lui *Erebus* într-un ritm absolut năucitor, convins fiind că, dacă ar fi reuşit să spargă acei ultimi kilometri ai câmpului de gheaţă, cele două nave ale expediţiei sale ar fi ajuns cu bine în apele deschise şi fără sloiuri ale Pasajului de Nord-Vest, de-a lungul coastei nordice a Canadei, iar spre sfârşitul toamnei vor savura cu toţii câte o ceaşcă cu ceai în China.

— *Noi* cum stăm cu cărbunii? întreabă Crozier.

— Avem cam pentru vreo şase luni de încălzire, spune Thompson. Însă numai în cazul în care o vom reduce de la două ore la una singură pe zi. Iar recomandarea mea este să o facem cât mai curând – nu mai târziu de întâi noiembrie.

Peste mai puţin de două săptămâni.

— Şi pentru navigare? continuă Crozier.

Dacă la vară gheţurile se vor înmuia cât de cât, Crozier intenţionează să-i înghesuie pe *Terror* pe supravieţuitorii de pe *Erebus* şi, cu un ultim efort disperat, să se retragă pe ruta pe care ei ajunseseră aici – spre nord, prin strâmtoarea fără nume dintre Peninsula Boothia şi Insula Prince of Wales[16], pe unde goniseră spre sud cu două veri în urmă, apoi pe lângă Capul Walker şi prin Strâmtoarea Barrow[17], şi să ţâşnească în Strâmtoarea Lancaster[18], aidoma unui dop de şampanie, apoi să se grăbească spre sud, către Golful Baffin, cu toate pânzele ridicate. Vor arde şi ultimul sac cu cărbuni, la nevoie vor pune pe foc vergile de rezervă şi mobilierul, vor face orice ca să ajungă în apele deschise ale Groenlandei, acolo unde îi

[16] Insulă din Arhipelagul Alexander (n. tr.).

[17] Strâmtoare între Canada şi Groenlanda, între insulele Devon şi Prince of Wales (n. tr.).

[18] Strâmtoare între insulele Devon şi Baffin, Canada (n. tr.).

vor putea găsi balenierele.

Şi, dacă se întâmpla o minune şi reuşeau să scape din încleştarea gheţurilor, aveau nevoie de forţa aburului şi să-şi croiască drum printre sloiurile în derivă ca să poată ajunge în Strâmtoarea Lancaster. Pe vremuri, Crozier şi Ross scoseseră navele *Terror* şi *Erebus* dintre gheţurile Polului Sud, însă atunci navigaseră *pe direcţia* curenţilor şi a gheţarilor. În vreme ce aici, în Nordul ăsta blestemat, cele două nave vor fi nevoite să navigheze săptămâni întregi *contra* gheţurilor ce coboară de la pol.

Thompson ridică din umeri. Pare de-a dreptul frânt.

— Dacă închidem complet încălzirea din prima zi a anului nou şi reuşim, cumva, să supravieţuim până la vară, am putea naviga cu aburi vreo şase zile pe ape fără gheţuri. Poate doar cinci.

Crozier se mulţumeşte doar să dea iarăşi din cap. Nu are niciun dubiu că aceasta este o condamnare la moarte pentru nava lui, însă nu neapărat şi pentru oamenii de pe cele două vase.

Se aude un zgomot de pe coridorul întunecat.

— Mulţumesc, domnule Thompson.

Căpitanul îşi ia lanterna din cârligul în care o agăţase şi pleacă din căldura sălii cazanelor, prin beznă şi apă mocirloasă.

Thomas Honey îl aşteaptă pe culoar. Felinarul lui cu lumânare sfârâie în aerul fetid. Ţine levierul în mâinile înmănuşate ca pe o muschetă, neavând curaj să deschidă singur uşa de la Cabina Mortuară.

— Mulţumesc că ai venit, domnule Honey, i se adresează Crozier marangozului său.

Apoi, fără vreo altă explicaţie, se întoarce, trage zăvoarele grele şi intră în magazia îngheţată. Nu se poate abţine să nu ridice lanterna spre peretele dinspre pupă unde erau stivuite cele şase cadavre sub

acelaşi linţoliu din pânză ordinară.

Movila aceea se mişcă. Crozier se aşteptase la una ca asta – se aşteptase să vadă mişcările şobolanilor sub prelată – dar îşi dă seama cu stupoare că sunt extrem de mulţi şobolani şi *deasupra* pânzei. Un cub compact de şobolani, înalt cam de un metru deasupra punţii, sute de şobolani care se înghesuie înnebuniţi să ajungă la cadavrele congelate. Chiräitul lor e foarte puternic. Alţii mişună pe jos, printre picioarele lui şi ale marangozului. *Se grăbesc să ajungă la banchet,* îşi zice Crozier, observând că vietăţile nu dau semne că s-ar speria de lumină.

Căpitanul întoarce lumina spre cală, urcă panta uşoară produsă de înclinarea spre babord şi examinează peretele oblic şi arcuit al navei.

Aici.

Apropie lanterna.

— Vai de mine, să mă arză flăcările iadului, exclamă Honey. Iertare, domnule căpitan, da’ nu mi-am închipuit că gheaţa o să ne facă pocinogul ăsta aşa curând.

Crozier nu-i răspunde. Se aşază pe vine ca să se uite mai de aproape la lemnul peretelui.

Scândurile calei fuseseră împinse spre înăuntru, formând o umflătură cam de treizeci de centimetri faţă de arcul graţios al peretelui. Unele dintre straturile interioare fuseseră crăpate şi cel puţin două scânduri s-au desprins de la locul lor.

— Iisuse Hristoase şi Dumnezeule Atotputernic, vai de mămiţica noastră, oftează marangozul, ghemuit şi el lângă căpitan. Îndrăcită-i gheaţa asta, iertate-mi fie vorbele păcătoase, domnule căpitan.

— Domnule Honey, spune Crozier, formând cu răsuflarea noi cristale peste cele deja aşternute pe lemn în care sclipeşte lumina lanternei sale, spune-mi,

te rog: stricăciunea asta ar fi putut să fie făcută şi de altceva în afară de gheaţă?

Marangozul scoate un hohot scurt de râs, ca un lătrat, dar şi-l înghite când îşi dă seama că lui Crozier nu-i arde de glumă. Îşi bulbucă ochii, apoi şi-i strânge.

— Să-mi fie cu iertare, domnule căpitan, dar dacă vreţi să ziceţi că… nu, aşa ceva nu se poate.

Crozier tace şi îl lasă să continue.

— Adică, uitaţi, domnule căpitan, cala asta s-a făcut din cel mai bun lemn de stejar englezesc din câte există pe lume şi la început a fost groasă de opt centimetri, domnule. Şi după aia, pentru călătoria asta – adică pentru navigarea printre gheţuri, domnule căpitan – i s-au adăugat două straturi de lemn de stejar african, chiar aşa, domnule căpitan, fiecare strat de câte patru centimetri grosime. Şi lemnul ăsta african n-a fost pus pe drept, ci pe diagonală, ca să mărească rezistenţa.

Crozier se uită atent la scândurile desfăcute, încercând să ignore şuvoiul de şobolani care forfotesc de jur împrejurul lor, încercând să ignore clefăiturile venite dinspre peretele de la pupă.

— Şi, domnule căpitan, continuă Honey răguşit, împrăştiind iz de rom în aerul îngheţat, peste ăia opt centimetri de stejar englezesc şi patru de stejar african, au mai pus şi două straturi de ulm canadian, domnule căpitan, aşa să ştiţi, fiecare gros de câte cinci centimetri. Asta va să zică încă zece centimetri la peretele calei, iar ulmul a fost pus în diagonală peste stejarul african, tot aşa, pentru rezistenţă. Şi asta înseamnă că avem cinci brâuri de lemn, domnule… douăzeci şi şase de centimetri din cel mai bun lemn din câte există în toată lumea stau între noi şi ocean, domnule.

Marangozul pune stavilă cascadei de vorbe, dându-şi

seama că îi ţine căpitanului o lecţie despre toate amănuntele pregătirii navei, activitate pe care Crozier o supraveghease personal în lunile dinaintea ridicării ancorei.

Căpitanul se ridică şi pune mâna înmănuşată pe scândurile desfăcute. Acolo e o spărtură cu diametru de aproape trei centimetri.

— Lasă-ţi jos felinarul, domnule Honey. Încearcă să le desprinzi pe astea cu levierul. Vreau să văd ce pagube a făcut gheaţa în stratul exterior al calei.

Marangozul face întocmai cum i s-a cerut. Vreme de câteva minute, atât scrâşnetele drugului de fier în lemnul tare şi rece ca gheaţa, cât şi opintelile sonore ale dulgherului acoperă fojgăiala înnebunită a şobolanilor. Ulmul canadian se desprinde şi cade. Stejarul african este desfăcut. Mai rămâne doar stratul original din stejar al calei. Crozier se apropie de el, poziţionându-şi în aşa fel lanterna încât să vadă amândoi care este situaţia.

Lumina se reflectă în cioburile de gheaţă care căptuşesc gaura de zeci de centimetri din peretele calei, dar în centrul ei se află ceva mult mai alarmant: întuneric. Nimic. O gaură în gheaţă. Un tunel.

Honey trage o bucată din scândura sfărâmată, iar Crozier apleacă lanterna asupra ei.

— Futu-i grijania mă-sii de treabă, apără-ne şi ne păzeşte, Iisuse Hristoase, bolboroseşte marangozul, fără să mai ceară scuze căpitanului de această dată.

Crozier vrea să-şi umezească buzele, dar se abţine, căci ştie ce ar însemna una ca asta la minus patruzeci şi cinci de grade. Însă inima îi bate atât de tare, încât se vede nevoit să se sprijine şi el cu o mână de peretele carenei, aşa cum a făcut dulgherul navei.

Aerul îngheţat de afară năvăleşte peste ei atât de repede, că aproape stinge lanterna. Crozier o

protejează cu mâna liberă. Lanterna pâlpâie, făcând să danseze umbrele celor doi bărbaţi peste punte, grinzi şi pereţii calei.

Cele două scânduri groase şi lungi din cala exterioară fuseseră lovite din exterior de o forţă copleşitoare, inimaginabilă. În lumina uşor tremurătoare a lanternei se văd limpede urme de gheare uriaşe pe lemnul crăpat – urme de gheare mânjite cu picături de un roşu incredibil de strălucitor.

4
GOODSIR

Latitudine nordică 75°12’, longitudine vestică 61°6’
Golful Baffin, iulie 1845

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

11 aprilie 1845

În scrisoare pe care i-am trimis-o astăzi fratelui meu, am spus: „Toţi ofiţerii nutresc speranţa că vom trece prin Pasaj şi vom ajunge în Pacific până la sfârşitul verii viitoare.”

Simt nevoia să mărturisesc că, oricât de Egoistă ar putea părea această dorinţă, eu unul trag nădejde că Expediţia să dureze ceva mai mult până vom ajunge la Alaska, Rusia, China şi în apele calde ale Pacificului. Cu toate că m-am pregătit să devin autopsier, iar căpitanul Sir John Franklin m-a angajat pe postul de simplu asistent al medicului de bord, eu sunt, pe Cuvânt, nu doar un simplu asistent, ci un Doctor adevărat şi ţin să recunosc că, oricât de diletante pot părea acţiunile mele, îmi doresc ca, în timpul acestei călătorii, să devin un soi de naturalist. Deoarece nu am deloc Experienţă în ceea ce priveşte Flora şi Fauna de la Polul Nord, intenţionez să mă familiarizez cu formele de viaţă din Tărâmul îngheţat spre care vom porni peste doar o lună. Ursul alb mă interesează în mod deosebit, deşi majoritatea poveştilor pe care le-am auzit de la vânătorii de balene şi de la Bătrânii de la Pol sunt mult prea fantastice ca să le dau crezare.

Recunosc că acest Jurnal personal e întru câtva mai neobişnuit – în Jurnalul de Bord pe care îl voi începe luna viitoare, după ce vom fi pornit la drum, voi consemna toate evenimentele şi observaţiile pertinente de natură profesională din perioada pe care o voi petrece la bordul HMS Erebus *în calitatea mea de Asistent al Medicului de Bord şi de membru al Expediţiei căpitanului Sir John Franklin, ce are ca obiectiv traversarea Pasajului de NordVest – dar am sentimentul că este nevoie de mai Mult, de alte însemnări, de nişte relatări mai personale şi chiar de nu voi îngădui nimănui să le citească după Întoarcerea mea, consider că este de datoria mea – faţă de mine însumi, dacă nu faţă de altcineva – să fac aceste însemnări.*

Tot ce ştiu în momentul acesta este că Expediţia în care voi porni alături de Căpitanul Sir John Franklin promite să fie Experienţa cu care te poţi întâlni doar o dată în viaţă.

Duminică, 18 mai 1845

Toţi suntem la bord şi, cu toate că sunt în plină desfăşurare Pregătirile de ultim moment pentru Plecarea de mâine – îndeosebi arimarea celor opt mii *de cutii de conserve despre care căpitanul Fitzjames mi-a spus că au sosit în ultima clipă – astăzi Sir John a oficiat Slujba Divină la bordul lui* Erebus, *atât pentru noi toţi, cât şi pentru cei de pe* Terror *care au dorit să participe. Am remarcat absenţa căpitanului de pe* Terror, *un irlandez pe nume Crozier.*

Însă nu cred că a existat cineva prezent la lunga liturghie şi la şi mai *lunga predică a lui Sir John care să nu se fi simţit profund emoţionat.*

Nu cred că mai există vreun alt Căpitan atât de Cucernic pe nicio altă navă din flota oricărei Naţiuni. Nu încape îndoială că suntem în Mâinile Domnului, care va avea grijă de Noi şi ne va feri de Necazuri în călătoria ce începe Mâine.

19 mai 1845

Ce mai Zi!

Deoarece niciodată nu am mai călătorit pe mare, cu atât mai puţin nu am mai luat parte la o asemenea Expediţie, Deschizătoare de Noi Orizonturi pentru Umanitate, nu am avut Habar la ce anume să mă aştept. Însă Nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru Splendoarea acestei Zile.

Căpitanul Fitzjames estimează că pe docurile din Greenhitbe s-au înghesuit să ne conducă mai mult de zece mii de simpatizanţi şi Personalităţi de Marcă.

Alocuţiunile au răsunat una după alta timp îndelungat şi mi-am zis la un moment dat că nu vom mai putea să ridicăm ancora câtă vreme Lumina mai umple Cerul Verii. Fanfarele au cântat. Lady Jane – care a stat la bord cu Sir John – a coborât pe pasarelă, iar noi, şaizeci şi ceva de membri din echipajul lui Erebus, *am ovaţionat-o din toată inima. Fanfarele au început din nou să cânte. Apoi au pornit uralele când au fost aruncate parâmele şi, vreme de câteva minute, zgomotul a fost atât de asurzitor, că jur că nu puteam să aud absolut nimic, nici măcar dacă Sir John mi-ar fi urlat în ureche vreun ordin.*

Azi-noapte, locotenentul Gore şi medicul-şef Stanley au avut Amabilitatea să-mi spună că este obiceiul ca ofiţerii să nu-şi Trădeze Emoţiile şi, chiar dacă sunt ofiţer doar în teorie, *am stat*

drept în rând cu ofiţerii adevăraţi, îmbrăcaţi cu superbele lor vestoane albastre, şi am încercat să-mi stăpânesc orice Manifestare a sentimentelor ce mă copleşeau.

Doar noi stăteam impasibili. Marinarii strigau şi fluturau batiste şi se agăţau de saule şi am observat cum, de pe mal, le trimiteau bezele multe prostituate sulemenite ce-şi fac veacul prin port. Ba chiar şi căpitanul Sir John Franklin flutura o batistă colorată în roşu şi verde, luându-şi rămas-bun de la Lady Jane, de la Eleanor, fiica lui, şi de la Sophia Cracroft, nepoata lui. Doamnele îi făceau şi dânsele cu mâna şi m-am tot uitat la ele până când Terror *s-a interpus între noi şi docuri.*

Suntem, tractaţi de remorchere cu aburi şi, pe această porţiune a drumului nostru, suntem urmaţi de HMS Rattler, *o fregată cu aburi nouă şi foarte puternică, precum şi de o navă de transport închiriată ce ne duce proviziile,* Baretto Junior.

Chiar înainte să se îndepărteze Erebus *de docuri un Porumbel s-a aşezat în vârful catargului principal. Fiica lui Sir John din prima lui căsătorie, Eleanor – care se distingea în mulţime datorită rochiei din mătase de un verde aprins şi cortelului de culoarea smaraldului – a strigat spre noi, însă vorbele i-au fost acoperite de tumultul Uralelor şi de alămurile Fanfarei. Atunci a arătat porumbelul cu mâna, iar Sir John, împreună cu mulţi dintre Ofiţeri, au ridicat ochii, au zâmbit, apoi i-au făcut şi pe ceilalţi atenţi la pasăre.*

Trebuie să recunosc că, alături de Cuvintele înălţătoare din Slujba de ieri, acesta a fost cel

mai Bun Semn din câte există.

4 iulie 1845

Ce teribilă Traversare a Atlanticului de Nord până în Groenlanda.

Deşi a fost remorcată, vreme de treizeci de zile de furtună teribilă, Nava s-a tot scuturat, s-a tot legănat, a avut tangaj, reuşind să-şi ţină sabordurile bine închise doar la un metru deasupra valurilor, abia reuşind să înainteze. Douăzeci şi opt din cele treizeci de zile de furtună am suferit grozav de pe urma răului de mare. Locotenentul Le Vesconte îmi spune că n-am făcut mai mult de cinci noduri, viteză Ruşinoasă – mă asigură el – şi pentru un vas care ar naviga doar cu Pânzele, darămite pentru asemenea Minuni ale Tehnologiei cum sunt Erebus *şi perechea lui,* Terror, *ambele capabile să zboare pe ape mânate de Forţa Dinamică a Elicelor lor invincibile.*

Acum trei zile am înconjurat Capul Farewell din extremitatea sudică a Groenlandei şi mărturisesc că mi s-a întipărit adânc şi dureros în minte priveliştea tristă a acestui Continent Uriaş, cu ţărmurile lui stâncoase şi şirurile de gheţari imenşi coborând în Mare, la fel cum dureroasă este amintirea ruliului şi tangajului pentru Stomacul meu.

Doamne, Dumnezeule, ce loc pustiu, sterp şi friguros! Şi când te gândeşti că suntem în luna iulie!

Moralul nostru este Excelent, căci toţi cei de la bord, fără Excepţie, avem toată încrederea în Priceperea şi Judecata lui Sir John. Ieri, domnul Fairholme, cel mai tânăr dintre locotenenţii

noştri, mi-a Mărturisit în Şoaptă: „Pe niciunul dintre ceilalţi căpitani pe care i-am avut nu l-am simţit atât de apropiat de mine.”

Astăzi am ajuns la baza daneză a vânătorilor de balene din Golful Disko. Tone de provizii sunt transbordate de pe Baretto Junior, *iar cei zece tăuraşi vii care au fost transportaţi la bordul acestei nave vor fi sacrificaţi în după-amiaza aceasta. Iar echipajele de pe cele două nave ale Expediţiei se vor ospăta diseară cu carne proaspătă.*

Patru oameni au fost daţi afară tot astăzi din Expediţie – la recomandarea noastră, cei patru medici de pe cele două nave – şi se vor întoarce în Anglia cu vasul de transport şi cu remorcherul care ne-a adus aici. Aceştia sunt: un om de pe Erebus *– un anume Thomas Burt, armurierul navei – şi trei de pe* Terror *– un Infanterist de Marină, pe nume Aitken, un marinar pe nume John Brown şi velarul-şef de pe* Terror, *James Elliott. În urma acestor concedieri totalul echipajului de pe cele două nave a scăzut la 129 oameni.*

Am primit peşte uscat de la danezi, iar în după-amiaza aceasta un nor de Praf de Cărbune pluteşte peste tot şi toate – sute de saci cu cărbuni au fost transbordaţi de pe Baretto Junior *– şi marinarii de pe* Erebus, *înarmaţi cu nişte pietre netede, pe care ei le numesc Pietre Sfinte, freacă şi curăţă cu sârguinţă puntea în strigătele de încurajare ale Ofiţerilor. În ciuda muncii grele, Toţi Marinarii sunt extrem de Bine Dispuşi în perspectiva Ospăţului de Diseară şi a raţiilor suplimentare de Grog.*

Alături de cei patru oameni declaraţi inapţi şi

trimişi acasă, Sir John va mai trimite cu Baretto Junior *şi rapoartele pe luna iunie, corespondenţa oficială, precum şi toate scrisorile personale. Ceea ce înseamnă că în zilele următoare toţi vom fi foarte ocupaţi cu scrisul.*

Următoarele scrisori ce vor ajunge la cei dragi vor fi expediate din Rusia sau din China!

12 iulie 1845

Altă despărţire, probabil Ultima înainte de Pasajul de Nord-Vest. De dimineaţă ne-am dezlegat parâmele şi am pornit spre vest de Groenlanda, în vreme ce marinarii de pe Baretto Junior *ne-au strigat de trei ori* Ura! *din toată inima şi şi-au fluturat beretele. Sunt convins că aceştia sunt ultimii Albi pe care îi vedem până când vom ajunge în Alaska.*

26 iulie 1845

Două baleniere – Prince of Wales *şi* Enterprise *– au ancorat în apropiere de locul unde noi ne-am legat de un Munte de Gheaţă plutitoare. Am petrecut multe ceasuri discutând despre urşii albi cu căpitanii şi membrii echipajelor.*

Totodată am trăit un fior de groază – dacă nu de Plăcere – atunci când am urcat pe uriaşul aisberg în dimineaţa aceasta. În zorii zilei de ieri marinarii s-au căţărat pe el, au cioplit trepte cu topoarele în peretele vertical de gheaţă şi au fixat frânghii de care să se ţină cei mai puţin sprinteni. Din ordinul lui Sir John a fost instalat un Observator în vârful giganticului gheţar, vârf ce este de două ori mai înalt decât Catargul nostru Principal. Şi, în vreme ce locotenentul Gore şi alţi câţiva ofiţeri de pe Terror *fac*

măsurători atmosferice şi astronomice acolo sus – au ridicat chiar şi un cort pentru cei ce-şi petrec noaptea pe culmea Prăpăstiosului Munte de Gheaţă – Specialiştii în Gheţari din Expediţia noastră, domnul Reid, de pe Erebus, *şi domnul Blanky, de pe* Terror, *se uită spre nord şi spre vest prin telescoapele lor din bronz cât e ziua de lungă, căutând, am aflat eu, cea mai bună rută prin marea de gheaţă aproape compactă ce s-a format deja aici. Edward Couch, Secundul nostru de Nădejde şi extrem de Guraliv, mi-a zis că este* prea târziu *în Anotimpul Arctic pentru ca navele să mai găsească vreun pasaj, cu atât mai puţin Legendarul Pasaj de NordVest.*

Şi am fost cuprins de o ameţeală care m-a făcut să mă simt rău, dar şi emoţionat, atunci când am văzut că gabiile navelor Erebus *şi* Terror *se află mult* sub *prichiciul nesigur din gheaţă pe care stăteam eu. Acum, că sunt marinar cu state vechi, trebuie să ţin minte să numesc „parâme” acele frânghii cu care navele sunt strâns legate de Muntele de Gheaţă.*

Mi s-a părut palpitant să mă aflu acolo sus, la sute de metri deasupra mării. Creasta aisbergului era aproape de mărimea unui teren de cricket, iar cortul în care era instalat Observatorul nostru Meteorologic părea nelalocul lui pe gheaţa aceea albastră, dar speranţele că voi putea să mă bucur în tihnă de câteva clipe de Visare mi-au fost spulberate de Detunăturile neîncetate ale Puştilor cu care trăgeau marinarii în sutele de păsări – mi se spune că se numesc „rândunici polare” – ce zburau deasupra Vârfului acestui Munte de Gheaţă. Ele vor fi apoi puse în saramură şi

depozitate în cală, deşi numai Dumnezeu Ştie unde anume vom putea pune aceste butoaie suplimentare cu provizii, căci deja ambele nave sunt Cocoşate de prea multă încărcătură şi navighează sub linia de plutire.

Doctorul McDonald, asistentul medicului de pe HMS Terror *– şi omologul meu, cum s-ar zice –, susţine că alimentele prea sărate nu reprezintă o metodă antiscorbuticâ la fel de eficientă ca mâncarea proaspătă sau nesărată. Şi, de vreme ce marinarilor de carieră de la bordul ambelor nave le place carnea de Porc în Saramură mai mult decât oricare alte mâncăruri, Doctorul McDonald se teme că aceste păsări în saramură nu ne vor ajuta câtuşi de puţin în Lupta noastră împotriva Scorbutului. Cu toate acestea, Stephen Stanley, medicul nostru de pe* Erebus, *respinge aceste temeri. El spune că, pe lângă cele 10.000 de lăzi cu cărnuri conservate aflate la bordul navei noastre, raţiile noastre de conserve mai includ şi carne de oaie şi de viţel fiartă şi friptă, felurite legume – cartofi, morcovi, păstâmac – şi amestecuri de legume, o gamă largă de Supe şi 4.286 kilograme de Ciocolată. Cam tot aceeaşi cantitate – 4.150 de litri – de suc de lămâie a fost adusă la bord ca primă măsură antiscorbutică. Stanley mi-a spus că, oricât de mult ar fi îndulcit cu zahăr sucul acesta, marinarii de rând nu prea vor să-l bea, iar una dintre Sarcinile noastre Principale, în calitate de medici ai acestei Expediţii, este să ne asigurăm că îl înghit în fiecare zi.*

Mi s-a părut interesant că ofiţerii şi marinarii de pe ambele nave au vânat numai cu Puşti. Locotenentul Gore m-a asigurat că fiecare navă

deţine câte un stoc complet de Muschete. Desigur, este normal să fie folosite Carabine pentru vânarea păsărilor, dar chiar şi atunci când eram în Golful Disko, cei ce plecau să vâneze Karibu şi Vulpi Polare preferau să se înarmeze cu Puşti, până şi Infanteriştii, evident mult mai obişnuiţi cu folosirea Muschetelor. Fireşte, trebuie că e rezultatul Obişnuinţei, ca şi al Preferinţei – ofiţerii sunt mai degrabă Gentilomi Englezi care nu au folosit muschete sau Carabine în viaţa lor şi, cu excepţia armelor de foc cu ciclu simplu întrebuinţate în Lupta Corp la Corp, chiar şi Infanteriştii au folosit doar Puşti când mergeau la vânătoare.

Oare vor putea Puştile dovedi Marele Urs Alb? Încă nu am văzut niciuna dintre creaturile acestea Extraordinare, dar toţi Ofiţerii şi Marinarii cu Experienţă mă asigură că le vom întâlni de îndată ce vom pătrunde în Calota Glaciară şi, dacă nici atunci nu vom da de ele, cu siguranţă că le vom vedea când vom Ierna între Gheţuri – în cazul că vom fi siliţi s-o facem. Mărturisesc cu toată sinceritatea că sunt Minunate dar şi Terifiante poveştile pe care mi le spun Vânătorii de Balene despre acest Urs Alb atât de greu de prins.

În vreme ce scriam cele de mai sus, mi s-a adus la cunoştinţă că balenierele Prince of Wales *şi* Enterprise *s-au îndepărtat de locul unde sunt navele noastre amarate de Muntele de Gheaţă, din cauza curenţilor, ori a vântului, ori poate a imperativelor activităţii lor. Înseamnă că Sir John Franklin nu va mai lua cina împreună cu unul din căpitanii balenierelor – cred că era vorba despre căpitanul Martin de pe* Enterprise *– aşa cum*

fusese stabilit pentru diseară.

Poate cea mai relevantă informaţie a fost cea pe care am auzit-o de la secundul Robert Sergeant, care mi-a zis că oamenii noştri aduc la bord instrumentele de măsurători astronomice şi meteorologice, strâng cortul şi înfăşoară la loc cele câteva sute de metri de frânghie – parâmă – ce mi-au facilitat Urcuşul mai devreme.

Este limpede că Specialiştii în Gheţari, căpitanul Sir John, comandantul Fitzjames, căpitanul Crozier şi ceilalţi Ofiţeri au identificat Ruta cea mai Bună pe unde am putea naviga printre gheţurile mişcătoare.

În câteva minute ne vom despărţi de micuţul nostru Cartier General de lângă Aisberg şi vom naviga spre Nord-Vest câtă vreme ne-o va îngădui Crepusculul acesta Arctic parcă fără de sfârşit.

De acum încolo nici cele mai Temerare Baleniere nu vor mai fi în stare să ajungă la noi. Cât despre Lumea ce ne aşteaptă la Capătul cutezătoarei noastre Expediţii, spun şi eu aşa cum spunea Hamlet: Restul e tăcere.

5
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
9 noiembrie 1847

Când aude zgomotul împuşcăturii care-l deşteaptă pe loc din somn, Crozier tocmai se visa la picnic pe malul Lacului Platypus, iar Sophia îl mângâia în zonele intime pe sub apă.

Se ridică în şezut pe priciul lui, fără să ştie cât este ceasul, fără să-şi dea seama dacă este zi sau noapte, căci nu mai există hotar între noapte şi zi de când soarele a dispărut definitiv chiar astăzi şi nu va mai fi văzut până în februarie. Însă chiar înainte de a-şi aprinde lanterna ca să se uite la ceas, ştie că este *târziu.* Nava e cât se poate de tăcută; e tăcută, cu excepţia scrâşnetelor lemnului torturat şi a metalului îngheţat; tăcută, cu excepţia sforăiturilor, bolboroselilor şi vânturilor celor care dorm; tăcută, cu excepţia înjurăturilor domnului Diggle, bucătarul; tăcută, cu excepţia neîncetatelor gemete, pocnete, pârâituri şi oftaturi prelungi ale gheţii de afară; tăcută, cu excepţia zbieretelor ca de *banshee* ale vântului puternic din noaptea polară.

Dar nu zgomotul gheţurilor ori al vântului îl trezeşte pe Crozier. Ci un foc de armă. Un foc de armă înăbuşit de lemnul de stejar, de zăpadă şi de gheaţă, dar, neîndoielnic, un foc de armă.

Crozier se culcase cu mare parte din haine pe el, iar acum, după ce şi-a pus şi restul şi e gata să se înfăşoare în mantaua grea de iarnă, aude trei bătăi uşoare în uşa cabinei sale. Numai stewardul lui, Thomas Jopson, bate aşa. Căpitanul îi deschide.

— Avem probleme pe punte, domnule.

Crozier dă din cap. Îşi imaginase.

— Cine-i de cart, Thomas?

Ceasul lui de buzunar îi spune că este aproape 3:00 antemeridian, pe limba civililor[19]. Memoria lui excelentă îi spune imediat care este programul carturilor şi ce oameni sunt de serviciu, mai înainte ca Jopson să apuce să-i răspundă.

— Billy Strong şi soldatul Heather, domnule căpitan.

Crozier dă iarăşi din cap, îşi ia pistolul din dulap, îl verifică dacă este încărcat, şi-l pune la brâu şi se strecoară pe uşa îngustă pe lângă steward. Traversează iute sala strâmtă de mese a ofiţerilor, lipită de cabina lui minusculă de la tribord, apoi iese pe o altă uşă, spre scara principală ce duce spre covertă. La ora asta e întuneric pe puntea inferioară – excepţie notabilă făcând flăcările plitei domnului Diggle – însă există lămpi aprinse şi în câteva dintre cabinele ofiţerilor, secunzilor şi ale stewarzilor. Crozier observă toate astea când se opreşte la piciorul scării să-şi tragă pe el mantaua groasă de iarnă.

Uşile se deschid una câte una. Secundul Homby i se alătură lui Crozier lângă scară. Locotenentul Little, celălalt secund, coboară în grabă scara de tambuchi cu trei muschete şi o sabie. Este urmat de locotenenţii Irving şi Hodgson, ambii înarmaţi.

Din partea cealaltă a scării se aud mormăielile nemulţumite ale marinarilor treziţi din somn de un alt ofiţer care s-a apucat deja să strângă o echipă de luptă – îi răstoarnă la propriu din hamacuri şi-i împinge spre pupa unde le sunt hainele groase şi armele.

— A urcat cineva pe punte să afle cine a tras? îl întreabă Crozier pe Homby, primul său secund.

---

[19] Spre deosebire de modul în care este exprimată ora în armată, de la 0100 la 2400 (n. tr.).

— S-a ocupat domnul Male, domnule căpitan, spune Homby. A urcat imediat după ce l-a trimis pe steward să vă anunţe.

Reuben Male este şeful teugei. Un om de nădejde. Crozier ştie şi că Billy Strong, marinarul de cart la babord, a mai fost pe mare, cu HMS *Belvidera.* Cu siguranţă că nu i s-ar fi năzărit să tragă aiurea în năluci. Celălalt om de cart, William Heather, era cel mai vârstnic – şi, după părerea lui Crozier, cel mai nerod – dintre infanteriştii rămaşi în viaţă. Heather avea treizeci şi cinci de ani şi rămăsese un simplu soldat, era adesea bolnav, prea adesea beat şi cel mai adesea complet inutil, şi fusese cât pe ce să fie trimis acasă cu doi ani în urmă, de pe Insula Disko, atunci când prietenul lui cel mai bun, Billy Aitken, fusese demobilizat şi trimis înapoi la bordul HMS *Rattler.*

Crozier îşi strecoară pistolul în buzunarul supradimensionat al mantalei din lână groasă, ia lanterna pe care i-o întinde Jopson, îşi înfăşoară un fular în jurul feţei şi urcă primul pe scara înclinată.

Afară e beznă ca în burta unui ţipar, nicio stea, nicio auroră boreală, nicio lună, dar, în schimb, este cumplit de *frig.* Cu şase ore mai devreme, când tânărul Irving fusese trimis sus să facă măsurătorile, temperatura de pe covertă fusese de cincizeci şi trei de grade sub zero, iar acum începuse să bată şi un vânt fioros pe lângă stâlpii catargelor rămaşi în picioare şi peste puntea înclinată şi acoperită cu gheaţă, învârtejind zăpada înaintea lui. Când iese de sub adăpostul copertinei din pânză, îngheţată acum, de deasupra tambuchiului principal, Crozier îşi fereşte ochii cu mâna înmănuşată şi reuşeşte să zărească raza unei lanterne la tribord.

Reuben Male stă aşezat într-un genunchi lângă

soldatul Heather, care zace întins pe spate. Căciula şi „peruca galeză” îi fuseseră smulse de pe cap şi, când se apropie mai mult, Crozier observă că-i fusese smulsă şi o bucată din ţeastă. Nu vede nici urmă de sânge, dar vede în schimb cum strălucesc creierii infanteristului în lumina palidă a lanternei – strălucesc, îşi dă seama căpitanul, pentru că o pojghiţă de cristale de gheaţă acoperise deja terciul acela cenuşiu.

— Trăieşte, domnule căpitan, zice şeful teugei.

— ’tu-i ’mniezăii ei dă treabă! icneşte unul dintre marinarii îngrămădiţi în spatele lui Crozier.

— Trage-ţi zăvorul la gură! strigă secundul. Fără blasfemii pe nava asta, mânca-te-ar iadul să te mănânce! Cască gura doar când ţi se vorbeşte, Crispe, grijania mă-tii azi şi mâine!

Vocea lui Homby e o combinaţie între mârâitul de buldog şi fornăitul de taur.

— Domnule Homby, spune Crozier. Dă ordin marinarului Crispe să coboare în pas alergător şi să aducă hamacul în care să-l transporte jos pe soldatul Heather.

— Să trăiţi, spun la unison Homby şi marinarul în cauză.

Toţi simt cum puntea vibrează sub cizmele oamenilor, însă nimeni nu le aude tropăitul din cauza şuieratului mult prea puternic al vântului.

Crozier se îndreaptă de şale şi mişcă lanterna în cerc.

Parapetul solid de lângă saulele acoperite cu gheaţă, unde a stat de cart soldatul Heather, este sfărâmat. Şi Crozier ştie că, dincolo de spărtură, gheaţa şi zăpada au format un derdeluş lung de mai bine de zece metri, din care, însă, nu se vede prea mult din pricina ninsorii orbitoare. La fel cum nu se văd nici urme în cercul de lumină pe care îl face lanterna căpitanului.

Reuben Male ridică de pe jos muscheta lui Heather.
— Cu asta nu s-a tras niciun foc, domnule căpitan.
— În viscolul ăsta, soldatul Heather n-a putut să vadă creatura decât atunci când a fost prea târziu, zice şi locotenentul Little.
— Strong ce face? întreabă Crozier.
Male întinde mâna spre partea cealaltă a navei.
— A dispărut, domnule căpitan.
Crozier i se adresează lui Homby:
— Alege-ţi un om şi rămâi să-l păzeşti pe soldatul Heather până când se întoarce Crispe cu hamacul şi apoi căraţi-l jos.
Pe neaşteptate, în cercul de lumină, apar ambii doctori – Peddie şi asistentul lui, McDonald, acesta din urmă neechipat corespunzător pentru vremea de afară.
— Iisuse Hristoase, exclamă medicul-şef, îngenunchind lângă infanterist. Încă mai respiră.
— Ajută-l, dacă ai cum, John, spune Crozier.
Face un semn spre Male şi ceilalţi marinari buluciţi în jur.
— Voi veniţi cu mine. Fiţi gata să trageţi în orice clipă, chiar dacă trebuie să vă scoateţi mănuşile pentru asta. Wilson, tu duci lanternele. Domnule locotenent Little, te rog, coboară şi alege încă douăzeci de oameni destoinici, pune-i să se îmbrace bine şi dă-le muschete – nu puşti, muschete!
— Da, să trăiţi, strigă Little, ca să se facă auzit prin rafalele vântului.
Dar Crozier a pornit deja în fruntea grupului său. Ocoleşte troienele de omăt şi piramida zbuciumată din pânză din centrul navei şi urcă pe bordul înclinat către punctul de cart de la babord.
William Strong nu mai este. Fularul lui lung din lână a fost sfâşiat, iar resturile agăţate în saule se zbat

amarnic. Pe jos, lângă parapet, aproape de latrină, unde marinarii de cart obişnuiesc să se adăpostească de vânt sunt mantaua, „peruca galeză”, puşca şi o mănuşă ale lui Strong, însă bărbatul nu este nicăieri. Gheaţa de pe parapet e mânjită cu sânge în locul unde probabil că se aflase în clipa când forma uriaşă se repezise la el prin volbura de zăpadă.

Prin semne Crozier trimite la pupa doi oameni cu arme şi lanterne, trei la proră, iar pe un altul îl trimite sub copertina din pânză.

— Pune-mi o scară aici, Bob, te rog, îi spune secundului.

Locotenentul e cocoşat de greutatea frânghiilor proaspete – adică neîngheţate încă – pe care le-a adus de jos. În câteva secunde scara de frânghie este montată peste bord.

Crozier coboară primul.

Vede sânge şi pe gheaţa şi zăpada de pe partea dinspre babord a carenei. Alte dâre de sânge, ce par aproape negre în lumina lanternelor, încep dincolo de găurile făcute în stratul de gheaţă şi duc spre labirintul instabil de creste şi volute de gheaţă, mai degrabă simţite decât desluşite în beznă.

— Vrea să ne ducem după el, domnule, spune sublocotenentul Hogdson, apropiindu-se de Crozier ca să poată fi auzit în urletele vântului.

— Sigur că vrea, răspunde căpitanul. Şi, oricum ar fi, noi tot coborâm. S-ar putea să-l mai găsim pe Strong încă în viaţă. S-a mai întâmplat să nu-şi omoare victimele.

Crozier se uită în spate. În afară de Hodgson, doar trei oameni coborâseră după el pe scara din frânghie – toţi ceilalţi plecaseră să caute pe punte sau îl transportau pe soldatul Heather pe puntea inferioară. Aici nu mai era decât o singură lanternă pe lângă a lui.

— Armitage, i se adresează Crozier stewardului de la Magazia cu Arme, dă-i lanterna ta domnului sublocotenent Hodgson şi vino cu el. Gibson, tu stai aici să-i spui domnului locotenent Little încotro ne-am dus. Şi, pentru numele lui Dumnezeu, ai grijă să nu-şi lase oamenii să tragă până nu sunt siguri că nu trag în noi.

— Da, să trăiţi, domnule căpitan.

Acum Crozier îi zice lui Hodgson:

— George, îl iei pe Armitage şi te duci în direcţia aia, spre proră, cam vreo douăzeci de metri; apoi mergi pe direcţie paralelă cu noi. Încearcă să-ţi ţii în aşa fel lanterna ca s-o vedem.

— Am înţeles, să trăiţi.

— Tom, îi spune Crozier tânărului Evans, tu vii cu mine. Să ai arma pregătită, dar cu cocoşul ridicat.

— Da, să trăiţi, murmură băiatul clănţănind din dinţi.

Crozier aşteaptă până când îl vede pe Hodgson la douăzeci de metri în dreapta lor – de fapt, prin furtuna de zăpadă, vede doar licărul stins al lanternei sublocotenentului – apoi, împreună cu Evans, se îndreaptă spre încâlceala de turnuri, stânci şi creste din gheaţă, pe urma dârelor de sânge. E conştient că dacă ar întârzia, fie şi numai câteva minute, urmele acestea abia vizibile ar fi complet acoperite de zăpadă. Nici măcar nu se opreşte să-şi scoată pistolul din buzunarul mantalei.

Cam la o sută de metri mai departe, chiar acolo de unde nu se mai văd lanternele celor rămaşi la bordul HMS *Terror,* Crozier ajunge la o creastă de gheaţă – una din acele grămezi de gheaţă clădite de plăcile ce se înghesuie una în alta sau se încalecă sub suprafaţa îngheţată. În cele două ierni de când erau blocaţi între gheţuri, Crozier şi ceilalţi membri ai expediţiei iniţiate de defunctul Sir John Franklin văzuseră cum apar ca

prin minune aceste creste, cum se înalţă cu un huruit asurzitor, apoi se întind peste marea îngheţată, uneori deplasându-se mai repede decât ar fi omul în stare să alerge.

Creasta asta este înaltă de cel puţin zece metri, o zidărie verticală din lespezi neregulate de gheaţă, fiecare de dimensiunile unei birje.

Crozier ocoleşte creasta, ridicându-şi lanterna cât de sus poate. Nu mai vede lanterna lui Hodgson la vest. De jur împrejurul HMS *Terror* se înalţă turnuri de zăpadă, troiene, creste, stânci de gheaţă care-i blochează vizibilitatea. Într-o noapte cu lună ar putea să vadă muntele de gheaţă dintre *Terror* şi *Erebus,* la depărtare de un kilometru şi jumătate una de cealaltă, precum şi încă vreo cinci, şase asemenea coloşi.

Însă aici nu se află niciun aisberg, ci numai această creastă înaltă cam cât o clădire cu trei etaje.

— Acolo! răcneşte Crozier împotriva vântului.

Evan se apropie de el, cu arma ridicată.

O dâră de sânge întunecat pe peretele alb. Creatura îl cărase pe William Strong pe mormanul acesta de lespezi din gheaţă, pe un traseu aproape vertical.

Crozier începe să urce, cu lanterna în mâna dreaptă, în vreme ce cu stânga pipăie gheaţa în căutarea unor crăpături şi scobituri de care să-şi poată agăţa degetele înmănuşate şi în care să-şi poată sprijini picioarele îngheţate. Pentru că se grăbise, nu avusese vreme să-şi pună ghetele în tălpile cărora Jopson avusese precauţia să înfigă câteva cuie lungi, pentru o mai mare aderenţă la asemenea suprafeţe, şi, astfel, încălţat cu ghetele lui obişnuite, simte cum picioarele îi derapează, plecând care încotro. La vreo nouă metri mai sus, descoperă alte pete de sânge, chiar sub cioturile de gheaţă din vârf, aşa că încearcă să-şi stabilizeze mâna în care ţine lanterna şi se împinge cu

piciorul stâng într-o crăpătură, suindu-se pe creastă. Mantaua i se freacă de spinare. Nu-şi mai simte nasul, iar degetele îi sunt ca de piatră.

— Domnule căpitan, îl strigă Evans din bezna de sub el, vreţi să urc şi eu?

Câteva clipe Crozier nu-i poate răspunde deoarece gâfâie mult prea tare, dar atunci când îşi recapătă suflul, strigă şi el:

— Nu… aşteaptă acolo.

Din locul în care se află reuşeşte să vadă la nord-vest licărul slab al lanternei lui Hodgson – echipa sublocotenentului mai are vreo treizeci de metri până la creasta de gheaţă.

Luptându-se să-şi ţină echilibrul în rafalele puternice ale vântului, se înclină mult spre dreapta, în vreme ce vijelia îi zboară fularul spre stânga şi ameninţă să-l răstoarne de pe nişa nesigură pe care stă. Şi totuşi reuşeşte să lumineze cu lanterna latura dinspre sud a crestei de gheaţă.

Versantul e aproape vertical pe o porţiune de vreo unsprezece metri. Şi nu se vede nici urmă de William Strong, nu se mai văd nici petele de sânge negru pe gheaţă, nu se vede niciun indiciu care să arate că vreo fiinţă – vie ori moartă – trecuse ori fusese târâtă pe acolo. Crozier nu-şi poate imagina cum ar putea coborî cineva pe latura aceea dreaptă de gheaţă.

Clătinând din cap şi simţind că mai e puţin şi genele i se vor lipi de piele, Crozier începe să coboare pe acelaşi drum pe care urcase. De două ori a fost pe punctul să se împlânte în pumnalele de gheaţă înainte de a se lăsa să alunece pe ultimii trei metri până jos, unde îl aşteaptă Evans.

Numai că Evans a dispărut.

Puşca lui cu baionetă zace în omătul învolburat, tot cu cocoşul tras. Dar pe zăpadă nu se vede nicio urmă,

nici de om, nici de altceva.

— Evans!

De mai bine de treizeci şi cinci de ani vocea căpitanului Francis Rawdon Moira Crozier este antrenată să dea ordine. Se poate face auzită şi în vânturile puternice de sud-vest şi într-o furtună de gheaţă, atunci când nava se ridică pe creasta înspumată a valurilor prin Strâmtoarea Magellan. Acum Crozier strigă din toate puterile:

— Evans!

Niciun răspuns, în afară de urletul vântului.

Crozier ridică arma, îi verifică încărcătura şi trage un foc în aer. *Poc!* Până şi în urechile lui detunătura sună înăbuşit, dar observă că lanterna lui Hodgson se întoarce brusc spre el şi desluşeşte vag razele altor trei lanterne din direcţia unde se află *Terror.*

De la vreo şase metri de el se aude un urlet puternic. Ar putea fi doar vântul, care încearcă să-şi croiască drum prin sau pe lângă vreo stâncă de gheaţă, dar Crozier ştie că nu este aşa.

Pune lanterna jos, caută în buzunar, scoate pistolul, îşi trage cu dinţii mănuşa groasă şi, rămânând doar cu o mănuşă subţire din lână între carnea lui şi trăgaci, ridică arma, complet inutilă acum.

— Haide, vino, să te văd, mânca-te-ar iadul să te mănânce! răcneşte Crozier. Vino şi ia-mă *pe mine,* nu un biet *băiat,* al dracului să fii tu, şobolan infect ce eşti, cu mă-ta, care e curvă sifilitică!

Niciun răspuns, în afară de urletul vântului.

6
GOODSIR

Latitudine nordică 74°43’28”, longitudine vestică 90°39’45”
Insula Beechey, iarna 1845-1846

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

1 ianuarie 1846

Astăzi, dis-de-dimineaţă, a murit John Torrington, unul dintre fochiştii de pe HMS Terror. *Chiar de Anul Nou. La începutul celei de-a cincea luni pe care ne-o petrecem înţepeniţi între gheţurile de lângă Insula Beechey.*

Moartea lui n-a fost o surpriză pentru nimeni. De câteva luni era limpede că Torrington se afla deja într-un stadiu avansat de Ftizie atunci când se înrolase în această expediţie şi, dacă boala lui s-ar fi Manifestat doar cu câteva săptămâni mai devreme, cam pe la Sfârşitul Verii, ar fi fost trimis acasă cu Rattler, *ori cu una din cele două baleniere cu care le-am întâlnit chiar înainte de a porni spre vest, peste Golful Baffin, prin Strâmtoarea Lancaster, ca să ajungem în Pustietatea Arctică unde iernăm acum. Ironia soartei este că însuşi medicul lui Torrington îl sfătuise să plece pe Mare, încredinţându-l că-i va face bine la sănătate.*

Bineînţeles că Peddie, Medicul-Şef, şi Doctorul McDonald de pe Terror *l-au tratat pe Torrington, dar am fost şi eu de faţă de câteva ori în stadiul de Diagnosticare, aşa că de dimineaţă, după moartea tânărului fochist, am fost condus la bordul navei lor*

de câţiva marinari de pe Erebus.

La începutul lunii Noiembrie, când maladia lui a devenit evidentă, căpitanul Crozier îl scutise pe tânărul de 20 de ani de toate îndatoririle lui de fochist de pe puntea neaerisită de jos – doar praful de cărbune din aerul de acolo ar fi fost suficient cât să asfixieze un om cu plămânii sănătoşi – şi de atunci încoace tuberculoza lui John Torrington se înrăutăţise. Totuşi, ar mai fi putut supravieţui câteva luni dacă nu ar fi intervenit un alt Factor ce i-a grăbit sfârşitul. Doctorul Alexander McDonald mi-a spus că Torrington, care slăbise atât de tare încât trebuia să fie ajutat să ajungă la Masă de camarazii lui, se îmbolnăvise de Pneumonie de Crăciun, iar de atunci fusese condamnat la moarte. Azi de dimineaţă, când m-am dus pe Terror, *am rămas şocat văzându-l cât de înfiorător de mult slăbise, dar şi Peddie, şi McDonald mi-au explicat că de vreo două luni nu mai avea deloc poftă de mâncare şi, cu toate că cei doi medici îi modificaseră regimul, trecându-l pe Supe la Conservă şi Legume, continuase să piardă din greutate.*

Apoi i-am urmărit pe Peddie şi pe McDonald cum pregătesc cadavrul – l-au îmbrăcat pe Torrington într-o bluză curată, cu dungi, părul îi fusese în prealabil spălat şi tuns, unghiile îi fuseseră curăţate – şi i-au legat în jurul capului o cârpă curată, aşa cum se obişnuieşte, pentru a-i ţine gura închisă. După aceea l-au legat cu alte fâşii din bumbac alb în jurul coatelor, mâinilor, gleznelor şi degetelor mari de la picioare, pentru a-i ţine Membrele strânse câtă vreme îl cântăreau – bietul băiat avea doar 40 de kilograme! – şi au făcut toate celelalte pregătiri pentru înmormântare. Nu s-a pus problema vreunei Examinări Post-mortem, de vreme ce era evident că

Pneumonia accelerase Ftizia şi asta îl ucisese pe nefericitul flăcău. Prin urmare, doctorii nu-şi făceau griji că alţi membri ai echipajului s-ar fi putut molipsi de boala lui.

I-am ajutat pe cei doi colegi ai mei de pe HMS Terror *să ridice trupul lui Torrington şi să-l aşeze în sicriul confecţionat de îndemânaticul marangoz al navei, Thomas Honey, şi de colegul său, un individ pe nume Wilson. Nu apucase să se instaleze încă rigor mortis. Dulgherii au lăsat multe Aşchii pe fundul coşciugului atât de bine construit din lemnul de mahon de pe navă şi au pus un Morman mai mare de talaş sub capul lui Torrington, iar aroma lemnului a reuşit să mai acopere izul de descompunere ce începuse să se simtă.*

3 ianuarie 1846

Mă tot gândesc la înmormântarea lui John Torrington de la sfârşitul zilei de ieri.

De pe HMS Erebus *am participat doar un contingent restrâns. Alături de Sir John, comandantul Fitzjames şi alţi câţiva ofiţeri, am Mers pe Jos de la nava noastră până la a lor şi, de acolo, am parcurs la fel cei două sute de metri până la Ţărmul Insulei Beechey.*

Nu sunt capabil să-mi imaginez o iarnă mai crâncenă decât cea pe care o îndurăm îngheţaţi în micul refugiu dintre Gheţurile Insulei Beechey, un mic petic de pământ, poziţionat într-un colţ al mai întinsei Insule Devon. Însă atât comandantul Fitzjames, cât şi alţi ofiţeri mai experimentaţi decât mine m-au liniştit spunându-mi că Situaţia noastră, în pofida Perfidelor Creste de Gheaţă, întunericului Cumplit, Furtunilor înfiorătoare şi Permanentei Ameninţări a Sloiurilor, ar fi de o mie de ori mai rea

dacă ne-am afla dincolo de această zonă mai adăpostită, dacă ne-am afla afară, în larg, unde gheţurile care curg dinspre Pol par a fi o grindină de bombe azvârlite de vreun zeu Nordic ostil.

Camarazii lui John Torrington au coborât sicriul cu multă grijă – îl acoperiseră dinainte cu o ţesătură fină din lână albastră – peste parapetele navei lor, Blocată şi ea pe propriu-i Reazem de Gheaţă. Alţi marinari de pe Terror *au legat sicriul de o Sanie mare. Sir John însuşi a aşternut Stindardul Britanic peste coşciug. Apoi prietenii şi camarazii lui Torrington au tras sania pe distanţa de două sute de metri până la ţărmul pietros şi îngheţat al Insulei Beechey.*

Fireşte, toate acestea au fost realizate într-un întuneric aproape Absolut, deoarece, chiar şi la amiază, în luna ianuarie, soarele nu-şi face Apariţia, aşa cum n-a făcut-o în ultimele trei luni. Mi se spune că va mai trece încă o lună, poate chiar mai mult, până când Orizontul de Sud se va bucura de revenirea Astrului nostru de Foc. În orice caz, întreaga procesiune – sicriu, sanie, cărăuşi, ofiţeri, medici, Sir John, Infanterişti din Marina Regală în ţinută de gală pe sub Bulendrele groase şi mohorâte pe care le purtăm cu toţii – a fost luminată doar de flacăra săltăreaţă a felinarelor atunci când ne-am îndreptat spre Ţărmul Îngheţat peste Marea Îngheţată.

Câţiva marinari de pe Terror *săpaseră un culoar prin cele câteva Creste de curând ridicate între noi şi ţărmul pietros, drept care am făcut câteva Abateri de la Drumul nostru cel îndoliat. Pe la începutul Iernii, Sir John ordonase să se instaleze un ansamblu de Borne mai Solide, frânghii şi Felinare de-a lungul celui mai scurt drum între Navele noastre şi istmul*

acoperit cu pietre, pe care fuseseră ridicate câteva Construcţii – una pentru proviziile noastre, în cazul în care gheaţa ne-ar distruge vasele; una ce ar fi urmat să servească drept cazarmă, în caz de nevoie, şi drept Staţiune de Cercetări Ştiinţifice; şi o a treia care adăpostea forja armurierului, pentru ca Flăcările şi Scânteile ei să nu aprindă lemnul ca de iască al navelor noastre. Am aflat că Marinarii se tem de foc atunci când sunt în larg mai mult decât se tem de orice altceva. Însă am fost nevoiţi să abandonăm acest Traseu marcat cu Borne şi Felinare deoarece gheţurile sunt în permanentă mişcare, ridicându-se, dispersându-se ori zdrobind orice s-ar afla pe suprafaţa lor.

A nins în timpul înmormântării. Vântul a suflat cu putere aşa cum face tot timpul în Pustietatea aceasta Arctică, uitată de Dumnezeu. La nord de locul ales să-i fie mormânt lui Torrington, se înălţau Stânci Negre, la fel de inaccesibile ca Munţii de pe Lună. Singura lumină care abia reuşea să pătrundă până la noi prin viforul acela venea de la lanternele aprinse pe Erebus *şi* Terror. *Din când în când, câte un fragment de lună se întrezărea printre norii ce se fugăreau pe cerul negru, dar chiar şi lumina aceasta, slabă şi palidă, se pierdea cu repeziciune în ninsoare şi beznă. Doamne, Dumnezeul meu, nici în Infern dezolarea n-ar fi mai mare.*

Imediat după decesul lui Torrington, unii dintre cei mai vânjoşi oameni de pe Terror *au lucrat aproape fără întrerupere la Mormântul lui, săpând, cu târnăcopul şi cazmaua, o groapă adâncă de un metru şi jumătate, aşa cum le ordonase Sir John. Doar mi-am aruncat o privire la gheaţa şi la pietrele de acolo, şi deja am înţeles cu câtă Trudă fusese adus la îndeplinire acest Proiect. Apoi au luat steagul*

şi au coborât sicriul în Groapa îngustă, cu multă grijă, cu reverenţă, chiar, aş spune. Zăpada care a acoperit de îndată capacul sclipea mistic în lumina lanternelor noastre. Unul dintre ofiţerii lui Crozier a ţinut placa funerară şi un colos de marinar a fixat-o în piatra îngheţată cu câteva lovituri ale unui baros la fel de colosal. Pe ea erau gravate cu migală aceste cuvinte:

ÎN MEMORIA LUI
JOHN TORRINGTON
CARE A PLECAT
DIN ACEASTA VIAŢĂ
LA 1 IANUARIE 1846 A.D.
LA BORDUL HMS TERROR
ÎN VÂRSTA DE 20 DE ANI

Sir John a oficiat Slujba şi a rostit Panegiricul. A durat ceva vreme, iar blânda monotonie a blândei sale voci a fost întreruptă doar de Vânt şi de Tropăielile oamenilor care încercau să-şi dezmorţească picioarele aproape degerate. Mărturisesc că nu am prea fost atent la cuvintele lui Sir John – căci, pe lângă urletul vântului şi rătăcirea propriilor mele gânduri, mă simţeam copleşit de singurătatea locului, de amintirea trupului cu membrele legate, îmbrăcat cu tricoul de marinar, ce tocmai fusese coborât în Groapa cea Rece, şi, mai ales, mă simţeam copleşit de bezna Eternă a stâncilor înalte de pe istmurile din piatră.

4 ianuarie 1846

A mai murit un om.

Unul dintr-ai noştri, de pe Erebus, *un timonier de*

douăzeci şi cinci de ani, pe nume John Hartnell. S-a întâmplat imediat după ora 6:00 p.m., când erau coborâte mesele pentru cina echipajului. Hartnell s-a sprijinit de fratele lui, Thomas, s-a prăbuşit pe punte, a scuipat sânge şi s-a stins în doar cinci minute. Am fost lângă el, împreună cu medicul Stanley, atunci când a murit, în zona aceea degajată de pe puntea inferioară pe care o folosim ca Infirmerie.

Moartea aceasta ne-a năucit mai mult decât pot eu descrie. Hartnell nu prezentase absolut niciun simptom, nici de scorbut, nici de ftizie. Însuşi comandantul Fitzjames, care ni se alăturase la căpătâiul bietului tânăr, nu şi-a putut ascunde consternarea. Trebuie să aflăm de îndată dacă este vorba despre vreo Epidemie, ori despre răspândirea Scorbutului în rândurile echipajului. Atunci şi acolo, după ce am tras draperiile şi înainte de a porni la pregătirea trupului lui John Hartnell pentru înmormântare, s-a luat hotărârea de efectua o Examinare Post-mortem a cadavrului.

Am eliberat masa din Infirmerie şi am clădit un paravan din lăzi între noi şi oamenii care mişunau pe acolo, încercând, pe cât ne stătea în putere, să păstrăm secretul acţiunii noastre. Mi-am scos instrumentele, iar Stanley, cu toate că el era medic-şef pe navă, mi-a propus să fac eu autopsia deoarece am studii de specialitate. Am făcut prima Incizie.

Şi mi-am dat seama imediat că, în Graba mea, executasem incizia în Y răsturnat, pe care obişnuiam să o fac pe vremea când învăţam meserie la morga oraşului. Spre deosebire de incizia obişnuită în Y, cu cele două braţe coborând dinspre umeri şi unindu-se la baza sternului, cele două ramuri ale tăieturii mele răsturnate porneau de la şolduri şi se întâlneau

lângă ombilicul lui Hartnell. Stanley mi-a criticat incizia, iar eu m-am simţit stânjenit.

— Aşa merge mai repede, am şoptit eu colegului meu medic. Trebuie să ne grăbim – cei din echipaj s-ar supăra dacă ar afla că am tăiat trupul camaradului lor.

Dând din cap, doctorul Stanley mi-a arătat că este de acord, iar eu am continuat autopsia. Ca şi cum ar fi vrut să-mi Confirme spusele, mai tânărul frate al lui Hartnell, Thomas, a început să strige şi să plângă de dincolo de draperie. Spre deosebire de sfârşitul lent al marinarului Torrington, de pe Terror, *când camarazii lui au avut timp să se împace cu gândul morţii lui, timp să împartă între ei toate bunurile sale, timp să scrie scrisori mamei lui, decesul fulgerător al lui John Hartnell şocase pe toată lumea. Şi nimeni n-ar fi putut suporta ideea că medicii navei îi cotrobăie prin măruntaie. Doar statura impozantă, rangul şi atitudinea ce pretindea respect ale Comandantului Fitzjames mai stăteau între fratele furios al lui Hartnell, marinarii tulburaţi şi Infirmeria noastră. Ştiam că prezenţa lui Fitzjames şi ceilalţi camarazi îl reţineau pe fratele lui Hartnell, dar chiar şi atunci când tăiam ţesuturile cu bisturiul şi foloseam depărtătorul pentru a da coastele la o parte ca să putem examina cadavrul, am auzit Bâiguielile Furioase la doar câţiva metri în spatele draperiei.*

Mai întâi am scos Inima lui Hartnell, împreună cu o bucată din trahee. Am ridicat-o în lumina lămpii, iar Stanley mi-a luat-o din mâini şi a curăţat-o de sânge cu o cârpă murdară. Am examinat-o amândoi cu deosebită atenţie. Părea destul de normală – fără vreo afecţiune vizibilă. În vreme ce Stanley încă mai ţinea Organul ridicat în lumină, eu am făcut o

tăietură în ventriculul drept, apoi o alta în cel stâng. După ce am dat la o parte muşchiul tare de acolo, Stanley şi cu mine ne-am uitat la valve. Păreau sănătoase.

Am pus inima lui Hartnell în cavitatea abdominală şi, cu mişcări iuţi de bisturiu, am disecat partea inferioară a plămânilor.

— Uite, a exclamat Medicul Stanley.

Am dat din cap. Acolo se vedeau cicatrice şi alte semne de Tuberculoză, precum şi alte indicii care atestau faptul că marinarul suferise recent de Pneumonie. La fel ca John Torrington, şi John Hartnell fusese tuberculos, însă, fiind mai în vârstă, mai puternic şi – după părerea lui Stanley – mai bine adaptat vieţii pe mare şi mai agitat din fire, îşi ascunsese bine Simptomele, poate chiar şi faţă de sine însuşi. Până astăzi, când s-a prăbuşit pe nepusă masă şi a murit doar cu câteva minute înainte să-şi primească raţia de carne de porc în saramură.

Apoi am desprins şi am scos Ficatul, l-am ţinut în lumină şi amândurora ni s-a părut că observăm suficiente dovezi de tuberculoză hepatică, precum şi indicii conform cărora Hartnell fusese timp îndelungat un mare Beţivan.

La doar câţiva metri de noi, de cealaltă parte a draperiei, comandantul Fitzjames îl admonesta sever pe Thomas, fratele mortului, care urla înnebunit. După vociferările auzite, îmi puteam da seama că veniseră şi alţi ofiţeri care încercau să potolească Mulţimea de marinari – locotenenţii Gore, Le Vesconte şi Fairholme, chiar şi Des Voeux, ofiţerul de punte.

— Crezi că am văzut suficient? mi-a şoptit Stanley.

Am dat iarăşi din cap. Nu descoperisem nicio urmă de Scorbut nici pe trup, nici pe faţă, nici în

gură şi nici în interiorul organelor. Cu toate că pentru noi a rămas un Mister cum de anume se întâmplase ca ftizia, ori pneumonia, ori o combinaţie a celor două fusese în stare să-l dea gata atât de repede pe vigurosul marinar, măcar ne simţeam uşuraţi pentru că era evident că nu avem a ne teme de izbucnirea vreunei Epidemii la bord.

Gălăgia din Zona de Odihnă a echipajului devenea tot mai Puternică, aşa că am vârât la iuţeală bucăţile de plămâni, ficatul şi celelalte organe înapoi în cavitatea abdominală, de-a valma, alături de inimă, îndesându-le cum am putut una în alta. Apoi am pus la loc pielea şi carnea pieptului. (Abia mai târziu mi-am dat seama că le aşezasem cu susul în jos.) Medicul-şef Stanley a luat un ac lung şi fir de vele şi a cusut incizia mea în Y răsturnat cu mişcări repezi şi sigure care ar fi făcut cinste oricărui velar.

În mai puţin de un minut l-am îmbrăcat la loc pe Hartnell – căci rigor mortis începuse să ne pună probleme – şi am dat draperia la o parte. Stanley, a cărui voce este mai profundă şi mai răsunătoare decât a mea, i-a asigurat pe fratele lui Hartnell şi pe toţi ceilalţi că nu ne mai rămăsese altceva de făcut decât să spălăm trupul camaradului lor pentru a putea merge mai departe cu pregătirile de înmormântare.

6 ianuarie 1846

Nu ştiu exact din care anume motiv, dar această Slujbă de Înmormântare m-a impresionat mai mult decât prima. Din nou am plecat în Procesiune solemnă de pe navă – de această dată au participat doar membrii echipajului de pe Erebus, *iar de pe* Terror *nu au venit decât Doctorii McDonald şi Peddie şi Căpitanul Crozier.*

Din nou coşciugul a fost acoperit cu drapelul britanic – oamenii îmbrăcaseră partea superioară a trupului lui Hartnell cu trei rânduri de haine, printre care şi cea mai bună cămaşă a fratelui său, dar puseseră un simplu linţoliu peste partea de jos, drept care doar jumătate din capac a stat deschis vreme de câteva ceasuri în Infirmeria îmbrăcată în crep negru, înainte de a fi bătut în cuie pentru veşnicia mormântului. Din nou cortegiul funerar s-a deplasat încet în urma saniei de pe Marea Îngheţată spre Ţărmul Îngheţat, în lumina dănţuitoare a lanternelor în noaptea neagră, deşi la acel ceas de Amiază erau stele pe cer şi nu ningea. Infanteriştii au avut ceva de furcă atunci când trei dintre Marii Urşi Albi au apărut aidoma unor fantome din spatele blocurilor de gheaţă şi s-au apropiat de noi, atraşi de miros; iar soldaţii au fost obligaţi să tragă cu muschetele ca să-i gonească de acolo – şi am văzut cum chiar l-au rănit pe unul în picior.

Din nou Sir John a rostit panegiricul – deşi de această dată a fost unul mai scurt, dat fiind că Hartnell nu fusese atât de îndrăgit în rândul echipajului ca tânărul Torrington – şi din nou ne-am întors la navă peste gheaţa care se frământa şi gemea şi zbiera, dar acum, măcar, stelele dansau pe cerul Rece al nopţii, lăsând în urmă zgomotul cazmalelor şi lopeţilor care umpleau groapa cea nouă din solul îngheţat alături de mormântul îngrijit al lui Torrington.

Poate că la această a doua înmormântare Dispoziţia mi-a fost influenţată de sentimentul de nelinişte pe care mi l-au dat Stâncile Negre înălţate Ameninţător de jur împrejurul nostru. Şi, cu toate că m-am aşezat dinadins cu spatele la Stâncă, mai aproape de Sir John pentru a-i putea auzi Cuvintele

de Consolare şi dătătoare de Speranţă, am fost în permanenţă conştient de prezenţa în spatele meu a acelei bucăţi reci, negre, verticale şi neînsufleţite de Piatră nesimţitoare – aidoma unei porţi spre Tărâmul acela de Unde Niciun Om Nu S-a Mai întors Vreodată. Şi nici măcar vorbele inspirate şi pline de compasiune ale lui Sir John nu au putut atenua sentimentul de spaimă pe care mi-l dădea Realitatea Rece a acelei stânci reci şi inexpresive.

Pe ambele nave moralul a atins cote extrem de scăzute. Nici măcar o Săptămână nu a trecut din noul an şi deja au murit doi dintre Camarazii noştri. Noi, cei patru medici, am convenit să ne întâlnim mâine într-un Loc Secret – în magazia marangozului de pe Terror *– ca să discutăm despre ce anume am putea face ca să evităm şi alte Pierderi de Vieţi în această Expediţie ce pare a fi Blestemată.*

Pe placa funerară de la căpătâiul acestui al doilea mormânt fusese scris:

ÎN MEMORIA LUI JOHN HARTNELL,
TIMONIER PE H.M.S *EREBUS*
DISPĂRUT DINTRE NOI LA 4 IANUARIE 1846
LA NUMAI 25 DE ANI
AŞA VORBEŞTE DOMNUL OŞTIRILOR:
„UITAŢI-VĂ CU BĂGARE DE SEAMĂ
LA CĂILE VOASTRE", HAGAI, I, 7.

Vântul s-a înteţit în ultima oră. Este aproape Miezul Nopţii şi majoritatea lămpilor sunt stinse aici, pe puntea inferioară de pe Erebus. *Ascult urletul vântului şi mă gândesc la cele două Morminte reci de pe istmul acela din pietre negre, mă gândesc şi la cei doi bărbaţi din Gropile acelea îngheţate, mă gândesc şi la*

Chipul Negru şi Inexpresiv al Stâncii şi îmi imaginez cum salvele de alice de zăpadă au început deja să şteargă cuvintele înscrise pe acele plăci funerare.

7
FRANKLIN

Latitudine nordică 70°03’29”, longitudine vestică 98°20’
La aproximativ 28 de mile nord-nord-vest de Insula King William, 3 septembrie 1846

Rareori mai fusese căpitanul Sir John Franklin atât de încântat de propria-i persoană.

Iarna precedentă, pe care şi-o petrecuseră prinşi între gheţuri în largul Insulei Beechey, fusese neplăcută în multe privinţe, iar el ar fi primul care să recunoască asta faţă de sine însuşi ori faţă de un egal, deşi niciun membru al acestei expediţii nu-i putea fi considerat egal. Moartea celor trei fusese un şoc teribil – mai întâi Torrington şi Hartnell, la începutul lunii ianuarie, apoi, pe 3 aprilie, soldatul William Braine, din Infanteria Navală, toţi morţi din cauza tuberculozei şi pneumoniei. Franklin nu mai auzise de vreo altă expediţie pe mare care să fi pierdut trei oameni din cauze absolut naturale la atât de puţină vreme după ce începuse.

Franklin însuşi alesese inscripţia pentru placa funerară a soldatului de treizeci şi doi de ani – „Alegeţi-vă acum cui veţi sluji”, *Iosua,* cap. XXIV, 15 – şi o scurtă perioadă de vreme aceste cuvinte au constituit atât o somaţie pentru nefericitele echipaje de pe *Erebus* şi *Terror,* nu încă în pragul revoltei, dar nici prea departe de aceasta, cât şi un mesaj ce nu avea să fie niciodată citit, căci nimeni nu va trece pe lângă mormintele solitare ale lui Braine, Hartnell şi Torrington de pe limba aceea de piatră şi gheaţă.

Cu toate acestea, imediat după decesul lui Hartnell,

cei patru medici s-au întâlnit şi s-au sfătuit şi au ajuns la concluzia că organismul oamenilor ar fi putut fi slăbit de o fază incipientă a scorbutului, permiţând pneumoniei, ori unor probleme de natură congenitală, cum ar fi tuberculoza, să capete proporţii fatale. Medicii Stanley, Goodsir, Peddie şi McDonald i-au recomandat lui Sir John să modifice regimul alimentar al membrilor expediţiei sale – introducând hrană proaspătă ori de câte ori este posibil (deşi aşa ceva nu se prea găsea în toiul iernii, cu excepţia cărnii de urs polar, iar ei descoperiseră că, din motive necunoscute încă, ficatul uriaşului animal putea fi fatal celor care-l mâncau) şi, în cazul că nu reuşea să facă rost de carne şi legume proaspete, să reducă raţiile de carne sărată de porc, vită sau pasăre şi să se rezume la alimente conservate – supe din legume şi alte asemenea.

Sir John a urmat întocmai indicaţiile medicilor şi a ordonat ca regimul alimentar de pe ambele nave să fie modificat în aşa fel încât jumătate din mâncare să fie preparată din conserve. Şi se pare că schimbarea aceasta a avut efectul scontat. N-a mai murit nimeni şi nimeni nu s-a îmbolnăvit grav de la începutul lui aprilie, când murise soldatul Braine, şi până în ziua când ambele vase au fost eliberate din închisoarea lor de gheaţă din rada Insulei Beechey, la sfârşitul lui mai 1846.

După aceea, sloiurile începură să se sfărâme destul de repede, iar Franklin, urmând rutele alese de cei doi pricepuţi cârmaci ai săi, a navigat, ajutat de forţa aburului şi de cea a vântului care îi sufla în pânze, spre sud şi vest, mai iute ca gândul, aşa cum le plăcea să spună căpitanilor din generaţia lui Sir John.

Odată cu apariţia soarelui reveniseră la viaţă animalele, păsările şi toate vietăţile acvatice. Cerul era înţesat de păsări migratoare pe tot parcursul acelor

zile lungi şi leneşe de vară arctică, când soarele rămânea deasupra orizontului până aproape de miezul nopţii, iar temperaturile se ridicau uneori peste punctul de îngheţ. Însuşi Franklin a fost în stare să deosebească păsările furtunii de lişiţe, raţele polare de micuţele păsări nordice asemănătoare pinguinilor, şi veselii furtunari, asemănători cu porumbeii, de toate celelalte zburătoare. Canalele tot mai largi din jurul navelor *Erebus* şi *Terror* erau pline de balene care ar fi stârnit invidia oricărui vânător, precum şi de cod şi hering, şi morun, şi balene de Groenlanda. Oamenii au coborât bărcile şi au pescuit, ba chiar au împuşcat unele din balenele micuţe doar ca să se distreze.

Fiecare grup revenea la bord cu vânat proaspăt pentru cina din seara respectivă – mai ales păsări, bineînţeles, dar şi foci-harpă albe de Groenlanda, blestemate animale atât de greu de prins ori de împuşcat pe timp de iarnă, când se ascund în copcile lor, dar ţinte uşoare acum, când ieşiseră sfidătoare pe suprafeţele de gheaţă ca să se bucure de razele soarelui. Oamenii nu se dădeau în vânt după gustul cărnii de focă – mult prea gras şi înţepător – dar untura din vietăţile acelea unsuroase avea ceva ce le stârnea apetitul mult slăbit după foamea îndurată în lunile din urmă. Mai vânau şi uriaşele morse gălăgioase, care săpau cu colţii lor lungi după stridii în maluri; iar unele din grupurile de vânători se întorceau la bord şi cu blănuri albe, piei şi carne de vulpi polare. Încercau să ignore urşii cei uriaşi, atunci când fiarele acestea greoaie nu dădeau semne că ar fi vrut să-i atace ori ar fi părut interesaţi de prada lor. Nimănui nu-i plăcea gustul de urs polar, cu atât mai puţin când aveau la îndemână cărnuri mult mai apetisante.

Ordinele primite de Franklin conţineau o opţiune: în cazul în care ar fi „descoperit că Accesul prin Sud spre

Pasajul de Nord-Vest era blocat de Gheaţă ori de alte Obstacole”, îi era îngăduit să se îndrepte spre nord şi să treacă prin Pasajul Wellington până în „Marea Polară”[20] – cu alte cuvinte, îi era permis să se îndrepte spre Polul Nord. Însă Franklin a făcut ceea ce făcuse întreaga lui viaţă: a urmat ordinele iniţiale. Prin urmare, în a doua vară în apele arctice, HMS *Erebus* şi HMS *Terror* au pornit spre sud de la Insula Devon, apoi pe lângă Capul Walker, până în apele necunoscute ale unui arhipelag îngheţat.

Cu o vară înainte avusese sentimentul că va trebui să se mulţumească mai degrabă doar cu un voiaj la Polul Nord, în loc să descopere Pasajul de Nord-Vest. Până în momentul acela, căpitanul Sir John Franklin avusese toate motivele să fie mândru de reuşitele sale. În vara aceea a anului 1845 îşi scurtase călătoria, căci plecaseră din Anglia cu o oarecare întârziere, iar din Groenlanda cu o întârziere şi mai mare, însă reuşise să traverseze Golful Baffin în timp record, trecuse apoi prin Strâmtoarea Lancaster de la sud de Insula Devon şi prin Strâmtoarea Barrow şi găsise o rută convenabilă spre sud, pe lângă Capul Walker blocat deja de gheţuri la sfârşitul lui august. Însă navigatorii săi descoperiseră ape fără gheţuri la nord, pe lângă ţărmul vestic al insulei Devon, spre Canalul Wellington, iar Franklin s-a văzut nevoit să dea ascultare ordinelor secundare şi a schimbat direcţia de navigare, îndreptându-se acum spre nord, şi spre ceea ce ar fi putut fi un canal degajat de gheţuri care să-i ducă în Marea Polară şi la Polul Nord.

Dar iată că nu găsiseră nicio intrare în legendara Mare Polară. Peninsula Grinnell, pe care membrii Expediţiei Franklin au considerat-o parte a unui

[20] Marea Polară – teorie mai veche despre un ocean ipotetic lipsit complet de gheţuri din jurul Polului Nord (n. tr.).

Continent Arctic nedescoperit încă, le blocase drumul şi îi obligase să navigheze spre nord prin vest pe apele fără gheţuri, apoi direct spre vest, până când au ajuns la vârful vestic al peninsulei, apoi au întors din nou spre nord şi au dat de o masă de gheaţă compactă la nord de Canalul Wellington, întinzându-se, foarte probabil, până la infinit. După cinci zile petrecute de-a lungul acelui zid înalt de gheaţă, Franklin, Fitzjames, Crozier şi specialiştii în navigaţia printre sloiuri s-au convins că nu există nicio Mare Polară la nord de Canalul Wellington. Nu în vara aceea.

Înrăutăţirea condiţiilor meteorologice şi extinderea suprafeţei de gheaţă i-au determinat să se întoarcă spre sud, pe lângă bucata de uscat cunoscută până atunci drept Ţinutul Cornwallis, dar recunoscută acum ca insulă: Insula Cornwallis. Căpitanul Sir John Franklin şi-a spus că, în lipsă de alte realizări, expediţia lui reuşise să rezolve măcar această enigmă.

Din cauza îngrămădirii rapide de gheţari plutitori la sfârşitul acelei veri din anul 1845, Franklin a terminat de înconjurat uriaşa şi stearpa Insulă Cornwallis, a reintrat în Strâmtoarea Barrow, la nord de Capul Walker, a aflat că drumul spre sud de Capul Walker era în continuare blocat – deja cu gheţuri compacte – şi a hotărât să se adăpostească pe perioada iernii lângă micuţa Insulă Beechey, în rada pe care o exploraseră cu două săptămâni înainte. Şi Franklin era conştient de faptul că au ajuns acolo chiar în ultimul moment, deoarece a doua zi după ce ancoraseră în apele prea puţin adânci ale acelui liman, s-au închis şi ultimele căi printre gheţurile din Strâmtoarea Lancaster, iar mişcările banchizei ar fi făcut imposibilă orice altă deplasare a navelor. În plus, nu era deloc sigur că asemenea capodopere ale tehnologiei ca *Erebus* şi *Terror* ar fi putut să treacă peste iarnă între gheţurile

din canal.

Însă acum era vară, iar ei navigaseră săptămâni în şir spre sud şi spre vest, refăcându-şi proviziile ori de câte ori aveau ocazia, explorând toate canalele, căutând ape fără gheţuri din punctul de observaţie aflat în vârful catargului principal, sfărâmând, zi după zi, sloiurile şi croindu-şi drum printre ele ori de câte ori situaţia o impunea.

HMS *Erebus* s-a aflat mereu în frunte, aşa cum o cerea dreptul ei de navă amiral, precum şi responsabilitatea ce-i revenea în calitate de ambarcaţiune mai grea, înzestrată cu un motor cu abur mai puternic – cu cinci cai putere mai mult decât motorul suratei sale, *Terror,* dar, ei, drăcia dracului! – arborele cel lung al elicei fusese deteriorat de gheţurile subacvatice; iar acum nu mai funcţiona cum trebuie, de fapt, nu mai mergea nici înainte, nici înapoi. Prin urmare a fost nevoie ca *Terror* să preia conducerea.

Când au putut să vadă ţărmurile îngheţate ale Insulei King William la aproximativ cincizeci de mile marine spre sud, cele două nave au ieşit din adăpostul oferit de uriaşa insulă dinspre nord – exact aceeaşi care le blocase drumul spre sud-vest când au vrut să treacă pe lângă Capul Walker, aşa cum sunau ordinele primite de Franklin. Şi, în schimb, s-a văzut obligat să se îndrepte către sud, prin Strâmtoarea Peel şi prin canale neexplorate până atunci. Gheaţa spre sud şi vest se reactivase şi era aproape continuă. Înaintau foarte încet, parcă se târau. Sloiurile erau mai groase, aisbergurile – mai frecvente, canalele navigabile – mai înguste şi mai îndepărtate unul de celălalt.

În dimineaţa aceea a zilei de 3 septembrie, Sir John îi convocase la o discuţie pe toţi căpitanii, ofiţerii de rang superior, inginerii şi piloţii pentru gheţuri din expediţia sa. Grupul destul de numeros intră fără probleme în

cabina personală a lui Franklin; acelaşi spaţiu care pe HMS *Terror* servea drept zonă destinată tuturor ofiţerilor. Ocupând întreaga lăţime a pupei de pe *Erebus,* prevăzută cu o bogată bibliotecă, cu o colecţie impresionantă de discuri pentru flaşnetă, precum şi cu un „scaun de uşurare" personal într-o încăpere la tribord anume destinată acestei întrebuinţări, apartamentul lui Franklin avea o lăţime de 3,6 metri pe o uluitoare lungime de 6 metri. Singură latrina lui Sir John era exact cât fiecare dintre cabinele pe care le ocupau căpitanul Crozier şi ceilalţi ofiţeri de pe HMS *Terror.*

Edmund Hoar, stewardul lui Sir John, desfăcuse masa de sufragerie pentru ca toată lumea să se poată aşeza confortabil în jurul ei – comandantul Fitzjames, locotenenţii Gore, Le Vesconte şi Fairholme de pe *Erebus,* căpitanul Crozier şi locotenenţii Little, Hodgson şi Irving de pe *Terror.* În afară de aceşti opt ofiţeri aşezaţi de-o parte şi de cealaltă a mesei – căci Sir John luase loc în capul ei, aproape de tribord şi de intrarea în closetul personal – se mai aflau acolo – dar rămaşi în picioare, în capătul celălalt al mesei – cei doi piloţi specializaţi în navigarea printre gheţuri, domnul Blanky de pe *Terror* şi domnul Reid de pe *Erebus*, împreună cu cei doi ingineri: domnul Thompson, de pe nava lui Crozier, şi domnul Gregory, de pe nava amiral. Sir John îl rugase să ia parte la această consfătuire şi pe unul dintre medicii expediţiei, doctorul Stanley de pe *Erebus.* Stewardul lui Franklin adusese pe masă carafe cu must şi platouri cu brânzeturi şi cu pesmeţii copţi în bucătăria navei. O vreme, bărbaţii au sporovăit şi s-au relaxat, iar apoi Sir John a cerut să se facă linişte pentru a putea începe întrunirea.

— Domnilor, zise Sir John, sunt convins că toţi

cunoaşteţi motivele pentru care ne-am strâns aici. Prin mila Domnului, expediţia noastră a progresat într-un ritm extraordinar în ultimele două luni. Insula Beechey se află acum la aproape trei sute cincizeci de mile marine în urma noastră. Gabierii şi cercetaşii noştri trimişi cu săniile raportează că la distanţă, spre sud şi vest, se observă ape fără gheţuri. Poate vom fi în stare – cu voia Celui de Sus – să ajungem în apele acelea şi să navigăm către Pasajul de Nord-Vest chiar în această toamnă.

Pe de altă parte însă, am înţeles că sloiurile dinspre vestul nostru sunt tot mai groase şi tot mai dese. Domnul Gregory mi-a raportat că gheaţa a deteriorat arborele principal al lui *Erebus* şi, cu toate că am putea să înaintăm şi în aceste condiţii, trebuie să admit că randamentul navei amiral a fost serios compromis. Rezervele noastre de cărbuni sunt în scădere. Ne aşteaptă o altă iarnă. Cu alte cuvinte, domnii mei, trebuie să decidem chiar astăzi care ne va fi planul de acţiune şi direcţia în care ne vom îndrepta. Şi cred că este corect să spun că succesul ori eşecul expediţiei noastre va depinde de hotărârea pe care o luăm acum.

O tăcere adâncă se aşternu în cabina spaţioasă.

Sir John făcu un semn spre navigatorul cu barbă roşie de pe HMS *Erebus.*

— Poate că, înainte de a deschide dezbaterea şi de a ne exprima opiniile, ar fi util să auzim ce au de spus navigatorii, inginerii şi medicul nostru. Domnule Reid, eşti bun să le comunici celor prezenţi ce anume mi-ai raportat ieri cu privire la starea actuală a stratului de gheaţă, precum şi prognoza dumitale pentru viitorul apropiat?

Reid, aflat pe latura mesei unde se găseau cei cinci membri ai echipajului de pe *Erebus,* îşi drese glasul. De felul lui Reid era o fire mai sfioasă şi singuratică, iar

acum chipul i se făcuse mai roşu decât îi era barba la gândul că trebuie să vorbească în faţa unei atât de distinse adunări.

— Sir John… Domnilor… nu-i niciun secret că am fost al drac… vreau să zic… grozav de norocoşi în privinţa gheţurilor de când navele noastre au ieşit dintre sloiuri în luna mai şi de când am plecat din rada Insulei Beechey, la întâi iunie. Cât am navigat prin strâmtori, am înaintat mai cu seamă printre gheţuri plutitoare. Asta nu-i o problemă. Nopţile – în alea câteva ore de întuneric de li se zice „noapte” pe aici – am străpuns sloiurile imobile. Cam asta am văzut săptămâna trecută: marea e aproape de punctul de îngheţ, dar nici asta nu e o problemă. Am reuşit să ne ţinem departe de gheaţa nou-formată de-a lungul ţărmurilor – asta-i mai periculoasă. În spatele ei e gheaţa fixată de ţărm, ce ar putea sfărâma chiar şi carena unei nave atât de bine consolidate cum este cea pe care ne aflăm acum, precum şi sora ei, *Terror.* Dar, cum ziceam, am reuşit să ne ţinem departe de gheaţa fixată de ţărmuri… deocamdată.

Reid transpira abundent, în mod clar dorindu-şi să nu se fi aventurat în explicaţii atât de detaliate, dar ştiind, totodată, că încă nu răspunsese întru totul la întrebarea pe care i-o adresase Sir John. Îşi drese iarăşi glasul şi continuă:

— Cum ziceam, Sir John şi onorată audienţă, n-am avut probleme prea mari cu zaiurile şi cu sloiurile mai groase în derivă şi nici cu gheţarii mai mici desprinşi din aisbergurile adevărate – am reuşit să le evităm pe toate mulţumită lăţimii canalelor prin care am navigat şi faptului că am dat de o întindere de apă fără gheţuri. Dar toate acestea se vor isprăvi foarte curând, domnilor. Din pricină că nopţile se lungesc, apar tot mai multe sloiuri imobile, iar noi dăm tot mai des peste

aisberguri şi suprafeţe denivelate de gheaţă. Şi suprafeţele astea denivelate ne îngrijorează cel mai mult pe mine şi pe domnul Blanky.

— Care-i motivul îngrijorării, domnule Reid? se interesă Sir John.

Pe chip i se citea plictisul obişnuit al momentelor când se vedea obligat să asculte relatări despre starea gheţurilor. Pentru Sir John gheaţa era gheaţă şi atât – ceva ce putea fi străpuns, ocolit, învins.

— Din cauza zăpezii, Sir John, răspunse Reid. Din cauza stratului gros de zăpadă de deasupra lor şi a mareelor. Astea sunt semne care ne spun că mai în faţă sunt banchize vechi, domnule, banchize cu adevărat periculoase, şi între ele ne va prinde îngheţul, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Şi, domnii mei, din câte am reuşit să observăm de pe gabie şi atunci când am mers în recunoaştere cu săniile în direcţiile sud şi vest, pretutindeni nu am văzut decât banchize, poate doar cu excepţia unui posibil licăr de ape curate mult spre sud de Insula King William.

— Pasajul de Nord-Vest, şopti comandantul Fitzjames.

— Poate, zise Sir John. Foarte probabil. Însă, ca să ajungem acolo, ar trebui să ne croim drum prin mai mult de o sută de mile de gheţuri plutitoare – poate chiar două sute de mile. Şi am aflat că specialistul de pe *Terror* are o teorie ce ar putea explica motivul pentru care starea sloiurilor devine tot mai gravă înspre vest. Domnule Blanky, te rog.

Thomas Blanky nu se îmbujoră la faţă. Tonul specialistului mai vârstnic era o explozie de silabe la fel de tăioase şi brutale ca un foc de muschetă.

— Moartea ne aşteaptă dacă ar fi să intrăm în banchiza aia. Deja am ajuns prea departe. De fapt, încă de când am ieşit din Strâmtoarea Peel, am

observat în permanenţă un şuvoi de sloiuri cum nu se poate mai rău la nord de Golful Baffin şi pe zi ce trece situaţia devine tot mai gravă.

— Motivul, domnule Blanky? îl întrebă comandantul Fitzjames, cu o uşoară bâlbâială în vocea lui altminteri foarte sigură. Am înţeles că la sfârşitul anotimpului, până în momentul când oceanul va îngheţa, ar trebui să mai întâlnim încă ape curate, mai ales în apropierea uscatului. Şi atunci, ar trebui să mai fie ape fără sloiuri la sud-vest de King William încă o lună, dacă nu cumva mai mult.

Specialistul în navigarea prin gheţuri clătină din cap.

— Nu. Nu vorbim aici despre sloiuri imobile, dar subţiri, şi nici despre un simplu zai, domnii mei, vorbim despre *banchize* în adevăratul sens al cuvântului. Şi banchizele astea coboară dinspre nord-vest. Imaginaţi-vă un şir de *gheţari* uriaşi – din care se rup bucăţi imense şi care, pe măsură ce se deplasează spre sud, îngheaţă întregul ocean. Până acum am fost protejaţi de efectul lor, atâta tot.

— Ce ne-a protejat? întrebă locotenentul Gore, un tânăr deosebit de bine făcut şi de chipeş.

Îi răspunse căpitanul Crozier, care îi făcu un semn din cap lui Blanky să se retragă şi să-l lase pe el să vorbească.

— Toate insulele de la vest de noi, Graham, zise irlandezul. La fel cum am descoperit anul trecut că Ţinutul Cornwallis este, de fapt, Insula Cornwallis, ştim astăzi că şi Ţinutul Prince of Wales este, în realitate, o insulă. Ea stă între noi şi forţa şuvoiului de gheaţă până ce vom ieşi din Strâmtoarea Peel. Acum ştim că e vorba despre o banchiză compactă împinsă la sud prin insulele acelea din nord-vest, împinsă poate chiar până atinge continentul. Indiferent ce ape curate ar exista de-a lungul coastelor spre sud, sunt sigur că nu vor

rezista mult. Aşa cum nu vom rezista nici noi dacă ne încăpăţânăm acum să înaintăm şi vom ajunge să iernăm în largul banchizei.

— Aceasta este părerea ta, spuse Sir John. Şi îţi mulţumim, Francis. Însă acum trebuie să hotărâm ce vom face în continuare. Da… James?

Ca întotdeauna, comandantul Fitzjames părea şi acum extrem de relaxat şi stăpân pe situaţie. Oricât ar părea de ciudat, el chiar se îngrăşase ceva în timpul expediţiei, iar nasturii de la uniformă mai aveau puţin şi săreau din cusături. Avea obrajii rumeni, iar buclele blonde erau mai lungi decât obişnuia el să le poarte pe vremea când era în Anglia. Le surâse larg tuturor celor strânşi în jurul mesei.

— Sir John, eu sunt de acord cu domnul căpitan Crozier şi cred că ar fi un fapt regretabil dacă am fi prinşi în largul gheţurilor. Însă nu cred că aceasta ne va fi soarta dacă vom continua să înaintăm. Din contră, eu sunt de părere că se impune să navigăm cât de departe putem spre sud – ajungând astfel în apele fără gheţuri şi să ne îndeplinim ţelul de a găsi Pasajul de Nord-Vest, ceea ce eu zic că ar trebui să facem până la instalarea iernii; sau, pur şi simplu, ajungând în apele mai sigure de lângă coaste, poate chiar să găsim o radă unde să ne petrecem iarna într-un confort relativ, aşa cum am făcut lângă Insula Beechey. Măcar atât am învăţat din expediţiile anterioare pe care Sir John le-a făcut pe uscat, precum şi din cele maritime, că apele de lângă ţărmuri îngheaţă mult mai târziu graţie râurilor cu temperaturi mai ridicate care se varsă în ele.

— Şi dacă, navigând spre sud, nu ajungem nici în ape curate, nici la vreun ţărm? şopti Crozier.

Fitzjames făcu un gest dezaprobator.

— Măcar vom fi mai aproape de obiectivul nostru la

dezgheţul din primăvara viitoare. Ce altă opţiune crezi tu că am avea, Francis? Doar nu vorbeşti serios când insinuezi că ne-am putea întoarce prin strâmtoare până la Beechey ori că ne-am putea retrage în Golful Baffin?

Crozier clătină din cap.

— În momentul ăsta la fel de uşor ne-ar fi să navigăm la *est* de King William cum ne-ar fi să mergem spre vest – de fapt chiar mai uşor, pentru că ne-au spus şi gabierii şi cercetaşii noştri de pe sănii că la est sunt ape curate din belşug.

— Să navigăm la est de King William? repetă sceptic Sir John. Am ajunge într-un punct mort, Francis. Sigur, ai dreptate, peninsula ne va oferi adăpost, dar ne vom împotmoli la sute de mile est de aici într-un golf ce s-ar putea să nu se dezgheţe la primăvară.

— Doar dacă…, spuse Crozier, uitându-se la cei din jurul mesei, doar dacă nu cumva şi Ţinutul King William este tot o insulă. Caz în care ne-ar putea proteja de curgerea sloiurilor dinspre nord-vest, la fel cum ne-a protejat şi Insula Prince of Wales în ultima lună a călătoriei noastre. Presupunem că apele fără gheţuri de pe partea estică a Ţinutului King William se întind până spre coastă, de-a lungul căreia am putea naviga prin ape mai calde săptămâni întregi; şi presupunem, de asemenea, că vom găsi un adăpost perfect – poate chiar la gura unui râu – unde să ne petrecem printre gheţuri cea de-a doua iarnă, dacă vom fi nevoiţi s-o facem.

O tăcere îndelungată puse stăpânire pe cabină.

Locotenentul H.T.D. Le Vesconte, de pe *Erebus,* îşi drese glasul şi spuse şoptit:

— Se vede treaba că dumneavoastră, domnule căpitan, sunteţi adeptul acelor teorii excentrice ale doctorului King.

Crozier se încruntă. Ştia foarte bine că teoriile doctorului Richard King – un biet civil, fără nicio legătură cu marina – erau dezaprobate, ba chiar batjocorite, în primul şi în primul rând pentru că el avea această părere, pe care nu ezita să şi-o exprime la modul cel mai vocal, că asemenea expediţii navale de mari dimensiuni ca aceea condusă de Sir John erau nişte iniţiative necugetate, periculoase şi anormal de costisitoare. Pe baza reprezentărilor cartografice făcute şi a experienţei avute când a însoţit expediţia terestră a lui Black cu mulţi ani în urmă, King nutrea convingerea fermă că Ţinutul King William era o insulă, în vreme ce Boothia, acea aparentă insulă aflată mult spre est, era în realitate o peninsulă alungită. King susţinea că modalitatea cea mai uşoară şi sigură de a găsi Pasajul de Nord-Vest era trimiterea unor echipe mici de cercetaşi pe uscat, prin nordul Canadei, în vreme ce navele ar trebui să urmeze apele de coastă mai calde dinspre vest. Totodată, el mai spunea că sutele de mii de mile marine pătrate de apă dinspre nord erau un labirint periculos de insuliţe şi torente de sloiuri care ar fi fost în stare să înghită o mie de nave ca *Erebus* şi *Terror.* Crozier ştia că în biblioteca de pe *Erebus* se afla un exemplar din controversata carte a lui King – prin urmare, o căutase şi o citise, iar acum volumul cu pricina se găsea tot în cabina lui de pe *Terror.* Dar mai ştia şi că el era singurul membru al expediţiei care ar fi vrut s-o citească şi care, de fapt, o citise.

— Nu, zise Crozier. Nu sunt de acord cu teoriile lui King, ci doar vă spun că există şi această posibilitate. Uite, toţi am crezut că Ţinutul Cornwallis e uriaş, că, poate, fac parte din Continentul Arctic. Dar am reuşit să-i dăm ocol în doar câteva zile. Mulţi dintre noi au crezut că Insula Devon continuă spre nord şi spre vest

drept în Marea Polară, dar cele două nave ale noastre i-au găsit capătul dinspre vest şi am văzut canalele deschise dinspre nord. Ordinele primite au fost să ne îndreptăm direct către sud-vest dinspre Capul Walker, dar, când s-o facem, am aflat că Ţinutul Prince of Wales ne stătea exact în drum şi, mult mai important şi fără putinţă de tăgadă, am aflat că este o insulă. Iar fâşia scundă de gheaţă pe care am zărit-o la est, în vreme ce noi ne duceam spre sud, ar putea foarte bine să fie o strâmtoare îngheţată – care separă *Insula* Somerset de Boothia Felix, fapt ce ne demonstrează că Richard King s-a înşelat şi că Boothia nu este o peninsulă continuă tot drumul spre nord, până la Strâmtoarea Lancaster.

— Dar nu există nicio dovadă că zona aceea scundă de gheaţă pe care am văzut-o ar fi o strâmtoare, se împotrivi locotenentul Gore. Ar avea mai multă noimă dacă am zice că-i un istm scund şi acoperit de gheţuri, aidoma celor pe care le-am văzut pe Insula Beechey.

Crozier ridică din umeri.

— Se prea poate, însă experienţa ne-a demonstrat că bucăţile de uscat pe care la început le-am considerat a fi foarte întinse, sau unite între ele, nu sunt, de fapt, nimic altceva decât nişte insule. Eu propun să schimbăm cursul, să evităm banchiza dinspre sud-vest şi să o luăm spre est şi apoi spre sud, de-a lungul coastei estice a acelui uscat ce s-ar putea să fie *Insula* King William. În cel mai rău caz, măcar vom avea unde să ne adăpostim de acest… acest *gheţar* despre care domnul Blanky zice că ar veni pe ocean… şi, dacă ar fi şi ar fi să se dovedească reală cea mai pesimistă ipoteză a noastră, adică să dăm peste un golf lung şi foarte îngust, sunt şanse foarte bune să putem naviga din nou spre nord la vară, pe lângă capătul Ţinutului King William, şi să revenim

exact în locul unde ne aflăm acum, fără să ne fi asumat prea multe riscuri.

— Cu excepţia cărbunelui consumat şi a timpului preţios pierdut, îl contrazise comandantul Fitzjames.

Crozier îl aprobă cu un semn din cap.

Sir John se frecă pe fălcile rotunde şi bine rase.

James Thompson, inginerul de pe *Terror,* sparse tăcerea:

— Sir John, domnilor, de vreme ce a fost adusă în discuţie chestiunea rezervelor de cărbune de pe ambele nave, aş dori să vă atrag atenţia asupra faptului că suntem foarte, foarte aproape de o tragedie în privinţa combustibilului nostru – şi credeţi-mă că nu exagerez câtuşi de puţin. Doar în săptămâna care a trecut, deoarece am folosit forţa aburului ca să încercăm să străpungem marginile acestei banchize, am consumat mai mult de un sfert din rezervele de cărbune rămase. Acum mai avem doar foarte puţin peste cincizeci la sută din cantitatea iniţială… reprezentând cam două săptămâni de navigare normală, însă doar câteva zile în cazul în care am încerca iarăşi să forţăm gheaţa aşa cum am făcut-o. În cazul în care am rămâne captivi între gheţuri încă o iarnă, am fi nevoiţi să ardem mare parte din rezerva aceasta doar pentru încălzirea navelor.

— Am putea oricând să trimitem oameni pe ţărm ca să taie copaci şi să aducă lemne de foc, interveni locotenentul Edward Little, aşezat la stânga lui Crozier.

Toţi cei din cabină râseră cu poftă vreme de câteva clipe. Toţi, cu excepţia lui Sir John. Era o detensionare bine-venită a atmosferei. Poate că Sir John nu râdea împreună cu ceilalţi pentru că îşi amintise primele lui expediţii pe uscat, spre nord de regiunile de coastă aflate acum la sudul lor. Tundra de acolo se întindea pe aproape o mie cinci sute de kilometri arizi înainte

de a da peste primul copac ori prima tufă mai răsărită.

— Există o soluţie prin care ne putem spori capacitatea de navigare, spuse Crozier aproape şoptit în tăcerea mai relaxată care urmă hohotelor de râs.

Privirile tuturor se întoarseră spre căpitanul de pe HMS *Terror.*

— Transferăm pe *Terror* echipajul şi toată cantitatea de cărbuni de pe *Erebus* şi plecăm de aici cât putem de repede, continuă Crozier. Fie prin gheaţă spre sud-vest, fie să vedem ce-o fi de-a lungul coastei estice a Ţinutului King William, ori a Insulei King William, dacă se va dovedi că este, cu adevărat, o insulă.

— Asta ar însemna să riscăm totul pe o singură carte, zise specialistul Blanky în tăcerea uluită. Da, da, pare o idee bună.

Sir John era atât de surprins de ceea ce tocmai auzise, încât la început nu putu decât să clipească des din pleoape. Când îşi găsi, în fine, vocea, aceasta suna atât de nedumerită de parcă Crozier făcuse o altă glumă pe care el nu o pricepuse.

— Adică să abandonăm nava amiral? reuşi el să îngaime. Adică să abandonăm *Erebus*-ul?

Privi dezorientat în jur ca şi cum, dacă i-ar fi putut face pe ceilalţi ofiţeri să se uite la cabina lui, chestiunea aflată în discuţie ar fi fost soluţionată o dată pentru totdeauna – rafturile pline cu cărţi de lângă pereţi, cristalurile şi porţelanurile de pe masă, cele trei luminatoare din plafon, dotate cu ventilatoarele construite de firma Preston, prin care intra în cabină lumina bogată a sfârşitului de vară.

— Adică tu zici să abandonăm *Erebus*-ul, Francis? repetă el, mai tare acum, dar tot cu tonul unuia care doreşte să-i fie desluşită poanta unei glume mai complicate.

Crozier dădu din cap.

— Arborele principal este deteriorat, domnule. Chiar şi inginerul dumneavoastră, domnul Gregory, a spus că nu mai poate fi reparat în asemenea condiţii dificile. Cu atât mai puţin când suntem în mijlocul unei banchize. Se va deteriora şi mai mult. Dacă păstrăm ambele nave, înseamnă că vom avea cărbune doar pentru câteva zile, maximum o săptămână de luptă cu gheţurile. Iar dacă nu vom izbândi, vom rămâne blocaţi între ele – cu amândouă navele. Dacă vom îngheţa în larg, la vest de Ţinutul King William, nu vom avea de unde să ne dăm seama încotro vor deplasa curenţii gheţurile şi pe noi odată cu ele. Sunt şanse destul de mari să fim azvârliţi în bancurile de nisip de lângă ţărm. Iar asta ar însemna distrugere completă chiar şi pentru nişte nave atât de puternice şi bine construite ca acestea.

Şi Crozier făcu un semn din cap spre cabină şi luminatoarele de deasupra.

— Însă, dacă ne vom strânge tot combustibilul în nava mai puţin avariată, continuă el, şi, mai ales, dacă vom avea parte şi de ceva noroc şi vom găsi ape fără sloiuri la est de Ţinutul King William, ne vor rămâne cărbuni cam pentru o lună de navigare cu toată viteza de-a lungul coastei, către vest. Sigur, asta înseamnă să sacrificăm *Erebus*-ul, însă doar aşa am putea să ajungem la Capul Turnagain şi la celelalte fâşii de uscat pe care le cunoaştem în doar o săptămână – şi sunt *convins* că aşa se va întâmpla. Vom trece prin Pasajul de Nord-Vest şi vom intra în Pacific chiar anul acesta, în loc de anul viitor.

— Adică tu zici să abandonăm *Erebus*-ul? repetă Sir John, fără să pară nici supărat, nici mânios, ci doar năucit de absurditatea discuţiei.

— Vom avea extrem de puţin spaţiu pe *Terror,* comentă comandantul Fitzjames, care părea că

analizează propunerea aceasta cu toată seriozitatea.

Căpitanul Sir John se întoarse şi se holbă perplex la ofiţerul lui preferat. Apoi, foarte încet, pe chip i se aşternu zâmbetul rece al unuia căruia nu numai că nu i s-a explicat dinadins gluma, dar care şi-a dat seama că s-ar putea ca el însuşi să fie subiectul ei.

— Da, sigur, spaţiul va fi puţin, dar vom reuşi să ne descurcăm o lună sau două, zise Crozier. Domnul Honey, împreună cu marangozul vostru, domnul Weekes, se vor ocupa de dărâmarea pereţilor interiori – căci vor fi demolate toate cabinele ofiţerilor, mai puţin Sala cea Mare, unde vom amenaja cabina lui Sir John şi, poate, popota ofiţerilor. Astfel vom avea suficient spaţiu cât să ne descurcăm încă vreun an printre gheţuri, ori poate chiar mai mult. Bine că vasele astea vechi de luptă au punţile inferioare destul de încăpătoare.

— Dar va dura ceva vreme să transferăm cărbunele şi restul proviziilor, spuse locotenentul Le Vesconte.

Crozier încuviinţă din nou cu o înclinare a capului.

— I-am cerut administratorului meu, domnul Helpman, să facă nişte calcule preliminare. Poate mai ţineţi minte că furnizorul de conserve al expediţiei, domnul Goldner, a întârziat livrarea proviziilor până cu mai puţin de patruzeci şi opt de ore înainte de ridicarea ancorei. Şi am fost nevoiţi atunci să ne reorganizăm ambele nave. Am reuşit s-o facem în timp util ca să putem respecta data stabilită pentru plecare. Domnul Helpman este de părere că, dacă cele două echipaje vor lucra zi-lumină şi vor dormi în schimburi scurtate la jumătate, se va putea transfera absolut tot de pe *Erebus* pe *Terror* în mai puţin de trei zile. Sigur, vom fi cam înghesuiţi câteva săptămâni, dar va fi ca şi cum am porni într-o nouă expediţie – cu suficient combustibil, cu mâncare destulă pentru încă un an, cu

o navă în stare bună de funcţionare.

— Să riscăm totul pe o singură carte, repetă domnul Blanky.

Sir John clătină din cap şi chicoti uscat, ca şi cum s-ar fi săturat de gluma aceasta nesărată.

— Bine, Francis, recunosc că ideea aceasta este… extrem de… *interesantă,* însă este de la sine înţeles că sub nicio formă nu vom abandona *Erebus*-ul. Aşa cum n-am abandona nici *Terror,* în cazul în care nava ta ar fi lovită de vreun neajuns minor. Să continuăm. Nu am auzit nicio recomandare de *retragere* spre Golful Baffin. Am dreptate când zic că nimeni n-a sugerat asta?

Nu-i răspunse nimeni. De deasupra se auzea zgomotul făcut de marinari care bricuiau puntea pentru a doua oară în ziua aceea.

— Foarte bine. Aşadar, rămâne stabilit, zise Sir John. Vom continua să înaintăm. Nu numai pentru că ordinele noastre ne-o impun, dar şi pentru că, aşa cum câţiva dintre voi, domnilor, aţi subliniat aici, ne vom afla mai în siguranţă pe măsură ce ne vom apropia de coastă, chiar dacă terenul acela este la fel de neospitalier ca insulele acelea absolut îngrozitoare pe lângă care am trecut. Francis, James, mergeţi şi anunţaţi-vă echipajul de hotărârea noastră.

Sir John se ridică de la masă.

Vreme de câteva clipe de uluire mută ceilalţi căpitani, ofiţeri, specialişti în navigarea printre gheţuri, ingineri şi medici nu au fost în stare de altceva decât să se uite cu ochi mari la el. Primii şi-au revenit ofiţerii, care s-au ridicat în picioare, au salutat şi au început să iasă din cabina încăpătoare a lui Sir John.

Pe când bărbaţii înaintau unul câte unul prin tambuchiul strâmt şi urcau apoi cu paşi apăsaţi scara spre covertă, medicul Stanley îl prinse de mânecă pe

comandantul Fitzjames.

— Domnule comandant, domnule comandant, şopti Stanley, Sir John nu mi-a dat cuvântul, iar eu voiam să informez pe toată lumea despre numărul tot mai mare de alimente alterate pe care le-am descoperit în conserve.

Fitzjames îi surâse, dar îşi eliberă braţul din strânsoare.

— Vă vom stabili o întrevedere privată cu Sir John, domnule Stanley, ca să-i puteţi spune între patru ochi ce aveţi de spus.

— Dar am vorbit cu *el* între patru ochi, insistă micuţul medic. Voiam să le spun şi celorlalţi ofiţeri, în cazul în care…

— Mai târziu, domnule Stanley, spuse Fitzjames.

Doctorul vru să mai adauge ceva, dar chiar atunci Crozier trecu pe lângă ei, făcându-i semn boţmanului său, John Lane, să-i aducă barca pentru a porni înapoi prin canalul îngust până în locul unde *Terror* stătea înţepenită cu prora în banchiza tot mai groasă. Din coşul navei se revărsau spre cerul senin vălătuci de fum negru.

În următoarele patru zile cele două vase au înaintat cu greu printre gheţuri în drumul lor spre sud-vest. HMS *Terror* a ars cărbune într-un ritm fioros pentru ca motorul cu aburi să facă faţă luptei cu gheaţa din ce în ce mai compactă. Însă nici măcar în zilele senine nu se mai zărea licărul apelor curate.

În ziua de 9 septembrie temperatura a înregistrat o scădere dramatică. Câtă apă fără sloiuri mai era în spatele lui *Erebus* se acoperi cu blocuri imobile şi apoi îngheţă cu totul. Marea din jurul lor se transformase deja într-o masă albă şi înfoiată şi rigidă de gheţari tot mai înalţi, de aisberguri adevărate, şi de creste zimţate

apărute de nicăieri.

Vreme de şase zile, Franklin încercă toate trucurile din inventarul lui arctic – împrăştierea prafului de cărbune în faţa navelor, pentru a face gheaţa să se topească mai iute; mascarea velelor; trimiterea pe calotă a echipelor de lucru înarmate cu fierăstraie uriaşe ca să îndepărteze gheţurile, bloc cu bloc; deplasarea balastului; punând oamenii să se organizeze în grupe de câte o sută şi să spargă banchiza cu dălţi, cazmale, sape şi târnăcoape; aruncarea ancorelor de tracţiune mult înainte în gheţurile din ce în ce mai groase, reuşind, astfel, să deplaseze metru cu metru nava *Erebus,* care-şi reluase rolul conducător în ultima zi dinainte ca banchiza să se cristalizeze şi mai mult. În cele din urmă, Franklin ordonă ca toţi oamenii valizi să coboare pe gheaţă echipaţi cu funii, iar cei mai zdraveni dintre ei, cu hamuri de sănii şi să încerce să tragă navele centimetru cu centimetru. Marinarii se supuseră, asudând, blestemând, urlând, dându-şi duhul, vărsându-şi maţele, frângându-şi spinările. Sir John nu înceta să se arate optimist, spunând că întotdeauna există pe undeva ape fără sloiuri, fie la douăzeci, treizeci ori cincizeci de mile în faţa lor.

După părerea celorlalţi, aceste ape curate despre care vorbea el se puteau la fel de bine afla şi pe suprafaţa lunii.

În timpul primei nopţi mai lungi – 15 septembrie 1846 – temperatura a scăzut brusc sub zero, iar gheţurile au început să scoată vaiere înfundate şi să zgârie carenele ambelor nave. În zori, cei urcaţi pe punte au putut vedea cum, de jur împrejurul lor, marea se transformase într-o calotă glaciară ce se întindea până la orizont. În pauzele dintre furtunile scurte de zăpadă, atât Crozier, cât şi Fitzjames au reuşit să facă

măsurătorile necesare pentru a-şi putea determina poziţia. Fiecare căpitan a ajuns la concluzia că erau blocaţi între gheţuri la cam 70 de grade şi 5 minute latitudine nordică, 98 grade şi 23 minute longitudine vestică şi cam la douăzeci şi trei de mile marine distanţă de ţărmul nord-vestic al Insulei King William, ori al Ţinutului King William – căci nu fusese încă limpezită controversa referitoare la statutul bucăţii respective de uscat.

Se aflau în mijlocul banchizei – al unei banchize mişcătoare. Împotmoliţi chiar în faţa atacului fioros a ceea ce specialistul Blanky numise „şir de gheţari uriaşi”, care se apropiau ameninţători de ei dinspre zonele polare de la nord-vest, ba, poate, chiar dinspre necunoscutul Pol Nord. Din toate datele pe care le cunoşteau, nu exista niciun adăpost pe o rază de o sută de mile şi, chiar de ar fi fost, pe undeva, vreo asemenea radă, nu aveau cum să ajungă acolo.

La ora două, în după-amiaza zilei respective, căpitanul Sir John Franklin a ordonat să se reducă focul la cazanele de pe *Erebus* şi *Terror.* Presiunea aburului a fost coborâtă, păstrându-se doar atât cât să permită deplasarea apei calde prin ţevile care încălzeau punţile inferioare ale ambelor nave.

Sir John nu şi-a făcut cunoscută decizia. Nici nu era nevoie. În noaptea aceea, când oamenii de pe *Erebus* s-au dus la culcare, iar Hartnell a început să se roage pentru sufletul fratelui său mort, marinarul Abraham Seeley, în vârstă de treizeci şi cinci de ani şi vecin de hamac cu el, îi şuieră printre dinţi:

— Am intrat în căcat până peste cap, Tommy, şi nici rugăciunile tale, nici cele ale lui Sir John n-o să ne scoată din el, cel puţin încă zece luni de acum înainte.

8
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
11 noiembrie 1847

Un an, două luni şi opt zile. Atât a trecut de la memorabila întrunire convocată de Sir John la bordul lui *Erebus*, iar ambele nave sunt şi acum prizoniere între gheţuri cam tot în acelaşi loc în care se aflaseră în ziua aceea din septembrie a anului 1846. Deşi curenţii marini dinspre nord-vest deplasează întreaga masă de gheaţă, în decursul anului care a trecut au mişcat în cercuri mici şi aisbergurile, şi crestele zimţate, şi ambele vase aparţinând Marinei Regale în aşa fel încât poziţia lor a rămas aproximativ aceeaşi: sunt blocate la douăzeci şi cinci de mile la nord-nord-vest de Ţinutul King William, unde se rotesc încet, la fel ca o pată de rugină de pe discul metalic din gramofonul care cântă în Sala cea Mare a ofiţerilor.

Căpitanul Crozier şi-a petrecut această zi de noiembrie – mai bine zis, şi-a petrecut acele ore de întuneric ce, odinioară, reprezentau ziua – în căutarea celor doi membri ai echipajului său daţi dispăruţi: William Strong şi Thomas Evans. Bineînţeles că nu mai există speranţă pentru niciunul dintre ei; în plus mai e şi riscul ca acea creatură de pe gheţuri să-i prindă şi pe ceilalţi. Cu toate acestea, nu opresc căutările. Nici căpitanul, nici echipajul n-ar concepe altceva.

Patru echipe, fiecare de câte cinci oameni – unul cu două lămpi, iar ceilalţi patru înarmaţi cu puşti sau muschete –, îi caută pe ce doi în schimburi de câte patru ore. Atunci când o echipă se întoarce la bord, rebegită de frig, grupul care-i ia locul aşteaptă pe

punte. Oamenii sunt bine înfofoliţi în multele rânduri de haine groase, cu armele curăţate, încărcate şi pregătite de tragere. Şi coboară pe gheţuri, reluând căutarea din sectorul de unde plecase echipa dinaintea lor. Cele patru grupuri se deplasează în cercuri tot mai largi în jurul navei, prin haosul acela de gheţuri. Uneori mateloţii de pază pe punte le zăresc lămpile prin beznă şi prin ceaţa îngheţată, alteori lumina echipei de căutare este ascunsă vederii de gheţari, creste, lespezi de gheaţă, sau distanţă. Căpitanul Crozier, însoţit de un marinar cu un felinar roşu, se deplasează din sector în sector, verificând activitatea fiecărei echipe, apoi se întoarce pe *Terror,* ca să se intereseze de starea oamenilor de la bord.

Şi tot aşa, vreme de douăsprezece ore.

Când se aud bătăile de clopot ce vestesc sfârşitul cartului de la 6:00 p.m., se întorc şi ultimele echipe, din păcate, fără să-i fi găsit pe camarazii dispăruţi. Câţiva marinari par ruşinaţi pentru că trăseseră aiurea cu armele la vântul ce zbiera printre colţii gheţurilor, ori chiar la gheţarii înşişi, închipuindu-şi că sunt nişte urşi albi. Crozier se urcă ultimul la bord şi apoi coboară pe puntea inferioară în urma oamenilor lui.

Când Crozier ajunge jos, majoritatea marinarilor aveau puse bine cizmele şi hainele ude şi se îndreptau deja spre sala unde vor mânca la mesele coborâte pe lanţuri, iar ofiţerii au pornit şi ei spre pupa pentru cină. Jopson, stewardul lui, împreună cu Little, secundul, se reped să-l ajute să-şi scoată rândurile de haine ţepene de chiciură.

— Aţi îngheţat, domnule căpitan, remarcă Jopson. Vi s-a albit pielea de frig. Haideţi să vă încălziţi şi să cinaţi la popotă, domnule.

Crozier scutură din cap.

— Nu. Trebuie să mă duc să discut cu comandantul

Fitzjames. Spune-mi, Edward, a venit vreun curier de pe *Erebus* cât am lipsit eu?

— Nu, domnule, răspunde locotenentul Little.

— Vă rog, domnule căpitan, mâncaţi ceva, stăruie Jopson.

Este un bărbat cam masiv pentru funcţia de steward, iar atunci când îşi imploră căpitanul, vocea lui groasă aduce mai degrabă cu un mârâit de fiară decât cu un scâncet de copil.

Crozier refuză.

— Fii bun, Thomas, şi împachetează-mi vreo doi pesmeţi. O să-i mănânc pe drum spre *Erebus.*

Expresia de pe chipul lui Jopson îi trădă nemulţumirea în faţa unei asemenea decizii necugetate, dar stewardul nu spune nimic şi se grăbeşte spre plita cea uriaşă în jurul căreia se agită domnul Diggle. Numai acum, la ora cinei, este cât de cât cald pe puntea inferioară – temperatura ajunge cam pe la opt grade peste zero. În aceste zile se consumă extrem de puţin cărbune pentru încălzirea navei.

— Câţi oameni doriţi să vă însoţească, domnule căpitan? întreabă Little.

— Niciunul, Edward. După ce mănâncă, vreau să organizezi cel puţin opt echipe de căutare şi să le trimiţi pe gheţuri încă patru ceasuri.

— Dar, domnule, ar fi bine să... începe Little, dar îşi înghite cuvintele.

Crozier ştie ce voia să spună. Distanţa dintre *Terror* şi *Erebus* este de doar un kilometru şi jumătate, însă este un kilometru şi jumătate primejdios, un kilometru şi jumătate prin pustietatea albă, un kilometru şi jumătate pe care, uneori, îl parcurgi în câteva ore. Dacă se iscă vreo furtună, ori dacă, pur şi simplu, vântul începe să spulbere zăpada, te poţi rătăci sau, în

cel mai bun caz, nu mai reuşeşti să înaintezi din cauza vijeliei. Însuşi Crozier le-a interzis oamenilor din subordine să traverseze gheaţa singuri până la cealaltă navă; iar atunci când trebuie transmise mesaje, trimite cel puţin câte doi marinari, cu ordine ferme să se înapoieze la primul semn de înrăutăţire a vremii. Pe lângă aisbergul de şaizeci de metri înălţat între cele două vase – care adesea blochează chiar şi vederea luminilor de semnalizare – trece poteca degajată aproape în fiecare zi, dar care, în realitate, este un labirint de seracuri în permanentă mişcare, creste zimţate şi gheţari. O harababură de gheţuri de toate formele şi dimensiunile.

— E în regulă, Edward, îl linişteşte Crozier. Am să-mi iau busola.

Locotenentul Little zâmbeşte, deşi gluma e cam răsuflată după trei ani petrecuţi în această regiune. Instrumentele le spun că navele sunt blocate între gheţuri chiar deasupra polului nord magnetic. Iar o busolă este tot atât de utilă pe cât ar fi o baghetă magică.

Apare şi locotenentul Irving, cam speriat şi întru câtva cam ruşinat. Obrajii tânărului lucesc din cauza alifiei cu care şi-a îngrijit degerăturile, acolo unde pielea îngheţată a murit şi s-a jupuit.

— Domnule căpitan, se precipită el, aţi văzut-o, cumva, pe Silence afară, pe gheaţă?

Crozier şi-a scos cascheta şi fularul şi acum îşi curăţă chiciura din părul ud de transpiraţie şi bură.

— Vrei să zici că nu-i în ungherul ei din spatele infirmeriei?

— Nu, domnule.

— Ai căutat-o peste tot pe puntea inferioară?

Îngrijorarea lui Crozier e stârnită de gândul că, majoritatea oamenilor fiind ori de veghe pe punte, ori

plecaţi în căutarea camarazilor pierduţi printre gheţuri, femeia eschimos ar fi făcut ceva nepermis.

— Da, domnule. Nici urmă de ea. I-am întrebat pe toţi, dar nimeni nu-şi aduce aminte s-o fi văzut de aseară. De dinainte de… de atac.

— Era pe punte atunci când creatura i-a atacat pe soldatul Heather şi pe matelotul Strong?

— Nu ştie nimeni, domnule căpitan. Posibil să fi fost. Ce ştim cu siguranţă e că doar Heather şi Strong erau pe punte în momentele alea.

Crozier scoate un oftat prelung. Ce ironie ar fi, îşi spune el, dacă misterioasa lor musafiră, ce le ieşise în cale chiar în ziua când începuse tot acest coşmar, cu şase luni în urmă, ar fi fost răpită de creatura apărută tot atunci.

— Caut-o prin întreaga navă, domnule locotenent Irving, ordonă el. Caut-o în fiecare cotlon, în fiecare colţişor, în fiecare dulap, în fiecare ladă ori lădiţă. Iar dacă n-o vom găsi la bord, vom face ce ne învaţă Briciul lui Occam şi vom presupune că a fost… că a fost răpită.

— Am înţeles, să trăiţi. Pot să iau trei sau patru oameni care să mă ajute?

Crozier clatină din cap.

— O cauţi singur, John. Am nevoie de toţi oamenii pentru căutarea lui Strong şi Evans în cât timp mai rămâne până la stingere. Dacă n-o găseşti pe Silence pe navă, ai să te duci şi tu afară să-i ajuţi.

— Am înţeles, să trăiţi, domnule căpitan.

Aducându-şi aminte de răniţi, Crozier traversează sala de mese îndreptându-se spre infirmerie. De obicei la vremea cinei, chiar şi în zilele acestea fără de lumină, se aud aici zgomote menite, parcă, a-ţi ridica moralul – râsete şi larmă de vorbe – însă, în seara asta, sala e cufundată într-o tăcere deplină, întreruptă doar

de hârşâitul lingurilor pe farfuriile din metal şi de câte un râgâit ocazional. Oamenii epuizaţi s-au trântit pe cuferele personale pe care le folosesc drept scaune, iar căpitanul nu vede decât chipuri istovite şi vlăguite ridicate spre el. Crozier bate uşor în stâlpul din lemn din dreapta draperiei de la infirmerie şi intră.

La masa din mijloc, medicul Peddie coase antebraţul stâng al marinarului de categoria întâi George Cann.

— Bună seara, domnule căpitan, îl salută el.

Cann îşi atinge fruntea cu degetele de la mâna sănătoasă

— Ce-ai păţit, Cann?

Tânărul marinar mârâie:

— Blestemata aia de ţeavă de la puşcă mi-a intrat mie pă după mânecă şi s-o lipit de blestemata aia de mână când mă aburcam pă o blestemată de creastă de gheaţă, domnu’ căpitan, iertaţi-mi vorba proastă. Şi dau eu să scot puşca şi-mi trag cu ea fo’ şese ţoii din blestemata asta de carne.

Crozier dă din cap şi priveşte în jur. Infirmeria nu-i mare, abia dacă încap în ea şase paturi de campanie. Unul este gol. În alte trei dorm marinarii despre care Peddie şi McDonald spun că ar avea scorbut. Al patrulea bolnav, Davey Leys, stă cu ochii fixaţi în tavan – de aproape o săptămână este curios de apatic, deşi conştient încă. În al cincilea pat se află soldatul William Heather.

Crozier ia cea de-a doua lampă din cuiul de pe peretele de la tribord şi o ridică deasupra lui Heather. Ochii acestuia sunt lucioşi, însă nu clipeşte deloc atunci când căpitanul apropie mai mult lumina de el. Pupilele îi par dilatate încontinuu. Capul i-a fost bandajat, dar prin faşa albă deja iese sângele şi o substanţă cenuşie.

— Mai trăieşte? întreabă în şoaptă Crozier.

Peddie se apropie, ştergându-şi sângele de pe mâini cu o cârpă.

— Oricât ar părea de bizar, da, mai trăieşte încă.

— Dar i-am văzut creierii împrăştiaţi pe punte. Şi i-i văd şi acum prin bandaje.

Peddie dă ostenit din cap.

— Se mai întâmplă. În alte împrejurări chiar şi-ar putea reveni. Sigur, ar fi cu desăvârşire cretin. Dacă am fi altundeva, aş putea să-i înlocuiesc bucata lipsă din ţeastă cu o plăcuţă cu şuruburi, şi aşa va trăi mai departe în grija familiei, presupunând că are una. Ca un soi de animal de casă. Dar aici…

Peddie ridică neputincios din umeri.

— O să-l răpună definitiv ori pneumonia, ori scorbutul, ori foamea.

— Câtă vreme mai are? întreabă Crozier după ce marinarul Cann părăsi infirmeria.

— Numai Dumnezeu ştie, îi răspunde sincer Peddie. Îi mai căutaţi pe Evans şi pe Strong, domnule căpitan?

— Da.

Crozier pune lampa înapoi la locul ei de lângă intrare. Umbrele îl acoperă din nou pe soldatul Heather.

— Sunt sigur că vă daţi seama, şopteşte medicul aproape la capătul puterilor, că nu mai există nicio şansă să-l găsiţi pe tânărul Evans, şi nici pe Strong. Însă e foarte probabil ca la fiecare misiune de căutare să ne confruntăm cu alte răni grave, cu alte degerături, ba chiar cu amputări de membre – mulţi şi-au pierdut deja unul sau mai multe degete de la picioare. Şi, la un moment dat, din cauza panicii, cineva va trage şi-şi va ucide un camarad. Precis că aşa se va întâmpla.

Crozier îşi priveşte medicul în ochi. Dacă i s-ar fi adresat astfel unul dintre marinari, ori chiar dintre

ofiţeri, ar fi ordonat să fie biciuit. Însă medicului îi arată îngăduinţă datorită statutului său de civil şi stării sale de epuizare. De trei zile şi nopţi doctorul McDonald zace la pat, răpus de o gripă, iar Peddie nu a închis un ochi.

— Te rog, domnule Peddie, fii bun şi lasă în seama mea estimarea acestor riscuri. Dumneata vezi-ţi de treabă şi pune copci ălora care-s atât de tâmpiţi că-şi lipesc metal gol de piele la minus cincizeci şi unu de grade. Dar, dacă s-ar întâmpla să fii dumneata cel capturat de creatura aia şi dus Dumnezeu ştie unde prin beznă şi gheţuri, n-ai vrea să ştii că te căutăm?

Peddie râde sec.

— Dacă m-ar captura acest specimen de *Ursus maritimus,* nu pot decât să sper că voi avea bisturiul cu mine ca să mi-l vâr în ochi şi să-mi închei socotelile cu lumea asta fără să mă chinuiesc prea tare.

— Atunci ţine-ţi bisturiul la îndemână, domnule Peddie, comentează Crozier, ieşind de după draperia infirmeriei şi pătrunzând în liniştea stranie a sălii de mese a echipajului.

Jopson îl aşteaptă în cambuza încălzită, cu câţiva pesmeţi fierbinţi înfăşuraţi într-o bucată de pânză.

În ciuda gerului cumplit care parcă-i arde obrajii, degetele şi picioarele, lui Crozier îi face destulă plăcere plimbarea. Ştie că-i mai bine să-şi simtă extremităţile ca pe foc decât să nu şi le simtă deloc. Şi se bucură de această plimbare, cu toate că, la un moment dat, între gemetele înfundate şi zbieretele neaşteptate ale gheţurilor ce freamătă sub el şi împrejurul lui, şi vuietul constant al vântului, capătă certitudinea că este urmărit.

Au trecut doar douăzeci de minute din drumul de două ceasuri până la *Erebus* – vreme în care mai mult

s-a căţărat, a patinat şi a coborât pe fund, în sus, peste şi în jos de pe crestele din gheaţă –, iar acum norii se răzleţesc şi dintre ei apare luna în al treilea pătrar scăldând în lumină peisajul acela fantastic. Este destul de strălucitoare ca să formeze în juru-i un halou din cristale de gheaţă; ba chiar două halouri, îşi dă el seama, iar diametrul celui mai mare acoperă o treime din cerul nopţii. Nu sunt stele. Crozier micşorează flacăra lămpii, ca să economisească uleiul şi continuă să meargă, împungând cu o furcă fiecare pată de întuneric de pe drum, ca să se convingă că nu-i decât o umbră, şi nu vreo spărtură ori vreo crevasă. A ajuns acum la peretele estic al aisbergului, de unde nu se mai poate vedea luna din cauza umbrei negre şi diforme a acestuia, întinsă pe aproape cinci sute de metri de gheaţă. Jopson şi Little insistaseră să-şi ia puşca, însă le spusese că nu doreşte să aibă de cărat şi greutatea ei. Mult mai exact ar fi să zicem că nu crede că o puşcă i-ar fi de vreun real folos împotriva inamicului dintre gheţuri.

Într-o clipă de un calm neobişnuit, când nu se aude nimic altceva decât respiraţia lui greoaie, Crozier îşi aminteşte pe neaşteptate de un moment aparte al copilăriei lui când, într-o iarnă, se întorsese târziu acasă după o după-amiază petrecută la joacă pe dealuri, cu prietenii lui. La început a alergat peste iarba acoperită cu chiciură, dar apoi s-a oprit brusc, la vreo opt sute de metri distanţă de casă. Îşi aminteşte cum a stat şi a privit ferestrele luminate ale orăşelului, pe când culorile amurgului dispăreau de pe cer, iar dealurile din jur se transformau în nişte forme negre şi imprecise, stranii pentru un băiat atât de mic. Şi, la un moment dat, până şi casa lui de la marginea oraşului şi-a pierdut claritatea şi tridimensionalitatea în lumina ce se stingea. Crozier îşi aduce aminte cum începuse

să ningă, iar el stătea acolo, singur, lângă ţarcul din piatră al oilor, ştiind foarte bine că va fi aspru pedepsit pentru întârziere, ştiind foarte bine că, dacă va mai zăbovi, bătaia va fi şi mai amarnică, dar nesimţind deocamdată nici chef, nici vreun imbold să pornească spre lumina casei sale. Se bucura de murmurul blând al vântului serii şi de faptul că era unicul băiat – poate unica fiinţă omenească – aflat acolo, în întuneric, pe pajiştea îngheţată, în seara aceea care mirosea a zăpadă, departe de ferestrele luminate şi de sobele calde, profund conştient că aparţinea oraşului, dar că, în momentul acela, nu mai era *parte* din oraş. Sentimentul care-l cuprinsese era ameţitor, aproape erotic – un soi de descoperire prohibită a propriei identităţi separate de tot şi toate în bezna rece de acolo – şi senzaţia aceasta îl copleşeşte din nou acum, aşa cum i s-a mai întâmplat de destule ori în toţi anii în care a călătorit la cei doi poli ai pământului.

Ceva coboară la el de pe creasta de gheaţă din spate.

Crozier măreşte flacăra lămpii şi o pune jos, pe gheaţă. Raza cercului de lumină aurie nu are decât vreo cinci metri şi parcă face întunericul de dincolo mai adânc, mai înspăimântător. Îşi trage cu dinţii una din mănuşile groase, păstrându-şi doar mănuşa subţire pe mâna aceea, mută furca în stânga şi scoate pistolul din buzunarul mantalei. Când zgomotele de pe creasta de gheaţă se amplifică, trage cocoşul armei. Umbra aisbergului nu permite razelor de lună să ajungă până aici, iar căpitanul nu desluşeşte în tremurul luminii lămpii decât formele uriaşe ale blocurilor de gheaţă ce par a se mişca.

Şi atunci vede cum ceva cu blană se deplasează de-a lungul gheţarului de pe care el tocmai ce a coborât, cam la vreo trei metri deasupra şi vreo cinci metri mai

spre vest, la un salt distanţă de locul unde se află.

— Stai! strigă Crozier, întinzând pistolul. Cine-i acolo?

Forma nu scoate niciun sunet. Se mişcă iar.

Crozier nu trage. Lasă din mână furca, înşfacă lampa de jos şi o ridică.

Vede blana care se mişcă şi aproape că apasă trăgaciul, dar reuşeşte să se stăpânească în ultima clipă. Forma coboară şi mai mult, apoi alunecă iute şi cu precizie pe gheaţă. Crozier coboară cocoşul pistolului şi şi-l pune la loc în buzunar, apoi, cu lampa tot întinsă, se apleacă să-şi culeagă mănuşa de pe jos.

Lady Silence intră în cercul de lumină. Parka îmblănită şi pantalonii bărbăteşti din piele de focă o fac să semene cu o lighioană mică şi rotofeie. Are gluga trasă ca să se apere de vânt şi Crozier nu-i poate vedea chipul.

— Fir-ai tu să fii, femeie, şopteşte el. Cât pe ce să te împuşc. Unde mama dracului ai fost până acum?

Eschimosa se apropie, ajungând la distanţă de un braţ de căpitan, însă faţa îi este tot învăluită în întunericul glugii.

Crozier ridică lampa între ei. Simte un fior pe ceafă, apoi în jos, pe şira spinării, căci îşi aduce aminte poveştile pe care i le spunea bunica lui, Moira, despre chipul transparent al bansheelor, zânele prevestitoare de moarte, ascuns în faldurile glugilor negre.

Dar faţa tinerei este faţă de om, nu de banshee. Lumina se reflectă în ochii ei mari şi întunecaţi. Dar nu i se citeşte nimic în privire. Şi Crozier îşi dă seama că nu i-a văzut niciodată vreo expresie pe chip, poate doar cu excepţia unor sporadice curiozităţi blajine. Nici măcar în ziua când îl omorâseră pe soţul ei, ori fratele, ori tatăl, ori ce i-o fi fost bărbatul acela, şi ea îl urmărise cum se îneacă cu propriul sânge.

— Nu-i de mirare că băieţii mei cred că eşti o vrăjitoare şi un Iona biblic, îi spune Crozier.

Atunci când se află la bord, în faţa oamenilor săi, are mereu grijă să se poarte politicos şi curtenitor cu târâtura asta eschimosă, dar uite că acum nu-i pe navă şi nu-i nimeni prin preajmă ca să-l judece. Este pentru prima oară când se află singur cu blestemata asta ciudată, departe de vasul lui. Şi îi este foarte frig. Şi este foarte istovit.

Lady Silence îl priveşte lung. Apoi îi întinde mâna înmănuşată. Crozier coboară lampa şi vede că femeia îi dă ceva – o ofrandă moale şi cenuşie, ca un peşte eviscerat şi dezosat, din care n-a mai rămas decât pielea.

Şi îşi dă seama că este ciorapul din lână al unui marinar.

Îl ia, pipăie umflătura din vârf, şi, preţ de o clipă îngrozitoare, e convins că acolo se află o bucată din piciorul unui om, poate talpa cu degetele, încă roz şi calde.

Crozier a fost în Franţa şi cunoaşte oameni care au fost trimişi la post în India. A auzit poveşti despre vârcolaci şi despre sucubi[21]. Când a cunoscut-o pe Sophia Cracroft, pe Pământul lui Van Diemen, aceasta i-a povestit câteva din legendele băştinaşilor despre oameni transformaţi în creaturi monstruoase, pe care le numeau Diavoli Tasmanieni, capabile să sfârtece omul bucată cu bucată.

Crozier scutură ciorapul privind-o în ochi pe Lady Silence. Negri precum gropile în care echipajul de pe *Terror* şi-a culcat morţii înainte de îngheţul total.

Este o bucată de gheaţă, nu vreun fragment de picior. Dar ciorapul nu e îngheţat bocnă. Înseamnă că nu e de multă vreme în frigul de minus cincizeci şi unu

[21] Succubus - demon feminin suprasexualizat (n. tr.).

de grade. Este logic să presupună că femeia l-a adus cu ea de pe navă, însă, dintr-un anume motiv, Crozier nu crede că astfel stau lucrurile.

— Strong? o întreabă el. Evans?

Silence nu are absolut nicio reacţie la auzul celor două nume.

Crozier oftează, îndeasă ciorapul în buzunarul hainei şi îşi ia furca de jos.

— Suntem mai aproape de *Erebus* decât de *Terror,* îi zice el. Va trebui să vii cu mine.

Şi Crozier se întoarce, simţind iarăşi fiorul de-a lungul cefei şi spinării. Se cocoşează înaintea rafalelor mai sălbatice acum şi porneşte spre conturul clar al navei surori. După câteva clipe, îi aude paşii uşori pe gheaţă în spatele său.

Escaladează amândoi o ultimă culme de gheaţă şi Crozier observă că *Erebus* este mai luminat decât i se păruse mai devreme. Vreo cincisprezece lămpi sunt agăţate de vergi doar pe babordul vizibil al acestei nave captive, ridicată într-o poziţie nefirească şi înclinată într-un unghi îngrijorător. Ce irosire necugetată a uleiului de lampă!

Crozier ştie că *Erebus* a pătimit mai multe decât *Terror* a lui. Pe lângă faptul că şi-a deteriorat arborele lung vara trecută – acel arbore care fusese anume conceput să poată fi retras, însă nu reuşiseră s-o facă la vreme ca să evite stricăciunile produse de gheţurile submarine în luna iulie a anului trecut, în timpul când încercaseră să spargă podurile de sloiuri – şi şi-a pierdut şi elicea, nava amiral a fost mult mai agresată decât sora ei în decursul ultimelor două ierni. Gheţurile din adăpostul relativ din rada Insulei Beechey deformaseră, spărseseră şi dislocaseră scândurile din carena lui *Erebus* într-o mai mare măsură decât pe cele ale lui *Terror.* Cârma navei amiral se deteriorase

cu o vară în urmă, atunci când au făcut încercarea disperată de a ajunge în Pasaj. Din cauza gerului plesniseră multe bolţuri, nituri şi bracheţi pe nava lui Sir John. Foarte mulţi dintre drugii de fier, folosiţi la spargerea gheţii, fuseseră fărâmaţi ori îndoiţi. Şi, cu toate că şi *Terror* a fost strivită de gheţuri şi a avut partea ei de necazuri, în ultimele două luni din această a treia iarnă a expediţiei, *Erebus* a fost săltată pe un soi de piedestal din gheaţă, în vreme ce presiunea exercitată de banchiză i-a crăpat o porţiune destul de întinsă din prora tribord, pupa babord şi fundul carenei, chiar în mijloc.

Niciodată nava amiral a lui Sir John Franklin nu va mai fi în stare să navigheze – Crozier este foarte convins de asta, aşa cum convinşi sunt şi echipajul, şi actualul ei căpitan, James Fitzjames.

Înainte să ajungă în zona luminată de lămpile de pe *Erebus,* Crozier se ascunde în spatele unui serac înalt de vreo trei metri şi o trage pe Silence după el.

— Hei, voi, cei de pe navă! răcneşte el cu vocea-i impunătoare antrenată în anii îndelungaţi de serviciu în Marina Regală.

Se aude o împuşcătură şi un serac aflat la mai puţin de doi metri de Crozier se spulberă în ţăndări de gheaţă ce lucesc în lumina slabă a lămpii.

— Opriţi-vă, lua-v-ar dracu’ de orbeţi imbecili cu minte de căcat! zbiară Crozier.

Zarvă pe *Erebus.* Foarte posibil un ofiţer se luptă să-i smulgă puşca din mâini santinelei chioare, imbecile şi cu minte de căcat.

— E în ordine, o linişteşte Crozier pe femeia eschimos, ghemuită lângă el. Acum putem merge.

Însă se opreşte, după doar câţiva paşi, nu doar din cauză că Lady Silence nu vine după el la lumină. Acum reuşeşte să-i desluşească faţa în strălucirea lămpii şi o

vede că zâmbeşte. Buzele ei pline, care nu se mişcă niciodată, sunt uşor, dar foarte uşor încreţite. Zâmbeşte. De parcă i-ar fi înţeles izbucnirea şi ar fi amuzat-o cuvintele lui.

Înainte să-şi dea seama dacă zâmbetul acela este real, ori doar o părere, Silence se retrage în umbrele gheţurilor şi dispare.

Crozier clatină din cap. Dacă nebuna aia vrea să îngheţe acolo, n-are decât. El, unul, are treabă cu căpitanul Fitzjames. Apoi îl aşteaptă un drum lung şi anevoios prin beznă şi gheţuri înainte de a se putea bucura de odihnă.

Epuizat şi dându-şi seama că nu şi-a mai simţit labele picioarelor în ultima jumătate de oră, cel puţin, Crozier urcă cu greu rampa murdară de gheaţă şi zăpadă spre puntea navei amiral, grav avariate, a defunctului Sir John Franklin.

9
FRANKLIN

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
Mai, 1847

Se prea poate ca Sir John Franklin să fi fost singurul om aparent calm din ambele echipaje atunci când nici primăvara şi nici vara nu au sosit în lunile aprilie, mai şi iunie ale anului 1847.

Într-o primă instanţă, Sir John nu a anunţat în mod oficial că erau blocaţi pentru încă un an; n-a fost nevoie. În primăvara din urmă, atunci când ancoraseră lângă Insula Beechey, marinarii şi ofiţerii urmăriseră cu speranţă nu numai revenirea soarelui pe cer, ci mai ales spargerea calotei în sloiuri timide mai întâi, apoi transformarea acestora într-un zai fărâmicios, apoi apariţia canalelor navigabile, atunci când gheaţa s-a predat în cele din urmă. La sfârşitul lui mai 1846 erau deja în larg. Nu şi anul acesta.

În primăvara din urmă, marinarii şi ofiţerii remarcaseră înapoierea păsărilor, balenelor, peştilor, vulpilor, focilor, morselor şi a altor animale polare, fără a mai pune la socoteală refacerea lichenilor şi ierburilor negre de pe insulele spre care se îndreptau la începutul lui iunie. Nu şi anul acesta. Căci în ape cu gheţuri nu trăiesc nici balenele, nici morsele şi nici chiar focile – iar cele câteva foci-harpă observate erau la fel de greu de prins acum pe cât fuseseră şi la începutul iernii. Şi, de jur împrejur, cât vedeai cu ochii nu erau decât zăpadă murdară şi gheaţă cenuşie.

Temperatura s-a menţinut scăzută, în ciuda perioadelor tot mai lungi de soare în fiecare zi. Cu toate că, pe la jumătatea lui aprilie, Franklin ordonase

ca pe ambele nave să fie fixate catargele, montate vergile, refăcut tachelajul şi înălţate pânze noi, toate aceste măsuri au fost luate în van. La cazanele cu aburi nu se făcea focul decât pentru circularea apei prin ţevile de încălzire. Gabierii raportau o întindere compactă de gheaţă în toate direcţiile. Aisbergurile nu se mişcaseră din luna septembrie a anului din urmă. Fitzjames şi locotenentul Gore, împreună cu căpitanul Crozier de pe *Terror*, măsuraseră poziţia astrelor şi confirmaseră faptul că, deşi sloiurile erau împinse spre sud de curenţi cu viteza ridicolă de o milă şi jumătate pe *lună,* masa aceasta de gheaţă de care erau ţintuiţi se rotise întreaga iarnă în sens contrar acelor de ceasornic, readucându-i în locul de pornire. Crestele de gheaţă continuau să răsară de nicăieri, aidoma unor popândăi albi din vizuinile lor. Da, sigur, gheaţa se subţia – acum echipele care întreţineau găurile din calotă spuneau că pot vedea prin ea – însă tot avea mai mult de trei metri grosime.

În tot acest timp căpitanul Sir John Franklin rămăsese imperturbabil din două motive: credinţa lui şi soţia lui. Devoţiunea lui Sir John faţă de creştinism i-a fost sprijin chiar şi atunci când responsabilităţile şi frustrările ameninţau să-l doboare. Ştia şi credea cu fervoare că totul se petrecea din voia Domnului. Ceea ce altora le părea catastrofal nu avea cum să se întâmple cu adevărat într-un univers condus de un Dumnezeu milostiv. Pe la mijlocul verii, adică peste mai puţin de şase săptămâni, gheaţa s-ar putea sparge pe neaşteptate şi doar în câteva săptămâni ar putea intra triumfători în Pasajul de Nord-Vest. Câtă vreme vor mai avea cărbuni, vor naviga cu motoarele pornite spre vest, de-a lungul coastei; după aceea vor înălţa pânzele şi se vor îndrepta spre Pacific, reuşind să scape din latitudinile nordice extreme în doar câteva

săptămâni, cam până pe la jumătatea lui septembrie, mai înainte ca banchiza să se solidifice din nou. Franklin cunoscuse miracole mai mari la viaţa lui. Simplul fapt că fusese numit la conducerea acestei expediţii – la vârsta de şaizeci de ani şi după ruşinea suferită pe Pământul lui Van Diemen – fusese un miracol mult mai mare.

Însă, indiferent cât de sinceră şi de profundă ar fi fost credinţa lui Sir John în Dumnezeu, devotamentul său faţă de soţie era mai profund şi, uneori, mai înfricoşător. Lady Jane Franklin era o femeie neîmblânzită… *nesupunerea* era cuvântul care o definea cel mai bine. Dârzenia ei nu cunoştea limite şi mai mereu Lady Jane reuşea să-şi impună voinţa de fier asupra metehnelor şi capriciilor lumii în care trăia. Sir John era aproape convins că, după ce nu mai avusese nicio veste de la el de doi ani, soţia lui îşi mobilizase întreaga avere personală, extrem de impresionantă de altminteri, toate contactele sociale şi vigoarea aparent neostoită a voinţei ei pentru a convinge Amiralitatea, Parlamentul şi singur Dumnezeu mai putea şti câte alte instituţii să pornească în căutarea lui.

Acest ultim fapt îl cam deranja pe Sir John. Mai presus de orice altceva, el nu voia să fie „salvat” – nu voia să fie abordat, fie pe uscat, ori pe apă, în perioada scurtului dezgheţ de vară, de vreuna din expediţiile organizate în pripă sub comanda lui Sir John Ross, cel cu respiraţia de-a pururi mirosind a whisky, ori a tânărului Sir James Ross (obligat să-şi încalce promisiunea de a nu mai călca vreodată în regiunile arctice de insistenţele lui Lady Jane). Una ca asta i-ar fi adus dezonoarea şi batjocura celorlalţi.

Însă Sir John îşi păstra calmul deoarece ştia că Amiralitatea nu se mişcă atât de *iute* în nicio situaţie,

indiferent de stringenţa acesteia, nici măcar în faţa unor argumente atât de puternice şi convingătoare sau în faţa influenţei imense de care se bucura soţia lui, Jane. Sir John Barrow, împreună cu ceilalţi membri ai legendarului Consiliu Arctic, fără a-i mai pune la socoteală pe superiorii săi din Serviciul pentru Descoperiri Geografice din cadrul Marinei Regale, ştiau foarte bine că atât HMS *Erebus*, cât şi HMS *Terror* aveau provizii pentru trei ani, ba chiar pentru mai mult dacă s-ar fi recurs la reducerea severă a raţiilor, ca să nu mai vorbim că ar fi putut să pescuiască sau să vâneze ori de câte ori ar fi avut ocazia. Sir John ştia foarte bine că soţia lui – soţia lui *neîmblânzită* – ar fi făcut tot posibilul pentru a organiza o expediţie de salvare dacă ar fi fost cazul; însă, datorită colosalei şi minunatei indolenţe a Marinei Regale, o asemenea expediţie nu ar fi putut fi gata de plecare decât abia în primăvara ori vara lui 1848, dacă nu cumva chiar mai târziu.

Drept care, la sfârşitul lunii mai a anului 1847, Sir John a dat ordin să fie organizate cinci echipe care să plece cu săniile să cerceteze calota glaciară până la linia orizontului de jur împrejurul navelor, iar o altă echipă ar fi urmat să se întoarcă pe drumul pe care veniseră, în căutare de ape fără gheţuri. Au plecat la datele de 21, 23 şi 24 mai. Echipa condusă de locotenentul Gore, a cărei misiune era cea mai importantă dintre toate, a plecat ultima, îndreptându-se către sud-vest, spre Ţinutul King William.

În afară de acţiunea de recunoaştere, locotenentul Graham Gore mai avea şi o altă îndatorire, extrem de importantă: trebuia să lase la ţărm primul mesaj scris al lui Sir John de la începutul expediţiei.

Niciodată, în întreaga lui viaţă petrecută în marină, căpitanul Sir John Franklin nu se apropiase aşa de mult

de nerespectarea ordinelor. Instrucţiunile primite de la Amiralitate spuneau clar că trebuie să construiască tumuli din pietre în care să depoziteze mesajele pe care aveau a le trimite în timpul explorării. În cazul în care navele nu reuşeau să treacă prin Strâmtoarea Bering conform graficului, aceasta ar fi urmat să fie singura metodă prin care vasele de salvare ale Marinei Regale ar fi putut afla în ce direcţie se îndreptase Franklin şi ce anume provocase întârzierea. Însă nu un astfel de mesaj a lăsat Sir John pe ţărmul Insulei Beechey, deşi avusese la dispoziţie mai mult de nouă luni să întocmească unul. Adevărul este că Franklin detestase acel prim refugiu – se simţise ruşinat din cauză că cei trei marinari muriseră de tuberculoză şi pneumonie în iarna aceea – aşa că hotărâse cu de la sine putere ca singurul mesaj să fie mormintele acestora. Cu ceva noroc, mormintele vor fi descoperite mulţi ani după ce pătrunderea sa triumfătoare în Pasajul de Nord-Vest va fi fost celebrată în toate colţurile lumii.

Însă trecuseră deja doi ani de la ultima misivă trimisă superiorilor, drept care Franklin îi dictase lui Gore un raport adus la zi şi îl pusese într-un cilindru etanş din bronz – unul dintre sutele care i se livraseră la plecare.

Personal dăduse dispoziţii locotenentului Gore şi ofiţerului de punte Charles Des Voeux unde anume să lase mesajul – în tumulul cel înalt de doi metri, lăsat în partea stângă a Ţinutului King William de Sir James Ross, cu şaptesprezece ani înainte, atunci când ajunsese în cel mai vestic punct al expediţiei sale. Franklin era convins că acela era primul loc unde va căuta Marina vreun mesaj din partea lui, de vreme ce acela era ultimul reper existent pe toate hărţile.

În dimineaţa dinaintea plecării lui Gore, Des Voeux şi

a celorlalţi şase marinari, Sir John se văzu nevoit să zâmbească atunci când, în intimitatea cabinei sale, privi lung bucla singuratică ce marca pe hartă acel ultim reper. Cu şaptesprezece ani în urmă, în semn de respect – căpătând însă, cu trecerea timpului, nuanţe destul de ironice – Ross pusese numele Stânca Victoriei acestei extremităţi vestice şi botezase ţinuturile muntoase din apropiere Capul Jane Franklin şi Stânca Franklin. De parcă, îşi spuse Sir John privind la harta decolorată, trasată în sepia – privind la contururile ei negre şi la spaţiile mari, rămase goale, de la vestul punctului marcat cu deosebită grijă, reprezentând Stânca Victoriei – de parcă Destinul sau Dumnezeu îi adusese aici pe el şi pe oamenii lui.

Mesajul pe care îl dictase – aşternut pe hârtie în caligrafia îngrijită a lui Gore – i se părea succint şi precis:

> *...a lunii mai 1847. Navele Maiestăţii Sale,* Erebus *şi* Terror*... Iarnă petrecută între Gheţuri la lat. N. 70°05’, long. V. 98°23’. Iarna 1846-7 petrecută lângă Insula Beechey la lat. N. 74°43’28” long. V. 90°39’15” după urcarea prin Canalul Wellington la lat. 77° – şi întoarcerea pe latura de vest a insulei Cornwallis. Sir John Franklin la comanda Expediţiei. Totul bine. Echipă din 2 ofiţeri şi 6 marinari a coborât în ziua de luni, 24 mai 1847. Lt. Gore, lt. De Voeux, marinari.*

Franklin le ceru lui Gore şi De Voeux să semneze biletul şi să pună data înainte de a sigila cutia, apoi s-o aşeze în adâncul tumulului lui James Ross.

Ce nu a observat el, însă, în timpul dictării, iar locotenentul Gore nu s-a grăbit să-l corecteze, a fost faptul că greşise coordonatele locului unde iernaseră

lângă Insula Beechey. Fusese prima iarnă, cea dintre 1845 şi 1846, când rămăseseră în rada de la Beechey; însă a doua iarnă, cea dintre 1846 şi 1847, a fost cea cumplită, petrecută în largul calotei glaciare.

Neimportant. Sir John era convins că acesta e doar un mesaj mărunt pe care-l transmite posterităţii – poate va fi găsit de vreun istoric al Marinei Regale care ar fi dorit să adauge un asemenea artefact la raportul pe care Sir John îl va scrie cu referire la această expediţie. Căci era hotărât să scrie o altă carte (ale cărei profituri îi vor spori averea personală, egalând-o astfel pe cea a soţiei sale), nemulţumindu-se doar să dicteze un raport ce ar fi putut fi citit de oricine în viitorul imediat.

În dimineaţa zilei când urma să plece echipa lui Gore, Sir John se încotoşmăni cu cele mai groase haine ale lui şi coborî pe gheaţă pentru a le ura ca Domnul să-i aibă în paza Lui.

— Aţi luat tot ce vă trebuie, domnilor? îi întrebă Sir John.

Locotenentul Gore – al patrulea în ierarhia expediţiei, după Sir John, căpitanul Crozier şi comandantul Fitzjames – încuviinţă cu un semn din cap. La fel făcu şi subordonatul lui, ofiţerul de punte Des Voeux, cu un zâmbet larg. Strălucirea soarelui era de-a dreptul orbitoare acolo, pe întinderea albă, iar oamenii îşi puseseră ochelarii din plasă metalică pe care îi primiseră de la domnul Osmer, contabilul de pe *Erebus.*

— Da, Sir John. Mulţumim, domnule, zise Gore.

— Aveţi izmene suficiente la voi? glumi Sir John.

— Da, domnule, răspunse Gore. Ne-am luat opt perechi de budigăi din resturi de blană de oaie de Northumberland, plus încă o pereche de izmene din lână groasă.

Cei cinci marinari izbucniră în râs la auzul glumelor făcute de mai-marii lor. Sir John era convins că oamenii îi iubesc.

— Eşti pregătit să înnoptezi pe gheaţă? îl întrebă Sir John pe unul dintre ei, pe nume Charles Best.

— O, da, să trăiţi, Sir John, răspunse tânărul scund şi îndesat. Luarăm şi cortul Holland, domnule, şi opt aşternuturi din blană de lup. Şi douăj' patru de saci de dormit de i-a cusut domnu' Osmer din a mai bune pături de la Hudson Bay[22], aşa să ştiţi, Sir John. Zic c-o să ne fie mai cald pe gheaţă decât ne-o fost pe navă, domnu' meu.

— Bine, bine, spuse absent Sir John.

Se uită spre sud-vest unde se vedea o pată întunecată deasupra orizontului: Ţinutul King William – sau Insula King William, dacă era să te iei după teoria absurdă a lui Crozier. Sir John se rugă fierbinte la Dumnezeu să-i ajute pe Gore şi ceilalţi să găsească ape fără gheţuri în apropierea coastei, ori înainte, ori după ce va lăsa pe ţărm mesajul lui. Sir John era pregătit să facă tot ce îi va sta în putere – ba chiar mai mult de atât – ca să treacă cu cele două nave (în pofida stării deplorabile în care se afla *Erebus*) peste şi prin gheaţa ce se topea – măcar de s-ar topi – şi să ajungă la adăpostul relativ al apelor de coastă, iar apoi la mântuirea pe care le-o va oferi uscatul. Acolo poate că vor găsi un loc ferit de intemperii ori un banc de pietriş, unde marangozii şi inginerii să repare nava *Erebus* – să-i îndrepte arborele, să-i înlocuiască elicea, să proptească mai bine armăturile interioare strâmbate şi poate să pună alte plăci metalice în locul celor distruse – atât cât să le permită să-şi continue drumul. Dacă aşa ceva nu va fi posibil, îşi spunea Sir John – deşi încă nu împărtăşise gândul acesta ofiţerilor

[22] Corporaţie comercială înfiinţată în 1670 (n. tr.).

săi – vor urma planul nebunesc cu care venise Crozier în urmă cu un an şi vor lăsa *Erebus*-ul la ancoră, vor transfera pe *Terror* stocul redus de cărbune şi echipajul şi vor porni spre vest de-a lungul coastelor, în nava rămasă, supraticsită, dar triumfătoare (o, atât de triumfătoare!).

În ultimul moment, domnul Goodsir, asistentul medicului de pe *Erebus,* îl implorase pe Sir John să-i permită să se alăture echipei locotenentului Gore şi, cu toate că nici Gore, nici ofiţerul de punte Des Voeux nu se arătaseră prea entuziasmaţi de idee, căci Goodsir nu se bucura de prea multă simpatie în rândul ofiţerilor ori al marinarilor de rând, Sir John fusese de acord. Motivul invocat de asistentul medicului: nevoia de a căpăta mai multe informaţii despre speciile comestibile ale faunei şi florei din regiune, care ar putea fi folosite în tratamentul scorbutului, principala preocupare a tuturor expediţiilor arctice. Era mai cu seamă interesat de comportamentul ursului alb, singurul animal întâlnit în vara aceea ciudată, ce nu aducea absolut deloc cu o vară.

Acum, în vreme ce Sir John îşi urmărea oamenii verificând legăturile echipamentelor de pe sania uriaşă, doctoraşul – bărbat micuţ, palid, cu aspect bolnăvicios, aproape fără bărbie, dar cu nişte favoriţi ridicoli şi cu o privire bizar de efeminată ce îl scârbea chiar şi pe veşnicul afabil Sir John – se apropie sfios de el.

— Vă mulţumesc încă o dată, Sir John, pentru că mi-aţi permis să fac parte din echipa locotenentului Gore, spuse doctoraşul. Această călătorie ar putea avea o importanţă inestimabilă pentru evaluarea noastră medicală a proprietăţilor antiscorbutice existente într-o gamă largă de plante şi vietăţi, inclusiv cele ale

nelipsiţilor licheni de pe *terra firma*[23] a Ţinutului King William.

Fără să vrea, Sir John se strâmbă dezgustat. Medicul acesta nu avea de unde să ştie că şeful lui supravieţuise pe vremuri mâncând câteva luni doar zeamă făcută din asemenea licheni.

— Cu foarte multă plăcere, domnule Goodsir, zise el cu răceală.

Sir John ştia foarte bine că papiţoiul ăsta tânăr şi clăpăug ar fi preferat să fie apelat cu „domnule doctor", în loc de „domnule" şi atât, titlu de altfel îndoielnic de vreme ce, cu toate că provenea dintr-o familie bună, Goodsir nu reuşise să ajungă altceva decât simplu autopsier. În teorie egal cu toţi subofiţerii de pe ambele nave, acest asistent civil al medicului de bord nu merita, după opinia personală a lui Sir John, să i se spună altfel decât *Domnul* Goodsir. Şi atât.

Cu obrajii ca focul în faţa răcelii din tonul comandantului său, mai ales că fusese martor la glumele degajate pe care acesta le făcuse cu marinarii, tânărul medic îşi îndesă mai bine căciula pe cap şi făcu trei paşi poticniţi în spate.

— O, domnule Goodsir… îl chemă Franklin.

— Da, Sir John?

Neobrăzatul aproape că se bâlbâia de ruşine.

— Te rog să-mi accepţi scuzele pentru că în comunicatul nostru oficial ce va fi depus la tumulul lui Sir James Ross de pe Ţinutul King William am scris că în grupul locotenentului Gore sunt doar doi ofiţeri şi şase *marinari,* spuse Sir John. Vezi dumneata, am dictat mesajul înainte să iau cunoştinţă de cererea dumitale. Dacă aş fi ştiut că vei face parte din această echipă, aş fi scris *un ofiţer, un subofiţer, un asistent medical şi cinci marinari.*

[23] Terra firma (lat.) – uscat (n. tr.).

Pe chipul lui Goodsir se aşternu nedumerirea, neînţelegând ce anume vrea Sir John să-i comunice. Apoi făcu o plecăciune, mai trase o dată de căciulă şi bâigui:

— Foarte bine, nu-i nicio problemă, înţeleg, vă mulţumesc, Sir John.

Şi se îndepărtă din nou de comandant.

După doar câteva minute, pe când îi urmărea cum se fac tot mai mici şi dispar treptat din vedere pe locotenentul Gore, pe Des Voeux, pe Goodsir, Morfin, Ferrier, Best, Hartnell şi soldatul Pilkington, Sir John contempla deja eşecul, în spatele minei sale radioase.

O altă iarnă – un alt an întreg – între gheţuri ar putea însemna sfârşitul lor. Expediţia ar rămâne fără alimente, fără cărbune, fără ulei, fără eter pirolignos pentru lămpi şi, mai ales, fără rom. Iar dispariţia acestui din urmă articol ar putea duce la revoltă.

Mai mult încă, în cazul în care vara lui 1848 va fi la fel de rece şi de necruţătoare cum promitea să fie cea a lui 1847, o altă iarnă (sau chiar an) între gheţuri ar distruge una dintre nave, sau poate chiar pe amândouă. Şi, aidoma celorlalţi membri ai expediţiilor eşuate dinaintea acesteia, Sir John şi oamenii lui vor fugi care încotro ca să se salveze, târând după ei, pe gheaţa putrezită, bărci mari şi baleniere mai uşoare şi sănii încărcate în pripă, rugându-se fierbinte să dea de canale navigabile, şi apoi blestemându-le, când săniile vor cădea în apă prin gheaţa subţire, iar vânturile din faţă îi vor împinge înapoi pe calotă. Iar după ce vor găsi în sfârşit canalele acelea, oamenii înfometaţi şi sfârşiţi vor trebui să vâslească zile şi nopţi în şir. Şi apoi (Sir John era convins că aşa va fi) vor da de bucata de uscat nelipsită din nicio poveste de evadare dintre gheţuri – cam o mie, o mie trei sute de kilometri de teren hâd, pietros şi îngheţat, cu râuri învolburate,

cu cascade şi cu bolovani atât de mari încât unul singur ar fi fost suficient să le spargă bărcile cele mici (ştia din proprie experienţă că bărcile mai mari nu încăpeau în râurile din nordul Canadei), şi cu nelipsiţii băştinaşi: eschimoşi cel mai adesea ostili, mincinoşi şi hoţi.

Sir John continuă să privească cum se îndepărtau spre sud-est Gore şi Des Voeux şi Goodsir şi ceilalţi cinci, cu sania lor, pe luciul orbitor al gheţii, şi se întrebă într-o doară dacă nu cumva ar fi trebuit să aducă şi câini cu ei.

Lui Sir John nu-i plăcuse niciodată ideea de a lua câini în expediţiile arctice. Sigur, uneori animalele acestea erau bune pentru revigorarea moralului – cel puţin până în momentul când ar fi fost nevoie să le ucidă şi să le mănânce – dar, în ultimă instanţă, nu erau decât nişte vietăţi murdare, zgomotoase şi agresive. Puntea acelei nave unde se aflau suficienţi câini cât să poată trage săniile, exact aşa cum făceau eschimoşii din Groenlanda, era o punte unde lătrăturile nu conteneau, unde te izbeai în permanenţă de coteţe, unde putoarea excrementelor îţi muta nasul din loc.

Clătină din cap zâmbind. În expediţia aceasta luaseră un singur câine – potaia aceea pe nume Neptun – în afară de maimuţica Jocko – iar acest unic câine şi această unică maimuţică erau, în opinia lui Sir John, suficiente pentru această anume arcă.

Lui Sir John i se părea că nu se mai termină săptămâna de după plecarea lui Gore. Celelalte echipe se întorseseră, una după alta, cu oameni sleiţi de putere şi îngheţaţi până în măduva oaselor, ale căror haine din lână erau ude leoarcă de transpiraţie şi de efortul depus când îşi târâseră sania peste sau în jurul nenumăratelor creste de gheaţă întâlnite pe drum. Toţi raportară acelaşi lucru.

Nu erau ape fără gheţuri la est, către Peninsula Boothia. Nici măcar un canal îngust.

Nu erau ape fără gheţuri la nord-est, către Insula Prince of Wales şi către ruta pe care ajunseseră ei în deşertul acesta de gheaţă. Nu se vedea nici măcar părerea aceea de cer întunecat deasupra orizontului, care sugera uneori existenţa apelor curate. În cele opt zile de drum anevoios cu sania, oamenii nu reuşiseră să ajungă la Insula Prince of Wells. Mai rău, încă, nu reuşiseră nici măcar să o vadă de la distanţă. Marinarii din echipajul acesta nu mai întâlniseră niciodată atâtea creste de gheaţă şi aisberguri la un loc.

În afară de câţiva urşi albi şi nesfârşire îngheţată, nu au văzut absolut nimic la nord-vest înspre strâmtoarea cea fără de nume care venea spre ei pe lângă coasta de vest şi pintenul sudic al Insulei Prince of Wales.

Acolo unde ar fi trebuit să se afle oceanul, la sud-vest, către ipoteticul Ţinut Victoria şi către presupusul coridor dintre insule şi continent, nu erau ape fără gheţuri, nu erau animale, cu excepţia blestemaţilor de urşi polari, nu erau decât sute de creste de gheaţă, sute de aisberguri imobile despre care locotenentul Little – ofiţerul de pe *Terror* pe care Franklin îl pusese la comanda acestei echipe alcătuite numai din oameni de pe nava lui Crozier – spunea că semănau cu un lanţ de munţi de nebiruit. Vremea fusese atât de rea în ultima parte a călătoriei lor, că trei din cei opt oameni căpătaseră deja degerături grave la degetele de la picioare, iar toţi opt începuseră să sufere, într-o măsură mai mare sau mai mică, de oftalmie[24]. Ba chiar şi locotenentul Little orbise complet cu cinci zile în urmă şi se plângea de dureri crâncene de cap. Din câte aflase Sir John, Little era un veteran al expediţiilor

[24] Inflamaţie a corneei provocată de acţiunea radiaţiilor ultraviolete asupra ochilor neprotejaţi (n. tr.).

arctice şi îi însoţise la Polul Sud pe Crozier şi James Ross în urmă cu opt ani. Iar acum, neputincios, fusese nevoit să se lase în grija acelor camarazi care mai vedeau cât de cât. Aceştia îl culcaseră pe sanie, îşi puseseră hamurile şi începuseră s-o tragă înapoi spre navă.

Nici urmă de ape fără gheţuri în cei vreo patruzeci de kilometri de linie dreaptă pe care-i exploraseră – patruzeci de kilometri din aproximativ o sută şaizeci de drum anevoios ocolind sau căţărându-se peste obstacolele albe. Nici urmă de vulpi polare, ori iepuri, ori karibu, ori morse, ori foci. Evident că nici balene. Odată ajuns la bord, Little fusese îngrijit şi bandajat la ochi – pielea arsă de soare de pe nas şi tâmple i se jupuia urât – apoi a raportat că, deşi oamenii fuseseră pregătiţi să tragă sania greoaie în jurul crăpăturilor şi al canalelor subţiri, căutând apele limpezi, realitatea crudă le demonstrase că toată suprafaţa oceanului era o masă compactă de gheaţă. La capătul acestei odisee vestice, poate cam la vreo patruzeci şi cinci de kilometri de nave, Little îi dăduse ordin celui rămas cu văzul cât de cât neafectat, un ajutor de nostrom pe nume Johnson, să se caţere pe cel mai înalt aisberg din apropiere. Urcuşul lui Johnson a durat multe ore, căci a fost nevoit să sape cu târnăcopul trepte înguste în peretele din gheaţă, pe care să-şi poată fixa crampoanele de pe tălpile cizmelor lui din piele. Ajuns în vârf, marinarul s-a uitat cu telescopul locotenentului Little spre nord-vest, spre vest, spre sud-vest şi spre sud.

Raportul a fost sumbru. Nici urmă de apă fără gheţuri. Nici urmă de uscat. Doar grămezi de seracuri, creste şi munţi de gheaţă cât vedeai cu ochii până la orizontul cel alb. Câţiva urşi polari. Mai târziu au împuşcat doi dintre aceştia ca să facă rost de carne

proaspătă – doar carne, căci aflaseră pe pielea lor că ficatul şi inima animalului nu sunt bune de mâncat. Epuizaţi de căratul saniei grele peste atât de multe obstacole de gheaţă, oamenii au hotărât să ia cu ei doar vreo cincizeci de kilograme de carne, pe care au împachetat-o bine în prelate. Apoi au jupuit ursul mai mare, i-au luat blana şi au lăsat resturile să putrezească acolo, în mijlocul pustietăţii albe.

Patru din cele cinci expediţii de recunoaştere s-au întors la bord cu veşti proaste şi degerături, dar pe Graham Gore îl aştepta Sir John cu nerăbdare crescândă. Ultima lor şansă, în care îşi pusese toată nădejdea, era drumul către sud-est, către Ţinutul King William.

În cele din urmă, în data de trei iunie, la zece zile după plecarea lui Gore, gabierii anunţară apropierea unei echipe dinspre sud-est. Sir John îşi termină de băut ceaiul, se îmbrăcă potrivit cu ocazia şi gerul de afară, şi se alătură mulţimii strânse pe punte.

Acum îi vedeau cu toţii, şi, atunci când Sir John îşi duse la ochi superbul telescop din bronz – un dar primit de la echipajul de pe fregata cu douăzeci şi şase de tunuri pe care o comandase în Mediterană cu mai mult de cincisprezece ani în urmă – înţelese imediat confuzia gabierilor.

La o primă vedere, totul părea a fi în regulă. Sania era trasă tot de cinci oameni, la fel ca la plecare. Trei siluete alergau pe lângă ea şi în spate, la fel ca la plecare. Erau toţi opt, la fel ca la plecare.

Şi totuşi…

Una din siluetele care alergau pe lângă sanie nu părea a fi om. De la distanţa de aproape doi kilometri, abia întrezărită printre seracurile şi bolovanii din gheaţă înălţaţi pe locul unde odinioară fusese întinderea blajină de apă, creatura aceea semăna cu

un animal mic, rotund, fără cap, dar foarte blănos.

Mai rău încă, Sir John nu reuşea să vadă în fruntea echipei silueta înaltă, atât de bine cunoscută, a locotenentului Gore, nici elegantul fular roşu de care acesta era atât de mândru. Toţi ceilalţi oameni care fie trăgeau sania, fie alergau alături de ea – şi, fireşte că locotenentul nu s-ar fi *înhămat* el însuşi la sanie, atâta vreme cât oamenii lui încă mai erau în putere – păreau prea scunzi, prea aduşi de spate, şi mult prea *inferiori.*

Dar cel mai rău era că sania părea mult prea încărcată acum, la întoarcere – luaseră provizii suplimentare doar pentru o săptămână, însă depăşiseră deja cu trei zile durata maximă estimată pentru expediţia lor dus-întors. Câteva clipe Sir John îşi simţi inima inundată de speranţă la gândul că poate oamenii lui vânaseră vreun karibu, sau vreun alt animal de uscat şi aduceau carnea acasă. Dar apoi formele acelea ieşiră de după ultima crestă înaltă de gheaţă, la vreo opt sute de metri de navă, şi telescopul lui Sir John îi dezvălui acestuia ceva absolut oribil.

Sania nu era încărcată cu carne proaspătă de karibu, ci cu ceea ce păreau a fi două cadavre legate unul peste celălalt în partea din faţă, în maniera aceea neglijentă pe care numai moartea o poate justifica. Acum Sir John putea să vadă limpede două capete neacoperite, câte unul la fiecare capăt al grămezii. Iar capul care aparţinea cadavrului de deasupra avea părul lung şi alb cum nu putea să aibă niciunul dintre membrii expediţiei sale.

Peste bordul înclinat al lui *Erebus* a fost aruncată o scară din funie pe care să coboare corpolentul căpitan pe gheaţa povârnită de jos. Sir John s-a dus sub punte doar cât să-şi adauge la uniformă şi sabia de ceremonie. Apoi, îmbrăcându-şi mantaua cea groasă peste uniformă, medalii şi sabie, urcă din nou pe

covertă, apoi trecu peste bord – gâfâind şi horcăind din greu, permiţând stewardului să-l ajute să coboare panta de gheaţă – şi ieşi în întâmpinarea celor care se apropiau de nava lui – oameni ori alte creaturi.

10
GOODSIR

Latitudine 69°37’42”, longitudine 98°41’
Ţinutul King William, 24 mai – 3 iunie 1847

Unul din motivele pentru care doctorul Harry D.S. Goodsir insistase să participe la această expediţie de recunoaştere a fost acela că voia să demonstreze că era tot atât de rezistent şi de capabil ca majoritatea membrilor echipajului. Curând îşi dădu seama că nu era tocmai aşa.

În prima zi s-a încăpăţânat – în ciuda protestelor destul de lipsite de vlagă ale locotenentului Gore şi ale domnului Des Voeux – să ceară să fie şi el înhămat la sania cea grea, pentru ca unul din cei cinci marinari să aibă parte de o binecuvântată odihnă.

Eşec aproape total. Hamul din piele şi bumbac – confecţionat de velari şi inteligent ataşat de cablul de tracţiune printr-un nod pe care marinarii l-ar fi înnodat sau deznodat cât ai clipi din ochi şi căruia Goodsir nu-i dădea de cap pentru nimic în lume – era mult prea larg pentru umerii lui înguşti şi pieptul scobit. Chiar dacă strângea la maximum chinga frontală a hamului, aceasta tot aluneca de pe el. Iar el, la rândul lui, aluneca pe gheaţă, căzând mult prea des, şi astfel dezechilibrându-i şi pe ceilalţi, făcându-i să icnească, să se oprească brusc, să se încurce în frânghii. Mai mult încă, Goodsir nu mai purtase niciodată în viaţa lui asemenea încălţări speciale pentru deplasarea pe gheaţă, şi se împiedica în propriile-i picioare din cauza cuielor din tălpi.

În plus, nici nu prea reuşea să vadă prin ochelarii aceia din plasă metalică, dar când şi-i ridică pe frunte,

strălucirea nemiloasă a soarelui aproape că-l orbi pe jumătate în doar câteva minute. Precaut din fire, se îmbrăcase cu atât de multe rânduri de haine groase, că multe dintre ele erau, acum, ude leoarcă de transpiraţie şi tremura din toate încheieturile cu toate că efortul acesta supraomenesc pentru el îl încălzise la maximum. Hamul îi apăsa pe terminaţiile nervoase şi îi împiedica circulaţia sângelui prin braţe şi mâinile îngheţate. Tot îşi scăpa pe jos mănuşile exterioare. Se simţea ruşinat mai ales de faptul că icnea, gâfâia şi horcăia întruna.

Cam după o oră de aiureli dintr-astea – timp în care ceilalţi oameni înhămaţi alături de el, Bobby Ferrier, Tommy Hartnell, John Morfin şi infanteristul Bill Pilkington, îşi aruncau priviri cu subînţeles atunci când se opreau să-şi scuture zăpada de pe hanorace, fără, însă, a-i aduce vreun reproş; timp în care nu a reuşit să-şi găsească ritmul pentru a putea trage la sanie cum se cuvine, la unison cu ceilalţi – a acceptat să fie înlocuit de Charles Best. Într-una din scurtele opriri, şi-a scos hamul şi i-a lăsat pe adevăraţii bărbaţi să tragă la sania aceea foarte încărcată, ale cărei tălpi se blocau mai mereu în gheaţă.

Goodsir era epuizat cum nu mai fusese vreodată în viaţa lui. Şi nici măcar nu trecuse dimineaţa primei lui zile pe gheaţă. Cel mai mult îşi dorea să se oprească, să-şi desfacă sacul de dormit, să se acopere cu una din blănurile de lup şi să doarmă până a doua zi.

Şi nici măcar nu ajunseseră la prima creastă de gheaţă.

Cele de la sud-estul navei păreau cele mai scunde pe o distanţă de vreo trei kilometri, ca şi cum, deşi împotmolită, *Terror* ar fi făcut cumva ca în jurul ei gheaţa să fie mai netedă, împingând crestele mai departe. Dar, pe la sfârşitul după-amiezii, ajunseră la

primele creste adevărate care le blocau drumul. Acestea erau mai înalte decât primele care separaseră cele două nave în timpul iernii petrecute acolo, ca şi cum presiunea din adâncuri ar fi fost mai teribilă pe măsură ce se apropiau de Ţinutul King William.

La primele trei, Gore îi conduse spre sud-vest, încercând să găsească depresiuni ori adâncituri în peretele de gheaţă pe unde să se poată căţăra mai uşor. Sigur, ocolul acesta însemna kilometri şi ore în plus adăugate drumului lor, însă tot era o soluţie mai bună decât cea care ar fi presupus descărcarea saniei. Însă nu putură înconjura şi cea de-a patra creastă.

La fiecare oprire mai lungă de câteva minute, unul dintre oameni – de obicei tânărul Hartnell – trebuia să scoată una din sticlele de combustibil pirolignos dintre cele legate bine pe sanie şi să aprindă o plită micuţă pe care să topească zăpada într-o cratiţă. Nu pentru a obţine apă de băut – ca să-şi potolească setea aveau bidoane pe care le ţineau sub haine ca să le ferească de îngheţă –, ci ca să obţină apă caldă pe care s-o toarne pe tălpile din lemn ale saniei ca să le desprindă din brazdele făcute în pânza de zăpadă îngheţată.

Sigur, sania aceasta nu aluneca pe suprafaţa de gheaţă la fel ca săniuţele cu care se jucase Goodsir în copilăria lui destul de privilegiată. Cu doi ani în urmă, în timpul primelor sale incursiuni pe banchiză, îşi dăduse seama că nu putea – nici măcar fără crampoane în tălpile cizmelor – să-şi ia avânt pentru ca apoi să se dea pe gheaţă ca pe râurile ori lacurile îngheţate de acasă. O anume caracteristică a gheţii de mare – cel mai sigur conţinutul ei ridicat de sare – sporea forţa de frecare, făcând alunecarea aproape imposibilă. Mică dezamăgire pentru un bărbat care îşi dorea să patineze ca în copilărie, dar efort uriaş pentru echipa care încerca să tragă, să împingă, să transporte

cumva pe o astfel de gheaţă sutele de kilograme de echipamente şi provizii încărcate pe sutele de kilograme ale saniei.

Era ca şi cum ar fi încercat să tragă o mie de kilograme de buşteni pe un teren pietros şi accidentat. În plus, tot atât succes ar fi avut şi dacă ar fi escaladat o movilă de bolovani şi pietriş, înaltă de patru etaje.

Prima creastă cu adevărat dificilă – una din multele ridicate de-a curmezişul drumului lor spre sud-est cât vedeau cu ochii – era înaltă cam de douăzeci de metri.

Mai întâi au descărcat proviziile, lăzile cu bidoane cu combustibil, aşternuturile groase, sacii de dormit şi cortul voluminos, uşurând, astfel, sania. Apoi au cărat în braţe dincolo de creasta extrem de denivelată şi abruptă baloţi şi cufere grele de douăzeci şi cinci – cincizeci de kilograme fiecare, înainte de a încerca să transporte şi sania în partea cealaltă.

Goodsir îşi dădu curând seama că, dacă crestele acelea de gheaţă ar fi fost mai drepte – adică doar nişte vârfuri înălţate din gheaţa netedă de pe suprafaţa mării – atunci escaladarea lor nu i-ar fi sleit atât de complet de puteri. Sigur, neted nu era nici măcar un centimetru din suprafaţa de gheaţă, însă, pe o rază de cincizeci – o sută de metri în jurul fiecărei creste, ea se transforma într-un labirint de-a dreptul delirant de zăpadă grunjoasă, seracuri răsturnate, blocuri uriaşe de gheaţă. Şi erau nevoiţi să descifreze şi să traverseze acest labirint înainte de escaladarea propriu-zisă.

La rândul lui, urcuşul nu a fost deloc drept, ci un soi de dute vino complicat, o permanentă căutare de puncte de sprijin pentru picioare pe gheaţa înşelătoare, sau de locuri de care să se apuce cu mâna pe lespezile care se puteau sfărâma în orice clipă. Cei opt oameni au urcat în zigzag, în diagonale

caraghioase, trecând poverile de la unul la celălalt, tăind cu târnăcoapele trepte în bulgării de gheaţă şi, în general, încercând din răsputeri să nu cadă şi să se ferească de camarazii care ar fi căzut peste ei. Baloţii le alunecau din mănuşile acoperite cu gheaţă şi cădeau la baza crestei, provocând rafale de înjurături din partea celor de jos, amuţiţi degrabă de strigătele lui Gore ori Des Voeux. Totul a fost despachetat şi împachetat de zeci de ori.

În cele din urmă a sosit şi rândul uriaşei sănii, încă pe jumătate încărcată. Au tras-o, au împins-o, au ridicat-o, au deblocat-o dintre colţii de gheaţă, au înclinat-o, au ridicat-o iar şi au remorcat-o până în vârf. Nici acolo oamenii n-au stat să-şi tragă sufletul pentru că, dacă s-ar fi oprit, fie şi pentru un singur minut, ar fi început să le îngheţe toate hainele leoarcă acum de transpiraţie.

Apoi, după ce legau alte frânghii de parii verticali şi au fixat proptele în cruciş în spatele saniei, câţiva o luau înainte ca să-i amortizeze coborârea – de obicei de asta se ocupau cei mai zdraveni dintre ei: infanteristul marin Pilkington, împreună cu Morfin şi cu Ferrier – în timp ce restul se înfigeau bine cu crampoanele în gheaţă şi o coborau încet, într-un cor sincopat de icnete, strigăte, avertismente şi alte înjurături.

Odată ajunşi jos, o reîncărcau cu multă grijă, verificau de mai multe ori legăturile, puneau zăpadă la fiert pentru tălpile îngheţate ale saniei şi porneau din nou la drum, înaintând cu greu prin labirintul de pe versantul acesta.

Şi, peste doar treizeci de minute, ajungeau la creasta următoare.

Prima noapte petrecută pe gheaţă i-a rămas adânc întipărită în amintire lui Harry D.S. Goodsir.

Niciodată în viaţa lui medicul nu mai înnoptase sub cerul liber, niciodată nu mai participase la înălţarea vreunui cort, dar ştia că locotenentul Gore a avut dreptate atunci când i-a zis, râzând, că totul durează de cinci ori mai mult pe gheaţă: descărcarea echipamentelor, aprinderea plitelor cu spirt, montarea cortului Holland şi ancorarea lui în suprafaţa de gheaţă, despachetarea sacilor de dormit şi a blănurilor folosite pe post de pături şi, mai ales, încălzirea supei şi cărnii de porc din conserve.

Şi în tot acest timp trebuia să te mişti încontinuu – să dai din braţe, să-ţi scuturi picioarele şi să tropăi – dacă nu voiai să-ţi degere extremităţile.

Într-o vară polară normală, îi aduse aminte Des Voeux, dând de exemplu vara din urmă, când străpunseseră gheaţa de la Insula Beechey către sud, temperatura de la această latitudine, într-o zi însorită şi fără vânt de iunie, s-ar fi putut ridica până la minus unu grade Celsius. Nu şi în vara aceasta, din păcate. Locotenentul Gore măsurase temperatura aerului la ora 10:00 p.m. – atunci când se opriseră să ridice tabăra, iar soarele încă mai strălucea pe cerul destul de curat, deasupra orizontului dinspre sud – iar termometrul indicase doar -18 grade. La amiază, când făcuseră pauza de ceai şi pesmeţi, fuseseră -14.

Cortul Holland era neîncăpător. Pe timp de furtună poate că le-ar fi salvat viaţa, însă acea primă noapte era senină şi fără vânt, aşa că Des Voeux împreună cu cinci marinari hotărâseră să doarmă sub cerul liber, pe prelate şi blănurile de lup, învelindu-se doar cu sacii de dormit. Sigur că, dacă avea să se strice vremea, vor intra la adăpostul cortului – şi, după câteva momente de reflecţie, Goodsir decise că e mai bine să se culce afară cu ei, mai degrabă decât să stea înăuntru doar cu locotenentul Gore, oricât de destoinic şi de cordial

ar fi părut acesta.

Lumina îl înnebunea cel mai tare. Se mai întunecă puţin pe la miezul nopţii, însă la 8:00 p.m. cerul fusese la fel de strălucitor ca acela al unei seri de vară londoneze, iar Goodsir nu reuşea cu niciun chip să adoarmă. Uite la el, era mai obosit decât i se întâmplase vreodată să fie şi nu reuşea să pună geană pe geană. Îşi dădu seama că nu poate să doarmă şi din cauză că-l durea tot corpul în urma cumplitelor eforturi fizice de peste zi. Îi păru rău că nu avusese inspiraţia să-şi ia puţin laudanum la el. O înghiţitură mică i-ar mai fi alinat starea proastă şi l-ar fi ajutat să doarmă. Spre deosebire de anumiţi doctori autorizaţi să prescrie medicamente, Goodsir nu era narcoman – ci folosea diferitele substanţe pe bază de opiu doar atunci când nu putea să doarmă, sau când avea nevoie să se concentreze mai bine. Nu mai des de una, două dăţi pe săptămână.

Şi era foarte, foarte *frig.* După ce mâncase supa şi carnea din conserve, rătăcise puţin printre bolovanii de gheaţă în căutarea unui loc unde să se uşureze – de asemenea o premieră pentru el. Atunci pricepuse că trebuia să se ocupe de această afacere cu maximă viteză, dacă voia să evite degerarea anumitor părţi anatomice extrem de însemnate. Apoi se aşeză pe unul din aşternuturile din blană de lup, îşi desfăşură sacul de dormit şi se strecură înăuntru.

Dar nu reuşea să se încălzească. Des Voeux îi explicase că trebuia să-şi scoată cizmele şi să le pună şi pe ele în sacul de dormit pentru ca pielea să nu le îngheţe peste noapte; şi, la un moment dat, Goodsir îşi înţepă laba piciorului de crampoanele uneia dintre ele. Toţi ceilalţi oameni îşi păstraseră hainele pe ei. Nu pentru prima oară în timpul acelei zile, Goodsir îşi dădu seama că toate straturile acelea de lână groasă de pe

el erau îmbibate de transpiraţia şi emanaţiile lui din ziua respectivă. Din ziua aceea cumplită şi nesfârşită.

Pe la miezul nopţii lumina se mai reduse, aducând mai mult cu un amurg, şi pe cer apărură şi câteva stele – ba nu, nu stele, ci planete, îşi zise Goodsir mai bine informat acum în urma lecturilor sale particulare şi a timpului petrecut la observatorul înjghebat ad-hoc în vârful aisbergului cu doi ani în urmă. Însă lumina nu dispăru complet.

Şi nici frigul. Pentru că nu se mai mişca nicicum, trupul subţirel al lui Goodsir rămăsese fără apărare în faţa gerului care se furişa dinspre gheaţă peste aşternuturile groase ca un prădător cu gheare tăioase, pătrunzând până la el prin deschizătura mult prea largă a sacului de dormit. Goodsir începu să dârdâie. Dinţii îi clănţăneau amarnic.

De jur împrejurul lui, cei patru bărbaţi care dormeau – doi stăteau de veghe – sforăiau atât de tare, că micuţul doctor se întrebă dacă nu cumva horcăiturile şi hârâiturile lor nu puteau fi auzite de echipajele rămase pe navele de la nord-vest de ei, dincolo de nenumăratele creste de gheaţă – *o, Doamne Preasfinte, va trebui să le escaladăm şi la întoarcere.*

Goodsir dârdâia în continuare. În ritmul acesta, precis că nu va mai apuca dimineaţa. Vor încerca să-l scoată din aşternuturi, însă nu vor găsi acolo decât un cadavru congelat şi contorsionat de chinurile dinaintea morţii.

Se cuibări cât putu mai adânc în sacul de dormit, strângând cât mai bine deschizătoarea de deasupra, preferând să-şi inhaleze izul acru al propriei transpiraţii şi celelalte putori ale emanaţiilor personale decât să mai rămână expus la aerul acela îngheţat.

Dar, pe lângă lumina aceea perfidă şi pe lângă frigul acela şi mai perfid ce-şi croia neabătut drum până în

oasele lui – frig al morţii, înţelese abia acum Goodsir, frig al mormântului şi al stâncii negre de deasupra pietrelor funerare de pe Insula Beechey –, mai era şi zgomotul. Medicul crezuse că se obişnuise cu geamătul prelung al lemnului din care era construită nava, crezuse că se obişnuise cu plesnetul ocazional al îmbinărilor metalice din noaptea eternă a celor două ierni, crezuse că se obişnuise cu scrâşnetul gheţii care ţinea vasul lor în încleştare de menghină, dar aici, sub cerul liber, fără nimic altceva între el şi gheaţă decât câteva straturi de lână şi blană de lup, vaierul şi zbuciumul ei erau absolut cumplite. I se părea că încearcă să adoarmă pe burta unui monstru viu. Îl cuprinse ameţeala din cauza senzaţiei, oricât de exagerată ar fi fost aceasta, că simte cum se mişcă gheaţa sub el. Şi nu ştiu ce altceva să facă decât să-şi strângă mai mult genunchii la piept, în poziţie fetală.

La un moment dat, cam pe la ora 2:00 a.m. – se uitase la ceas la lumina filtrată prin deschizătura sacului de dormit – după ce alunecase într-o binecuvântată stare de semiconştienţă cumva asemănătoare cu somnul, Harry D.S. Goodsir fu trezit de două bubuituri asurzitoare.

Luptându-se din greu cu sacul lui ţeapăn din cauza transpiraţiei îngheţate, aidoma unui nou-născut ce încearcă să-şi sfâşie căiţa, Goodsir reuşi să-şi elibereze capul şi umerii. Aerul rece al nopţii îl izbi cu atâta putere în faţă, că simţi cum i se opreşte inima. Soarele strălucea deja pe cer.

— Ce e? strigă el. Ce s-a întâmplat?

Ofiţerul de punte Des Voeux şi trei dintre marinari ieşiseră deja din culcuşurile lor, înarmaţi cu nişte cuţite lungi. Probabil că se culcaseră cu ele în mâinile înmănuşate. Locotenentul Gore ţâşnise din cortul Holland cu un pistol în mâna fără mănuşă – *fără!* –

mănuşă!

— Raportează! răcni Gore la Charlie Best, unul dintre marinarii de strajă.

— Urşii, dom' lent, spuse Best. Doi. Al dracu' de mari. S-a tot frecat p-aci toată nopticica – ţineţi minte că-i văzurăm cam cu un kilometru înainte să facem tabăra – da' a venit tot mai aproape şi tot mai aproape şi ne-a tot târcolit că io şi John traserăm cu puştile ca să-i gonim de-acilea.

„John" era cealaltă santinelă din noaptea aceasta, John Morfin, marinar în vârstă de douăzeci şi şapte de ani.

— Amândoi aţi tras? întrebă Gore.

Locotenentul se urcase deja în cel mai înalt punct al unui troian din apropiere şi cerceta zona prin telescopul său din bronz. Goodsir se întrebă cum de mâinile lui goale nu i se lipiseră încă de metalul îngheţat.

— Da, domnu' lent, răspunse Morfin, reîncărcându-şi arma cu mişcări neîndemânatice din cauza mănuşilor groase de pe mâini.

— I-aţi nimerit? se interesă şi Des Voeux.

— Da, răspunse Best.

— Da' degeaba, se arătă necăjit Morfin. Doar cu puşcoacele astea şi de la treij de paşi. Urşii ăştia dă p-acilea are cururi groase şi căpăţâni şi mai groase. Da' i-am lovit cât să se sparie şi s-o tulea d-aci.

— Nu-i văd, anunţă locotenentul Gore, aflat la trei metri înălţime pe movila de gheaţă.

— Noi zicem că a ieşitără din găurile alea mici din gheaţă, spuse Best. Ăl mai mare fugea încolo când trase John. Noi ziserăm că l-am doveditără, da' nu-i găsirăm hoitu' acolo. A dispărut.

Când tractaseră sania, oamenii observaseră zonele acelea unde gheaţa era mai subţire – nişte ochiuri în

gheaţă, nu tocmai rotunde, cu diametrul de un metru şi un pic, prea mari pentru găurile pe care le făceau focile pentru a putea respira, însă prea mici şi prea depărtate una de cealaltă pentru a fi fost folosite de urşii polari şi în permanenţă acoperite cu o crustă de câţiva centimetri de gheaţă fină. În prima clipă descoperirea acestor găuri le alimentase speranţa că vor da de apă curată, dar îşi dăduseră curând seama că erau mult prea distanţate una de alta, prea puţine şi prea înşelătoare. Spre sfârşitul după-amiezii, marinarul Ferrier, aflat în fruntea convoiului, aproape căzuse într-una – de fapt, intrase cu piciorul stâng până deasupra genunchiului – fapt care-i obligase să se oprească suficient timp cât bietul om, rebegit de frig, să apuce să-şi pună cizme, pulovere, ciorapi şi nădragi uscaţi.

— Oricum venise timpul să vă schimbe Ferrier şi Pilkington, zise locotenentul Gore. Bobby, adu muscheta din cort.

— Mă înţeleg mai bine cu puşca, domnule, se opuse Ferrier.

— Ba io puşc mai bine cu muşcheta, dom' lent, fu de acord masivul infanterist.

— Atunci ia tu muscheta, Pilkington. Alicele de puşcă n-ar fac decât să enerveze fiarele astea şi mai tare.

— 'Ţeles, să trăiţi!

Tremurând mai degrabă din cauza celor două ceasuri petrecute în frig decât a vreunei spaime, Best şi Morfin îşi traseră cizmele din picioare şi se strecurară, pe jumătate deja adormiţi, în culcuşurile lor. Soldatul Pilkington şi Bobby Ferrier îşi îndesară picioarele umflate în cizmele scoase de la căldura sacilor de dormit şi porniră pleoştiţi spre crestele din apropiere ca să facă de strajă.

Dârdâind mai rău ca oricând, simţindu-şi şi nasul, şi obrajii amorţiţi, pe lângă degetele de la mâini şi

picioare, Goodsir se ghemui şi el sub aşternuturi, rugându-se să poată adormi.

Nici vorbă, din păcate.

Cam peste vreo două ore, ofiţerul de punte Des Voeux a dat deşteptarea, strigând cu voioşie:

— Haideţi, băieţi, ne aşteaptă o zi lungă!

Mai aveau încă treizeci şi cinci de kilometri de drum până la Ţinutul King William.

11
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’ longitudine vestică 98°23’
9 noiembrie 1847

— Ai îngheţat până-n măduva oaselor, Francis, spune comandantul Fitzjames. Vino în Sala Comună de la pupă să bei nişte coniac.

Crozier ar prefera să bea nişte whisky, dar va trebui să se mulţumească cu un păhărel de coniac. O ia înaintea căpitanului navei *Erebus* pe tambuchiul lung şi strâmt, spre ceea ce fusese cabina personală a căpitanului Sir John Franklin şi care este acum corespondenta Sălii Mari de pe *Terror* – bibliotecă, loc unde se strâng ofiţerii în timpul lor liber şi, la nevoie, sală de consfătuiri. Crozier e de părere că asta spune multe despre caracterul lui Fitzjames care, după moartea lui Sir John, a preferat să rămână în cabina lui minusculă şi a reamenajat cabina aceasta spaţioasă de la pupă, transformând-o în sală de recreere, folosită uneori şi ca infirmerie.

Cu excepţia unei raze plăpânde de lumină care răzbate din Sala Comună, tambuchiul este cufundat în beznă. Iar puntea este mult înclinată în direcţie opusă de locul unde se află *Terror,* spre babord, cu prora cufundată în apă. Cu toate că cele două nave sunt aproape identice, Crozier observă şi câteva deosebiri. În primul rând, parcă HMS *Erebus* are alt miros – pe lângă bine cunoscuta duhoare de ulei de lampă, oameni murdari, haine jegoase, luni întregi de prăjelniţe, praf de cărbune, găleţi cu urină şi respiraţii împuţite care atârnă în aerul rece şi umed, se mai simte şi altceva. *Erebus* duhneşte mai tare a teamă şi

deznădejde.

În Sala Comună se află doi ofiţeri care îşi fumează pipele, locotenentul Le Vesconte şi locotenentul Fairholme. Ambii se ridică de pe scaune, fac un semn de salut către cei doi căpitani şi se retrag, trăgând uşa glisantă în spatele lor.

Fitzjames descuie un dulap şi scoate o sticlă de coniac. Îi toarnă lui Crozier o porţie zdravănă într-unul din paharele de cristal pentru apă care îi aparţinuseră lui Sir John. Şi îşi toarnă şi lui o porţie ceva mai mică. Deşi fostul şef al expediţiei adusese la bord, pentru uz personal, cât şi pentru ofiţerii săi, o mulţime de articole delicate din porţelan şi cristal, nu există pahare de coniac. Căci Franklin fusese un abstinent convins.

Crozier nu-şi adulmecă băutura, aşa cum se procedează îndeobşte. Îşi termină coniacul din trei înghiţituri mari şi i-l întinde lui Fitzjames să i-l reumple.

— Îţi mulţumesc pentru că ai venit atât de repede, începe Fitzjames. Sincer, aşteptam să-mi trimiţi un mesaj de răspuns, nu să vii tu personal.

— Răspuns la ce? se încruntă nedumerit Crozier. N-am mai primit nicio veste de la tine de mai bine de o săptămână, James.

Fitzjames se holbează la el.

— Vrei să zici că n-ai primit niciun mesaj în seara asta? L-am trimis pe soldatul Reed la tine cam acum cinci ore. Când am văzut că nu se întoarce, am bănuit că petrece noaptea la voi.

Crozier clatină trist din cap.

— Offf.. La naiba, murmură Fitzjames.

Crozier scoate din buzunar ciorapul de lână şi îl aşază pe masă. În lumina mai puternică a lămpii din tavan, ciorapul pare întreg.

— L-am găsit pe drumul încoace. Mai aproape de

nava ta decât de a mea.

Fitzjames ridică ciorapul şi îl priveşte cu amărăciune.

— Am să întreb oamenii dacă-l recunosc cumva, zice el.

— Se poate să fi aparţinut unuia dintre ai mei, spune cu blândeţe Crozier.

În câteva cuvinte doar, îl pune la curent pe Fitzjames cu atacul petrecut, cu rănile fatale căpătate de soldatul Heather şi cu dispariţia lui William Strong şi a tânărului Tom Evans.

— Patru într-o singură zi, spune Fitzjames, turnând coniac în ambele pahare.

— Aşa este. Ce era în mesajul pe care mi l-ai trimis?

Fitzjames îi explică cum, pe tot parcursul zilei, fusese observat ceva care se mişca printre bolovanii de gheaţă, dincolo de raza de lumină a lanternelor lor. Oamenii trăseseră cu armele de mai multe ori, însă echipele trimise în recunoaştere nu descoperiseră nici sânge, nici vreo altă urmă.

— Îmi cer scuze, Francis, că a tras tembelul ăla de Bobby Johns în tine. Oamenii mei sunt cu nervii întinşi la maximum.

— Sper că nu chiar atât de întinşi încât să-şi închipuie că fiara aia dintre gheţuri ar putea striga la ei în engleză, comentează sarcastic Crozier, luând încă o înghiţitură de coniac.

— Nu, nu. Sigur că nu. A fost o nerozie pură. Îl tai pe Johns de la raţia de rom pe două săptămâni de acum înainte. Te rog încă o dată să mă ierţi.

Crozier oftează.

— Nu face asta. Rupe-i curul, dacă vrei, dar nu-l lăsa fără rom. Vasul ăsta e şi aşa mult prea mohorât. Să ştii că Lady Silence era cu mine şi poate că Johns i-a văzut parka aia afurisită şi a crezut că-i altceva. Să-mi fie învăţătură de minte altădată.

— Silence era cu tine?

Sprâncenele lui Fitzjames sunt mai curioase decât tonul lui.

— Habar n-am ce mama dracului căuta pe gheaţă, scrâşneşte Crozier, cu gâtul iritat de frig şi de strigătele de mai devreme. Şi eu am fost pe punctul s-o împuşc la vreo patru sute de metri de voi, atunci când am văzut ceva furişându-se spre mine. Probabil că tânărul Irving întoarce *Terror* cu fundul în sus chiar acum, disperat că nu dă de ea. Mare greşeală am făcut să-l pun pe băiatul ăsta să aibă grijă de curva aia eschimosă.

— Oamenii cred că-i un fel de Iona.

Şoapta lui Fitzjames abia dacă se aude. E foarte prudent, căci sunetul trece extrem de uşor prin pereţii subţiri ai punţii inferioare.

— Şi de ce n-ar crede?

Acum Crozier simte efectul alcoolului. N-a mai pus picătură în gură de noaptea trecută. Şi îl simte şi în stomac, şi în mintea-i ostenită.

— Femeia a apărut brusc cu vraciul ăla de i-a fost ori tată, ori bărbat chiar în ziua când a început toată nebunia asta. Ceva i-a smuls limba din rădăcină. Şi atunci te întreb eu: de ce n-ar *crede* oamenii că ea e cauza problemelor noastre?

— Dar o ţii pe *Terror* de mai bine de cinci luni, spune Fitzjames fără pic de reproş în glas; doar curiozitate.

Crozier ridică din umeri.

— Nu cred în vrăjitoare, James. De fapt, nu prea cred nici în povestea cu Iona. Dar cred că dacă o lăsăm de izbelişte printre gheţuri, creatura aia o s-o sfârtece cu totul, aşa cum o face chiar acum cu Strong şi Evans. Şi poate şi cu soldatul tău, Reed. Nu-i el infanteristul ăla roşcovan care mai tot timpul voia să discute despre scriitoraşul acela... Dickens?

— William Reed, da, el era, zice Fitzjames. Cel mai rapid în întrecerile de alergare de acum doi ani, pe Insula Disko. Mi-am închipuit că un om care poate fugi atât de repede…

Se întrerupe şi îşi muşcă buzele.

— Ar fi trebuit să aştept dimineaţa şi abia atunci să-l trimit la tine.

— La ce bun? se miră Crozier. Nu-i mai multă lumină. De fapt, nici măcar la prânz nu-i lumină. Nu mai contează dacă-i zi sau noapte. Şi aşa va fi încă patru luni de acum înainte. În plus, din câte ni s-au tot întâmplat, ştim că fiara aia nu vânează doar noaptea… ori doar pe întuneric. Poate că Reed al tău o să apară. Ştii bine că ni s-au mai rătăcit mesagerii printre gheţuri şi înainte. Şi au apărut după vreo cinci, şase ore, degeraţi şi înjurând de mama focului.

— Poate aşa va fi, spune Fitzjames, cu îndoială în glas. Am să trimit echipe de căutare mâine dimineaţă.

— Exact asta vrea şi creatura să facem.

Vocea lui Crozier este extrem de obosită.

— Poate că aşa este, repetă Fitzjames, dar chiar tu mi-ai spus că şi azi noapte, şi azi, toată ziua, ai trimis oameni afară să-i caute pe Strong şi pe Evans.

— Dacă nu l-aş fi luat cu mine pe Evans când îl căutam pe Strong, puştiul ăla ar mai fi încă în viaţă.

— Thomas Evans, murmură dus pe gânduri Fitzjames. Mi-l aduc aminte. Un băiat mai zdravăn. Nu tocmai un puşti, nu-i aşa, Francis? Trebuie să fi avut… cât? Douăzeci şi doi, douăzeci şi trei de ani?

— A făcut douăzeci în mai, Tommy al nostru, spune Crozier. Prima lui zi de naştere serbată la bord a fost chiar în ziua când am plecat în expediţie. Ceilalţi s-au amuzat şi l-au ras în cap ca să-şi ţină bine minte a optsprezecea aniversare. Nu s-a supărat. Prietenii lui zic că mereu a fost prea dezvoltat pentru vârsta lui. A

fost pe HMS *Lynx* şi înainte de asta a fost pe o navă comercială din India. A intrat în marină la treisprezece ani.

— Ca şi tine.

Crozier râde cu tristeţe:

— Ca şi mine. Şi la ce mi-a folosit?

Fitzjames pune sticla de coniac la loc în dulap şi se întoarce la masa lungă.

— Spune-mi, Francis, e adevărat că te-ai deghizat în servitor negru pe nava lui Hoppner atunci când aţi fost prinşi de gheţuri tot aici în… să fi fost în ’24?

Crozier râde iarăşi, cu ceva mai multă veselie.

— Chiar aşa. În ’24 a fost. Atunci eram mus pe nava *Hecla,* condusă de căpitanul Parry, şi am pornit către nord împreună cu *Fury* a lui Hoppner încercând să găsim tot Pasajul ăsta blestemat. Planul lui Parry era ca ambele nave să treacă prin Strâmtoarea Lancaster şi să coborâm apoi prin Canalul Prince Regent – că abia după expediţia din ’33 a lui John şi James Ross am aflat că Boothia e, de fapt, o peninsulă. Parry îşi imagina că poate ocoli Boothia pe la sud, pentru ca apoi să se repeadă cu toată viteza înainte, până ajunge la linia de coastă descoperită de Franklin cu şapte ani în urmă. Însă Parry a pornit prea târziu. Poţi să-mi spui tu cum se întâmplă de toţi afurisiţii ăştia de comandanţi de expediţii ridică prea târziu ancora? Şi mare noroc am avut că am reuşit să ajungem în Strâmtoarea Lancaster, deşi cu o lună mai târziu decât intenţionasem, abia pe zece septembrie. Şi până pe treişpe septembrie au venit gheţurile şi nu mai aveam nicio şansă să trecem prin strâmtoare, aşa că Parry, cu *Hecla* a noastră, şi locotenentul Hoppner, cu *Fury* a lui, au luat-o la goană spre sud cu coada între picioare. S-a iscat o vijelie care ne-a împins în Golful Baffin şi al dracului de norocoşi am fost, ascultă tu la mine, că am

reuşit să găsim un loc unde să ne adăpostim într-un golfuleţ foarte mic şi foarte drăgălaş lângă Canalul Prince Regent. Zece luni am stat acolo. Ne-au degerat şi ţâţele.

— Dar, surâse uşor Fitzjames, nu reuşesc să mi te imaginez deghizat în servitor negru. Crozier dă amuzat din cap şi mai soarbe din pahar.

— Şi Parry, şi Hoppner erau adepţii organizării de baluri mascate în timpul iernilor petrecute între gheţuri. Pe ăsta de care vorbeşti îl pusese Hoppner la cale – îl şi numise „Marele Carnaval Veneţian” – şi trebuia să aibă loc în prima zi de noiembrie, exact atunci când scade cel mai tare moralul oamenilor, împreună cu soarele care dispare dincolo de orizont şi care nu se mai vede luni întregi. Parry a ieşit pe *Hecla* în mantia aia uriaşă pe care n-a dat-o jos nici măcar atunci când s-au adunat toţi oamenii – majoritatea erau costumaţi, pentru că pe fiecare navă aveam câte un cufăr mare cu costume – şi când, în cele din urmă, şi-a scos mantia, l-am văzut pe Parry costumat în infanteristul ăla bătrân cu un picior de lemn, care obişnuia să cânte la scripcă lângă Chatham pe câte o juma’ de penny. Ţi-l aduci aminte? Sau, nu, n-ai de unde, că eşti prea tânăr. Şi uite-l pe Parry – dacă mă întrebi pe mine, mereu am fost de părere că ticălosul ăla şmecher ar fi vrut să se facă actor, nu căpitan de navă – cum îl imită în cele mai mici amănunte: scârţâie la scripca aia a lui, ţopăie pe piciorul fals din lemn şi ţipă din toţi bojocii: „Luminăţia ta, dă-i şi lu’ bietu’ Joe un bănuţ, că şi-a pierdut picerile luptând pentru Rege şi ţară!” Şi oamenii au râs de s-au căcat pe ei. Dar, ce să vezi? Hoppner, care, zic eu, că era şi mai înnebunit după caraghioslâcurile astea decât era Parry, apare la bal travestit în doamnă de viţă nobilă, îmbrăcat după ultima modă de la Paris din anul ăla – adică talie joasă,

crinolina uriaşă încreţită peste cur, şi toate alelalte. Iar eu, unul, pentru că în vremurile alea eram plin de energie, ca să nu zic că eram şi mult prea prost, într-un cuvânt, aveam douăj’ şi ceva de ani, eu, cum ziceam, am apărut deghizat ca negrişorul lui Hoppner – adică aveam pe mine o livrea adevărată pe care o cumpărase ticălosul ăla de Henry Parkyns Hoppner dintr-un magazin din Londra, cu uniforme pentru slugi de filfizoni, şi o adusese pe navă special pentru mine.

— Şi oamenii s-au distrat? îl întrebă Fitzjames.

— Păi, cum? Au râs de s-au căcat pe ei a doua oară – nici nu l-au mai băgat în seamă pe Parry cu piciorul lui de lemn din momentul când a apărut Hoppner travestit în damă şi cu mine care-i ţineam trena la spate. De ce să nu se fi căcat pe ei de atâta râs? De ce să nu fi râs până făceau crampe la burtă toţi coşarii ăia de acolo, şi domnişoricile cu mustăţi şi panglici în peruci, şi telalii şi evreii cu nasuri coroiate, şi zidarii, şi războinicii din Scoţia, şi prostituatele din Londra, şi cadânele care dansau din buric? De ce să nu fi râs toţi ăştia? Închipuie-ţi numai! Tânărul Crozier, deja prea vârstnic să mai fie mus, dar prea tânăr să fie locotenent, visând să ajungă amiral într-o bună zi, uitând, de fapt, că nu-i decât o slugă proastă din Irlanda.

Câteva clipe Fitzjames nu spune nimic. Crozier aude iarăşi sforăiturile şi vânturile oamenilor care dorm în hamacuri spre prora navei cufundate în întuneric. Îi pare rău că şi-a încheiat astfel povestirea – niciodată nu vorbeşte aşa cu nimeni dacă e treaz – dar îşi doreşte ca Fitzjames să scoată iarăşi coniacul. Sau whisky-ul.

— Când au scăpat dintre gheţuri *Fury* şi *Hecla*? îl întreabă Fitzjames.

— La douăzeci iulie în vara următoare, spune

Crozier. Dar probabil că ştii restul poveştii.

— Ştiu doar că *Fury* a fost distrusă.

— Aşa a fost, zice Crozier. La cinci zile după ce gheaţa s-a mai înmuiat – ne tot târam pe lângă ţărmul Insulei Somerset, încercând să ne ţinem cât mai departe de banchiză, încercând să ne ţinem cât mai departe din calea bulgărilor ălora păcătoşi de calcar care cad mereu de pe stânci – deci, la cinci zile după ce am pornit din nou, o altă vijelie a împins-o pe *Fury* pe o limbă de pământ. Am tractat-o cu oamenii şi am reuşit s-o scoatem de acolo – cu multă sudoare, îţi imaginezi tu – dar după aia ambele nave s-au blocat iarăşi între gheţuri şi a venit spre noi un afurisit de aisberg, la fel de mare e nenorocitul ăla dintre *Erebus* şi *Terror,* şi o izbeşte pe *Fury* de malul îngheţat, îi smulge cârma, îi crapă fundul şi îi face zob carena. Echipajul a dat la pompe – patru aveam – în schimburi, zi şi noapte, doar ca s-o ţinem pe linia de plutire.

— Şi aţi şi reuşit ceva vreme, intervine Fitzjames.

— Cam două săptămâni. Ba chiar am încercat s-o legăm de un aisberg, dar afurisitul ăla de cablu a plesnit. Şi după aia Hoppner a încercat s-o ridice ca să ajungă la chilă – întocmai cum a vrut să facă Sir John cu *Erebus* – dar a venit viscolul şi praful s-a ales de ideea asta a lui. Exista riscul ca ambele nave să fie împinse pe coasta de sub vânt a promontoriului. În cele din urmă, oamenii s-au prăbuşit unul câte unul peste pompe – prea extenuaţi ca să ne mai înţeleagă ordinele – şi la douăzeci şi unu august Parry le-a cerut tuturor să se urce pe *Hecla* şi biata *Fury* a fost împinsă pe ţărm de un grup de aisberguri care s-au izbit cu putere de ea, blocând orice ieşire la apă ar mai fi avut. Nici dacă voiam nu o mai puteam remorca. Gheţurile o făceau fărâme chiar sub ochii noştri. Şi abia am scăpat cu *Hecla* de acolo, dar cu toţi oamenii dând la pompe

zi şi noapte şi cu marangozii trudind douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru ca s-o peticească cât de cât. Prin urmare, expediţia noastră s-a sfârşit astfel: nu am reuşit să ne apropiem de Pasaj, sau măcar să descoperim noi ţinuturi, şi am pierdut o navă, iar Hoppner a fost trimis în faţa curţii marţiale, iar Parry a considerat că *şi el* a fost judecat de curtea marţială, de vreme ce Hoppner s-a aflat sub comanda lui.

— Dar, din câte îmi aduc aminte, a fost achitat, zice Fitzjames. Ba chiar elogiat.

— Elogiat, dar nu şi promovat, spune Crozier.

— Dar aţi supravieţuit cu toţii.

— Da.

— Şi eu vreau să supravieţuiesc *acestei* expediţii, Francis, spune Fitzjames, pe un ton coborât, dar plin de hotărâre.

Crozier dă din cap. Îl înţelege. Şi el vrea asta.

— Ar fi trebuit să facem ce a făcut Parry atunci şi să punem ambele echipaje pe *Terror* încă de acum un an şi să ne ducem spre est, ocolind Ţinutul King William.

Acum este rândul lui Crozier să ridice din sprâncene. Nu se miră pentru că Fitzjames acceptă ideea că este vorba despre o insulă – excursia de recunoaştere de la sfârşitul verii aproape că reuşise să risipească toate îndoielile în această privinţă –, ci pentru că acceptă gândul că ar fi putut să se îndrepte într-acolo toamna trecută, abandonând nava lui Sir John. Crozier ştie prea bine că niciun lucru nu e mai greu pentru un căpitan din Marina oricărui stat decât să-şi părăsească nava. Şi cu mult mai greu le este căpitanilor din Marina Regală să conceapă că ar putea face una ca asta. Deşi *Erebus* fusese cu numele sub comanda lui Sir John Franklin, adevăratul ei căpitan fusese în permanenţă comandantul James Fitzjames.

— Prea târziu acum.

Crozier nu se simte prea bine. Este frig în Sala Comună, care are câţiva pereţi exteriori – cei doi bărbaţi îşi văd clar aburii respiraţiei – dar tot e cu cincisprezece, douăzeci de grade mai cald decât afară, pe gheaţă, şi picioarele lui Crozier, degetele mai ales, par a se topi într-un val uriaş de junghiuri şi înţepături ca făcute cu mii de ace înroşite în foc.

— Aşa este, e de acord Fitzjames, dar ai dat dovadă de înţelepciune în august, când ai trimis cu sania o parte din proviziile şi echipamentele noastre pe Ţinutul King William.

— N-a fost decât o părticică din ce va trebui să ducem acolo în cazul în care aceea va fi tabăra noastră, spune cam răstit Crozier.

Ordonase ca aproximativ două tone de conserve, îmbrăcăminte, corturi, truse de scule şi truse de prim-ajutor să fie coborâte de pe nave şi depozitate pe ţărmul de nord-vest al insulei pentru eventualitatea în care ar fi obligaţi să abandoneze în pripă navele în timpul iernii. Însă transportul până la locul stabilit durase ridicol de mult timp şi fusese extrem de riscant. În urma multor săptămâni de trudă amarnică reuşiseră să ducă doar o tonă de tot felul de lucruri – corturi, mantale groase, unelte şi conserve cât să le ajungă câteva săptămâni. Nimic mai mult.

— Creatura aia n-o să ne lase să stăm aici, adaugă el în şoaptă. Ne-am fi putut muta cu toţii în corturi încă din septembrie – ţii minte că am nivelat locul şi puteam înălţa vreo douăzeci şi cinci de corturi acolo – însă locul este mult mai greu de apărat decât sunt navele.

— Nu, n-am fi în siguranţă acolo, spune Fitzjames.

— Presupunând că navele noastre vor trece cu bine peste iarnă.

— Aşa este, admite Fitzjames. Ai auzit, Francis, că

unii dintre marinarii de pe ambele vase au botezat creatura aia cu numele Terror?

— Nu!

Crozier se simte profund ofensat. Nu doreşte ca numele navei sale să fie folosit în asemenea scopuri malefice, chiar dacă e vorba despre o glumă a echipajelor. Dar o singură privire în ochii verzi-căprui ai comandantului James Fitzjames este suficientă să-l facă să priceapă că tânărul este foarte serios. Şi la fel de serioşi trebuie că sunt şi oamenii lor.

— Terror. Teroarea, zice el şi simte gust de fiere.

— Ei zic că nu-i un animal, continuă Fitzjames. Aproape toţi oamenii cred că niciun animal nu poate fi atât de viclean, ci doar o creatură nemaivăzută... o creatură supranaturală... Şi mai cred că în bezna aia dintre gheţuri se ascunde un demon.

Atât de dezgustat e Crozier, că îi vine să scuipe.

— Demon, mârâie el plin de dispreţ. Îmi vorbeşti despre aceiaşi marinari care cred în fantome şi în zâne şi în Iona, sirene, blesteme şi monştri marini.

— Te-am văzut cu ochii mei cum ai zgâriat vela ca să chemi vântul, surâde Fitzjames.

Crozier nu-i răspunde.

— Ai trăit suficient de mult şi ai călătorit în toate colţurile lumii şi ai văzut lucruri care întrec închipuirea omenească, adaugă tânărul încercând, în mod evident, să însenineze atmosfera.

— Chiar aşa, scoase Crozier un hohot scurt de râs. Pinguinii! Ce n-aş da să fie ei cele mai mari animale de pe aici, aşa cum se pare că e cazul la Polul Sud.

— Adică nu sunt urşi albi la Polul Sud?

— Nu sunt. Ori noi n-am reuşit să vedem vreunul. De fapt niciun vânător şi niciun explorator n-a văzut vreun urs alb acolo în cei şaptezeci de ani de când ştim noi că se organizează expediţii spre şi în jurul acelui tărâm

alb, vulcanic, îngheţat.

— Iar tu şi cu James Ross aţi fost primii oameni care au zărit continentul. Şi vulcanii.

— Da, noi am fost. Iar expediţia noastră i-a fost de mare folos lui Sir James. S-a însurat cu o tânără minunată, a fost făcut cavaler, s-a îmbogăţit, iar acum e fericit la căldură. În vreme ce eu… eu mă aflu… aici.

Fitzjames îşi drege glasul ca şi cum ar dori să schimbe subiectul.

— Ştii, Francis, până la călătoria asta, chiar am fost sigur că există o Mare Polară. Am fost convins că Parlamentul nu s-a înşelat când a acceptat teoriile aşa-zişilor experţi polari chiar în iarna dinaintea plecării noastre, mai ţii minte? S-a scris în *Times* despre ele, despre bariera termobarică, despre Curentul Golfului care curge pe sub gheaţă şi încălzeşte Marea Polară, despre continentul nevăzut care aproape sigur există acolo. Erau atât de încredinţaţi de existenţa lui, încât începuseră chiar să propună şi să adopte legi care să permită ca deţinuţii de la Southgate şi alte închisori să fie duşi pe acest Continent Polar de Nord, la câteva sute de mile de locul unde ne aflăm noi acum, să încarce cărbunele despre care se spunea că ar exista în cantităţi imense.

De această dată, Crozier este realmente amuzat.

— Da, da, şi cărbunii ar fi urmat să fie folosiţi la încălzirea hotelurilor şi la realimentarea navelor cu aburi care vor face curse regulate pe Marea Polară cel mai târziu din 1860. Doamne, ce n-aş da acum să fiu şi eu puşcăriaş la Southgate. Ştii tu, James, că, prin lege şi din motive umanitare, celulele lor sunt de două ori mai mari decât cabinele în care stăm acum şi e cald în ele, iar viitorul nostru ar fi asigurat dacă n-am avea nimic altceva de făcut decât să ne delectăm cu luxul acesta în aşteptarea veştii că a fost descoperit Polul

Nord şi începe colonizarea lui.

Acum râd amândoi.

Se aud nişte bufnituri de pe covertă – zgomot de paşi care aleargă – şi voci, şi căpitanii simt un val de aer rece la picioare când se deschide chepengul principal de la capătul tambuchiului. Apoi se aud alţi paşi grăbiţi pe trepte.

Se opresc din vorbă şi aşteaptă ciocănitul uşor în uşa subţire a Sălii Comune.

— Intră, spune comandantul Fitzjames.

Şi apare un marinar de pe *Erebus* care îi conduce pe doi oameni din echipajul de pe *Terror* – locotenentul de rang trei Irving şi un matelot pe nume Shanks.

— Îmi cer scuze că vă deranjez, domnule comandant Fitzjames, domnule căpitan Crozier, spune Irving.

Dinţii tânărului clănţănesc uşor. Nasul lung i s-a albit de la gerul năprasnic. Shanks nu şi-a lăsat muscheta din mâini.

— Domnul locotenent Little m-a trimis de urgenţă să-i raportez domnului căpitan Crozier.

— Spune, John, ce este? îi zice Crozier. Tot pe Lady Silence o cauţi?

O clipă, Irving pare luat prin surprindere. Apoi continuă:

— Am văzut-o printre gheţuri când s-au întors ultimele echipe de căutare. Dar, nu, domnule, domnul locotenent Little m-a trimis să vă aduc de îndată, pentru că…

Şi se întrerupe, de parcă ar fi uitat motivul.

— Domnule Couch, i se adresează Fitzjames marinarului de serviciu care îi condusese în Sala Comună pe cei doi bărbaţi de pe *Terror,* fii bun, te rog, şi aşteaptă în tambuchi. Şi închide şi uşa după dumneata. Mulţumesc.

Şi Crozier şi-a dat seama că încetaseră sforăiturile şi

scârţâitul hamacurilor. Mult prea multe urechi atente îi ascultau acum din zona rezervată echipajului.

După ce uşa se închide, Irving spune:

— S-au întors William Strong şi Tommy Evans, domnule.

Crozier clipeşte uluit.

— Cum adică *s-au întors*? Vrei să zici că trăiesc?

Simte un val de speranţă şi optimism cum n-a mai simţit de luni de zile.

— O, nu, domnule, răspunde Irving. De fapt… doar… un cadavru. L-a descoperit un băiat din echipele de căutare la parapetele de la pupă… cam acum o oră. Marinarii de cart zic că n-au observat nimic. Dar a apărut acolo, domnule. Şi domnul locotenent Little ne-a ordonat mie şi lui Shanks să plecăm la *Erebus* ca să vă informăm cât de repede suntem în stare, domnule căpitan. Marinarul Shanks Mare, vreau să zic.

— Ce? izbucneşte Crozier. Un singur cadavru? *S-a întors pe navă?*

Căpitanul de pe *Terror* nu mai pricepe nimic.

— Mi s-a părut c-ai zis că s-au întors amândoi: şi Strong, şi Evans.

Chipul degerat al locotenentului de rang trei se face complet alb.

— Aşa am zis, domnule căpitan. De fapt, câte o jumătate din ei. Când ne-am dus să ne uităm la cadavrul proptit de parapete, a căzut şi… cum să spune eu… s-a desfăcut. Din câte ne-am putut da seama, de la brâu în sus este Billy Strong, iar de la brâu în jos e Tommy Evans.

Crozier şi Fitzjames se privesc îngroziţi.

12
GOODSIR

Latitudine 69°37’42”, longitudine 98°41’
Ţinutul King William, 24 mai – 3 iunie 1847

Echipa locotenentului Gore a ajuns la tumulul lui Sir James Ross de pe Ţinutul King William în seara zilei de 28 mai, după cinci zile cumplite de mers pe gheaţă.

Vestea bună – deşi nu au avut ştiinţă de ea decât cu câteva minute înainte să ajungă pe insulă – era că acolo se aflau bazine cu apă dulce. Cea proastă era că în majoritatea acestora lichidul fusese împrăştiat de către un lanţ aproape continuu de aisberguri – unele înalte de treizeci de metri, ba chiar mai mult – care fuseseră împinse peste bancurile de nisip şi ţărmul propriu-zis, iar acum se întindeau cât vedeai cu ochii pe curba uscatului, aidoma zidului unei fortăreţe albe. O zi întreagă le-a luat oamenilor escaladarea acestei ultime bariere. Pentru a uşura sania, au fost nevoiţi să lase pe gheaţă o mare parte din încărcătura de conserve, combustibil şi saci de dormit. Situaţia le-a fost mult înrăutăţită şi de faptul că unele conserve de supă şi carne de porc mucegăiseră şi le-au aruncat, rămânându-le pentru drumul de întoarcere doar provizii pe mai puţin de cinci zile – presupunând, fireşte, că restul conservelor nu se stricaseră şi ele. Şi, ca să pună capac tuturor acestor necazuri, au descoperit că şi aici, la ţărm, gheaţa avea tot opt metri grosime.

Pentru Goodsir, însă, Ţinutul King William – ori Insula, cum aveau să descopere ei mai târziu – s-a dovedit a fi cea mai mare dezamăgire din întreaga lui viaţă.

Vânturile băteau în permanenţă aprig pe insulele de la nord, Devon şi Beechey, făcând aproape imposibilă apariţia vieţii acolo chiar şi în condiţii meteorologice mai favorabile. Şi chiar dacă acolo nu creşteau decât licheni şi alte plante târâtoare, cele două insule erau adevărate Grădini ale Raiului în comparaţie cu ce au găsit ei pe Ţinutul King William. Dacă Insula Beechey se putea făli cu teren sterp, ceva nisip şi ceva pământ, stânci impunătoare şi un soi de plajă, niciuna dintre astea nu era de găsit pe King William.

Timp de o jumătate de oră după ce trecuse dincolo de bariera aisbergului, Goodsir nu-şi putu da seama dacă sub tălpi are sau nu teren solid. Se pregătise sufleteşte să sărbătorească împreună cu ceilalţi ocazia aceea specială când ar fi păşit pe *terra firma* pentru prima oară după mai bine de un an. Dar nici vorbă de aşa ceva. Dincolo de aisberguri gheaţa de mare devenea un talmeş-balmeş uriaş de gheaţă de ţărm şi era practic imposibil să-ţi dai seama unde se termina gheaţa şi începea ţărmul. De jur împrejurul lor totul era numai gheaţă, zăpadă murdară, şi iar gheaţă, şi iar zăpadă.

În cele din urmă, ajunseră într-o zonă unde vântul bătea cu putere, împrăştiind zăpada. Goodsir şi alţi câţiva marinari se aruncară în patru labe pe terenul acela solid, ca şi cum ar fi vrut să înalţe rugi de recunoştinţă. Însă pietrele mici de acolo erau îngheţate bocnă, tari precum pietrele din caldarâmul Londrei pe timp de iarnă şi de zece ori mai reci; iar frigul acesta le urcă pe sub izmene şi pe sub celelalte rânduri de haine, intrându-le în oase, apoi trecând prin mănuşile groase înspre palme şi degete. Invitaţie mută la cercurile infernului îngheţat al morţilor din adâncuri.

Au avut nevoie de alte patru ore ca să găsească tumulul lui Ross. O movilă de pietre de vreo doi metri

înălţime pe Stânca Victoriei, ori în apropiere de aceasta, va fi destul de uşor de găsit – aşa le promisese tuturor locotenentul Gore. Însă pe acest promontoriu expus intemperiilor, movilele de gheaţă aveau cam toate doi metri, iar vânturile puternice dărâmaseră de multă vreme pietrele mici din vârful tumulului, făcându-l foarte greu de identificat. Cerul sfârşitului de mai nu se întuneca complet nicicând, dar lumina lui estompată îi împiedica să vadă cum trebuie în spaţiul tridimensional ori să aprecieze corect distanţele. Singurii pe care reuşeau să-i desluşească erau urşii, şi numai din cauza mişcării lor. Vreo şase creaturi din acelea flămânde şi stranii îi urmăriseră de la distanţă întreaga zi. Tot restul era învăluit într-o strălucire alb-cenuşie. Un serac ce lor li se părea că ar avea vreo douăzeci şi ceva de metri înălţime şi că s-ar afla la vreo cinci sute de metri depărtare era, în realitate, doar la doi metri de ei şi nu avea decât vreo şaptezeci de centimetri. O bucată goală de pietriş şi piatră compactă ce li se părea a fi la vreo treizeci de metri distanţă era la un kilometru şi jumătate de ei, pe promontoriul amorf, erodat de vânturi.

Într-un final, reuşiseră să găsească tumulul – cam pe la ora 10 p.m., după cum arăta ceasul lui Goodsir, ceas care, culmea!, încă mai era în stare de funcţionare. Toţi erau într-atât de epuizaţi că le atârnau braţele la fel ca acelor maimuţe despre care auziseră atâtea poveşti; într-atât de epuizaţi că erau incapabili să mai articuleze un singur sunet. Până şi sania o abandonaseră la vreo opt sute de metri spre nord de locul unde urcaseră pe mal.

Gore scoase primul din cele două mesaje – ascultând de instrucţiunile lui Sir John, făcuse o copie a acestuia pe care o va pune bine mai la sudul coastei –, notă data şi îşi trecu numele. Se semnă şi ofiţerul de punte

Charles Des Voeux. Făcură sul misiva, o introduseră într-unul din cei doi cilindri etanşi din bronz pe care-i aduseseră cu ei şi, după ce l-au aruncat în mijlocul tumulului gol, puseră la loc pietrele, astupând orificiul.

— Bun, zise Gore. Gata.

Furtuna cu fulgere şi tunete se porni pe la miezul nopţii, la puţină vreme după ce ajunseseră, cu chiu, cu vai, înapoi la sanie şi începuseră să mănânce.

Lăsaseră pe suprafaţa de gheaţă păturile groase, blănurile de lup, sacii de dormit, foile de cort şi mare parte din conservele rămase, pentru a le fi mai uşor la escaladarea aisbergului. Bănuiau că, din moment ce mâncarea era închisă în conservele sigilate, nu avea cum să-i atragă pe urşii care mişunau adulmecând pe acolo şi, chiar dacă, prin absurd, i-ar fi atras, animalele nu ar fi putut să le deschidă. Planul era ca în cele două zile pe care le petreceau aici, pe uscat, să încerce să se descurce cu raţii reduse şi să se înghesuie cu toţii în cortul Holland. La hrana insuficientă din conserve s-ar fi putut adăuga, fireşte, orice vietate pe care ar fi putut-o vâna; însă visul acesta pălea cu repeziciune în faţa realităţii dezolante a locului.

După ce scoase vesela din compartimentele ingenios construite ale unor coşuri din răchită, Des Voeux începu să supravegheze pregătirea cinei. Din nefericire, trei din cele patru conserve alese pentru această primă masă pe uscat erau stricate. Ceea ce însemna că le rămâne doar jumătatea de porţie de carne de porc – tradiţională în zilele de miercuri şi după care oamenii se dădeau în vânt, pentru că era atât de gustoasă şi de împănată cu grăsime, dar evident insuficientă pentru a le ostoi foamea după o asemenea zi lungă de trudă – şi ultima conservă comestibilă, pe care scria „Supă limpede de broască ţestoasă – calitate superioară” şi pe care toţi o

detestau după ce aflaseră pe pielea lor că nu era de calitate superioară, nu era câtuşi de puţin limpede şi, mai ales, că nu avea absolut nicio legătură cu broasca ţestoasă.

În ultimul an şi jumătate, în timpul trecut de la moartea lui Torrington, pe Insula Beechey, doctorul McDonald de pe *Terror* fusese obsedat de calitatea conservelor şi, cu ajutorul celorlalţi medici, experimenta în permanenţă, căutând să descopere cea mai bună dietă prin care să se evite apariţia scorbutului. Doctorul mai vârstnic îi spusese lui Goodsir că un anume Stephan Goldner, din Houndsditch, ajunsese furnizorul de conserve al acestei expediţii după ce câştigase contractul licitând un preţ incredibil de mic şi că aproape sigur individul acesta înşelase guvernul Maiestăţii Sale şi Serviciul pentru Descoperiri Geografice al Marinei Regale aprovizionându-i cu alimente necorespunzătoare şi toxice în multe dintre cazuri.

Văzduhul îngheţat se umplu de măscările oamenilor când aflară că hrana din conserve era împuţită.

— Hai, potoliţi-vă, băieţi, le ceru locotenentul Gore după ce-i lăsase vreo două minute să sloboadă cele mai rafinate pornografii din limbajul marinăresc. Ce-aţi zice dacă am deschide şi celelalte conserve şi ne-am pune burţile la cale aşa cum se cuvine, şi să ne întoarcem mâine la proviziile noastre, chiar de ar fi să mergem întreaga zi?

Urlete de aprobare.

Două din cele patru conserve rămase nu erau stricate – una dintre ele era o „Tocăniţă irlandeză” pregătită, în mod bizar, fără carne, şi care cu greu ar fi fost comestibilă chiar şi în zilele ei bune; în vreme ce pe cealaltă era trecut deliciosul anunţ „Fălci de bou cu legume”. Oamenii presupuseră că maxilarele de bou

proveniseră dintr-o tăbăcărie, iar legumele dintr-o pivniţă de mult abandonată, dar şi aşa tot a fost mai bine decât nimic.

Abia ce apucaseră să ridice cortul, întinzând sacii de dormit în chip de podea, să încălzească mâncarea pe plita cu spirt şi să împartă gamelele şi tacâmurile, că începu furtuna.

Primul fulger lovi la mai puţin de douăzeci de metri de ei, făcându-i pe toţi să-şi verse fălcile de bou şi legumele şi tocăniţa. A doua bubuitură veni mai de aproape.

Se repeziră la cort. Fulgerele explodau de jur împrejurul lor ca proiectilele unei şarje de artilerie. Imediat ce se strânseră claie peste grămadă în cortul din pânză maro – opt oameni înghesuiţi ca vai de ei într-un cort conceput pentru cel mult patru persoane –, marinarul Bobby Ferrier aruncă o privire la ţăruşii din metal care sprijineau cortul şi se repezi spre deschizătură, exclamând:

— Futu-i!

Afară cădea cu violenţă grindina de mărimea mingilor de cricket, azvârlind aşchii de gheaţă la zece metri în văzduh. Clarobscurul nopţii polare era străfulgerat de explozii atât de apropiate unele de celelalte încât păreau a se suprapune, incendiind întregul cer cu flăcări sălbatice ce rămâneau întipărite pe retina privitorului.

— Nu! Nu! strigă Gore, acoperind tunetul.

Îl prinse pe Ferrier chiar lângă ieşirea din cort şi îl aruncă înapoi înăuntru.

— Noi suntem cele mai înalte lucruri de pe toată insula asta. Aruncaţi ţăruşii cât de departe puteţi, dar rămâneţi în pragul cortului. După-aia intraţi în sacii de dormit şi nu vă mai ridicaţi de jos.

Oamenii se repeziră să-i îndeplinească ordinul.

Scăpate de sub căciuli ori de sub „perucile galeze”, şuviţele lor lungi de păr se zvârcoleau peste fulare aidoma unor şerpi torturaţi. Furtuna devenise şi mai feroce, zgomotul – asurzitor. Prin pânza cortului şi prin pături, pumnii uriaşi ai grindinii le învineţeau spinările. Goodsir gemu tare, mai mult de frică decât de durere, deşi aceasta era cea mai dureroasă bătaie pe care o încasase vreodată.

— ’tu-i ’mniezăii ei! zbieră Thomas Hartnell când se înteţiră grindina şi fulgerele.

Cei care aveau cât de cât minte nu intraseră în sacii de dormit, ci se acoperiseră cu ei, folosindu-i ca pe un tampon între ei şi grindină. Simţeau că se sufocă din cauza cortului prăbuşit peste ei, iar frigul năprasnic le intra în oase prin prelatele subţiri de pe jos, tăindu-le respiraţia.

— Cum se poate să fie o furtună cu fulgere când e atât de *frig?* strigă Goodsir la Gore care stătea întins alături de el în grămada de oameni îngroziţi.

— Se mai întâmplă, strigă şi locotenentul. Dacă ne vom hotărî să părăsim navele şi să ne facem tabăra pe uscat, va trebui să luăm al dracului de multe paratrăsnete cu noi.

Aceasta a fost prima dată când Goodsir a auzit vreo referire la eventuala abandonare a navelor.

Un fulger lovi stânca lângă care luaseră cina, încheiată atât de brusc, doar la trei metri de cort; ricoşă apoi pe deasupra capetelor lor şi se izbi de o altă stâncă, la nici doi metri distanţă de ei. Se lipiră mai tare de pământ, ca şi cum ar fi vrut să se îngroape în el.

— Doamne apără şi păzeşte! Domnu’ Gore! strigă John Morfin, aflat cel mai aproape de deschizătura mototolită a cortului. Se mişcă ceva în mijloc!

Nu lipsea niciunul dintre ei. Şi Gore întrebă:

— Un urs? În mijlocul furtunii?

— Prea mare să fie urs, lentule, zbieră Morfin. E…

Atunci fulgerul lovi din nou stânca, iar electricitatea statică făcu pânza cortului să salte în aer. Toţi bărbaţii se făcură una cu pământul de sub ei, îşi lipiră obrajii de pânza îngheţată şi renunţară la discuţii în favoarea rugăciunilor.

Acest atac susţinut – căci Goodsir era convins că erau zeii greci mâniaţi pe hybrisul[25] de care dăduseră ei dovadă atunci când îşi permiseseră să pătrundă pe tărâmul lui Boreas[26] – dură mai bine de o oră. Apoi tunetele începură să se audă tot mai slab, exploziile deveniră intermitente şi furtuna se deplasă spre sud-est.

Goodsir îl considera pe locotenentul Gore unul dintre cei mai curajoşi oameni pe care îi cunoscuse în viaţa lui, dar chiar şi aşa, tânărul ofiţer mai aşteptă un minut după încetarea acelei ofensive a naturii ca să se ridice în picioare, ieşind complet de sub pânza cortului. Ceilalţi se sculară în patru labe şi rămaseră pe loc, uitându-se în jur cu ochi uluiţi şi temători, cerând parcă îndurare. Spre est, cerul se transformase într-o reţea de descărcări electrice aer-aer şi aer-sol; tunetele se rostogoleau în continuare peste insula plană, încă destul de feroce cât să-i facă să-şi acopere urechile, însă grindina încetase. Cât cuprindeai cu privirea, vedeai numai mormane de bile sfărâmate de gheaţă. După ce se ridică Gore şi începu să inspecteze locul, se ridicară în picioare şi ceilalţi, cu mişcări încete, ţepene, verificându-şi membrele. Dacă propria-i durere ar fi

---

[25] Orgoliu nemăsurat şi supraapreciere a forţelor proprii în confruntarea cu destinul, sancţionate printr-un act de justiţie divină (sursă a tragicului în teatrul antic) (n. tr.).

[26] Personificare divină a vântului de nord, fiu al unui titan şi al zeiţei zorilor, Eos (n. tr.).

fost un indicator al maltratării la care fuseseră supuşi fără excepţie, îşi zise Goodsir, atunci ar fi însemnat că toţi aveau vânătăi cumplite pe tot corpul. Spre sud, norii grei întunecau cerul dându-le senzaţia că se lăsa cu adevărat noaptea.

— Ia uitaţi-vă! le strigă Charles Best.

Goodsir şi ceilalţi se strânseră în jurul saniei, înainte de cina lor încheiată brusc, despachetaseră toate conservele şi celelalte obiecte şi le stivuiseră lângă locul unde aveau să mănânce, iar fulgerul lovise doar grămada micuţă de cutii, ratând, din fericire, sania. Toate conservele lui Goldner fuseseră spulberate ca lovite de o ghiulea – poate bila folosită în jocul acela cosmic de popice. Bucăţi arse de metal, legume încă aburinde şi carne stricată fuseseră împrăştiate pe o rază de douăzeci de metri în jur. Lângă piciorul stâng al autopsierului se afla un recipient carbonizat şi deformat pe care scria INSTRUMENT PENTRU GĂTIT (I). Făcuse parte din vesela lor de călătorie şi-l lăsaseră pe plita cu spirt atunci când fugiseră la adăpost. Lângă el fusese un bidon metalic, cu jumătate de litru de eter pirolignos, care explodase trimiţând schije în toate direcţiile, schije care trecuseră în mod miraculos peste capetele lor atunci când se îmbulziseră în cort. Dacă fulgerul ar fi aprins şi sticlele cu combustibil din lada de lemn aşezată pe sanie, lângă cele două puşti şi traista cu cartuşe, la doar câţiva paşi de ei, explozia şi flăcările i-ar fi nimicit pe toţi.

Lui Goodsir îi veni să râdă, dar se abţinu de teamă să nu înceapă să şi plângă în acelaşi timp. Toţi cei opt bărbaţi rămăseseră muţi de spaimă şi de uimire.

În cele din urmă, John Morfin, care se urcase pe mormanul de gheaţă clădit de grindină lângă tabăra lor, le atrase atenţia:

— Domnu' lent, tre' să vedeţi asta! Se înghesuiră

toţi să vadă despre ce era vorba. Pe latura cealaltă a movilei, venind dinspre talmeş-balmeşul de gheaţă de la sud de ei şi dispărând spre marea aflată la nord-vest, se aflau nişte urme de neconceput în lumea reală. De neconceput, pentru că erau mult mai mari decât urmele oricărui animal de pe pământ. Vreme de cinci zile oamenii tot observaseră pe zăpadă urme lăsate de labele urşilor albi, unele chiar foarte mari – cam de treizeci de centimetri lungime – dar formele neclare de acum erau cam cu jumătate mai mari decât oricare urme de urşi văzuseră ei. Ba unele erau lungi cât un braţ de om. Şi erau proaspete – nici urmă de îndoială în privinţa asta – deoarece nu erau făcute în stratul vechi de zăpadă, ci în gheaţa adusă de grindină.

Orice ar fi fost creatura aceea, ea trecuse pe lângă tabăra lor în punctul maxim al furtunii cu grindină şi fulgere, exact aşa cum spusese Morfin.

— Ce-i asta? spuse locotenentul Gore. Nu se poate aşa ceva. Domnule Des Voeux, fii bun şi adu-mi puşca şi nişte cartuşe de pe sanie, te rog.

— Da, domnule.

Morfin, soldatul Pilkington, Best, Ferrier şi Goodsir porniseră deja după locotenentul Gore, cercetând urmele acelea imposibile spre nord-vest.

— Sunt mult prea mari, domnule, spuse infanteristul.

Goodsir aflase că Pilkington fusese inclus în echipă pentru că era unul din puţinii membri ai echipajului care vânase la viaţa lui vietăţi mai mari decât potârnichile.

— Văd şi eu, soldat, zise Gore.

Luă puşca adusă de ofiţerul de punte Des Voeux şi o încărcă din mers cu gesturi calme, îndreptându-se, împreună cu ceilalţi şase, spre norii cei negri de dincolo de ţărmul vegheat de aisberg.

— Poate nici nu sunt urme de labe, ci altceva… Poate a fost un iepure polar care a ţopăit pe aici, iar urmele alea le-a făcut cu întregul corp, spuse Des Voeux.

— Da, răspunse absent Gore. Se prea poate, Charles.

Dar urme de *labe* erau acelea. Un soi ciudat de labe, după cum bine îşi dădea seama doctorul Harry D.S. Goodsir. Toţi îşi dădeau bine seama de asta.

Goodsir însuşi, care niciodată în viaţa lui nu vânase ceva mai mare decât un iepure de câmp ori potârniche, vedea cât se poate de bine că urmele acelea nu fuseseră lăsate de vreun animal care ţopăise încolo şi încoace prin zăpadă şi gheaţă, ci erau urmele unei creaturi care mai întâi mersese în patru labe, iar apoi – dacă era să dea crezare semnelor – se ridicase şi parcursese aproape o sută de metri în două picioare. Pe distanţa aceea păreau a fi urme de om, sigur, presupunând că ar fi existat vreun om cu labe ale picioarelor lungi cât braţele, presupunând că ar fi existat vreun om care să facă paşi de doi metri, presupunând că ar fi existat vreun om care să nu aibă degete la picioare, ci un fel de gheare.

Urmele se opreau la platoul bătut de vânturi unde Goodsir se aruncase în genunchi cu multe ore în urmă.

— Împrăştiaţi-vă, le ordonă Gore, cu puşca ţinută neglijent sub braţ, de parcă ar fi fost la plimbare pe domeniile familiei din Essex.

Făcu semn fiecărui om spre locul pe care să-l verifice. Platoul acela stâncos era cam de dimensiunile unui teren de cricket.

Nu mai existau urme dincolo de el. Oamenii se foiră de colo-colo vreme de câteva minute, verificând, apoi întorcându-se şi verificând din nou, nedorind să răscolească zăpada intactă cu propriile lor urme. La un

moment dat se opriră toţi, privindu-se nedumeriţi. Formaseră un cerc perfect. Nicio urmă nu trecea dincolo de locul acela acoperit cu pietre.

— Domnu' lent, începu Best.

— Taci o clipă, se răsti Gore la el, însă fără pic de răutate în glas. Mă gândesc.

Doar el se mişca acum. Păşea pe lângă oamenii săi, se uita cu atenţie la zăpadă, la gheaţă şi la bucăţile de grindină, ca la o festă pe care i-ar fi jucat-o un coleg de şcoală. Lumina era mai puternică acum, când furtuna se deplasase spre est – era aproape ora două dimineaţa – şi se vedea bine că zăpada şi grindina erau neatinse dincolo de platoul pe care se aflau ei.

— Domnu' lent, nu se lăsă Best. Tom Hartnell.

— Ce-i cu el? izbucni Gore care tocmai ce începuse a treia tură a locului.

— Nu-i cu noi. Acu' mi-am dat seama – nu l-am văzut de când am ieşit din cort.

Goodsir tresări puternic şi se uită în spate împreună cu ceilalţi. La trei sute de metri în urma lor, movila de bucăţele de gheaţă ascundea vederii sania şi cortul prăbuşit. Nimic nu se mişca pe imensitatea albă şi cenuşie.

Ca la un semnal, o luară toţi la fugă.

Hartnell era viu, dar inconştient, sub pânza groasă a cortului. Avea o crestătură mare la tâmplă – cortul fusese găurit de bucata de gheaţă cam cât un pumn de om – şi îi curgea sânge din urechea stângă. Goodsir îi luă pulsul: bătea rar, dar, măcar, bătea. Oamenii îşi scoaseră camaradul leşinat de sub pânza cortului şi îl înfăşurară în doi saci de dormit încercând să-l încălzească. Deasupra se strângeau iarăşi nori întunecaţi.

— Cât de grav e? întrebă locotenentul Gore.

Goodsir clătină din cap.

— Nu avem cum să ne dăm seama până nu se trezeşte… *dacă* se trezeşte. Sincer, mă şi mir că nu ne-am pierdut mai mulţi cunoştinţa. A fost o grozăvie de potop cu piatră.

Gore dădu din cap.

— N-aş vrea să-l pierdem şi pe Tommy după ce l-am pierdut pe frate-său anul trecut. Ar fi mult prea mult pentru biata lor familie.

Goodsir îşi aduse aminte cum pregătiseră trupul lui John Hartnell pentru înmormântare, îmbrăcându-l în cea mai bună bluză a fratelui său, Thomas. Se gândi la bluza aceea îngropată în pământul îngheţat, sub zăpadă, la sute de kilometri spre nord de locul unde se aflau acum; se gândi şi la vântul rece care şuiera printre pietrele funerare de pe stânca aceea neagră. Şi se cutremură.

— O să îngheţăm de tot dacă mai stăm aşa, spuse Gore. Şi trebuie să dormim un pic. Soldat Pilkington, caută ţăruşii şi ajută-i pe Best şi Ferrier să ridice cortul.

— 'ţeles, să trăiţi!

Câtă vreme se căutau ţăruşii, Morfin întinse cortul. Grindina îl ciuruise într-atât de mult, că semăna acum cu un steag de luptă.

— Doamne, Dumnezeule, şopti Des Voeux.

— Sacii de dormit sunt uzi leoarcă, raportă Morfin. La fel şi interiorul cortului.

Gore oftă.

Pilkington şi Best se întoarseră doar cu două cioturi carbonizate şi deformate ale foştilor ţăruşi din lemn şi metal.

— Ţăruşii au fost loviţi, domnu' lent, raportă infanteristul de marină. Probabil că miezul de fier a atras fulgerul, domnule. Nu mai avem decât stâlpul de mijloc.

Gore dădu obosit din cap.

— Luaţi toporul de pe sanie. Aduceţi şi cealaltă puşcă. Le vom folosi drept ţăruşi. Topiţi şi nişte gheaţă ca să-i fixăm cât se poate de bine.

— Şi plita a fost lovită, îi aminti Ferrier. N-o să mai topim nimic de-acu înainte.

— Mai avem două plite pe sanie, spuse Gore. Şi câteva sticle cu apă de băut. Sunt îngheţate acum, dar să vi le vârâţi pe sub haine până se dezgheaţă. Şi turnaţi apa aia în gaura din gheaţă unde înfigeţi ţăruşul. O să îngheţe într-o clipă. Domnule Best?

— Da, domnule? răspunse tânărul cel îndesat, încercând să-şi înăbuşe un căscat.

— Curăţă cortul cât de bine poţi, apoi taie cusăturile de la doi saci de dormit. O să ne înfăşurăm în ei şi o să ne înghesuim unii în alţii ca să ne ţinem de cald. Trebuie să dormim puţin.

Goodsir îl urmărea pe Hartnell, încercând să surprindă orice indiciu, cât de mic, că şi-ar veni în fire. Însă tânărul marinar era tot atât de nemişcat ca un cadavru. Medicul îi verifica în permanenţă respiraţia ca să-şi dea seama dacă mai trăieşte sau nu.

— O să ne întoarcem mâine dimineaţă, domnule? întrebă John Morfin. Adică o să ne luăm proviziile şi o să ne întoarcem la navă? Oricât am reduce acum raţiile, tot n-o să ne ajungă mâncarea.

Gore clătină din cap zâmbind.

— N-au cum să ne strice vreo două zile de post negru, măi, băiete. Patru dintre voi îl veţi duce pe Hartnell în locul unde ne-am lăsat proviziile şi veţi face tabăra acolo. Eu voi lua un om şi mă voi duce la sud, aşa cum a ordonat Sir John. Trebuie să pun bine şi a doua misivă către Amiralitate, sigur că da. Dar mai important decât mesajul e posibilitatea de a descoperi ape fără gheţuri. Dacă nu facem asta, înseamnă că ne-

am chinuit degeaba să ajungem până aici.

— Mă ofer voluntar să vă însoţesc, domnule locotenent Gore.

Goodsir rămase uimit de sunetul propriei voci. Fără să ştie din care motiv, dintr-odată i se părea extrem de important să îl întovărăşească pe tânărul ofiţer.

Şi Gore păru surprins.

— Mulţumesc, domnule doctor, murmură el, dar cred că ar fi mai bine să rămâi alături de camaradul nostru rănit. Nu crezi?

Goodsir se îmbujoră puternic.

— Am să-l iau cu mine pe Best, hotărî locotenentul. Până la întoarcerea mea, domnul ofiţer de punte Des Voeux va fi la comanda grupului de pe gheaţă.

— Am înţeles, să trăiţi! exclamară într-un glas Best şi Des Voeux.

— Best şi cu mine vom pleca peste trei ore şi ne vom duce spre sud cât de mult vom putea. Vom lua cu noi doar pastramă de porc, cilindrul în care se află mesajul, câte o sticlă cu apă, câteva pături pentru eventualitatea că vom fi nevoiţi să facem un popas şi una dintre cele două puşti. Vom porni înapoi cam pe la miezul nopţii şi vom încerca să ajungem la voi mâine dimineaţă pe la ceasurile opt. Sania va fi mult mai uşoară – sigur, cu excepţia lui Hartnell – şi deja cunoaştem locurile pe unde e cel mai bine să traversăm crestele, aşa că pun prinsoare că vom ajunge acasă în trei zile, iar nu în cinci cum estimasem la început. Dar dacă vedeţi că Best şi cu mine nu ne-am întors poimâine până la miezul nopţii, domnule Des Voeux, îţi ordon să-i iei pe Hartnell şi pe ceilalţi şi să te întorci la navă.

— Am înţeles, domnule.

— Soldat Pilkington, într-atât de obosit eşti?

— Da, domnule, răspunse soldatul în vârstă de

treizeci de ani. Adică, nu, domnule. Sunt gata să fac orice îmi ordonaţi, domnule lent.

Gore surâse.

— Bravo. Faci de veghe în următoarele trei ore. Îţi promit că vei fi lăsat să dormi când veţi ajunge pe marea îngheţată. Ia muscheta, dar stai în cort – scoate-ţi doar capul din când în când.

— Am înţeles, domnule.

— Domnule Goodsir?

Autopsierul îşi ridică fruntea.

— Vrei să fii bun să-l duci pe domnul Hartnell în cort şi să-l instalezi cât mai bine? Domnul Morfin te va ajuta. Îl punem pe Tommy la mijloc şi ne înghesuim în jurul lui ca să-i ţinem de cald.

Goodsir dădu din cap şi se duse să-şi ridice pacientul de umeri, având grijă să nu-l scoată din sacul de dormit. Rana de la tâmpla marinarului era acum cât pumnul micuţ şi palid al autopsierului.

— În regulă, strigă Gore clănţănind din dinţi şi uitându-se la cortul zdrenţuit. Haide să ne întindem păturile şi să ne strângem unul în altul, ca nişte bieţi copii fără casă ce suntem. Haide să încercăm să dormim vreo două ceasuri.

13
FRANKLIN

Latitudine nordică 70°05’ longitudine vestică 98°23’
3 iunie 1847

Lui Sir John nu-i venea să-şi creadă ochilor. Opt siluete, exact aşa cum se aşteptase, dar ceva… nu *era* în regulă cu ele.

Patru dintre cei cinci oameni care trăgeau la sanie aveau aspect normal: epuizaţi, bărboşi, cu ochelari masivi de soare – marinarii Morfin, Ferrier şi Best, în frunte cu uriaşul infanterist Pilkington – însă cel de-al cincilea era ofiţerul de punte Des Voeux, a cărui expresie împietrită părea a sugera că tocmai ce se întorsese din Infern. Marinarul Hartnell mergea pe lângă sanie. Avea capul bandajat şi se clătina pe picioare de parcă ar fi fost un soldat de-al lui Napoleon în timpul retragerii de la Moscova. Medicul, Goodsir, mergea şi el pe alături şi dădea senzaţia că are grijă de cineva – sau ceva – de pe sanie. Franklin căută din priviri fularul roşu din lână al locotenentului Gore; eşarfa aceea avea aproape doi metri şi era pur şi simplu imposibil să nu o vezi – dar, în mod absolut bizar, majoritatea oamenilor păreau a purta variante mult mai scurte ale celebrului fular.

La urmă, în spatele saniei, venea o creatură scundă, înfăşurată într-o parka din blană, cu chipul ascuns de o glugă largă. Fireşte, nu putea fi decât un eschimos.

Însă căpitanul Sir John Franklin exclamă „Doamne, Dumnezeule mare!” abia la vederea saniei.

Telescopul lui Sir John nu se înşelase: era mult prea îngustă ca să încapă pe ea doi oameni culcaţi unul lângă celălalt, drept pentru care cele două trupuri erau

aşezate unul peste altul. Cel de deasupra era un alt eschimos – un bătrân adormit ori leşinat, cu un chip bronzat şi zbârcit şi cu păr lung şi alb ce se revărsa pe blana de lup pe care cineva i-o aşezase sub cap. De el se ocupa Goodsir. Sub trupul eschimosului se afla corpul cu chipul înnegrit, schimonosit şi în mod categoric foarte mort al locotenentului Graham Gore.

Franklin, comandantul Fitzjames, locotenentul Le Vesconte, secundul Robert Sergeant, Reid – specialistul în navigarea printre gheţuri, Stanley – medicul-şef, împreună cu alţi ofiţeri de rang mai mic – Brown, ajutorul nostromului; John Sullivan, şeful gabiei mari; şi domnul Hoar, stewardul lui Sir John – se repeziră la sanie, laolaltă cu vreo patruzeci de marinari care ieşiseră pe punte la primul strigăt al gabierului.

Dar toţi aceştia se opriră brusc la câţiva metri de echipa venită dintre gheţuri. Cele văzute prin ochiul telescopului care i se păruseră lui Sir John a fi fost fulare roşii, se dovediră pete mari de sânge pe mantalele întunecate. Oamenii erau mânjiţi cu sânge din cap până în picioare.

Tăcerea fu spulberată de o explozie de zgomote. Cei înhămaţi la sanie îşi îmbrăţişau prietenii care alergaseră spre ei. Mulţi încercau să-l ridice pe Thomas Hartnell care se prăbuşise pe gheaţă. Toată lumea vorbea şi striga în acelaşi timp.

Dar Sir John nu avea ochi decât pentru trupul neînsufleţit al locotenentului Graham Gore. Tânărul fusese acoperit cu un sac de dormit care, însă, alunecase într-o parte, dezvelind chipul frumos al lui Gore, pe alocuri alb, rămas fără sânge, în alte părţi înnegrit şi ars de soarele polar. Trăsăturile îi erau schimonosite: pleoapele strălucind sub pojghiţa de gheaţă, ridicate pe jumătate, descoperind albul ochilor; maxilarul atârnând deschis; limba ieşită în afară;

buzele dezvelind deja dinţii, într-o grimasă de dezgust sau de groază pură.

— Luaţi-l pe… sălbaticul ăla… de pe locotenentul Gore! ordonă Sir John. Acum!

Câţiva se grăbiră să-i dea ascultare, ridicând eschimosul de umeri şi picioare. Bătrânul gemu, iar Goodsir exclamă:

— Uşor! Aveţi grijă! Are un glonţ de muschetă în inimă. Duceţi-l în infirmerie, vă rog.

Eschimosul celălalt îşi dăduse jos gluga, iar Sir John fu şocat să vadă că era o femeie tânără, care se apropie de bătrânul rănit.

— Stai! zbieră agitat Sir John făcând semne spre asistentul medicului de pe *Erebus.* Cum adică în infirmerie? Doar nu propui să-l ducem pe… pe băştinaşul ăsta… în infirmeria noastră?

— Omul acesta este pacientul meu, răspunse Goodsir cu o îndărătnicie neruşinată de care nu l-ar fi crezut în veci capabil pe micuţul autopsier. Trebuie să-l duc într-un loc unde să-l pot opera – să-i scot glonţul din trup, dacă se poate. Sau, dacă nu, măcar să-i opresc sângerarea. Vă rog să-l duceţi unde v-am spus, domnilor.

Marinarii care-l ţineau pe eschimos în braţe se uitară la comandantul expediţiei în aşteptarea deciziei sale. Dar Sir John era într-atât de consternat încât rămăsese fără grai.

— Haideţi, grăbiţi-vă, le ordonă Goodsir plin de curaj.

Luând tăcerea lui Sir John drept acord tacit, marinarii urcară bătrânul eschimos pe taluz şi intrară pe navă. În urma lor veniră şi Goodsir, eschimosa şi alţi câţiva membri ai echipajului, ducându-l pe Hartnell între ei.

Franklin, incapabil să-şi mascheze şocul şi oroarea, rămase ţintuit locului, cu ochii tot la cadavrul locotenentului Gore. Soldatul Pilkington şi marinarul

Morfin dezlegau frânghiile care îl împiedicaseră să cadă de pe sanie.

— Pentru numele lui Dumnezeu, oftă Franklin, acoperiţi-i faţa.

— Da, să trăiţi, spuse Morfin, grăbindu-se să ridice pătura care alunecase de pe capul locotenentului în timpul celor aproape două zile de drum neîntrerupt printre crestele de gheaţă.

Lui Sir John i se părea că tot mai vede gura deschisă a chipeşului său locotenent prin faldurile păturii roşii.

— Domnule Des Voeux, rosti el aspru.

— Da, domnule.

Ofiţerul de punte Des Voeux, care supraveghease dezlegarea trupului de sanie, se apropie târşâindu-şi tălpile pe gheaţă şi ridică degetele la frunte. Franklin îşi dădu seama că bărbatul nebărbierit, cu obrajii o rană vie de la razele soarelui şi de la vânt, era mult prea epuizat ca să salute conform regulamentului.

— Ai grijă ca trupul locotenentului Gore să fie dus în cabina lui, unde te vei ocupa personal, împreună cu domnul Sergeant, de pregătirea lui pentru funeralii, sub comanda domnului locotenent Fairholme.

— Da, să trăiţi! răspunseră într-un glas Des Voeux şi Fairholme.

Deşi erau peste măsură de obosiţi, Ferrier şi Pilkington refuzară orice ajutor venit din partea celorlalţi şi ridicară singuri pe braţe trupul fără viaţă, ţeapăn ca un lemn de foc, al locotenentului lor. Unul din braţele lui Gore era îndoit, iar mâna fără mănuşă, înnegrită de soare ori prin procesul de descompunere, era ridicată şi strânsă de parcă ar fi vrut să zgârie ceva sau pe cineva.

— Staţi, le ceru Franklin.

Îi venise în minte că, dacă îi va încredinţa domnului Des Voeux această misiune, vor mai trece ore întregi

până va putea auzi raportul oficial al celui care fusese comandantul secund al acestei echipe. Nici blestematul ăla de doctoraş nu se mai vedea pe nicăieri. Dispăruse pe navă împreună cu cei doi eschimoşi.

— Domnule Des Voeux, spuse Franklin, după ce te îngrijeşti de pregătirile preliminare ale trupului locotenentului Gore, ai să te prezinţi la raport în cabina mea.

— Am înţeles, să trăiţi, domnule căpitan, murmură istovit ofiţerul de punte.

— Deocamdată vreau să-mi spui cine a fost cu locotenentul Gore în ultimele clipe.

— Toţi am fost cu el, domnule, răspunse Des Voeux. Dar marinarul Best a fost cu el acolo – doar ei doi au fost – în ultimele două zile de pe King William. Charlie a văzut tot ce a făcut domnul locotenent Gore acolo, domnule.

— Foarte bine, zise Sir John. Du-te şi vezi-ţi de treabă, domnule Des Voeux. Îţi aştept raportul în curând. Best, vino cu mine şi cu domnul comandant Fitzjames.

— Da, să trăiţi, domnule, spuse marinarul tăind hamul saniei, căci era mult prea obosit ca să încerce să-i dezlege nodul.

Nu avea nici măcar putere să ridice mâna în semn de salut.

În ziua aceea polară în care soarele părea că nu are de gând să apună, cele trei plafoniere din cabina lui Sir John aruncau o lumină lăptoasă. Marinarul Best stătea în poziţie de drepţi, dând raportul celor trei superiori aşezaţi confortabil în scaune în faţa lui: Sir John Franklin, comandantul Fitzjames şi căpitanul Crozier de pe *Terror.* Întâmplarea făcuse ca acesta din urmă să

apară pe *Erebus* la câteva minute după ce se întorsese ultima echipă plecată în recunoaştere. Edmund Hoar, stewardul şi, uneori, secretarul lui Sir John, stătea la o măsuţă în spatele ofiţerilor, luând notiţe. Best era, fireşte, în picioare, dar Crozier fusese de părere că bietului om, sleit de puteri, i-ar fi făcut bine o înghiţitură de coniac şi, în ciuda dezaprobării vădite de pe chipul lui Sir John, îi ceruse comandantului Fitzjames să-i aducă un pahar din stocul său personal. Băutura parcă-l mai revigorase cât de cât pe Best.

Clătinându-se de pe un picior pe altul, marinarul începu să povestească ce se întâmplase în Ţinutul King William. Din când în când, ofiţerii îl întrerupeau ca să-i pună diverse întrebări lămuritoare. Când Best intră într-o sumedenie de amănunte în descrierea drumului infernal de greu cu sania pe întinderea de gheaţă, Sir John îl îndemnă să treacă la relatarea evenimentelor din ultimele două zile.

— Da, domnule, am înţeles. Cum să zic eu, să vedeţi, după furtuna aia cu tunete şi trăsnete din prima noapte de la tumul… şi după ce am dat de… Semnele… zic şi eu… urmele alea în zăpadă, am încercat să punem geană pe geană vreo două ceasuri, da’ nu prea am putut şi după aia am plecat cu dom’ lent Gore la sud cu puţină mâncare la noi şi don’ Des Voeux a luat sania şi ce mai rămăsese din cort şi pe amărâtu’ ăla de Hartnell, care tot ziceai că-i dus pe a’ lume, şi ne-am luat „la revedere” şi „pe mâine” şi io cu dom’ lent ne-am dus către sud şi don’ Des Voeux cu ăilalţi s-a dus spre mare.

— Eraţi înarmaţi, îl întrerupse Sir John.

— Da, Sir John, răspunse Best. Dom’ lent Gore avea pistolul lui. Eu luasem una din puşti. Aialaltă a rămas la dom’ Des Voeux şi la oamenii lui şi soldatu’ Pilkington avea o muschetă.

— Explică-ne de ce a împărţit domnul locotenent Gore echipa, îi ceru Sir John.

O clipă Best păru să nu fi înţeles întrebarea, dar apoi se lumină la faţă.

— Aha, da, ne-a zis că astea sunt ordinele dumneavoastră. Pen’ că fulgerele a prăpădit toată mâncarea şi cortu’ de la tumul, a trebuit ca restu’ să se întoarcă la ce rămăsese pe marea îngheţată. Dom’ lent Gore şi io ne-am dus să punem scrisoarea ailaltă pe ţărm mai la sud şi să vedem dacă n-om găsi cumva şi apă neîngheţată. Da’ n-am găsit. Nici urmă de apă curată, domnule. Nici urmă, cum vă spui. Nici măcar o bles… nici măcar o urmă cât de mică.

— Cât de departe aţi ajuns, Best? îl întrebă Fitzjames.

— Dom’ lent Gore s-a gândit că dacă ne ducem vro şapte kilometri mai la sud prin zăpadă şi pietre îngheţate, o să dăm de un golf mare… ca ăla de l-am găsit la Beechey anu’ trecut. Da’ ştiţi bine ce e şapte kilometri prin ceaţă şi vânt şi gheaţă, domnilor. Cred că am ocolit vro şaişpe ca să ajungem acolo. Şi golfu’ era bocnă. Bocnă cum e gheaţa d-aici. Nu era nici măcar firişoru’ ăla de apă de-l găseşti de obicei vara mai peste tot între mal şi gheaţă. Aşa că am traversat gura la golfu’ ăla şi am mai mers vro juma de kilometru pe o limbă de pământ până ne-am oprit şi dom’ lent Gore m-a pus să fac o altă movilă d-aia de pietre de-i zice tumul – da’ eu zic că n-am putut s-o fac înaltă şi faină ca aia a lu’ don’ căpitanu’ Ross. Da’ să ştiţi că-i rezistentă şi înaltă cât s-o vază cine trece p-acolo. Că terenu’ d-acolo e atât de plat că omu-i a mai înaltă formă de pe el. Şi am clădit pietrele cât un stat de om şi am vârât înăuntru acolo ălâlalt cilindru cu aialaltă scrisoare de care dom’ lent Gore zice că-i la fel şi aceeaşi cu aia dintâi.

— Şi după aceea v-aţi întors? îl întrebă căpitanul Crozier.

— Nu, domnu' căpitanu', recunoscu Best. Da' zău că eram frânt. Şi dom' lent Gore era. Şi drumu' fu nevoios toată ziulica, chiar şi acolo, printre brazdele alea de gheaţă de le-a făcut valurile pe ţărm; şi mai fusese o negură atât de groasă, că doar atunci când se ridica mai puteam să vedem când şi când linia malului şi s-o făcut prânzu' când am terminat movila şi am pus scrisoarea în ea. Şi atunci don' lent Gore zice că să mai mergem încă vro zece, unşpe kilometri tot aşa la sud. Şi a fost clipe când am şi văzut, da' cel mai mult n-am văzut. Doar am *auzit.*

— Ce anume aţi auzit, omule? se enervă Franklin.

— Că venea ceva după noi, Sir John. Ceva uriaş. Şi care respira greu. Şi care făcea hau-hau câteodată… ştiţi cum, aşa cum face urşii când are ceva în gât.

— Aţi văzut că era un urs? întrebă Fitzjames. Doar ce ne-ai spus că voi eraţi cei mai înalţi de acolo. Sunt convins că, dacă v-ar fi urmărit un urs, l-aţi fi observat atunci când s-a ridicat ceaţa.

— Da, domnu', aşa e, spuse Best încruntându-se atât de amarnic încât dădea senzaţia că ar fi fost în pragul lacrimilor. Adică, nu, domnu', nu-i aşa. N-am văzut niciun urs, domnule. În mod normal aşa trebuia. Zău că da. Da' nu l-am văzut. Da' îl tot auzeam pufnind şi hăulind în spatele nostru – cam la vro cinci metri de noi – şi eu pregătesc puşca şi dom' lent Gore încarcă pistolu' şi stăm şi aşteptăm şi ne ţinem suflu' în noi, da' când se ridică pâcla vedem la treij de metri în jur şi nu-i nimica-nimicuţa acolo.

— Probabil că a fost un fenomen acustic, spuse Sir John.

— Da, să trăiţi, fenomen, încuviinţă Best, deşi din tonul lui era limpede că nu înţelegea câtuşi de puţin

explicaţia lui Sir John.

— Adică zgomotele erau făcute de gheaţa de pe ţărm, continuă Franklin. Sau poate de vânt.

— Aha, da, să trăiţi, Sir John, se dumiri Best. Doar că n-a fost vânt. O fi fost… gheaţa, cum ziceţi. Da, o fi fost…

Însă tonul său spunea că nici vorbă să fi făcut gheaţa acele zgomote.

Foindu-se nervos în scaun, Sir John spuse:

— Ai zis că domnul locotenent Gore a murit… a fost ucis… după ce v-aţi întors la ceilalţi şase camarazi care vă aşteptau pe marea îngheţată. Te rog să-ţi continui relatarea din momentul acela.

— Da, domnule. Zic că era cam pe la miezul nopţii când am ajuns cât de la sud ne-au ţinut puterile să ajungem. Nu mai era soare, dar cerul strălucea… ştiţi cum e noaptea de vară pe-aici, Sir John. Şi o vreme s-a ridicat şi negura şi când ne-am căţărat pe ciotul ăla de deal… da’ nu era deal, era un banc de pietre de vro cinci metri… şi am văzut malul cum se răsuceşte mai încolo spre sud până la orizont, da’ orizontu’ nu-l vedeam, că era în ceaţă, da’ vedeam ici-colo vârfuri de aisbergi d-ăia strânşi pe mal. Da’ nici urmă de apă. Bocnă peste tot. Şi atunci am făcut stânga-mprejur să ne întoarcem. N-aveam de cărat nici cort, nici saci de dormit, n-aveam cu noi decât nişte bucăţi de pastramă tari ca talpa. Eu chiar mi-am spart un dinte bun în ele. Da’ ne era la amândoi sete tare, Sir John. Că n-aveam plită cu noi să topim gheaţa pe ea. Şi n-avuseserăm decât un piculeţ de apă într-o sticlă d-o ţinea dom’ lent Gore pe sub hainele lui ca să nu îngheţe. Şi am mers toată noaptea – vrun ceas ori două pe lumina aia care nu-i lumină, da’ nici întuneric nu-i, şi după aia alte câteva ceasuri – şi eu am adormit d-a-mpicioarelea de vro şase ori şi poate că m-aş fi învârtit în cerc dacă nu

mă scutura dom’ lent Gore de mână să mă deştepte şi să mă pună pe drumu’ ăl bun. Am trecut pe lângă tumulu’ ăla de l-am făcut noi şi am traversat golfuleţul şi să tot fi fost ceasurile şase şi soarele era sus pe cer, când am ajuns la locul unde făcuserăm tabăra noaptea dinainte, lângă primu’ tumul, tumulu’ lu’ Sir James Ross, înţelegeţi domniile voastre ce vă zic – adică, stai aşa, cu două nopţi înainte fuseserăm acolo, când a fost prima furtună cu fulgere şi cu grindină – şi ne-am târât înainte pe urmele de sanie până la gheţile alea mari de pe ţărm şi după aia am ajuns pe marea îngheţată.

— Ai spus „prima furtună”, îl întrerupse Crozier. Vrei să zici că au fost mai multe? Şi aici am avut parte de câteva cât aţi fost voi plecaţi, iar cea mai puternică mi s-a părut a fi spre sud.

— O, da, da, domnu’ căpitanu’, spuse Best. Se porneau tunetele la fiecare câteva ceasuri, chiar cu negurile alea aşa de groase, şi ne zburau pletele de parcă zici că voia să ne zboare capu’, şi tot ce aveam din metal pe noi – că era paftalele, ori puşca mea, ori pistolu’ lu’ dom’ lent Gore – era albastru şi sclipea şi ne-am pus pe ciuci pe pietrişu’ ăla de acolo şi am vrut să intrăm în pământ ca să ne ascundem de toate exploziile alea de bubuiau în juru’ nost’ ca ghiulelele de tun la Trafalgar, domnilor.

— Ai luat parte la lupta de la Trafalgar, marinar Best? se interesă cu răceală Sir John.

Bietul om bătu nedumerit din pleoape.

— Nu, domnu’ căpitanu’. Sigur că nu, domnu’ căpitanu’. N-am decât douăj cinci, domnu’ căpitanu’.

— *Eu* am luptat la Trafalgar, marinar Best, se îmbăţoşă Sir John, în calitate de ofiţer de transmisiuni pe HMS *Bellerophon.* Doar în bătălia aceea şi-au pierdut viaţa treizeci şi cinci dintre cei patruzeci de ofiţeri de la bordul navei mele. Aşa că te rog ca, de

acum înainte, să te abţii să mai foloseşti metafore sau comparaţii care-ţi depăşesc aria de cunoştinţe.

— ’Nţeles, să trăiţi, d… domnu’ căpitanu’, se bâlbâi Best, tremurând acum nu doar din cauza oboselii şi durerilor fizice, cât şi de spaimă pentru că făcuse un *faux pas*[27] atât de grav. Îmi cer iertare, Sir John. N-am vrut… adică… nu am… nu trebuia să…

— Continuă-ţi raportul, marinar, spuse Sir John. Relatează-ne acum ultimele ore ale locotenentului Gore.

— Da, domnu’ căpitanu’, să trăiţi. Păi, cum să zic eu… nu m-aş fi putut căţăra pe bariera aia de aisberguri dacă nu era dom’ lent Gore să mă ajute – Dumnezeu să-l aibă în paza Lui – da’ am trecut dincolo amândoi şi după aia am ajuns pe marea îngheţată de pe mare, la vro doi-trei kilometri de unde era ai noştri, adică domnu’ Des Voeux şi ăialalţi, da’ taman atunci ne-am rătăcit.

— Cum de-aţi putut să vă rătăciţi dacă mergeaţi după urmele de sanie? se arătă nedumerit comandantul Fitzjames.

— Să mă bată Ăl de Sus dacă ştiu, îngăimă Best doborât de oboseală şi durere. Că era ceaţă. Era *foarte* ceaţă. Nici că reuşeam să vedem ceva la trei metri de noi. Şi din cauză de soare, toate alea din jur sclipea tare rău şi nu avea contur. Şi cred că ne-am căţărat pe aceeaşi creastă de gheaţă de trei sau patru ori, şi mereu când treceam peste ea, parcă nu mai ştiam încotro s-o apucăm. Şi nu se mai vedeau tălpile de sanie, că bătuse tare vântu’ şi spulberase zăpada. Da’, adevăru-adevărat de-l cred eu, e că şi dom’ lent Gore a adormit pe el, ca şi mine, şi aşa am pierdut urmele fără să ne dăm seama.

— Foarte bine, spuse Sir John. Continuă.

[27] „Gafă” în lb. fr. în orig. (n. tr.).

— Păi, şi atunci am auzit focurile… începu Best.

— Focuri? exclamă comandantul Fitzjames.

— Da, să trăiţi. Focuri de mușchetă şi de puşcă, de amândouă focurile, astea le-am auzit. Pe ceaţă şi cu aisbergurile alea în jur ni s-a părut că se aud de peste tot, da’ un lucru ştiu sigur: erau foarte aproape. Am început să strigăm şi am tot strigat şi am strigat şi după vro treij de minute – după ce s-a mai ridicat din negura aia – ne-am nimerit chiar la tabăra noastră de marea îngheţată. În alea treij şase de ceasuri de când plecaserăm noi, băieţii peticiseră cortu’ – mai mult sau mai puţin – şi îl ridicaseră lângă sanie.

— Trăgeau cu arma ca să vă indice locul unde se află? vru să ştie Crozier.

— Nu, domnu’ căpitanu’, spuse Best. Trăgea la urşi. Şi la bătrânu’ ăla eşchimos.

— Explică-ne, îi ceru Sir John.

Charles Best îşi trecu limba peste buzele crăpate şi cojite.

— Domnu’ Des Voeux v-ar putea zice cum a fost mai bine decât mine, domnilor, da’ în linii mari ei a ajuns înapoi la tabăra de pe mare doar cu o zi înainte şi acolo toate conservele era sparte şi împrăştiate şi stricate – de urşi, aşa a crezut ei – şi domnu’ Des Voeux şi domnu’ Goodsir a zis că mai bine să împuşte nişte urşi d-ăia albii care amuşina pe lângă tabără. Şi a împuşcat o ursoaică şi doi pui chiar înainte să venim noi şi a scos carnea de pe oase. Da’ ei a simţit şi altă mişcare în jur – şi a auzit alte pufăituri ca d-alea de vi le-am povestit – şi eu zic că tocmai atunci a apărut de după creastă aia doi eşchimoşi – moşu’ şi fata – tot cu blănuri albe pe ei şi atunci soldatu’ Pilkington a tras cu muscheta şi Bobby Ferrier a tras cu puşca. Ferrier n-a nimerit nimic, da’ Pilkington l-a pus jos pe moş cu un glonţ în piept. Când am ajuns noi, băieţii i-a dus deja

pe eşchimoşi şi ceva carne d-aia de urs înapoi în tabără – şi a lăsat urme de sânge pe zăpadă şi pe alea le-am urmat noi cam vro sută de metri – şi domnu' Goodsir încerca să-l salveze pe eşchimosu' bătrân.

— De ce? întrebă Sir John.

Best nu ştiu ce să-i răspundă. Niciunul dintre ceilalţi bărbaţi din cabină nu spuse nimic.

— Foarte bine, zise Sir John în cele din urmă. Cât timp a trecut între sosirea voastră în tabăra de pe mare şi atacul asupra domnului locotenent Gore?

— Nu mai mult de treij de minute, Sir John. Poate mai puţin.

— Şi ce anume a provocat atacul?

— Ce l-a provocat? repetă Best, uitându-se cam cruciş. Adică ce a fost când a puşcat la urşii ăia?

— Adică, marinar Best, care anume au fost împrejurările în care s-a produs atacul? spuse Sir John iritat.

Cu gura căscată, Best îşi frecă fruntea încercând să găsească răspunsul pe care îl dorea comandantul său.

— Nu l-a provocat nimica. Eu stăteam de vorbă cu Tommy Hartnell – care era în cort cu capu' bandajat, da' se trezise şi zicea că nu-şi aduce aminte nimica din ce fusese înainte de prima furtună – şi domnu' Des Voeux se uita cum Morfin şi Ferrier dădea foc la două plite ca să ne facem şi noi ceva carne d-aia de urs de mâncare, şi domnu' Goodsir îi scosese parka lu' eşchimosu' ăla bătrân şi examina gaura aia urâtă de-o avea în piept. Muierea stătea şi se uita la ei, da' eu n-am văzut unde era, că pâcla se făcuse şi mai deasă, şi soldatul Pilkington stătea de pază cu muscheta, când numa' ce îl aud pe dom' lent Gore cum strigă: „Linişte! Gura, toată lumea!" – şi am tăcut mâlc şi ne-am oprit din ce făceam. Nu se auzea decât cum sâsâia plitele cu spirt şi bolborosea zăpada de-o topiserăm în crătiţi – că

cred că băieţii voia să facă o tocană de urs – şi atunci dom’ lent Gore îşi scoate pistolul şi-l încarcă şi-i trage cocoşul şi se duce câţiva paşi mai departe de cort şi…

Best se întrerupse. Acum era saşiu de-a binelea, falca îi căzuse şi mai tare, iar bărbia îi lucea de salivă. Se uita ţintă la ceva ce nu se afla în cabina lui Sir John.

— Spune mai departe, îl îndemnă Sir John.

Gura lui Best se frământă, dar din ea nu ieşi niciun sunet.

— Continuă, matelot, spuse Crozier cu mai multă blândeţe.

Best întoarse capul în direcţia căpitanului de pe *Terror*, dar cu ochii tot fixaţi pe ceva aflat foarte departe.

— Şi atunci…, începu el. Atunci… gheaţa s-a ridicat sus, domnu’ căpitanu’. Pur şi simplu s-a ridicat sus şi l-a înconjurat pe dom’ lent Gore.

— Ce vrei să zici? se răsti Sir John după câteva clipe de tăcere nedumerită. Gheaţa nu se poate ridica. Ce anume ai *văzut?*

Best nu întoarse capul în direcţia lui Sir John.

— Pur şi simplu s-a ridicat. A fost ca atunci când se ridică brusc crestele de gheaţă. Doar că aia nu era nicio creastă – şi nu era nici gheaţă – pur şi simplu s-a ridicat şi a *înviat.* O formă. O formă albă. Ţiu minte că avea… gheare. Nu mâini, nu la început, ci gheare. Foarte mari. Şi colţi. Ţiu minte colţii.

— Un urs, se dumiri Sir John. Un urs alb polar.

Best scutură din cap.

— Înalt. Şi parcă se ridica *de sub* dom’ lent Gore… *în jurul* lu’ dom’ lent Gore. Şi era… *mult prea înalt.* De două ori mai înalt decât dom’ lent Gore, dacă nu şi mai şi. Pe puţin de patru metri, ba chiar mai mult, şi mare. Mult prea mare. Şi atunci dom’ lent Gore parcă a dispărut când aia… l-a încercuit… şi noi n-am mai

văzut decât capu' şi umerii şi cizmele lu' dom' lent, şi atunci i s-a descărcat pistolu' – da' nu ţintise, cred c-a tras în gheaţă – şi toţi am început să urlăm şi Morfin se repede la puşcă şi soldatu' Pilkington fuge acolo şi ţinteşte cu muscheta, da' nu trage, că i-e frică, că nu-ţi mai dădeai seama care-i arătarea şi care-i dom' lent Gore şi după aia... după aia am auzit scrâşnetele şi trosnetele.

— Îl muşca ursul? întrebă comandantul Fitzjames.

Best clipi şi se uită la comandantul cel roşcovan.

— Cum să-l muşte? Nu, domnule. Arătarea aia nu muşca. Nici nu-i vedeam capu'... nu tocmai. Nu vedeam decât două pete negre care pluteau la trei, patru metri în aer... negre, da' şi roşii, dacă pricepeţi cum vă zic, ca atunci când te atacă un lup şi-i intră soarele în ochi. Trosnetele şi scrâşnetele alea venea de la coastele lu' dom' lent Gore, şi de la pieptu' lui şi de la mâini şi de la toate oscioarele care i se rupea.

— A strigat ceva domnul locotenent Gore? întrebă Sir John.

— Nu, domnule. N-a scos o şoaptă.

— Morfin şi Pilkington au tras? vru să ştie Crozier.

— Nu, domnule.

— De ce?

Şi, în chip cu totul bizar, Best zâmbi.

— Păi, domnu' căpitanu', în ce să tragă? Acu' *arătarea* e acolo, deasupra lu' dom' lent Gore, zdrobindu-l aşa cum noi am zdrobi un gândac, şi, cât ai clipi din ochi, iat-o că *nu mai e!*

— Cum adică *nu mai* e? se enervă iarăşi Sir John. De ce n-au tras în ea Morfin şi Pilkinton atunci când o acoperea ceaţa?

— O acoperea? repetă Best cu zâmbetul lăţindu-i-se pe chip, mai absurd şi mai tulburător. Da' n-a acoperit-o nimica. A dispărut brusc – ca o umbră care dispare

atunci când intră soarele în nori – şi atunci când am ajuns la dom' lent Gore, am văzut că era mort. Cu gura căscată. Dar fără să fi apucat să ţipe. Şi atunci s-a ridicat şi negura. Şi am văzut că nu era nicio gaură în gheaţă. Nici măcar o crăpătură. Nici măcar o găurică din alea prin care respiră focile. Nu era decât dom' lent Gore, făcut chiseliţă, cu pieptu' zdrobit şi cu mâinile rupte şi îi curgea sânge din urechi şi din ochi şi din gură. Şi domnu' Goodsir ne-a dat la o parte de-acolo, da' n-a putut să-l salveze, n-a mai avut ce să salveze, că dom' lent Gore era mort de-a binelea şi deja se răcise ca şi gheaţa de sub el.

Enervantul zâmbet de nebun al lui Best pâlpâi o clipă – buzele zdrelite îi tremurau spasmodic, dar tot îi descopereau dinţii –, iar privirea îi era mai neatentă ca oricând.

— Spune-mi… începu Sir John, dar se întrerupse când Charles Best se prăbuşi moale pe punte.

14
GOODSIR

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
Iunie 1847

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

4 iunie 1847

Când Stanley şi cu mine l-am dezbrăcat pe Eschimosul rănit, mi-am adus aminte că purta o Amuletă confecţionată dintr-o Piatră plată şi netedă, mai mică decât pumnul meu, de forma unui Urs Alb – piatra nu părea să fi fost cioplită cu vreo unealtă, ci mai degrabă şlefuită îndelung cu buricul degetului, până ajunsese să semene perfect cu un urs viu, cu capul mic, gâtul lung şi picioare puternice, în mişcare de atac. Văzusem Amuleta aceea când îi examinasem rana, dar o uitasem cu totul.

Glonţul din muscheta Soldatului Pilkington intrase în Pieptul bătrânului băştinaş cam la vreo doi centimetri mai jos de amuletă, îi găurise carnea şi muşchii dintre coastele trei şi patru (uşor deviat apoi de coasta superioară), trecuse prin Plămânul Stâng şi i se oprise în Coloana Vertebrală, retezând numeroşi Nervi.

Nu am putut nicicum să-l salvez – ştiam de la examinarea preliminară că orice încercare de Extragere a glonţului de muschetă ar fi avut ca rezultat decesul instantaneu şi nici nu puteam să opresc Sângerarea internă din Plămân, dar mi-am dat totuşi toată silinţa şi am cerut ca Eschimosul să

fie transportat în partea aceea din Infirmerie pe care Doctorul Stanley şi cu mine o foloseam drept Sală de Operaţii. Ieri, imediat după ce m-am întors la Bord, eu şi cu Stanley am examinat rana din toate unghiurile cu Instrumentele noastre Rudimentare şi am Tăiat cu multă Forţă până am găsit Glonţul în Coloana lui, reuşind să confirmăm pronosticul nostru de Moarte Iminentă.

Însă Sălbaticul acela cărunt, neobişnuit de înalt şi de viguros nu a părut să fie de acord cu Prognosticul nostru. Şi a continuat să trăiască, chinuindu-se să respire prin plămânul acela rănit, scuipând sânge în permanenţă. A continuat să ne privească fix cu ochii aceia tulburător de deschişi la culoare – pentru un Eschimos – pândindu-ne Fiecare Mişcare.

A venit şi Doctorul McDonald de pe Terror *şi, la propunerea lui Stanley, a început să Consulte al doilea Eschimos – fata – în ungherul din capătul Infirmeriei noastre, în spatele unei pături atârnate pe post de draperie. Cred că Doctorul Stanley era mai puţin interesat de un Consult al fetei, şi mai mult îşi dorea s-o scoată din Infirmerie în vreme ce noi cotrobăiam prin măruntaiele soţului ori tatălui ei… deşi nici Pacientul nostru şi nici Fata nu au părut deranjaţi de Sângele care ar fi făcut orice Doamnă din Londra – şi nu puţini studenţi la Medicină – să-şi piardă pe loc cunoştinţa.*

Şi, că tot vorbeam despre leşin – Stanley şi cu mine nici nu terminaserăm bine să-l examinăm pe muribund, când în Infirmerie au apărut căpitanul Sir John Franklin însoţit de doi marinari care-l purtau pe braţe pe Charles Best şi ne-au informat că tânărul îşi pierduse cunoştinţa în cabina lui Sir John. Le-am cerut să-l întindă pe Best pe patul de campanie de alături şi, după un consult Fugar, mi-am dat seama

de motivele care au dus la leşinul băiatului: aceeaşi Extenuare excesivă care ne afecta pe toţi cei ce făcuserăm parte din echipa domnului locotenent Gore, după zece zile de Cazne Neîntrerupte, foamea (realmente nu mâncaserăm absolut nimic altceva în ultimele două zile şi nopţi decât Carne crudă de Urs), deshidratarea organismelor noastre (nu ne-am permis să ne oprim din drum ca să topim zăpada pe plitele cu spirt, aşa că am apelat la Ideea extrem de Nesănătoasă de a mânca gheaţă şi zăpadă – procedeu ce scoate apa din corp, nu o sporeşte), şi – motiv cât se poate de Evident pentru mine, dar de Neînţeles pentru ofiţerii care-l Chestionaseră pe Best – bietul băiat fusese obligat să stea în poziţie de drepţi în timp ce-i dădea raportul Căpitanului, purtând încă şapte din cele opt Rânduri de Haine groase, fiindu-i permis să-şi dea jos doar Mantaua pătată de sânge. După zece zile şi nopţi petrecute pe gheţuri, la o temperatură medie de -18° C, până şi mie căldura de pe Erebus *mi se părea teribil de mare, iar eu apucasem să-mi scot mai toate hainele groase pe drumul spre Infirmerie. Căldura aceasta se dovedise a fi prea mult pentru organismul slăbit al lui Best.*

După ce a primit asigurările noastre că Best îşi va reveni – o singură doză de Săruri îl pusese deja pe picioare – Sir John s-a uitat cu scârbă vădită la Eschimosul pe care Stanley şi cu mine îl întorseserăm pe burtă ca să-i căutăm glonţul în spinare. Şi apoi comandantul nostru ne-a întrebat:

— O să trăiască?

— Nu multă vreme, Sir John, *i-a răspuns Stephen Samuel Stanley.*

M-am cutremurat auzindu-l că vorbeşte aşa în faţa unui pacient – noi, doctorii, obişnuim să ne

împărtăşim cele mai pesimiste prognoze pe tonuri neutre şi folosind termeni Latineşti atunci când ne aflăm în prezenţa pacienţilor noştri care nu mai au nicio şansă, dar mi-am dat de îndată seama că era puţin probabil ca Eschimosul să priceapă limba Engleză.

— Întoarceţi-l pe spate, *ne-a ordonat Sir John.*

L-am întors cu multă grijă şi, deşi cred că bătrânul băştinaş suferea nişte dureri inimaginabile, acesta a rămas conştient pe tot parcursul examinării noastre, însă nu a scos niciun sunet. Acum ochii îi erau aţintiţi asupra chipului Conducătorului expediţiei noastre.

Sir John s-a aplecat spre el şi, ridicând Vocea şi vorbind foarte rar, de parcă s-ar fi adresat unui Copil Surd, ori unui Cretin, a zbierat:

— Cine… EŞTI?

Eschimosul a continuat să-l privească, dar nu i-a răspuns.

— Cum… te… cheamă? *a răcnit Sir John.* Din… ce… trib… eşti?

Muribundul nu a răspuns nici acum.

Sir John a clătinat din cap dezgustat. Nu ştiu însă dacă această aversiune a lui fusese provocată de Rana Adâncă din pieptul Eschimosului, ori de încăpăţânarea dovedită de acesta.

— Unde este celălalt aborigen? *l-a întrebat Sir John pe Stanley.*

Medicul-şef, care aplica pansamente pe rana bătrânului, încercând măcar să încetinească, dacă nu să oprească cu totul şuvoiul de sânge ce se scurgea din plămânul sălbaticului, făcu un semn cu capul în direcţia draperiei.

— Doctorul McDonald se îngrijeşte de ea, Sir John.

Atunci, Sir John a dat la o parte pătura cu un gest

nervos. Am auzit nişte bolboroseli, câteva cuvinte incoerente, apoi Şeful Expediţiei noastre a reapărut, atât de violaceu la faţă, că mi-a stat o clipă inima în loc de teamă ca nu cumva comandantul nostru de şaizeci şi unu de ani să fi făcut un atac cerebral.

Apoi chipul lui Sir John se albi cu totul din cauza şocului.

Prea târziu mi-am dat seama că probabil o văzuse pe tânără în pielea goală. Căci, doar cu câteva minute înainte de acest incident, observasem printr-o deschizătură a draperiei cum McDonald îi făcea semne să-şi scoată parka aceea din blană de urs, iar fata dădea din cap, arătând că a înţeles, şi şi-a scos haina sub care s-a dovedit că nu mai purta absolut nimic. Atunci eu eram mult prea preocupat de pacientul meu ca să mă uit mai bine, dar am remarcat totuşi că aceasta era o modalitate extrem de inteligentă prin care puteai păstra ridicată temperatura corpului sub stratul acela de blană groasă – într-adevăr, era o metodă mult mai ingenioasă decât cea folosită de noi, echipa de recunoaştere a bietului locotenent Gore, ce presupunea multiple rânduri de haine din Lână. Sub blana unui animal, trupul se poate încălzi atunci când îi este frig, aşa cum se poate răcori la nevoie, atunci când eforturile făcute sunt mult prea mari, deoarece transpiraţia noastră trece imediat în perii blănii respective. Pe de altă parte, toate lâneturile acelea pe care le purtaserăm noi, Britanicii cei civilizaţi, se îmbibaseră imediat de Sudoare, nu avuseseră cum să se usuce, ba, mai mult, îngheţaseră pe noi atunci când nu mai făceam efort, nemaiavând cum să ne Apere de Gerul de afară. Nu am nicio îndoială că, atunci când ne-am întors pe Navă, hainele noastre cântăreau de două ori mai

mult ca la plecare.

— A… a… am să revin într-un moment mai bun, *s-a bâlbâit Sir John, trecând pe lângă noi.*

Căpitanul Sir John Franklin părea profund zguduit, însă n-aş putea spune dacă din cauza Goliciunii Edenice a tinerei femei, ori dacă din cauza unui alt lucru pe care îl văzuse acolo. A părăsit Infirmeria fără să mai rostească vreun cuvânt.

O clipă mai târziu am fost chemat de McDonald în ungherul din spate. Fata – de fapt deja tânără femeie, deoarece s-a dovedit ştiinţific că persoanele de sex femeiesc din triburile primitive ajung la pubertate mult mai devreme decât domnişoarele din societăţile civilizate – îşi îmbrăcase din nou parka cea voluminoasă şi pantalonii din piele de focă. Doctorul McDonald părea şi el destul de agitat, aproape supărat, iar atunci când l-am întrebat ce problemă are, a făcut un gest spre eschimosă, cerându-i să-şi deschidă gura. Apoi a luat o lanternă şi o oglindă convexă ca să focalizeze lumina şi mi-a arătat.

Fetei îi fusese amputată limba aproape de rădăcină. Am observat – iar McDonald a fost de acord cu mine – că îi mai rămăsese atât cât să poată înghiţi şi să mănânce, de bine, de rău. Dar, în mod evident, nu mai era în stare să articuleze sunete complexe – presupunând că am putea spune despre vreuna din limbile vorbite de Eschimoşi că ar fi complexe. Cicatricele erau vechi. Clar, limba nu-i fusese retezată de curând.

Mărturisesc că m-am dat înapoi Oripilat. Cine ar fi în stare să facă una ca asta unui biet copil – şi de ce? însă, atunci când am folosit termenul „amputare”, Doctorul McDonald m-a corectat cu blândeţe, şoptindu-mi:

— Uită-te mai bine, domnule doctor Goodsir. Nu este vorba despre o amputare chirurgicală, nu este nici precisă şi nici circulară, şi nu a fost făcută cu un instrument tăios, nici măcar cu unul rudimentar, cum ar fi un cuţit făcut din piatră ca acelea folosite în Neolitic. Limba bietei fetiţe a fost mâncată cu multă vreme în urmă – şi nu există nici cea mai mică posibilitate s-o fi făcut ea însăşi, deoarece a fost mâncată prea aproape de rădăcină.

M-am mai retras un pas de lângă femeie.

— Mai este mutilată şi în alte locuri? *l-am întrebat eu pe Latineşte din obişnuinţă. Citisem despre existenţa unor obiceiuri barbare pe Continentul Negru şi în rândurile Mahomedanilor, care îşi tăiau împrejur femeile cu bestialitate, parodiind tradiţia Mozaică a circumciziei bărbaţilor.*

— Nu, nicăieri, *mi-a răspuns McDonald.*

Şi atunci am crezut că înţeleg motivul palorii subite şi şocului evident suferit de Sir John, însă, atunci când l-am întrebat dacă îi împărtăşise această informaţie şi comandantului nostru, doctorul de pe Terror *m-a asigurat că nu suflase o vorbă. Sir John intrase acolo, o văzuse despuiată pe tânăra eschimosă şi ieşise imediat, într-o stare de agitaţie puternică. Apoi, McDonald tocmai începuse să-mi prezinte concluziile examenului fizic pe care i-l făcuse prizonierei noastre, când am fost întrerupţi de Doctorul Stanley.*

Primul gând care mi-a trecut prin minte a fost că murise bătrânul Eschimos, însă s-a dovedit că nu era Cazul. Eram chemat la raport în faţa lui Sir John şi a celorlalţi Căpitani.

Mi-am dat seama că relatarea mea despre cele observate în legătură cu decesul locotenentului Gore

i-a dezamăgit pe Sir John, Comandantul Fitzjames şi Căpitanul Crozier. În mod normal, această constatare m-ar fi Necăjit extrem de mult; însă astăzi – poate din cauza Surmenajului meu teribil şi a Transformărilor de Natură Psihologică pe care le suferisem în compania Locotenentului Gore şi a Echipei lui – dezamăgirea Superiorilor mei nu m-a Afectat câtuşi de puţin.

Am început cu starea în care se afla Eschimosul rănit şi am relatat ciudăţenia cu limba lipsă a fetei. Când au auzit asta, căpitanii au şoptit ceva între ei, însă singurele întrebări ce mi-au fost adresate au venit din partea Căpitanului Crozier.

— Îţi poţi explica de ce i-ar fi făcut cineva una ca asta, domnule Goodsir?

— Nu am nici cea mai vagă idee, domnule.

— Să fi fost vreun animal? *insistă el.*

Nu am răspuns imediat.

— Se prea poate, *am răspuns eu în cele din urmă, deşi mi-era foarte greu să-mi Imaginez un Carnivor Polar mâncându-i limba fetiţei, fără s-o ucidă, însă. Pe de altă parte, era bine cunoscut faptul că aceşti Eschimoşi obişnuiesc să convieţuiască alături de Câini Sălbatici, după cum prea bine văzusem cu propriii mei ochi la Golful Disko.*

Cu asta s-au terminat întrebările referitoare la cei doi Eschimoşi.

În continuare mi s-au cerut detalii referitoare la decesul Locotenentului Gore şi la Creatura care l-a ucis, iar eu am spus adevărul – că atunci încercam să salvez viaţa bătrânului Eschimos care apăruse din ceaţă şi fusese împuşcat de Soldatul Pilkington şi că mi-am ridicat ochii doar în ultima clipă. Am explicat că nu sunt sigur de ceea ce mi se păruse că văd – în toată confuzia creată de vălătucii de ceaţă,

zgomotele perturbatoare ale muschetei şi pistolului locotenentului, câmpul meu vizual neadecvat de lângă sanie, unde mă aşezasem în genunchi pentru a da rănitului primul ajutor, mişcarea rapidă a oamenilor şi a ceţii – şi anume: o formă albă şi uriaşă care-l înghiţea pe nefericitul ofiţer, fulgerarea pistolului său şi iar ceaţa care învăluia totul.

— Dar poţi să spui cu mâna pe inimă că era un urs alb? *m-a întrebat Comandantul Fitzjames.*

Am ezitat.

— Dacă a fost un Urs Alb, am zis eu în cele din urmă, a fost un specimen neobişnuit de mare de Ursus maritimus. *Am avut impresia că era vorba despre un carnivor asemănător cu un urs – trup uriaş, braţe gigantice, cap mic, ochi ca de obsidian*[28] *– dar toate aceste detalii nu mi-au fost la fel de clare cum vi le înfăţişez eu acum. Mai cu seamă îmi amintesc cum acea creatură a apărut de nicăieri – pur şi simplu s-a înălţat de jur împrejurul Locotenentului Gore – şi că era de două ori mai înalt decât el. Extrem de şocantă imagine.*

— Sunt convins că aşa a fost, *a comentat Sir John pe un ton care mie mi s-a părut uscat, aproape sarcastic.* Dar, spune-mi, doctore Goodsir, ce altceva să fi fost dacă nu era un urs?

Nu a fost prima dată când am observat că Sir John nu mi se adresează cu Rangul meu cuvenit de Doctor, întotdeauna îmi spunea doar „Domnule”, aşa cum i-ar fi spus oricărui marinar de rând, ori subofiţer fără şcoală. Doi ani mi-au trebuit ca să înţeleg că vârstnicul comandant de expediţie, faţă de care eu nutream un respect deosebit, nu avea niciun pic de consideraţiune pentru unul dintre doctorii de pe navă.

[28] Rocă vulcanică cu aspect sticlos (n. tr.).

— Nu ştiu, Sir John, *i-am răspuns eu, dorindu-mi să mă pot întoarce la pacientul meu.*

— Mi s-a spus că ai manifestat un interes deosebit faţă de urşii albi, domnule Goodsir, *a continuat Sir John.* Pentru care motiv anume?

— Poate că ştiţi că am la bază studii aprofundate de anatomie, Sir John. Şi înainte de a mă îmbarca în această expediţie, visam să devin naturalist.

— Şi acum nu mai visezi? *m-a întrebat Căpitanul Crozier cu accentul lui dulce de irlandez.*

Am ridicat din umeri.

— Nu mi se pare că aş putea excela în domeniul acesta.

— Cu toate astea, ai făcut disecţii pe unii dintre urşii albi pe care i-am împuşcat pe Insula Beechey, *a stăruit cu îndârjire Sir John.* Le-ai studiat scheletul şi musculatura.

— Întocmai, Sir John.

— Crezi că rănile locotenentului Gore ar fi putut fi făcute de un asemenea animal?

Am ezitat o clipă. Examinasem trupul bietului Graham Gore înainte de a-l încărca pe sanie pentru călătoria de coşmar înapoi peste banchiză.

— Da, Sir John, *i-am răspuns eu.* Din câte ştim, ursul alb polar din regiunea aceasta este cel mai mare animal de pradă de pe pământ. Ar putea cântări de două ori mai mult decât ursul grizzly, despre care se cunoaşte că este cel mai mare şi mai feroce urs din America de Nord. Şi l-ar putea întrece în înălţime cu un metru, atunci când se ridică pe picioarele din spate. Este un animal de pradă foarte puternic, capabil să zdrobească pieptul unui om şi să-i reteze coloana vertebrală, aşa cum s-a întâmplat în cazul locotenentului Gore. Mai mult încă, ursul alb polar este singurul animal de pradă

care vânează oameni.

Comandantul Fitzjames şi-a dres glasul.

— Crede-mă, domnule doctor Goodsir, *mi-a zis el încetişor,* eu am văzut în India un tigru feroce care – după spusele localnicilor – mâncase treisprezece oameni.

Am dat din cap, dându-mi seama că eram la capătul puterilor. Oboseala avea asupra mea efectul unei Băuturi Tari.

— Sir John… domnule comandant… domnilor, spre deosebire de mine, dumneavoastră aţi avut privilegiul de a vedea mult din lumea aceasta. Însă, din lecturile mele destul de vaste pe această temă, am aflat că toate celelalte carnivore de uscat – lupii, leii, tigrii, alte specii de urşi – atacă omul doar dacă sunt provocate, iar unii dintre ei, ca tigrul acela despre care vorbiţi, domnule comandant Fitzjames, ajung să mănânce oameni numai dacă sunt siliţi de împrejurări – adică dacă vreo boală sau vreo rană îi împiedică să-şi vâneze prada naturală. Dar numai ursul alb polar – *Ursus maritimus* – are obiceiul să vâneze oamenii.

Crozier a dat din cap în semn de aprobare.

— De unde ai aflat toate astea, domnule doctor Goodsir? Din cărţi?

— Într-o oarecare măsură, domnule. Dar atunci când am fost în Golful Disko, am petrecut mult timp de vorbă cu localnicii despre comportamentul urşilor. De asemenea, i-am întrebat ce ştiu despre aceşti urşi şi pe domnul căpitan Martin de pe *Enterprise,* şi pe domnul căpitan Dannert de pe *Prince of Wales* când am ancorat alături de navele lor, în Golful Baffin. Iar aceşti doi domni mi-au răspuns cu multă amabilitate şi m-au pus în legătură cu câţiva membri ai echipajelor lor – inclusiv cu doi

vânători bătrâni de balene care petrecuseră fiecare peste zece ani în zona Arcticii. Şi am aflat astfel multe poveşti despre cum îi vânează urşii albi pe eschimoşii din regiune, ba chiar despre cum atacă uneori oamenii de pe navele blocate între gheţuri. Un marinar în vârstă – mi se pare că îl chema Connors – mi-a povestit cum urşii au mâncat doi bucătari de pe nava lui în ’28… unul dintre aceştia a fost înşfăcat de lângă plita lui pe puntea inferioară, în vreme ce restul oamenilor dormeau.

Căpitanul Crozier a zâmbit la auzul cuvintelor mele.

— Poate că nu ar trebui să dăm crezare oricărei poveşti spuse de marinarii bătrâni, domnule doctor Goodsir.

— Nu, domnule. Fireşte că nu, domnule.

— Asta a fost tot, deocamdată, domnule Goodsir, *mi-a spus Sir John.* Te vom chema dacă vom mai avea întrebări.

— Da, domnule, *am răspuns eu istovit şi am dat să mă înapoiez în infirmerie.*

— Mai stai puţin, domnule doctor Goodsir, *m-a strigat comandantul Fitzjames înainte să ies pe uşa cabinei lui Sir John.* Eu mai am o întrebare, deşi mi-e ruşine să recunosc că nu ştiu răspunsul. Pentru ce ursul alb este numit *Ursus maritimus?* Sper că nu din cauza apetitului lui pentru marinari.

— Nu, domnule, *i-am răspuns eu.* Cred că i s-a dat numele acesta pentru că este mai degrabă un mamifer acvatic, decât un animal de uscat. Am citit numeroase relatări despre urşi albi care au fost zăriţi la sute de mile în largul mării, iar domnul căpitan Martin de pe *Enterprise* mi-a spus că, deşi ursul este foarte rapid pe uscat sau pe gheaţă – ajungând la viteze de peste patruzeci de kilometri pe oră –

atunci când este în apă, se dovedeşte a fi unul dintre cei mai buni înotători din ocean, capabil să străbată chiar şi şaizeci, şaptezeci de mile marine, fără pauză de odihnă. Domnul căpitan Dannert mi-a povestit şi el că, odată, nava lui înainta cu vânt de pupa cu o viteză de opt noduri pe oră, în largul mării, iar doi urşi albi au ţinut pasul cu ea pe o distanţă de zece mile şi apoi pur şi simplu au luat-o înainte şi au înotat spre sloiurile plutitoare din zare, cu viteza şi graţia delfinilor. De aici şi denumirea ce li s-a dat... *Ursus maritimus*... un mamifer, desigur, însă o vietate a mării.

— Mulţumesc, domnule Goodsir, *mi-a zis Sir John.*

— Cu foarte multă plăcere, Sir John, *i-am răspuns eu şi am ieşit.*

continuare la 4 iunie 1847

Eschimosul a murit la câteva minute după miezul nopţii. Dar, mai întâi, a vorbit.

La vremea aceea eu aţipisem în şezut, cu spatele sprijinit de peretele Infirmeriei, dar m-a trezit Stanley.

Bătrânul cu părul alb se zbătea pe Masa Chirurgicală. Dădea din braţe de parcă ar fi încercat să înoate prin aer. Hemoragia din plămânul perforat se înrăutăţise, iar acum îi curgeau valuri de sânge din gură, pe bărbie şi pe pieptul bandajat.

Când mi-am îndreptat lanterna spre el, s-a ridicat şi fata Eschimos din colţul unde dormise până atunci şi ne-am aplecat toţi trei deasupra lui.

Bătrânul şi-a îndoit unul din degetele-i groase şi s-a împuns cu el în piept chiar lângă rana făcută de glonţ. Cu fiecare icnet, valuri tot mai mari de sânge arterial se revărsau afară din el, însă nu am avut nicio îndoială că ceea ce ar fi putut părea accese de

tuse erau în realitate nişte cuvinte bolborosite şi abia articulate. Mi le-am notat cu o bucată de cretă pe plăcuţa de ardezie pe care Stanley şi cu mine o foloseam ca să comunicăm atunci când dormeau pacienţii şi nu voiam să-i deranjăm.

— Angatkut tuquruq! Quarubvitchuq… angatkut turquq… Paniga… tuunbaq! Tanik… nulabmiu tuqutauyasiruq… umiaqpak tuqutauyasiruq… nanuq tuqutkaa! Paniga… tunbaq nanuq… angatkut ququruq!

Şi atunci hemoragia i s-a înrăutăţit atât de tare, că nici n-a mai putut să vorbească. Sângele ţâşnea din el ca o fântână arteziană, ca un gheizer, înecându-l, sufocându-l. Şi, cu toate că Stanley şi cu mine l-am ridicat în capul oaselor, încercând să-i eliberăm căile respiratorii, nu inhala decât sânge. După o ultimă clipă de agonie cumplită, pieptul lui şi-a încetat zbuciumul, bătrânul s-a prăbuşit în braţele noastre, iar privirea i-a devenit fixă şi sticloasă. Stanley şi cu mine l-am întins la loc pe masă.

— Ai grijă! *a ţipat Stanley.*

La început n-am înţeles ce voia celălalt doctor – bătrânul murise, căci nu mai avea puls şi nu-i simţeam nici respiraţia –, dar m-am întors şi am văzut-o pe Eschimosă.

Femeia luase unul dintre bisturiele murdare de sânge de pe masa noastră de lucru şi venea spre mine cu el ridicat deasupra capului. Mi-a fost clar că nu eu o interesam – căci avea privirea aţintită asupra Chipului Mort al celui care-i fusese, probabil, tată, ori soţ, ori frate. Pentru că nu ştiam absolut nimic despre obiceiurile Păgâne ale tribului ei, în acele câteva secunde mi-au trecut prin minte nenumărate Imagini - fata scoţându-i inima din piept şi, de ce nu, mâncând-o, într-un soi de ritual oribil;

sau scoţându-i ochii; sau tăindu-i un deget; sau doar adăugând o altă tăietură la împletitura de cicatrice care acopereau trupul bătrânului, aidoma tatuajelor pe care şi le fac marinarii.

Dar n-a făcut niciuna, nici alta. Înainte s-o prindă Stanley şi pe când mie nu-mi trecea nimic mai bun prin minte decât să mă aplec peste bătrân şi să-l protejez cu trupul meu, fata Eschimos a aruncat bisturiul cu o dexteritate demnă de un chirurg – evident că era obişnuită să folosească cuţite extrem de tăioase - şi a retezat şiretul din piele netăbăcită de care era prinsă amuleta.

A înhăţat figurina de piatră albă mânjită cu sânge şi având forma unui urs şi a ascuns-o undeva sub parka cu care era acoperită. Apoi a pus bisturiul la locul lui de pe masă.

Stanley şi cu mine ne-am uitat profund uimiţi unul la altul. După aceea medicul-şef de pe Erebus *s-a dus să-l trezească pe marinarul care avea Infirmeria în grija lui şi l-a trimis să-i anunţe pe ofiţerul de cart şi pe căpitan că Eschimosul a murit.*

continuare la 4 iunie 1847

L-am îngropat pe Eschimos pe la ora unu şi jumătate dimineaţa – în timpul celui de-al treilea cart. Mai bine zis, la ordinele lui Sir John, i-am aruncat trupul înfăşurat în pânză într-una din găurile făcute în gheaţă cam la vreo douăzeci de metri de navă. Aceasta era singura gaură făcută în gheaţă groasă de cinci metri pe care oamenii reuşiseră s-o menţină deschisă în vara aceea, pentru a avea acces la apa de dedesubt – căci, după cum am spus şi mai devreme, de nimic nu se tem mai mult marinarii aşa cum se tem de incendii. Când Stanley şi cu mine ne forţam să îndesăm cadavrul prin pâlnia

îngustă, auzeam de la sute de metri depărtare zgomot de târnăcoape şi înjurăturile celor douăzeci de oameni din schimbul de noapte care încercau să facă o altă gaură în gheaţă, mai cuviincioasă, pentru funeraliile Locotenentului Gore din ziua următoare – de fapt, din aceeaşi zi, doar că mai târziu.

În miez de noapte, era totuşi suficientă lumină ca să putem citi un verset din Biblie – dacă am fi adus vreunul din noi Biblia pe gheaţă, ceea ce, fireşte, nu o făcuse nimeni –, iar această lumină ne-a ajutat pe noi, cei doi medici şi pe cei doi marinari cărora li se ordonase să ne ajute, să împingem, să îndesăm şi, într-un final, să reuşim să aruncăm trupul Eschimosului cât mai adânc în gheaţa cea albastră şi, de acolo, în Apa Întunecată de la fund.

Tânăra Eschimos a stat alături de noi şi urmărindu-ne din priviri, tot fără să manifeste vreo emoţie, începuse să bată vântul de la vest nord-vest, iar şuviţele ei negre de păr îi ieşiseră de sub glugă, zburătăcindu-i peste obraji ca penele unui corb.

Am fost singurii membri ai acestui Grup Îndoliat – medicul Stanley, cei doi marinari care gâfâiau şi înjurau în surdină, tânăra băştinaşă şi cu mine – până când Căpitanul Crozier şi un tânăr locotenent înalt şi subţire ni s-au alăturat şi au urmărit ultimele momente ale eforturilor noastre. În cele din urmă, trupul Eschimosului a alunecat prin ultimii doi metri ai canalului din gheaţă şi a dispărut în curenţii întunecaţi de dedesubt.

— Sir John a dat ordine ca femeia să nu fie lăsată să înnopteze pe Erebus*, a şoptit Căpitanul Crozier.* Am venit s-o luăm pe *Terror.*

Apoi i s-a adresat locotenentului cel înalt, al cărui nume îmi aduc acum aminte că era Irving.

— John, de acum tu răspunzi pentru ea. Găseşte-i un loc unde să n-o vadă oamenii – poate lângă magaziile de după infirmerie – şi ai grijă să nu păţească ceva.

— Am înţeles, să trăiţi!

— Scuzaţi-mă, domnule căpitan, *am intervenit eu.* De ce nu o lăsaţi să se întoarcă la ai ei?

Crozier zâmbi.

— În mod normal aş fi şi eu de acord cu această propunere, domnule doctor. Dar pe o rază de cinci sute de kilometri în jur nu se află nicio aşezare de eschimoşi, nici măcar un sat cât de mic. Ei sunt o populaţie nomadă, sigur că da – mai ales aceia pe care noi îi numim Muntenii din Nord, dar ce anume i-a făcut pe bătrân şi pe tânăra aceasta să înainteze atât de mult spre nord pe calotă în vara aceasta extrem de geroasă, când aici nu sunt nici balene, nici morse, nici foci, nici karibu şi nici vreun alt fel de animal, cu excepţia urşilor albi şi a creaturii ucigaşe dintre gheţuri?

N-am avut răspuns, dar vorbele lui nu aveau nicio legătură cu întrebarea pe care i-o pusesem.

— S-ar putea să ajungem în situaţia, *a continuat Crozier,* când vieţile noastre să depindă de prietenia cu aceşti eschimoşi. S-o lăsăm să plece înainte de a apuca să ne împrietenim cu ea?

— Dar i-am ucis soţul sau tatăl sau ce-o fi fost bătrânul ăla, *a intervenit Stanley, cu ochii la tânăra mută care încă mai privea în adâncul găurii din gheaţă.* S-ar putea ca această Doamnă a Tăcerii – Lady Silence cum îi zic eu – să nu aibă chiar cele mai binevoitoare simţăminte faţă de noi.

— Exact, *l-a aprobat Căpitanul Crozier.* Şi avem suficiente probleme şi aşa fără să ne mai facem griji că o fetişcană va aţâţa împotriva noastră un grup de

eschimoşi furioşi care să se urce la bord şi să ne ia gâturile când dormim. Nu, eu cred că Sir John are dreptate în această privinţă… ea trebuie să rămână cu noi până vom chibzui mai bine şi vom hotărî ce anume să facem cu ea… şi nu doar cu ea, dar şi cu noi înşine.

Şi Căpitanul Crozier i-a adresat un zâmbet larg lui Stanley. Cred că în doi ani a fost prima oară când l-am văzut pe Căpitanul Crozier surâzând.

— Lady Silence. Asta-i bună, Stanley. Foarte bună. Haide, John. Veniţi, domniţă.

S-au îndreptat spre vest prin zăpada spulberată de vânt, către creasta de gheaţă din apropiere. Eu am urcat taluzul de zăpadă înapoi pe Erebus *şi m-am dus în cabina mea micuţă care acum mi se părea a fi Raiul pe Pământ, pregătit să mă cufund în primul somn sănătos de când, cu zece zile în urmă, plecasem cu echipa Locotenentului Gore peste gheţuri, spre sud, sud-est.*

15
FRANKLIN

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
11 iunie 1847

Până în ziua când avea să moară, Sir John îşi revenise aproape complet din şocul suferit atunci când o văzuse pe tânăra eschimos în pielea goală.

Era aceeaşi tânără, aceeaşi târfă adolescentă şi murdară din tribul Cooper pe care o trimisese Diavolul să-l ademenească în timpul primei lui expediţii din 1819, sortită eşecului. Aceeaşi desfrânată pe nume Ciorăpei-verzi, care-i încălzise patul lui Robert Hood. O, da, Sir John era convins. Pielea acestei ispite era tot cafenie, părând a străluci chiar şi pe întuneric, sânii îi erau la fel de rotunzi şi obraznici, sfârcurile îi erau la fel de închise la culoare, iar smocul de păr de deasupra sexului era tot negru, ca pana corbului.

Da, era acelaşi demon, acelaşi succubus.

Şocul suferit de căpitanul Sir John Franklin atunci când o văzuse în infirmerie, despuiată pe masa de consultaţii a doctorului McDonald – *pe propria lui navă, pentru numele lui Dumnezeu* – fusese unul profund, însă Sir John era sigur că reuşise să-şi ascundă reacţia în faţa doctorilor şi a celorlalţi ofiţeri pe tot parcursul acelei zile tulburătoare şi parcă nesfârşite.

Ceremonia funerară a locotenentului Gore a avut loc târziu în ziua de vineri, patru iunie. Fusese nevoie de multă muncă şi de peste douăzeci şi patru de ore până când oamenii au reuşit să sfredelească gheaţa până la apă, pentru ca tradiţionala înmormântare pe mare să se poată desfăşura cum se cuvine. Au folosit mai întâi praf de puşcă, pentru a străpunge primii trei metri de

gheaţă tare ca piatra, apoi, cu târnăcoape şi cazmale, au săpat un crater prin ultimii doi până la apă. Pe la amiază, atunci când au terminat, domnul Weeks, marangozul de pe *Erebus,* şi domnul Honey, marangozul de pe *Terror,* au confecţionat un eşafodaj din lemn, foarte inteligent conceput, cam de trei metri lungime şi de aproape doi lăţime. Echipe de lucru, înarmate cu pari lungi, stăteau în jurul craterului ca să împiedice formarea gheţii.

La temperatura relativ înaltă a navei, trupul locotenentului Gore intrase într-un proces rapid de descompunere, drept care marangozii au construit un sicriu extrem de rezistent din lemn de mahon, căptuşit cu lemn aromat de cedru, cu un strat din plumb la mijloc, în locul obişnuitelor tolbe cu gloanţe introduse în sacul din pânză în care se afla cadavrul, ca să-l scufunde. Domnul Smith, fierarul, a confecţionat şi a gravat o minunată placă funerară din cupru, pe care a bătut-o de capacul din mahon al coşciugului, întrucât ceremonia urma să fie un soi de amestec între înmormântarea pe ţărm şi cea în mare, Sir John precizase că sicriul trebuia să fie suficient de greu ca să se ducă la fund de îndată ce era pus în apă.

Când a început primul cart scurt al zilei – la ora 4:00 p.m. – companiile celor două nave s-au adunat la patru sute de metri distanţă de *Erebus,* în locul unde urma să fie înmormântat locotenentul. Sir John le ordonase tuturor să fie prezenţi la ceremonie, cu excepţia doar a câtorva santinele rămase pe nave. Ba, mai mult, le ceruse să nu îşi pună haine groase peste uniformele de gală. Şi astfel, la ora stabilită, mai mult de o sută de oameni, ofiţeri şi marinari, vineţi de frig, dar frumos îmbrăcaţi, se adunaseră pe gheaţă.

Coşciugul în care se afla locotenentul Gore a fost coborât peste bordul lui *Erebus* şi apoi fixat cu frânghii

de o sanie supradimensionată, anume pregătită pentru trista destinaţie a acelei zile. Sir John îşi donase propriul steag britanic cu care a fost acoperit sicriul. Apoi, treizeci şi doi de marinari, douăzeci de pe *Erebus* şi doisprezece de pe *Terror,* începură să tragă sania funerară către locul unde urma să aibă loc înmormântarea. Patru dintre marinarii cei mai tineri, încă elevi de marină – George Chambers şi David Young de pe *Erebus,* Robert Golding şi Thomas Evans de pe *Terror* – interpretau un marş funerar la tobe acoperite cu pânză neagră. În urma cernitului cortegiu veneau căpitanul Sir John Franklin, comandantul Fitzjames, căpitanul Crozier şi restul ofiţerilor şi marinarilor de pe ambele nave, unde rămăseseră acum doar câţiva străjeri.

La locul pregătit pentru înmormântare, un grup de soldaţi ai Marinei Regale, în uniforme roşii, stăteau în poziţie de drepţi, cu armele la îndemână, pregătiţi să dea onorul. Sub comanda sergentului David Bryant, în vârstă de treizeci şi trei de ani, făcând parte din echipajul de pe *Erebus,* acest grup era format din caporalul Pearson, soldatul Hopcraft, soldatul Pilkington, soldatul Healey şi soldatul Reed, de pe *Erebus* – singurul care lipsea din efectivul de militari ai Marinei de pe nava amiral era soldatul Braine care murise cu o iarnă în urmă şi fusese îngropat pe Insula Beechey – precum şi sergentul Tozer, caporalul Hedges, şi soldaţii Wilkes, Hammond, Heather şi Daly de pe HMS *Terror.*

Tricornul şi sabia locotenentului Gore erau purtate în spatele saniei funerare de către locotenentul H.T.D. Le Vesconte, care preluase îndatoririle de comandă ale lui Gore. Alături de Le Vesconte mergea locotenentul James W. Fairholme, ducând pe braţe o pernă din catifea albastră pe care erau expuse cele şase medalii

primite de tânărul Gore în anii de serviciu în Marina Regală.

Când sicriul se apropie de crater, şirul de doisprezece infanterişti se rupse, formând un culoar. Soldaţii se întoarseră cu faţa la cortegiu şi rămaseră cu arma la picior cât timp trecură printre ei sania funerară, garda de onoare şi celelalte persoane.

Mai mult alunecând decât mergând normal, cei o sută de oameni îşi ocupară locurile în jurul craterului.

Unii chiar se căţărară pe crestele de gheaţă din apropiere pentru a vedea mai bine ceremonia, iar Sir John, în fruntea căpitanilor săi, urcă pe estrada improvizată în capătul dinspre est al dreptunghiului săpat în banchiză. Încet, cu foarte mare grijă, cei treizeci şi doi de marinari care trăseseră sania până acolo aşezară coşciugul greu pe platforma din lemn ce avea să-i fie vremelnic loc de popas în drumul spre apele negre. Pe sub el, aceiaşi marinari trecuseră trei otgoane groase cu ajutorul cărora urmau să-l coboare în adâncuri.

Când bătăile înăbuşite ale tobelor încetară, toţi cei prezenţi îşi scoaseră pălăriile. Vântul rece ciufuli părul lung al oamenilor, păr proaspăt spălat pentru această ceremonie, pieptănat îngrijit şi strâns cu panglici la ceafă. Ziua era friguroasă – doar minus cincisprezece grade la ultima măsurare făcută la începutul cartului de la 3:00 p.m. – însă cerul arctic, plin cu cristale de gheaţă, devenise o boltă compactă de lumină aurie. Ca şi cum ar fi vrut să-l onoreze şi el pe locotenentul Gore, soarele palid se înconjurase cu alţi trei sori – parhelii – uniţi printr-un nimb de culori prismatice. Mulţi dintre cei prezenţi acolo îşi plecară capetele cu pioşenie în faţa acestei privelişti cum nu se poate mai adecvate momentului.

Sir John oficie Slujba pentru Morţi, cu vocea lui

puternică, uşor de auzit de cei o sută zece oameni de acolo. Cunoşteau cu toţii ceremonia. Cuvintele erau mângâietoare. Răspunsurile erau ştiute. Nimeni nu mai dădu atenţie vântului îngheţat, în vreme ce binecunoscutele fraze răsunau pe tot întinsul calotei polare.

— Încredinţăm trupul acesta adâncurilor, în aşteptarea învierii şi a vieţii, atunci când Marea îşi va abandona morţii lumii ce va să vină, prin Domnul nostru Iisus Hristos, care, venind, ne va schimba mârşavul trup, ca să-i fim asemeni Lui în glorie, când toate lucrurile măreţei creaţii i se vor supune.

— Amin, rostiră oamenii.

Cei doisprezece soldaţi din Marina Regală îşi ridicară muschetele şi traseră trei salve, primele două de câte patru focuri, ultima doar de trei.

La zgomotul produs de prima salvă, locotenentul Le Vesconte făcu un semn din cap, iar Samuel Brown, John Weeks şi James Rigden scoaseră scândurile de sub sicriul greu, care rămase suspendat în cele trei otgoane. La cea de-a doua salvă a fost coborât până la suprafaţa apei negre. La ultima, otgoanele au fost trase încet, până ce coşciugul cu placa din cupru – şi cu medaliile şi sabia locotenentului Gore aşezate pe lemnul de mahon – dispăru în adâncuri.

Urmă apoi o uşoară tulburare a apelor reci, otgoanele fură trase şi strânse. Acum nu se mai vedea nimic în deschizătura dreptunghiulară din gheaţă. Dispăruseră şi parheliile, şi nimbul în culorile curcubeului, lăsând soarele roşu şi sever singur sub cupola cerului.

Oamenii se risipiră tăcuţi spre navele lor. Trecuse doar o jumătate de oră de când începuse cartul scurt, de la 4:00 p.m. Pentru majoritatea marinarilor venise vremea mesei de seară şi a celei de-a doua porţii de

grog pe ziua respectivă.

Ziua următoare, sâmbătă, cinci iunie, pe când ambele echipaje se înghesuiau pe punţile inferioare, deasupra lor explodă a doua furtună năprasnică a verii polare. Gabierii au fost chemaţi jos, iar cei câţiva care mai rămaseră de pază pe punte aveau grijă să stea deoparte de orice catarg ori obiect din metal. Şi vremea se dezlănţui furibundă: fulgerele detonau prin ceaţa deasă, tunetele se rostogoleau la nesfârşit, trăsnetele uriaşe loveau întruna paratrăsnetele de pe catarge şi acoperişul cabinelor, iar degetele albastre ale Focului Sfântului Elmo alunecau de-a lungul vergilor şi se furişau prin tachelaj. Străji cu chipurile descompuse de spaimă coborau sub punte după încheierea cartului şi le povesteau camarazilor lor, care ascultau cu ochii mari de uluire, poveşti despre sferele de foc care săreau şi se dădeau de-a dura pe gheaţă. Mai târziu, în aceeaşi zi, când furtuna şi descărcările electrice deveniseră şi mai violente – dacă aşa ceva era cu putinţă –, marinarii de cart raportară că o creatură uriaşă, mult prea mare ca să fie urs, se mişca printre crestele de gheaţă, acum ascunsă de ceaţă, acum vizibilă, una sau două clipe, la lumina fulgerelor. Uneori, mai spuseră ei, forma aceea umbla în patru labe, aidoma unui urs. Alteori, se jurau ei, umbla cu naturaleţe pe două picioare. Şi creatura aceea, mai ziceau ei, dădea târcoale navei.

Deşi mercurul cobora în termometre, ziua de duminică era senină şi cu opt grade mai rece decât precedenta, la amiază erau minus douăzeci şi trei de grade, iar Sir John trimise vorbă că Slujba Divină era obligatorie în ziua aceea şi că se va ţine la bordul lui *Erebus.*

De fapt, slujba de duminică era obligatorie în fiecare săptămână pentru ofiţerii şi marinarii de pe nava

amiral – în lunile de iarnă Sir John obişnuia să o ţină pe puntea inferioară – însă doar cei mai evlavioşi membri ai echipajului de pe *Terror* traversau gheaţa până acolo ca să ia parte la ea. Deoarece această slujbă era obligatorie în Marina Regală, atât prin tradiţie, cât şi prin prevederile regulamentare, şi căpitanul Crozier oficia Slujba Divină în zilele de duminică, însă, neavând la bord niciun preot, aceasta se rezuma uneori doar la citirea unor pagini din regulamentul de bord şi nu dura mai mult de douăzeci de minute, spre deosebire de cele aproape două ore însufleţitoare cât ţinea slujba lui Sir John.

Dar în duminica aceasta nu exista scăpare.

Căpitanul Crozier, ofiţerii şi marinarii de pe *Terror* traversară gheaţa până la *Erebus* pentru a doua oară în numai trei zile. De această dată, însă, îşi puseseră mantalele şi hainele groase peste uniformele de gală şi fură surprinşi să afle că slujba urma să aibă loc pe puntea principală. Sir John avea s-o oficieze urcat pe dunetă. În ciuda cerului albastru – acum nu mai existau nici parhelii simbolice, nici vreo cupolă aurie din cristale de gheaţă –, vântul era *cumplit* de rece, iar oamenii se îngrămădiră unii în alţii ca să se încălzească, în vreme ce ofiţerii ambelor nave se strânseră în spatele lui Sir John, ca nişte diaconi înfofoliţi până sub ochi. Pe partea adăpostită de vânt se aliniară cei doisprezece soldaţi de marină, cu sergentul Bryant în faţa lor, iar subofiţerii se strânseră lângă catargul principal.

Sir John se afla lângă habitaclul acoperit cu acelaşi drapel al Marii Britanii care fusese pus şi peste sicriul locotenentului Gore şi care „servea drept amvon”, aşa cum spunea regulamentul.

Predica n-a durat decât o oră, nesoldându-se cu degerături grave în rândul asistenţei.

Din fire şi vocaţie adept al Vechiului Testament, Sir John începu cu câteva referiri la profeţi, concentrându-se mai mult asupra consideraţiilor făcute de Isaia despre pământ:

— ”Iată, Domnul deşartă pământul şi îl pustieşte, îi răstoarnă faţa şi îi risipeşte locuitorii…”

Şi, încet-încet, până şi cei mai nătângi marinari pricepură că, în realitate, Sir John Franklin se referă la expediţia lor menită a descoperi Pasajul de Nord-Vest şi la starea lor actuală – blocaţi în pustietăţile de gheaţă, la 70°05’ latitudine nordică şi 98°23’ longitudine vestică.

— ”Pământul este pustiit şi prădat: căci aşa a grăit Domnul”, continuă Sir John. „Groază, laţ şi groapă pentru *voi,* locuitori ai pământului… Şi va veni vremea că cel care va fugi de groază va cădea în groapă, cel care va săpa din mijlocul gropii se va prinde în laţ: căci zăgazurile cele de sus se vor deschide şi temeliile pământului se vor clătina… Pământul se clatină, pământul se sfărâmă, pământul se crapă. Pământul se clatină ca un om beat…”

De parcă ar fi vrut să adeverească această profeţie sumbră, un muget se ridică din gheţurile din jurul navei *Erebus,* iar puntea se zgudui sub tălpile oamenilor strânşi la slujba de duminică. Catargele şi vergile îmbrăcate în chiciură de deasupra lor părură a vibra, formând cercuri mici pe cerul palid. Dar niciun om nu ieşi din formaţie şi nici nu scoase vreun sunet.

Şi Sir John trecu de la Isaia la Apocalipsă, prezentându-le imagini şi mai înspăimântătoare despre ce îi aştepta pe cei care se lepădaseră de Domnul Dumnezeul lor.

— Dar ce se va alege de cel… de cei care nu-şi încalcă legământul făcut Domnului? Să trecem la IONA.

Majoritatea oamenilor răsuflară uşuraţi. Cunoşteau

bine Cartea lui Iona.

— Domnul l-a trimis pe Iona la Ninive, cetatea cea mare, să strige împotriva răutăţii ei, declamă Sir John, a cărui voce, îndeobşte fără vlagă, căpătase vigoarea însufleţită a glasului predicatorilor anglicani. Dar Iona – aşa cum bine ştiţi şi voi, camarazi ai mei –, Iona a fugit de misiunea pe care i-o încredinţase Dumnezeu şi de faţa Lui. S-a coborât la Iofa şi a găsit acolo o corabie care mergea la Tars, dincolo de marginea lumii, gândindu-se că va putea ajunge dincolo de Împărăţia Domnului. „Dar DOMNUL a făcut să sufle pe mare un vânt năprasnic şi a stârnit o mare furtună, ameninţând să sfărâme corabia.” Cunoaşteţi ce a urmat… ştiţi cum au strigat corăbierii vrând să ştie din pricina cui a venit peste ei nenorocirea şi au tras la sorţi şi sorţul a căzut pe Iona. „Atunci ei i-au zis: Spune-ne ce să-ţi facem ca să se potolească marea? Iar el le-a răspuns: Luaţi-mă şi aruncaţi-mă în mare şi marea se va linişti faţă de voi, căci ştiu că din vina *mea* a venit peste voi această mare furtună.” Dar la început corăbierii nu au vrut să-l arunce pe Iona peste bord, nu-i aşa, camarazi? Nu – la bordul corăbiei se aflau oameni bravi, de nădejde, excelenţi marinari; şi au vâslit din greu sperând să ajungă la mal. Dar au ostenit şi s-au închinat la Dumnezeu şi l-au sacrificat pe Iona, aruncându-l peste bord. Şi în Biblie se mai spune – „DOMNUL a pregătit un peşte mare să-l înghită pe Iona. Şi Iona a stat în pântecele peştelui trei zile şi trei nopţi.” Observaţi, camarazi, că Biblia nu spune că Iona ar fi fost înghiţit de o *balenă.* Nu, nici vorbă! Peştele acesta nu era nici delfin, nici caşalot, nici balenă albastră, nici balenă ucigaşă, nici balenă cu cocoaşă ca acelea pe care le putem vedea noi în apele adânci, ori chiar în Golful Baffin în verile polare normale. Nu, nici vorbă! Iona a fost înghiţit de un „peşte mare” pe care Domnul îl

pregătise anume pentru el – adică un monstru al adâncurilor pe care Iehova, Dumnezeul nostru, îl crease odată cu Facerea Lumii exact pentru acest scop, acela de a-l înghiţi pe Iona într-o bună zi, iar în Biblie peştele acesta uriaş poartă uneori numele de Leviatan.

La fel şi noi am fost trimişi în misiunea aceasta dincolo de capătul cunoscut al lumii, camarazi ai mei, am fost trimişi mai departe de Tarsis – care, din câte ştim noi acum, se află în Spania – am fost trimişi acolo unde înşişi stihiile par a se răzvrăti, unde fulgerele cad asupra noastră din cerul îngheţat, unde gerul nu încetează, unde fiarele albe colindă pe suprafaţa îngheţată a mării. Am fost trimişi într-un loc pe care niciun om civilizat, sau de alt soi, nu l-ar putea numi „acasă”.

Dar nu am trecut dincolo de fruntariile Împărăţiei Domnului Dumnezeul nostru, camarazi ai mei! Aşa cum Iona nu a cârtit în faţa sorţii lui şi nici nu şi-a blestemat pedeapsa, ci, din burta peştelui, a înălţat rugi fierbinţi către Dumnezeu, trei zile şi trei nopţi încontinuu, la fel nici noi nu trebuie să cârtim, ci să acceptăm Voia Domnului care ne-a trimis în exilul acesta de trei nopţi nesfârşite de iarnă în pântecele gheţurilor. Şi, la fel ca Iona, trebuie să ne rugăm la Domnul Dumnezeul nostru şi să spunem: „Lepădat am fost dinaintea ochilor Tăi; dar iarăşi voi vedea casa Ta cea sfântă. Apele mi-au intrat în *suflet,* adâncul genunii m-a împresurat, capul mi s-a afundat în papură. M-am pogorât în adâncul munţilor, în pământul ale cărui gratii *îmi* sunt veşnice zăvoare, dar Tu mi-ai scos viaţa din stricăciune, Doamne Dumnezeul meu. Şi când sufletul mi se sfârşea în mine, mi-am adus aminte de DOMNUL: fie ca rugăciunea mea să ajungă la Tine, în casa Ta cea sfântă. Cei ce se lipesc de idolii deşerţi

îndepărtează îndurarea de la ei. Însă eu îţi voi aduce jertfe strigându-mi recunoştinţa şi voi împlini juruinţele pe care le-am făcut. Mântuirea *vine* de la Domnul. Şi DOMNUL a vorbit peştelui şi peştele l-a vărsat pe Iona pe pământ."

Şi, dragii mei camarazi, inimile voastre ştiu prea bine că am adus şi vom continua să aducem jertfe Domnului strigându-ne recunoştinţa. Trebuie să ne facem datoria aşa cum am jurat. Prietenul şi fratele nostru întru Hristos, locotenentul Graham Gore, fie-i somnul uşor la pieptul Domnului, a aflat primul că, în vara aceasta, nu va fi scăpare pentru noi din pântecele iernii Leviatane. A aflat că anul acesta nu vom scăpa din pântecele rece al gheţurilor. Aceasta este vestea pe care ne-ar fi adus-o dacă ar fi supravieţuit. Dar navele noastre sunt în bună stare, camarazi. Avem alimente pentru la iarnă, ba, la nevoie, chiar pentru mai mult timp... mult mai mult timp. Avem cărbuni ca să ne încălzim, avem căldura pe care o emană prietenia noastră şi, mai ales, căldura pe care ne-o oferă certitudinea că Dumnezeul nostru nu *ne-a abandonat.* Încă o vară şi o iarnă mai avem de îndurat în burta acestui Leviatan, camarazi, şi vă jur că pronia cerească ne va ajuta să scăpăm din locul acesta îngrozitor. Pasajul de Nord-Vest este cât se poate de real; se află la doar câţiva kilometri dincolo de linia aceea a orizontului, spre sud-vest – locotenentul Gore aproape că l-a văzut cu ochii lui acum o săptămână – şi într-acolo ne vom îndrepta noi peste câteva luni, atunci când se va fi sfârşit iarna aceasta nefiresc de lungă, căci ne vom striga năpasta către Domnul, iar El ne va auzi vocile chiar şi din pântecul Iadului.

Pentru moment, camarazi, suntem chinuiţi de spiritul întunecat al acelui Leviatan, care a luat forma unui fioros urs alb – un simplu urs, un simplu animal

necuvântător, dar care încearcă să-l slujească pe Necuratul. Şi, precum Iona, şi noi trebuie să ne rugăm la Domnul Dumnezeul nostru să alunge grozăvenia asta de lângă noi. Şi să avem certitudinea că Domnul ne va auzi şi ne va asculta ruga.

Vă îndemn să omorâţi animalul acesta, camarazi, căci este un simplu animal. Iar în ziua când va muri, indiferent de mâna cui, voi plăti tuturor, fără excepţie, câte zece monede de aur din banii mei personali.

O rumoare se stârni printre oamenii înghesuiţi în mijlocul punţii.

— Zece monede de aur de persoană, repetă Sir John. Nu doar o recompensă pentru acela care va ucide bestia aşa cum David l-a ucis pe Goliat, ci o recompensă pentru toţi, în mod egal. În plus, vă veţi primi în continuare solda de la Serviciul pentru Descoperiri Geografice, ba chiar şi prima egală cu avansul pe care v-o promit eu astăzi. Iar în schimb nu vă cer decât să mai aveţi răbdare încă o iarnă – cu mâncare bună, căldură din belşug şi veselie – până la venirea dezgheţului!

Dacă ar fi fost imaginabile râsetele în timpul Slujbei Divine, poate că în acest moment s-ar fi auzit câteva. Însă oamenii doar se priviră unii pe alţii cu ochi mari pe chipurile lor palide, aproape degerate. *Zece monede de aur pentru fiecare.* Iar Sir John le promisese şi o primă egală cu suma primită în avans şi care-i convinsese, în primul şi în primul rând, pe majoritatea dintre ei să se înroleze – douăzeci şi trei de lire sterline! Într-o vreme când îţi puteai închiria o casă cu şaizeci de peni pe săptămână… douăsprezece lire pe an. Asta pe lângă solda marinarului de rând, în valoare de şaizeci de lire pe an, plătită de Serviciul pentru Descoperiri Geografice – de trei ori mai mult decât ar fi putut câştiga orice muncitor cu ziua pe uscat!

Şaptezeci şi cinci de lire pentru fiecare marangoz, şaptezeci pentru nostrom, optzeci şi patru de lire pentru fiecare inginer.

Oamenii începură să surâdă, chiar dacă, pe furiş, băteau din picioare ca să nu le degere definitiv degetele.

— Am ordonat domnului Diggle de pe *Terror* şi domnului Wall de pe *Erebus* să ne pregătească o cină de sărbătoare, în aşteptarea triumfului nostru asupra acestor dificultăţi vremelnice şi ca semn al încrederii neabătute în succesul misiunii noastre, anunţă Sir John de lângă habitaclul drapat cu steagul britanic. Pe ambele nave se vor servi astăzi porţii duble de rom.

Cu fălcile căzute de uimire, marinarii de pe *Erebus* se priviră derutaţi. Cum adică, *Sir John Franklin* le dă voie să bea grog duminica – ba chiar porţii duble?

— Rugaţi-vă împreună cu mine, camarazi, spuse Sir John. Doamne Dumnezeul nostru, Tatăl nostru ceresc, îndreaptă-Ţi iarăşi faţa la noi şi îndură-Te de robii tăi. Fericeşte-ne cu milostenia Ta, ca să ne veselim curând şi să avem parte de bucurie tot restul zilelor noastre. Mângâie-ne din nou, după ce ne-ai năpăstuit, pentru toţi anii când am îndurat oprelişti în calea noastră. Arată-ne lucrarea Ta nouă, robilor Tăi, iar copiii noştri se vor ferici în fala Ta. Fie slava Domnului Dumnezeul nostru cu noi: ajută-ne să ne îndeplinim scopul, ajută-ne în strădaniile noastre. În numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh. A Lui să fie slava, din neam în neam, în vecii vecilor. Amin.

— Amin, răspunseră o sută cincisprezece glasuri.

Vreme de patru zile şi nopţi după predica lui Sir John, în ciuda unei furtuni de zăpadă apărută pe neaşteptate din nord-vest, care a redus vizibilitatea şi a făcut traiul vrednic de plâns, marea îngheţată a tot

răsunat de răpăitul muschetelor şi detunăturile puştilor. Toţi oamenii care îşi găseau pretexte să coboare de pe nave – să vâneze; să îngrijească de găurile făcute în stratul gros de gheaţă; să ducă mesaje între cele două vase; să încerce noile sănii, în cazul marangozilor; să-l plimbe pe Neptun, câinele – toţi aceştia erau înarmaţi şi trăgeau la orice li se părea că mişcă prin zăpada spulberată ori prin ceaţa deasă. N-a murit nimeni, dar trei marinari s-au prezentat la doctorul McDonald sau la doctorul Goodsir ca să li se extragă alice din pulpe, gambe ori fese.

În ziua de miercuri, câţiva marinari, care nu reuşiseră să găsească nicio focă, se întoarseră cu un urs alb mort – aşezat pe două sănii legate între ele – şi cu un pui de urs viu de mărimea unui viţeluş.

Se auziră nişte vociferări referitoare la cele zece monede de aur pentru fiecare om, dar chiar şi cei care uciseseră animalul, la un kilometru şi jumătate mai la nord de navă – ca să-l doboare fusese nevoie de douăsprezece focuri ale celor două muschete şi trei puşti – fuseseră nevoiţi să admită că era prea mic, de doar doi metri şi jumătate lungime, prea slab şi, mai ales, femelă. Omorâseră ursoaica, dar îi lăsaseră puiul în viaţă şi îl aduseseră cu ei, legat în spatele saniei.

Sir John coborî să inspecteze animalul, îi lăudă pe vânători pentru că făcuseră rost de carne – deşi nimeni nu putea să sufere carnea fiartă de urs, iar carnea acestei anume fiare părea şi mai fibroasă şi mai tare decât orice mâncaseră până atunci –, dar preciză că nu acesta era monstrul, nu era Leviatanul care îl ucisese pe locotenentul Gore. Sir John explică mai departe că toţi cei care fuseseră martori la moartea tânărului şi bravului ofiţer erau siguri că acesta împuşcase bestia în piept. Sigur, ursoaica aceasta era găurită de gloanţe, dar în pieptul ei nu se zărea nicio rană mai

veche de pistol. În acest mod, conchise Sir John, îl vor putea identifica pe monstrul cel adevărat.

Unii doreau să-l ţină pe lângă ei pe puiul de urs, deoarece micuţul fusese înţărcat şi putea fi hrănit cu carne crudă de vită; în vreme ce alţii voiau să-l sacrifice chiar atunci. Urmând sfatul sergentului Bryant, Sir John ordonă ca animalul să fie ţinut în viaţă, legat cu zgardă şi lanţ de un par înfipt în gheaţă. În seara aceea a zilei de miercuri, nouă iunie, sergenţii Bryant şi Tozer, împreună cu ofiţerul de punte Edward Couch şi cu singurul velar din expediţie, bătrânul John Murray, bătură la uşa cabinei lui Sir John, cerând să-i vorbească.

— Nu-i bine cum facem, Sir John, începu sergentul Bryant, purtătorul de cuvânt al grupului. Cum vânăm bestia, adică.

— Ce anume vrei să spui? se arătă nedumerit Sir John.

Bryant făcu un gest spre gheţurile de dincolo de pereţii cabinei, unde ursoaica era tranşată.

— Oamenii noştri nu sunt vânători, Sir John. Nu-i nici măcar unul care să se priceapă cât de cât pe niciuna dintre nave. Cei care se laudă că s-ar pricepe nu fac decât să împuşte păsări atunci când sunt pe uscat, nu vânat mare. Da, sigur, poate că am putea doborî o căprioară, sau un karibu, dacă ne-ar mai ieşi în cale, dar ursul acesta alb este un adversar formidabil, Sir John. Urşii pe care i-am omorât până acum i-am nimerit mai degrabă din întâmplare, nu pentru că am fi buni de ceva. Ursul de prin părţile astea are ţeasta atât de groasă, că opreşte şi glonţul de mușchetă. Are atâta grăsime şi muşchi, că zici că-i o armură a cavalerilor de pe vremuri. Chiar şi urşii mai mici sunt foarte puternici – dar nu trebuie să vă explic eu, Sir John, că i-aţi văzut şi dumneavoastră – atât de

puternici, că nu-i doboară nici măcar un foc în burtă ori piept. Că nu putem să le nimerim inima. A fost nevoie de douăşpe focuri de muschetă şi puşcă, de foarte aproape, până ce băieţii au izbutit să pună jos femela asta costelivă, şi chiar şi aşa şi tot ar fi putut să fugă, dacă n-ar fi vrut să-şi apere puiul.

— Şi ce anume propui, sergent?

— Un foişor, Sir John.

— Un foişor?

— Ca ăla unde stai ca să vânezi raţe, Sir John, interveni sergentul Tozer, care avea pe obrazul palid un semn purpuriu din naştere. Domnul Murray ştie cum să-l facă.

Sir John se întoarse spre bătrânul velar de pe *Erebus.*

— Luăm câţiva din drugii de fier din care reparăm arborii, Sir John, şi îi îndoim aşa cum vrem, spuse Murray. Facem un cadru uşor pentru foişorul nostru care o să fie cam ca un cort, dacă înţelegeţi ce vreau să zic. Numa’ că n-o să aibă formă de piramidă ca restul corturilor noastre, ci o să fie lung şi scund, cam aşa cum sunt tarabele prin bâlciuri, domnule.

Sir John zâmbi:

— Şi spuneţi că ursul nostru n-o să observe că a apărut o tarabă de bâlci în mijlocul gheţii, domnii mei?

— Nu, domnule, n-are cum, răspunse velarul, că o să tai ş-o să cos pânza ş-o s-o vopsesc în alb înainte de lăsarea nopţii – mă rog, înainte de lăsarea umbrelor ălora de zici că tre’ să fie noapte. Şi o să-l camuflăm lângă o creastă mai micuţă de gheaţă. N-o să aibă decât o fantă foarte îngustă pe unde să se tragă. Şi domnu’ Weeks o să ia nişte lemn din estrada aia de la înmormântare şi-o să facă nişte băncuţe pe care să le punem înăuntru ca să stea băieţii noştri şi să le fie bine.

— Şi cam câţi trăgători ziceţi voi că ar trebui să se ascundă în… în foişorul ăsta? întrebă Sir John.

— Şase, domnule, îi răspunse sergentul Bryant. Doar o salvă de focuri ar putea să omoare bestia asta, domnule. Aşa cum s-a întâmplat cu armata lui Napoleon la Waterloo.

— Dar dacă ursul are un simţ al mirosului mai dezvoltat decât a avut Napoleon la Waterloo? îi ironiză Sir John.

Oamenii chicotiră, iar sergentul Tozer răspunse:

— Ne-am gândit şi la asta, Sir John. Vântul bate mai mult dinspre nord, nord-vest zilele astea. Dacă punem foişorul lângă creasta aia unde l-am înmormântat pe bietul dom' lent Gore, păi, eu zic că atunci am avea cam la o sută de metri de spaţiu deschis înaintea noastră. Şi sunt şanse foarte bune ca fiara să coboare de pe una din crestele alea mari de sub vânt, Sir John. Şi când ajunge unde stăm noi şi-o aşteptăm, ne descărcăm deodată gloanţele Minié[29] în inima şi bojocii ei, domnule.

Sir John medită la cele auzite.

— Da' va trebui să chemăm înapoi oamenii, domnule, spuse şi Edward Couch. Că, dacă o să audă bubuiturile de le fac ei pe gheaţă, ca să nu mai vorbim despre străjile care trag şi la seracuri, ba chiar şi la rafalele de vânt, niciun urs cu ceva creier n-o să se apropie nici la cinci kilometri de navă, domnule.

Sir John dădu din cap.

— Şi ce anume îl va ademeni pe ursul nostru în zona de tragere, domnilor? V-aţi gândit ce momeală să folosiţi?

— Da, domnule, ne-am gândit, domnule, răspunse sergentul Bryant mai relaxat şi cu un zâmbet pe buze.

---

[29] Muniţie pentru puştile cu încărcare pe gura ţevii, numită astfel după unul dintre coinventatori, Claude-Etienne Minié (n. tr.).

Carnea proaspătă le atrage pe bestiile astea.

— Dar nu avem carne proaspătă, spuse Sir John. Nici măcar o focă nu avem.

— Nu avem, domnule, zise sergentul de marină cu chipul ciupit de vărsat. Însă avem puiul de urs. După ce ridicăm foişorul, îl tăiem pe micuţ chiar acolo şi lăsăm carnea pe gheaţă, cam la vreo douăzeci şi cinci de metri de locul nostru.

Sir John zâmbi:

— Crezi că animalul nostru mănâncă din carnea semenilor lui?

— O, da, domnule, spuse sergentul Tozer îmbujorându-se sub semnul purpuriu de pe obraz. Noi zicem că creatura asta mănâncă orice are sânge ori miroase a carne. Şi după aia o să tragem noi, domnule, şi după aia o să ne daţi zece galbeni de căciulă, şi după aia o să iernăm în pace, şi după aia o să ne bucurăm de triumf, şi după aia o să ne ducem acăsică.

Sir John dădu din cap cu înţelepciune:

— Aşa să fie.

În după-amiaza zilei de vineri, unsprezece iunie, Sir John se duse să inspecteze foişorul, însoţit de locotenentul Le Vesconte.

Cei doi se văzură nevoiţi să recunoască faptul că, şi de la o distanţă mică de vreo zece metri, ghereta aceea nu se vedea deloc. Podeaua şi peretele din spate erau săpate în creasta din apropierea căreia Sir John rostise panegiricul pentru locotenentul Gore. Pânzele albe se confundau aproape complet cu peisajul din jur, iar fanta pe unde ar fi urmat să tragă oamenii era fragmentată, din loc în loc, de bucăţi de pânză ce aveau scopul de a întrerupe linia continuă. Velarul şi armurierul prinseseră atât de bine pânzele de drugii din fier, încât nu erau învolburate nici măcar

de vântul care se înteţise acum şi spulbera zăpada.

Le Vesconte îl ajută pe Sir John mai întâi să coboare panta din spatele crestei de gheaţă – în partea opusă zonei de tragere – şi apoi să urce peretele scund de gheaţă şi să intre în foişor prin deschizătura aflată în spatele lui. Înăuntru se aflau sergentul Bryant şi infanteriştii marini de pe *Erebus* – caporalul Pearson şi soldaţii Healey, Reed, Hopcraft şi Pilkington. La intrarea comandantului, toţi oamenii dădură să se ridice în picioare.

— O, nu, nu, domnii mei, rămâneţi aşezaţi, şopti Sir John.

De barele din laturile cortului lung şi îngust erau fixate băncuţe din lemn cu miros plăcut, permiţând oamenilor dinăuntru să stea aşezaţi la o înălţime potrivită pentru tragere atunci când nu stăteau în picioare lângă fantă. O duşumea din aceleaşi scânduri parfumate le ferea picioarele de frig. Aveau muschetele la îndemână. Spaţiul acela aglomerat mirosea a lemn proaspăt, lână udă şi ulei de puşcă.

— De cât timp aşteptaţi? şopti iar Sir John.

— Să tot fie vreo cinci ceasuri, Sir John, poate mai puţin, răspunse tot în şoaptă sergentul Bryant.

— Probabil că vă este frig.

— Nicidecum, domnule. Cortul e suficient de mare ca să ne dezmorţim din când în când, iar duşumeaua asta de lemn ne ţine de cald la picioare, adică nu ne îngheaţă. La ceasurile cinci o să ne schimbe soldaţii de pe *Terror* sub comanda sergentului Tozer.

— Aţi observat ceva? întrebă încet locotenentul Le Vesconte.

— Încă nu, domnule, răspunse Bryant.

Cei doi ofiţeri şi sergentul se apropiară să privească prin fanta de tragere.

Sir John putea să vadă de acolo leşul puiului de urs –

pată şocant de roşie pe albul gheţii. Îl jupuiseră aproape de tot, lăsându-i întreg doar capul mic şi alb. Sângele îl strânseseră în găleţi, apoi îl împrăştiaseră de jur împrejurul animalului. Vântul spulbera acum zăpada pe întinderea vastă de gheaţă, iar roşul acela aprins pe fundalul alb, cenuşiu şi albastru stins era o privelişte de-a dreptul tulburătoare.

— Ne mai rămâne să aflăm dacă duşmanul nostru îşi mănâncă semenii, şopti Sir John.

— Da, domnule, răspunse sergentul Bryant. Doriţi să staţi pe bancă alături de noi, Sir John? Avem loc din belşug.

Fireşte că nu era loc din belşug, cu atât mai puţin pentru şezutul considerabil al lui Sir John pe lângă celelalte posterioare cărnoase deja aliniate pe băncuţă. Dar, pentru că locotenentul Le Vesconte rămase în picioare, iar soldaţii se îngrămădiră cât putură de mult în capătul celălalt, se dovedi posibil ca şapte oameni să stea aşezaţi pe o bucăţică de scândură. Sir John îşi dădu chiar seama că poate vedea destul de bine gheaţa.

În clipele acelea căpitanul Sir John Franklin trăi cele mai fericite momente din viaţa lui în compania altor bărbaţi. Avusese nevoie de ani buni ca să înţeleagă că cel mai bine se simte în societatea femeilor – chiar şi a acelora hipersensibile şi cu spirit boem, aşa cum fusese Eleanor, prima lui soţie; sau a acelor femei puternice şi încăpăţânate, ca actuala lui soţie, Jane. Însă, de când oficiase Slujba Divină, cu o duminică în urmă, avusese parte de mai multe zâmbete şi priviri de apreciere din partea ofiţerilor şi marinarilor lui decât primise în întreaga lui carieră de patruzeci de ani.

Sigur că promisiunea aceea cu cele zece monede din aur pentru fiecare om – fără a mai pune la socoteală şi

dublarea avansului, echivalând cu solda pe cinci luni a unui marinar de rând – fusese doar o improvizaţie făcută într-o stare de efuziune deloc caracteristică firii sale. Însă Sir John avea resurse financiare îndestulătoare şi chiar dacă acestea ar fi suferit de pe urma absenţei lui de peste trei ani, era convins că Lady Jane îi va pune la dispoziţie averea ei personală pentru a acoperi aceste datorii de onoare.

Una peste alta, reflectă Sir John, promisiunile băneşti şi autorizarea surprinzătoare a raţiilor de grog pe nava lui fuseseră lovituri de geniu. La fel ca toţi ceilalţi, şi Sir John se simţise profund mâhnit de moartea neaşteptată a lui Graham Gore, unul dintre cei mai promiţători tineri ofiţeri ai flotei britanice. Veştile proaste despre absenţa canalelor printre gheţuri, dimpreună cu înfiorătoarea certitudine că aveau să-şi mai petreacă încă o iarnă în bezna gheţurilor îi îndureraseră pe toţi. Dar Sir John credea că surmontase aceste probleme pentru moment, promiţându-le câte zece monede de aur de persoană şi îngăduind echipajelor de pe ambele nave bucuria unei mese de sărbătoare.

Desigur, mai era şi cealaltă chestiune, pe care i-o aduseseră la cunoştinţă cei patru medici din expediţie doar cu o săptămână în urmă: şi anume că din ce în ce mai multe conserve se dovedeau a fi stricate, foarte posibil din cauza sudurii incorecte a cutiilor. Dar Sir John nu voia să se gândească la asta deocamdată.

Vântul spulbera zăpada, ascunzând din când în când vederii trupul puiului de urs din mijlocul uriaşului X pictat cu sânge pe gheaţa albăstrie. Nu se zărea nicio mişcare dinspre crestele şi stâncile de gheaţă. Oamenii de la dreapta lui Sir John păreau calmi – unul mesteca tutun, iar ceilalţi îşi odihneau mâinile înmănuşate pe gurile muschetelor. Sir John ştia că mănuşile acelea ar

fi scoase într-o clipită dacă acea Nemesis a lor ar fi apărut pe gheaţă.

Surâse ca pentru sine dându-şi seama că încearcă să memoreze această scenă, momentul acesta, pentru a-l istorisi cât mai detaliat, cândva, mai târziu, lui Jane, fiicei sale, Eleanor şi minunatei sale nepoate, Sophia. În ultima vreme încerca să ţină minte tot mai multe lucruri, transformând situaţia lor gravă într-o serie de povestiri pe care le aşternuse chiar pe hârtie – câteva cuvinte doar, suficiente cât să capteze atenţia – şi pe care avea să le spună fermecătoarelor lui doamne şi persoanelor de seamă ce neîndoios îl vor invita la cină. Ziua de azi, foişorul acesta absolut ridicol, oamenii înghesuiţi înăuntru, sentimentul de bine din sufletul lui, mirosul de ulei de puşcă şi de lână, şi de tutun, ba chiar şi norii grei ca de plumb, furtuna de zăpadă şi tensiunea moderată a aşteptării – toate acestea îi vor fi de mare folos în anii care vor veni.

Brusc, Sir John se uită spre stânga, mult peste umărul locotenentului Le Vesconte, spre locul unde îl înmormântaseră pe Gore, la aproape şapte metri de capătul dinspre sud al cortului. Partea inferioară, dinspre mare, a gropii îngheţase de mult, iar din ziua înmormântării şi până acum aproape că se umpluse cu zăpadă, dar simpla vedere a acelei adâncituri în gheaţă îi frânse lui Sir John inima – şi aşa lovită de sentimentalism – la amintirea tânărului Gore. Dar fusese o ceremonie frumoasă. O condusese cu o atitudine demnă, plină de mândrie militară.

Sir John observă două obiecte negre, destul de apropiate unul de celălalt, în partea cea mai adâncă a adânciturii rămase unde fusese groapa din gheaţă – să fi fost două pietre, oare? Ori nasturi, sau chiar monede lăsate acolo în onoarea locotenentului Gore de vreunul dintre marinarii care luaseră parte la înmormântare,

exact cu o săptămână în urmă? Şi în lumina palidă, nestatornică a viscolului, cele două cercuri mici şi negre – aproape invizibile dacă nu ştiai unde anume să te uiţi – părură a-l privi pe Sir John cu un soi de mustrare îndurerată. Se întrebă dacă nu cumva era vorba despre vreo ciudăţenie a naturii care făcuse ca, în ciuda îngheţului şi ninsorii, să nu fi fost astupate acele două găuri în gheaţa cenuşie.

Cercurile negre clipiră. O dată.

— A... domnule sergent, începu Sir John.

Şi atunci podeaua foişorului începu să se zguduie puternic. De nicăieri parcă, ţâşni ceva uriaş, alb şi cenuşiu, şi puternic, se repezi către ei, iar apoi dispăru la fel de brusc în spatele laturii dinspre sud a cortului, şi dispăru şi din raza lor vizuală.

Neînţelegând ce se petrece, soldaţii nu avură timp să reacţioneze.

Pentru că imediat o forţă teribilă izbi latura dinspre sud a foişorului, la mai puţin de un metru de locotenentul Le Vesconte şi Sir John, dărâmând stâlpii de fier şi sfâşiind pânza.

Soldaţii şi Sir John săriră în picioare. Deasupra lor, şi în spatele lor, şi în faţa lor, ţesătura groasă şi rezistentă era sfârtecată de nişte gheare negre, lungi cât cuţitele de vânătoare. Aerul se umplu de urletele de spaimă ale oamenilor. Şi de o duhoare de putregai.

Sergentul Bryant îşi ridică muscheta – creatura aia, apariţia aia, fiara aia era înăuntru, *înăuntru,* cu ei, printre ei, înconjurându-i cu nişte braţe incredibil de lungi – însă înainte de a apuca să tragă, simţi un curent puternic de aer prin miasmele venite de la respiraţia atacatorului. Şi, într-o fracţiune de secundă, capul îi zbură de pe umeri prin fanta de tragere şi se rostogoli departe, pe gheaţă.

Le Vesconte zbieră, cineva trase cu muscheta, dar

glonţul îl lovi doar pe soldatul de alături, nimic altceva. Acoperişul foişorului din pânză nu mai era, dar ceva colosal de mare bloca deschizătura pe unde ar fi trebuit să se vadă cerul. Iar Sir John vru să scape din încâlceala de fâşii ale pânzei zdrenţuite, vru să se arunce afară pe gheaţă, dar fu doborât de o durere cumplită mai jos de ambii genunchi.

Apoi totul deveni confuz şi aberant. Parcă era culcat pe spate şi vedea cum oamenii erau azvârliţi din cortul distrus, vedea cum oamenii erau aruncaţi pe gheaţă ca popicele. Se auzi un alt foc de mushetă, dar aceasta se descărcase singură când posesorul ei o aruncase din mâini, încercând să fugă de acolo în patru labe. Sir John văzu toate aceste lucruri – lucruri imposibile, lucruri absurde – dintr-o poziţie răsturnată, ciudată. Durerea din picioare deveni insuportabilă şi auzi zgomot de vreascuri ce se frâng, apoi se pomeni aruncat înainte şi în groapa funerară, spre apa neagră care-l aştepta. Sparse cu capul urzeala subţire de gheaţă, aşa cum o minge de cricket ar sparge un geam.

Temperatura scăzută a mării îi opri pentru o clipă bătăile sălbatice şi dezordonate ale inimii. Încercă să strige, dar inhală apă sărată.

Sunt în mare. Pentru prima oară în viaţă. Chiar sunt în mare. Extraordinar.

Şi atunci începu să se zvârcolească, răsucindu-se iar şi iar, încurcându-se în zdrenţele mantalei, nereuşind să-şi mai simtă picioarele şi neputând să se mai susţină. Sir John începu să bată apa îngheţată cu mâinile, fără să ştie dacă se ridică spre suprafaţă, sau se adânceşte şi mai mult în apele negre.

Mă înec. Mă înec, Jane, draga mea. Dintre toate sorţile pe care mi le-am imaginat în anii aceştia lungi de Serviciu, niciodată, iubita mea, niciodată nu m-am

gândit că aş putea să mă înec.

Sir John se lovi puternic cu capul de ceva tare, aproape pierzându-şi cunoştinţa, intrând iar cu faţa sub apă, umplându-şi iar gura şi plămânii cu apă sărată.

Şi atunci, Dragele mele, Providenţa m-a scos la suprafaţă – m-a dus, de fapt, la pojghiţa aceea unde se poate respira între apele mării şi cei cinci metri de gheaţă de deasupra.

Cuprins de panică, Sir John începu să dea haotic din braţe, răsucindu-se pe spate, cu picioarele tot amorţite, deci inutile, şi începu să râcâie pe dibuite la gheaţa de deasupra. Se sili să-şi domolească bătăile nebuneşti ale inimii şi mişcările dezordonate ale mâinilor, îşi impuse să se calmeze pentru ca nasul lui să poată descoperi stropul acela infinitezimal de aer dintre gheaţă şi apa glacială. Şi reuşi să respire. Ridicându-şi bărbia, expectoră apă sărată şi respiră pe gură.

Îţi mulţumesc, scumpul meu Iisus, Doamne al…

Înfrângându-şi nevoia de a ţipa, Sir John pipăi cu degetele de-a lungul gheţii, ca şi cum ar fi încercat să-şi găsească drumul pe lângă un zid. Fundul calotei era neregulat: uneori adâncindu-se mult în apă, neoferindu-i nici măcar un milimetru cub de aer, alteori ridicându-se mai mult de cincisprezece centimetri, îngăduindu-i aproape să-şi scoată tot capul din apă.

Deşi gheaţa de deasupra lui avea o grosime de cinci metri, pătrundea până la el o lumină difuză – o lumină albastră, lumina lui Dumnezeu. Lumina zilei care intra prin groapa din gheaţă – groapa funerară a lui Gore – unde fusese şi el azvârlit.

Tot ce aveam de făcut, dragele mele doamne, iubita mea Jane, era să găsesc drumul înapoi la gaura aceea strâmtă din gheaţă – să reuşesc să mă orientez, cum s-

ar zice – dar ştiam că nu mai am la dispoziţie decât câteva minute…

Secunde, nu minute. Sir John simţea cum apa îngheţată îi soarbe viaţa din el. În plus, ştia că se întâmplase ceva foarte, foarte rău cu picioarele lui. Nu numai că nu le mai putea *simţi,* dar avea sentimentul unei *absenţe* totale. Iar apa mării avea gust de sânge.

Şi atunci, doamnele mele, Dumnezeu Atotputernicul mi-a arătat lumina…

La stânga. Deschizătura se afla la mai puţin de zece metri spre stânga lui. Gheaţa era suficient de ridicată peste suprafaţa apei cât să-i permită să-şi înalţe capul, să-şi sprijine creştetul chel şi degerat de fundul banchizei, să tragă aer în piept, să lăcrimeze cu stropi de apă şi de sânge, şi să vadă cu adevărat lumina Mântuitorului la mai puţin de zece metri de el…

Şi ceva uriaş şi şiroind de apă se ridică brusc între el şi lumina aceea, lăsându-l într-o beznă totală. Acei centimetri de aer respirabil dispărură, înlocuiţi fiind de cel mai scârbos suflu de putregai posibil.

— Te rog…, începu Sir John, icnind, scuipând şi expectorând.

Şi atunci duhoarea jilavă îl învălui, şi colţi imenşi i se înfipseră în ambele laturi ale capului, zdrobindu-i maxilarele şi craniul.

16
CROZIER

*Latitudine nordică 70°*05*’, longitudine vestică 98°23’*
10 noiembrie 1847

Tocmai când se auziseră cele cinci bătăi de clopot vestind începutul cartului de la ora 2:30 a.m., căpitanul Crozier, întors de pe *Erebus,* terminase de inspectat cadavrele – mai bine zis jumătăţile de cadavre – aparţinând lui William Strong şi Thomas Evans chiar în locul unde creatura dintre gheţuri le proptise de parapetele dunetei la pupa, se îngrijise de transportarea lor în Cabina cu Morţi de sub punte, iar acum stătea în cabina lui, contemplând cele două obiecte aşezate pe masă – o sticlă plină cu whisky şi un pistol.

Aproape jumătate din cabina micuţă a lui Crozier era ocupată de patul îngust, fixat de peretele de la tribord, al carenei, înalt cam cât un cufăr, cu tăblii sculptate ca un leagăn de copil şi cu o saltea din păr de cal, plină cu gloduri. Niciodată nu dormise bine într-un pat adevărat; şi adesea îi era dor de hamacurile în care petrecuse atâţia ani ca tânăr ofiţer, iar înainte de asta, ca mus. Pentru că patul acesta se afla lângă peretele exterior al carenei, era unul dintre cele mai friguroase locuri de dormit de pe navă – mai răcoros decât paturile subofiţerilor din centrul punţii inferioare la pupa, şi *mult* mai rece decât locul dinspre proră, unde se înşiruiau hamacurile marinarilor mai norocoşi, în apropierea plitei la care domnul Diggle trebăluia douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru.

Cărţile înşirate pe rafturile din peretele înclinat al carenei izolau cât de cât cabina lui Crozier, dar nu prea

mult. Alte cărţi umpleau un raft atârnat la un metru deasupra pupitrului pliant dintre patul căpitanului şi peretele subţire. Deasupra se afla luminatorul boltit de la Preston, confecţionat din sticlă opacă, dinspre care veneau valuri de aer rece – ca suflul îngheţat al unei creaturi de mult aflate pe moarte, dar care încă mai horcăie.

În partea opusă pupitrului lui Crozier, pe o poliţă îngustă, se afla spălătorul. De teama îngheţului, în lighean nu se păstra apă, dar domnul Jopson, stewardul, îi aducea în fiecare dimineaţă apă fierbinte de la plita domnului Diggle. Spaţiul dintre pupitru şi spălător era atât de strâmt, încât acolo nu încăpea decât o singură persoană, fie în picioare, fie aşezată – aşa cum stătea Crozier acum, pe un taburet fără spătar care intra sub poliţa cu ligheanul atunci când nu era folosit.

Stătea acolo, cu privirea aţintită la sticla cu whisky şi la pistol.

Căpitanul de pe HMS *Terror* se gândea adesea că habar nu are ce îi rezervă viitorul – în afară de faptul că nici nava lui şi nici *Erebus* nu vor mai naviga vreodată, nici cu aburi, nici cu vele – dar chiar atunci îşi dădu seama că mai are şi o altă certitudine: atunci când i se va isprăvi rezerva de whisky, Francis Rawdon Moira Crozier avea să-şi zboare creierii.

Defunctul Sir John Franklin îşi ticsise cămara cu porţelanuri elegante – desigur, purtând toate iniţialele lui şi blazonul familiei – precum şi cu cristaluri, argintărie delicată – de asemenea cu blazonul familiei –, patruzeci şi opt de limbi de vită, butoiaşe cu şunci afumate de Westfalia, turnuri de brânză de Gloucestershire, săculeţe peste săculeţe cu ceai adus special de pe plantaţia din Darjeeling[30] a unei rude şi

[30] Darjeeling - localitate în India (n. tr.).

multe oale de lut pline cu dulceaţa lui preferată de zmeură.

Cu toate că şi Crozier adusese cu el nişte provizii mai rafinate, pentru dineurile cu ofiţerii pe care trebuia să le organizeze din când în când, cea mai mare parte a banilor săi, precum şi spaţiul de depozitare ce-i fusese repartizat fuseseră consacrate celor trei sute douăzeci şi patru de sticle cu whisky. Sigur, nu era un whisky scoţian de calitate, dar trebuia să se mulţumească cu el. Crozier era conştient de faptul că ajunsese de mult în stadiul acela de alcoolism în care cantitatea bătea calitatea. Uneori vara, atunci când era deosebit de ocupat, o sticlă îl ţinea mai mult de două săptămâni. Alteori, însă, cum fusese cazul în săptămâna din urmă, dădea gata o sticlă într-o singură noapte. Adevărul este că încetase să mai ţină socoteala sticlelor goale după ce numărase două sute la sfârşitul iernii precedente, dar ştia că se apropie de sfârşitul rezervei sale. În noaptea aceea când va bea ultima sticlă, iar stewardul îi va spune că nu mai are de unde să-i mai aducă încă una – Crozier era convins că va fi într-o noapte – intenţiona să ridice cocoşul pistolului, să-şi lipească gura ţevii de tâmplă şi să apese pe trăgaci.

Sigur, ştia că un alt căpitan aflat în situaţia lui, un căpitan înzestrat cu ceva mai mult simţ practic, şi-ar aminti că în Cămara cu Băuturi au mai rămas cantităţi deloc neglijabile din cele patru mii cinci sute de galoane[31] – *galoane!* – de rom concentrat din Indiile de Vest cu tărie de 130-140 de grade. Zilnic, fiecare om primeşte doar câte două sute de mililitri de rom, pe care îi subţiază cu opt sute de mililitri de apă, astfel încât a rămas atât de multă tărie că poţi să faci baie în

[31] Galon - unitate de măsură pentru capacitate, folosită în ţările de limbă engleză şi egală cu aproximativ 4 litri (n. tr.).

ea. Un căpitan-băutor mai puţin mofturos şi mai lacom şi-ar fi însuşit romul echipajului. Dar lui Francis Crozier nu-i plăcea romul. Niciodată nu-i plăcuse. Whisky-ul era băutura lui. Iar atunci când whisky-ul se va termina, se va termina şi viaţa lui.

Atunci când văzuse trupul tânărului Tommy Evans retezat de la brâu, cu picioarele ţepene încrucişate într-o poziţie comică şi cu ghetele încă încheiate în labele moarte, Crozier şi-a adus aminte de ziua când fusese chemat de urgenţă la foişorul din pânză montat la doar câteva sute de metri de *Erebus.* Realiză că în mai puţin de douăzeci şi patru de ore se vor împlini cinci luni de la catastrofa aceea din unsprezece iunie. În primul moment, Crozier şi ceilalţi ofiţeri, ajunşi acolo într-un suflet, nu pricepuseră mare lucru din prăpădul pe care îl aveau în faţa ochilor. Pânza foişorului fusese sfâşiată, barele din fier ale cadrului fuseseră îndoite şi sfărâmate. Băncuţa din lemn fusese făcută ţăndări, iar printre ţăndările acelea zăcea trupul decapitat al sergentului Bryant, singurul gradat din Infanteria Marină care făcea parte din expediţie. Capul lui – nerecuperat încă atunci când Crozier ajunsese la faţa locului – fusese azvârlit la treizeci de metri depărtare şi se oprise lângă stârvul jupuit al puiului de urs.

Locotenentul Le Vesconte avea un braţ rupt – se dovedi ulterior că nu din cauza monstrului-urs, ci din cauză că alunecase şi căzuse pe gheaţă –, iar soldatul William Pilkington fusese împuşcat în umăr de soldatul de lângă el, Robert Hopcraft. Acesta din urmă avea, la rândul lui, opt coaste rupte, o clavicula făcută praf şi braţul stâng dislocat de pe urma unei lovituri piezişe – aşa cum avea să povestească el mai târziu. Soldaţii Healey şi Reed nu aveau răni prea grave, dar sufereau serios din cauza ruşinii de a fi fugit în panică de acolo, urlând, dându-se de-a dura şi târându-se în patru labe

pe suprafaţa gheţii. În goana lui mişelească, Reed reuşise să-şi rupă trei degete de la mână.

Dar Francis Crozier devenise atent numai la cele două picioare ale lui Sir John Franklin – retezate de la genunchi, dar cu pantalonii şi cizmele în bună stare. Unul era în foişor, iar celălalt se afla lângă fosta groapă funerară.

Ce minte diabolică, se întrebă el acum sorbind din pahar, este aceea care retează de la genunchi picioarele unui om, iar apoi îşi duce prada încă vie la o gaură din gheaţă, o aruncă înăuntru şi se duce după ea? Crozier se străduia să nu-şi lase imaginaţia să vadă ce anume s-ar fi putut petrece după aceea, deşi în unele nopţi, după câteva pahare, pe când încerca să adoarmă, se pomenea în faţa ochilor cu oroarea de sub gheaţă. De asemenea, era convins că înmormântarea locotenentului Gore, cu o săptămână înainte, nu fusese nimic altceva decât un ospăţ pe care, fără să ştie, îl oferiseră acelei creaturi care aştepta şi îi pândea de sub gheţuri.

Crozier nu fusese prea îndurerat atunci când aflase de moartea locotenentului Graham Gore. Tânărul fusese întocmai acel tip de ofiţer al Marinei Regale manierat, bine educat, bigot anglican, absolvent al unui liceu particular, erou de război, hărăzit să comande, în largul său în preajma superiorilor şi subordonaţilor, modest în toate privinţele, dar sortit unor fapte măreţe, un gentleman englez politicos chiar şi cu irlandezii, un blestemat de membru al aristocraţiei, un rahat în ploaie, un filfizon de teapa acelora pe care îi văzuse ridicaţi în grad înaintea lui timp de peste patruzeci de ani.

Mai luă o gură de whisky.

Ce minte diabolică este aceea care ucide, dar nu-şi mănâncă prada, într-o iarnă ca asta, când nu se

găseşte hrană aşa de bună, şi returnează jumătatea superioară a cadavrului timonierului William Strong şi jumătatea inferioară a cadavrului tânărului Tom Evans? Evans fusese unul dintre „băieţii” de pe navă care bătuse la toba înfăşurată în pânză neagră la înmormântarea lui Gore cu cinci luni în urmă. Ce soi de creatură răpeşte un copil ca acela de lângă căpitanul lui, în bezna gheţurilor, şi nu se atinge de niciun fir de păr din capul căpitanului aflat la doar trei metri distanţă… şi apoi returnează cadavrul?

Oamenii ştiau răspunsul. Iar Crozier ştia ce anume ştiau ei. Ştiau că Diavolul este acela dintre gheţuri, nu vreun urs polar uriaş.

Căpitanul Francis Crozier era întru câtva de acord cu părerea oamenilor, în ciuda conversaţiei absurde şi fandosite pe care o purtase cu căpitanul Fitzjames mai devreme, la un pahar de coniac. Însă el mai ştia şi altceva. Diavolul acela care încearcă să-i ucidă nu este doar un monstru cu blană albă care îi omoară şi îi mănâncă unul câte unul, ci *tot ceea ce se află aici* – gerul nemilos, capcana gheţurilor, furtunile electrice, strania absenţă a focilor, a balenelor, a păsărilor şi morselor şi animalelor de uscat, asaltul interminabil al calotei polare, aisbergurile care înaintau prin marea albă şi îngheţată, tăindu-le calea de retragere, cutremurele şi erupţiile neaşteptate ale crestelor de gheaţă, dansul stelelor, conservele ieftine şi proaste preschimbate în otravă, verile care nu mai voiau să vină, canalele care nu mai voiau să se deschidă – *totul.* Monstrul dintre gheţuri nu este decât o altă manifestare a unui Diavol care le dorea moartea. Dar, înainte, voia să-i facă să sufere.

Crozier sorbi iarăşi din paharul cu whisky.

Înţelegea motivarea Arcticii mai bine decât şi-o putea înţelege pe a lui însuşi. Vechii greci avuseseră

dreptate atunci când au vorbit despre existenţa celor cinci zone climaterice pe discul[32] acela despre care ei credeau că reprezintă Pământul, îşi spuse Crozier. Patru erau de dimensiuni egale, opuse, simetrice, aşa cum era totul în filosofia lor, încolăcite în jurul lumii precum dungile pe un şarpe. Două erau temperate, destinate vieţii oamenilor. Fâşia centrală, reprezentând regiunea ecuatorială, nu fusese hărăzită vieţii inteligente, deşi grecii se înşelaseră afirmând că acolo nu ar fi putut să trăiască oamenii. Poate că se referiseră la oamenii necivilizaţi, la primitivi, îşi zise Crozier, care apucase să cunoască Africa şi celelalte ţinuturi ecuatoriale şi fusese convins că din ele niciodată nu va ieşi ceva bun. Mult înainte ca exploratorii să descopere Arctica şi Antarctica, grecii fuseseră de părere că aceste două regiuni polare erau barbare în absolut toate privinţele – inadecvate până şi traversării lor în drum spre altă destinaţie, şi cu atât mai puţin traiului îndelungat acolo.

Deci, pentru care motiv, se întrebă Crozier, o asemenea naţiune precum Anglia, binecuvântată de Dumnezeu cu un loc atât de blând şi de proaspăt şi de verde într-una dintre cele două zone cu climă temperată, menit vieţii, se încăpăţâna să-şi îmbrâncească navele şi oamenii în gheţurile extremelor polare de nord şi de sud, unde nici măcar sălbaticii înfăşuraţi în blănuri nu cutezau să se ducă?

Şi, mai ales, de ce numitul Francis Crozier revenea, iar şi iar, în locurile acestea înfiorătoare, servind acea naţiune şi acei ofiţeri care nu-i recunoscuseră niciodată capacităţile şi meritele de om, chiar dacă, în adâncul inimii, era convins că într-o bună zi va muri în frigul şi bezna de la arctice?

---

[32] Disc – grecii antici presupuneau că Pământul ar fi fost un disc suspendat în spaţiu (n. tr.).

Căpitanul îşi aminti că şi în copilărie – înainte de vârsta de treisprezece ani când plecase pe mare – îşi ascunsese în sine, ca pe o taină îngheţată, predispoziţia aceasta melancolică. Temperamentul lui nostalgic se manifestase prin starea de bine pe care o avea atunci când stătea la marginea oraşului, într-o seară de iarnă, şi urmărea cum se sting luminile, una câte una; sau atunci când descoperea locuri unde să se ascundă, căci niciodată claustrofobia nu fusese o problemă pentru Francis Crozier; sau prin teama lui cumplită de întuneric, considerându-l avatarul morţii care îi răpise mama şi bunica atât de mişeleşte, că se încăpăţânase să o caute şi să se răzbune şi de aceea se ascunse în pivniţa neagră, în vreme ce băieţii ceilalţi se jucau afară, la soare. Crozier îşi aminti pivniţa aceea în cele mai mici detalii – frigul de mormânt din ea, mirosul de umezeală şi de mucegai, bezna apăsătoare în care rămânea singur, doar cu tristeţea lui.

Îşi umplu din nou paharul şi sorbi. Pe neaşteptate, gheaţa gemu puternic, iar nava îi transmise un geamăt de răspuns – încercând să-şi modifice poziţia în marea îngheţată, dar neavând unde să se ducă. În schimb, se comprimă şi mai tare şi suspină prelung. Bracheţii metalici din cală se contractară, scoţând pocnete ca focurile de pistol. Marinarii de la proră şi ofiţerii de la pupă sforăiau mai departe, obişnuiţi cu zgomotele de noapte ale gheţurilor ce voiau să-i strivească. Pe puntea superioară, ofiţerul de cart din întunericul cu minus cincizeci şi şase de grade tropăia încercând să-şi pună sângele în mişcare. Lui Crozier bătăile acelea i se păreau că seamănă cu argumentele folosite de un părinte istovit care vrea să-şi liniştească pruncul (vasul) năbădăios.

Îi venea greu să creadă că Sophia Croft vizitase nava

aceasta, intrase în cabina lui şi se minunase de cât de curată, cât de ordonată, cât de confortabilă era, ce aer erudit îi dădeau rafturile cu cărţi şi cât de minunat se revărsa lumina australă din luminator.

Asta se întâmplase aproape fix cu şapte ani în urmă, în luna noiembrie a anului 1840, în primăvara Emisferei Sudice, când Crozier ajunsese pe Pământul lui Van Diemen, la sud de Australia, tot cu aceste două nave – *Erebus* şi *Terror* – în drumul spre Antarctica. Expediţia era condusă de căpitanul James Ross, prietenul lui Crozier, dar eternul lui superior din punctul de vedere al ierarhiei sociale. Făcuseră escală la Hobart Town ca să-şi completeze proviziile înainte de a se îndrepta spre apele Antarcticii, iar guvernatorul acelei insule pe care nu se afla mai nimic, cu excepţia unei colonii de deţinuţi, guvernator pe numele lui Sir John Franklin, insistase să-i găzduiască la Reşedinţa Guvernamentală pe cei doi ofiţeri mai tineri – căpitanul Ross şi comandantul Crozier – pe întreaga durată a şederii lor acolo.

Fusese o perioadă minunată, iar pentru Crozier fusese deopotrivă romantică şi fatală.

Vizita la bordul navelor avusese loc a doua zi – vasele erau curate, renovate, aprovizionate; membrii echipajelor erau bărbieriţi şi nu căpătaseră încă expresia acea hăituită pe care aveau să le-o aducă următoarele două ierni petrecute între gheţurile Antarcticii. Căpitanul Ross se ocupase personal de Sir John şi de Lady Jane Franklin, iar Crozier se văzuse obligat să o însoţească pe Sophia Cracroft, nepoata guvernatorului, o tânără cu păr negru şi ochi strălucitori. S-a îndrăgostit iremediabil chiar în ziua cu pricina şi a purtat în suflet mugurii iubirii prin bezna celor două ierni, unde dragostea lui s-a transformat în obsesie.

Conversaţii spirituale animaseră dineurile prelungite din casa guvernatorului, în adierea evantaielor uriaşe manevrate de slugi. Domnul guvernator Franklin era un bărbat trecut de cincizeci de ani, dar dând impresia că a îmbătrânit înainte de vreme, deprimat de lipsa de recunoaştere a realizărilor lui şi deprimat încă şi mai mult de lipsa de respect a presei locale şi a moşierilor şi birocraţilor din Pământul lui Van Diemen. Însă, atât el, cât şi soţia lui, Lady Jane, se mai învioraseră în compania compatrioţilor lor, ori, aşa cum îi plăcea lui Sir John să li se adreseze, a „colegilor într-ale explorării”.

Pe de altă parte, Sophia Cracroft nu părea absolut deloc nici deprimată, nici plictisită. Era o tânără isteaţă, energică, vivace, şocând, uneori, prin îndrăzneala şi comentariile ei – mai mult chiar decât recalcitranta ei mătuşă, Lady Jane. Mai era şi foarte frumoasă şi aparent extrem de interesată de toate opiniile, experienţele şi feluritele gânduri ale celibatarului de patruzeci şi patru de ani, Francis Crozier. Râdea în hohote la toate glumele lui – ezitante la început, căci comandantul nu era obişnuit cu înalta societate şi făcea eforturi să dea dovadă de un comportament ireproşabil, mai ales resemnându-se să bea foarte puţin, şi doar vin. Vorbelor lui de duh, destul de nesigure şi nu foarte cizelate, ea îi răspundea cu mult umor. Lui Crozier i se părea că era ca şi cum ar fi învăţat să joace tenis de la un campion. Până în cea de-a opta zi, şi ultima a vizitei lor, Crozier ajunsese să se simtă egalul oricărui englez de condiţie bună – da, sigur, tot un gentleman născut în Irlanda rămânea, dar unul care se descurcase prin propriile-i puteri şi îşi croise o viaţă interesantă şi palpitantă – şi, mai important, se simţea superior multora în ochii albaştri ai domnişoarei Cracroft.

Când HMS *Erebus* şi HMS *Terror* au părăsit portul oraşului Hobart, Crozier i se adresa Sophiei tot cu „domnişoară Cracroft”, însă era deja evidentă legătura creată între ei: privirile furişe, momentele de tăcere afectuoasă, glumele împărtăşite doar de ei doi, clipele de intimitate. Crozier ştia că se îndrăgostise pentru prima oară în viaţa lui, viaţă ale cărei „episoade romantice” se consumaseră în locuinţele sărăcăcioase ale prostituatelor din porturi ori în alei lăturalnice, unde băştinaşele o făceau pentru doar câţiva bănuţi, ori în cele câteva nopţi, nejustificat de costisitoare, petrecute în casele de toleranţă din Londra. Pe toate acestea le lăsase acum în urmă.

Francis Crozier şi-a dat seama că nu există straie femeieşti mai provocatoare şi mai senzuale decât rochia purtată de Sophia Cracroft la cina aceea din casa guvernatorului, întrucât mătăsurile ascundeau silueta tinerei, permiţându-i să se concentreze numai şi numai asupra farmecului desăvârşit al spiritului ei.

Apoi au venit doi ani cu gheţuri, cu întrezăriri ale Antarcticii, cu duhoarea coloniilor de pinguini, cu botezarea celor doi vulcani ce ardeau înăbuşit în depărtare după numele navelor lor ostenite, cu întuneric, cu aurore boreale, cu drumul doar cu vele printr-o mare ce poartă acum numele lui James Ross şi în cele din urmă cu drumul şi mai greu prin Pasajul din Marea Sudului şi cu întoarcerea la Hobart Town, pe insula populată cu optsprezece mii de deţinuţi şi un guvernator foarte nefericit. De data asta nimeni nu mai vizită *Erebus* şi *Terror:* duhneau mult prea tare a grăsime şi prăjeală, a sudoare şi epuizare. Băieţii aceia care plecaseră spre sud erau acum bărbaţi cu bărbi neîngrijite şi ochi duşi în fundul capului şi care se jurau că niciodată nu se vor mai angaja să participe la alte expediţii ale Serviciului pentru Descoperiri Geografice.

Cu excepţia comandantului de pe HMS *Terror,* toţi ardeau de nerăbdare să se întoarcă în Anglia.

Francis Crozier ardea de nerăbdare s-o vadă pe Sophia Cracroft.

Mai luă o gură de whisky. Deasupra, abia auzit prin lemnul punţii superioare şi stratul de zăpadă, clopotul de pe covertă bătu de şase ori, vestind începutul cartului de la ora trei dimineaţa.

Oamenilor le păruse rău când Sir John fusese ucis în urmă cu cinci luni – celor mai mulţi pentru că ştiau că speranţa celor zece galbeni de om şi a primei în avans murise odată cu căpitanul pântecos şi chel – dar foarte puţine lucruri se schimbaseră după moartea lui Franklin. Comandantul Fitzjames devenise acum şi cu numele căpitanul navei *Erebus,* cum fusese, de fapt, în permanenţă. Cu un zâmbet luminat acum de dintele nou din aur şi cu braţul rănit susţinut într-o eşarfă, locotenentul Le Vesconte luase fără probleme locul lui Graham Gore în lanţul de comandă. Căpitanul Francis Crozier îşi asumase calitatea de comandant al expediţiei, dar, din cauză că erau blocaţi între gheţuri, nu prea avea cum să ia anumite măsuri excepţionale la care Franklin nu s-ar fi gândit.

Unul dintre primele lucruri pe care le-a făcut a fost să transporte cinci tone de provizii într-un loc în apropierea tumului lui Ross, pe Ţinutul King William. Erau aproape siguri acum că era vorba despre o insulă, deoarece Crozier trimisese echipaje cu sănii – la naiba cu monstrul-urs – să verifice zona. El însuşi luase parte la şase din aceste expediţii, ajutându-şi oamenii să sape drumuri printre crestele de gheaţă şi bariera de aisberguri. Au dus pe ţărm multe mantale de iarnă, corturi, lemne pentru barăcile pe care le vor ridica acolo, butoaie cu alimente uscate şi sute de conserve. Au dus chiar şi paratrăsnete – unele dintre acestea

fuseseră improvizate din capetele de bronz ale patului lui Sir John – şi toate lucrurile de primă necesitate pentru situaţia în care ar fi fost nevoiţi să-şi abandoneze în pripă navele în toiul iernii următoare.

Creatura dintre gheţuri le ucisese patru oameni – pe doi îi răpise chiar din cortul lor, în timpul unei curse la care participase şi Crozier. Însă ceea ce a pus capăt acestor transporturi în mijlocul lunii august a fost înapoierea furtunilor cu descărcări electrice şi a ceţii deosebit de groase. Mai bine de trei săptămâni navele au fost înconjurate de ceaţă, au fost atacate de fulgere şi doar foarte puţine ieşiri pe gheaţă au fost permise – grupuri mici de vânători şi echipele care se îngrijeau de întreţinerea găurilor din banchiză pentru aprovizionarea cu apă în caz de incendiu. Până când au trecut şi ceaţa, şi fulgerele bizare, se făcuse deja septembrie şi au revenit gerul şi ninsorile.

În ciuda vremii nefavorabile, Crozier reluase transportul de provizii pe Ţinutul King William, dar atunci când ajutorul maistrului de bord, Gilles MacBean, şi un marinar au fost omorâţi la doar câţiva metri de sănii – din cauza viscolului nu-i văzuse nimeni, însă şi camarazii, şi comandantul lor, sublocotenentul Hodgson, le auziseră urletele –, Crozier a suspendat „temporar” cursele de transport. Întreruperea aceasta dura deja de două luni, căci la începutul lui noiembrie niciun marinar zdravăn la cap nu se mai oferea voluntar să facă un drum de opt până la zece zile cu sania prin beznă.

Căpitanul ştia că ar fi trebuit să depoziteze pe ţărm zece tone de provizii, nu cinci, aşa cum făcuse. Problema era – aşa cum înţelesese în noaptea când creatura sfâşiase cortul de lângă el şi i-ar fi luat cu ea pe marinarii George Kinnaird şi John Bates, dacă tinerii n-ar fi fugit în ultima clipă – că nu aveau cum să-şi

apere tabăra pe limba aceea de pământ şi gheaţă bătută de vânturi. Măcar navele – atâta vreme cât vor mai rezista – aveau avantajul de a fi transformate într-un soi de forturi de carene şi punţile superioare înalte, ca nişte ziduri. Afară, în corturi, indiferent cât de grupate ar fi fost acestea, ar fi fost nevoie de cel puţin douăzeci de oameni înarmaţi care să păzească perimetrul zi şi noapte. Chiar şi aşa, creatura i-ar putea ataca înainte ca ei să aibă timp să riposteze. Era un lucru bine ştiut de toţi cei care transportaseră provizii cu săniile la Ţinutul King William şi înnoptaseră pe gheaţă. Pe măsură ce nopţile deveneau tot mai lungi, spaima de acele ore fără apărare – ca şi de frigul polar – prindea rădăcini în sufletele oamenilor.

Crozier mai luă o gură de whisky.

Erebus şi *Terror* se întorseseră la Pământul lui Van Diemen în luna aprilie a anului 1843 – începutul toamnei în Emisfera Sudică, chiar dacă zilele încă mai erau lungi şi călduroase.

Ross şi Crozier au fost din nou oaspeţii guvernatorului – în casa pe care locuitorii demodaţi din Hobart Town o numeau Reşedinţa Guvernamentală – însă de această dată era limpede că ceva îi măcina pe soţii Franklin. Orbit de fericirea de a se afla din nou în preajma Sophiei Cracroft, Crozier nu le sesizase starea de spirit. Dar până şi impulsiva Sophia fusese copleşită de toate evenimentele, conspiraţiile, trădările, dezvăluirile şi crizele care se petrecuseră în Hobart în cei doi ani cât *Erebus* şi *Terror* navigaseră printre gheţurile Antarcticii. În primele două zile petrecute la Reşedinţa Guvernamentală, Crozier a auzit suficiente lucruri ca să-şi poată da seama de motivele care declanşaseră depresia soţilor Franklin.

Se părea că anumite interese minore din plan local,

personificate de un Iuda nemulţumit de salariul primit – secretarul coloniei, un căpitan pe numele său John Montagu –, hotărâse, de capul lui, la începutul celor şase ani de mandat al lui Sir John, că nici acesta, nici neprefăcuta şi nonconformista Lady Jane nu corespundeau exigenţelor funcţiei. Crozier surprinsese din discuţia dintre deznădăjduitul Sir John şi căpitanul Ross – discuţie ce avusese loc într-o seară, în biroul ticsit cu cărţi din conacul guvernatorului, la un pahar cu coniac şi un trabuc – doar faptul că localnicii „manifestă o atitudine neprietenoasă şi dau dovadă de o deplorabilă lipsă a spiritului cetăţenesc”.

De la Sophia, Crozier a aflat că, în ochii opiniei publice, Sir John trecuse de la eticheta de „om care şi-a mâncat ghetele” la cea pe care el însuşi o inventase, de „om care n-ar face rău nici măcar unei muşte”, iar apoi ajunsese rapid la „bărbatul cu fustă” – descriere larg răspândită în Peninsula Tasman. Această calomnie, îl asigurase Sophia, se născuse din antipatia pe care coloniştii o nutreau faţă de Lady Jane, precum şi din opoziţia la eforturile făcute de cei doi soţi Franklin de a îmbunătăţi situaţia localnicilor şi a deţinuţilor care trudeau în condiţii absolut inumane.

— Trebuie să pricepi că ceilalţi guvernatori obişnuiau pur şi simplu să-i dea pe deţinuţi cu împrumut proprietarilor de plantaţii şi oamenilor de afaceri de la oraş pentru realizarea proiectelor lor nebuneşti. Apoi îşi primeau partea din profit şi-şi ţineau gura, îi explică Sophia Cracroft în timpul unei plimbări prin grădina Reşedinţei. Unchiul John a refuzat să intre în jocul acesta.

— Proiecte nebuneşti? repetă Crozier, foarte conştient de mâna Sophiei sprijinită pe braţul lui.

Şoaptele lor se pierdeau prin umbrele calde ale grădinii în amurg.

— Dacă un proprietar de plantaţie zice că are nevoie de un drum nou pe pământurile lui, îi explică Sophia, se aşteaptă ca imediat guvernatorul să-i împrumute şase sute – ori o mie – de deţinuţi lihniţi de foame, care să muncească din zori şi până noaptea la drumul lui, cu lanţuri grele la picioare, cu cătuşe la mâini, în căldura asta infernală, fără mâncare sau apă, dar cu multe bice pe spinare dacă se mişcă mai încet ori dacă se prăbuşesc la pământ.

— Doamne, Dumnezeule, murmură Crozier.

Sophia dădu vehement din cap ca şi cum ar fi vrut să-şi întărească spusele. Ochii îi rămaseră aţintiţi asupra pietrelor albe din poteca grădinii.

— Şi Montagu, secretarul coloniei, a hotărât ca deţinuţii să sape un puţ de mină, deşi niciodată nu s-a descoperit aur pe insula asta. Se săpaseră deja o sută douăzeci de metri atunci când proiectul a fost abandonat, întrucât puţul se inunda în permanenţă deoarece aici pânza freatică este foarte aproape de suprafaţă. Şi s-a spus că la fiecare treime de metru din mina aia păcătoasă au murit câte doi sau trei oameni.

Crozier se stăpâni să nu repete *Doamne, Dumnezeule,* dar numai vorbele acestea îi veneau în minte.

— La un an după plecarea ta, Montagu, năpârca aia trădătoare, l-a convins pe unchiul John să concedieze un doctor localnic, extrem de îndrăgit de oamenii de bine de aici, în temeiul unor acuzaţii false de neglijenţă în serviciu. Iar asta a împărţit colonia în două tabere. Toate nemulţumirile şi criticile s-au revărsat asupra unchiului John şi mătuşii Jane, cu toate că mătuşa nu fusese de acord cu concedierea doctorului. Iar unchiul John… tu îl ştii cum e, Francis, ştii cât de mult urăşte să se certe, darămite să facă rău cuiva, ştii că se spunea despre el că n-ar omorî nicio muscă…

— Da, zise Crozier, l-am văzut cu ochii mei cum odată a luat o muscă de pe o masă şi i-a dat drumul.

— În cele din urmă, ascultând de sfaturile mătuşii Jane, unchiul John l-a repus pe doctor în drepturi, dar şi l-a făcut pe Montagu duşman pe viaţă. Toate acuzaţiile şi discuţiile particulare au fost făcute publice, iar Montagu l-a numit, în esenţă, „cârpă mincinoasă” pe unchiul John.

— Doamne, Dumnezeule, zise, totuşi, Crozier.

Însă gândea cu totul altceva: *Dacă aş fi fost eu în locul lui John Franklin, l-aş fi provocat la duel pe lepădătura aia de Montagu şi i-aş fi vârât câte un glonţ în fiecare testicul şi după aia i-aş fi tras unul şi în cap.*

— Vreau să sper că Sir John l-a dat afară pe individul ăsta.

— O, sigur că da, spuse Sophia cu un hohot amar de râs, dar n-a făcut decât să înrăutăţească lucrurile. Anul trecut Montagu s-a întors în Anglia la bordul navei unde se afla şi scrisoarea unchiului John prin care informa superiorul despre concedierea acestuia. Şi, din păcate, s-a dovedit că acest căpitan Montagu este prieten bun cu Lordul Stanley, ministrul pentru colonii.

Înseamnă că guvernatorul e futut de-a binelea, comentă Crozier în minte, îndreptându-se către banca din piatră de la capătul grădinii. Dar cu voce tare exclamă:

— Ce nenorocire!

— Nenorocire mai mare decât şi-ar fi putut imagina unchiul John şi mătuşa Jane, spuse Sophia. În *Cornwall Cronicle* a fost publicat un articol lung cu titlul „Domnia imbecilă a unui erou de la Poli”. *Colonial Times* zice că de vină e mătuşa Jane.

— Dar de ce o atacă pe ea?

Zâmbetul tinerei era lipsit de veselie.

— Mătuşa Jane este cam ca mine… cam

nonconformistă. Bănuiesc că i-ai văzut camera de aici? Data trecută, când unchiul v-a arătat conacul?

— O, da, îşi aduse aminte Crozier. Mi s-a părut minunată colecţia ei.

Apartamentul lui Lady Jane – acele încăperi pe care avuseseră voie să le viziteze – era ticsit până în tavan cu schelete de animale, meteoriţi, pietre fosilizate, tobe şi bâte de luptă indigene, măşti de război din lemn cioplit, vâsle de câte trei metri fiecare, ce păreau capabile să deplaseze HMS *Terror* cu o viteză de cincisprezece noduri, o mulţime de păsări şi cel puţin o maimuţă împăiate. Crozier nu mai văzuse niciodată aşa ceva, nici la grădina zoologică, nici în vreun muzeu, şi cu atât mai puţin în budoarul unei doamne. Dar, desigur, Francis Crozier văzuse foarte puţine budoare la viaţa lui.

— Unul dintre oaspeţii noştri a trimis o scrisoare unui ziar din Hobart, în care a spus, şi îţi redau mot-à-mot, Francis, că „încăperile pe care soţia guvernatorului nostru le ocupă la Reşedinţa Guvernamentală seamănă mai mult cu un muzeu sau cu o menajerie decât cu budoarul unei doamne din înalta societate”.

Crozier încercă să-şi înghită chicotitul, simţindu-se vinovat pentru că gândise la fel.

— Şi Montagu ăsta încă vă mai face probleme? întrebă el.

— Mai mult ca oricând. Lordul Stanley – năpârca năpârcii – l-a susţinut pe Montagu şi l-a reinstalat pe viermele ăla într-un post similar celui din care îl concediase unchiul John. Şi i-a trimis unchiului o mustrare atât de crâncenă, că mi-a spus mătuşa Jane că părea echivalentul unei biciuiri.

L-aş împuşca pe nemernicul ăla de Montagu în boaşe, iar pe ale Lordului Stanley le-aş fi tăiat şi i le-aş fi dat să le mănânce uşor încălzite, îşi spuse Crozier,

adăugând cu voce tare:

— Este cumplit ce-mi spui.

— Şi n-ai aflat totul, zise Sophia.

În lumina slabă a crepusculului, Crozier îi căută urme de lacrimi pe obraji, dar nu zări niciuna. Sophia nu era o femeie care să plângă uşor.

— Stanley a făcut cunoscută critica adusă lui Sir John? se aventură el să ghicească.

— Nenorocitul ăla i-a dat lui Montagu un duplicat al învinuirilor oficiale *înainte să i le trimită unchiului John,* iar javra aia trădătoare s-a repezit să se întoarcă aici cu cea mai rapidă navă de poştă pe care a găsit-o. Şi a făcut copii după scrisoare şi le-a distribuit în Hobart Town tuturor duşmanilor unchiului John cu luni de zile înainte ca el s-o primească prin canale oficiale. Toată colonia zâmbea cu subînţeles de fiecare dată când unchiul sau mătuşa se duceau la vreun concert ori îndeplineau vreuna din sarcinile oficiale. Îmi cer scuze pentru limbajul meu nedemn de o doamnă, Francis.

I-aş da Lordului Stanley să-şi mănânce boaşele crude în aluat făcut din propriul lui căcat, îşi imagină Crozier reţeta răzbunării. Nu spuse nimic cu voce tare, ci doar dădu din cap, în semn că îi scuza modul de exprimare.

— Şi chiar atunci când unchiul şi mătuşa îşi închipuiau că nu se poate mai rău, continuă Sophia cu glas care tremura uşor de furie – Crozier era convins de asta –, iar nu din cauza vreunei stări de slăbiciune, Montagu a trimis prietenilor lui proprietari de plantaţii un pachet cu trei sute de file, conţinând toate scrisorile personale, documentele Reşedinţei Oficiale şi toate depeşele pe care le folosise ca să-şi susţină acuzaţiile în faţa Lordului Stanley. Pachetul acela se află în Banca Central Colonial de aici, din capitală, iar unchiul John a aflat că două treimi din familiile vechi şi oamenii

importanţi de afaceri din oraş s-au dus până acolo ca să citească documentele. În ele, căpitanul Montagu îl face „imbecil desăvârşit” pe guvernator… şi din câte ni s-a spus, termenul acesta este cel mai politicos din toate hârtiile alea odioase.

— Sunt de părere că Sir John nu-şi mai poate menţine funcţia, în condiţiile date, spuse Crozier.

— Câteodată mă tem că îşi va pierde minţile, dacă nu chiar şi viaţa, se arătă de acord Sophia. Guvernatorul Sir John Franklin este un om deosebit de sensibil.

N-ar face rău nici măcar unei muşte, îşi zise Crozier.

— Are de gând să-şi dea demisia?

— Va fi rechemat de la post, răspunse Sophia. O ştie toată colonia. Din cauza asta e mătuşa Jane atât de afectată. Niciodată n-am mai văzut-o într-o asemenea stare. Unchiul John aşteaptă să primească ordinul de rechemare înainte de sfârşitul lunii august, dacă nu cumva chiar mai curând.

Crozier oftă şi îşi trecu bastonul de-a lungul unui şănţuleţ din pietrişul aleii. În cei doi ani petrecuţi printre gheţuri aşteptase cu nerăbdare această revedere cu Sophia Cracroft, însă acum, că visul îi devenise realitate, vedea cum regăsirea lor avea să fie umbrită de politică şi orgolii. Se stăpâni înainte de a ofta din nou. Avea patruzeci şi şase de ani şi se purta ca un dobitoc.

— Vrei să mergem mâine la Eleşteul Ornitorincului? îl întrebă Sophia.

Crozier îşi turnă un alt pahar cu whisky. De deasupra se auzi urlet de banshee, dar nu era decât vântul polar suflând prin ce mai rămăsese din tachelaj. I se făcu milă de oamenii de cart.

Sticla de whisky se golise aproape de tot.

Şi chiar atunci Crozier luă hotărârea să reia transporturile de provizii şi echipamente pe Ţinutul King William chiar în iarna aceea, prin întuneric şi prin furtuni şi cu ameninţarea omniprezentă a *creaturii* dintre gheţuri. Nu avea de ales. Dacă în lunile următoare vor fi nevoiţi să abandoneze navele – *Erebus* dădea deja semne de dezmembrare iminentă –, nu ar fi bine să-şi instaleze tabăra aici, chiar lângă locul unde se vor fărâma navele. În mod normal, o asemenea iniţiativă ar fi avut sens – existaseră câteva expediţii nefericite care îşi făcuseră tabăra pe gheaţă şi au fost duse în mare de curenţii Golfului Baffin – însă gheaţa asta pe care erau ei nu era deplasată de curenţi, iar o tabără aici ar fi fost şi mai expusă atacurilor creaturii decât una ridicată pe pietrele îngheţate de pe ţărmul insulei ori peninsulei aflate la patruzeci de kilometri depărtare în întuneric. Deja dusese acolo cinci tone de provizii. Va trebui să ducă şi restul înainte de revenirea soarelui pe cer.

Crozier sorbi din whisky şi hotărî să conducă el următorul echipaj. În afară de perspectiva eliberării dintre gheţuri şi de porţiile suplimentare de rom, nimic altceva nu ridica mai bine moralul oamenilor decât mâncarea caldă. Deci avea de gând să demonteze plitele de pe cele patru baleniere de la bord – ambarcaţiuni zdravene, echipate pentru navigare în caz că ar fi fost obligaţi să abandoneze navele în larg. Plita de pe *Terror* şi geamăna ei de pe *Erebus* erau mult prea mari ca să poată fi transportate pe uscat. În plus, domnul Diggle avea să coacă pesmeţi până în ultimul moment, aşa că era mult mai bine să folosească plitele din fier de pe baleniere. Sigur, vor fi grele precum copitele Satanei, mai ales că, pe lângă ele, vor transporta şi echipamente, provizii şi îmbrăcăminte, dar vor fi la adăpost pe ţărm şi vor

putea fi aprinse relativ repede, deşi, pentru asta, vor fi nevoiţi să transporte şi cărbuni prin iadul de patruzeci de kilometri al banchizei. Nu erau copaci pe Ţinutul King William şi nici pe o distanţă de sute de kilometri la sud. Deci, hotărî Crozier, plitele vor pleca primele, iar el va pleca cu ele. Prin întunericul absolut şi gerul incredibil şi Dumnezeu cu mila!

În următoarea dimineaţă din luna aprilie a anului 1843, Crozier şi Sophia Cracroft au pornit călare spre Eleşteul Ornitorincului.

Crozier se aşteptase să folosească trăsurica pe care o luaseră de fiecare dată când avuseseră treabă în Hobart Town, dar Sophia poruncise să li se pregătească doi cai şi un catâr încărcat cu toate cele trebuincioase unui picnic. Tânăra călărea ca un bărbat. Crozier observă că „fusta” închisă la culoare pe care o purta era, de fapt, o pereche de pantaloni de gaucho. Iar bluza albă din pânză îi dădea un aer deopotrivă feminin şi aspru. Purta, de asemenea, şi o pălărie cu boruri largi care îi proteja pielea de razele fierbinţi ale soarelui. Iar cizmele din piele moale, înalte şi lustruite fără doar şi poate, costaseră mai mult decât salariul pe un an al căpitanului Francis Crozier.

Lăsaseră în urmă Reşedinţa Guvernamentală şi capitala, îndreptându-se spre nord pe un drumeag îngust printre plantaţii, pe lângă anexele îngrădite ale coloniei de deţinuţi, printr-un petic de pădure tropicală şi ieşiră din nou în câmp deschis.

— Credeam că numai în Australia sunt ornitorinci, spuse Crozier.

Nu reuşea să-şi găsească o poziţie confortabilă pe cal. De-a lungul vieţii nu prea avusese multe ocazii să călărească. Şi se simţea acum nespus de stânjenit de felul în care îi tremura vocea în ritmul zguduielilor în

şa. Pe de altă parte, Sophia părea să se simtă în largul ei; devenise una cu calul.

— O, nu, scumpul meu, răspunse ea. Micuţii aceştia ciudaţi trăiesc doar pe anumite zone de coastă de pe continent, dar îi poţi găsi peste tot pe Pământul lui Van Diemen. Dar sunt foarte fricoşi. În Hobart Town nu mai există niciunul.

Obrajii lui Crozier se îmbujorară la auzul vorbelor „scumpul meu”.

— Sunt periculoşi? întrebă el.

Sophia râse uşor:

— În realitate masculii sunt periculoşi în sezonul împerecherii. Au un pinten otrăvitor pe picioarele din spate şi în timpul perioadei de reproducere pintenul ăsta poate fi destul de veninos.

— Cât să omoare un om? se interesă Crozier care, de fapt, glumise când întrebase despre pericolul pe care l-ar fi putut reprezenta vietăţile nostime pe care el, unul, le văzuse numai în ilustraţii.

— Un om mai mic, zise Sophia. Dar cei care au supravieţuit veninului de ornitorinc spun că durerea este atât de crâncenă, încât ar fi preferat moartea.

Crozier se uită la tânăra care călărea în dreapta lui. De cele mai multe ori îi era greu să-şi dea seama când Sophia glumea şi când vorbea serios. În cazul de faţă trebuia să presupună că spunea adevărul.

— Şi acum e sezonul împerecherii? întrebă el.

Femeia zâmbi din nou.

— Nu, scumpul meu Francis. Sezonul de împerechere este între august şi octombrie. Ar trebui să fim în siguranţă. Cu condiţia să nu dăm peste vreun diavol.

— Diavolul?

— Nu, scumpul meu. *Vreun* diavol. Sigur că ai auzit de diavolul tasmanian.

— A, da, am auzit, se dumiri Crozier. Se spune că sunt nişte creaturi fioroase, cu fălci mari cât chepengul de la cala unei nave. Şi că sunt animale de pradă feroce, extrem de lacome, capabile să mănânce un cal ori un tigru tasmanian la o singură masă.

Sophia îl aprobă serioasă.

— Foarte adevărat. Diavolul e tot numai blană şi muşchi, şi foame, şi furie. Iar dacă l-ai fi auzit vreodată – că nu latră, nu mârâie, nu rage, ci se poate spune mai degrabă că scoate bolboroselile şi mormăiturile pocite pe care te-ai aştepta să le auzi dintr-un ospiciu în flăcări –, atunci îţi garantez, Francis Crozier, că nici măcar un explorator atât de curajos ca tine nu ar îndrăzni să rămână noaptea singur pe câmpurile sau în pădurile de aici.

— Tu l-ai auzit cum face? o întrebă Crozier, căutând pe chipul ei grav semne că şi-ar bate joc de el.

— O, da. Este un sunet ce nu poate fi descris – absolut înfiorător. La auzul lui victima încremeneşte şi diavolul îşi deschide fălcile alea incredibil de mari şi o înghite întreagă. Singurele sunete mai înfiorătoare sunt urletele victimei sale. Am auzit odată behăiturile şi zbieretele unei întregi turme de oi când un singur diavol le-a mâncat, una după alta, nelăsând în urmă nici măcar o copită.

— Glumeşti, spuse Crozier privind-o cu atenţie ca să vadă dacă chiar aşa stăteau lucrurile.

— Nu glumesc niciodată când vine vorba de diavol, Francis.

Intraseră într-o altă bucată de pădure.

— Şi diavolii ăştia mănâncă ornitorinci?

Întrebarea pusă de Crozier era una extrem de serioasă, dar bărbatul era mulţumit că nici James Ross, nici vreunul dintre subordonaţii lui nu erau prin preajmă ca să-l audă. I se părea ridicolă.

— Diavolul tasmanian mănâncă absolut *orice,* zise Sophia. Dar iată că din nou eşti norocos, Francis. Diavolul vânează doar pe timpul nopţii şi, dacă nu ne vom rătăci foarte tare, vom vedea Eleşteul Ornitorincului – şi pe ornitorinc – şi vom mânca şi ne vom întoarce la Reşedinţa Guvernamentală înainte de lăsarea întunericului. Dumnezeu să ne ajute dacă vom fi tot în pădure atunci când va veni noaptea.

— Din cauza diavolului?

Crozier intenţionase ca tonul întrebării sale să fie unul uşor amuzat, dar auzi încordarea din el.

Sophia trase de frâie oprindu-şi iapa şi se întoarse spre el surâzând – surâs sincer, orbitor, adresat numai şi numai lui. Cu destul de multă stângăcie reuşi şi el să-şi convingă calul castrat să se oprească.

— Nu, scumpul meu, îi răspunse tânăra femeie cu o şoaptă caldă. Nu din cauza diavolului. Din cauza *reputaţiei* mele.

Înainte ca Francis Crozier să apuce să îngaime vreun răspuns – nu că ar fi ştiut ce anume să spună –, Sophia izbucni în râs, dădu pinteni şi porni în galop înainte.

În sticlă nu mai rămăsese whisky decât pentru un pahar şi un pic. Crozier şi-l turnă aproape pe tot, ridică paharul spre flacăra nesigură a lămpii şi urmări jocul luminii în lichidul de culoarea chihlimbarului. Bău încet, cu înghiţituri mici.

N-au apucat să vadă ornitorincul. Sophia îl asigurase că micuţa vietate trăia în heleşteul cu pricina – un cerc de apă cu mai puţin de cincizeci de metri în diametru, aflat în pădure, la vreo patru sute de metri de drumul principal – şi că intrarea în vizuina lui se afla pe mal, în spatele rădăcinilor noduroase ale unui copac, dar el nu a apucat să vadă ornitorincul.

Însă a văzut-o pe Sophia Cracroft în pielea goală.

Au luat masa într-un loc umbrit lângă Eleşteul Ornitorincului, pe o faţă de masă din bumbac scump întinsă pe iarbă, pe care mai întâi aşezaseră coşul de picnic, paharele, cutiile cu mâncare, iar apoi se aşezară şi ei. Sophia poruncise servitorilor să împacheteze friptura de vită în pânză impermeabilă şi să o pună în gheaţă – cea mai valoroasă marfă a locurilor, dar cea mai ieftină acolo de unde venise Crozier – ca să nu se strice în timpul drumului. Mai erau şi cartofi copţi, şi boluri mici cu o salată nespus de gustoasă. Tânăra mai pusese în coş şi o sticlă cu vin vechi de Burgundia şi două pahare de cristal, gravate cu blazonul familiei Franklin, pe care le luase din colecţia lui Sir John; şi ea se dovedi mai amatoare de licoarea roşie decât căpitanul.

După masă, s-au întins să se odihnească la mai puţin de un metru distanţă unul de celălalt şi au vorbit despre una şi alta cam o oră, privind la suprafaţa întunecată a heleşteului.

— Aşteptăm ornitorincul, domnişoară Cracroft? întrebă Crozier în timpul unei pauze în conversaţia lor despre pericolele şi frumuseţile călătoriei la arctice.

— Nu, cred că s-ar fi arătat până acum dacă ar fi vrut să-l vedem, spuse Sophia. Am aşteptat să ne facem digestia înainte de baie.

Crozier nu-şi găsi cuvintele – din nou – şi o privi nedumerit. Evident că nici prin cap nu-i trecuse să-şi ia cu el o ţinută de plajă. *Nu avea* o ţinută de plajă. Era convins că tânăra glumea iarăşi, însă vorbea mereu atât de serios, încât niciodată nu putea fi sută la sută sigur. Iar acest simţ ghiduş al umorului îl excita şi mai tare.

Mergând mai departe cu gluma, Sophia se ridică în picioare, îşi scutură câteva frunze moarte de pe pantalonii de gaucho şi privi în jur.

— Cred că am să mă dezbrac în spatele tufelor de colo şi am să intru în apă de pe pragul cu iarbă al malului. Bineînţeles că eşti invitat să înoţi cu mine, Francis, sau nu, după cum consideri tu că-ţi dictează bunele maniere.

El încercă să-i surâdă ca şi cum ar fi vrut să-i arate că este un bărbat versat, trecut prin multe episoade asemănătoare, dar pe chip îi tremură doar un rictus nesigur.

Fără să se mai uite înapoi, tânăra se îndreptă spre tufele de lângă mal. Crozier rămase sprijinit într-un cot pe faţa de masă, cu o expresie uşor amuzată pe obrajii bine bărbieriţi care îi îngheţă, însă văzu bluza albă ridicată deasupra capului de braţele albe ale tinerei şi aruncată neglijent peste o tufă. Da, expresia amuzată îi îngheţă atunci pe chip, dar nu şi mădularul. În doar două secunde acesta trecu de la poziţia „pe loc repaus” la poziţia „de cart” în vârful arborelui artimon.

Imediat, pantalonii negri de cowboy argentinian ai Sophiei, împreună cu alte lucruri albe şi subţiri din dantelă, ale căror denumiri îi erau complet necunoscute, se alăturară bluzei în vârful tufei bogate.

Lui Crozier aproape că-i ieşiseră ochii din cap. Zâmbetul lui neserios se transformă într-o grimasă de mort. Se simţea incapabil să se mişte, incapabil să-şi întoarcă privirea.

Sophia Cracroft ieşi la lumina soarelui.

Goală-goluţă. Îşi ţinea braţele lângă trup, cu degetele uşor încovoiate. Nu avea sânii mari, dar erau foarte obraznici şi foarte albi, iar sfârcurile erau mari şi trandafirii, nu închise la culoare ca la celelalte femei – boarfe din porturi, prostituate ştirbe, băştinaşe – pe care Crozier le văzuse în pielea goală.

Dar oare văzuse el *vreodată* o femeie complet goală? O femeie albă? În momentul acela îşi răspunse

că nu. Şi chiar dacă ar fi văzut vreuna, ştia acum că nu mai conta câtuşi de puţin.

Razele soarelui se reflectau pe pielea de un alb orbitor a Sophiei. Nu încercă să se acopere nicicum. Crozier încremenise în poziţia de mai devreme, cu expresia searbădă întipărită pe chip. Doar penisul lui reacţionase la priveliştea din faţă, devenind şi mai erect, şi mai sensibil. Şi, spre marea lui uimire, căpitanul observă că această zeiţă, această întruchipare a feminităţii, această femeie pe care o alesese deja şi cu mintea, şi cu sufletul să-i fie soţie şi mamă a copiilor lui, avea părul pubian extrem de des şi strălucitor, cu cârlionţi ce parcă voiau să sară din cadrul negru al triunghiului inversat dintre picioarele ei. *De nestăpânit* fură primele cuvinte ce îi veniră în mintea altminteri goală. Tânăra îşi desfăcu părul lung, lăsându-l liber pe umeri.

— Intri şi tu în apă, Francis? îşi şopti ea întrebarea de pe malul eleşteului, pe acelaşi ton indiferent cu care l-ar fi întrebat dacă mai doreşte puţin ceai. Sau ai de gând doar să stai acolo şi să te holbezi?

Şi fără vreun alt cuvânt, Sophia plonjă în apă descriind un arc perfect. Mâinile şi braţele ei albe despicară suprafaţa ca de oglindă a heleşteului cu o fracţiune de secundă înainte ca tot trupul să le urmeze.

Crozier reuşise în cele din urmă să-şi descleşteze maxilarele, dar îşi dădu seama că-i era cu neputinţă să articuleze vreun cuvânt, aşa că închise gura la loc.

Tânăra înota cu uşurinţă încolo şi încoace. Vedea cum i se ridică fesele albe în urma spatelui ei puternic, pe care părul ud şi negru părea a trasa linii cu cea mai întunecată cerneală din India.

Tânăra se opri lângă celălalt mal al heleşteului, lângă arborele pe care i-l arătase la sosire, şi începu să

calce apa, ridicându-şi capul spre el.

— Vizuina ornitorincului e sub rădăcinile astea, îi strigă ea. Dar nu cred că vrea să iasă şi să se joace cu noi. E tare sfios. Nu e cazul să fii şi tu, Francis. *Te rog.*

Ca în vis, Crozier simţi cum se ridică şi se îndreaptă spre cel mai des grup de tufe din partea opusă locului unde se afla Sophia. Îi tremurau puternic degetele neîndemânatice atunci când încercă să se descheie la nasturi. Fără să ştie ce face, îşi împături frumos hainele şi le aşeză una lângă alta pe iarbă. Era conştient că trage de timp. Dar erecţia tot nu voia să dispară. Oricât se concentra el, oricât încerca să-şi imagineze că i se înmoaie, rămânea la fel de vârtos înălţat lângă buric, cu glandul roşu ca un felinar de semnalizare.

Crozier rămase nehotărât în spatele tufelor, atent la pleoscăitul apei. Ştia prea bine că, dacă ar mai ezita o singură secundă, Sophia va ieşi din apă, îşi va şterge corpul ascunsă în spatele propriei tufe, iar el îşi va petrece restul zilelor blestemându-se că fusese un laş şi un imbecil.

Trăgând cu ochiul printre crengile tufei sale, Crozier aşteptă până când doamna se întoarse cu spatele la el, îndepărtându-se înot spre celălalt mal, şi atunci, cu viteză, dar şi cu o totală lipsă de graţie, se aruncă şi el în apă, mai degrabă poticnindu-se decât plonjând, renunţând la orice presupusă eleganţă a mişcărilor în încercarea disperată de a-şi ascunde neloialul penis sub apă, înainte ca domnişoara Cracroft să se întoarcă iarăşi cu faţa la el.

Când reuşi să iasă la suprafaţă, scuipând şi icnind şi inspirând pe gură, o văzu pe tânără la vreo şase metri de el, surâzându-i şi călcând apa.

— Sunt deosebit de bucuroasă că te-ai hotărât să vii lângă mine, Francis. Acum, dacă va apărea bărbătuşul

ornitorinc, ai să mă aperi tu de acul lui veninos. Vrei să ne uităm la vizuina lui?

Se răsuci cu graţie şi înotă spre arborele uriaş aplecat asupra apei.

Jurându-şi că va păstra o distanţă de cel puţin trei – ba nu, cinci – metri între ei, ca o navă eşuată pe un ţărm, Crozier înotă câineşte după ea.

Eleşteul era surprinzător de adânc. Când se opri la patru metri de ea şi începu să calce apa ca să-şi ţină capul deasupra apei, Crozier îşi dădu seama că nici măcar aici, unde rădăcinile arborelui coborau pe malul povârnit până în apă, iar buruienile înalte aruncau umbrele după-amiezii asupra lor, nu reuşea să atingă fundul, oricât de disperate i-ar fi fost picioarele să găsească un punct de sprijin.

Şi Sophia înainta spre el.

Probabil că îi citise panica din ochi; nu ştia dacă să se îndepărteze neîndemânatic, dar furios, ori doar să încerce s-o avertizeze cumva asupra condiţiei sale de *mădular-năbădăios,* însă tânăra se opri la jumătatea mişcării – şi îi văzu atunci sânii săltând aproape de suprafaţa apei –, făcu un semn cu capul spre stânga ei şi înotă spre rădăcinile arborelui.

— Ăsta este un adăpost ori o vizuină de celibatar, nu o vizuină de familie, spuse Sophia.

O, dar ce umeri minunaţi avea… ce clavicule…

— Poftim? bâigui Crozier.

Era fericit – şi uşor uluit – că îşi recăpătase graiul, dar nu tot atât de mulţumit de tonul său caraghios şi strangulat şi de faptul că îi clănţăneau dinţii. Dar apa nu era deloc rece.

Sophia zâmbi. De obrazul delicat i se lipise o şuviţă de păr negru.

— Ornitorincii îşi fac două feluri de vizuini, îi explică ea cu blândeţe. Una este aceasta, pe care unii

naturalişti o numesc „adăpost” şi pe care o folosesc şi masculul şi femela în afara sezonului de împerechere. Aici locuiesc celibatarii. Femela este cea care construieşte vizuina de familie pentru reproducerea propriu-zisă şi, după ce actul respectiv a avut loc, mai sapă încă o cameră micuţă pentru pui.

— Aha, murmură Crozier, ţinându-se de rădăcină la fel de strâns cum s-ar fi ţinut de parâme, urcat pe tachelaj la şaizeci de metri în timpul unui uragan.

— Să ştii că ornitorincii fac ouă, continuă Sophia, la fel ca reptilele. Dar mamele secretă lapte, la fel ca mamiferele.

Îi vedea prin apă cercurile închise la culoare din centrul sânilor rotunzi şi albi.

— Chiar aşa? spuse el.

— Mătuşa Jane, care-i pasionată de ştiinţele naturii, aşa cum ai observat şi tu, e de părere că masculii nu-şi folosesc pintenii veninoşi de pe picioarele din spate doar ca să se lupte cu alţi ornitorinci masculi, ori cu alţi intruşi, ci şi ca să se agaţe de femelă atunci când înoată şi se împerechează în acelaşi timp. Se pare că nu mai secretă venin atunci când se prinde de partenera lui.

— Da? bâigui Crozier, întrebându-se dacă nu cumva ar fi trebuit să spună *Nu?,* căci nu avea nici cea mai mică idee despre ce vorbea tânăra.

Sophia se apucă de rădăcinile arborelui şi se trase mai aproape de el, mai aproape, şi mai aproape, până când aproape că-l atinse cu sânii. Îşi lipi palma rece – şi surprinzător de mare – de pieptul lui.

— Domnişoară Cracroft…, începu el.

— Sssst, şopti ea. Taci.

Îşi puse mâna cealaltă pe umărul lui, agăţându-se de el aşa cum se agăţase de rădăcină. Mâna ei dreaptă alunecă mai jos, pe abdomenul bărbatului, apoi pe

coapsa lui dreaptă, apoi iar pe abdomen, apoi şi mai jos.

— Vai de mine, îşi şopti ea în ureche, cu obrazul lipit de al lui, cu părul ud acoperindu-i ochii. Să fi găsit un pinten veninos?

— Domnişoară Cra..., se bâlbâi el din nou.

Îl strânse uşor. Apoi pluti schimbându-şi poziţia, încălecându-i piciorul stâng cu picioarele ei puternice. Apoi îşi lăsă în jos greutatea fierbinte şi începu să se frece de el. Crozier îşi ridică puţin piciorul ca s-o sprijine. Sophia avea ochii închişi. Îşi legăna şoldurile. Îşi strivea sânii de pieptul lui. Începu să-l mângâie cu mâna dreaptă.

Crozier gemu – geamăt de anticipare, nu de descărcare. Sophia suspină cu buzele lipite de gâtul lui. Îi simţea pe pulpă arşiţa şi umezeala zonelor intime. *Dar cum se poate să existe ceva mai ud decât apa?* se minună el.

Şi chiar atunci ea gemu la modul cel mai serios, iar Crozier închise şi el ochii – regretând că nu o poate admira în continuare, dar neputând face altceva – iar ea se lipi şi mai tare de el o dată, de două ori, a treia oară cu o mişcare descendentă, iar mângâierile ei deveniră mai grăbite, mai insistente, mai pricepute, mai experte, mai provocatoare.

Îşi îngropă obrajii în părul ei ud şi începu să zvâcnească şi să pulseze în apă. Avu senzaţia că avea să ejaculeze la nesfârşit şi – presupunând că ar fi fost în stare – i-ar fi cerut scuze pentru gestul lui. În schimb, gemu şi mai tare şi aproape că scăpă rădăcina din mână. Se mişcau acum amândoi, intrând cu bărbiile sub apă.

Ce-l deruta pe Crozier cel mai tare în acel moment – când, de fapt, întregul univers îl năucea şi când, de fapt, absolut nimic din întregul univers nu-l mai

deranja – era mişcarea stăruitoare a doamnei, strânsoarea de menghină a coapselor ei în jurul piciorului lui, obrazul ei lipit de al lui, ochii ei strâns închişi şi gemetele ei tulburătoare. Dar bineînţeles că femeile nu au cum să simtă aceeaşi intensitate a actului ca bărbaţii? Sigur, unele din prostituatele cu care avusese el de-a face gemuseră, dar o făcuseră pentru că ştiau că bărbaţilor le place – era cum nu se poate mai limpede că ele nu simţeau nimic.

Şi totuşi…

Sophia se desprinse de el, îl privi drept în ochi, surâse nestingherită, îl sărută pe gură, îşi ridică picioarele aproape la nouăzeci de grade, se împinse cu tălpile în rădăcinile arborelui şi înotă spre ţărmul unde îşi lăsase hainele pe crengile tufei care tremura uşor în adierea vântului.

De necrezut: se îmbrăcară, strânseră lucrurile de la picnic, le puseră pe catâr, încălecară şi se întoarseră în tăcere deplină la Reşedinţa Guvernamentală.

De necrezut: în aceeaşi seară la cină, Sophia Cracroft a râs mult şi a sporovăit cu mătuşa ei, cu Sir John, ba chiar şi cu un anume căpitan James Clark Ross neobişnuit de locvace, dar Crozier, cu ochii aţintiţi doar asupra mesei, abia dacă a deschis gura. Nu putea decât să-i admire… cum îi ziceau franţujii? – *sangfroid*[33] căci el, unul, îşi simţea acum sufletul aşa cum îşi simţise trupul în momentul acelui orgasm parcă nesfârşit din Heleşteul Ornitorincului – esenţă şi atomi împrăştiaţi în toate ungherele universului.

Însă domnişoara Cracroft nu a fost distantă cu el şi nici nu a avut aerul că ar fi avut ceva să-i reproşeze. I-a zâmbit, i-a adresat tot felul de comentarii şi a încercat să-l includă şi pe el în conversaţia generală, întocmai la fel cum făcea la fiecare cină. Şi bineînţeles

[33] „Sânge rece” în lb. fr. în orig. (n. tr.).

că surâsul era… cum? Parcă puţin mai cald? Mai afectuos? Pătimaş chiar? Precis că aşa era.

După cină, atunci când Crozier o invită la o plimbare prin grădină, Sophia îl refuză, sub pretextul că acceptase deja o partidă de cărţi cu James Ross în salonul principal. Ar dori cumva domnul comandant Crozier să li se alăture?

Nu, era acum rândul domnului comandant Crozier să refuze, deducând însă, din inflexiunile calde şi blânde din ironia ei de suprafaţă, la fel de caldă şi blândă, că îi cerea să păstreze deocamdată convenienţele în Reşedinţa Guvernamentală, până când se vor putea întâlni în tihnă ca să discute despre viitorul lor împreună. Cu glas mai tare decât în mod obişnuit, comandantul Crozier anunţă că îl doare capul şi că va merge devreme la culcare.

În ziua următoare, se trezi înainte de ivirea zorilor, se îmbrăcă în cea mai bună uniformă şi începu să patruleze pe holurile lungi ale conacului, convins că şi Sophia ardea de nerăbdare să se întâlnească cu el.

Dar nu ardea.

Sir John coborî primul la micul dejun şi începu să-i îndruge lui Crozier câte în lună şi în stele. Navigatorul strângea din dinţi în faţa torentului de vorbe ale gazdei sale, căci niciodată nu stăpânise arta insipidă a conversaţiei de salon, fiind, prin urmare, incapabil să se arate interesat de tarifele la care puteau fi închiriaţi deţinuţii pentru săpat canale.

Următoarea care coborî fu Lady Jane. Apoi veni la micul dejun şi Ross, mult înainte ca Sophia să-şi facă apariţia. Crozier ajunsese deja la a şasea ceaşcă de cafea, pe care începuse s-o prefere în detrimentul ceaiului încă din iernile petrecute în gheţurile nordului împreună cu Parry. Dar nu se ridică de la masă aşteptând răbdător ca tânăra doamnă să-şi termine de

mâncat porţia obişnuită de ouă, cârnaţi, fasole şi pâine prăjită şi, de asemenea, să îşi bea ceaşca cu ceai.

Sir John dispăruse pe undeva. Lady Jane se făcuse nevăzută. Căpitanul Ross plecase şi el. În cele din urmă, Sophia îşi termină micul dejun.

— Vrei să ne plimbăm în grădină? o întrebă el.

— Aşa devreme? S-a făcut deja foarte cald. Toamna asta nu dă niciun semn că s-ar răcori.

— Dar…, începu Crozier, încercând să-i comunice din privire caracterul presant al invitaţiei lui.

Sophia zâmbi.

— Aş fi deosebit de încântată să mă plimb cu tine prin grădină, Francis.

Şi porniră. Mergeau încet, aşteptând nerăbdători ca deţinutul care se ocupa de grădina lui Sir John să termine de descărcat sacii cu îngrăşământ proaspăt.

Când omul îşi isprăvi treaba şi plecă, Crozier o conduse spre băncuţa din piatră, umbrită şi adăpostită de vânt, din capătul vastei grădini. O ajută să se aşeze şi aşteptă tăcut cât ea îşi strânse umbreluţa de soare. Apoi Sophia îşi ridică ochii la el – Crozier era mult prea agitat ca să stea jos, aşa că rămase în poziţie de drepţi lângă ea, deplasându-şi greutatea de pe un picior pe celălalt. Îşi imagină că întrezăreşte o speranţă nerostită în ochii tinerei.

În cele din urmă, avu prezenţa de spirit să se aşeze într-un genunchi.

— Domnişoară Cracroft, ştiu foarte bine că nu sunt decât un biet comandant din Marina Maiestăţii Sale şi că numai un amiral de flotă ar fi demn de preţuirea ta… ce zic eu amiral?… cap încoronat am vrut să spun, cineva mai mare decât un amiral de flotă… dar probabil că îţi dai seama, ştiu că îţi dai seama, cât de intense sunt sentimentele mele, şi dacă ai putea să-mi răspunzi în acelaşi fel…

— Pentru numele lui Dumnezeu, Francis, îl întrerupse Sophia, doar n-ai de gând să mă ceri de soţie?

Crozier nu răspunse. Rămase în genunchi, cu mâinile împreunate şi întinse spre ea ca într-o rugăciune disperată.

Tânăra îl bătu uşor pe braţ.

— Eşti un bărbat minunat, domnule comandant Crozier. Un bărbat *nobil,* în pofida asperităţilor caracterului tău care nu vor fi nicicând cizelate. Şi eşti un bărbat *înţelept* – mai ales pentru că ai priceput că niciodată nu voi fi soţie de comandant de navă. Nu s-ar cuveni. Ar fi… *inacceptabil.*

Crozier încercă să spună ceva. Dar mintea-i era pustie. Acea parte din creierul său care încă mai funcţiona încerca să completeze cererea în căsătorie pe care o compusese în timpul nopţii de nesomn. Ce apucase să spună până acum reprezenta doar o treime.

Sophia râse uşurel şi clătină din cap. Privi iute în toate direcţiile ca să se asigure că nu-i vedea şi nu-i auzea nimeni – nici măcar un deţinut.

— Te rog să nu-ţi faci griji în privinţa celor întâmplate ieri, domnule comandant Crozier. Am petrecut împreună o zi minunată. Acel… interludiu… de la eleşteu a fost deosebit de plăcut pentru amândoi. Să zicem că a izvorât dintr-o nevoie a… a organismului meu… precum şi din apropierea pe care am simţit-o noi doi în *acele câteva momente.* Dar, te rog, trezeşte-te la realitate, scumpul meu Francis, şi înţelege că nu ai nicio obligaţie faţă de mine din pricina acelei indiscreţii pasagere.

O privea mut şi năucit.

Ea îi zâmbi iarăşi, însă nu cu aceeaşi căldură cu care îl obişnuise.

— Nu-ţi imagina, continuă ea aproape în şoaptă, că m-ai compromis în vreun fel, domnule comandant.

— Domnişoară Cracroft… începu din nou Crozier, dar amuţi imediat.

Dacă nava lui ar fi fost pe punctul de a eşua pe un ţărm şi pompele ar fi fost defecte, iar apa din cală ar fi fost mai înaltă de un metru şi ar fi crescut mai departe şi dacă tachelajul ar fi fost încâlcit, iar velele sfâşiate, ar fi ştiut ce ordine să dea. Ar fi ştiut ce să spună, fără să ezite câtuşi de puţin. Dar în clipele acestea nu-i venea nimic în minte. Nu simţea decât o uluire şi o tristeţe nesfârşită, cu atât mai dureroase cu cât exprimau o realitate veche şi mult prea bine cunoscută.

— Dacă ar fi să mă căsătoresc, spuse Sophia desfăcându-şi umbrela şi răsucind-o pe umăr, l-aş lua de soţ pe elegantul căpitan Ross. Deşi destinul meu nu este să fiu soţia unui simplu căpitan, Francis. Va trebui să fie făcut cavaler… dar sunt convinsă că asta se va întâmpla curând.

Crozier îi căută privirea, încercând să găsească un indiciu care să-i spună că totul nu era nimic altceva decât o glumă de-a ei.

— Căpitanul Ross este logodit, spuse el în cele din urmă, cu vocea dogită a unui naufragiat rămas fără apă. Au de gând să se căsătorească imediat după ce James se întoarce în Anglia.

— Ei, asta-i bună! exclamă Sophia ridicându-se de pe bancă şi învârtind şi mai repede umbreluţa. Eu însămi mă întorc în Anglia în vara asta cu un pachebot rapid, chiar înainte de rechemarea de la post a unchiului John. Căpitanul James Clark Ross o să mai audă de mine, ţi-o garantez.

Îl privi cum rămăsese, ca un prost, aşezat într-un genunchi pe pietrişul grădinii.

— În plus, continuă ea veselă, chiar dacă ar fi să se însoare cu pretendenta aia care-l aşteaptă cuminte – să ştii că am discutat de multe ori despre ea şi te asigur că-i doar o proastă care habar nu are de nimic – nu se termină lumea cu o căsătorie. Nu înseamnă moarte. Nu-i „tărâmul neaflat” al lui Hamlet de unde nu se întoarce nimeni. Există o sumedenie de bărbaţi care „s-au întors” dintr-o căsătorie şi abia atunci au descoperit femeia potrivită pentru ei. Ia aminte la vorbele mele, Francis.

Şi atunci el se ridică. Se ridică şi îşi scutură de pietriş pantalonii celei mai bune uniforme de gală din garderoba lui.

— Acum trebuie să plec, zise Sophia. Mă duc în Hobart Town, cu mătuşa Jane şi cu domnul căpitan Ross să vedem nişte armăsari pe care Compania Van Diemen i-a cumpărat pentru împerechere. Poţi să vii cu noi, dacă doreşti, Francis, dar, pentru Dumnezeu, schimbă-ţi mai întâi şi hainele, şi privirea.

Îi atinse uşor mâna şi se porni înapoi spre Reşedinţa Guvernamentală răsucindu-şi umbreluţa pe umăr.

Crozier auzi dangătele înăbuşite ale clopotului care bătea de opt ori, vestind începutul cartului de la ora 4:00 a.m. În mod normal, pe o navă aflată în larg, acum s-ar fi dat deşteptarea şi, peste o jumătate de oră, oamenii ar începe să bricuiască puntea. Însă aici, în beznă şi gheţuri – şi în bătaia vântului care urla prin tachelaj, vestind, fără doar şi poate, începutul unui alt viscol, deşi nu era decât începutul lunii noiembrie din cea de-a treia iarnă a expediţiei lor – oamenilor li se permitea să doarmă mai mult şi să trândăvească în hamacuri până când cele patru bătăi de clopot ar fi urmat să anunţe începutul cartului de dimineaţă: ora 6:00 a.m. Abia atunci va prinde viaţă nava. Se vor auzi

strigătele ofiţerilor de punte şi tropotele cizmelor din piele de ren ale marinarilor, grăbindu-se să ajungă pe punte mai înainte ca superiorii lor să-şi pună în practică ameninţarea de a le tăia hamacurile.

Adevărat paradis al leneşilor în comparaţie cu regimul de pe mare. Nu numai că marinarilor li se permitea să doarmă până târziu, dar aveau voie să ia micul dejun înainte de a se apuca de treburile de dimineaţă.

Crozier se uită la pahar şi la sticla de whisky. Goale. Amândouă. Luă pistolul cel greu – mai greu acum pentru că era încărcat. Apoi îl puse în buzunar, îşi scoase haina şi o atârnă într-un cui. Apoi şterse paharul cu o cârpă curată pe care Jopson i-o lăsa în fiecare seară exact în acest scop şi îl puse la loc, în dulap. Apoi puse sticla goală în coşul din răchită pe care Jopson i-l lăsa lângă uşă exact în acest scop. La sfârşitul zilei, când Crozier se va întoarce în cabină, în coş va fi o sticlă plină.

Îi trecu prin minte să se îmbrace iarăşi şi să iasă pe punte – adică să-şi schimbe cizmele din piele de ren cu ghetele groase, să-şi înfăşoare fularul în jurul capului, să-şi pună restul de haine şi mantaua şi să iasă în noapte şi în furtună, până la deşteptarea oamenilor, şi apoi să coboare la micul dejun împreună cu ofiţerii lui şi să continue cu treburile zilnice fără să fi închis un ochi toată noaptea.

O făcuse de nenumărate ori.

Dar nu şi astăzi. Era mult prea obosit. Şi îi era mult prea frig chiar şi cu patru rânduri de haine din lână şi bumbac pe el. Ştia bine că cel mai frig este la ceasurile patru dimineaţa, oră la care îşi dau duhul cei mai bolnavi şi cei mai grav răniţi, ajungând în adevăratul „Tărâm Neaflat”.

Crozier se vârî sub pături, îngropându-şi faţa în

salteaua îngheţată. Va dura mai mult de cincisprezece minute până când căldura trupului său va dezmorţi aşternuturile. Cu ceva noroc, va adormi mai înainte. Cu ceva noroc, va prinde vreo două ore de somn agitat de beţiv înainte să înceapă o nouă zi de ger şi întuneric. Cu puţin noroc, îşi spuse el simţind cum alunecă în somn, nu se va mai trezi deloc.

17
IRVING

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
13 noiembrie 1847

Silence dispăruse, iar treaba locotenentului de rang trei John Irving era să o găsească.

Căpitanul nu-i dăduse ordinul acesta… nu tocmai. Dar în iunie, cu şase luni în urmă, căpitanul Crozier îi *spusese* lui Irving să aibă grijă de femeia eschimos atunci când se luase decizia de a o ţine la bord, pe HMS *Terror,* iar căpitanul Crozier nu revocase ordinul acela, drept care Irving se simţea răspunzător pentru ea. În plus, tânărul se îndrăgostise de Lady Silence. Ştia că e o prostie – o nebunie, chiar – să se îndrăgostească de o sălbatică, de o femeie care nici măcar nu era creştină, de o indigenă incultă care nu era în stare să articuleze nici măcar un cuvânt în engleză, ori în orice altă limbă, la drept vorbind, dar nu avea ce face: se îndrăgostise de ea şi cu asta basta. Femeia asta avea ceva ce-l făcea pe înaltul şi puternicul John Irving să simtă că i se înmoaie genunchii.

Iar acum dispăruse.

La început au observat că nu mai era în culcuşul pe care i-l improvizaseră – printre lăzile şi coşurile îngrămădite pe puntea inferioară chiar lângă infirmerie. Asta se întâmplase joi, cu două zile în urmă, însă oamenii erau obişnuiţi cu venirile şi plecările ciudate ale lui Lady Silence. Petrecea chiar şi în timpul nopţii cam tot atâta timp şi pe navă, şi în afara ei. În după-amiaza zilei de joi, unsprezece noiembrie, Irving i-a raportat căpitanului Crozier că Silence dispăruse,

dar şi căpitanul, şi Irving, şi alţii o văzuseră pe gheaţă cu două nopţi în urmă. Dispăruse iarăşi după ce fuseseră descoperite rămăşiţele cadavrelor lui Strong şi Evans. Căpitanul i-a zis să nu se îngrijoreze, pentru că mai mult ca sigur că o să apară.

Dar nu a apărut.

Furtuna din dimineaţa aceea de joi adusese multă zăpadă şi vânturi puternice. Mai multe echipe care încercau, la lumina felinarelor, să redeschidă drumurile dintre *Terror* şi *Erebus* – la fiecare treizeci de paşi apăruseră troiene conice de gheaţă de peste un metru înălţime – fuseseră nevoite să se întoarcă pe nave şi nu mai putuseră să iasă pe gheaţă de atunci. Ultimul mesager de pe *Erebus,* care venise joi spre seară şi rămăsese pe *Terror* din cauza viscolului, le spusese că Silence nu se afla pe nava comandantului Fitzjames. Până în dimineaţa aceasta de sâmbătă, carturile se schimbau la fiecare oră, iar oamenii coborau sub punte la fel de acoperiţi cu gheaţă şi dârdâind ca şi în urmă cu două zile. La fiecare trei ore erau trimise în vijelie echipe de oameni care să cureţe de gheaţă vergile şi parâmele rămase, pentru ca nava să nu se răstoarne din cauza greutăţii lor. Iar bucăţile acelea mari de gheaţă constituiau un pericol pentru marinarii de cart şi avariau serios lemnul punţii. Alţi oameni dădeau la o parte zăpada de pe punte ca să descopere chepengurile.

După cina de sâmbătă, atunci când locotenentul Irving îi raportă din nou lui Crozier că nu o găsise pe Silence, căpitanul îi spuse:

— Dacă e afară pe o vreme ca asta, John, s-ar putea să nu se mai întoarcă. Dar ai permisiunea mea să o cauţi pe toată nava diseară, după ce se duc oamenii la culcare, doar ca să fii tu cu sufletul împăcat că ai căutat-o peste tot.

Cu toate că serviciul lui Irving de ofiţer de punte se încheiase de două ore, locotenentul îşi puse iarăşi mantaua, aprinse un felinar cu ulei şi urcă iarăşi scara spre puntea superioară.

Condiţiile meteo nu se schimbaseră. Ba erau chiar mai rele decât fuseseră cu cinci ore mai devreme, atunci când Irving coborâse la cină. Vântul urla dinspre nord-vest, suflând cu putere zăpada şi reducând vizibilitatea la trei metri sau mai puţin. Gheaţa acoperise iarăşi puntea, în pofida eforturilor celor cinci oameni care strigau şi loveau cu topoarele undeva în faţa copertinei de pânză de deasupra tambuchiului, copertină deformată rău acum de cantitatea de omăt aşternută pe ea. Irving reuşi cu greu să iasă prin stratul de treizeci de centimetri de zăpadă de sub piramida din pânză, cu felinarul ridicat, încercând să găsească un om care să nu lovească orbeşte cu toporul.

De serviciu pe punte era Reuben Male, şeful teugii, supraveghind totodată şi echipa de marinari. Irving îl descoperi urmărind raza slabă de lumină de la babord.

Male era o movilă de haine acoperită de zăpadă. Până şi faţa o avea ascunsă într-o glugă improvizată din mai multe fulare groase de lână. Puşca pe care o ţinea în îndoitura braţului voinic era învelită în gheaţă. Cei doi fură nevoiţi să zbiere ca să se facă auziţi.

— Ai văzut ceva, domnule Male? strigă locotenentul Irving, aplecându-se spre turbanul gros în care se afla capul şefului teugii.

Bărbatul mai scund îşi trase un pic unul din fulare. Nasul îi semăna leit cu un ţurţure.

— Pe ăştia care sparg gheaţa, domnule? Nu-i mai văd după ce trec de primele cinci vergi. Da' îi aud, domnule, şi îi ţin locul tânărului Kinnaird, care era de cart la babord, da' a spart şi el la gheaţă, domnule, şi

nu s-a dezmorţit încă.

— Nu! Te-am întrebat dacă ai văzut ceva pe gheaţă! urlă Irving.

Male izbucni în râs.

Evident, un râs înăbuşit, în cel mai adevărat sens.

— Niciunul dintre noi n-am mai văzut gheaţa de afară de mai bine de patruzeci şi opt de ore, domnule locotenent. Ştiţi foarte bine asta. Că doar aţi fost aici mai devreme.

Irving dădu abătut din cap şi îşi strânse mai bine fularul în jurul frunţii şi bărbiei.

— N-a văzut-o nimeni pe Silence… pe Lady Silence?

— Ce ziceţi, domnule? se aplecă Male să audă mai bine, cu puşca – drug din fier şi lemn şi gheaţă – între ei.

— Lady Silence?

— Nu, domnule. Înţeleg că n-a văzut-o nimeni pe eschimosă de câteva zile. Trebuie că a dispărut, domnule locotenent. Trebuie că zace moartă pe undeva. Pagubă-n ciuperci, dacă mă-ntrebaţi pe mine.

Irving dădu din cap, îl bătu uşor pe Male pe umărul voluminos cu mănuşa la fel de voluminoasă şi se întoarse pe la pupă – atent să ocolească arborele mare din care cădeau sloiuri de gheaţă periculoase ca obuzele – şi se duse să vorbească cu John Bates, care era de cart la tribord.

Nici Bates nu văzuse nimic. Nu era nici măcar în stare să-i vadă pe cei cinci marinari care spărgeau gheaţa.

— Scuze, dom’ lent, da’ n-am ceas şi mi-e că n-o să auz clopotu’ de vânt şi de toate pocnetele şi trosnetele şi bubuiturile astea, dom’ lent. Cât a mai rămas din cartu’ ăsta, dom’ lent?

— Ai să auzi clopotul când îl va bate domnul Male, îi strigă Irving, aplecându-se către globul de lâneturi

înfăşurate în gheaţă în mijlocul căruia se afla capul tânărului de douăzeci şi şase de ani. Şi o să treacă pe aici ca să vadă ce faci înainte să coboare sub punte. Pe loc repaus, Bates.

— 'Ţeles, să trăiţi.

Irving se întoarse la copertina din pânză, împotrivindu-se din răsputeri vântului care voia să-l doboare, aşteptă o breşă în potopul de bucăţi de gheaţă, atent la strigătele şi înjurăturile oamenilor de pe catarge şi din tachelajul zornăitor, şi trecu cât de repede fu în stare prin stratul de jumătate de metru de zăpadă depusă între timp, intră sub copertina îngheţată, apoi se strecură greoi prin chepeng şi coborî scara.

Desigur că verificase de nenumărate ori punţile inferioare, mai ales în spatele acelor lăzi de lângă infirmerie unde îşi avusese culcuşul femeia, dar acum Irving se îndreptă spre pupă. Cu excepţia bubuiturilor şi tropăiturilor de pe covertă, a sforăiturilor oamenilor doborâţi de oboseală, a obişnuitelor blesteme şi pocnete venite din direcţia plitei, unde trebăluia domnul Diggle, şi a omniprezentelor urlete ale vântului şi scrâşnete ale gheţii, nava era cufundată în tăcere.

Irving orbecăi prin tambuchiul strâmt şi întunecat. Toate cabinele minuscule ale ofiţerilor erau ocupate, în afară de cea a domnului Male, aflat pe punte. În privinţa aceasta HMS *Terror* avusese parte de noroc. În vreme ce *Erebus* îşi pierduse deja câţiva ofiţeri, printre care Sir John şi locotenentul Gore, ucişi cu toţii de creatura aceea dintre gheţuri, niciunul dintre ofiţerii, subofiţerii sau maiştrii de pe *Terror* nu păţise deocamdată nimic, cu excepţia tânărului John Torrington, fochistul-şef, care murise din cauze naturale cu un an şi jumătate în urmă, lângă Insula Beechey.

Sala cea Mare era pustie. Rareori era suficient de cald înăuntru ca să te mai îmbie să zăboveşti în ea; acum până şi cărţile legate în piele de pe rafturi păreau a emana frig; era mută şi flaşneta care cânta atunci când învârteai manivela. Irving avu vreme să observe că lumina încă mai ardea în cabina căpitanului Crozier, despărţită de sala aceasta doar printr-un perete subţire. Apoi merse înainte prin sala de mese goală, întorcându-se la scară.

Pe ultima punte de jos era, ca întotdeauna, foarte frig şi foarte întuneric. Oamenii nu mai coborau aici atât de des ca să ia provizii – din cauza raţionalizării severe a mâncării pricinuite de descoperirea multor conserve stricate – şi nici saci cu cărbuni – din cauza împuţinării lor şi a reducerii orelor de căldură pe navă. Iar Irving se pomeni că este singur în locul acela glacial. De jur împrejurul lui gemeau prelung grinzile din lemn întunecat şi îmbinările lor metalice acoperite cu chiciură. Bezna deasă părea că vrea să înghită raza anemică a felinarului, iar Irving abia dacă îi mai întrezărea licărul prin ceaţa cristalelor de gheaţă ale propriei respiraţii.

Lady Silence nu era la proră – nici în magazia marangozului, nici în cea a nostromului, nici în Cămara cu Pâini, aproape goală acum, de dincolo de compartimentele acestea încuiate. Atunci când *Terror* pornise în nefericita ei călătorie, în mijlocul acestei punţi aproape că nu mai era loc liber de atât de multe lăzi şi butoaie şi alte pachete cu provizii care se înălţau până în tavan, însă acum cea mai mare parte din ea era goală. Lady Silence nu se afla nici în mijlocul ultimei punţi inferioare.

Folosind cheia împrumutată de căpitanul Crozier, locotenentul Irving intră în Cămara cu Băuturi. În lumina tot mai slabă, reuşi să vadă că mai rămăseseră

câteva sticle de vin şi de coniac, dar ştia că nivelul romului din butoiul uriaş scăzuse în mod alarmant. Iar când se va isprăvi romul, când nu va mai exista porţia zilnică de grog a oamenilor, atunci Irving şi ceilalţi ofiţeri vor trebui să se gândească foarte serios la posibilitatea iscării unei revolte la bord. Domnul Helpman, secretarul căpitanului, şi domnul Goddard, şeful calei, raportaseră de curând că le-a rămas rom doar pentru şase săptămâni, şi asta doar în cazul în care se reducea la jumătate sfertul de alcool diluat cu trei sferturi de apă din reţeta grogului. Chiar şi aşa oamenii ar fi fost nemulţumiţi.

Irving nu credea că o s-o găsească pe Lady Silence în Cămara cu Băuturi care fusese bine zăvorâtă, în ciuda tuturor zvonurilor care circulau în rândurile echipajului despre puterile ei vrăjitoreşti. Cu toate acestea, cercetă locul cu foarte mare atenţie, uitându-se chiar şi sub mese şi sub bufete. În lumina felinarului luceau reci pe rafturi şiruri-şiruri de cuţite de toate soiurile, baionete şi muschete.

Porni spre pupă, către magazia artileristului, unde mai erau suficiente rezerve de praf de puşcă şi gloanţe. Aruncă apoi o privire în cămara personală a căpitanului, unde nu se mai aflau decât cele câteva sticle de whisky care îi mai rămăseseră lui Crozier, deoarece alimentele fuseseră împărţite ofiţerilor în săptămânile din urmă. Apoi verifică Magazia cu Vele, Vestiarul de Iarnă, dulapurile cu lanţurile de ancoră şi magazia ofiţerului de punte. Dacă locotenentul John Irving ar fi fost o femeie eschimos care încearcă să se ascundă la bordul navei, ar fi ales Magazia cu Vele, unde erau o mulţime de teancuri şi baloţi de pânză.

Dar nu era nici acolo. Irving tresări cu putere în Vestiarul de Iarnă atunci când raza felinarului se opri asupra unei siluete nemişcate din fundul încăperii, care

se dovedi a fi doar nişte paltoane din lână şi o „perucă galeză” atârnate într-un cui.

Apoi încuie cu grijă toate uşile în urma lui şi coborî în cală.

Deşi părea mai tânăr decât era în realitate datorită părului blond şi bujorilor din obraji, locotenentul de rang trei John Irving nu se îndrăgostise de femeia eschimos din pricină că ar fi fost vreun virgin care tânjea după dragoste. Dimpotrivă: Irving avusese mai multe experienţe cu sexul frumos decât mulţi dintre fanfaronii de la bord care nu încetau să povestească despre cuceririle lor sexuale. Când împlinise paisprezece ani, unchiul său îl dusese în docurile din Bristol, îi făcuse cunoştinţă cu o prostituată plăcută şi îngrijită pe nume Mol şi achitase acea primă experienţă din viaţa băiatului – cu totul altceva decât o hâţa-hâţa scurtă în picioare în vreo alee lăturalnică – o seară şi o noapte şi o dimineaţă într-o cameră curată dintr-un han vechi, cu vedere spre chei. Iar tânărul John Irving a aflat ce înseamnă relaţiile carnale, a ajuns să le aprecieze şi s-a desfătat cu ele de nenumărate ori de atunci încoace.

Nu că ar fi fost mai puţin norocos în privinţa doamnelor din înalta societate. O curtase pe fiica mai mică a familiei Dunwitt-Harrison, a treia familie pe scara socială a oraşului Bristol, iar fata acceptase, ba chiar iniţiase ea însăşi anumite raporturi intime pentru care mulţi tineri ar fi fost în stare să-şi vândă testiculul stâng doar ca să le cunoască şi ei. Când a ajuns la Londra pentru a-şi desăvârşi pregătirea maritimă la artilerie pe nava-şcoală HMS *Excellent,* Irving a început să-şi petreacă sfârşiturile de săptămână întâlnindu-se, curtând şi bucurându-se de compania câtorva domnişoare deosebit de atrăgătoare din aristocraţia capitalei, printre care se numărau: îndatoritoarea

domnişoară Sarah; sfioasa, dar, în ultimă instanţă, surprinzătoarea domnişoară Linda; precum şi realmente şocanta – doar atunci când se aflau între patru ochi – domnişoară Abigail Elisabeth Lindstrom Hyde-Berrie, cu care libertinul locotenent de rang trei se pomeni în scurtă vreme logodit.

Însă John Irving nu avea nici cea mai mică intenţie să se însoare. Cel puţin, nu până la treizeci de ani – tatăl şi unchiul lui îl învăţaseră că până la vârsta aceea trebuie să vadă lumea şi să-şi facă de cap – şi, cel mai probabil, nici până la patruzeci de ani. De asemenea, nu vedea niciun motiv convingător pentru care s-ar fi căsătorit până la vârsta de cincizeci de ani. Aşa că, deşi Irving niciodată nu se gândise la Serviciul pentru Descoperiri Geografice ca parte a carierei sale – căci nu-i plăcea frigul, iar ideea că s-ar trezi blocat între gheţuri la oricare dintre polii Pământului i se părea deopotrivă absurdă şi îngrozitoare –, în săptămâna de după logodna aceea intempestivă, locotenentul de rang trei urmă îndemnurile vechilor lui tovarăşi, George Hodgson şi Fred Hornby, şi se prezentă la bordul HMS *Terror* ca să solicite transferul.

Căpitanul Crozier, evident într-o dispoziţie extrem de sumbră şi mahmur în dimineaţa aceea splendidă de primăvară, se încruntase le ei, îi privise urât, hârâise din gât şi îi chestionase cu deosebită migală, îşi bătuse joc de pregătirea lor de artilerişti pe o navă fără catarge şi vru să ştie cum anume ar putea fi ei de folos pe un vas cu pânze dotat doar cu arme mici. Apoi îi întrebase deschis dacă îşi „vor face datoria de englezi” (ce Dumnezeu o mai fi însemnând şi aia, îşi aduse aminte Irving că se întrebase, când respectivii englezi sunt prizonieri într-o mare îngheţată, la mii de kilometri de casă) şi îi asigurase pe dată că au primit posturile.

Fireşte că domnişoara Abigail Elisabeth Lindstrom Hyde-Berrie fusese distrusă şi consternată la gândul că logodna lor va trebui să se prelungească cu câteva luni, dacă nu cumva câţiva ani, dar locotenentul Irving o consolase, la început, dându-i asigurări că vor avea mare nevoie de banii pe care îi va primi de la Serviciul pentru Descoperiri Geografice, iar apoi, explicându-i nevoia lui de aventură şi de faima şi gloria pe care i le va aduce cartea pe care o va scrie la întoarcere. Familia fetei i-a înţeles priorităţile, chiar dacă domnişoara Abigail nu a fost în ruptul capului de acord cu planurile lui. După aceea, când au rămas singuri, i-a alungat lacrimile şi supărarea cu îmbrăţişări, sărutări şi dezmierdări experimentate. Mângâierile acelea au atins culmi interesante, iar acum, la doi ani şi jumătate după respectivul episod, locotenentul ştia foarte bine că putea să fi devenit tată. Nu avusese însă deloc inima grea atunci când, două săptămâni mai târziu, şi-a luat rămas-bun de la domnişoara Abigail când două uriaşe remorchere cu aburi au scos nava *Terror* din dană. Neconsolata tânără, într-o rochie superbă de mătase verde şi roz, cu o umbreluţă roz de soare, îi făcea semne cu batista asortată, tot din mătase roz, de pe cheiul din Greenhithe, folosind o altă batistă, mai ieftină şi din bumbac, pentru a-şi şterge şuvoaiele de lacrimi.

Irving ştia că, după ce vor trece prin Pasajul de Nord-Vest, Sir John intenţiona să se oprească în Rusia şi în China, aşa că îşi făcuse planul să se transfere pe una din navele Marinei Regale repartizată în apele acelea, sau, poate, chiar să demisioneze din marină, să-şi scrie cartea, şi să se îngrijească de magazinele de galanterie şi mătăsuri din Shanghai ale unchiului său.

Cala era şi mai friguroasă, şi mai întunecată decât

ultima punte.

Irving detesta cala. I se părea că seamănă cu un mormânt, mai mult decât cabina lui minusculă şi îngheţată şi decât puntea inferioară, la fel de îngheţată şi întunecată. Cobora aici numai când era absolută nevoie, de obicei ca să supravegheze încuierea cadavrelor – ori a bucăţilor de cadavre – în Cabina cu Morţi.

De fiecare dată se întreba dacă şi trupul lui va fi în curând încuiat aici. Ridică felinarul şi o porni spre pupă prin mocirla de pe jos şi aerul închis.

La o primă vedere, Sala Cazanelor părea pustie, dar locotenentul observă că era cineva în patul de campanie de lângă peretele de la tribord. Singura lumină din sală era cea venită prin grilajul uşii unuia din cele patru cazane. Iar în licăririle ei firave, omul acela părea mort. Ochii lui deschişi priveau fix, fără să clipească, tavanul scund. Şi nici nu întoarse capul atunci când Irving intră şi îşi agăţă felinarul într-un cârlig de lângă găleata cu cărbuni.

— Ce vânt te aduce aici, locotenente? îl întrebă James Thomson.

Inginerul nici nu clipise, nici nu-şi schimbase poziţia. La un moment dat, în luna din urmă, luase hotărârea să nu se mai bărbierească, iar acum obrajii albi şi uscăţivi i se umpluseră de ţepi. Ochii îi erau cufundaţi în orbite. Părul nepieptănat îi era îmbâcsit de transpiraţie şi funingine. Din cauza focurilor anemice, era foarte frig, aproape de pragul îngheţului, şi aici, în Sala Cazanelor, însă Thompson nu avea pe el decât pantalonii, flaneaua de corp şi bretelele.

— O caut pe Silence, spuse Irving.

Bărbatul de pe patul pliant continuă să se holbeze la tavan.

— Pe Lady Silence, îi explică tânărul locotenent.

— Vrăjitoarea eschimosă, completă inginerul.

Irving îşi drese glasul. Aerul de aici era atât de îmbâcsit cu praf de cărbune că îi era greu să respire.

— Aţi văzut-o, domnule Thompson? Ori aţi auzit, cumva, ceva neobişnuit?

Thompson, care tot nu clipise încă şi nici nu-şi întorsese capul spre tânărul locotenent, râse încet. Un râset tulburător – ca un răpăit de pietricele într-o cană – ce se încheie într-un acces de tuse.

— Ascultă, spuse el apoi.

Irving întoarse capul. Nu se auzeau decât zgomotele obişnuite, chiar dacă mai puternice aici, în cala întunecată: geamătul monoton al gheţii, vaierul mai sonor al rezervoarelor din fier şi al armăturilor metalice din Sala Cazanelor, tânguirea mai îndepărtată a viscolului de deasupra, zgomotul bucăţilor de gheaţă căzute pe punte, care făceau să vibreze coastele de lemn ale navei, zbârnâitul catargelor în etambreurile lor, scârţâituri întâmplătoare venite din carenă, şuieratul constant al cazanului şi ţevilor din jur.

— Se mai aude şi o altă respiraţie în afară de a noastră, continuă Thompson. N-auzi şi tu?

Irving ciuli urechile, dar nu auzi niciun fel de respiraţie, deşi zgomotele pe care le scotea cazanul semănau cu un gâfâit al unei dihănii uriaşe.

— Dar Smith şi Johnson unde sunt? se interesă el de cei doi fochişti care munceau zi şi noapte împreună cu domnul Thompson.

Inginerul ridică din umeri.

— Cu aşa puţin cărbune nu mai am nevoie de ei decât câteva ore pe zi. Mare parte a timpului sunt singur aici, printre ţevi şi valve, locotenente. Peticindu-le. Curăţându-le. Înlocuindu-le. Încercând să ţin în funcţiune… *treaba…* asta, ca să pot circula apa caldă pentru puntea inferioară măcar trei-patru ore pe zi. În

două luni – trei, în cel mai fericit caz – toată *treaba* asta va fi de domeniul trecutului. Deja nu mai avem cărbuni pentru navigare. Curând nu vom mai avea nici pentru căldură.

Irving auzise vestea asta în popota ofiţerilor, dar chestiunea nu prea prezenta interes pentru el. Trei luni i se păreau o veşnicie. Acum trebuia să verifice dacă Silence era la bord şi să-i raporteze căpitanului. Apoi va trebui să încerce s-o găsească, în cazul că nu era pe *Terror.* După aceea va trebui să încerce să rămână în viaţă în următoarele trei luni. Aşa că îşi va face griji mai târziu despre criza de cărbuni.

— Ai auzit zvonurile, locotenente? îl întrebă inginerul, tot fără să clipească ori să se mişte ca să se uite la el.

— Nu, domnule Thompson. Ce zvonuri?

— Că arătarea aia de pe gheaţă… *creatura* aia de afară… Diavolul… se urcă pe navă oricând are chef şi se plimbă prin cală noaptea târziu.

— Nu, spuse locotenentul Irving. N-am auzit aşa ceva.

— Stai şi tu singur mai multă vreme aici, spuse omul lungit pe patul pliant, şi ai să auzi şi ai să vezi tot.

— Noapte bună, domnule Thompson.

Irving îşi luă felinarul care bolborosea şi scuipa şi porni înainte prin tambuchiul îngust.

Doar câteva locuri îi mai rămăseseră de verificat în cală şi tânărul intenţiona să se grăbească cât putea de mult. Cabina cu morţi era încuiată; nu-i ceruse căpitanului cheia de la ea şi trecu mai departe după ce încercă lacătul şi-l găsi bine închis. Nu avea curiozitatea să vadă ce anume provoca râcâielile şi scrâşnetele care veneau de dincolo de uşa groasă din stejar.

Cele douăzeci şi unu de rezervoare uriaşe de apă de

lângă pereţii calei nu ofereau suficient loc pentru o ascunzătoare, aşa că merse mai departe, în magazia de cărbune, abia mai văzând pe unde pune piciorul din cauza aerului negru care estompa lumina felinarului. Pe vremuri, stivele de saci se înălţau până la grinzile din tavan, dar acum se înşirau trişti doar câţiva, ca nişte bariere cu nisip. Nu şi-o închipuia pe Lady Silence adăpostindu-se în vreunul din ungherele acelea împuţite, scârnave, pestilenţiale – căci puntea era acoperită cu ape mizere, reziduale, iar şobolanii forfoteau nederanjaţi încoace şi încolo –, dar trebuia să verifice.

Când isprăvi de căutat prin toate magaziile pentru cărbuni, locotenentul Irving trecu la lăzile şi butoaiele de la forpic, două punţi mai jos sub locul unde dormea echipajul şi sub plita uriaşă a domnului Diggle. O scară îngustă cobora prin chepengul din ultima punte inferioară până aici jos, în zona aceasta de depozitare, unde cantităţi uriaşe de cherestea atârnau de grinzile solide din tavan, transformând locul într-un labirint şi obligându-l pe locotenent să înainteze adus de spate, cu toate că foarte puţin mai rămăsese din lăzile, butoaiele şi stocurile de materiale ce fuseseră încărcate pe navă cu doi ani şi jumătate în urmă.

Dar şobolanii erau mai mulţi. Mult mai mulţi.

Tot căutând printre şi înlăuntrul unora din lăzile mai mari, verificând totodată dacă butoaiele erau goale ori sigilate, Irving tocmai ce trecuse dincolo de scara dinspre proră când zări un licăr de lumină, auzi respiraţii aspre, gâfâite, şi un foşnet de mişcări înnebunite care veneau de dincolo de raza de lumină a felinarului său. Ceva mare, ceva mare care se mişca, ceva mare care se mişca şi nu era femeia eschimos.

Irving n-avea nicio armă la el. O fracţiune de secundă se gândi să arunce felinarul şi să fugă înapoi,

spre scara din mijlocul navei. Dar fireşte că îşi stăpâni acest impuls, iar gândul laş îi dispăru din minte încă înainte de a prinde contur clar. Făcu un pas înainte şi strigă cu o voce mai puternică şi mult mai autoritară decât s-ar fi crezut capabil:

— Cine-i acolo?

Şi atunci îi văzu. Cretinul de Magnus Manson, namila lipsită de minte, se chinuia să-şi tragă la loc pantalonii, dibuind după nasturi cu degetele lui uriaşe şi soioase. La un metru de el, Cornelius Hickey, ajutorul ştemuitorului, abia de un metru şi jumătate, cu ochi răi şi faţă de guzgan, îşi ridica bretelele la loc.

John Irving căscă gura. Larg. Avu nevoie de câteva secunde ca să filtreze prin minte realitatea grozăviei din faţa ochilor săi – *sodomiţi.* Auzise de astfel de fapte, bineînţeles că auzise, ba chiar glumise pe seama lor cu camarazii lui, şi fusese de faţă când un stegar de pe *Excellent*, care îşi mărturisise năravul, fusese pedepsit cu biciuirea în faţa întregii flote, dar niciodată nu şi-ar fi putut imagina că se va afla pe o navă unde… că va munci şi va trăi alături de nişte bărbaţi care…

Manson, matahala, făcu un pas ameninţător spre el. Individul era atât de mare, încât pe punţile inferioare era în permanenţă nevoit să meargă cocârjat ca să nu-şi trosnească ţeasta de grinzile din tavan, căpătând astfel obiceiul de a sta cocoşat şi în aer liber. Acum, cu mâinile ca nişte lopeţi licărind în lumina felinarului, părea un călău care înaintează spre victima sa.

— Nu, Magnus, spuse Hickey.

Falca lui Irving căzu şi mai mult. Nu cumva… *sodomiţii* ăştia… îl ameninţau? Pedeapsa recomandată pentru sodomie pe navele din Marina Maiestăţii Sale era moartea prin spânzurătoare. Iar sancţiunea care consta în aplicarea de două sute de lovituri de gârbaci

cu nouă şfichiuri[34], pe fiecare navă din port în momentul respectiv, era considerată gest de maximă clemenţă.

— Cum îndrăzniţi? spuse Irving, neştiind nici el exact dacă se referă la atitudinea ameninţătoare a lui Manson, ori la actul nefiresc pe care îl surprinsese.

— Dom' lent, zise Hickey, cu accentul lui strident şi repezit de Liverpool, să ne fie cu iertare, dom' lent, da' don' Diggle ne-a trimis după făină. Şi numa' ce unu din blăstămaţii de şobolani s-a vârât pe după un crac de la nădragii lu' marinaru' Manson, ici-şa de faţă, şi noi doar cercam să-l prindem. Futu-l să-l fut de jegos! De şobolan zic.

Irving ştia foarte bine că domnul Diggle nici vorbă să fi început încă tranşa de pesmeţi copţi la miezul nopţii şi că exista făină din belşug în dulapurile lui de pe puntea inferioară. Hickey nici măcar nu încerca să inventeze o minciună mai convingătoare. Ochii mici, alunecoşi şi plini de răutate ai scundacului îi aminteau lui Irving de şobolanii care se foiau în beznă pe lângă ei.

— V-am fi recunoscători dacă n-aţi mai zice la nimenea, continuă ajutorul ştemuitorului. Lu' Magnus nu i-ar conveni să se râdă de el că i-a fost frică de un şobolănel care i s-a vârât în nădragi.

Cuvintele acestea reprezentau o provocare şi o sfidare. Aproape un ordin. Insolenţa ţâşnea în valuri din micuţ, în vreme ce Manson rămăsese pe loc, cu privirea goală, mut şi prost ca un animal de povară, cu mâinile-i uriaşe încă încovoiate, aşteptând pasiv următoarea comandă a amantului său miniatural.

Tăcerea dintre cei doi se prelungi. Gheaţa gemea. Lemnul navei scrâşnea. Şobolanii se agitau pe lângă ei.

---

[34] În limbajul colocvial al marinarilor acestui gârbaci i se spunea „pisica cu nouă cozi” (n. tr.).

— Plecaţi de aici, le spuse Irving în cele din urmă. *Acum.*

— Da, domnule. Să trăiţi. Mulţumim, domnule, zise Hickey luând felinarul micuţ de pe jos. Haidem, Magnus.

Cei doi urcară anevoie scara îngustă, dispărând în întunericul punţii de deasupra.

Locotenentul Irving nu se mişcă din loc vreme de câteva minute foarte lungi, ascultând fără să audă vaietele şi pocnetele vasului.

Dacă i-ar fi raportat căpitanului Crozier această întâmplare, acesta ar fi organizat o judecată. Manson, prostul satului din expediţia aceasta, era simpatizat de ceilalţi membri ai echipajului, oricât de mult şi-ar fi bătut ei joc de teama lui de fantome şi spiriduşi. Şi pe bună dreptate, omul muncea cât trei. Iar Hickey, deşi nu prea agreat de subofiţeri şi ofiţeri, era respectat de marinarii de rând datorită talentului său de a face rost de tutun, porţii suplimentare de rom sau de vreun articol de îmbrăcăminte necesar.

Crozier nu i-ar spânzura, îşi spuse John Irving, însă în ultimele săptămâni căpitanul fusese într-o dispoziţie teribil de neagră, iar pedepsele ar putea fi fioroase. Toată lumea ştia că, de curând, căpitanul îl ameninţase pe Manson că îl va încuia în Cabina cu Morţi, alături de cadavrul mâncat de şobolani al amicului lui, Walker, dacă va mai refuza să transporte cărbuni în cală. Şi nimeni nu s-ar fi mirat dacă şi-ar fi pus acum ameninţarea în practică.

Pe de altă parte, reflectă în continuare locotenentul, ce anume văzuse? Ce ar putea el declara, cu mâna pe Biblie, în faţa unei comisii de anchetă? *Nu văzuse* nimic nefiresc. Nu-i prinsese pe cei doi sodomiţi în plin act de împreunare… ori în vreo altă poziţie nenaturală. Auzise doar o respiraţie grea, nişte icnete şi nişte

şoapte de panică când îl simţiseră că se apropie de ei; iar apoi i-a văzut pe cei doi trăgându-şi pantalonii şi îndesându-şi cămăşile în ei.

În condiţii normale, toate astea ar fi suficiente pentru condamnarea la spânzurătoare a unuia dintre cei doi, dacă nu chiar a amândurora. Dar aici, prizonieri între gheţuri, fără speranţă de scăpare luni bune, sau poate chiar ani, de acum înainte?

Pentru prima oară de foarte multă vreme, John Irving simţi nevoia să se ghemuiască într-un colţ şi să plângă în voie. Niciodată nu-şi închipuise că viaţa i se va complica într-un asemenea hal. Dacă îi va raporta pe cei doi sodomiţi, niciunul dintre camarazii lui – ofiţeri, prieteni, subordonaţi – nu se va mai purta la fel în preajma lui.

Dacă *nu* îi raporta pe cei doi, ar deveni victimă a insolenţelor inepuizabile ale lui Hickey. Laşitatea aceasta a lui l-ar expune unei forme de şantaj în săptămânile şi lunile ce vor veni. Şi nici nu va mai dormi liniştit, şi nici nu se va mai simţi relativ în siguranţă atunci când va face de cart în întunericul de afară ori în cabina lui minusculă – cât de în siguranţă s-ar putea simţi cineva în preajma creaturii ăleia monstruoase care-i omoară unul câte unul – pentru că va aştepta, ca şi acum, să simtă cum mâinile uriaşe ale lui Manson i se încleştează în jurul gâtului.

— Fute-m-aş! exclamă Irving în bezna îngheţată din cală.

Şi izbucni în râs când realiză ce a spus. Dar hohotul lui de râs sună straniu, debil, însă prevestind mai multe nenorociri decât cuvintele.

Căutase pretutindeni, mai puţin în câteva butoaie mari şi în magazia cu lanţuri de ancoră dinspre proră şi ar fi putut să renunţe acum, însă nu-şi dorea să urce pe puntea inferioară până când Hickey şi Manson nu

dispăreau la treburile lor.

Înaintând prin mocirla care-i trecea de glezne, Irving ajunse în capătul înclinat al prorei. Cizmele îi musteau de apă şi era convins că în câteva minute numai se va alege cu degetele degerate.

Magazia cu lanţuri se afla la extremitatea forpicului. Nu era chiar un compartiment – cele două uşi nu aveau decât un metru, iar spaţiul dinăuntru era de un metru şi douăzeci înălţime –, ci doar un dulap mai mare unde se depozitau otgoanele ancorelor de la proră. Locul mirosea de-ţi muta nasul din loc a mâl şi a apă stătută chiar şi la luni întregi după ridicarea ancorei. De fapt, duhoarea de aici nu se risipea niciodată, iar colacii masivi, puşi unul peste altul, ocupau aproape întreaga magazie scundă, întunecată şi rău mirositoare.

Locotenentul Irving întredeschise uşile îndărătnice ale magaziei şi lumină interiorul. Aici se auzea foarte tare scrâşnetul banchizei care strivea prora şi bompresul.

Lady Silence ridică brusc capul, iar lumina se reflectă în ochii ei negri ca în ochii unei pisici.

Cu excepţia unor blănuri albe-maronii întinse sub ea şi a uneia – probabil parka ei – pe care şi-o aruncase pe umeri, era complet goală.

Podeaua magaziei era cu vreo treizeci de centimetri mai înaltă decât puntea mocirloasă. Femeia împinsese cablurile la o parte, făcându-şi un soi de vizuină mică, căptuşită cu blănuiri, sub harababura de parâme din cânepă atârnate din tavan. Într-o conservă mică, umplută cu ulei sau untură, ardea o flacără oferind locului o rază de lumină şi de căldură. Eschimosa tocmai mânca o bucată de carne roşie, crudă şi plină de sânge, pe care o tăia repede, cu un cuţit scurt, dar cu aspect tăios. Mânerul lui era confecţionat din os, ori din corn de karibu. Lady Silence stătea în genunchi,

aplecată peste flacără şi bucata de carne, iar sânii ei mici atârnau într-un fel care-i aduse aminte educatului locotenent de statuia lupoaicei care îi alăpta pe Romulus şi Remus.

— Îmi pare nespus de rău, doamnă, murmură Irving.

O salută ducând mâna la caschetă şi închise uşile.

Şocat pentru a doua oară, în decurs de numai cinci minute, locotenentul se împletici prin zloată, speriind şobolanii, şi încercă să gândească.

Căpitanul trebuia să afle de ascunzătoarea lui Silence. Era imperios necesar să se ocupe de pericolul reprezentat de flacăra deschisă din magazia cu otgoane.

Însă de unde făcuse rost de cuţitul acela? Părea mai degrabă un obiect confecţionat de eschimoşi decât vreo unealtă ori armă furată de pe navă. Dar o percheziţionaseră în urmă cu şase luni, în iunie, atunci când o aduseseră la bord. Să-l fi avut în tot timpul acesta şi să-l fi ţinut ascuns?

În cazul ăsta, ce altceva a mai ascuns?

Şi carnea proaspătă.

Irving era sigur că nu exista bucăţică de carne proaspătă la bord.

Vânase oare? În beznă şi viscol? Şi ce anume vânase?

Singurele vietăţi de pe gheaţă şi dintre gheţuri erau urşii polari şi creatura care-i urmărea pe oamenii de pe *Erebus* şi *Terror.*

Şi atunci lui John Irving îi trecu un gând îngrozitor prin minte. O clipă fu tentat să se întoarcă şi să verifice lacătul de la Cabina cu Morţi.

Apoi îi trecu prin minte un alt gând, şi mai îngrozitor decât primul.

Găsiseră doar câte o jumătate din William Strong şi din Thomas Evans.

Locotenentul John Irving se îndreptă clătinându-se spre pupă, alunecând prin zloata şi gheaţa de pe jos, căutându-şi orbecăind drumul spre tambuchiul central, de unde să ajungă cât mai repede la lumina de pe puntea inferioară.

18
GOODSIR

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
20 noiembrie 1847

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Sâmbătă, 20 noiembrie 1847

Nu mai avem suficiente alimente ca să mai putem supravieţui încă o Iarnă şi o Vară între gheţuri.

Dar ar fi trebuit să avem. Alimentele cu care Sir John a Aprovizionat cele două nave ar fi trebuit să ne ajungă Trei Ani de raţii mai mult decât îndestulătoare pentru toată lumea, Cinci Ani de raţii reduse, acceptabile mai ales pentru cei care fac munci grele în fiecare zi, şi Şapte Ani de raţii serios diminuate, dar tot suficiente pentru toţi. După Calculele lui Sir John – şi cele ale căpitanilor Crozier şi Fitzjames – Erebus *şi* Terror *ar fi trebuit să aibă hrană din belşug până în anul 1852.*

În loc de aşa ceva, am aflat că vom rămâne fără ultimele provizii comestibile cândva prin primăvara viitoare.

Doctorul McDonald de pe Terror *avea de ceva vreme îndoieli legate de rezervele noastre de conserve şi mi-a împărtăşit îngrijorările sale după Decesul lui Sir John. Atunci i-a fost confirmată bănuiala că unele dintre conserve erau stricate şi Toxice – problemă pe care noi am avut-o la Primul Drum la King William, Vara Trecută, când luaserăm conserve de la fundul depozitelor de sub Punte. În Octombrie, noi, cei patru medici, am adresat*

Căpitanului Crozier şi Comandantului Fitzjames rugămintea de a ne permite să facem un Inventar Complet al proviziilor. Apoi toţi Patru – împreună cu mai mulţi membri ai celor două echipaje desemnaţi să ne ajute să mutăm sutele de lăzi, butoaie şi conserve grele de pe punţile inferioare, punţile de jos şi calele ambelor nave, să deschidem prin sondaj cutiile şi să analizăm probele – am făcut de două ori Inventarul pentru a fi siguri că nu greşim.

Mai mult de Jumătate din Alimentele conservate de pe ambele nave *este complet inutilizabilă.*

Acum trei săptămâni am raportat concluzia noastră celor doi căpitani în fosta cabină – spaţioasă, dar extrem de friguroasă – a lui Sir John. Deşi Fitzjames a rămas, în mod oficial, un simplu Comandant, Crozier, noul Conducător al Expediţiei, i se adresează cu „Domnule Căpitan” iar toţi ceilalţi îi urmează exemplul. La întrevederea aceasta secretă am luat parte doar noi, cei patru medici, Fitzjames şi Crozier.

Căpitanul Crozier – trebuie mereu să-mi aduc aminte că este irlandez – a făcut o criză de nervi cum n-am mai văzut în viaţa mea. Ne-a cerut Explicaţii de parcă Noi am fi fost răspunzători de Proviziile şi Alimentele Expediţiei Franklin. Pe de altă parte, Fitzjames avusese întotdeauna dubii în privinţa alimentelor şi furnizorului lor, fiind singurul din Expediţie şi din Forţele Navale care îşi exprimase aceste rezerve, dar Crozier nu a vrut să creadă că o asemenea escrocherie criminală a putut avea loc pe nave ale Marinei Regale. John Peddie, medicul-şef al lui Crozier pe Terror, *fusese pe mare mai mult decât oricare dintre noi, ceilalţi medici militari, dar cea mai mare parte a serviciului şi-o petrecuse la bordul HMS* Mary *– unde fusese coleg cu John Lane, nostromul lui*

Crozier – în Marea Mediterană, unde nu prea aveau nevoie de Provizii sub formă de Conserve. Nici superiorul meu oficial de pe Erebus, *Medicul-Şef Stephen Stanley, nu avea experienţă cu asemenea Cantităţi Uriaşe de Alimente Conservate. Preocupat să inventeze Diferite Diete Esenţiale pentru preîntâmpinarea apariţiei scorbutului, Doctorul Stanley a rămas mut de uimire atunci când a aflat că jumătate din conservele rămase de legume, carne sau supă ar putea fi Contaminate sau Stricate în vreun alt fel.*

Numai Doctorul McDonald, care fusese de faţă la furnizarea proviziilor împreună cu domnul Helpman, administratorul de pe nava lui Crozier, avea anumite Teorii.

Aşa cum am consemnat acum câteva Luni în acest Jurnal, pe lângă cele 10.000 lăzi cu cărnuri conservate de la bordul lui Erebus, *în cutiile de conserve se mai găseau: carne de oaie şi de viţel fiartă şi friptă, o gamă largă de legume, printre care cartofi, morcovi şi păstârnac, diferite feluri de Supe, precum şi 4.286 kilograme de ciocolată.*

Alex McDonald fusese legătura Expediţiei noastre cu Administratorul-Şef al Docului de încărcare a Proviziilor de la Deptford şi cu un anume domn Stephen Goldner, Furnizorul de Alimente al Expediţiei noastre. În luna Octombrie McDonald i-a amintit Căpitanului Crozier că la licitaţia pentru aprovizionarea Expediţiei lui Sir John participaseră patru furnizori de alimente – companiile Hogarth, Gamble, Cooper & Aves şi cea a domnului mai sus menţionat, Goldner. Doctorul McDonald i-a adus aminte Căpitanului – uluindu-ne nespus pe noi, ceilalţi – că oferta de preţ a lui Goldner reprezentase o jumătate *din ofertele celorlalţi comercianţi (Mult*

Mai Reputaţi). În plus, în vreme ce fiecare dintre aceştia prezentase un grafic de livrare pe o perioadă de o lună sau trei săptămâni, Goldner promisese predare imediată (cu transportul şi lăzile gratuite). Un asemenea lucru era de-a dreptul imposibil, fireşte, iar oferta lui Goldner l-ar fi costat pe acesta o avere dacă ar fi respectat calitatea alimentelor şi dacă le-ar fi pregătit aşa cum pretindea în reclama pe care şi-o făcuse. Dar se pare că numai Căpitanul Fitzjames observase lucrul acesta.

Amiralitatea şi cei trei Împuterniciţi ai Serviciului pentru Descoperiri Geografice – adică toţi cei implicaţi în procesul de selecţie, cu excepţia experimentatului Controlor de Calitate de la Depozitul din Deptford – au recomandat de îndată acceptarea ofertei înaintate de Goldner pentru suma de 3.800 de lire sterline. (O adevărată avere pentru oricine, şi cu atât mai mult pentru un străin ca Goldner, despre care McDonald spunea că avea o singură fabrică de conserve situată în Golatz, Moravia.) Şi astfel Goldner a primit cea mai mare comandă din istoria Amiralităţii noastre – 9.500 de conserve de carne şi legume cu greutăţi variind între 0,5 şi 3 kilograme, precum şi 20.000 de conserve cu supă.

McDonald a adus una din reclamele pe care Goldner le distribuia pe stradă – Fitzjames a recunoscut-o imediat – şi când m-am uitat la ea, am simţit că îmi lasă gura apă: şapte feluri de mâncare din carne de oaie, paisprezece din viţel, treisprezece feluri de vită, patru de miel. Mai erau înşirate şi alte mâncăruri gătite din iepure de câmp, cocoş polar, iepure de casă (cu sos de ceapă ori de curry), fazan, precum şi din alte încă vreo şase soiuri de vânat. Dacă Serviciul pentru Descoperiri Geografice ar fi

avut poftă de peşte şi fructe de mare, Goldner se oferea să livreze homar conservat în carapace, ton, carne de broască ţestoasă din Indiile de Vest, felii de somon şi hering afumat de Yarmouth. Pentru o cină rafinată, la preţul de numai cincisprezece penny, reclama lui Goldner oferea fazan umplut cu trufe, limbă de vită în sos picant şi friptură de vită à la Flamande.

— La drept vorbind, *a explicat Doctorul McDonald,* ne cam săturaserăm să mâncăm cai săraţi înhămaţi la căruţă.

Eram pe Mare de suficientă vreme ca să recunosc termenii – carne de cal în loc de carne de vită, pusă la saramură în butoaie mari pe care marinarii le numeau „căruţe”. Dar nu le displăcea deloc carnea aceasta sărată.

— Dar Goldner ne-a tras mult mai rău pe sfoară, *a continuat McDonald în faţa unui Căpitan Crozier livid de furie şi a unui Comandant Fitzjames care dădea supărat din cap.* A lipit etichete cu feluri costisitoare de mâncare pe conservele cu hrană ieftină şi proastă – adică a pus pe „Tocăniţa de vită” obişnuită o etichetă pe care scria „Pulpă de vită înăbuşită”, de exemplu. Primul fel costă nouă penny, dar ne-a taxat cu paisprezece doar schimbând eticheta.

— Dumnezeule mare, măi, omule! *a explodat atunci Crozier.* Toţi furnizorii trag pe sfoară Amiralitatea. Înşelarea Marinei e la fel de veche precum prepuţul lui Adam. Ce mi-ai spus nu explică pentru ce am rămas peste noapte aproape fără mâncare.

— Nu, domnule Căpitan, *a continuat calm McDonald.* Am rămas fără mâncare din cauza felului în care a fost pregătită şi a felului în care au fost lipite conservele.

— Care fel? *a bubuit Irlandezul, evident încercând să-şi ţină Temperamentul în frâu, cu obrajii umplându-se de pete stacojii şi albe sub cascheta lui turtită.*

— Vorbesc despre cum a fost gătită mâncarea şi cum au fost sudate cutiile din tablă în care a fost pusă, *i-a răspuns calm Alex.* Domnul Goldner s-a lăudat cu un procedeu brevetat prin care vărsa o doză mare de nitrat de sodiu şi clorură de calciu în cazanele cu apă în fierbere pentru a creşte temperatura de procesare… asta ducând, în primul rând, la mărirea vitezei de producţie.

— Şi ce-i rău în asta? *a vrut să ştie Crozier.* Deja întârziase livrarea. Trebuia să se întâmple ceva ca să-i aprindă focul sub cur domnului Goldner. Procedeul ăla brevetat al lui a grăbit lucrurile.

— Da, domnule Căpitan, *a zis McDonald,* numai că focul de sub curul domnului Goldner a fost mai fierbinte decât cel de sub cazanele cu carne, legume şi toate celelalte feluri de mâncare pregătite în pripă înainte de a fi puse în conserve. Mulţi dintre noi, cei care activăm în domeniul medical, ştim că numai printr-o preparare corespunzătoare alimentele scapă de toţi Factorii Nocivi ce ar putea duce la îmbolnăviri, iar eu însumi am asistat la procedeul domnului Goldner şi pot spune că pur şi simplu nu gătea carnea, legumele şi supele suficient timp.

— Şi de ce n-aţi raportat asta Împuterniciţilor din partea Serviciului pentru Descoperiri Geografice? *s-a răstit Crozier la McDonald.*

— A raportat, domnule, *a intervenit Căpitanul Fitzjames obosit.* Am raportat şi eu. Dar singurul care ne-a ascultat a fost Controlorul de Calitate de la Serviciul de Aprovizionare din Deptford, iar el nu a avut drept de vot în comisia finală.

— Adică mai mult de jumătate din mâncarea noastră s-a alterat în ultimii trei ani din cauza metodelor incorecte de preparare?

Chipul lui Crozier era în continuare împestriţat de pete stacojii şi albe.

— Da, *a răspuns Alex McDonald,* dar noi credem că şi metodele prin care au fost sudate conservele sunt vinovate în egală măsură.

— Sudarea conservelor? *a repetat Fitzjames, ale cărui suspiciuni cu privire la Goldner evident că nu acopereau şi asemenea detalii de natură tehnică.*

— Da, domnule Comandant, *i-a zis asistentul medicului de pe* Terror. Păstrarea alimentelor în conserve este o inovaţie de dată relativ recentă, o minune a Epocii noastre Moderne, dar am învăţat suficiente în anii din urmă ca să ştim că flanşa de la îmbinarea cilindrului metalic trebuie sudată cum se cuvine dacă nu vrem să Putrezească alimentele dinăuntru.

— Iar muncitorii lui Goldner n-au sudat bine conservele astea? *l-a întrebat Crozier mârâind ameninţător.*

— Răspunsul este negativ pentru şaizeci la sută din conservele pe care le-am inspectat, *a răspuns McDonald.* Sudura a fost realizată neglijent, iar îmbinările au goluri în ele. Din cauza aceasta se pare că a fost accelerat procesul de alterare a alimentelor noastre conservate.

— Cum se poate una ca asta? *s-a minunat Căpitanul Crozier clătinând din cap ca un om care a fost năucit de o lovitură puternică.* Am intrat în ape polare la scurtă vreme după plecarea din Anglia. Credeam că aici e suficient de frig ca să se păstreze orice fel de mâncare până la Judecata de Apoi.

— Se pare că nu, *a spus McDonald.* Multe din cele

douăzeci şi nouă de mii de conserve rămase de la Goldner sunt perforate. Altele deja se umflă din cauza gazelor provocate de putrefacţia dinăuntru. Probabil că au intrat în ele anumiţi vapori Toxici încă din Anglia. Poate că anumiţi animalculi[35] necunoscuţi încă de Medicină şi de Ştiinţă au invadat conservele în timpul transportului sau chiar din fabrica lui Goldner.

Crozier s-a încruntat şi mai tare.

— Animalculi? Să lăsăm supranaturalul la o parte, domnule McDonald.

Asistentul s-a mulţumit să ridice din umeri.

— Poate că ţine de supranatural, domnule Căpitan. Dar dumneavoastră nu v-aţi forţat ochii sute de ore prin lentilele microscopului, aşa cum am făcut eu. Deocamdată nu ştim ce sunt aceşti animalculi, dar vă asigur că dacă aţi putea vedea cât de mulţi sunt într-o singură picătură de apă potabilă, v-aţi trezi imediat.

Crozier s-a înroşit iarăşi violent la auzul acestei dezaprobări a stării sale de obicei nu prea treze.

— În regulă. O parte din mâncare s-a stricat, *a zis el pe un ton răstit.* Ce putem face să ne asigurăm că restul e bun de mâncat?

Mi-am dres glasul şi am început:

— După cum bine ştiţi, domnule Căpitan, dieta de vară a echipajelor a inclus o porţie de cinci sute şaizeci de grame de carne sărată şi una de legume constând în cinci sute şaptezeci de grame de mazăre şi trei sute patruzeci de orz pe săptămână. Dar au avut în fiecare zi la dispoziţie şi pâine, şi pesmeţi. Când a venit iarna, raţia de făină a fost redusă cu douăzeci şi cinci de procente ca să economisim cărbunii. Dacă am găti mai mult timp

[35] Vietate vizibilă numai la microscop (n. tr.).

mâncarea din conserve şi am reîncepe să coacem pâine, credem că am putea împiedica toxinele să ne ameninţe sănătatea şi, totodată, am putea preveni apariţia scorbutului.

— Imposibil! *s-a răstit atunci Crozier la mine.* Abia dacă mai avem cărbune să ne încălzim navele până în aprilie. Dacă nu mă crezi, întreabă-l pe domnul inginer Gregory, ori pe Thompson, de pe *Terror.*

— Nu mă îndoiesc de vorbele dumneavoastră, domnule Căpitan, *i-am zis eu cu tristeţe.* Am vorbit cu cei doi ingineri. Dar fără o prelungire a timpului de gătire a conservelor rămase, şansele să ne intoxicăm sunt foarte mari. Tot ce putem face este să le aruncăm pe cele stricate şi să le evităm pe cele prost sudate. Iar asta ne-ar diminua dramatic rezervele.

— Dar dacă am folosi plitele cu spirt? *a întrebat Fitzjames, luminându-se niţeluş la faţă.* Am putea să folosim plitele portabile ca să încălzim supele din conserve şi alte alimente dubioase.

McDonald a clătinat din cap.

— Am experimentat soluţia aceasta, domnule Comandant. Împreună cu domnul doctor Goodsir am încercat să încălzim aşa-numita „Tocăniţă de Vită” pe o plită cu spirt. Din păcate, flacoanele de o jumătate de litru nu durează cât să putem aduce mâncarea la punctul de fierbere. În plus, echipajele de pe gheaţă – sau noi toţi, dacă vom fi obligaţi să abandonăm navele – au neapărată nevoie de aceste plite ca să topească zăpada şi gheaţa pentru a obţine apă de băut. Trebuie să ne păstrăm rezervele de combustibil.

— Eu l-am însoţit pe domnul locotenent Gore la primul drum spre Tărâmul King William şi pot confirma că am folosit zilnic plitele cu spirt, *am*

adăugat eu încet. Şi abia dacă reuşeam să dezmorţim cât de cât supa din conserve.

S-a aşternut o tăcere lungă.

— Voi îmi spuneţi acum că mai mult de jumătate din conservele pe care noi ne bazam ca să mai rezistăm încă un an ori doi – la nevoie – sunt stricate, *a spus Crozier în cele din urmă.* Nu avem suficient cărbune ca să ne permitem să le mai fierbem o dată nici pe plitele mari de pe *Erebus* şi *Terror* şi nici pe cele din fier de pe baleniere. Şi nu avem nici destul combustibil ca să folosim plitele portabile. În cazul acesta, ce *putem* face?

Nimeni din toţi cinci – cei Patru Medici şi Căpitanul Fitzjames – nu a spus Nimic. Singurul răspuns era să Abandonăm Navele şi să pornim în căutarea unui climat mai gentil, de preferinţă pe un Ţărm undeva mai la sud, unde să găsim vânat.

Crozier a zâmbit atunci de parcă ne-ar fi citit gândurile – iar eu mi-am zis că era un zâmbet straniu de Irlandez turbat – şi ne-a spus:

— Problema, domnilor, este că nu există niciun singur om în cele două echipaje, nici măcar unul dintre venerabilii noştri Infanterişti care să ştie cum să prindă ori să împuşte o focă ori o morsă, presupunând că aceste vietăţi ne vor mai onora vreodată cu prezenţa lor. Ca să nu mai vorbim că nimeni dintre noi nu a vânat vreodată animale mari, cum ar fi acel karibu, pe care nu l-am văzut încă.

Noi am tăcut în continuare.

— Domnule Peddie, domnule Goodsir, domnule McDonald, domnule Stanley, vă mulţumesc pentru diligenţele dumneavoastră în realizarea inventarului şi alcătuirea acestui excelent raport. Vom continua să separăm acele conserve pe care dumneavoastră le consideraţi sigure şi bine sudate de cele

insuficient lipite sau dilatate sau în mod evident Alterate. Vom păstra Raţiile reduse la Două Treimi până după Crăciun, când voi instaura un plan mai draconic de raţionalizare a hranei.

Doctorul Stanley şi cu mine ne-am pus rândurile de haine groase şi am urcat pe punte să-i conducem pe Doctorul Peddie, Doctorul McDonald şi pe Căpitanul Crozier care, însoţiţi de o gardă de onoare formată din patru marinari înarmaţi, au pornit prin întuneric în anevoioasa călătorie înapoi la Terror. *Atunci când lămpile şi torţele lor au dispărut în viscol şi nu se mai auzeau decât urletele vântului în tachelaj şi gemetele gheţurilor care striveau cala navei* Erebus, *Stanley s-a aplecat spre mine şi mi-a urlat în urechea acoperită cu multe straturi de fulare.*

— Ar fi un mare noroc dacă s-ar rătăci. Sau dacă acea Creatură dintre gheţuri i-ar prinde acum.

M-am holbat oripilat la medicul-şef.

— Moartea prin înfometare este un lucru cumplit, Goodsir, *a continuat Stanley.* Crede-mă. Am văzut aşa ceva şi la Londra, şi în timpul unui naufragiu. Moartea din cauza scorbutului este şi mai rea. Tuturor ne-ar fi mai bine dacă ne-ar lua Creatura la noapte.

Şi apoi am coborât în Bezna cu licăriri slabe de lumină de pe puntea inferioară, într-un frig care pentru noi reprezenta varianta Polară a celui de-al Nouălea Cerc al Infernului lui Dante.

19
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’ longitudine vestică 98°23’
5 decembrie 1847

În timpul cartului scurt din a treia joi a lunii noiembrie, creatura dintre gheţuri a urcat pe *Erebus* şi l-a luat pe domnul Thomas Terry, nostromul simpatizat de toată lumea. L-a înhăţat de la postul lui de la pupă şi i-a lăsat doar capul pe parapet. Nu s-a descoperit nicio picătură de sânge la locul unde fusese omul, niciuna pe puntea acoperită cu gheaţă, niciuna pe partea exterioară a carenei. Concluzia a fost că acea creatură îl luase pe Terry, îl dusese la câteva sute de metri departe de navă, în bezna unde seracurile se ridicau aidoma unor copaci de gheaţă într-o pădure deasă şi albă, îl omorâse şi îl dezmembrase – poate chiar îl mâncase, deşi oamenii începuseră să nu mai fie atât de convinşi că fiara aceea albă le ucidea camarazii şi ofiţerii pentru că ar fi fost înfometată – şi apoi înapoiase capul domnului Terry înainte ca străjile de cart la babord şi tribord să observe că dispăruse.

În săptămâna care a urmat cei care descoperiseră capul bietului nostrom au descris iar şi iar celorlalţi expresia întipărită pe chipul domnului Terry – gura căscată larg, încremenită, parcă, în mijlocul unui urlet; buzele dezgolindu-i dinţii, ochii ieşiţi din orbite. Capul acela nu prezenta nicio rană de colţ ori urmă de gheară, ci doar locul zdrenţuit unde fusese smuls din gât, ţeava subţire a esofagului ca o coadă cenuşie de şobolan şi un ciot din măduva albă a spinării.

Şi peste noapte, cei peste o sută de marinari supravieţuitori au descoperit credinţa. Vreme de

aproape doi ani majoritatea celor de pe *Erebus* tot bombăniseră, nemulţumiţi de nesfârşitele slujbe de duminică ale lui Sir John. Dar acum, chiar şi cei care n-ar fi fost în stare să recunoască o Biblie, nici dacă s-ar fi trezit alături de una după o beţie năprasnică de trei zile, au început să simtă o nevoie profundă de încurajare spirituală. Pe măsură ce se răspândea vestea despre decapitarea lui Thomas Terry – căpitanul Fitzjames încuiase în Cabina cu Morţi de pe *Erebus* capul acestuia, înfăşurat într-o bucată de velă –, oamenii au început să solicite oficierea unei singure slujbe de duminică pentru ambele echipaje. Iar această cerere îi fu prezentată lui Crozier vineri, aproape de miezul nopţii, de Cornelius Hickey, individul cu mutră de guzgan. Făcuse parte dintr-o echipă care deszăpezise drumul dintre cele două nave şi apucase să stea de vorbă cu marinarii de pe *Erebus.*

— E unanim, domnule, anunţă ajutorul de ştemuitor din pragul cabinei minuscule a lui Crozier. Toţi vor o Slujbă Divină în comun. Toţi de pe amândouă navele, domnu' căpitan.

— Vorbeşti în numele fiecărui om de pe ambele nave? îl întrebă Crozier.

— Da, domnu' căpitan, pentru toţi vorbesc, răspunse Hickey, aruncându-i lui Crozier un zâmbet cuceritor, poate, pe vremuri, dar care acum etala patru din cei şase dinţi care-i mai rămăseseră în gură.

Mai presus de toate, micuţul ajutor de ştemuitor plesnea de incomensurabilă fudulie.

— Mă cam îndoiesc, mârâi Crozier. Dar am să discut problema cu domnul căpitan Fitzjames şi am să vă înştiinţez ce am hotărât. Iar pe tine te desemnez acum curier oficial ca să le anunţi *tuturor* decizia noastră, indiferent care va fi ea.

Crozier începuse deja ritualul whisky-ului de seară

atunci când îi bătuse Hickey la uşă. În plus, niciodată nu-l apreciase prea mult pe mărunţelul acela băgăcios. Toate navele aveau cârcotaşii lor – la fel ca şobolanii, aceştia erau o realitate a vieţii pe mare –, iar Hickey, în ciuda gramaticii sale primitive şi a lipsei totale de educaţie, i se părea a fi genul care, în cazul unei călătorii cu probleme, ar fi fost primul care să instige la revoltă.

— Unul din motivele pentru care vrem o slujbă ca alea pe care ni le făcea Sir John – Dumnezeu să-l aibă în paza Lui, domnu' căpitan – e că noi toţi…

— *Suficient,* domnule Hickey.

Crozier a băut mult în săptămâna aceea. Melancolia care plana de obicei asupra lui ca o negură de toamnă îl învelise acum ca o pătură groasă. Îl cunoscuse pe Terry şi îl considerase un nostrom mai mult decât capabil şi, fireşte, avusese parte de o moarte oribilă, dar regiunile acestea extreme – de la ambii Poli – cunoşteau mii de feluri hidoase prin care să aducă moartea. La fel şi Marina Regală în vreme de pace sau de război. În timpul îndelungatei sale cariere Crozier asistase la multe asemenea morţi cumplite, drept care deşi moartea domnului Terry se număra printre cele mai stranii la care el fusese martor, iar molima de morţi violente era mult mai înspăimântătoare decât orice molimă reală pe care o trăise el pe mare, melancolia aceasta intensă îi fusese pricinuită de reacţia membrilor expediţiei.

James Fitzjames, eroul de pe Eufrat, părea că începe să-şi piardă curajul. Tânărul Fitzjames intrase în atenţia presei încă dinainte ca prima navă pe care servise să iasă din portul Liverpool, atunci când se aruncase peste bord ca să salveze din apă un agent vamal, deşi chipeşul ofiţer era, aşa cum relatase *Times* la vremea respectivă, „încurcat de manta şi de un ceas

foarte scump”. Negustorii din Liverpool, cunoscând valoarea unui funcţionar vamal arvunit deja, după cum prea bine ştia Crozier, îl recompensaseră pe tânărul Fitzjames oferindu-i o plachetă gravată din argint. Amiralitatea luase notă mai întâi de placheta din argint şi abia mai târziu de eroismul lui Fitzjames – deşi, din câte văzuse Crozier la viaţa lui, se întâmpla săptămânal ca un ofiţer să salveze un om pe cale să se înece, de vreme ce doar foarte puţini marinari ştiau să înoate – şi în ultimă instanţă de faptul că Fitzjames era atât „cel mai arătos bărbat din Marină”, cât şi un tânăr domn extrem de manierat.

De ajutor pentru ascensiunea tânărului ofiţer a fost şi faptul că se oferise de două ori voluntar să conducă atacuri împotriva bandiţilor beduini. Crozier a aflat din rapoartele oficiale că Fitzjames îşi fracturase un picior într-una din acele incursiuni şi fusese capturat de tâlhari în timpul celei de-a doua. Însă cel mai chipeş bărbat din Marină reuşise să evadeze, ajungând, prin aceasta, să se bucure de mai multe elogii din partea presei londoneze şi a Amiralităţii.

Apoi a început Războiul Opiului, iar în anul 1841 Fitzjames s-a dovedit a fi un adevărat erou, citat de cinci ori pentru fapte de bravură de către căpitanul său şi de Amiralitate. Neînfricatul june – avea douăzeci şi nouă de ani la vremea respectivă – a folosit rachete pentru a-i alunga pe chinezi de pe dealurile din Tzekee şi Segoan, apoi le-a folosit iarăşi, ca să-i alunge din Chapoo; s-a luptat pe uscat în Bătălia de la Woosung şi a apelat din nou la priceperea sa în domeniul rachetelor în timpul ocupării portului Ching-Kiang-Fu. Grav rănit, acoperit de bandaje şi deplasându-se în cârje, locotenentul Fitzjames a fost de faţă la capitularea oficială a Chinei şi la semnarea Tratatului de la Nanking. Avansat la gradul de comandant la

frageda vârstă de treizeci de ani, cel mai chipeş bărbat din Marina Regală a primit comanda goeletei militare HMS *Clio.* Se părea că îl aşteaptă un viitor strălucit.

Dar în 1844 s-au încheiat Războaiele Opiului şi – aşa cum se întâmplă întotdeauna cu perspectivele de avansare din Marina Regală atunci când se declanşează perfida pace – Fitzjames s-a trezit fără navă pe care să o comande, s-a trezit pe uscat, s-a trezit plătit doar cu jumătate de soldă. Francis Crozier ştia prea bine că, dacă oferta făcută lui Sir John de Serviciul pentru Descoperiri Geografice fusese o mană cerească pentru bătrânul discreditat, atunci acordarea comenzii efective pe HMS *Erebus* lui Fitzjames a fost o nesperată a doua şansă pentru tânărul ofiţer.

Însă acum „cel mai chipeş bărbat din Marină” îşi pierduse bujorii din obraji şi umorul debordant. În timp ce marea majoritate a ofiţerilor şi marinarilor îşi păstraseră greutatea corporală normală, chiar şi cu reducerea cu o treime a raţiilor, căci angajaţii Serviciului pentru Descoperiri Geografice primeau o dietă mai bogată decât 99% din englezii de rând de pe uscat, comandantul, actualmente căpitan, James Fitzjames slăbise mai mult de douăsprezece kilograme. Buclele lui tinereşti atârnau pleoştite de sub caschetă ori „peruca galeză”. Chipul lui, de obicei puţin cam prea bucălat, părea acum uscat, palid şi scofâlcit în lumina ştearsă a lămpilor cu ulei.

Conduita comandantului, amestec natural de umor discret şi autoritate fermă, nu se schimbase în public, dar atunci când se afla singur cu Crozier, Fitzjames vorbea mai puţin, zâmbea mult mai rar şi, în general, părea cu minţile duse şi nefericit. Semnele erau evidente pentru cineva predispus la melancolie aşa cum era Crozier. Uneori i se părea că se priveşte într-o oglindă, cu singura diferenţă că acel chip deprimat

care se holba la el aparţinea unui adevărat gentleman englez şi peltic, iar nu unui neica nimeni irlandez.

În ziua de vineri, 3 decembrie, Crozier a încărcat o puşcă şi a făcut singur drumul prin frig şi întuneric până la *Erebus.* Dacă acea creatură dintre gheţuri voia să-l prindă, şi-a zis el, câţiva oameni şi puşti în plus nu ar fi schimbat nicicum situaţia. Nu o schimbaseră nici în cazul lui Sir John.

Crozier a ajuns viu şi nevătămat la bordul navei. Acolo a discutat cu Fitzjames despre problemele presante – moralul oamenilor, cererile de organizare a unei slujbe religioase, conservele stricate şi necesitatea de a impune o raţionalizare mai strictă a hranei imediat după Crăciun –, şi amândoi au căzut de acord asupra faptului că ar fi o idee bună să aranjeze o Slujbă Divină comună pentru duminica următoare. Din moment ce nu aveau la bord niciun preot militar real sau autoproclamat – Sir John jucase ambele roluri până în luna iunie a anului precedent – ambii căpitani urmau să ţină câte o predică. Crozier detesta treaba asta mai mult chiar decât îi detesta pe dentiştii din port, dar şi-a dat seama că nu avea încotro.

Dispoziţia oamenilor atinsese cote alarmante. Locotenentul Edward Little, mâna dreaptă a lui Crozier, îi raportase acestuia că marinarii de pe *Terror* începuseră să-şi confecţioneze coliere şi alte fetişuri din ghearele şi colţii urşilor albi vânaţi pe timpul verii. Cu câteva săptămâni în urmă, după ce locotenentul Irving raportase că Lady Silence se refugiase în magazia cu lanţuri de ancoră din cală, oamenii începuseră să-i ducă acesteia porţii de rom şi mâncare din raţia lor, ca şi cum ar fi dus ofrande unei vrăjitoare sperând să o convingă să pună o vorbă bună pentru ei la forţele malefice care îi înconjurau.

— M-am gândit la balul tău, spuse din senin

Fitzjames când Crozier începuse să se pregătească de plecare.

— Balul meu?

— La Marele Carnaval Veneţian pe care l-a organizat Hoppner atunci când aţi iernat între gheţuri cu expediţia lui Parry, continuă Fitzjames, când te-ai deghizat în lacheu negrişor.

— Aşa, şi? întrebă Crozier înfăşurându-şi fularul în jurul capului.

— Am găsit printre lucrurile personale ale lui Sir John trei cufere mari cu măşti şi costume, zise Fitzjames.

— Nu mai spune! se miră Crozier.

Fanfaronul ăla bătrân, care ar fi ţinut Slujba Divină şi de şase ori pe săptămână dacă ar fi putut şi care, în ciuda hohotelor frecvente de râs, nu înţelesese niciodată glumele celor din jur, părea ultimul comandant de expediţie din lume care să ia cu el la bord cufere cu costume de scenă, aşa cum o făcuse Parry, cel pasionat de teatru.

— Sunt vechi, spuse Fitzjames. Unele poate i-au aparţinut lui Parry ori lui Hoppner – poate sunt chiar cele pe care le-aţi avut când aţi fost blocaţi de gheţuri în Golful Baffin acum douăzeci şi patru de ani – dar, zdrenţe sau nu, sunt peste o sută în cuferele alea.

Încotoşmănat până sub ochi, Crozier se opri în pragul fostei cabine a lui Sir John, unde cei doi căpitani ţinuseră întrunirea lor de taină. Îşi dorea ca Fitzjames să intre mai iute în subiect.

— M-am gândit că ar fi bine să organizăm un bal mascat pentru oameni, spuse în cele din urmă Fitzjames. Sigur, nu unul la fel de sofisticat ca acel Carnaval Veneţian al tău, nu putem… atâta vreme cât mai este… necazul ăla dintre gheţuri… dar oricum ar fi o modalitate de a abate gândurile oamenilor de la ce ni se întâmplă.

— Poate că ai dreptate, spuse Crozier neascunzându-şi lipsa de entuziasm. Vom discuta ideea asta a ta imediat după blestemata aia de slujbă de duminică.

— Da, sigur că da, se grăbi Fitzjames să fie de acord.

Sâsâitul îi devenea mai pronunţat atunci când era tulburat.

— Să îţi dau nişte oameni care să te conducă înapoi pe *Terror,* domnule căpitan Crozier?

— Nu. Şi culcă-te mai devreme diseară, James. Arăţi rupt de oboseală. Amândoi avem nevoie de energie ca să le predicăm duminică echipajelor noastre aşa cum se cuvine.

Fitzjames zâmbi ascultător, dar lui Crozier zâmbetul lui i se păru confuz şi neconvingător.

Duminică, 5 decembrie 1847, Crozier plecă de pe *Terror* lăsând la bord o echipă incompletă formată din şase oameni, sub comanda secundului Edward Little – care, aidoma căpitanului său, ar fi preferat să-şi scoată pietrele de la rinichi cu lingura decât să fie obligat să asiste la o slujbă religioasă – împreună cu McDonald, asistentul medicului, şi cu James Thompson, inginerul. Ceilalţi cincizeci şi ceva de marinari rămaşi în viaţă veneau de-a valma în spatele căpitanului, locotenenţilor Hodgson şi Irving, ofiţerului de punte Hornby şi al celorlalţi maiştri şi subofiţeri de pe navă. Era aproape ora 10:00 a.m., dar ar fi fost întuneric sub pâlpâirea stelelor reci, dacă nu ar fi reapărut aurora boreală, care pulsa, dansa şi plutea deasupra lor, făcându-le umbrele vizibile pe gheaţa sfărâmată. Sergentul Soloman Tozer, al cărui semn respingător din naştere se vedea şi mai bine în lumina colorată, conducea corpul de gardă al infanteriştilor marini care, cu muschetele pe umăr, mergeau în flancurile şi în

spatele coloanei. Dar creatura albă dintre gheţuri le-a dat pace în dimineaţa aceasta de duminică.

Ultima dată când cele două echipaje se reuniseră pentru a lua parte la o Slujbă Divină – oficiată de Sir John cu puţină vreme înainte ca monstrul să-l ducă pe evlaviosul comandant în bezna de sub gheţuri – avusese loc pe covertă, sub razele reci ale soarelui de iunie, însă, deoarece acum afară erau cel puţin minus patruzeci şi cinci de grade – şi doar atunci când nu bătea vântul –, Fitzjames hotărâse ca slujba să se ţină pe puntea inferioară. Plita uriaşă nu putuse fi mişcată din loc, dar oamenii ridicaseră mesele pe lanţuri la înălţimea maximă, demontaseră pereţii despărţitori ai infirmeriei şi scoaseră ceilalţi pereţi detaşabili ai locului unde se aflau cabinele ofiţerilor, cabinele şi mai mici ale subofiţerilor şi stewarzilor şi cuşetele maiştrilor. Mai demontaseră şi pereţii de la sala de mese a subofiţerilor şi de la cuşeta unde dormea asistentul medicului, creând, astfel, un spaţiu acceptabil.

În plus, marangozul lui Fitzjames, domnul Weekes, construise un amvon mic, prevăzut cu un piedestal. Din cauza grinzilor din tavan, a meselor suspendate şi a lemnelor depozitate acolo, locul nu era prea înalt, drept care piedestalul nu avea decât cincisprezece centimetri, dar permitea celor din spatele aglomerării de trupuri înfofolite să-i vadă destul de bine pe Crozier şi pe Fitzjames.

— Măcar n-o să ne mai văităm de frig, îi şopti Crozier lui Fitzjames, în vreme ce administratorul cel chel de pe *Erebus,* Charles Hamilton Osmer, dădu tonul imnurilor bisericeşti din deschiderea slujbei.

Într-adevăr, trupurile înghesuite pe puntea inferioară făcuseră ca temperatura să fie chiar mai mare decât fusese cu şase luni în urmă, pe vremea când se ardeau cantităţi uriaşe de cărbune pentru încălzire. De

asemenea, Fitzjames încercase să aducă un plus de lumină pe puntea îndeobşte întunecată şi plină de fum, arzând cu furie rezervele de ulei ale navei în cele zece felinare agăţate de grinzi care înviorau spaţiul mai mult decât o făcuseră vreodată razele soarelui intrând prin luminatoarele de la Preston.

Vocile marinarilor făceau să vibreze bârnele din stejar negru. Aşa cum aflase Crozier în cei patruzeci şi ceva de ani de experienţă, marinarilor le plăcea nespus de mult să cânte aproape în orice împrejurare. În lipsă de altceva, le plăcea să cânte chiar şi la Slujba Divină. Crozier vedea în mulţime creştetul capului lui Cornelius Hickey, ajutorul de ştemuitor, lângă care, adus de spate ca să nu atingă grinzile din tavan cu capul sau cu umerii, stătea uriaşul ăla cretin de Magnus Manson, care scotea nişte răgete aşa de false, că scrâşnetul gheţii de afară suna ca un cor de heruvimi, în comparaţie cu ele. Cei doi împărţeau o carte de cântece religioase primită de la administratorul Osmer.

În cele din urmă, imnurile se terminară şi urmă o hărmălaie de târşâit de picioare şi accese de tuse. Aerul mirosea a pâine proaspătă deoarece domnul Diggle sosise pe *Erebus* cu câteva ore mai devreme ca să-l ajute pe Richard Wall, bucătarul de aici, să coacă cât mai mulţi pesmeţi. Crozier şi Fitzjames conveniseră că merita să consume mai multă făină, cărbuni şi ulei de lampă dacă asta ar fi ajutat la ridicarea moralului oamenilor. Îi aşteptau cele mai întunecate luni ale iernii polare.

Venise momentul celor două predici. Pentru această ocazie specială Fitzjames se bărbierise şi se pudrase cu multă grijă şi îi ceruse stewardului său personal, domnul Hoar, să-i strâmteze jiletca, pantalonii şi jacheta. Iar acum părea calm şi chipeş în uniforma de

gală cu epoleţii sclipitori. Numai Crozier, aflat în spatele lui, îi putea vedea mâinile palide încleştându-se şi descleştându-se atunci când îşi puse Biblia personală pe pupitrul amvonului şi o deschise la Psalmi.

— Astăzi vom citi din Psssalmul Patruzeci şi şase, anunţă căpitanul Fitzjames.

Crozier tresări uşor auzind sâsâitul aristocratic care devenise mai accentuat din cauza stării de încordare a tânărului.

Dumnezeu este scăparea şi puterea noastră,
ajutor întru necazurile ce ne împresoară.
Pentru aceasta nu ne vom teme
când se va cutremura pământul
şi se vor muta munţii în inima mărilor.
Venit-au şi s-au tulburat apele lor,
cutremuratu-s-au munţii de tăria lui.

Apele râurilor veselesc cetatea lui Dumnezeu;
Cel Preaînalt a sfinţit locaşul Lui.
Dumnezeu este în mijlocul cetăţii, nu se va
clătina;
o va ajuta Dumnezeu dis-de-dimineaţă.
Tulburatu-s-au neamurile, plecatu-s-au
împărăţiile;
dat-a Cel Preaînalt glasul Lui,
cutremuratu-s-a pământul.
Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru,
Dumnezeul lui Iacob.

Veniţi şi vedeţi lucrurile lui Dumnezeu,
minunile pe care le-a pus Domnul pe pământ.
Pune-va capăt războaielor până la marginile
pământului,

arcul va sfărâma şi va frânge arma,
iar pavezele în foc le va arde.
Opriţi-vă şi cunoaşteţi că Eu sunt Dumnezeu,
înălţa-Mă-voi pe pământ.

Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru,
Dumnezeul lui Iacob.

Şi oamenii răcniră într-un glas:

— Amin.

Şi îşi târşâiră picioarele încălzite în semn de mulţumire.

Venise rândul lui Crozier.

Oamenii tăcură mâlc atât din curiozitate, cât şi din respect. Marinarii de pe *Terror* prezenţi la această slujbă ştiau că ideea căpitanului lor de Slujbă Divină se rezuma la declamarea solemnă a unor prevederi din Regulamentul de Bord – „Acela care va refuza să îndeplinească ordinele primite de la un ofiţer va fi biciuit sau condamnat la moarte şi executat, după cum va hotărî căpitanul. Acela care va comite acte de sodomie cu un alt membru al echipajului, sau cu unul din animalele aflate la bord, va fi condamnat la moarte şi executat...” şi aşa mai departe. Prevederile regulamentului aveau o încărcătură şi o rezonanţă biblică ce servea întru totul obiectivului lui Crozier.

Dar nu şi în ziua aceea. De sub amvon el scoase un volum gros, legat în piele, pe care îl aşeză pe pupitru cu o bufnitură reconfortantă ce părea a spune marinarilor înghesuiţi în faţa lui că lucrurile sunt sub control.

— Astăzi, recită el, vă voi citi din *Cartea Leviatanului*[36], Partea întâi, Capitolul Doisprezece.

[36] *Leviatanul* (apărută în 1651) – lucrare fundamentală a filosofului Thomas Hobbes (1588-1679) (n. tr.).

Se auziră murmure din mulţime. Crozier îl auzi bodogănind pe un marinar ştirb de pe *Erebus,* aflat în rândul al treilea:

— Io ştiu blestemăţia aia de Biblie şi n-auzii de nicio blestemăţie de *Leviatan.*

Crozier aşteptă să se facă linişte şi începu:

— ”Cât despre acea parte a Religiei care cuprinde păreri referitoare la natura Puterilor Invizibile…”

Cadenţa de Vechi Testament din tonul lui Crozier nu îngăduia nici urmă de îndoială cu privire la care anume cuvinte erau onorate cu majuscule.

— ”…nu mai există aproape nimic care să nu poarte un nume, care să nu fi fost preţuit de Arieni, într-un loc ori într-altul, un Zeu ori un *Divell;* sau despre care Barzii lor să fi pretins că ar fi fost neînsufleţite, nelocuite, ori neposedate de vreun Spirit sau altul.”

„Materia informă a Universului era un zeu, iar numele lui era *Haos.”*

„Cerul, Oceanul, Planetele, Focul, Pământul, Vânturile sunt tot atâţia Zei.”

„Bărbaţi, Femei, o Pasăre, un Crocodil, un Viţel, un Buldog, un Şarpe, o Ceapă, un Fir de Praz, Zeificate toate. Mai mult decât atâta, au ocupat aproape toate locurile cu spirite numite *Daemoni:* câmpiile, cu *Fauni,* ori Satiri; Pădurile, cu Cerbi şi Nimfe; Marea, cu Tritoni şi alte Nimfe; fiecare Râu şi Fântână cu propriul nume Inventat, şi cu Nimfe; fiecare casă cu *Larii* şi Animalele ei Domestice; fiecare om, cu *Geniul* lui; Gheena, cu Duhurile şi Solii ei spirituali, precum *Caron, Cerber* şi *Furiile;* iar în timpul nopţii, toate locurile colcăind de *Larvae* şi *Lemuri*[37]*,* Duhuri ale răposaţilor şi un puhoi de Silfi[38] şi Gnomi. Tot ei au atribuit calităţi Divine şi au

[37] *Larvae/Lemuri* – suflete ale morţilor care bântuie noaptea căutându-şi fostele cămine, în tradiţia romană (n. tr.).

[38] Silf duh al aerului în mitologia celtică şi germană (n. tr.).

ridicat Temple unor simple Ghinioane ori Cinuri[39], precum Timpul, Noaptea, Ziua, Pacea, Concordia, Iubirea, Disputa, Virtutea, Onoarea, Sănătatea, Lenea, Frigurile şi altele asemenea; care, atunci când se rugau la ele, ori se rugau să-i ocolească, Duhurile din spatele lor le ofereau, ori îi fereau de Binele sau Răul pentru care sau împotriva căruia se rugau ei. Şi-au botezat şi înţelepciunea cu numele de *Muze;* şi Neştiinţa cu numele de *Soartă;* şi propria lor Concupiscenţă, cu numele de *Cupidon;* propria Mânie cu numele *Furiilor,* propriul mădular cu numele de *Priap;* şi au pus poluţiile lor nocturne pe seama *Incubilor* şi *Succubilor*[40]*;* astfel încât nu mai există nimic în Poemele Barzilor cărora ei să nu le fi dat un nume de Zea ori de *Divell.”*

Crozier se opri şi privi mulţimea de chipuri albe şi uluite.

— Astfel se sfârşeşte Partea Întâi, Capitolul Doisprezece, din *Cartea Leviatanului*, spuse el închizând tomul cel greu.

— Amin, rostiră în cor marinarii mulţumiţi.

După aceea, oamenii avură parte de pesmeţi calzi şi de câte o raţie întreagă din preaiubita lor pastramă de porc. Cei patruzeci şi ceva de marinari de pe *Terror* se înghesuiră în jurul meselor coborâte pe scripeţi de pe grinzi, sau folosind lăzi şi cufere de pe care să mănânce. Puntea inferioară a HMS *Erebus* se umpluse de o larmă optimistă. Ofiţerii de pe ambele nave luară masa la pupa, aşezaţi în jurul mesei încăpătoare din fosta cabină a lui Sir John. Pe lângă sucul de lămâie, prevenţie antiscorbutică obligatorie – doctorul

[39] Cin – poziţie socială înaltă în Evul Mediu (n. tr.)

[40] *Incubus/Succubus* – demon cu înfăţişare masculină/feminină care întreţine relaţii sexuale cu persoane care dorm (n. tr.).

McDonald începuse deja să se frământe, bănuind că butoaiele cu câte nouăsprezece litri fiecare începuseră să-şi piardă din calităţile terapeutice – fiecare marinar primi câte un pahar suplimentar de grog înainte de masă. Iar ofiţerilor şi subofiţerilor căpitanul Fitzjames le oferi din rezerva sa personală trei sticle de vin de Madeira şi două de coniac.

La ora 3:00 p.m., pe limba civililor, oaspeţii de pe *Terror* se încotoşmănară bine, îşi luară rămas-bun de la colegii lor de pe *Erebus,* urcară scara principală, ieşind pe sub copertina din pânză, coborâră taluzul de gheaţă şi zăpadă şi porniră pe lungul drum spre casă în pâlpâirea aurorei boreale, comentând în surdină predica din *Leviatan.* Mulţi erau convinşi că pasajul auzit se afla pe undeva în Biblie, dar indiferent de unde ar fi fost, niciunul nu era sigur la ce anume făcuse aluzie căpitanul lor, deşi părerile se înmulţiră după a doua porţie de rom. Majoritatea încă îşi mai pipăiau din când în când fetişurile aducătoare de noroc, confecţionate din colţi, gheare ori labe de urşi polari.

Mergând în fruntea convoiului, Crozier era pe jumătate sigur că atunci când vor ajunge la bord îi vor găsi pe Edward Little şi pe marinarii de cart ucişi, pe doctorul McDonald făcut bucăţi, iar membrele domnului Thompson, inginerul, le vor găsi înşirate peste ţevile şi valvele cazanului său inutil.

Dar totul era în regulă. Locotenenţii Hodgson şi Irving le înmânară pachetele cu pesmeţi şi carne ce fuseseră calde cu mai bine de o oră în urmă când plecaseră de pe *Erebus.* Marinarii rămaşi de cart preferară să-şi bea mai întâi porţia suplimentară de grog.

Cu toate că se simţea îngheţat până în măduva oaselor – frigul de afară i se păruse şi mai crâncen din cauza căldurii emanate de trupurile înghesuite pe

puntea inferioară – Crozier rămase pe covertă până la schimbarea cartului. Noul ofiţer de serviciu era Thomas Blanky, navigatorul. Căpitanul ştia că oamenii îşi începuseră programul administrativ de duminică, aşteptând cu nerăbdare ora ceaiului şi apoi a porţiei jalnice de „Bietul John” de la cină – batog cu un pesmet – sperând că vor primi şi o bucăţică de brânză pe lângă jumătatea de halbă de bere ieftină.

Vântul se înteţise şi acum spulbera zăpada peste câmpurile de gheaţă presărate cu seracuri de pe latura aceasta a gheţarului în spatele căruia se afla *Erebus,* spre nord-est. Norii acopereau aurora şi stelele. Noaptea acelei după-amiezi devenise şi mai întunecată. Aducându-şi aminte de whisky-ul din cabină, Crozier plecă, în cele din urmă, de pe covertă.

20
BLANKY

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
5 decembrie 1847

La o jumătate de oră după ce căpitanul şi ceilalţi oameni întorşi de pe *Erebus* coborâră pe puntea inferioară, Tom Blanky îşi dădu seama că nu mai vede nici felinarele de noapte şi nici arborele mare din cauza viscolului. Dar specialistul în navigarea printre gheţuri se bucura că furtuna începuse abia acum; dacă s-ar fi pornit cu o oră mai devreme, gaia i-ar fi luat pe toţi cei de pe drum.

În seara aceasta de smoală, făceau de cart la babord, sub comanda domnului Blanky, următorii: Alexander Berry, în vârstă de treizeci şi cinci de ani – despre care Blanky ştia că, deşi nu îl dădea inteligenţa afară din casă, era totuşi un om pe care se putea baza şi foarte agil când venea vorba să se caţere pe tachelaj; John Handford şi David Leys. Acesta din urmă, Leys, de cart la proră, împlinise patruzeci de ani la sfârşitul lui noiembrie, iar camarazii îi organizaseră o petrecere pe cinste în teugă. Dar Leys nu mai era acelaşi om care se înrolase în urmă cu doi ani şi jumătate în Serviciul pentru Descoperiri Geografice al Marinei. La începutul lunii noiembrie, cu câteva zile înainte ca soldatul Heather să se aleagă cu ţeasta zdrobită, iar tinerii Bill Strong şi Tom Evans să dispară, Davey Leys se culcase în hamac şi pur şi simplu nu mai vorbea. Trei săptămâni Leys fusese *plecat* dintre ei – stătea cu ochii larg deschişi, privind în gol, dar nu răspundea nici la voce, nici la foc, nici la strigăte, nici când ceilalţi îl scuturau sau îl pişcau. Cea mai mare

parte din timpul acela şi-o petrecuse la infirmerie, culcat alături de bietul soldat Heather care, nimeni nu înţelegea cum, încă mai respira deşi rămăsese fără o parte din creier. Heather icnea şi gâfâia, dar Leys zăcea mut, privind fără să clipească în sus, ca mort.

Apoi criza i-a trecut la fel de repede cum îl apucase, iar Davey a redevenit acelaşi dintotdeauna. Sau aproape acelaşi. Îi revenise pofta de mâncare – slăbise mai mult de zece kilograme în perioada când fusese departe de trupul său –, dar umorul vechiului Davey Leys dispăruse, la fel şi zâmbetul lui plăcut şi copilăresc şi dorinţa de a lua parte la conversaţiile din teugă în timpul programului de voie ori al cinei. De asemenea, părul lui Davey, castaniu-roşcat în prima săptămână din noiembrie, era de un alb strălucitor când ieşise din depresie. Unii dintre tovarăşii lui şopteau pe la colţuri că fusese deocheat de Lady Silence.

Thomas Blanky, călăuză printre gheţuri de mai bine de treizeci de ani, nu credea în deochi. Îi venea să roşească de ruşine atunci când îşi vedea camarazii purtând la gât gheare, colţi, labe şi cozi de urşi albi ca pe nişte amulete anti-deochi. Ştia foarte bine că unii dintre marinarii cu mai puţină carte – strânşi în jurul ajutorului ăluia de ştemuitor, Cornelius Hickey, pe care Blanky nu-l respectase şi nu-l simpatizase niciodată – răspândeau zvonul că acea Creatură dintre Gheţuri era un soi de demon sau diavol – ori *Daemon* sau *Divell,* aşa cum le explicase căpitanul că se scriu cuvintele astea în ciudăţenia aia de carte a lui, *Leviatanul* – iar unii dintre aceştia deja începuseră să aducă jertfe monstrului, aşezându-le în faţa magaziei cu lanţuri de ancoră din cală, unde se ştia acum că stă pitită Lady Silence, evident o vrăjitoare eschimosă. Hickey şi cu namila aia de prieten cretin al lui, Magnus Manson,

păreau a fi devenit mari preoţi ai acestui cult – mai bine zis, Hickey era marele preot, iar Manson era acolitul lui care făcea absolut tot ce-i cerea minusculul ajutor al ştemuitorului – şi păreau că numai ei au dreptul de a duce ofrandele jos, în cală. De curând coborâse şi Blanky cu treabă în bezna şi frigul cu duhoare de sulf de acolo şi îl apucase scârba când văzuse farfuriile din cositor cu resturi de mâncare, lumânările arse, păhărelele cu rom.

Thomas Blanky nu era filosof din fire, dar încă din copilărie devenise o făptură a Arcticii, lucrând ca marinar calificat sau ca navigator printre gheţuri pentru balenierele americane atunci când Marina Regală nu avea nevoie de serviciile lui şi cunoştea regiunile acestea polare mai bine decât oricare membru al expediţiei. Cu toate că zona aceasta îi era străină – din câte ştia Blanky, nu exista nicio altă navă care să fi ajuns vreodată atât de departe la sud de Strâmtoarea Lancaster şi atât de aproape de Ţinutul King William sau care să fi navigat atât de departe spre vest de Peninsula Boothia – vremea îngrozitoare de aici îi era tot atât de familiară ca verile din comitatul Kent, unde se născuse.

Mai familiară, de fapt, îşi dădu seama Blanky. Nu mai petrecuse vreo vară în Kent de aproape douăzeci şi opt de ani.

Îi era cunoscut urletul vântului din seara aceasta, la fel cum cunoscută îi era şi întinderea de gheţuri şi seracuri şi de creste care mormăiau împingând biata *Terror* tot mai sus pe vinciul ei din gheaţă, storcând viaţa din ea. James Reid, omologul lui Blanky de pe *Erebus,* om pe care îl respecta cum nu se poate mai mult, îi mărturisise, imediat după acea stranie Slujbă Divină, că bătrâna navă amiral nu o va mai duce mult. Pe lângă faptul că rezervele ei de cărbune se

împuţinaseră într-un ritm mai rapid decât cele de pe *Terror,* gheaţa o apucase într-o încleştare mult mai grozavă şi mai puţin milostivă cu un an şi jumătate în urmă, atunci când se blocaseră în poziţiile actuale.

Domnul Reid îi şoptise că *Erebus,* înclinată la pupă – invers decât *Terror,* care avea prora aplecată – era tot mai mult înălţată deasupra mării îngheţate de neînduplecata presiune a gheţurilor. Deja i se crăpase cârma, iar chila era atât de avariată încât numai pe un şantier naval ar mai fi putut fi reparată. Deja plesniseră tablele de etravă şi acum apa îngheţată din cală avea un metru şi abia reuşiseră să o împiedice să ajungă la Sala Cazanelor clădind un stăvilar din saci cu nisip şi lăzi, iar grinzile puternice din lemn de stejar, care rezistaseră mai multor decenii de războaie şi de călătorii, începuseră să se crape şi ele. Mai rău încă, împletitura din drugi de fier, montată în 1845 pentru a etanşa nava, gemea în permanenţă din cauza presiunii teribile a gheţii. Din când în când, mai ales noaptea târziu, montanţii mai subţiri cedau la îmbinări cu pocnet de tun de mici dimensiuni, iar oamenii ţâşneau speriaţi din hamacuri, identificau sursa zgomotului şi se culcau la loc înjurând în şoaptă. De obicei, căpitanul Fitzjames lua câţiva ofiţeri şi cobora în cală să vadă ce se întâmplase. Braţele mai mari vor ţine, îi spusese Reid, dar vor găuri straturile din stejar şi fier cu care era consolidată carena. Iar atunci când asta se va întâmpla, *Erebus* se va duce la fund, cu gheaţă ori fără gheaţă.

Specialistul în navigarea printre gheţuri de pe nava amiral mai zisese că marangozul lor, John Weekes, împreună cu echipe de minimum zece oameni, lucra zi şi noapte pe ultima punte inferioară şi în cală, proptind absolut tot ce era de proptit cu toate scândurile zdravene de la bord – plus multe altele împrumutate

cu discreţie de pe *Terror* –, însă asta nu era decât o soluţie temporară. Dacă *Erebus* nu scăpa dintre gheţuri până în aprilie sau mai, relatase Reid concluzia lui Weekes, va fi strivită ca un ou.

Blanky cunoştea gheaţa. La începutul verii lui 1846, i-a îndrumat pe Sir John şi pe căpitanul acestuia prin lungul şi nou descoperitul canal de la sud de Strâmtoarea Barrow – în jurnalul de bord canalul acesta nu avea nume, dar unii deja începuseră să-i spună „Strâmtoarea Franklin”, ca şi cum, dacă ar fi dat numele acesta canalului care îl învinsese pe prostul ăla bătrân, i-ar fi făcut spiritul să se împace cu faptul că fusese ucis de un monstru. Blanky stătuse tot timpul la postul lui din vârful arborelui mare, strigându-şi indicaţiile spre timonier, în vreme ce *Erebus* şi *Terror* înaintau cu maximă precauţie prin peste 250 de mile de sloiuri schimbătoare şi canale mult prea înguste şi braţe care nu duceau nicăieri.

Thomas Blanky era bun în meseria lui. Ştia că este unul dintre cei mai buni specialişti din lume în ceea ce privea navigarea printre gheţuri. De la postul lui precar din vârful arborelui mare – navele astea vechi de luptă nu aveau gabii robuste ca balenierele – Blanky putea să deosebească sloiurile în derivă de zai de la o distanţă de opt mile marine. Chiar şi atunci când dormea în cuşeta lui, se trezea brusc când auzea cum nava trece de la *glug-glug-glug*-ul făcut printre gheţurile plutitoare la scrâşnetul metalic din sloiurile imobile. Îşi dădea seama dintr-o singură privire care gheţari reprezentau o ameninţare pentru navă şi care puteau fi atacaţi frontal. Ochii lui bătrâni puteau să desluşească gheţarii alb-albaştrii de adâncime dintr-o mare alb-albastră scânteind de soare; şi putea chiar să-şi dea seama care anume dintre aceştia doar se vor freca gemând de carena navei şi care o vor pune în

pericol real.

Prin urmare, Blanky era mândru de treaba pe care o făcuse împreună cu Reid când ghidaseră ambele nave 250 de mile marine spre sud, iar apoi la vest de primul loc unde iernaseră lângă Insulele Beechey şi Devon. Dar Thomas Blanky se şi ocăra singur pentru că fusese atât de prost şi de inconştient încât să îndrume navele cu cele 126 de suflete de pe ele 250 de mile spre sud şi apoi spre vest de locul unde iernaseră lângă Beechey şi Devon.

Ar fi putut să se retragă de lângă Insula Devon, să meargă înapoi prin Strâmtoarea Lancaster, şi apoi prin Golful Baffin chiar dacă asta ar fi însemnat să aştepte două veri, poate chiar trei, până să scape dintre gheţuri. Golful acela mic de lângă Beechey i-ar fi protejat împotriva acestor maltratări ale mării deschise. Şi, mai devreme sau mai târziu, gheţurile din Strâmtoarea Lancaster s-ar fi înmuiat. Thomas Blanky *cunoştea* gheaţa aceea. Se purta aşa cum trebuie să se poarte gheţurile de la poli – perfidă, mortală, gata să te distrugă la prima greşeală ori ezitare, dar previzibilă.

Însă *această* gheaţă, reflectă Blanky tropăind la pupa ca să nu-i degere picioarele şi urmărind licărul felinarelor lui Berry şi Handford la babord şi tribord, *această* gheaţă nu semăna cu nimic din ce întâlnise el vreodată.

Cu cincisprezece luni în urmă, chiar înainte să rămână blocaţi între gheţuri, el şi cu Reid îi *avertizaseră* pe Sir John şi pe cei doi căpitani. *Trebuie să riscăm,* recomandase Blanky, fiind de acord cu căpitanul Crozier care spunea că trebuie să facă stânga împrejur câtă vreme mai erau cât de cât deschise canalele, trebuie să caute ape curate, fără gheţuri cât de aproape de Peninsula Boothia puteau

ajunge în acel septembrie de demult. Măcar acolo s-ar fi aflat lângă un ţărm cunoscut – cel puţin partea estică era cunoscută veteranilor din Serviciul pentru Descoperiri Geografice şi celor de pe baleniere, cum era Blanky – şi aproape sigur vor fi avut parte de încă una sau două săptămâni de mare lichidă în acel septembrie al oportunităţilor ratate. Şi chiar dacă nu ar fi fost în stare să navigheze spre nord, de-a lungul coastei din pricina banchizei denivelate – pe care Reid o numea *banchiză cu şuruburi* – tot ar fi fost infinit mai adăpostiţi lângă bucata aceea de uscat despre care, după expediţia răposatului locotenent Gore din urmă cu o vară, ştiau sigur că este Ţinutul King William al lui James Ross. Întinderea aceea, oricât de joasă, bătută de vânturi şi devastată de fulgere era, ar fi protejat navele de aceste rafale constante de vânt polar, viscole, ger şi atacuri neîncetate ale gheţurilor trimise de Diavol împotriva lor.

Niciodată nu mai întâlnise Blanky o asemenea gheaţă. Unul dintre puţinele avantaje ale banchizei, chiar şi în cazul în care nava s-ar fi înţepenit în ea, aidoma unui glonţ de muschetă înfipt într-un aisberg, este că *pluteşte.* Iar navele, deşi aparent imobile, *se mişcă* odată cu ea. În 1836, pe vremea când Blanky era navigator pe baleniera americană *Pluribus,* iarna se instalase brusc la douăzeci şi şapte august, luându-i pe toţi prin surprindere, inclusiv pe experimentatul lor căpitan cu un singur ochi, şi imobilizându-i în Golful Baffin, la sute de mile nord de Golful Disko.

Următoarea vară polară fusese crâncenă – aproape la fel de rea ca vara aceasta din urmă, a anului 1847, când gheţurile nu se topiseră, cum ar fi fost firesc, aerul nu se încălzise, iar nici păsările, nici animalele nu se întorseseră în acele locuri –, dar baleniera *Pluribus* se afla într-o banchiză mai previzibilă şi plutise mai

mult de şapte sute de mile spre sud până când, în vara următoare, ajunsese la hotarul gheţurilor şi fusese capabilă să navigheze printre sloiurile plutitoare, prin canalele înguste şi prin acele fisuri în suprafaţa îngheţată care se deschid chiar sub ochii tăi – pe care ruşii le numesc *polinii.* În cele din urmă, baleniera americană a ajuns în ape curate şi a putut să navigheze spre sud-est până într-un port din Groenlanda, pentru reparaţii.

Dar nu şi aici. Blanky ştia asta foarte bine. Nu în iadul acesta alb, uitat de Dumnezeu. Cu un an şi trei luni în urmă îi explicase căpitanului că banchiza aceasta semăna mai mult cu un gheţar nesfârşit care cobora de la Polul Nord. Iar aici, unde se aflau, la sud, între Canada Arctică – în mare parte netrecută pe hărţi – Ţinutul King William la sud-vest şi Peninsula Boothia mult prea departe la est şi nord-est, nu existau curenţi suficient de puternici care să-i poată deplasa, aşa cum observau şi Crozier, şi Fitzjames, şi Blanky, şi Reid, din măsurătorile lor repetate. Tot ce se întâmpla cu HMS *Terror* era o rotire dezgustătoare pe o circumferinţă de cincisprezece mile. Parcă ar fi fost nişte muşte amărâte ţintuite de unul din discurile acelea metalice ale flaşnetei din Sala cea Mare. Reveneau iar şi iar în acelaşi punct.

Din câte îşi putea da seama Blanky, banchiza aceasta semăna mult mai mult cu gheaţa fixată, întâlnită în regiunile de coastă; numai că aici, pe mare, în jurul vaselor, grosimea ei era de şase până la opt metri, spre deosebire de grosimea normală de un metru a gheţii fixate. Atât de groasă era, că echipajele nu erau în stare să menţină deschise găurile făcute în ea pentru alimentarea cu apă în cazuri de incendiu, obligatorii pentru *toate* navele blocate între gheţuri.

Gheaţa aceasta nu le permitea nici măcar să-şi

îngroape morţii.

Thomas Blanky se întrebă dacă nu cumva el fusese o unealtă a răului, sau poate doar a prostiei, atunci când îşi folosise toată iscusinţa căpătată în cei peste treizeci de ani de navigare printre gheţuri ca să ducă 126 de oameni preţ de 250 de mile prin gheaţă infernală până în locul acesta unde nu puteau face nimic altceva decât să-şi aştepte moartea.

Deodată se auzi un strigăt. Apoi un foc de puşcă. Apoi alt strigăt.

21
BLANKY

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică98°23’
5 decembrie 1847

Blanky îşi trase cu dinţii mănuşa exterioară din mâna dreaptă, o aruncă pe punte şi îşi ridică puşca. Cutumele cereau ca ofiţerii de cart să nu fie înarmaţi, însă căpitanul Crozier pusese capăt acestei tradiţii printr-un singur ordin. Absolut toţi oamenii de pe punte erau obligaţi să fie în permanenţă înarmaţi. Acum, că-şi scosese mănuşa cea groasă, Blanky reuşi să-şi îndoaie degetul pe trăgaciul armei sale, dar imediat simţi muşcătura vântului prin mănuşa subţire de lână.

Nu se mai vedea lumina de la felinarul marinarului Berry – cel de cart la babord. Iar focul de armă parcă se auzise de undeva din stânga copertinei situate în mijlocul punţii, însă navigatorul ştia că vântul şi ninsoarea distorsionează sunetele. Se mai zărea, totuşi, lumina de la tribord, dar aceasta oscila şi se mişca de colo-colo.

— Berry? răcni el spre babordul cufundat în beznă, având senzaţia că rafalele de vânt îi împing cele două silabe spre pupă. Handford?

Acum dispăru şi lumina felinarului de la tribord. Într-o noapte senină ar fi fost în stare să vadă felinarul lui Davey Leys, de la proră, numai că aceasta nu era o noapte senină.

— Handford?

Domnul Blanky înaintă încet spre babord, de-a lungul construcţiei din pânză, ducând puşca în mâna dreaptă, iar în stânga felinarul pe care îl luase de la pupă. Mai avea încă trei cartuşe în buzunarul mantalei,

dar ştia din proprie experienţă cât de mult ar fi durat pe un asemenea frig să le dibuie şi să le încarce.

— Berry! urlă el iarăşi. Handford! Leys!

Unul din pericole era ca acum cei trei să tragă unul în altul prin viscol şi beznă, deşi se părea că Alex Berry îşi descărcase deja puşca. Dar nu se mai auzi niciun foc. Deocamdată. Căci Blanky era convins că, dacă s-ar duce în partea dinspre babord a piramidei din pânză şi Handford sau Leys ar apărea brusc acolo să vadă ce anume se întâmplase, aceştia ar putea trage în orice, fie şi într-un felinar care se mişcă.

Totuşi continuă să înainteze.

— Berry? strigă din nou atunci când ajunse la zece metri de postul de la babord.

Observă o mişcare vagă prin ninsoarea puternică, ceva mult prea mare ca să fie Alex Berry, apoi auzi o bubuitură mai puternică decât orice foc de armă din lumea asta. O a doua explozie. Suflul acesteia îl împinse zece paşi îndărăt, spre pupă, în vreme ce butoaiele şi lăzile şi celelalte provizii de pe punte zburară prin aer. Avu nevoie de câteva secunde ca să priceapă ce se petrecuse: piramida din pânză îngheţată, ridicată pe axa navei, se prăbuşise pe neaşteptate, azvârlind în toate direcţiile sutele de kilograme de zăpadă şi gheaţă depuse pe ea, în acelaşi timp descoperind materialele depozitate sub ea – răşini inflamabile, materialele de lucru ale ştemuitorului şi mult nisip din care marinarii împrăştiau cu generozitate pe puntea alunecoasă –, smulgând vergile mai joase ale arborelui mare, ce fuseseră rotite spre proră şi pupă cu mai bine de un an în urmă ca să susţină cortul, şi sfărâmându-le de bocaport şi de chepengul spre scara principală.

Acum Blanky şi ceilalţi trei nu mai aveau cum să ajungă pe puntea inferioară, la fel cum nici cei de jos

nu mai aveau cum să urce să vadă ce fusese cu explozia de mai devreme, pentru că vergile, pânza copertinei şi zăpada blocaseră chepengul. Navigatorul ştia că, foarte curând, camarazii lor se vor repezi la bocaportul de la prora şi vor începe să desfacă scândurile bătute în cuie pentru o mai bună izolare pe timp de iarnă, dar toată povestea asta va dura ceva vreme.

Oare vom mai fi în viaţă când vor ajunge ei aici? se întrebă Blanky.

Păşind cu mare grijă pe nisipul şi gheaţa de pe puntea înclinată, Blanky îşi croi drum printre dărâmăturile din spatele locului unde fusese înălţată copertina şi se îndreptă spre tribord.

O siluetă îi apăru în faţă.

Ţinând felinarul în mâna stângă, Blanky ridică puşca, gata să tragi

— Handford! exclamă el când îi văzu chipul rotund şi palid, sub „peruca galeză" strâmbă, în mijlocul mulţimii întunecate de haine şi fulare. Unde ţi-e felinarul?

— L-am scăpat, răspunse marinarul.

Omul avea mâinile goale şi tremura violent. Se înghesui în Thomas Blanky, ca şi cum specialistul ar fi fost o sursă de căldură.

— L-am scăpat când creatura a dărâmat verga. S-a stins în zăpadă.

— Cum adică „când creatura a dărâmat verga"? se enervă Blanky. Nicio fiinţă nu-i în stare s-o dărâme.

— Ba a *dărâmat-o!* îl contrazise Handford. Am auzit puşca lu' Berry. Şi după aia a strigat ceva. Şi după aia i s-a stins felinaru'. Şi după aia am văzut cum ceva… ceva mare, foarte mare… a sărit pe vergă şi atunci s-au prăbuşit toate. Am dat să trag şi eu la arătarea aia, da' n-am nimerit. Am lăsat puşca lângă parapet.

A sărit pe vergă? reflectă Blanky. Verga rotativă se afla la patru metri deasupra punţii. Nimeni nu putea să sară pe ea. Şi nimeni nu se putea urca până la ea, pentru că arborele mare era acoperit cu gheaţă. Cu glas tare spuse:

— Trebuie să-l găsim pe Berry.

— Nici Dumnezeu din Cer nu mă poate face să mă duc la babord, domnu' Blanky. Raportaţi-mă, ziceţi-i lu' domnu' Johnson să-mi tragă cincizeci cu „pisica", da' nici mort nu mă duc acolo, domnu' Blanky.

Lui Handford îi clănţăneau atât de tare dinţii, încât navigatorul abia înţelegea ce spune.

— Potoleşte-te, se răsti Blanky la ea. Nu raportez pe nimeni. Unde-i Leys?

Din locul acesta de la tribord Blanky ar fi trebuit să poată vedea la proră lumina de la felinarul lui David Leys. Însă prora era cufundată în beznă.

— I s-a stins felinarul când mi s-a stins şi mie, bâlbâi Handford printre dârdâieli.

— Ia-ţi puşca.

— Da' nu pot să mă întorc acolo unde... începu Handford.

— Ai *dracului* să-ţi fie ochii cu tot cu mintea aia proastă din cap! zbieră Blanky. Dacă nu-ţi recuperezi arma chiar în secunda asta, cincizeci de bice pe spinare o să fie cea mai mică din grijile tale, John Handford. *Mişcă-te!*

Handford se mişcă. Blanky îl urmă, fiind atent să nu se întoarcă de tot cu spatele la maldărul de pânză din centrul punţii. Din cauza viscolului, lumina nu bătea mai departe de trei metri. Specialistul în navigarea printre gheţuri ţinea sus şi felinarul, şi puşca. Dar deja îşi simţea braţele obosite.

Cu degete evident înţepenite de frig, Handford se chinuia să-şi ridice puşca din zăpadă.

— Unde naiba ţi-ai pus mănuşile, omule? exclamă exasperat Blanky.

Dar dinţii lui Handford clănţăneau prea tare, împiedicându-l să răspundă.

Blanky îşi lăsă puşca jos, îl îmbrânci din drum pe nefericitul marinar şi îi ridică el arma. Se asigură că ţeava nu era înfundată cu zăpadă, trase piedica şi i-o întinse lui Handford, dar se văzu nevoit să i-o îndese sub braţ, pentru ca marinarul să o poată mânui cât de cât cu ambele mâini îngheţate. Apoi îşi puse şi el puşca la subsuoară, scoase un cartuş din buzunarul mantalei şi încărcă puşca lui Handford.

— Dacă din grămada aia iese ceva mai mare decât Leys ori decât mine, urlă el în urechea celuilalt ca să se facă auzit prin mugetele vântului, ţinteşte şi apasă trăgaciul, chiar de-ar trebui s-o faci cu dinţii.

Handford reuşi să dea din cap în semn că a înţeles.

— Mă duc să-l găsesc pe Leys şi să vedem cum deschidem bocaportul de la proră, spuse Blanky.

Nu se observa nicio mişcare prin talmeş-balmeşul de pânză îngheţată, zăpadă, vergi sfărâmate şi lăzi răsturnate.

— Da’ nu pot... începu Handford.

— Nu te mişca de aici, se răsti Blanky la el, lăsându-şi felinarul jos, lângă omul îngrozit. Ai grijă să nu mă-mpuşti când o fi să vin cu Leys, că mă jur pe Dumnezeu din Veşnicie c-o să te bântui câte zilişoare mai ai de trăit, John Handford.

Chipul palid al marinarului se hâţână iarăşi în sus şi în jos.

Blanky porni spre proră. După vreo zece paşi, ieşi din raza felinarului, dar vederea nocturnă nu-i reveni. Particulele dure de zăpadă îl loveau în faţă cu putere de alice. Deasupra lui, vântul năprasnic urla prin ce mai lăsaseră ei din tachelaj şi din şarturi pe perioada

acestei ierni fără de sfârşit. Era atât de întuneric, încât Blanky se văzu nevoit să ţină puşca doar în mâna stângă, cea înmănuşată, iar cu dreapta să pipăie parapetul acoperit cu gheaţă, dibuindu-şi drumul. Din câte îşi putea da seama, se prăbuşise şi verga catargului principal.

— Leys! strigă el.

Ceva uriaş şi alb şi nedesluşit prin ofensiva zăpezii se ridică greoi din mormanul de dărâmături, făcându-l să înţepenească în loc. Navigatorul nu-şi putea da seama dacă era un urs alb ori un demon, nici dacă se afla la trei ori la zece metri în faţa lui. Tot ce înţelegea era că îi blocase complet drumul spre proră.

Şi atunci creatura se ridică pe picioarele din spate.

Blanky abia dacă-i desluşi conturul – îi sesiză masivitatea întunecată doar datorită cantităţii de ninsoare pe care o obtura –, dar îşi dădu seama că era ceva uriaş. Capul mic şi triunghiular, dacă într-adevăr un *cap* era ce vedea el prin beznă, se ridica mai sus de locul unde fuseseră vergile. Iar triunghiul acela palid parcă avea două găuri – ochi? – numai că se aflau la vreo cinci metri deasupra punţii.

Imposibil, îşi zise Blanky.

Creatura porni spre el.

Navigatorul îşi trecu puşca în mâna dreaptă, înfipse patul în umăr, o sprijini cu stânga înmănuşată şi trase. În fulgerul de lumină şi explozia de scântei, a putut să întrezărească ochii aceia negri, morţi, impasibili, ca de rechin, privindu-l fix. Nu, nu ochi de rechin, îşi dădu el seama o secundă mai târziu, când îl orbi imaginea întipărită pe retină din cauza focului de armă, ci două cercuri de abanos, pline cu o inteligenţă şi o răutate mult mai înspăimântătoare decât ochii negri ai unui rechin. Privirea nemiloasă a unui animal de pradă care şi-a descoperit hrana pe ziua respectivă. Iar găurile

acestea negre, fără fund, se aflau mult deasupra lui, pe umeri mai laţi decât ar fi putut el cuprinde cu braţele, şi se apropiau legănându-se, ameninţându-l.

Blanky aruncă în creatură puşca inutilă acum – nu mai avea vreme să o reîncarce – şi se repezi la scara din frânghie.

Numai datorită celor patru decenii de experienţă pe mare a fost în stare să găsească frânghiile acelea învelite în gheaţă prin viscol şi beznă şi fără să arunce măcar o privire în direcţia lor. Se apucă de scară cu mâna înmănuşată, îşi săltă picioarele şi, după câteva încercări disperate, găsi treptele din frânghie, îşi scoase cu dinţii şi mănuşa stângă şi începu să se caţere pe scara extrem de înclinată şi instabilă.

Ceva despică aerul la vreo cincisprezece centimetri în urma sa, cu forţa unui berbec de două tone în plin asediu al fortăreţei. Blanky auzi cum pârâie, plesnesc – imposibil! – trei dintre frânghiile verticale, foarte groase, ale scării, aproape azvârlindu-l pe punte.

Se ţinu strâns, cu toată forţa pe care o mai avea. Aruncându-şi un picior peste frânghiile rămase întinse, reuşi să şi-l rezeme de parâma acoperită cu gheaţă şi începu iar să urce, fără să piardă nicio secundă. Thomas Blanky se mişca acum cu agilitatea de maimuţică dobândită încă din copilărie, din vremea când, puşti neastâmpărat de doisprezece ani, îşi închipuia că toate velele, catargele, reţelele de otgoane şi suprastructurile navei de război pe care se îmbarcase fuseseră construite de Maiestatea Sa anume pentru amuzamentul lui.

Ajunsese la şapte metri înălţime, aproape de cea de-a doua vergă aflată în unghi drept faţă de lungimea navei, când creatura de sub el lovi din nou baza tachelajului, smulgând bucăţi de lemn şi gheaţă, şi metal, şi dibluri, şi ştifturi din parapet.

Împletitura de otgoane se balansă puternic spre arborele mare. Blanky ştia că impactul îl va arunca în braţele şi fălcile creaturii. Tot fără să poată vedea la mai mult de cinci metri prin ninsoarea puternică, specialistul gheţurilor se azvârli spre şarturi.

Reuşi să se apuce cu degete ţepene de vergă şi nimeri cu unul din picioare pe un otgon. Pe şarturi era cel mai bine să te caţeri desculţ, da, sigur că da, însă nu şi în noaptea aceasta.

Se săltă pe a doua vergă, la peste opt metri deasupra punţii, şi se apucă strâns de lemnul alunecos din stejar, aşa cum un călăreţ îngrozit s-ar ţine de calul său, dând înnebunit din picioare ca să găsească un reazem mai solid pe suprafaţa de gheaţă.

În mod normal, chiar şi pe întuneric, vânt, ninsoare ori grindină, orice marinar ar fi fost în stare să se caţere încă douăzeci de metri pe tachelaj şi suprastructură până la traversa gabiei de pe catargul principal, de unde ar fi aruncat cu ocări în nevolnicul său urmăritor, aidoma unui cimpanzeu care azvârle cu fructe şi fecale din siguranţa pe care i-o oferă vârful unui copac înalt. Numai că în noaptea aceasta de decembrie pe HMS *Terror* nu existau suprastructuri şi tachelaje la această înălţime. Şi nu exista niciun loc care să ofere siguranţă aici sus, atunci când voiai să fugi de o creatură într-atât de puternică încât să poată sfărâma dintr-o singură lovitură o vergă mare. Da, nu existau nici suprastructuri, nici tachelaje, nici vreun alt loc unde să te poţi ascunde.

În urmă cu un an, în luna septembrie, Blanky îl ajutase pe Crozier şi pe Harry Peglar, şeful gabiei prora, să pregătească nava pentru a doua iarnă petrecută între gheţuri. Treaba aceasta nu era una uşoară, şi niciuna lipsită de pericole. Cea mai mare parte a tachelajului fusese dată jos şi depozitată sub

punte. Apoi, cu foarte mare grijă, au fost puşi jos arborii gabieri şi arboretul mare – cu foarte mare grijă, pentru că orice alunecare sau blocare a vinciului ori o încâlcire a tachelajului ar fi dus la prăbuşirea catargelor grele prin puntea superioară, cea inferioară, ultima punte de jos şi apoi prin fundul calei, aidoma unei suliţe uriaşe care găureşte o armură din nuiele. Se văzuseră destule cazuri cu nave scufundate din cauza unor asemenea greşeli. Dar dacă le-ar fi lăsat în picioare, s-ar fi acumulat tone de gheaţă pe ele în timpul iernii nesfârşite şi ar fi putut să răstoarne nava.

Prin urmare, rămăseseră doar trei cioturi din coloanele catargelor – privelişte la fel de hidoasă pentru un marinar pe cât de urâtă îi este unui pictor vederea unui om cu trei membre amputate. Blanky supraveghease slăbirea tuturor şarturilor şi tachelajelor rămase; pânza şi frânghiile prea întinse nu ar fi putut suporta o greutate atât de mare ca aceea a zăpezii şi gheţii. Chiar şi ambarcaţiunile de pe *Terror* – cele două baleniere mari şi cele două cutere mai mici, plus schiful căpitanului, bărcile uşoare şi iolele, zece cu totul – fuseseră demontate, împachetate bine în pânze de vele şi depozitate pe gheaţă.

Acum Thomas Blanky se afla pe şartul celei de-a doua vergi a catargului principal, la opt metri deasupra punţii şi nu mai avea decât un singur nivel de urcat. Orice scară care ar fi dus spre acel ultim nivel ar fi fost, în realitate, mai mult gheaţă decât lemn sau frânghie. Catargul însuşi era o coloană din gheaţă acoperită cu un strat suplimentar de zăpadă. Navigatorul se aşeză călare pe a doua vergă, încercând să desluşească ceva prin viscol şi întuneric. Pe punte era beznă ca în iad. Ori Handford, ori altcineva – altceva – stinsese felinarul pe care i-l dăduse. Blanky presupuse că omul fie se ascundea pe undeva în întuneric, fie era mort. Oricare

ar fi fost situaţia, nu-i era de niciun folos. Întins pe şarturile vergii, Blanky îndrăzni să arunce o privire spre stânga şi observă că tot nu se vedea nicio lumină la proră, acolo unde ar fi trebuit să se afle David Leys.

Blanky îşi miji ochii încercând să vadă mai bine creatura de sub el, dar era mult prea multă mişcare în jur – bucăţile sfâşiate de pânză care fluturau în rafalele puternice ale vântului, butoaiele care se rostogoleau, lăzile care alunecau cu viteză pe puntea înclinată – şi nu reuşi să desluşească decât o masă întunecată care înainta greoi către catargul principal, înlăturând din drum butoaie cu câte o sută, o sută cincizeci de kilograme de nisip, de parcă ar fi fost doar nişte glastre din porţelan.

Nu are cum să se urce pe catarg. Nu poate, îşi zise Blanky îmbărbătându-se. Simţea cum răceala vergii îi pătrunde prin haine până la picioare, la piept, la vintre. Începură să-i îngheţe mâinile protejate acum doar de mănuşile subţiri, cu degete. La un moment dat îşi pierduse şi „peruca galeză”, şi fularul din lână. Ciuli urechile dorindu-şi din tot sufletul să audă cum se deschide chepengul de la prora, dorindu-şi din tot sufletul să audă strigăte şi să vadă felinarele echipei numeroase de salvare; dar prora navei rămase mută şi întunecată în volburile viscolului. *Oare creatura o fi blocat şi chepengul de la prora? Bine măcar că nu poate să se urce pe catarg. Nimic de mărimea aia nu se poate urca pe el. Iar urşii albi – dacă o fi un urs alb – nu ştiu să se caţere.*

Creatura începu să se urce pe catarg.

Blanky simţi cum vibrează lemnul sub ghearele ei. Auzi plesnetele şi hârşâiturile şi mormăitul… mormăit gros, de bas… pe care îl scotea creatura urcând.

Urca.

Probabil că putea să ajungă la locul unde era ciotul

primei vergi doar ridicând braţele deasupra capului. Blanky se căzni să vadă ceva prin beznă şi fu aproape sigur că reuşise să desluşească cum ceva uriaş şi păros şi foarte puternic se urca, cu picioarele dinainte – sau braţe, sau ce-or fi fost – ridicate deasupra capului, înfigându-şi ghearele în lemnul catargului, în vreme ce ghearele picioarelor puternice din spate căutau sprijin în lemnul crăpat al vergilor.

Blanky se târî încet pe cea de-a doua vergă, strângând în îmbrăţişare pătimaşă lemnul cu diametru de douăzeci şi cinci de centimetri care zbârnâia în rafalele de vânt. Pe partea dinspre proră a vergii, peste gheaţă, se aşternuse un strat nou de zăpadă de cinci centimetri. Navigatorul încercă să se sprijine pe şarturi ori de câte ori era în stare.

Creatura uriaşă de pe catarg ajunsese la nivelul unde începea verga lui Blanky. Când întorcea capul, specialistul nu distingea decât o *absenţă* colosală şi albă acolo unde ştia că ar fi trebuit să fie catargul principal.

Ceva lovi verga cu atâta putere că Blanky zbură un metru prin aer, iar apoi ateriză dur la loc, pe boaşe şi burtă, forţa impactului cu verga şi mănunchiul de şarturi îngheţate lăsându-l fără suflare. Şi fără îndoială că ar fi căzut dacă nu i s-ar fi încâlcit în otgoanele şarturilor mâinile şi cizma dreaptă chiar sub vergă. Parcă un cal nărăvaş din metal l-ar fi azvârlit un metru în aer.

Urmă o altă lovitură care l-ar fi propulsat pe Blanky la zece metri prin bezna de deasupra punţii, dacă nu s-ar fi ţinut cu toată puterea. Chiar şi aşa, vibraţia a fost atât de violentă, încât Blanky alunecă şi rămase atârnat şi legănându-se *sub* vergă, cu mâinile amorţite şi piciorul drept încă agăţate şi zbătându-se în şarturi. Reuşi să se salte înapoi pe vergă chiar în momentul în

care veni cea de-a treia lovitură şi cea mai puternică de până atunci. Navigatorul auzi trosnetul, simţi cum verga groasă începe să cedeze şi îşi dădu seama că numai câteva secunde îl despart de momentul când el, verga, şarturile, otgoanele, saulele şi scările din frânghie se vor prăbuşi grămadă opt metri prin beznă până în dărâmăturile de pe punte.

Şi atunci Blanky încercă imposibilul. Se ridică încet în genunchi pe verga înclinată, fisurată şi acoperită cu gheaţă. Apoi se ridică în picioare, dând nebuneşte din braţe ca să-şi menţină echilibrul fragil şi se aruncă în gol, cu mâinile şi picioarele întinse, căutând una din saulele care *trebuiau* să fie – posibil să fie – pe acolo pe undeva, gândindu-se mereu la cum ar influenţa aterizarea sa înclinarea navei la proră, rafalele de vânt, forţa viscolului şi eventualele efecte ale trepidaţiei vergilor celui de-al doilea nivel lovite încontinuu de creatura aceea monstruoasă.

Dar nu reuşi să se prindă din prima încercare de singurul otgon pe lângă care trecu. Se lovi cu obrazul de el şi, căzând, Thomas Blanky izbuti totuşi să-l apuce, alunecă pe lungimea lui îngheţată vreo doi metri, apoi, cu mişcări disperate, începu să se caţere pe el către cea de-a treia vergă şi ultima a catargului scurtat, aflată la cincisprezece metri deasupra punţii.

Creatura urlă mai jos de el. Apoi se auzi un alt urlet când a doua vergă, şarturile, tachelajul şi parâmele se desfăcură şi se prăbuşiră pe punte. Dar cel mai puternic dintre cele două urlete a fost acela scos de creatura căţărată pe catarg.

Otgonul de care se apucase Blanky era o frânghie simplă care atârna de obicei la vreo opt metri de catargul principal. Marinarii o foloseau ca să coboare mai repede de pe gabie sau de pe vergile superioare, dar niciodată ca să urce. Iar Blanky se urca acum pe

ea. În ciuda faptului că era acoperită cu gheaţă şi se balansa puternic în viscol şi în ciuda faptului că Thomas Blanky nu-şi mai simţea degetele de la mâna dreaptă, se urcă pe ea de parcă ar fi fost un aspirant de paisprezece ani care se distrează împreună cu ceilalţi băieţi de pe navă într-o seară la tropice.

Nu se putu ridica pe verga din vârf, stratul de gheaţă era mult prea gros, dar dibui şarturile şi trecu de pe saulă pe otgoanele slăbite şi strânse de sub vergă. Bucăţi de gheaţă căzură cu zgomot pe punte. Blanky îşi închipui că aude, sau poate era doar speranţa lui, pocnete şi bubuituri venind dinspre proră, ca şi cum Crozier şi ceilalţi ar fi spart chepengul cu topoarele.

Agăţat ca un păianjen de şarturile îngheţate, Blanky se uită în jos spre stânga. Ori viscolul se mai domolise, ori îi revenise vederea nocturnă, ori ambele. Căci acum vedea monstrul. Urca fără ezitare spre cea de-a treia şi ultima vergă. Părea atât de mare, încât Blanky îşi zise că seamănă cu o pisică uriaşă ce se caţără pe un lăstar. Deşi, fireşte, nu aducea deloc cu o pisică, numai că îşi folosea ghearele ca să urce, înfigându-şi-le adânc în lemnul de stejar şi în îmbinările din fier ale catargului pe care nici măcar o ghiulea de tun nu le-ar fi putut străpunge.

Blanky continuă să se deplaseze încet de-a lungul vergii, dislocând bucăţi de gheaţă şi făcând şarturile să pârâie ca o bucată de muselină mult prea apretată.

Forma gigantică din urma lui ajunsese la nivelul celei de-a treia vergi. Blanky o simţi cum vibrează şi se lăsă atunci când o parte din greutatea creaturii ajunse pe ea. Gândindu-se la uriaşele picioare de dinainte ale creaturii aruncate peste vergi, gândindu-se la o labă de dimensiunea pieptului lui care se întinde şi loveşte verga aproape de locul unde se afla el, Blanky se forţă

să se târască mai repede. Înaintase deja cam doisprezece metri, depăşind marginea punţii aflată la cincisprezece metri sub el. Într-o zi normală în larg, marinarul care ar fi căzut de aici ar fi aterizat direct în apă. Dar acum, dacă Blanky ar fi căzut, s-ar fi zdrobit de gheaţa care strângea *Terror* în cleştii ei.

Intră cu capul şi cu umerii în ceva – o plasă, un păienjeniş, Dumnezeule mare, era pierdut – şi o fracţiune de secundă avu senzaţia că o să înceapă să zbiere. Dar îşi dădu repede seama despre ce era vorba: ajunsese în dreptul împletiturilor rudimentare din frânghii care duceau de la parapet la a doua gabie, dar care acum fuseseră prinse de ciotul catargului pentru ca oamenii să se poată urca ca să cureţe gheaţa şi de acolo. Această încâlceală de otgoane reprezenta, de fapt, tachelajul de la tribord pe care, în mod absolut incredibil, creatura îl smulsese din numeroasele lui legături în parapet şi punte cu doar două lovituri ale ghearelor ei imense.

Şi din nou Blanky acţionă înainte de a-şi îngădui răgazul de a se gândi la ce anume are de gând să facă. Dacă s-ar fi gândit la următoarea lui mişcare la peste douăzeci de metri deasupra gheţurilor, ar fi hotărât să nu o mai facă.

Se azvârli de pe şarturi pe tachelajul care se legăna puternic în rafalele vântului.

Aşa cum îşi închipuise, greutatea lui împinse otgoanele înapoi spre catarg. Trecu la mai puţin de jumătate de metru de blocul diform şi păros de la îmbinarea vergilor în catarg. Era mult prea întuneric ca să desluşească mai multe în afara formei hidoase a creaturii, dar zări un cap triunghiular, cam de mărimea trunchiului său, care se mişcă cu repeziciune pe un gât mult prea lung şi mult prea asemănător cu un şarpe ca să aparţină acestei lumi, şi apoi auzi un *TROSC!*

puternic când colţi mai lungi decât degetele lui îngheţate clănţăniră în gol acolo unde fusese el doar cu o fracţiune de secundă mai devreme. Navigatorul simţi mirosul respiraţiei ieşite din gura creaturii – o emanaţie fierbinte, cu miros de carne putrezită, diferită de duhoarea cu iz de peşte care venea din boturile urşilor polari pe care îi omorâseră şi îi jupuiseră ei pe gheţuri. Miasmă de carne descompusă de om, amestecată cu pucioasă, fierbinte ca suflul cazanului cu aburi prin uşa deschisă.

În clipa aceea Thomas Blanky înţelese că aveau dreptate acei marinari pe care în sinea lui îi considerase nişte proşti superstiţioşi: această creatură a gheţurilor era tot atât demon sau zeu cât era carne şi blană albă de animal. Era o forţă pe care trebuia s-o *domoleşti* sau să o venerezi sau, pur şi simplu, să fugi din calea ei.

Când trecu peste axa navei, aproape că se aşteptă ca împletitura de funii pe care se legăna el să se înţepenească în cioturile vergilor de mai jos, ori să se agaţe de verga dinspre babord, şi atunci creatura îl va trage pe ea aşa cum tragi un peşte mare prins în năvod, dar inerţia imprimată mişcării de greutatea sa îl basculă la cinci metri, sau chiar mai mult, de catarg, spre babord.

Acum tachelajul se pregătea să-l basculeze înapoi spre braţul uriaş întins după el. Blanky se răsuci cu putere, îşi aruncă greutatea înspre proră, simţi otgoanele sfâşiate ale tachelajului urmându-i inerţia şi reuşi să-şi elibereze ambele picioare cu care începu să caute disperat a treia vergă de pe latura sa.

O găsi cu cizma stângă. Talpa din cauciuc gros alunecă pe gheaţă şi trecu pe lângă ea, dar când otgoanele reveniră spre pupa, reuşi să-şi pună ambele tălpi pe lemnul îngheţat şi se împinse cu toată forţa.

Împletitura încurcată de funii trecu iar pe lângă catarg, dar acum formând un arc de cerc spre pupă. Picioarele lui Blanky se zbăteau în gol, la cincisprezece metri deasupra cortului dărâmat şi materialelor împrăştiate pe punte. Îşi arcui spatele departe de otgoane, când se balansă spre catarg şi creatura care îl aştepta acolo.

Ghearele sfâşiară ninsoarea la mai puţin de zece centimetri de spinarea lui. Deşi înspăimântat, Blanky tot reuşi să se minuneze, căci la balansul anterior îşi dăduse seama că distanţa dintre el şi catarg era cam de trei metri. Înseamnă că monstrul acela îşi înfipsese ghearele de la laba dreaptă – sau mână, sau copită a Diavolului – în lemnul catargului şi rămăsese agăţat în aer, cu braţul stâng întins după el.

Dar nu-l nimerise.

Însă nu-l va mai rata data următoare când Blanky se va balansa din nou spre centru.

Se apucă de marginea tachelajului şi alunecă pe ea în jos la fel de repede cum ar fi făcut-o pe un otgon simplu, ori pe o saulă, rănindu-şi degetele – dar fără să simtă – la încrucişările funiilor, riscând în fiecare clipă ca zbaterea tachelajului să-l azvârle departe, în beznă.

Otgonul atinse punctul maxim al arcului descris, undeva dincolo de parapetul de la tribord, şi începea mişcarea în sens invers.

Tot sunt prea sus, îşi zise Blanky zburând înapoi spre catarg.

Creatura apucă tachelajul atunci când acesta ajunse în dreptul ei, dar Blanky era la mai bine de şase metri mai jos şi continua să coboare, agăţându-se cu degetele îngheţate de funiile încrucişate.

Şi atunci creatura începu să tragă tot tachelajul spre ea.

Doamne, iartă-mă, minunăţia dracului ce-i asta,

apucă să exclame în gând Thomas Blanky atunci când încâlceala de otgoane şi gheaţă, plus un om, totul cântărind o tonă, o tonă şi jumătate, începu să fie ridicată uşor şi sigur, de parcă monstrul nu ar fi fost nimic altceva decât un pescar tacticos care îşi trăgea năvodul la sfârşitul zilei.

Navigatorul făcu atunci ce-şi propusese în ultimele zece secunde de balans: se lăsă să alunece mai jos pe marginea tachelajului, în acelaşi timp deplasându-şi greutatea înainte şi înapoi, închipuindu-şi că e un puştan care se dă în leagăn pe o frânghie, mărind arcul lateral cu fiecare smucitură a creaturii. Oricât de repede ar fi coborât el, tachelajul era ridicat cu aceeaşi viteză. În ritmul acesta, va ajunge la capătul otgonului şi tot va fi la cincisprezece metri în aer.

Dar mai avea suficientă funie cât să poată descrie un arc de şase metri spre tribord, aşa că se apucă mai strâns de otgoanele verticale cu ambele mâini şi îşi îndreptă picioarele pe saulă. Închise ochii şi îşi închipui iar că este un băieţaş dându-se în leagăn la capătul unei frânghii.

Ca şi cum i-ar fi anticipat mişcarea, creatura scoase un hârâit puternic şi smuci tachelajul săltându-l încă vreo trei metri spre ea.

Fără să aibă habar dacă se află la înălţimea de şase metri, ori cincisprezece, deasupra punţii, concentrându-se numai asupra coordonării balansului, Blanky răsuci otgonul atunci când mişcarea îl duse deasupra parapetului de la tribord, îşi eliberă picioarele şi se aruncă în bezna de dincolo de navă.

Căderea i se păru nesfârşită.

Se răsuci din nou în aer, în aşa fel încât să nu aterizeze în cap sau pe burtă, sau pe spate. Sigur, gheaţa nu era nici moale, nici elastică, deşi era mai bine să cadă pe ea decât pe parapet ori pe punte.

Navigatorul ştia acum că viaţa îi depinde de o simplă formulă a fizicii newtoniene: Thomas Blanky devenise o problemă neînsemnată de balistică.

Simţi cum trece cu capul la trei metri de parapet şi abia avu vreme să-şi flexeze genunchii şi să-şi întindă braţele înainte să se izbească cu totul de rampa de zăpadă şi gheaţă de lângă *Terror.* Fără să vadă nimic în jur, navigatorul se străduise să calculeze cât mai bine posibil capătul balansului său descendent, în aşa fel încât să fie dincolo de cărarea de gheaţă, dură ca cimentul, pe care oamenii veneau şi plecau de la navă, dar şi impactul dintre trupul său şi sol să aibă loc înainte de locul unde erau depozitate balenierele, acoperite acum cu un metru de zăpadă.

Ateriză pe taluzul alb, chiar dincolo de rampa de gheaţă şi chiar înapoia ambarcaţiunilor învelite în pânze de vele şi zăpadă. Şocul impactului îl lăsă fără respiraţie. I se întinsese un muşchi ori îşi fracturase un os la piciorul stâng, iar Blanky înălţă de urgenţă o rugă acelor zei care nu dormeau la ora aceea, cerându-le să fie un muşchi, nu un os. Imediat începu să se rostogolească pe panta abruptă, înjurând şi icnind şi strigând, stârnind şi el mici volburi de zăpadă, aidoma vântului dezlănţuit în jurul navei.

Blanky se opri la vreo zece metri dincolo de *Terror,* undeva pe marea îngheţată. Aprecie foarte repede situaţia. Avea braţele întregi, deşi se rănise la încheietura mâinii drepte. Capul părea intact. Îl dureau coastele şi respira greu, probabil ca rezultat al spaimei şi surescitării, iar nu din cauza unor coaste rupte. Însă piciorul stâng îl durea ca dracul însuşi.

Ştia că trebuie să se ridice în picioare şi să o ia la fugă… *chiar acum…* dar nu se putea face să-şi asculte propriul ordin. Era nespus de mulţumit să stea întins, simţind fierbinţeala din trup scurgându-i-se acolo, în

gheaţa întunecată de sub el, şi în aerul rece de deasupra, încercând să-şi recapete suflul şi minţile.

Strigătele care se auzeau acum de pe puntea teugii aparţineau camarazilor lui. Nu mai avea nicio îndoială în privinţa aceasta. La proră apăruseră cercuri de lumină, niciunul mai mare de un metru în diametru. Apoi Blanky auzi o bufnitură surdă, atunci când creatura-demon alunecă de pe catarg pe punte. Apoi alte strigăte – alarmate, acum, deşi oamenii nu aveau cum să o vadă clar, pentru că se afla mult spre pupă, în harababura de vergi rupte, bucăţi de tachelaj şi butoaie împrăştiate din centrul navei. Apoi un foc de puşcă.

Cu dureri mari în tot corpul, Thomas Blanky se ridică în patru labe. Îşi pierduse şi mănuşile subţiri, cu degete. Ambele mâini îi erau goale. La fel de gol îi era şi capul. Cândva, în timpul contorsionărilor lui de pe tachelaj i se desfăcuse şi coada, iar acum părul lung şi cărunt îi flutura în rafalele vântului. Nu-şi mai putea simţi degetele, faţa, extremităţile. Iar restul îl durea îngrozitor.

Luminată din spate, creatura sări peste parapetul de la tribord. Într-o fracţiune de secundă Blanky se ridică în picioare şi o luă la goană spre bezna mobilată cu seracuri şi creste de gheaţă.

Aluneca, se poticnea, cădea, se ridica iar, o lua din nou la fugă. Şi abia după vreo cincizeci de metri îşi dădu seama că la fel de bine şi-ar fi putut semna propria condamnare la moarte.

Ar fi trebuit să rămână lângă navă. Ar fi trebuit să fugă prin spatele ambarcaţiunilor depozitate pe gheaţă de-a lungul tribordului, să se agaţe de bompresul înclinat în gheaţă şi să se repeadă spre babord, urlând după ajutor.

Dar, nu. Ar fi fost mort mai înainte să treacă de

tachelajul de la proră. Creatura l-ar fi prins în mai puţin de zece secunde.

De ce am apucat-o în direcţia asta?

Era sigur că avusese un plan înainte de căderea calculată de pe tachelaj. Dar care naiba fusese planul ăla?

Auzea bufnete şi hârşâieli pe marea de gheaţă în spatele lui.

Cineva, poate Goodsir, asistentul medicului de pe *Erebus,* îi spusese la un moment dat că ursul polar îşi atacă prada cu o viteză extrem de mare – patruzeci de kilometri pe oră să fi fost? Da, cel puţin. Iar Blanky nu fusese niciodată un alergător redutabil. Iar acum mai trebuia şi să se ferească de seracuri şi de creste şi de fisurile din gheaţă pe care le vedea doar atunci când era foarte aproape de ele.

De aia am luat-o pe aici. Ăsta era planul.

Creatura venea în urma lui, cu salturi mari, evitând aceleaşi seracuri şi bucăţi de creste printre care navigatorul făcuse slalom greoi doar cu câteva secunde înainte. În plus, Blanky gâfâia şi pufăia ca un burduf spart, în vreme ce dinspre forma uriaşă din spate nu se auzeau decât nişte grohăituri uşurele – amuzate? anticipând momentul în care îşi va sfâşia victima? —, în vreme ce gheaţa duduia sub paşii ei, mari cât patru sau cinci de ai lui.

Ajunsese la vreo două sute de metri depărtare de navă, în largul întinderii de gheaţă când se izbi cu umărul drept de un bloc de gheaţă pe care nu-l observase decât prea târziu. Umărul cu pricina îi amorţi instantaneu, alăturându-se cabalei puse la cale de celelalte părţi ale trupului său. Blanky îşi dădu seama că fusese orb ca noaptea tot timpul. Luminile de pe *Terror* rămăseseră mult, foarte mult în urmă, la o distanţă incredibil de mare de el, şi nu-şi permitea să

se întoarcă şi să se uite după ele. N-ar fi făcut decât să-i distragă atenţia căci, oricum, razele felinarelor nu aveau cum să ajungă până la el.

Pricepu că urmase harta mentală pe care, în lungul timp petrecut aici, înregistrase toate seracurile şi crevasele şi configuraţia gheţurilor din jurul navei până la linia orizontului. Vreme de mai bine de un an se tot uitase la marea aceasta îngheţată, cu crestele ei, cu stâncile ei de gheaţă, cu toate formele ciudate create prin forţa presiunii de adâncime, iar câteva luni din toată această perioadă observase straniul peisaj din jur la lumina apoasă a zilei polare. Chiar şi iarna, când era de cart, iar noaptea era luminată de lună şi stele şi de aurora boreală, studia împrejurimile de gheaţă cu ochi experimentat de navigator la poli.

Iar la distanţă cam de două sute de metri de *Terror,* în spatele unei creste pe care tocmai o escaladase – auzise cum creatura a trecut-o dintr-un singur salt – îşi aduse aminte că acolo se afla un labirint de aisberguri micuţe, formate din fraţii lor mai mari, alcătuind un soi de lanţ muntos de stânci de gheaţă de dimensiunea unor căsuţe.

Parcă ghicind încotro se îndreaptă nefericita victimă, forma nevăzută din urmă mormăi puternic şi acceleră pasul.

Prea târziu. Imediat ce reuşi să ocolească ultimul dintre seracurile înalte, Blanky ajunse în labirintul din gheaţă. Însă aici harta lui mentală nu-i mai era de niciun folos, îl văzuse numai de la distanţă şi prin telescop, drept care se izbi de un gheţar, căzu în fund, dar se grăbi să se ridice în patru labe auzind creatura la câţiva metri de el.

Crevasa dintre doi gheţari cam cât o trăsură fiecare era cam de un metru lăţime. Blanky se repezi în ea – tot de-a buşilea, cu mâinile goale la fel de insensibile şi

străine ca suprafaţa întunecată de gheaţă de sub ele – chiar în momentul în care creatura lovi aerul cu laba uriaşă în spatele lui.

Navigatorul renunţă să se mai gândească la şoricei fugăriţi de motani atunci când ghearele incredibil de mari zgâriară gheaţa la mai puţin de douăzeci de centimetri de tălpile lui. Se ridică în picioare, căzu la loc în spărtura îngustă, se ridică iarăşi şi se împletici înainte, prin beznă absolută.

Nu era bine. Cărarea din gheaţă era mult prea scurtă – mai puţin de trei metri – şi la capătul ei Blanky se prăvăli într-o breşă deschisă. Auzea salturile şi grohăiturile creaturii care tocmai ce ocolea blocul de gheaţă din dreapta lui. Mai la adăpost ar fi fost în mijlocul unui teren de cricket. Şi nici crevasa nu-i putea oferi decât o ascunzătoare temporară, căci pereţii ei erau mai mult zăpadă decât gheaţă. Loc în care să aştepte, în întuneric, să treacă minutul până când creatura va lărgi deschizătura şi îşi va face drum cu ghearele înăuntru. Loc în care să-şi aştepte moartea.

Gheţarii mici, sculptaţi de vânt, pe care-i văzuse prin lunetă se aflau… unde… în ce direcţie? Parcă spre stânga.

Se îndreptă împleticindu-se într-acolo, se izbi de colţurile tăioase ale gheţarilor şi seracurilor care nu-i erau de niciun folos, se împiedică de o crevasă adâncă de vreo jumătate de metru, se târî în patru labe înapoi pe suprafaţa albă şi auzi creatura năpustindu-se pe lângă blocul de gheaţă şi oprindu-se brusc la nici trei metri în spatele lui.

Gheţarii mai mari începeau dincolo de blocul acesta. Cel cu gaură în mijloc pe care-şi amintea că-l văzuse prin lunetă era cam…

…dar lucrurile astea se mişcă în fiecare zi şi în

fiecare noapte a fiecărei zile…

…se prăbuşesc şi cresc din nou şi se remodelează, împinşi încoace şi încolo de presiunea din adâncuri…

…iar creatura se caţără pe versantul din spatele lui şi va ajunge de îndată pe acest platou din gheaţă, punctul terminus al călătoriei lui Blanky…

Umbre. Crevase. Fisuri. Fundături. Niciuna suficient de largă ca să se poată ascunde înăuntru. Aşteaptă.

Singura cavitate de acolo se afla cam la un metru şi douăzeci înălţime pe latura unui gheţar răsturnat, aflat în dreapta lui. Norii se despărţiseră cinci secunde, iar la lumina stelelor Blanky reuşi să observe cercul neregulat din peretele de gheaţă.

Se repezi într-acolo şi se azvârli înăuntru, fără să aibă habar dacă tunelul acela de gheaţă era adânc de zece metri ori de zece centimetri. Nu încăpea.

Era prea voluminos şi nu încăpea prin deschizătură din cauza veşmintelor – mantaua de iarnă şi rândurile de pulovere.

Blanky îşi smulse hainele. Creatura trecuse de ultima creastă şi acum ajunsese în spatele lui, ridicat pe picioarele dindărăt. Navigatorul nu o vedea, nu avea de gând să se oprească şi să se uite în urmă, dar o *simţea.*

Îşi scoase cât putu de repede mantaua şi rândurile exterioare de haine din lână şi, tot fără să se întoarcă, le azvârli spre creatură.

Se auzi un *hauuu* de surprindere, însoţit de o duhoare de pucioasă, şi apoi zgomotul hainelor sfâşiate şi aruncate departe, printre seracuri.

Încercă iar să intre în deschizătura din gheaţă.

Umerii abia dacă-i încăpeau. Mişcă bezmetic din picioare, căutând cu vârful cizmelor ceva de care să se proptească. Râcâia cu degetele căutând un punct de care să se agaţe.

Blanky intrase doar un metru în deschizătură, când creatura se întinse după el. Mai întâi îi smulse cizma dreaptă şi o parte din laba piciorului. Navigatorul îi simţi ghearele în carnea lui şi îşi zise – se rugă – să nu-i fi fost smuls decât călcâiul. Dar n-avea cum să-şi dea seama. Icnind şi strângând din dinţi în faţa unui junghi de durere cumplită ce-şi croise pe neaşteptate drum prin amorţeala piciorului rănit, se răsuci şi se îndesă şi mai adânc în deschizătură.

Tunelul de gheaţă se îngusta.

Ghearele din spate râcâiră gheaţa şi îi sfâşiară piciorul stâng exact în locul unde se rănise în căderea de pe tachelaj. Simţi mirosul propriului sânge şi probabil că-l simţi şi creatura, căci se opri o clipă din atac. Apoi urlă din nou.

Inima şi testiculele îi îngheţară la auzul acelui urlet, dar continuă să se mişte. Folosind la maximum cele câteva secunde de pauză, navigatorul se târî înapoi în locul mai puţin restrictiv prin care tocmai trecuse şi, cu ultimele puteri, lovi în gheaţă cu genunchii şi cu tălpile, şi reuşi, sfâşiindu-şi hainele rămase şi pielea de pe umeri, să se strecoare printr-o crăpătură prin care nu ar fi putut să treacă în veci un om chiar şi de talie mijlocie, aşa ca el.

Dincolo de această strangulare, tunelul de gheaţă se lărgea şi cobora în pantă. Blanky se împinse în jos pe burtă, reuşind să alunece mai bine datorită lubrifierii cu propriul său sânge. Hainele îi erau zdrenţuite. Simţea răceala gheţii siluindu-i muşchii încordaţi ai abdomenului şi scrotul gheboşat.

Creatura urlă a treia oară, dar acum i se păru că era cu câţiva metri mai departe.

În ultima clipă, chiar înainte să alunece în spaţiul deschis, Blanky îşi zise că totul fusese în zadar. Tunelul acela, foarte probabil format prin topirea gheţii în urmă

cu multe luni, trecea prin gheţarul cel mic dintr-un capăt în celălalt. Şi, pe neaşteptate, se pomeni întins pe spate, sub cerul plin cu stele. Simţea mirosul sângelui cald în zăpada proaspăt aşternută. Auzea creatura sărind în jurul gheţarului, mai întâi spre stânga, apoi spre dreapta, nerăbdătoare să ajungă la el, sigură de sine, convinsă că va ajunge la prada sa dacă va urma mirosul acela aţâţător de sânge omenesc. Navigatorul era mult prea rănit şi mult prea epuizat ca să încerce să se târască mai departe. Întâmplă-i-se ce va fi să i se întâmple şi fie ca Dumnezeul Marinarilor să-l jugănească şi să-l trimită în Iad pe monstrul ăsta care voia să-l mănânce. În ultima lui rugăciune, Blanky ceru ca unul din oasele lui să-i rămână înţepenit în gât.

Abia după un minut nesfârşit şi vreo şase alte urlete – fiecare dintre acestea mai puternic şi mai frustrat, fiecare venind din câte un alt punct al întinderii întunecate din jurul lui – Blanky înţelese că monstrul nu putea ajunge la el.

Stătea întins pe spate, sub cerul plin de stele, dar nu se afla în spaţiu deschis, ci într-un soi de cutie din gheaţă, de un metru şi jumătate pe doi – un loc îngrădit, format de cel puţin trei dintre gheţarii mai mari împinşi şi răsturnaţi de presiunea mării de gheaţă. Unul dintre aceştia se apleca deasupra lui ca un perete înclinat, însă Blanky tot putea să vadă stelele de deasupra. Le vedea şi prin cele două crăpături verticale din latura cealaltă a sicriului său de gheaţă şi mai *vedea* şi forma uriaşă a urmăritorului lui care le bloca razele la capătul acestor crăpături, la vreo cinci metri distanţă de el. Însă spaţiile dintre gheţari nu erau mai late de cincisprezece centimetri. Iar tunelul prin care se târâse el ca să ajungă până aici era singura cale de acces.

Monstrul mai urlă şi se învârti în jurul gheţarilor încă vreo zece minute.

Cu un efort considerabil, Thomas Blanky reuşi să se ridice în şezut şi îşi sprijini de peretele din gheaţă spinarea şi umerii ciopârţiţi. Nu mai avea nici manta, nici hainele groase de iarnă; iar pantalonii, cele două pulovere, cămăşile din lână şi din bumbac şi flaneaua de corp erau ude, pline de sânge şi făcute ferfeniţă, aşa că se pregăti să moară de frig.

Şi totuşi creatura nu voia să plece. Se învârtea pe lângă cutia cu pereţi din gheaţă, agitată ca un animal de pradă într-una din grădinile zoologice la modă în Londra. Însă Blanky era cel din cuşcă.

Îşi dădea seama că nu mai are nici energie şi nici dorinţă să se târască din nou prin tunelul strâmt, chiar dacă, printr-o minune, creatura ar fi hotărât să dispară de acolo. Şi, prin absurd, dacă ar fi reuşit să treacă prin tunel, la fel de bine ar fi putut să se afle pe lună – pe luna aceea care ieşea acum dintre norii zbuciumaţi şi luminând într-o explozie albastră gheţarii din jur. Şi, chiar dacă prin absurd ar fi reuşit să se târască afară dintre gheţari, cei trei sute de metri până la navă constituiau o distanţă imposibilă. Nici nu-şi mai simţea corpul şi nu-şi mai putea mişca picioarele.

Blanky îşi potrivi mai bine şezutul şi picioarele în zăpadă, stratul era mai gros aici unde nu ajungea vântul, şi se întrebă dacă va fi vreodată găsit de camarazii lui de pe *Terror.* Dar de ce să-l caute, în fond? Era doar un alt marinar răpit de creatura gheţurilor. Bine măcar că domnul căpitan nu va mai fi obligat să ducă un alt cadavru, sau bucată de cadavru, împachetat fără economie în cea mai bună pânză de vele în Cabina cu Morţi de jos.

Alte zgomote şi urlete se auziră dinspre capătul tunelului, dar Blanky nu le luă în seamă.

— Să te fut şi pe tine, şi pe scroafa ori diavolul care te-a fătat, murmură navigatorul cu buze amorţite, îngheţate.

Sau poate că nu scosese niciun sunet. Îşi dădu seama că moartea prin îngheţ nu era absolut deloc dureroasă, chiar dacă i se scurgea tot sângele din corp, deşi sângele din rănile şi tăieturile lui multiple era îngheţat acum. În realitate, era liniştită… odihnitoare. Minunat mod în care să…

Blanky observă o dâră de lumină venind prin tunel şi prin crăpăturile dintre gheţari. Creatura folosea torţe şi felinare ca să-l facă să iasă de acolo. Dar nu se va lăsa păcălit de şiretlicul ăsta vechi. Va rămâne aici, nemişcat, până când lumina aceea va dispărea, iar el se va cufunda definitiv în somnul lin şi veşnic. Nu-i va da satisfacţia să-i audă speranţa din glas după duelul lor îndelungat şi mut.

— La *dracu',* domnule Blanky! bubui vocea de bas a căpitanului Crozier din tunelul de gheaţă. *Răspunde,* dacă eşti acolo, fir-ai tu să fii, ori plecăm şi te lăsăm să mori de frig.

Blanky clipi uluit. Sau, mai bine zis, *încercă* să clipească din pleoape şi gene îngheţate. Să fi fost aceasta o altă stratagemă a demonului-monstru?

— Aici, croncăni el.

Şi din nou, mai tare:

— Aici!

Un minut mai târziu, prin deschizătura tunelului apărură capul şi umerii lui Cornelius Hickey, ajutorul de ştemuitor, unul dintre cei mai micuţi oameni de pe *Terror.* Ducea un felinar cu el. Blanky gândi complet aiurea că are în faţa ochilor un gnom cu cap de burghiu.

Toţi cei patru doctori se ocupară de el.

Blanky ieşea când şi când din ceaţa blândă care îl învăluise doar ca să vadă cum se mai desfăşurau lucrurile. Uneori îi vedea aplecaţi asupra lui pe cei doi medici de pe *Terror* – Peddie şi McDonald – alteori pe cei doi felceri de pe *Erebus,* Stanley şi Goodsir. Uneori doar unul din cei patru decupa din el ori tăia cu fierăstrăul, ori îl bandaja, ori îl cosea. Blanky ţinea cu tot dinadinsul să-i spună lui Goodsir că, dacă îşi pun mintea, urşii polari pot fugi cu viteză mai mare de patruzeci de kilometri pe oră. Dar, pe de altă parte, oare chiar despre un urs alb polar fusese vorba? Blanky nu credea aşa ceva. Urşii albi erau vietăţi ale acestui pământ, iar creatura aceea venise din altă parte. Navigatorul gheţurilor, Thomas Blanky, nu avea nicio îndoială în privinţa aceasta.

În cele din urmă, se dovedi că daunele nu au fost atât de rele. Nu au fost rele deloc.

John Handford scăpase neatins. După ce Blanky îi dăduse felinarul, marinarul de la tribord micşorase flacăra şi îşi părăsise postul, fugind spre babord ca să se ascundă atunci când creatura începuse să se urce pe catarg după navigator.

Alexander Berry, pe care Blanky îl crezuse mort, fusese descoperit sub pânza prăbuşită a copertinei, printre butoaiele dărâmate, chiar în locul unde făcea de cart atunci când apăruse monstrul şi sfărâmase verga. Berry se lovise la cap atât de tare încât nu-şi mai amintea absolut nimic din ce se întâmplase în noaptea aceea, dar Crozier îi spuse lui Blanky că îi găsiseră puşca şi că se trăsese cu ea. Desigur, şi navigatorul trăsese un foc de aproape în forma aceea înălţată deasupra lui, aidoma zidului unei cârciumi, dar nicăieri pe punte nu se observase vreo urmă de sânge.

Crozier îl întrebă pe Blanky cum de se poate una ca asta, cum de se poate ca doi bărbaţi în toată firea să

tragă de aproape într-un animal şi să nu curgă niciun strop de sânge? Dar navigatorul nu se hazardă să speculeze. Deşi în adâncul sufletului său *ştia* răspunsul.

Şi Davey Leys era întreg şi nevătămat. Probabil că marinarul de patruzeci de ani văzuse şi auzise multe din postul lui de la proră, poate chiar văzuse creatura făcându-şi apariţia pe punte, dar nu vorbea despre asta. Din nou David Leys se holba mut la tavan. Mai întâi a fost dus în infirmeria de pe *Terror*, dar pentru că toţii medicii aveau nevoie de spaţiul acela plin de sânge ca să-l repare pe Blanky, Leys a fost transportat cu targa în infirmeria mult mai încăpătoare de pe *Erebus.*

Iar limbuţii vizitatori ai lui Blanky povesteau că stătea pur şi simplu întins pe spate, uitându-se fără să clipească la grinzile de deasupra capului.

Blanky nu scăpase întreg. Creatura îi smulsese o bucată din laba piciorului drept, cu călcâi cu tot, dar McDonald şi Goodsir curăţaseră şi cauterizaseră locul şi îi dăduseră asigurări că, la indicaţiile lor, marangozul şi armurierul navei îi vor construi o proteză din piele sau lemn, pe care şi-o va putea prinde cu nişte curele de picior ca să poată merge din nou.

Piciorul lui stâng avusese cel mai mult de suferit în urma atacului creaturii, carnea era smulsă de pe os în câteva locuri, şi chiar suprafaţa osului avea zgârieturi lungi, iar doctorul Peddie a mărturisit ulterior că toţi cei patru medici fuseseră convinşi că trebuiau să i-l amputeze de la genunchi. Dar unul dintre puţinele avantaje ale vieţii la arctice era întârzierea instalării infecţiilor ori cangrenelor, astfel încât, după ce osul a fost pus la locul lui, iar muşchii au avut de suportat peste patru sute de cusături, piciorul lui Blanky, deşi deformat şi plin de tăieturi şi fără bucăţi de muşchi ici

şi colo, părea a se vindeca încet.

— Nepoţilor tăi o să le placă cicatricele-alea, îi spusese celălalt navigator, James Reid, când îi făcuse o vizită de politeţe.

Şi frigul îşi luase birul. Ca prin minune, Blanky nu-şi pierduse niciun deget de la picioare – foarte bine, i-au zis doctorii, deoarece va avea nevoie de ele ca să-şi ţină echilibrul pe piciorul distrus – dar îşi pierduse toate degetele de la mâna dreaptă, cu excepţia celui mare, iar de la mâna stângă rămăsese fără degetul mic, inelarul şi degetul mare. Goodsir, care evident că ştia câte ceva despre astfel de lucruri, îl asigură că, într-o bună zi, va fi în stare să scrie şi să mănânce fără probleme ajutându-se doar de cele două degete alăturate rămase la stânga, şi se va putea încheia iarăşi la pantaloni şi la cămaşă cu cele trei de la mâna dreaptă.

Thomas Blanky nu dădu niciun pârţ pe vestea că se va putea încheia singur la nădragi. Nu încă. Era viu. Creatura dintre gheţuri făcuse tot posibilul să-l omoare, dar el scăpase cu viaţă. Putea să simtă gustul mâncării, să stea la palavre cu camarazii lui, să-şi bea porţia zilnică de rom – deja era în stare să-şi ţină cana cositorită cu mâinile bandajate – şi să citească o carte dacă i-o proptea cineva cum se cuvine în faţă. Era hotărât să citească *Vicarul din Wakefield*[41] înainte de a pleca pe lumea cealaltă.

Blanky era viu şi intenţiona să rămână astfel cât de mult se putea. Până una-alta, era fericit. Abia aştepta să se întoarcă în cuşeta lui de la pupă, aflată între cea a locotenentului de rang trei, Irving, şi cea a lui Jopson, stewardul căpitanului, iar asta se va întâmpla foarte curând, atunci când medicii vor fi absolut siguri că au

[41] *Vicarul din Wakefield* – roman al lui Oliver Goldsmith, publicat în 1766 (n. tr.).

terminat să-i cioplească şi să-i coasă şi să-i amuşineze rănile.

Până una-alta, Thomas Blanky era fericit. Era fericit ziua, era fericit şi noaptea, atunci când, culcat în patul său din infirmerie, îi auzea pe ceilalţi bombănind şi şoptind, şi trăgând vânturi, şi râzând în hamacurile lor de dincolo de peretele subţire. Era fericit atunci când auzea mormăielile şi ordinele date de domnul Diggle celor care îl ajutau să coacă pesmeţi în creierii nopţii. Thomas Blanky asculta scrâşnetul şi mârâitul mării îngheţate care se încăpăţâna să zdrobească HMS *Terror* şi adormea legănat de zgomotele ei, ca de cântecul de leagăn venit de pe buzele preasfintei lui mame.

22
IRVING

Latitudine nordică 70°05’ longitudine vestică 98°23’
13 decembrie 1847

Locotenentul de rang trei, John Irving, voia să afle cum anume reuşea Silence să plece şi să se întoarcă pe navă fără s-o vadă nimeni. În noaptea aceasta, fix la o lună după ce-i descoperise culcuşul, avea de gând să dezlege enigma, chiar dacă asta l-ar fi costat degetele de la mâini şi de la picioare.

A doua zi după ce o găsise, Irving îi raportase căpitanului său că femeia eschimos îşi mutase bârlogul în magazia cu lanţuri de ancoră din cală. Nu-i spusese, însă, că aceasta părea a mânca o bucată de carne proaspătă, deoarece avea serioase îndoieli că ar fi văzut bine în fracţiunea aceea de secundă. Nu raportase nici aparentul act de sodomie dintre ajutorul de ştemuitor, Hickey, şi marinarul Manson, act pe care el îl întrerupsese. Irving îşi dădea seama că, neinformându-şi căpitanul asupra acestui fapt revoltător şi deosebit de grav, îşi încalcă datoria de ofiţer al Serviciului pentru Descoperiri Geografice din cadrul Marinei Regale, dar…

Dar ce? Singurul motiv care în mintea lui Irving ar fi justificat această abatere a lui de la regulamentul militar era acela că HMS *Terror* avea şi aşa prea mulţi şobolani la bord.

Însă apariţiile şi dispariţiile aparent magice ale lui Lady Silence, considerate de membrii superstiţioşi ai echipajului ca dovezi certe ale puterilor ei de vrăjitoare şi neluate în seamă de căpitanul Crozier şi de ceilalţi ofiţeri, i se păreau mult mai importante tânărului Irving

decât povestea cu ajutorul de ştemuitor şi idiotul navei care se satisfăceau unul pe celălalt în bezna puturoasă din cală.

Chiar că e *puturoasă*, îşi zise Irving în cel de-al treilea ceas al veghii sale, ghemuit pe o ladă, în spatele unui stâlp de lângă magazia cu lanţuri. Duhoarea din cala îngheţată şi întunecată devenea tot mai insuportabilă cu fiecare zi.

Măcar dispăruseră din faţa magaziei farfuriile cu mâncare, păhărelele cu rom şi fetişurile păgâne. Imediat după miraculoasa supravieţuire a domnului Blanky în faţa creaturii dintre gheţuri, unul din ceilalţi ofiţeri îi atrăsese atenţia lui Crozier asupra acestor practici, iar căpitanul îşi ieşise din fire, ameninţând că va tăia raţia de rom – *pentru totdeauna* – aceluia care va fi atât de dobitoc, atât de superstiţios, atât de fără minte şi, în general, atât de *ne-creştin* încât să dea resturi de mâncare ori porţii de grog pregătit din deliciosul rom indian unei *băştinaşe. Unei copile a păgânătăţii.* (Cu toate că marinarii care reuşiseră să tragă cu ochiul atunci când Lady Silence era dezbrăcată, ori care îi auziseră pe doctori vorbind despre ea, ştiau că numai copilă nu era.)

De asemenea, căpitanul Crozier le spusese cât se poate de clar că nu va mai tolera etalarea fetişurilor pe nava sa. La ultima slujbă de duminică, când citise iarăşi din „Regulamentul de Bord”, deşi oamenii îşi doreau să mai audă fragmente din *Leviatan*, îi anunţase că îl va pune să facă un cart suplimentar de noapte sau îl va obliga să facă două servicii în plus la golirea privatelor de pe punte şi a ploştilor din infirmerie pe nefericitul pe care îl va prinde fie şi cu un singur colţ sau gheară, sau coadă de urs, tatuaj nou ori cu orice alt fetiş. Şi, brusc, tot interesul pentru talismanele păgâne dispăru de pe HMS *Terror,* deşi

locotenentul Irving ştia de la prietenii săi de pe *Erebus* că practica aceasta încă se mai întâlnea acolo.

Irving încercase în câteva rânduri să urmărească pe ascuns mişcările furişate ale eschimosei, dar o pierduse. În noaptea aceasta ştia că femeia se află în culcuşul ei din magazie. O urmărise până în cală cu trei ore în urmă, după cină şi după ce ea îşi primise de la domnul Diggle tainul de „Bietul John”, plus un pesmet şi un pahar cu apă şi plecase pe scara principală ducându-şi mâncarea cu ea. Irving postase un om la chepengul dinspre proră, chiar lângă plita uriaşă, pusese un alt marinar să păzească scara. Ordonase ca paza aceasta să se schimbe la fiecare patru ore. Dacă în noaptea asta, căci trecuse deja de 10:00 p.m., femeia eschimos avea de gând să se urce pe oricare din cele două scări, Irving va şti pe unde s-a dus şi când.

Dar de trei ceasuri uşile magaziei cu lanţuri stăteau închise. Zona aceasta dinspre proră a calei era cufundată în beznă, cu excepţia firicelului de lumină care se strecura printre marginile acelor uşi scunde, dar late. Ceea ce însemna că femeia tot mai avea o sursă de lumină – o lumânare ori o altă flacără deschisă. Doar atât şi l-ar fi făcut pe căpitanul Crozier să ordone să fie scoasă cu forţa din magazie şi dusă înapoi în culcuşul ei de lângă infirmeria de pe puntea inferioară… ori izgonită pe gheaţă. Căpitanul se temea de izbucnirea unui incendiu la bord la fel de tare ca oricare alt marinar încărunţit pe mări şi nici nu părea a nutri cine ştie ce sentimente de bunăvoinţă faţă de musafira lor eschimosă.

Fără de veste, dreptunghiul mic de lumină de sub uşile prost montate dispăru.

S-a culcat, îşi zise Irving. O şi vedea cu ochii minţii: goală, exact aşa cum o văzuse în realitate, trăgându-şi

crisalida de blană în juru-i. Îşi mai imagină şi un alt ofiţer care, coborând dimineaţă să-l caute, îi va găsi cadavrul ghemuit pe lada asta, deasupra zloatei îngheţate din cală şi va trage singura concluzie care se impunea: Irving fusese un bădăran şi un prost crescut, nedemn de titlul de ofiţer, care murise îngheţat pentru că încercase să tragă cu ochiul la singura femeie aflată la bord. Deloc o moarte eroică, ba chiar una care i-ar fi mâhnit peste poate pe bieţii lui părinţi atunci când vor fi primit înştiinţarea din partea Marinei.

Chiar în clipa aceea simţi o adiere autentică de aer îngheţat prin cala şi aşa cumplit de rece. Ca şi cum un spirit pervers ar fi trecut pe lângă el prin întuneric. Irving simţi cum i se ridică firele de păr de la ceafă, dar încercă să se liniştească spunându-şi: *un curent, atâta tot a fost. Ca atunci când se deschide o uşă ori o fereastră.*

Şi atunci înţelese magia plecărilor şi întoarcerilor lui Lady Silence. Îşi aprinse felinarul, sări jos de pe ladă, fleşcăi prin zloată până la uşile magaziei şi trase de ele. Erau încuiate pe dinăuntru. Irving ştia că nu există niciun zăvor *pe dinăuntru* – nu exista vreunul nici măcar pe afară, de vreme ce nimeni nu ar fi avut vreun motiv să încerce să fure lanţurile de ancoră – ceea ce însemna că băştinaşa găsise un mod prin care să le încuie.

Dar tânărul locotenent se pregătise pentru o asemenea împrejurare neprevăzută. Adusese cu el o pârghie lungă cam de şaptezeci de centimetri. Cu toate că ştia că va fi nevoit să-i explice locotenentului Little, poate chiar căpitanului Crozier, stricăciunile produse, vârî capătul îngust al drugului din metal în crăpătura dintre uşile de un metru şi trase cu putere. Se auzi un pârâit şi un geamăt prelung, dar uşile se întredeschiseră doar vreo cinci-şase centimetri. Ţinând

fixă pârghia, Irving băgă mâna pe sub manta, haine de iarnă, tunică şi jiletcă şi-şi scoase cuţitul de la brâu.

Lady Silence reuşise cumva să bată nişte cuie în uşile magaziei şi apoi trecuse printre ele fâşii albe dintr-un soi de material elastic – maţe de animale? tendoane? – încolo şi încoace, până când realizase o împletitură care zăvora uşile. Irving nu avea cum să intre fără să lase vreun semn al trecerii sale pe acolo – pârghia se îngrijise deja de asta – aşa că începu să taie păienjenişul acela de tendoane. Nu era uşor. Fâşiile acelea de tendon erau mult mai rezistente decât pielea netăbăcită sau funiile de la bord.

După ce reuşi să le taie pe toate, Irving băgă înăuntru mâna cu felinarul debil.

Micuţul bârlog era la fel cum îl văzuse el în urmă cu patru săptămâni, mai puţin faptul că singura lumină venea acum de la felinarul lui. Colacii de lanţuri erau împinşi în spate, formând un soi de vizuină mică pe podeaua înălţată a magaziei. Şi erau tot aceleaşi indicii că femeia mânca acolo, înăuntru: una din farfuriile de cositor de pe *Terror* cu câteva fărâmiţe rămase dintr-un „Biet John”, o cană de grog, tot din cositor, şi un fel de desagă ce părea a fi fost făcută de Silence din resturi de pânză de vele. Tot pe podeaua magaziei se afla şi una din lămpile mici cu ulei de la bord pe care le foloseau marinarii când aveau nevoie să meargă la privată în puterea nopţii. Irving îşi scoase mănuşa exterioară şi pe cea subţire, cu degete, şi atinse fitilul. Era încă foarte fierbinte.

Însă nici urmă de Lady Silence.

Irving ar fi putut să tragă lanţurile grele de la locul lor ca să se uite în spate, dar ştia din experienţă că restul suprafeţei triunghiulare a magaziei era plin de otgoane şi cabluri. Chiar şi după doi ani şi jumătate tot mai purtau duhoarea Tamisei.

Dar nici urmă de Lady Silence. N-avusese cum să iasă prin grinzile de deasupra şi nici prin carenă. Adică, asta însemna că aveau dreptate cei superstiţioşi? Să fi fost ea o vrăjitoare a eschimoşilor? O femeie-şaman? Un mag păgân?

Locotenentul de rang trei, John Irving, nu credea aşa ceva. Observă că nu mai simţea curentul de aer de mai devreme, dar flacăra felinarului său tot mai dansa în braţele unei adieri mai slabe.

Întinse mâna şi plimbă felinarul înăuntru – doar atât, căci spaţiul liber în magazia ticsită era cât o lungime de braţ – şi se opri atunci când flacăra începu să se zbuciume cu mai multă furie: înainte şi la dreapta, chiar în vârful prorei.

Lăsă jos felinarul şi începu să dea la o parte cablurile de ancoră. Îşi dădu de îndată seama cât de inteligent le aşezase ea aici – ceea ce părea doar un alt colac de cabluri era doar o bucată mică şi răsucită, pusă într-un loc gol, păcălindu-l pe privitorul neatent. În spatele falsului colac de cabluri era peretele curbat al carenei.

Din nou dăduse dovadă de inteligenţă când îşi alesese acest loc pentru a-i fi culcuş. Deasupra şi sub magazia cu lanţuri treceau armături complicate din lemn şi fier montate acolo cu câteva luni înainte de începerea expediţiei, când HMS *Terror* fusese pregătită pentru navigarea printre gheţuri. Aici, lângă proră, fuseseră montate grinzi verticale din fier, grinzi transversale din stejar, lonjeroane de trei ori mai groase decât în celelalte locuri ale navei, console triunghiulare din fier şi grinzi diagonale din stejar masiv – majoritatea de grosimea lemnului de construcţie – dispuse în toate direcţiile, ca parte integrantă a concepţiei moderne de consolidare a navei pentru confruntarea cu gheţurile polare. Locotenentul Irving îşi aduse aminte de un reporter de

la un ziar londonez care spusese că ranforsarea laturilor carenei, realizată din tone de fier şi lemn de stejar englezesc, la care se adăugaseră straturi de stejar african, ulm canadian şi din nou stejar african, forma „o masă lemnoasă de doi metri şi jumătate grosime”.

Această constatare era perfect adevărată în ceea ce privea prora în sine şi laturile carenei, însă în magazia unde se afla acum locotenentul Irving, pe porţiunea ultimului metru şi jumătate al carenei, spre proră, rămăsese doar construcţia iniţială, din stejar englezesc, de cincisprezece centimetri grosime, spre deosebire de restul pereţilor carenei, care, din cauza straturilor adiţionale de material lemnos, ajunseseră să fie cu zece centimetri mai groşi. Se considerase că zonele din imediata apropiere a etravei trebuie să fie mai subţiri pentru a-i conferi mai multă elasticitate atunci când va avea să se confrunte cu formidabila presiune a gheţurilor.

Aşa a şi fost. Cele cinci brâie din lemn de pe laturile carenei, împreună cu prora ranforsată cu fier şi lemn reprezentaseră o adevărată minunăţie a tehnologiei moderne, neegalată de navele niciunei alte expediţii militare ori civile din lume. *Terror* şi *Erebus* au ajuns în locuri în care nimeni altcineva nu ar fi putut spera să supravieţuiască.

Această arie de la proră era un miracol. Doar că nu mai era etanşă.

Căutând curentul mai puternic de aer cu flacăra felinarului, pipăind cu degete îngheţate, folosindu-şi cuţitul ca să verifice pereţii magaziei, locotenentul Irving reuşi în câteva minute să descopere locul unde fuseseră desprinse scândurile din latura carenei pe o porţiune de nouăzeci de centimetri. Uite, aici. Capătul dinspre pupă al scândurii curbate fusese fixat în două

cuie lungi care acum funcţionau ca un soi de balama. Celălalt capăt – la distanţă de doar un metru de lemnul gros al ranforsării de la proră, chilă şi restul carenei – fusese doar împins la loc.

Irving desprinse scândura cu pârghia – minunându-se în tot acest timp cum de reuşise tânăra să facă acelaşi lucru doar cu degetele – şi simţi imediat suflul aerului de gheaţă venit din întunericul unei găuri de patruzeci şi cinci pe nouăzeci de centimetri.

Imposibil. Tânărul locotenent ştia că etrava navei fusese blindată pe lungime de şase metri cu plăci laminate de doi centimetri şi jumătate grosime. Chiar şi dacă s-ar fi întâmplat, prin absurd, să se desprindă una din scândurile dinăuntru, o treime din pereţii carenei, de la proră spre pupă, erau armaţi cu asemenea plăci.

Numai că acum nu mai erau. Frigul de afară intra din bezna deschizăturii. Partea aceasta a navei se înclinase în jos, atunci când acumularea de gheţuri îi ridicase pupa.

Inima începu să-i bată cu furie. Dacă, printr-o minune, gheaţa s-ar topi până mâine şi *Terror* ar trebui să navigheze, s-ar scufunda imediat.

Lady Silence să fi fost vinovată de toată povestea asta? Gândul îl îngrozi pe Irving mai mult decât toate presupunerile despre puterile ei magice care o ajutau să dispară şi să reapară după bunul ei plac. Cum să poată o tânără de nici douăzeci de ani să smulgă plăci din fier din corpul unei nave, să disloce scândurile groase de la prora montate pe un şantier naval şi să ştie *cu exactitate* unde anume să o facă, astfel încât să nu observe niciunul dintre cei şaizeci de oameni de la bord, care cunoşteau nava aceasta mai bine decât cunoşteau chipurile mamelor lor?

Aşezat în genunchi în spaţiul scund, Irving respira pe

gură cu inima continuând să i se zbată în piept.

Trebuia să creadă că cele două veri de luptă disperată cu gheţurile – prin Golful Baffin, Strâmtoarea Lancaster, în jurul Insulei Cornwallis înainte de iarna petrecută lângă Insula Beechey, apoi, în vara următoare, prin sloiurile canalului spre sud, şi apoi prin ceea ce acum oamenii numeau Strâmtoarea Franklin – la un moment dat se slăbise o parte din armura de la proră, de sub linia apei, şi această scândură groasă a carenei se desprinsese doar *după* ce gheaţa prinsese nava în strânsoarea ei.

Dar oare ar fi putut şi altceva în afară de gheaţă să slăbească scândurile? Oare a fost altceva – ceva ce încerca să intre?

Nu mai conta acum. Lady Silence plecase doar de câteva minute, iar John Irving îşi propusese să o urmărească, nu numai ca să afle unde anume se ducea ea, ci şi să vadă cum – în mod miraculos, incredibil, având în vedere grosimea stratului de gheaţă şi gerul cumplit – făcea ea rost de carne proaspătă.

Şi dacă aşa stăteau lucrurile, asta ar fi însemnat salvarea lor. La fel ca toţi ceilalţi, şi locotenentul Irving auzise de alterarea conservelor de la Goldner. La bordul ambelor nave se zvonea că vor rămâne fără provizii înainte de venirea verii.

Nu încăpea în deschizătură.

Irving trase de scândurile din jurul acesteia, dar toate erau bine fixate. Gaura aceasta din carenă – patruzeci şi cinci pe nouăzeci de centimetri – era unica ieşire. Iar el era prea mare.

Îşi scoase la repezeală haina largă de ploaie, paltonul voluminos, fularul, cascheta, „peruca galeză” şi le împinse în gaură înaintea lui… dar tot era mult prea lat în umeri şi în partea superioară a trunchiului, cu toate că era unul dintre cei mai zvelţi ofiţeri din

echipaj. Dârdâind amarnic, Irving îşi descheie jiletca şi puloverul din lână pe care îl purta pe dedesubt, aruncându-le şi pe ele în deschizătura din carenă.

Dacă nici acum nu va reuşi să treacă, îi va fi al dracului de greu să explice de ce s-a întors dezbrăcat din cală.

Dar a încăput. Cu greu. Gemând şi înjurând, tânărul se strecură prin spaţiul acela îngust, rupându-şi nasturii de la cămaşă prin frecarea de lemnul aspru.

Sunt afară, sub gheaţă, îşi spuse el. Parcă nu-i venea a crede.

Se afla într-un soi de grotă strâmtă din gheaţă formată în jurul prorei şi bompresului. N-avea loc să-şi poată îmbrăca hainele, aşa că le împinse mai departe înaintea lui. Se gândi să se întoarcă în magazie să-şi ia felinarul, dar îşi aminti că văzuse luna plină când fusese de cart, cu câteva ore mai devreme. Aşa că nu-şi luă cu el decât pârghia.

Grota din gheaţă era cam la fel de lungă ca bompresul – peste şase metri – şi probabil că fusese făcută chiar de axul acestuia în timpul scurtei perioade de dezgheţ din vara din urmă. Irving se mai târî câteva secunde fără să realizeze că ieşise din tunel – chiar deasupra lui, bompresul subţire, cu tachelajul lui şi zdrenţele arse, îl împiedica să vadă cerul – însă, mai important, împiedica orice om de pe punte să-l vadă pe *el.* Aici, afară, dincolo de bompres, lângă silueta neagră şi impozantă a navei, întinderea de gheaţă era slab luminată de razele timide ale celor câtorva felinare de pe *Terror,* întunecându-se apoi spre drumul întortocheat dintre creste şi seracuri.

Tremurând foarte tare, tânărul locotenent îşi trase iute hainele pe el. Mâinile îi erau înţepenite de frig şi nu se mai putu încheia la jiletca din lână, dar nu-şi făcu probleme. Îşi îmbrăcă cu greu paltonul voluminos, dar,

măcar, nasturii acestuia erau mai mari. În momentul când termină de îmbrăcat şi mantaua de ploaie, Irving era îngheţat până în măduva oaselor.

Acum, încotro?

La cincisprezece metri de prora navei începea pădurea de blocuri de gheaţă şi seracuri sculptate de vânt – Silence s-ar fi putut îndrepta în oricare direcţie – însă suprafaţa de gheaţă părea mai umblată într-un anumit sens. Irving îşi luă pârghia şi o apucă către vest pe cărăruia alunecoasă.

Niciodată n-ar fi găsit-o dacă nu ar fi auzit sunetul acela nepământean.

Ajunsese acum la câteva sute de metri de *Terror,* rătăcit în labirintul de gheaţă – cărarea albăstrie dispăruse demult, ori, mai bine zis, se pierduse printre alte pârtii asemănătoare. Şi, cu toate că luna şi stelele luminau ca ziua, nu observă nicio mişcare, nici vreo urmă de picior pe zăpadă.

Apoi se auzi vaierul acela supranatural.

Nu, îşi zise el, oprindu-se brusc şi tremurând din toate încheieturile – de mai multe minute dârdâia deja amarnic de frig, numai că acum tremuratul se intensifică – nu era un *vaier.* Nicio fiinţă omenească nu ar fi putut scoate un asemenea sunet. Era muzica amelodică produsă de un instrument straniu… parte şoaptă de cimpoi, parte ţipăt de corn, parte oboi, parte flaut, parte psalmodie omenească. Suficient de tare ca să-l poată auzi de la câteva zeci de metri, dar cu siguranţă fără să poată ajunge până la bordul navei – mai ales că vântul, în mod neobişnuit, bătea în noaptea aceasta dinspre sud-est. Iar toate aceste modulaţii formau un unic sunet scos de un unic instrument cum nu mai auzise vreodată Irving.

Cântecul acela – ce părea a începe brusc, apoi îşi

intensifica ritmul într-o manieră aproape sexuală, şi se oprea abrupt, ca în orgasm, deloc asemănător cu o muzică interpretată după o partitură – venea dintr-un câmp cu seracuri de lângă o creastă înaltă, la mai puţin treizeci de metri spre nord de poteca străjuită de steiuri din gheaţă în care erau înfipte torţe, pe care căpitanul Crozier insistase să o facă şi să o întreţină aproape zilnic între *Terror* şi *Erebus.* Însă în noaptea aceasta nimeni nu lucra la steiuri; Irving avea tot oceanul de gheaţă la dispoziţia lui. La dispoziţia lui şi a aceluia care făcea muzica aceea stranie.

Se furişă prin labirintul de seracuri înalte şi bolovani de gheaţă sub lumina albastră. Ori de câte ori se simţea dezorientat, ridica ochii la luna plină. Globul ei semăna mai degrabă cu o altă planetă apărută fără de veste pe cerul împânzit de stele decât cu luna pe care şi-o amintea Irving din viaţa lui pe uscat sau din misiunile scurte pe mare. Aerul din jurul ei părea să vibreze din cauza frigului, ca şi cum întregul văzduh ar fi fost în pragul îngheţului. Cristalele de gheaţă din straturile superioare ale atmosferei creaseră un uriaş halo dublu în jurul lunii, a cărui parte de jos era ascunsă în spatele crestelor şi aisbergurilor. În jurul haloului exterior, aidoma unor diamante montate pe un inel din argint, erau trei cruci incandescente.

Locotenentul mai văzuse fenomenul acesta în câteva rânduri, înainte de această noapte-iarnă de la Polul Nord. Blanky, navigatorul gheţurilor, îi explicase că lumina lunii este refractată prin cristalele de gheaţă, tot aşa cum orice lumină s-ar refracta printr-un diamant, însă acum priveliştea aceasta, deasupra câmpului albastru de gheaţă, îi sporea sentimentul de evlavie şi uimire. Şi pe neaşteptate instrumentul acela straniu se auzi din nou de la câţiva metri distanţă – accelerându-şi tempoul până atinse un punct

culminant al extazului înainte de a se întrerupe iarăşi.

Irving încercă să şi-o închipuie pe Lady Silence cântând la un instrument eschimos de care nimeni nu auzise vreodată – poate o variantă din corn de karibu a fligornului bavarez –, dar, gândindu-se mai bine, respinse ideea aceasta prostească. Întâi de toate că nici ea, nici eschimosul care murise nu avuseseră vreun instrument asupra lor. Şi în al doilea rând, Irving avea senzaţia bizară că nu Lady Silence era cea care cânta.

După ce trecu de-a buşilea peste creasta joasă dintre el şi seracurile de unde se auzeau sunetele, Irving înaintă tot în patru labe, nedorind să-şi facă auzită prezenţa cu scârţâitul tălpilor lui din cauciuc gros pe gheaţa dură ori pe zăpada afânată.

Fluieratul începuse din nou, şi parcă venea chiar din spatele următorului serac cu luciri albastre, mergând în crescendo spre cel mai puternic, mai rapid, mai profund şi mai frenetic zgomot pe care îl auzise vreodată Irving. Şi, spre marea, deplina lui uluire, îşi dădu seama că are o erecţie. În sunetul acela era ceva… *primordial* ce-i aprinse vintrele cu tot frigul din jur.

Aruncă o privire pe după ultimul serac.

Lady Silence se afla la distanţă de vreo şapte metri de el, în partea cealaltă a unui platou neted din gheaţă albăstrie, înconjurat de blocuri de gheaţă. Irving avu sentimentul că se află într-un alt Stonehenge, sub luna cu halouri de gheaţă şi crucile incandescente de stele. Chiar şi umbrele de aici tot albastre erau.

Tânăra era complet goală, aşezată în genunchi pe o blană deasă – fără îndoială parka ei. Stătea pe trei sferturi cu faţa la locul unde se afla Irving care îi vedea curba sânului drept şi mai vedea şi cum razele lunii îi străluceau în părul lung, drept şi negru şi scoţându-i în

relief muşchii fermi ai spatelui. Inima tânărului bubuia atât de tare, încât i se făcu teamă ca nu cumva ea s-o audă.

Silence nu era singură. Acolo mai era ceva între blocurile druidice de gheaţă din cealaltă parte a platoului, chiar lângă femeia eschimos.

Irving înţelese că era creatura dintre gheţuri. Urs sau demon alb, sau ce o fi fost, acum era aici, cu ei – o siluetă uriaşă aplecându-se peste Silence. Oricât de mult îşi încordă tânărul privirea nu reuşi să o desluşească mai bine – doar blană alb-albastră pe fundal de gheaţă alb-albastră, muşchi puternici pe fundal de creste puternice de zăpadă şi gheaţă, ochi negri pe care nu-i putea distinge clar din bezna absolută din spatele creaturii.

Capul triunghiular pe un gât ciudat de lung sălta şi se unduia ca un şarpe la doi metri deasupra femeii. Irving încercă să estimeze mărimea acelui cap, pentru o eventuală distrugere a creaturii, însă îi fu imposibil să izoleze forma exactă ori dimensiunile masei aceleia cu ochi de cărbune din cauza mişcărilor ei stranii.

Creatura se apleca deasupra femeii. Tot mai mult. Şi mai mult.

Irving ştia că ar trebui să strige, să se repeadă într-acolo doar cu pârghia ridicată în mâna înmănuşată, căci nu avea nicio altă armă la el, cu excepţia cuţitului, şi să încerce cumva să o salveze. Numai că muşchii lui se împotriviră acestui ordin. Nu era în stare de altceva decât să urmărească scena cu un soi de oroare excitată.

Lady Silence întinse mâinile, cu palmele în sus, ca un popă papistaş care oficiază mesa, chemând la împărtăşanie. Irving avea un văr în Irlanda care era catolic şi pe care îl însoţise odată la o slujbă de-a lor. Acelaşi fel de ceremonie stranie şi magică se desfăşura

şi aici, în lumina albastră a lunii. Silence-cea-fără-limbă nu scoase niciun sunet. Dar braţele îi erau larg deschise, ochii închişi, capul dat pe spate – Irving se apropiase destul de mult ca să-i poată vedea acum şi chipul – şi gura deschisă, ca a unei credincioase care aşteaptă cuminecătura.

Gâtul cel lung al creaturii se mişcă în sus şi în jos cu viteză de cobră, iar fălcile monstruoase se căscară parcă vrând să-i reteze jumătate din capul lui Silence.

Atunci Irving fu cât pe ce să zbiere de groază. Şi numai *gravitatea* ritualică a momentului şi frica lui paralizantă îl împiedicară să o facă.

Dar creatura n-o mâncase pe Lady Silence. Irving vedea acum creştetul capului alb-albastru al monstrului, cap cam de trei ori mai mare decât al femeii. Creatura îşi potrivise cumva fălcile peste gura ei închisă. Braţele eschimosei erau tot ridicate, ca şi cum ar fi vrut să îmbrăţişeze masa gigantică de blană şi muşchi care o învăluise.

Şi începu muzica.

Irving urmări mişcările sacadate ale ambelor capete – al creaturii şi al femeii eschimos –, dar îi luă cam o jumătate de minut ca să-şi dea seama că fluieratul orgiastic şi sunetele erotice de cimpoi veneau de la… *femeie.*

Creatura aceea monstruoasă, mare cât blocurile de gheaţă de lângă ea, creatura aceea, urs alb ori demon, îi sufla în gura deschisă, cântând la coardele ei vocale de parcă gâtul ei de om ar fi fost un armoniu. Triluri şi note grave şi tonuri de bas tot mai puternice, mai rapide, mai insistente – şi văzu cum Lady Silence îşi înclină capul într-o direcţie, iar creatura-cu-formă-de-urs şi gât-ca-un-şarpe îşi înclină capul triunghiular în cealaltă direcţie, ca doi amanţi căutând cel mai bun unghi pentru un sărut pătimaş, cu gura deschisă.

Muzica îşi înteţi ritmul, mai mult, şi mai mult, iar Irving era acum convins că o aud şi camarazii lui de pe navă şi că le pricinuieşte şi lor erecţii la fel de viguroase şi permanente ca ale lui. Şi brusc, fără veste, sunetul se curmă cu violenţă de orgasm.

Capul creaturii se ridică şi se retrase. Gâtul cel alb se ondulă.

Braţele lui Lady Silence căzură pe lângă trupul ei despuiat, de parcă tânăra ar fi fost mult prea istovită ori prea extaziată ca să le mai poată ţine ridicate. Îşi odihni capul în piept, deasupra sânilor argintaţi de lună.

Acum o s-o devoreze, bâigui gândul lui Irving prin ceaţa amorţelii şi neîncrederii în ceea ce tocmai văzuse. *O s-o spintece şi o s-o mănânce.*

Dar nu. Masa cea albă cu mişcări legănate dispăru, preţ de o secundă, din acel albastru Stonehenge de gheaţă, apoi reveni, îşi lăsă capul mult în jos şi depuse ceva în faţa femeii. Irving auzi un plescăit cunoscut, dar pe care nu-l putu identifica pe loc – nimic din ce se întâmpla în faţa ochilor lui nu avea noimă.

Creatura albă se îndepărtă din nou, cu mişcări greoaie, făcând să vibreze gheaţa sub paşii ei uriaşi. Se întoarse după un minut, lăsând altceva în faţa lui Lady Silence. Apoi din nou.

Şi după aceea dispăru pur şi simplu… se topi în bezna din care venise. Tânăra rămase singură, în genunchi pe platoul alb-albastru, cu un morman de forme întunecate înaintea ei.

Rămase nemişcată încă un minut. Irving se duse iarăşi cu gândul la biserica vărului lui papistaş şi la bătrânii enoriaşi care rămâneau rugându-se în stranele lor după încheierea slujbei. Apoi Silence îşi trase iute cizmele îmblănite în picioarele goale, se ridică şi îşi puse pantalonii şi parka.

Locotenentul Irving îşi dădu seama că îl apucase un frison violent. În parte din cauza frigului, sigur că da. Şi se va putea considera un om norocos dacă va mai avea suficientă putere ca să se întoarcă pe navă. Nu înţelegea cum fata supravieţuise în pielea goală.

Silence strânse iute lucrurile pe care i le adusese creatura, ţinându-le în braţe, aşa cum o femeie şi-ar ţine sugarul la sân. Părea că intenţionează să se întoarcă pe navă, căci traversase platoul printre seracurile acestui mult mai straniu Stonehenge, la vreo zece grade în stânga lui.

Dar se opri brusc, întorcând capul în direcţia lui şi, cu toate că nu-i putea zări ochii din întunericul glugii, Irving simţi cum eschimosa îl sfredeleşte cu privirea. Tot în patru labe, tânărul era acum perfect vizibil în lumina strălucitoare a lunii. Dorind să vadă ce anume se petrece, uitase să se ascundă şi ieşise cam un metru de la adăpostul seracurilor.

O clipă foarte lungă nu se mişcă niciunul dintre ei. Irving uitase să mai respire. O aşteptă să se mişte, poate să lovească gheaţa cu piciorul, apoi avea să urmeze întoarcerea grabnică a monstrului dintre gheţuri. Protectorul ei. Răzbunătorul ei. Distrugătorul *lui.*

Îşi luă privirea de la el şi îşi continuă drumul, dispărând printre coloanele de gheaţă din sud-estul cercului.

Irving mai aşteptă câteva minute, tremurând ca bolnav de malarie. Apoi se sili să se ridice în picioare. Era îngheţat până la os, iar singurele indicii că încă mai trăia erau erecţia lui fierbinte şi tremurul incontrolabil al trupului. În loc să se târască înapoi la navă, se duse spre locul unde Lady Silence stătuse îngenuncheată pe platoul de gheaţă.

La lumina albastră a lunii, locotenentul Irving

observă urme întunecate de sânge. Se aşeză în genunchi, îşi scoase ambele mănuşi dintr-o mână, atinse una din pete cu degetul şi îl gustă. Da, sânge era, dar nu sânge de om.

Creatura îi adusese femeii carne crudă, caldă, provenit de la vreun animal ucis de curând. Sângele avea gust de cupru, aşa ca sângele lui, ca sângele oricărui om. Bănuia însă că şi sângele animalelor are acelaşi gust coclit. Dar care animal şi de unde? Oamenii din Expediţia Franklin nu mai văzuseră vreun animal terestru de mai bine de un an.

În plus, sângele îngheaţă extrem de repede. Ceea ce însemna că monstrul ucisese darul adus lui Lady Silence cu doar câteva minute în urmă, atunci când Irving se poticnea din serac în serac, încercând s-o găsească în labirintul de gheaţă.

Îndepărtându-se de petele de sânge de pe zăpada luminată de lună, aşa cum s-ar fi îndepărtat cu spatele de un altar păgân pe care tocmai ce ar fi fost sacrificată o victimă inocentă, Irving se concentră mai întâi să încerce să respire normal – îl usturau plămânii când trăgea în piept aerul îngheţat – şi apoi să-şi convingă picioarele ţepene şi mintea năucită să-l ducă înapoi la *Terror.*

Fireşte că nu va mai trece prin tunelul de sub gheaţă spre magazia cu lanţuri de ancoră. Va striga la paza de la tribord înainte să intre în raza de tragere şi va urca la bord pe rampa de gheaţă. Dar nu va răspunde niciunei întrebări până nu va vorbi cu căpitanul.

Îi va povesti ce văzuse?

Nu ştia deocamdată. Nu ştia nici măcar dacă acea creatură dintre gheţuri – care probabil că încă se afla prin apropiere – îi va permite să se întoarcă pe navă. Nu ştia nici dacă mai are suficientă putere pentru drumul lung care îl aştepta.

Nu ştia decât că niciodată nu va mai fi acelaşi.

Irving se întoarse spre sud-est şi intră în pădurea de gheaţă.

23
HICKEY

Latitudine nordică 70°05’ longitudine vestică 98°23’
18 decembrie 1847

Hickey hotărâse că locotenentul ăla înalt şi slăbănog – Irving – trebuia să moară, iar astăzi era ziua stabilită pentru asta.

Liliputanul ajutor al ştemuitorului nu avea nimic personal cu filfizonul ăla tânăr şi prostălău, cu excepţia faptului că îşi alesese prost momentul când să coboare în cală în urmă cu o lună, dar această indiscreţie fusese suficientă cât să încline balanţa împotriva lui Irving.

Treburile zilnice şi orarul carturilor îl împiedicaseră până acum pe Hickey să-şi ducă la îndeplinire intenţiile. De două ori făcuse schimb cu alţi camarazi ca să fie şi el pe punte atunci când locotenentul era de serviciu, numai că Magnus Manson nu fusese de cart în niciuna din aceste ocazii. Hickey era mintea care punea la cale momentul şi metoda, dar execuţia îi revenea lui Manson. Nu pentru că lui Cornelius Hickey i-ar fi fost jenă să omoare un om. Luase gâtul unuia înainte de a avea vârsta necesară pentru a intra într-un bordel fără însoţitor. Nu, doar că pentru punerea în practică a acestui plan avea nevoie de discipolul lui tembel, de partenerul lui de amor pidosnic în această expediţie, Magnus Manson.

Acum toate condiţiile erau perfecte. Făceau cu toţii parte din echipa de lucru în dimineaţa aceasta de vineri, deşi cuvântul „dimineaţă” nu avea mare însemnătate de vreme ce afară era beznă ca în miezul nopţii. Treizeci de oamenii coborâseră ca să repare

steiurile de gheaţă ce străjuiau drumul dintre *Terror* şi *Erebus.* Teoretic, nouă soldaţi din Infanteria Marină, înarmaţi cu muschete, asigurau protecţia echipelor de lucru. In realitate însă, şirul de oameni se întindea pe un kilometru şi jumătate, fiecare ofiţer având în subordine doar cinci marinari sau chiar mai puţin. Cei trei ofiţeri din jumătatea estică a drumului cu steiuri erau de pe *Terror* – locotenenţii Little, Hodgson şi Irving – şi, pentru că Hickey luase parte la stabilirea echipelor, aranjase în aşa fel încât el şi cu Magnus să lucreze sub comanda locotenentului Irving în capătul cărării.

Soldaţii nu se vedeau de aici, deşi se presupunea că ar trebui să dea fuga la prima alarmă. În realitate, ei încercau să se încălzească lângă focul care duduia într-o căldare aşezată la vreo patru sute de metri de navă, pe cea mai înaltă creastă de gheaţă din jur. Sub comanda lui Irving mai lucrau în dimineaţa asta şi John Bates şi Bill Sinclair, prieteni la cataramă – şi cam puturoşi – care încercau să se ţină departe de raza vizuală a tânărului ofiţer.

Ziua aceasta, deşi întunecată ca noaptea, nu era la fel de rece cum fuseseră cele din urmă – doar vreo patruzeci şi trei de grade sub zero – şi vântul nu bătea mai deloc. În lipsa lunii şi a aurorei, lumina stelelor care vibrau pe cerul dimineţii era suficientă cât să-ţi găseşti drumul în cazul că ai fi ieşit din bătaia felinarului ori a torţelor din steiuri. Dar nimeni nu îndrăznea să se îndepărteze prea mult din cauza creaturii dintre gheţuri. Cu toate acestea, pentru că la clădirea steiurilor de un metru şi jumătate înălţime era nevoie de bucăţi de gheaţă de anumite dimensiuni, oamenii se abăteau când şi când dincolo de raza felinarelor.

Irving controla lucrul la cele două steiuri de care se

ocupa echipa lui, dând adesea câte o mână de ajutor celor din subordinea sa. Tot ce trebuia să facă Hickey era să aştepte până când Bates şi Sinclair se vor fi îndepărtat după cotul drumului, printre blocurile de gheaţă, şi Irving îşi va fi lăsat garda jos.

Ajutorul de ştemuitor ar fi putut alege din sutele de unelte din fier sau oţel de la bord – orice vas al Marinei Regale era un adevărat tezaur de obiecte cu care se puteau comite crime, unele chiar dibace –, dar prefera ca Magnus să-l ia prin surprindere pe craidonul cel blonduţ, să-l ducă vreo douăzeci de metri mai departe pe gheaţă, să-i sucească gâtul şi – atunci când va fi mort de-a binelea – să-i rupă din haine, să-i strivească coastele, să-i tragă şuturi în dantura sănătoasă şi în obrajii bucălaţi şi rozalii şi fericiţi, să-i rupă o mână şi două picioare (ori un picior şi două mâini) şi să-l lase acolo. Hickey alesese deja locul unde se va petrece totul – o zonă cu seracuri înalte, fără zăpadă pe jos, pentru ca Magnus să nu lase nicio urmă. Îl şi avertizase să fie atent şi să nu se mânjească cu sângele locotenentului, să nu lase niciun semn care să-i dea de gol prezenţa în locul acela şi, mai ales, să nu piardă vremea cotrobăind prin buzunarele mortului.

Creatura dintre gheţuri ucisese oameni în cele mai variate moduri imaginabile şi dacă vătămările bietului locotenent vor fi suficient de multe şi de grave, absolut nimeni nu va sta să analizeze ce anume s-ar fi putut întâmpla acolo. Locotenentul John Irving nu va fi decât un alt cadavru înfăşurat în pânză de vele şi depozitat în Cabina cu Morţi de pe *Terror.*

Magnus Manson nu era un asasin înnăscut – era doar slab de minte – însă mai omorâse şi înainte la ordinul domnului şi stăpânului lui, ajutorul de ştemuitor. Drept care o va face iarăşi cu dragă inimă. Cornelius Hickey credea că Magnus nici măcar nu se va întreba de ce

trebuia să moară locotenentul – era doar o altă poruncă a stăpânului său ce trebuia îndeplinită. Aşa că rămase cu gura căscată când uriaşul îl trase într-o parte ca să nu fie auziţi de Irving şi-i şopti agitat la ureche:

— Da’ n-o să mă bântuie, nu, Cornelius?

Hickey îşi bătu partenerul pe spinarea mătăhăloasă.

— Sigur că nu, Magnus. Doar ştii că nu te-aş pune să faci nimic ca să superi vreo fantomă care să vie după aia să te bântuie. Ştii asta, iubire, nu-i aşa?

— Da, da, mormăi Magnus dând din cap.

Semăna cu un sălbatic cu părul şi barba ieşindu-i de sub fular şi „peruca galeză”. Îşi încruntă sprâncenele stufoase.

— Da’ *de ce* n-o să mă bântuie, Cornelius? Că doar o să-i fac felu’ şi săracu’ nu mi-a greşit cu nimica.

Hickey trebuia să gândească repede. Bates şi Sinclair se duceau să-i ajute pe nişte camarazi de pe *Erebus* să ridice un parapet din blocuri de zăpadă de-a lungul unei porţiuni de vreo douăzeci de metri de unde bătea vântul foarte tare. Doi oameni se pierduseră în pustietatea albă de acolo, iar căpitanii se gândiseră că un zid din zăpadă îi va ajuta pe curieri să-şi găsească drumul printre steiuri. Irving se va duce şi el acolo să vadă dacă Bates şi Sinclair se apucă de treabă şi apoi se va întoarce aici unde munceşte el cu Magnus la ultimul stei.

— Păi, tocmai *d-aia* n-o să te bântuie fantoma lu’ dom’ lent, Magnus, îi şopti el uriaşului cocârjat deasupra lui. Dac-ar fi să-i faci felu’ unuia în fierbinţeala furiei, atunci *ăla* e motiv să te bântuie după ce şi-o da duhu’. C-o să vrea să se răfuiască cu tine. Da’ fantoma lu’ dom’ lent Irving o să ştie că n-ai avut nimic cu el. N-o să aibă de ce să-ţi facă mizerii.

Manson bâţâi din cap, cu toate că nu părea prea

convins.

— Ş-apoi, continuă Hickey, fantoma n-o să ştie pă unde s-o apuce ca să se-ntoarcă pe navă. Că toată lumea ştie că ăla care moare afară, sufletul lui i se duce drept la ceruri. Că n-are destulă minte să se descurce pan' crestele şi bergurile şi toate astea dă p-aici. Că fantomele nu ie deştepte, crede-mă pă cuvânt, iubire.

Auzindu-i argumentele, uriaşul se lumină la faţă. Flăcările torţelor începuseră să danseze sălbatic în vântul ce se iscase. În lumina lor ceţoasă, Hickey văzu că Irving se întoarce spre ei. *Mai bine aşa, cu vânt,* îşi zise el. *Dacă o să facă zgomot vreunu, n-o s-auză nimenea.*

— Cornelius, şopti Magnus, părând iarăşi agitat. Da' dacă ar fi să mor *io* acolo, asta înseamnă că fantoma mea n-o să poată să se-ntoarcă pă vas? Că nu mi-ar plăcea să stau în frig departe dă tine.

Ajutorul de ştemuitor îl bătu iarăşi cu afecţiune pe spinarea cât un zid.

— N-o să mori, iubire. Pă cuvântu' meu dă mason şi creştin. Acu' taci şi pregăteşte-te. Când mi-oi scoate căciula şi m-oi scărpina în cap, îl apuci pă la spate şi-l duci acolo unde ţi-am arătat. Nu uita să bagi dă seamă să nu laşi urme şi să nu te mânjeşti dă sânge.

— Bine, Cornelius.

— Ăsta-i porumbelu' meu iubit.

Locotenentul intră în cercul de lumină aruncat de felinarul de lângă stei.

— Aţi terminat cu steiul ăsta, domnule Hickey?

— Da, domnu' lent, să trăiţi. Mai avem bucata asta s-o punem şi gata, dom' lent. O să fie zdravăn ca un stâlp dă felinar din Mayfair.

Irving dădu din cap. Părea a nu se simţi prea în largul lui alături de cei doi marinari, chiar dacă Hickey

avusese grijă să-şi pună miere în glas. *Păi, să te fut, dom 'lent,* îşi zise ajutorul de ştemuitor, păstrându-şi zâmbetul cam fără dinţi. *N-o să mai faci multă vreme umbră pământului ca să te mai fandoseşti cu păru' ăla blond şi cu obrăjorii ăia bucălaţi, jigodie care eşti. În cinci minute o să fii doar o altă halcă de carne din cală, flăcău. Păcat că la guzganii ăia le ie foame d-ar mânca ş-un pârdalnic dă lent, da' n-am ce-ţi face.*

— Foarte bine, spuse Irving. Când terminaţi aici, duceţi-vă şi lucraţi la zidul ăla cu domnul Sinclair şi domnul Bates. Eu mă întorc după caporalul Hedges.

— Da, domnu' lent, să trăiţi.

Hickey se uită la Manson. Trebuiau să-l înhaţe pe Irving înainte de asta. Nu ar fi fost deloc bine să apară aici Hedges ori oricare alt infanterist cu muschetă.

Irving dădu să se îndrepte spre est, dar se opri la marginea cărării luminate, evident aşteptând să-l vadă pe Hickey cum aşază ultimele două blocuri de gheaţă în vârful steiului. Ajutorul de ştemuitor se apleca să îl ridice pe penultimul, făcându-i totodată semn lui Magnus. Partenerul lui se furişă în spatele locotenentului.

Şi brusc se auzi o explozie şi apoi o rafală de strigăte din bezna dinspre vest. Un urlet de om. Alte zbierete.

Mâinile ca nişte cazmale ale lui Magnus se întinseră spre gâtul locotenentului – uriaşul îşi scosese mănuşile exterioare, cu un deget, ca să-l poată apuca mai bine, iar mănuşile subţiri aruncau umbre întunecate în dreapta şi stânga capului lui Irving.

Alte strigăte. Un foc de muschetă.

— *Nu,* Magnus! urlă Cornelius Hickey.

În ciuda zarvei, iubitul lui era pe punctul de a-i suci gâtul locotenentului.

Manson se retrase repede în întuneric. Irving, care tocmai ce făcuse câţiva paşi spre locul de unde se

auzeau zgomotele, se răsuci speriat. Trei oameni veneau în fugă dinspre *Terror.* Unul dintre ei era Hedges. Rotofeiul infanterist gâfâia amarnic. Ţinea muscheta pregătită înaintea pântecului său proeminent.

— Haideţi! le strigă Irving, pornind primul spre locul de unde veneau zbieretele.

Locotenentul nu era înarmat, aşa că apucă felinarul de jos. Toţi şase se repeziră dincolo de seracuri, pe întinderea luminată de stele unde ceilalţi spărgeau blocurile de gheaţă. Hickey îi recunoscu pe Sinclair şi Bates după „perucile galeze” şi îl văzu şi pe Francis Dunn, omologul său de pe *Erebus.* Cel care trăsese era soldatul Pilkington, care fusese împuşcat în umăr, în luna iunie a anului trecut, în timpul busculadei din foişorul de pe gheaţă, atunci când Sir John îşi găsise moartea. Acum Pilkington îşi reîncărcă muscheta şi ţinti spre întunericul de lângă o bucată prăbuşită a zidului pe care tocmai îl construiau.

— Ce s-a întâmplat? îi întrebă Irving.

Îi răspunse Bates. El, Sinclair şi Dunn, împreună cu Abraham Seley şi Josephus Greater, de pe *Erebus,* făceau zidul din gheaţă sub comanda lui Robert Orme Sergeant, secundul de pe nava amiral, când unul din blocurile uriaşe de gheaţă de dincolo de raza torţelor păruse a prinde viaţă.

— Şi l-a ridicat pă don’ Sergeant fo’ trei metri în aer. Dă cap, dă cap l-a luat, spuse Bates cu un firicel de voce.

— Îi adevăru’ adevărat, dom’ lent, zise şi ajutorul de ştemuitor de pe *Erebus,* Francis Dunn. Acu’ fu pântre noi, acili-şea, acu’ zboară pân’ aer dă nu-i mai vedem dăcât tălpili dă la cizme. Şi zgomotu’… scrâşniturile alea…

Dunn nu mai fu în stare să continue. Respira

sacadat; chipul zguduit îi era înconjurat de un halo de cristale de gheaţă.

— Mă întorceam când numa’ ce l-am văzut pe don’ Sergeant… cum dispare, interveni soldatul Pilkington, coborând muscheta cu mâini care-i tremurau amarnic. Am tras o dată când s-a dus în seracuri. Zic că l-am nimerit.

— Poate l-ai nimerit pă Robert Sergeant, se băgă în vorbă Cornelius Hickey. Poate că iera bine şi viu şi tu ai tras în iei.

Pilkington îi aruncă ajutorului de ştemuitor de pe *Terror* o privire plină de venin.

— Domnu’ Sergeant nu mai iera viu, spuse Dunn, fără să bage de seamă schimbul de priviri otrăvite dintre cei doi. A zbierat o dată şi creatura i-o plesnit capu’ ca p-o nucă. Io am văzut. Am *auzit.*

Veniră şi alţii în goană. Inclusiv căpitanul Crozier şi căpitanul Fitzjames, foarte palid şi parcă lipsit de consistenţă pe sub straturile grele de haine. Iar Dunn, Bates şi ceilalţi se repeziră să le povestească ce anume văzuseră.

Caporalul Hedges şi ceilalţi doi infanterişti se întoarseră din locul unde se petrecuse tragedia şi spuseră că nu îl găsiseră pe domnul Sergeant şi că acolo nu văzuseră decât o dâră groasă de sânge şi resturi de haine care duceau departe, prin pădurea de gheaţă, către aisbergul cel mai înalt.

— Vrea să-l urmărim, mormăi Bates. Ne aşteaptă acolo.

Dinţii lui Crozier luciră într-o combinaţie de grimasă şi rânjet de om nebun.

— Atunci, n-ar fi frumos din partea noastră să-l dezamăgim, zise el. Avem prilejul să încercăm din nou să prindem creatura aia. Oamenii sunt deja pe gheaţă, infanteriştii pot aduce mai multe puşti şi muschete, iar

dâra de sânge e proaspătă.

— Prea proaspătă, murmură Hedges.

Crozier răcni ordinele. Câţiva se întoarseră la bord după arme. Ceilalţi se împărţiră în echipe în jurul infanteriştilor care erau deja înarmaţi. Torţe şi felinare au fost aduse din zona steiurilor. Au fost chemaţi doctorul Stanley şi doctorul McDonald pentru eventualitatea că îl vor găsi în viaţă pe Robert Orme Sergeant, dar şi pentru cazul mult mai probabil în care va fi altcineva rănit.

Atunci când primi o muschetă, lui Hickey îi trecu prin cap să-l împuşte „din greşeală” pe locotenentul Irving, dar tânărul părea că se fereşte să le stea prin preajmă. Ajutorul de ştemuitor surprinse câteva priviri îngrijorate pe care filfizonul le aruncă lui Magnus înainte să fie repartizaţi în echipe diferite şi îşi dădu seama că, dacă Irving îl văzuse pe uriaş în spatele lui înainte de începerea nebuniei ori dacă pur şi simplu simţise că ceva nu era tocmai în regulă, nu va mai fi uşor să-l ia prin surprindere data viitoare.

Dar vor reuşi. Hickey se temea ca nu cumva suspiciunile lui John Irving să-l îndemne să raporteze căpitanului cele văzute în cală, iar liliputanul ajutor de ştemuitor nu putea îngădui una ca asta. Nu îl deranja atât de mult pedeapsa pentru sodomie – foarte rar se mai condamnau marinarii la moarte prin spânzurătoare în zilele astea şi nici biciuiţi la bordul tuturor navelor din flotă nu mai erau –, cât îl supăra ruşinea la care va fi supus. Ajutorul de ştemuitor Cornelius Hickey nu era curva nimănui.

Va aştepta până când Irving îşi va coborî iarăşi garda şi atunci se va ocupa el singur de problemă. Şi nu va conta câtuşi de puţin dacă doctorii îşi vor da seama că a murit de mână de om. Lucrurile merseseră deja prea departe. Irving nu va fi decât un alt cadavru

de care se vor ocupa când va veni dezgheţul.

Trupul domnului Sergeant nu fu găsit – urmele de sânge şi bucăţi din hainele secundului se terminau la jumătatea drumul spre aisberg – însă nu mai pierdură niciun alt om în timpul căutării. Câţiva rămaseră fără degete la picioare din cauza degerăturilor şi toţi erau rebegiţi de frig când se opriră, la mai bine de un ceas după vremea cinei.

Cugetările lui Magnus Manson îl surprinseră din nou pe Hickey pe când se întorceau rupţi de oboseală spre *Terror.* Vântul începuse iarăşi să vâjâie, iar infanteriştii mergeau în spatele coloanei, cu armele pregătite de tragere.

Ajutorul de ştemuitor îşi dădu seama că retardatul de lângă el plângea. Lacrimile îngheţau instantaneu pe obrajii bărboşi ai uriaşului.

— Ce-ai, omule? îl întrebă Hickey.

— Ie aşa dă trist, Cornelius.

— Ce-i trist?

— Săracu’ domnu’ Sergeant.

Hickey îi aruncă o privire pătrunzătoare iubitului său.

— N-am ştiut că te doare de blestemaţii ăia de ofiţeri, Magnus.

— Nu mă doare pă nicăierea, Cornelius. Să-i arză focu’ pă toţi, din partea mea. Da’ don’ Sergeant muri colo, pă gheaţă.

— Aşa, şi?

— Şi fantoma lui n-o să ştie să vie ’napoi pă navă. Şi don’ căpitan Crozier zice că ne dă la toţi o porţie dă rom în plus acu’. Şi d-aia simţesc că-s trist, că fantoma lui n-o să fie şi iea acolo-şa, că lu’ don’ Sergeant tare-i mai plăcea romu’.

24
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’ longitudine vestică 98°23’
31 decembrie 1847

Pe HMS *Terror* Ajunul şi ziua de Crăciun aproape că nu s-au simţit, însă Al Doilea Mare Carnaval Veneţian avea să schimbe curând situaţia.

În cele patru zile dinaintea Crăciunului oamenii au fost obligaţi să rămână înăuntru de o serie de furtuni violente – viscole atât de puternice, încât până şi carturile fuseseră reduse la o singură oră –, iar Ajunul şi ziua cea sfântă au fost perioade de exerciţii fizice în obscuritatea de pe puntea inferioară. Domnul Diggle a pregătit feluri speciale – inventând vreo zece mâncăruri din ultimele bucăţi de pastramă de porc, servite alături de ultimii iepuri înăbuşiţi la cuptor. În plus, la recomandarea timonierilor-şefi, domnul Keenly, domnul Rhodes şi domnul David McDonald, şi sub atenta supraveghere a doctorilor Peddie şi Alexander McDonald, bucătarul a ales câteva feluri dintre conservele bune ale lui Goldner: supa de broască ţestoasă, fazanul umplut cu trufe şi limba de vită în sos picant. Pentru desertul din ambele seri, sclavii domnului Diggle au îndepărtat mucegaiul de pe ultimele bucăţi de brânză, iar căpitanul Crozier a colaborat cu ultimele cinci sticle de coniac din Cămara cu Băuturi, puse deoparte pentru ocazii speciale.

Cu toate acestea, starea de spirit a rămas funestă. Sigur, au existat câteva încercări de înviorare a dispoziţiei: ofiţerii, strânşi în Sala cea Mare, cumplit de friguroasă de la pupă, au început de câteva ori să cânte; la fel şi marinarii adunaţi în sala lor de mese

puţin mai călduroasă dinspre proră, dar cântecele s-au stins după doar câteva strofe. Chiar dacă era Crăciunul, nu s-a făcut mai multă căldură pentru că rezervele de cărbune se împuţinaseră. Nici lumină mai multă nu a fost, deoarece uleiul de lampă trebuia păstrat pentru situaţii de urgenţă. Aşa că puntea inferioară era la fel de veselă ca o mină galeză luminată doar de câteva lumânări bicisnice. Pereţii şi grinzile din tavan erau îmbrăcate în gheaţă, iar păturile şi hainele oamenilor erau în permanenţă umede. Şobolanii se fâţâiau la tot pasul.

Coniacul a reuşit să anime întrucâtva atmosfera, dar nu suficient cât să disperseze întunericul fizic şi cel emoţional. Crozier s-a dus să stea de vorbă cu oamenii, câţiva i-au oferit daruri – o punguţă cu tutun păstrat anume pentru sărbătoarea aceasta, o sculptură mică reprezentând un urs în alergare, cu chipul caricatural denotând spaima (cadou făcut în glumă şi cu oarecare teamă ca nu cumva teribilul căpitan să nu-l pedepsească pe respectivul pentru fetişism), o flanea de corp din lână roşie, cârpită bine, recuperată de la un tovarăş repauzat de curând, şi un joc de şah cioplit cu măiestrie de Robert Hopcraft, caporal din infanteria marină (unul dintre cei mai tăcuţi şi mai modeşti oameni din expediţie, cel care fusese avansat la gradul de caporal după ce căpătase opt coaste rupte, o claviculă fracturată şi un umăr dislocat în timpul atacului creaturii asupra grupului lui Sir John în luna iunie). Crozier le-a mulţumit tuturor, a strâns mâini, a bătut umeri şi s-a întors la sala de mese a ofiţerilor, unde starea de spirit era niţeluş mai veselă graţie neaşteptatei contribuţii a locotenentului Little, care adusese două sticle de whisky pe care le ţinuse ascunse aproape trei ani.

Furtuna s-a oprit în dimineaţa zilei de 26 decembrie.

Se strânseseră mormane de zăpadă înalte de patru metri deasupra unui sfert din punte spre proră şi lângă parapetul de la tribord. După ce au dezgropat nava şi au refăcut cărarea cu steiuri dintre *Terror* şi *Erebus,* oamenii au început să se pregătească pentru ceea ce ei numeau Al Doilea Mare Carnaval Veneţian – de unde Crozier deduse că primul fusese cel la care luase el parte, atunci când nu era decât un biet aspirant în călătoria prost organizată a lui Parry în 1824.

În dimineaţa aceea întunecată ca miezul de noapte a zilei de 26 decembrie, Crozier şi locotenentul Little îi însărcinară pe Hodgson, Hornby şi Irving cu supravegherea lucrărilor de deszăpezire şi porniră printre troiene spre *Erebus.* Crozier fu e şocat să vadă că Fitzjames continua să slăbească – tunica şi pantalonii îi erau cu câteva numere mai mari, în pofida încercărilor evidente ale stewardului său de a le strâmta –, dar şi mai şocat deveni el în timpul discuţiei, când observă că mare parte din timp mai tânărul căpitan nu era atent la ce se vorbeşte. Fitzjames părea cu gândurile duse, cam la fel ca un invitat la o serată care se preface că este atent la conversaţie, dar trage cu urechea la muzica din încăperea de alături.

— Oamenii tăi vopsesc pânze afară pe gheaţă, zise Crozier. I-am văzut cum prepară căldări mari cu vopsea verde, albastră, ba chiar şi neagră. Ca să strice nişte pânze de rezervă care altminteri ar fi în stare perfectă. Eşti de acord cu una ca asta, James?

Fitzjames surâse uşor.

— Chiar crezi că vom mai avea nevoie de pânzele alea, Francis?

— Mă rog la Dumnezeu să avem, scrâşni Crozier.

Zâmbetul senin şi enervant al celuilalt căpitan nu se stinse.

— Ar trebui să vezi cum arată cala noastră, Francis.

Prăpădul de acolo a continuat, ba chiar s-a accelerat după vizita noastră din săptămâna de dinainte de Crăciun. *Erebus* n-o să plutească nici măcar o singură oră pe apă. Cârma e sfărâmată. Şi era cârma de rezervă.

— Putem improviza oricând alta, spuse Crozier simţind că-i vine să-şi încleşteze fălcile şi să-şi strângă pumnii. Avem scânduri suficiente cu care să-ţi căptuşească marangozii cala. Intenţionez să pun oamenii să sape în gheaţa din jurul navelor, pe adâncime de vreo doi metri şi jumătate, ca să putem ajunge să reparăm exteriorul calelor înainte de dezgheţul de la primăvară.

— Dezgheţul de primăvară, repetă Fitzjames surâzând cu condescendenţă.

Crozier hotărî să schimbe subiectul.

— Nu te îngrijorează că oamenii organizează Carnavalul ăsta Veneţian?

Fitzjames sfidă educaţia lui aristocratică ridicând neglijent din umeri.

— De ce m-ar îngrijora? Nu am cum să vorbesc în numele oamenilor tăi, Francis, dar Crăciunul pe *Erebus* a fost un tablou al nefericirii. Oamenii au nevoie de ceva care să le ridice moralul.

Crozier nu prea avu cum să contrazică argumentul acesta.

— Dar chiar să facem un bal mascat pe gheaţă într-o zi de beznă completă? Câţi vor mai fi ucişi de creatura aia care nu aşteaptă decât să facem o singură greşeală?

— Câţi vor mai fi ucişi dacă ne ascundem în burta navelor? întrebă Fitzjames, fără să-şi piardă surâsul şi aerul distrat. Şi Carnavalul Veneţian a dat rezultate în cazul expediţiei din 1824 a lui Hoppner şi Parry.

Crozier clătină din cap.

— L-am organizat la doar două luni după ce ne înţepeniserăm între gheţuri, şopti el. Şi atât Parry, cât şi Hoppner erau nişte fanatici în privinţa disciplinei. Cu toată dragostea lui pentru teatru, Edward Parry obişnuia să ne zică: „bal mascat fără trivialităţi” şi „carnaval fără excese”. Noi n-am ştiut să menţinem disciplina în expediţia noastră, James.

Fitzjames renunţă la atitudinea lui distrată şi se îmbăţoşă:

— Domnule căpitan Crozier, mă acuzi că am permis ca disciplina să nu fie respectată pe nava mea?

— Nu, nu, nu, se grăbi să răspundă Crozier, neştiind încă dacă îl acuza sau nu. Spun doar că acesta este al treilea *an* pe care îl petrecem între gheţuri, nu a treia lună cum a fost cazul cu Parry şi Hoppner. E normal ca oamenii să nu mai dea atâta importanţă disciplinei stricte atunci când se confruntă cu bolile şi cu scăderea moralului.

— Cu atât mai mult, nu crezi că ar trebui să le permitem această distracţie? întrebă Fitzjames cu destulă ţâfnă rămasă în glas.

Obrajii palizi i se făcuseră ca focul la auzul criticilor din spatele vorbelor lui Crozier.

Crozier oftă adânc. Oricum, era prea târziu să oprească blestematul ăsta de bal mascat. Oamenii o luaseră deja razna de bucurie, iar cei de pe *Erebus,* care începuseră deja pregătirile, erau exact acel tip de oameni care să instige la revoltă când va veni vremea. Iar un căpitan, aşa cum Crozier ştia foarte bine, trebuia să aibă grijă ca vremea aceea să nu vină niciodată. Habar nu avea dacă balul mascat va avea – sau nu – vreun efect benefic asupra stării de spirit a oamenilor.

— Bine, spuse el în cele din urmă. Dar oamenii trebuie să priceapă că nu au voie să irosească nicio bucată de cărbune şi niciun strop de ulei de lampă ori

eter pirolignos pentru plitele mici.

— Mi-au promis că vor fi doar torţe, zise Fitzjames.

— Şi n-o să fie porţii suplimentare nici de mâncare, nici de băutură în ziua aia, adăugă Crozier. Chiar astăzi am redus drastic raţiile. Şi n-am de gând să schimb meniul în a cincea zi din cauza unui bal mascat pe care nu l-am aprobat niciunul dintre noi.

Fitzjames dădu din cap:

— Locotenentul Le Vesconte, locotenentul Fairholme şi alţi câţiva care se descurcă cât de cât cu puştile vor ieşi la vânătoare săptămâna asta, sperând că vor prinde ceva pentru seara balului. Dar, fii pe pace, oamenii au înţeles că nu vor avea parte decât de raţiile reduse dacă vânătorii se vor întoarce cu mâinile goale.

— Aşa cum s-a întâmplat mereu în ultimele trei luni, murmură Crozier.

Apoi, pe un ton mai prietenos, spuse:

— În regulă, James. Mă întorc pe nava mea.

Dar se opri în pragul cabinei micuţe a lui Fitzjames.

— Am uitat să te întreb: de ce *vopsesc* pânzele alea cu verde şi negru şi cu toate celelalte culori?

Fitzjames surâse absent:

— Habar nu am, Francis.

Ziua de vineri, 31 decembrie 1847, a început foarte rece, dar liniştită, deşi nu se putea vorbi despre dimineaţă în adevăratul sens al cuvântului. Sub comanda domnului Irving, cartul de dimineaţă înregistră o temperatură de -58,33 grade Celsius. Vântul nu bătea deloc. În timpul nopţii norii invadaseră cerul, iar acum îl acopereau dintr-un orizont în celălalt. Era foarte întuneric.

Majoritatea oamenilor şi-ar fi dorit să pornească spre locul de desfăşurare a Carnavalului imediat după micul dejun – o masă de post aproape negru alcătuită dintr-

un singur pesmet marinăresc cu un strop de gem şi o lingură mică cu terci de orz scoţian, cu o bucată mare de zahăr – însă trebuiau executate toate treburile zilnice, iar Crozier fusese de acord să le permită să ia parte la petrecere numai după masa de seară şi după ce îşi îndeplineau toate sarcinile. Totuşi, le-a dat voie celor fără obligaţii specifice – bricuitul punţii inferioare, carturi, dezgheţarea tachelajului, curăţarea zăpezii de pe covertă, repararea vasului, repararea steiurilor, studiu – să plece ca să-şi ajute camarazii de pe *Erebus* cu ultimele pregătiri pentru balul mascat. Astfel, imediat după micul dejun, vreo doisprezece oameni plecară prin beznă, însoţiţi de doi infanterişti înarmaţi cu muschete.

Pe la amiază, după distribuirea porţiilor foarte diluate de grog, surescitarea celor rămaşi devenise aproape palpabilă. Crozier învoi alţi şase oameni care îşi terminaseră lucrul şi îl trimise pe locotenentul Hodgson cu ei.

După-amiază, Crozier observă de la pupă strălucirea torţelor chiar lângă aisbergul cel mare dintre cele două nave. Tot nu începuse vântul. Tot nu apăruseră stelele.

Pe la vremea cinei, cei care mai rămăseseră pe *Terror* deveniseră agitaţi ca nişte copii în Ajunul Crăciunului. Îşi terminară masa în timp record, deoarece ziua aceasta fusese decretată zi „fără făină”, meniul a constat doar dintr-o bucăţică de Bietul John, nişte legume din conservele lui Goldner şi două degete de bere slabă, iar Crozier n-a avut inimă să-i mai ţină la bord până când terminau de mâncat şi ofiţerii. De fapt, gradaţii erau la fel de nerăbdători ca marinarii să ajungă cât mai repede la carnaval. Până şi James Thompson, inginerul, care rareori manifesta vreun interes pentru altceva în afară de instalaţiile din cală şi care slăbise atât de mult în ultima vreme, că semăna

acum cu un schelet ambulant, urcase deja pe puntea inferioară, îmbrăcat ca pentru afară, gata de plecare.

Aşa că, pe la 7:00 p.m., Crozier îşi puse pe el toate rândurile de haine groase din cufăr, făcu o ultimă inspecţie a oamenilor de cart – secundul Hornby rămase la comandă, urmând a fi înlocuit înainte de miezul nopţii de tânărul Irving, care se va întoarce atunci de la petrecere împreună cu trei marinari, pentru ca şi Hornby să meargă la bal cu oamenii lui – şi apoi coborî pe rampa din gheaţă şi porni în pas vioi spre *Erebus* prin gerul de -62°C. Cei treizeci şi doi de oameni mergeau în formaţie dezordonată, iar Crozier se pomeni alături de locotenentul Irving, navigatorul Blanky şi câţiva subofiţeri.

Blanky se mişca mai încet, sprijinindu-se într-o cârjă cu perniţă moale la reazemul de la subsuoară. Încă nu învăţase să meargă cum trebuie pe înlocuitorul din lemn şi piele al călcâiului smuls de creatură în noaptea aceea de pomină, dar părea foarte binedispus.

— O seară bună vă urez, domnule căpitan, i se adresă el lui Crozier. Nu vreau să vă încetinesc, domnule. Fiţi pe pace, colegii mei vor avea grijă să ajung la petrecere întreg şi nevătămat. Uitaţi-i chiar aici, Grasu' Wilson şi Kenley şi Billy Gibson.

— Dar mie mi se pare că mergi destul de repede, domnule Blanky, îi zise Crozier.

Observă că nicio adiere nu mişcă flăcările torţelor înfipte în fiecare al cincilea stei artificial, construit din blocuri de gheaţă. Poteca era bătătorită bine, iar drumul era uşor. Aisbergul uriaş, aflat la vreo opt sute de metri mai în faţă, părea luminat din interior de torţele care ardeau în partea dinspre *Erebus,* semănând cu un neobişnuit turn de asediu care strălucea puternic în noapte. Crozier îşi aduse aminte de vremurile când, copil fiind, obişnuia să meargă la

bâlciurile regionale din Irlanda. Aerul de acum, deşi cu mult mai rece decât nopţile verilor irlandeze, fremăta de aceeaşi emoţie. Aruncă o privire în urmă ca să se asigure că soldatul Hammond, soldatul Daly şi sergentul Tozer veneau în urma lor cu armele pe umăr şi fără mănuşile exterioare.

— Bizar cât de mult i-a entuziasmat Carnavalul ăsta pe oameni, nu vi se pare, domnule căpitan? remarcă domnul Blanky.

Crozier scoase un mârâit iritat. În după-amiaza aceea îşi terminase ultima porţie de whisky. Privea cu groază nemăsurată la zilele şi nopţile ce vor urma.

În ciuda şontâcăitului în cârjă, Blanky şi tovarăşii lui mergeau prea repede, iar Crozier îi lăsă s-o ia înainte. Îl atinse pe braţ pe Irving, iar tânărul rămase în urmă din rândul lui alături de locotenentul Little, doctorii Peddie şi McDonald, marangozul Honey şi alţi membri ai echipajului de pe *Terror.*

— John, începu căpitanul după ce fu sigur că nu-i mai poate auzi nimeni – nici ofiţerii din faţă, dar nici infanteriştii care asigurau ariergarda convoiului. Mai ştii ceva de Lady Silence?

— Nu, domnule căpitan. Eu însumi am verificat magazia din cală acum o oră, dar deja ieşise pe uşa ei din dos.

După ce, în luna decembrie, aflase de la Irving despre excursiile insolite ale musafirei lor, primul impuls al căpitanului fusese să-i distrugă tunelul, să sigileze şi să consolideze prora navei şi să alunge vrăjitoarea aia eschimosă pe gheţuri o dată pentru totdeauna.

Însă nu o făcuse. În schimb, îi ordonase locotenentului Irving să desemneze trei oameni care să o păzească pe Lady Silence ori de câte ori era posibil, iar tânărului îi ceruse să o urmărească din nou pe

gheaţă, dacă i se va oferi ocazia. Până în seara aceasta, femeia nu mai folosise uşiţa improvizată din spatele magaziei, deşi Irving petrecuse multe ceasuri aşteptând-o în labirintul de gheţuri de dincolo de prora vasului. De parcă Silence l-ar fi văzut pe Irving în timpul incredibilei întâlniri cu creatura, de parcă ar fi *vrut* ca el s-o vadă şi să o audă. Iar asta fusese îndeajuns. Acum părea că subzistă doar din raţiile infime de pe navă şi că foloseşte magazia doar pentru somn.

Motivul pentru care Crozier nu o alungase pe loc era unul simplu: la bord începuse procesul lent şi chinuitor al morţii prin înfometare. Nu mai aveau suficiente provizii ca să treacă cu bine nici măcar de primăvară, darămite să reziste încă un an. Iar dacă Lady Silence cunoştea o metodă prin care să *facă rost* de hrană proaspătă în miezul iernii – probabil că prindea foci întinzându-le curse, poate chiar morse –, metoda aceasta a supravieţuirii trebuia să fie învăţată de oamenii lui. Printre cei o sută şi ceva de supravieţuitori de pe cele două nave nu exista niciun vânător serios ori pescar la copcă.

Crozier nu crezuse decât pe jumătate ce-i relatase un stânjenit şi excesiv de autocritic locotenent Irving despre ceva care semăna cu creatura dintre gheţuri şi care făcuse un fel de muzică cu femeia şi care îi adusese apoi hălci de carne în chip de ofrandă. Căpitanul pur şi simplu nu era în stare să creadă că Silence reuşise să dreseze un urs uriaş – dacă acea creatură era cu adevărat un urs – să-i aducă peşte, foci sau morse, la fel cum un prepelicar din Anglia ar aduce în bot fazani pentru stăpânul lui. Cât despre muzica aia… ei, asta chiar că era absurd.

Dar femeia alesese exact ziua aceasta ca să dispară din nou.

— În cazul ăsta, spuse Crozier simţind cum îl usturå plămânii de la aerul rece, deşi îl inspira prin fularul gros din lână, când ai să te întorci pentru cartul de la miezul nopţii, mai caut-o încă o dată în magazia din calā şi dacă tot nu s-a întors… ce mama dracului e aia?

Tocmai ce trecuseră printre ultimul şir de creste şi ieşiseră pe gheaţa netedă la mai puţin de patru sute de metri de *Erebus.* Ce-i fu dat să vadă acolo îl făcu pe Crozier să simtă cum îi cade falca sub fularul strâns şi gulerele ridicate până la nivelul nasului.

Căpitanul presupusese că Al Doilea Mare Carnaval Veneţian va avea loc chiar lângă navă, aşa cum se întâmplase în cazul balului mascat al lui Hoppner şi Parry, din 1824, care se desfăşurase pe fâşia scurtă de gheaţă dintre *Hecla* şi *Fury.* Dar cum *Erebus* avea prora mult ridicată, înfăţişarea ei fiind mult prea sumbră şi întunecată pe piedestalul din gheaţă murdară, oamenii organizaseră petrecerea la patru sute de metri depărtare, chiar în faţa aisbergului uriaş.

— Dumnezeule mare! exclamă şi locotenentul Irving.

Poate că *Erebus* era urâtă şi tristă ca o navă dezafectată, dar pe suprafaţa circulară de gheaţă fuseseră ridicate alte tachelaje – veritabil orăşel de pânze colorate şi străluciri de torţe, uluindu-l peste măsură pe Crozier.

Gabierii avuseseră ceva de lucru. Unii se urcaseră până în vârful aisbergului – douăzeci de metri – şi montaseră scripeţi cu care să ridice şi să asambleze atâtea otgoane şi pânze şi buşteni cât le-ar fi trebuit să echipeze un cuirasat cu trei catarge.

Un păienjeniş din sute de funii acoperite cu chiciură coborau dinspre aisberg spre *Erebus,* susţinând pereţii din pânză vopsită, unii înalţi de zece metri, poate chiar mai mult, care erau fixaţi în partea de jos cu ţăruşi bătuţi în suprafaţa de gheaţă şi în seracuri şi erau

întinşi cu vergi fixate pe verticală şi cu greutăţi care mergeau în diagonală spre gheţarul cel uriaş.

Crozier se apropie, tot nevenindu-i să creadă ce avea în faţa ochilor. În scurtă vreme, dacă va mai continua să clipească, gheaţa din gene îi va lipi pleoapele. Dar nu se putea opri.

Era ca şi cum o serie de corturi gigantice şi foarte colorate fuseseră ridicate pe gheaţă. Numai că aceste corturi nu aveau acoperişuri. Pereţii lor înalţi şi drepţi, luminaţi şi pe dinăuntru, şi pe dinafară de zeci de torţe, mergeau într-o linie şerpuită de pe suprafaţa întinsă de gheaţă spre pădurea de seracuri. Apartamentele acelea colorate fuseseră ridicate peste noapte pe marea de gheaţă. Fiecare cameră era situată într-un anume unghi faţă de cea imediat următoare.

Prima dintre acestea se deschidea spre est. Pereţii ei din pânză fuseseră vopsiţi într-un albastru bogat, strălucitor – azurul cerului nevăzut de atât de multe luni –, iar Crozier simţi cum i se pune un nod în gât. Flăcările din torţele şi căldările din afara lor făceau albastrul acela să pulseze.

Crozier trecu pe lângă domnul Blanky şi tovarăşii lui care se opriseră cu gurile căscate de uimire.

— Iisuse, murmură navigatorul.

Căpitanul intră în spaţiul delimitat de pereţii albaştri şi strălucitori.

Se trezi înconjurat de o droaie de personaje ţopăind şi dansând în veşminte ciudate şi viu colorate – telali, târând în urmă-le fâşii din cârpe, ca nişte cozi de cometă; coşari înalţi în fracuri de culoarea morţii şi cu jobenuri murdare de funingine, executând mişcări vioaie din dansuri populare scoţiene; păsări exotice, cu ciocuri lungi şi aurii, păşind maiestuos pe picioare înalte; şeici din Arabia, cu turbane roşii şi papuci

persani cu vârf ascuţit, alunecând pe gheţurile întunecate; piraţi cu măşti albastre, alergând după un unicorn săltăreţ; generali din armata lui Napoleon, cu măşti albe de cor antic, alăturându-se alaiului. O persoană îmbrăcată din cap şi până în picioare în ceva pufos şi verde – un duh al pădurii? – se apropie în fugă de Crozier şi îi ciripi în falset:

— Lada cu costume este la stânga dumneavoastră, domnule căpitan. Vă rugăm să vă alegeţi după pofta inimii.

Şi dispăru în freamătul mulţimii de oameni în costume care mai de care mai bizare.

Crozier îşi continuă drumul în labirintul acela cu încăperi colorate.

La dreapta sălii albastre, în unghi ascuţit cu aceasta, era o cameră lungă şi purpurie. Crozier observă uimit că nu era goală. Cei care se ocupaseră de organizarea acestui Carnaval aduseseră covoare, tapiserii, mese şi butoaie pe care le vopsiseră în exact aceleaşi nuanţe ca pereţii din pânză.

De la încăperea purpurie spre stânga, într-un unghi atât de bizar, încât Francis Crozier ar fi trebuit să-şi ghicească poziţia după stele – dacă ar fi fost stele pe cerul nopţii – începea o sală lungă şi verde, unde se îmbulzeau alţi petrecăreţi: păsări exotice, o prinţesă cu cap prelung de cal şi unii care păreau a fi nişte insecte gigantice.

Căpitanul nu-şi amintea să fi văzut vreunul dintre costumele acestea în cuferele lui Parry de pe *Fury* şi *Hecla,* dar Fitzjames era sigur că Franklin adusese exact zdrenţele acelea vechi.

Cea de-a patra sală era mobilată şi luminată în portocaliu. Pe gheaţă fusese aşternută o altă pânză, vopsită şi pictată ca o tapiserie, în mijlocul căreia, pe o masă acoperită cu o ţesătură tot portocalie, era un

castron uriaş cu punci. Vreo treizeci de indivizi, costumaţi care mai de care mai excentric, se strânseseră în jurul lui, vârându-şi colţii ori ciocurile în băutura aromată.

Uluit peste măsură, Crozier îşi dădu seama că muzica puternică venea dintr-al cincilea segment al labirintului. După un alt cot la dreapta, ajunse într-o încăpere albă. De-a lungul pereţilor din pânză fuseseră înşirate cufere şi scaune luate din popota ofiţerilor. Iar un personaj fantastic învârtea manivela de mult uitatei flaşnete, aduse aici din Sala cea Mare de pe *Terror.* Din discurile metalice se revărsau melodii de varieteu, care păreau mult mai sonore aici, pe gheaţă.

Petrecăreţii ieşeau din cea de-a şasea sală, iar Crozier ocoli flaşneta, făcu la stânga şi intră într-o cameră violet.

Ochii de marinar ai căpitanului admirară tachelajul susţinut de vergile aşezate în diagonală, unindu-se deasupra cu împletiturile venite din celelalte săli, precum şi otgoanele care mergeau din verga centrală până în vârful aisbergului. Era limpede că meseriaşii de pe *Erebus* şi *Terror* care concepuseră şi executaseră acest labirint cu şapte încăperi îşi defulaseră frustrările acumulate în ei în lungile luni de când erau prizonieri ai gheţurilor. Dar prea puţini marinari costumaţi zăboveau în camera aceasta, în care lumina părea ciudat de apăsătoare. Singurele obiecte de aici erau câteva cufere clădite într-un morman în centru şi învelite cu bucăţi de pânză vopsită în violet. Păsările, piraţii şi telalii intrau cu paharele în mână, priveau în jur şi se retrăgeau degrabă.

Nicio rază de lumină nu venea din ultima încăpere, cea de după sala violet.

Crozier coti spre dreapta şi se trezi într-o cameră

cufundată aproape complet în beznă.

Dar, nu, nu era chiar aşa. Şi în exteriorul pereţilor vopsiţi în negru ardeau torţe, însă efectul lor aici era unul de ceaţă difuză plutind în atmosfera de abanos. Căpitanul se văzu nevoit să se oprească, pentru a permite ochilor săi să se adapteze, iar apoi făcu şocat câţiva paşi înapoi.

Gheaţa de jos dispăruse. Parcă umbla direct pe apele negre ale mării arctice.

În câteva secunde Crozier pricepu şmecheria. Marinarii luaseră funingine din cazan şi din lăzile cu cărbuni şi o împrăştiaseră peste gheaţa mării – metodă veche de topire a gheţurilor la sfârşitul primăverii ori în timpul verilor recalcitrante, doar că, după zilele lipsite de soare şi după temperaturi de până la -73 de grade, nici vorbă de aşa ceva. În schimb, din cauza funinginii şi a prafului de cărbune, nu se mai vedea podeaua de gheaţă a acestui ultim şi teribil compartiment.

Crozier reuşi să vadă că în încăperea neagră nu era decât o unică piesă de mobilier, dar îşi încleştă fălcile de furie când îşi dădu seama care este aceasta.

Pendula înaltă, din lemn de abanos, moştenită de Sir John Franklin de la bunicul lui, era aşezată cu spatele la aisbergul care constituia peretele acestei camere întunecate de la capătul labirintului. Văzduhul răsuna de ticăitul grav al ceasului.

Iar deasupra lui, ieşind din peretele de gheaţă de parcă ar fi vrut să-şi recapete libertatea, se vedea capul cu blană albă şi colţi de fildeş al unui monstru.

Nu, se contrazise din nou Crozier, nu al unui monstru. Oamenii montaseră pe aisberg capul unui urs alb. Botul fiarei era căscat larg. În ochii ei negri se reflecta puţina lumină care reuşea să pătrundă prin pereţii negri. Blana şi colţii ei erau cele mai strălucitoare lucruri din încăperea de abanos. Limba ei

era de un roşu respingător. Sub capul acesta, pendula bătea ca o inimă.

Sufocându-se de o furie pe care nu o putea explica, Crozier ieşi cu paşi apăsaţi din încăperea neagră şi se opri în sala cea albă strigând după un ofiţer – oricare.

Un satir cu chip de mucava şi un con priapic înălţându-se din brâul roşu se apropie în goană pe copite din metal fixate pe cizmele grele.

— Da, domnule căpitan?

— Scoate-ţi nenorocita asta de mască!

— Am înţeles, să trăiţi, domnule căpitan, spuse satirul, ridicându-şi masca pe frunte şi dând la iveală chipul lui Thomas R. Farr, comandantul gabiei mari de pe *Terror.*

Chinezoaica cu sâni uriaşi de lângă el îşi scoase şi ea masca, descoperind obrajii bucălaţi ai lui John Diggle, bucătarul. Şobolanul uriaş de lângă Diggle se dovedi a fi locotenentul James Walter Fairholme de pe *Erebus.*

— Ce dracu' înseamnă asta? mugi Crozier.

Creaturi care mai de care mai fantastice se lipiră de pereţii albi la auzul furiei din vocea căpitanului.

— Care anume, domnule căpitan? îl întrebă locotenentul Fairholme.

— *Asta!* urlă şi mai tare Crozier ridicând mâinile spre pereţii albi, spre împletitura de otgoane, spre torţe… spre tot.

— Nu înseamnă nimic, domnule căpitan, îi răspunse domnul Farr. E un… Carnaval… atâta tot.

Până în clipa aceea Crozier fusese convins că Farr era un om de încredere, un om cu judecată şi un foarte bun comandant de gabie.

— Spune-mi, domnule Farr, ai dat o mână de ajutor aici?

— Da, domnule căpitan.

— Şi dumneata, domnule locotenent Fairholme, ai

fost informat de intenţia oamenilor de a… de a expune… capul ăla de animal… într-o manieră atât de bizară?

— Da, domnule căpitan, răspunse Fairholme.

Pe chipul brăzdat de intemperii al locotenentului nu se citi niciun semn de spaimă în faţa mâniei comandantului său.

— Cu mâna mea l-am împuşcat. Aseară. De fapt am împuşcat doi. O ursoaică şi puiul ei destul de mare. O să-i frigem mai spre miezul nopţii – să ne ospătăm cum se cuvine, domnule căpitan.

Crozier se uită ţintă la cei din faţa lui. Inima îi bubuia, creierii îi vâjâiau de furia aceea care – amestecată cu whisky-ul băut în timpul zilei şi cu certitudinea că fusese ultima sticlă – îl împinsese de multe ori la gesturi violente pe uscat.

Trebuia să fie cu băgare de seamă.

— Domnule Diggle, se adresă el chinezoaicei cu bust generos, ştii prea bine că ni s-a făcut rău de la ficatul de urs polar.

Guşile lui Diggle se hâţânară cu aceeaşi naturaleţe ca şi ţâţele lui false din perne.

— O, sigur că da, domnu’ căpitanu’. Ficaţii de urşi albi au ceva rău în ei ce nu poate fi înlăturat prin frigere. Da’ nu facem nici ficat, nici bojoci în seara asta, domnu’ căpitanu’, fiţi pe pace. Numai carne proaspătă – sute de kile de fripturi perfecte, numai din carne proaspătă, domnule.

Locotenentul Fairholme interveni în discuţie.

— Oamenii zic că-i un semn bun că am reuşit să dăm peste urşii ăştia şi am putut să-i omorâm, domnule căpitan. Abia aşteaptă festinul de la miezul nopţii.

— Pentru ce n-am fost înştiinţat de prinderea urşilor? vru să ştie Crozier.

Ofiţerul, comandantul de gabie şi bucătarul se priviră nedumeriţi. Păsările şi animalele şi zânele din preajmă se priviră nedumerite.

— Azi-noapte am împuşcat ursoaica şi puiul, domnule căpitan, răspunse în cele din urmă Fairholme. Cred că astăzi, din cauza pregătirilor de Carnaval, nu a existat niciun schimb de mesaje între navele noastre. Îmi cer scuze pentru că nu v-am informat, domnule căpitan.

Crozier ştia că Fitzjames era cel care dovedise neglijenţă în privinţa aceasta. Şi mai ştia că oamenii din jurul lui îşi dădeau şi ei seama de asta.

— Foarte bine, zise el. Continuaţi.

Dar, când oamenii îşi puneau măştile la loc, le mai spuse:

— Şi Dumnezeu să vă aibă în paza Lui dacă se întâmplă ceva cu ceasul lui Sir John.

— Da, să trăiţi, rostiră toate măştile din jur.

Aruncând o ultimă privire, aproape înfricoşată, prin camera violet spre îngrozitoarea sală neagră – parcă nimic din cei cincizeci şi unu de ani de frecvente accese melancolice ale lui Francis Crozier nu-l apăsase atât de mult ca atmosfera din acel compartiment de abanos – trecu din camera albă în cea portocalie, apoi în cea verde, în cea purpurie, în cea albastră şi de acolo ieşi pe gheaţa întunecată.

Şi doar atunci când se aflǎ în afara labirintului din pânze vopsite, Crozier simţi că poate respira în voie.

Măştile se ţinură la distanţă de fiorosul lor căpitan când acesta se îndreptă spre *Erebus* şi spre silueta întunecată, înfăşurată într-o manta voluminoasă, care îl aştepta în capătul rampei din gheaţă.

Căpitanul Fitzjames era singur lângă parapetul navei. Îşi fuma pipa.

— Bună seara, domnule căpitan Crozier.

— Bună seara, domnule căpitan Fitzjames. Spune-mi, te rog, ai fost cumva în… în…

Crozier nu-şi mai găsi cuvintele şi dădu din mâini către orăşelul zgomotos şi colorat din pânză şi torţele înfipte în gheţarii de lângă el.

— O, da, am fost, răspunse Fitzjames. Mi se pare că oamenii noştri au dat dovadă de o inventivitate ieşită din comun.

Crozier rămase fără replică.

— Însă întrebarea este, continuă Fitzjames, dacă eforturile lor sunt puse în slujba acestei expediţii… sau a Diavolului.

Crozier încercă să desluşească privirea tânărului ofiţer sub cozorocul caschetei. Nu-şi putea da seama dacă Fitzjames glumea sau nu.

— Le-am atras atenţia, mârâi Crozier, să nu irosească nicio picătură de ulei sau bucăţică de cărbune pe Carnavalul ăsta blestemat. Şi uite ce focuri au făcut!

— M-au asigurat, zise Fitzjames, că folosesc doar uleiul şi cărbunele economisit în ultimele săptămâni când nu am încălzit deloc nava.

— Şi a cui a fost ideea cu… labirintul ăla? vru să ştie Crozier. Cu încăperile colorate? Cu camera aia neagră?

Fitzjames suflă fumul, scoase pipa din gură şi chicoti înfundat.

— Toate ideile astea aparţin tânărului Richard Aylmore.

— Aylmore? repetă Crozier care îşi amintea numele, dar nu şi chipul omului. Stewardul de la popota ofiţerilor inferiori?

— Chiar el.

Crozier îşi aduse aminte de un omuleţ mititel, tăcut, cu ochi visători şi cufundaţi în orbite, cu pedanterie şi afectare în voce şi cu o mustăcioară neagră.

— De unde mama mă-sii i-a venit aşa ceva?

— Aylmore a trăit câţiva ani în Statele Unite. Abia în 1844 s-a întors acasă, în Anglia, şi s-a angajat în Serviciul pentru Descoperiri Geografice, îi explică Fitzjames. Susţine că, prin 1842, pe vremea când locuia în Boston, împreună cu vărul lui, ar fi citit acolo o poveste abracadabrantă în care era descris un bal mascat exact la fel ca acesta al nostru – tot cu camere colorate. Într-o publicaţie obscură care se numeşte *Graham's Magazine,* dacă îmi aduc bine aminte. Aylmore nu mai ştie exact despre ce anume era vorba în povestea cu pricina, dar ţine minte că era un bal mascat găzduit de un anume Prinţ Prospero[42]… Şi mai zice că este sigur că tot asta era ordinea încăperilor din poveste, încheindu-se cu sala aceea oribilă de culoarea abanosului. Oamenilor le-a plăcut nespus de mult ideea lui.

Crozier clătină din cap.

— Francis, continuă Fitzjames, vreme de doi ani şi o lună, sub comanda lui Sir John, *Erebus* a fost o navă unde alcoolul a fost interzis cu desăvârşire. Şi totuşi, eu am reuşit să strecor la bord trei sticle de whisky bun pe care mi le-a dăruit tatăl meu. Mi-a mai rămas una. Aş fi onorat dacă ai accepta să o bem împreună în seara aceasta. Mai durează vreo trei ceasuri până vor începe să frigă carnea de urs. Încă de ieri am permis domnului Wall, bucătarul nostru, şi domnului Diggle, de pe nava ta, să instaleze pe gheaţă două din plitele de pe baleniere pe care să încălzească legumele din conserve şi să monteze un grătar mare pe care să frigă fripturile de urs în ceea ce ei numesc Camera Albă. Va fi prima noastră masă cu carne proaspătă după trei

---

[42] Referire la povestirea *Masca Morţii Roşii* de Edgar Allan Poe, publicată pentru prima oară în 1842, în revista *Graham's Magazine* (n. tr.).

luni. Până atunci însă, vrei să-mi fii oaspete în fosta cabină a lui Sir John?

Crozier dădu iarăşi din cap şi îl urmă pe Fitzjames la bord.

25
CROZIER

Latitudine nordică 70°05', longitudine vestică 98°23'
31 decembrie 1847 – 1 ianuarie 1848

Crozier şi Fitzjames coborâră de pe *Erebus* cu puţină vreme înainte de miezul nopţii. În Cabina cea Mare fusese un frig cumplit, dar gerul nopţii le atacă cu vrăjmăşie trupurile şi simţurile. În ultimele două ceasuri începuse şi vântul, iar flăcările torţelor, precum şi cele din căldările urcate pe trepiede din lemn – Fitzjames sugerase, şi după prima oră de whisky Crozier fusese de acord, să mai trimită nişte saci cu cărbuni ca să alimenteze flăcările pentru ca petrecăreţii de afară să nu îngheţe – se unduiau şi trosneau în cele minus şaptezeci şi trei de grade ale nopţii dintre anii îngheţaţi.

N-au vorbit prea mult cei doi căpitani, căci fiecare era adâncit în propria-i melancolie. În plus, au fost întrerupţi de vreo zece ori. Locotenentul Irving a venit să raporteze că ducea schimbul de cart înapoi pe *Erebus;* locotenentul Hodgson a venit să raporteze că schimbul lui ajunsese la Carnaval; alţi ofiţeri, în costume care mai de care mai ridicole, au venit să raporteze că petrecerea se desfăşura fără incidente; diferiţi ofiţeri de pe *Erebus* au venit să raporteze că ieşeau din cart ori că intrau în cart; domnul Gregory, inginerul, a venit să raporteze că ar putea folosi câţiva saci cu cărbuni pentru întreţinerea flăcărilor din căldări de vreme ce tot nu mai aveau suficient combustibil pentru motoarele cu abur; domnul Murray, bătrânul velar – costumat ca un cioclu, cu un craniu sub jobenul

lui înalt, craniu nu tocmai diferit de chipul său uscat – le-a cerut scuze de deranj şi a cerut permisiune să folosească din trincii de rezervă pentru a confecţiona un paravan împotriva vântului.

Cei doi căpitani au luat la cunoştinţă şi au transmis ordine şi admonestări, dar fără să iasă cu totul din visarea lor provocată de whisky.

La un moment dat, între ora unsprezece şi miezul nopţii, cei doi căpitani s-au încotoşmănat iar cu hainele de exterior, au urcat pe punte şi au ieşit pe gheaţă. Asta s-a întâmplat imediat după ce Thomas Jopson şi Edmund Hoar, stewardul lui Crozier şi cel al lui Fitzjames, au coborât în Cabina cea Mare împreună cu locotenenţii Le Vesconte şi Little – toţi patru în costume bizare care crăpau la cusături peste hainele lor groase – ca să îi anunţe pe domnii căpitani că friptura de urs fusese pusă pe grătar, că cele mai bune porţii fuseseră puse deoparte pentru domniile lor şi sunt domnii căpitani buni să coboare acum la ospăţ?

Crozier îşi dădu seama că este foarte beat. Era obişnuit să nu arate asta, iar oamenii se obişnuiseră să-l vadă stăpân pe situaţie, chiar dacă mirosea a whisky; însă nu dormise de mai multe nopţi, iar astăzi, când a ieşit în gerul aprig şi a făcut drumul lung spre locul unde se aflau labirintul din pânze colorate, aisbergul luminos şi oamenii în costume ciudate, căpitanul *simţise* cum whisky-ul îi dogoreşte în stomac şi în minte.

Grătarul cel mare fusese instalat în sala albă. Cei doi căpitani traversară celelalte încăperi fără să vorbească, fie între ei, fie cu vreuna din zecile de arătări costumate care se vânzoleau pe acolo. Intrară în camera albastră, apoi trecură prin camera purpurie şi prin cea verde, apoi prin cea portocalie şi ajunseră în sala albă.

Lui Crozier îi era clar că şi majoritatea oamenilor erau beţi. Dar cum? Îşi păstraseră porţiile zilnice de grog? Ascunseseră berea slabă ce li se servea la cină? Ştia că nu spărseseră Cămara cu Băuturi de pe Terror, deoarece îl trimisese pe locotenentul Little să verifice lacătul şi de dimineaţă, şi la amiază. Iar pe *Erebus* nu se găsise niciodată niciun strop de băutură mulţumită lui Sir John Franklin.

Dar oamenii făcuseră cumva rost de alcool. Cei patruzeci şi mai bine de ani petrecuţi pe mare îl învăţaseră pe Crozier că ingeniozitatea marinarului britanic nu cunoştea limite – mai ales atunci când era vorba de alcool.

Domnul Diggle şi domnul Wall frigeau hălci uriaşe de carne de urs. Farfuriile aburinde erau împărţite oamenilor aşezaţi la coadă de locotenentul Le Vesconte – teribil de vesel, etalându-şi în zâmbet dintele nou din aur – şi de alţi ofiţeri şi stewarzi de pe ambele nave. Aroma fripturilor era incredibilă, iar Crozier se trezi că salivează în ciuda promisiunilor solemne că nu se va bucura de acest festin.

Oamenii de la coadă făcură loc celor doi căpitani. Negustori ambulanţi, popi papistaşi, curteni francezi, spiriduşi de basm, bufoni şi cerşetori pestriţi, un cadavru învelit în linţoliu şi doi legionari romani cu cape roşii şi platoşe aurii se dădură la o parte şi îi salutară.

Însuşi domnul Diggle, ale cărui ţâţe de chinezoaică planturoasă i se legănau acum în jurul taliei, tăie o felie zdravănă de friptură pentru Crozier şi alta pentru căpitanul Fitzjames. Le Vesconte le oferi şervete din pânză albă şi tacâmuri luate din popota ofiţerilor. Locotenentul Fairholme le turnă bere.

— Domnilor căpitani, le explică ei, şmecheria e să beţi ca o păsărică, vârând buzele direct în lichid, dacă

nu vreţi să vă îngheţe pe marginea paharului.

Domnul Farr, comandantul gabiei mari, la care se răţoise mai devreme Crozier, trase pentru domnii căpitani două scaune albe în capul mesei albe. Domnul Blanky, împreună cu omologul său de pe *Erebus*, domnul Reid, Edward Little şi încă vreo zece ofiţeri se aşezaseră deja la masă. Doctorii se îngrămădiseră la capătul celălalt.

Crozier îşi scoase mănuşile exterioare, îşi flexă degetele îngheţate îmbrăcate acum doar cu un strat de lână şi încercă friptura cu multă băgare de seamă, atent să nu-şi atingă buzele cu furculiţa. Dumicatul de carne îi fripse limba. Şi încercă să-şi stăpânească hohotele homerice de râs – iată-l aici, în noaptea Anului Nou, la minus şaptezeci şi mai bine de grade, văzându-şi cristalele de gheaţă din propria respiraţie, cu faţa cuibărită în multe rânduri de fulare şi căciuli, şi tocmai ce s-a fript la limbă.

Dar era cea mai bună friptură pe care o mâncase el vreodată. Iar asta îl surprinse. Cu multe luni în urmă, ultima dată când pusese gura pe carne proaspătă de urs, friptura i se păruse acră şi urât mirositoare. Oamenii lui se îmbolnăviseră din cauza ficatului de urs şi, foarte posibil, a altor organe pe care, în mod normal, le apreciau nespus. Atunci se hotărâse că se va mai găti carnea de urs polar numai dacă supravieţuirea lor ar fi depins de asta.

Şi acum festinul acesta… festinul acesta grandios. De jur împrejurul lor în camera albă, precum şi în camera portocalie şi în cea violet, strânşi în jurul cuferelor, meselor, butoaielor acoperite cu pânză colorată, oamenii înfulecau fericiţi fripturile. Larma şi sporovăiala lor se ridica deasupra vuietului flăcărilor de sub grătar şi a pânzelor bătute de vântul care se înteţise. Câţiva dintre cei din camera albă foloseau

furculiţe şi cuţite – dar marea majoritate a marinarilor mâncau cu mâinile înmănuşate. O sută şi ceva de fiare ale sălbăticiei care se desfătau cu prada lor.

Cu cât Crozier mânca mai mult, cu atât devenea parcă mai hămesit. Fitzjames, Reid, Blanky, Farr, Little, Hodgson şi ceilalţi – chiar şi Jopson, stewardul lui, aşezat la o altă masă împreună cu restul stewarzilor – păreau a hăpăi cu aceeaşi poftă. Unul din ajutoarele domnului Diggle, costumat ca un copilaş de chinezoi, începu să le împartă legume dintr-o tigaie încălzită pe o plită de fier luată de pe una din baleniere. Însă, oricât de fierbinţi ar fi fost legumele acelea din conservă, păreau fade în comparaţie cu friptura de urs. Numai calitatea lui de comandant al expediţiei îl împiedică pe Crozier să-şi croiască drum cu pumnii printre ceilalţi care aşteptau la rând şi să ceară o altă porţie. Până şi expresia de pe chipul lui Fitzjames era oricum, numai buimacă nu; tânărul căpitan părea că va începe să plângă de atâta fericire.

La a doua strofă, oamenii porniră în alai prin şase din cele şapte încăperi colorate, Şi, pe neaşteptate, tocmai când îşi terminaseră fripturile şi îşi beau berea înainte să îngheţe în pahare, un rege persan aflat lângă intrarea în camera violet începu să învârtă manivela maşinăriei de făcut muzică.

Iar aplauzele – tunete înăbuşite ale mănuşilor groase – izbucniră la auzul primelor zăngăneli metalice. Cei înzestraţi cu ureche muzicală se plânseseră în repetate rânduri de calitatea sunetelor scoase de flaşneta lor – foarte asemănătoare cu cele ale unei asemenea maşinării care cântă în ploaie la colţul străzii –, dar linia aceasta melodică era inconfundabilă. Ca la un semn, zecile de oameni săriră în picioare şi începură să cânte. Aburii respiraţiei dansau în lumina torţelor. Până şi Crozier zâmbi ca un idiot când auzi prea bine

cunoscutele cuvinte ale primei strofe[43] răsunând puternic în noaptea îngheţată.

Când la porunca cerurilor Britania
Se ridică din azurul valurilor
Acesta fu pământul ei,
Iar îngerii păzitori cântară-i cântecul;

Crozier şi Fitzjames se ridicară şi ei şi se alăturară corului de răcnete care cântau refrenul.

Biruie, Britania!
Biruie talazurile, Britania;
În veci britonii nu vor fi robi!

conduşi de vocea limpede de tenor a tânărului Hodgson.

Neamurile mai puţin binecuvântate
Vor cădea pradă tiranilor;
Iar tu, măreaţă şi liberă, tu vei fi
Spaima şi invidia tuturor.

Vag conştient de zarva izbucnită două camere mai departe, Crozier îşi dădu capul pe spate şi, înfierbântat de whisky şi friptura de urs, urlă laolaltă cu oamenii săi:

Biruie, Britania!
Britania, biruie talazurile;
În veci, în veci *britonii nu vor fi robi!*

---

43 *Rule, Britannia* – cântec patriotic, compus în 1740 de Thomas Arne, pe versurile lui James Thomson – asociat mai ales cu Marina Regală (n. tr.).

Oamenii cântau în primele încăperi ale labirintului colorat, dar acum de acolo se auzeau şi hohote nebune de râs. Zarva se amplifică. Maşinăria cânta tare. Dar oamenii cântau şi mai tare. Când văzu procesiunea care pătrunse în sala albă, lui Crozier îi îngheţară pe buze versurile celei de-a treia strofe.

Şi mai măreaţă te înalţi, şi mai teribilă,
Cu fiecare lovitură dinafară;
Căci tunetul ce despică cerul întăreşte
Rădăcinile stejarului tău.

În fruntea alaiului era cineva în costum de amiral. Însă epoleţii erau atât de laţi încât atârnau vreo douăzeci de centimetri de pe umerii individului. Era şi foarte gras. Nasturii aurii de la uniforma demodată stăteau descheiaţi. Şi nu avea cap. De fapt, avea unul din mucava pe care şi-l ducea sub braţul stâng. Sub dreptul ţinea pălăria de amiral cu pană mucegăită.

Crozier se opri din cântat. Ceilalţi cântară mai departe.

Biruie, Britania!
Biruie talazurile, Britania!
În veci, în veci, în veci *britanii nu vor fi robi!*

În spatele amiralului fără cap – întruchipându-l, evident, pe răposatul Sir John Franklin, deşi nu Sir John fusese decapitat în ziua aceea la foişorul de pe gheţuri – venea, cu paşi mari şi legănaţi, un monstru înalt cam de trei sau patru metri.

Avea trupul şi blana, şi labele, şi ghearele, şi capul triunghiular, şi ochii negri ai unui urs alb, dar mergea ridicat pe picioarele dindărăt şi era de două ori mai înalt decât un urs obişnuit. Mişcările îi erau ţepene,

foarte nesigure. Ochii mici şi răi se holbau la fiecare om întâlnit în drum. Labele din faţă – atârnând ca două funii de clopote – erau mai mari decât un cap de om.

— Ăla de jos e uriaşul vostru, Manson, îi strigă râzând lui Crozier secundul de pe *Erebus,* Charles Frederick Des Voeux. Şi îl ţine pe umeri pe ajutorul ăla mic de ştemuitor – Hickey? Toată noaptea au cusut la costumul ăsta.

Tiranii trufaşi nu te-or supune;
Încearcă ei cât vor să te doboare
Flacăra ta va arde şi mai tare
Spre jalea lor şi gloria ta.

Zeci de oameni din camera albastră, verde şi portocalie veneau în urma ursului, trecând prin cea albă şi intrând în încăperea violet. Crozier înlemnise lângă masa de banchet. În cele din urmă, se scutură din şoc şi se întoarse spre Fitzjames.

— Îţi jur că n-am ştiut de povestea asta, Francis, i-o luă înainte tânărul căpitan cu buzele albite din cauza tulburării profunde.

Acum petrecăreţii se scurgeau din sala albă, urmând şi ei, prin obscuritatea relativă din încăperea violet, alaiul condus de ursul acela biped, extrem de înalt, cu mers legănat şi nesigur. Urlete de beţivi răsunau de jur împrejurul lui Crozier.

BIRUIE, BRITANIA!
BIRUIE TALAZURILE, BRITANIA!
ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI *BRITONII*
NU VOR FI ROBI!

Crozier porni după ei spre încăperea violet, cu Fitzjames pe urmele lui. Niciodată în toţi anii lui de

comandă căpitanul de pe HMS *Terror* nu se mai simţise astfel; ştia că trebuie să pună capăt acestei bătăi de joc – niciun regulament din lume nu putea tolera o asemenea satiră în care moartea fostului comandant al expediţiei să fie luată în râs. Dar era conştient că ajunseseră într-un punct în care, dacă-i va opri din cântat, dacă le va ordona lui Manson şi Hickey să-şi dea jos costumul acela neruşinat, dacă le va ordona *tuturor* să-şi dea jos costumele acelea ridicole şi să se întoarcă la bordul navelor lor ar fi avut tot atâtea şanse de reuşită câte are o furnică sub talpa unui elefant.

ALE TALE-S CÂMPURILE CU ROADE,
ALE TALE ORAŞELE ÎNFLORITOARE;
ALE TALE-S PĂMÂNTURILE CUCERITE
ŞI TOATE ŢĂRMURILE ALE TALE-S!

Amiralul fără cap, ursul şi alaiul de o sută de oameni costumaţi nu se opriră în încăperea violet. Când Crozier ajunse acolo îi văzu pe Manson, Hickey şi gloata de cântăreţi oprindu-se în pragul sălii de abanos. Vântul se înteţise acum, suflând cu putere în flăcările torţelor, în pereţii din pânză ai labirintului.

Crozier abia se putu stăpâni să nu le strige „Nu!”. Ridiculizarea figurii lui Sir John şi personificarea monstrului-urs reprezentau nişte blasfemii, sigur că da, dar cu atât mai inimaginabil de abjecte ar fi fost ele în atmosfera apăsătoare din încăperea neagră în care se aflau pendula şi capul de urs. Bine că spectacolul acesta penibil avea să se sfârşească în curând, indiferent care ar fi fost deznodământul gândit de organizatorii lui. Şi atunci se va încheia şi acest nechibzuit Carnaval Veneţian. Nu va interveni şi va lăsa cântecul să se stingă de la sine, pantomima penibilă să se încheie în uralele bete ale camarazilor;

apoi le va ordona să-şi scoată costumele acelea imposibile şi să se ducă la culcare. Iar câţiva vor da jos parâmele şi pânzele – imediat, chiar în noaptea aceasta – indiferent dacă asta ar fi însemnat să se aleagă cu degerături serioase sau nu. Mai târziu se va ocupa personal de Hickey, Manson şi Aylmore, neuitându-i pe ofiţerii care îngăduiseră o asemenea mascaradă neruşinată.

În ovaţiile tuturor, ursul şi amiralul fără cap intrară în încăperea de abanos.

Pendula neagră a lui Sir John începu să bată miezul nopţii.

Personajele în costume bizare din spatele convoiului începură să se împingă, nerăbdătoare să ajungă mai repede în sala de abanos unde era toată distracţia. În acelaşi timp însă, telalii, şobolanii, unicornii, gunoierii, piraţii cu un singur picior, prinţii arabi şi prinţesele egiptene, gladiatorii, zânele, elfii, precum şi toate celelalte creaturi din faţă opuneau rezistenţă, împingându-se înapoi, nemaifiind atât de convinse că îşi doresc să treacă pragul şi să se afle în bezna aceea cu pardoseală din funingine şi pereţi din pânze negre.

Crozier îşi făcu drum cu coatele prin hula produsă de gloata aceea nărăvaşă cu atitudini contrare, hotărât să scurteze măcar ultimul act al acestei farse.

Nici nu intră bine, alăturându-se celor douăzeci, treizeci de oameni care se opriseră în prag – trebuia mai întâi să-şi lase vederea să se adapteze la întunericul de acolo, simţind, totodată, că se prăbuşeşte într-un abis negru – când simţi cum îl izbeşte în faţă un suflu puternic de aer rece. Era ca şi cum cineva deschisese o uşă în aisbergul înălţat deasupra lor. Chiar dacă petrecăreţii dinăuntru continuau să cânte, veselia cea mare venea de la gloata nerăbdătoare aflată încă în încăperea violet.

BIRUIE, BRITANIA!
BIRUIE TALAZURILE, BRITANIA!
ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI
BRITONII NU VOR FI ROBI!

La început, Crozier abia reuşi să distingă capul cel alb, fără de trup, ce părea a ieşi din gheaţă deasupra ceasului din abanos – se auzi a şasea bătaie asurzitoare în spaţiul întunecat – şi mai văzu cum monstrul-urs se clătina amarnic, evident din cauză că Manson şi Hickey nu-şi puteau ţine echilibrul pe gheaţa acoperită cu funingine, şi văzu cum pânza neagră a pereţilor flutura sălbatic în rafalele de vânt.

Şi apoi desluşi o *a doua* siluetă uriaşă şi albă. Ridicată tot pe picioarele din spate. Cufundată în întuneric mai departe de locul unde lucea stins costumul alb al lui Manson şi Hickey. Dar mult mai mare. Şi mai înaltă.

Când oamenii amuţiră, iar pendula bătu a opta oară, se auzi un urlet înfiorător:

IAR MUZELE, RECÂŞTIGÂNDU-ŞI LIBERTATEA,
PE FERICITUL ŢĂRM AL TĂU VOR REVENI;
PREASLĂVITĂ INSULĂ! BINECUVÂNTATĂ EŞTI TU
CU FRUMUSEŢE NEPERECHE ŞI INIMI VITEZE!

Şi brusc oamenii din încăperea de abanos, dorind să iasă cât mai repede de acolo, începură să se împingă în cei care se buluceau să intre.

— Ce Dumnezeu! exclamă doctorul McDonald.

În lumina violet din prag, Crozier îi recunoscu pe cei patru medici, toţi îmbrăcaţi în costume de arlechini, dar cu măştile coborâte de pe chipuri.

Cineva din camera de abanos scoase un strigăt de

groază. Se auzi un al doilea urlet, cum Francis Rawdon Moira Crozier nu mai auzise niciodată în viaţa lui. Ceva mult mai potrivit într-o junglă deasă din Era Hyboriană[44] decât în Arctica secolului al nouăsprezecelea. Sunetul acela, atât de grav, atât de reverberat, atât de feroce îl făcu pe căpitanul de pe HMS *Terror* să simtă că îşi va da drumul în pantaloni chiar acolo, în faţa oamenilor lui.

Cea mai mare dintre cele două arătări albe se repezi înainte.

Oamenii costumaţi zbierară, încercară să părăsească încăperea împingându-se în valul uriaş al celor care voiau să intre, apoi începură să fugă bezmetici într-o parte şi într-alta, încurcându-se în pereţii din pânză neagră, aproape invizibili în întuneric.

Crozier nu se mişcă din loc. Regreta amarnic că nu îşi luase pistolul. *Simţi* cum arătarea trece pe lângă el. O simţi cu *mintea…* o simţi în *cap.* Şi nările i se umplură brusc cu miros rău de sânge stătut, apoi cu duhoare de hoit.

Prinţii şi elfii şi piraţii îşi aruncau disperaţi costumele, agăţându-se prin beznă de pereţii din pânză, bâjbâind după cuţite pe sub rândurile de haine groase.

Crozier auzi un plesnet umed când acele labe cât nişte lespezi şi acele gheare cât nişte săbii loviră trupul cuiva. Se auzi un scrâşnet sinistru atunci când colţi mai lungi decât baionetele se înfipseră în ţeastă sau os. În celelalte încăperi oamenii mai cântau încă.

BIRUIE, BRITANIA!
BIRUIE TALAZURILE, BRITANIA!
ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI

[44] Era Hyboriană perioadă fictivă din mitologia artificială a romanelor lui Robert E. Howard (n. tr.).

BRITONII NU VOR FI ROBI!

Pendula de abanos îşi încheie bătăile. Era miezul nopţii. Era anul 1848.

Înfricoşaţi, oamenii tăiară la nimereală pereţii negri care-i ţineau prizonieri în încăperea aceea infernală, iar fâşiile de pânză, luate de vânt, ajunseră imediat în focul din torţe şi din căldări. Ţâşniră flăcări înalte, aprinzând păienjenişul de otgoane.

Arătarea cea albă intră în camera violet. Cei de acolo zbierau şi înjurau, sfâşiind la rândul lor pereţii ca să poată ieşi mai repede. Crozier se îmbrânci şi el în haosul general. Acum ardeau puternic ambii pereţi ai sălii de abanos. Alte urlete disperate. Un arlechin trecu în goană pe lângă el, aruncând flăcări din costum, din „peruca galeză” şi din păr, aidoma unor serpentine galbene de carnaval.

Când Crozier reuşi să iasă din gloata cu mişcări ca ale talazurilor din cântec, se aprinsese şi compartimentul violet, iar creatura dintre gheţuri intrase deja în camera albă. Căpitanul auzi urletele zecilor de oameni care încercau să fugă din faţa arătării albe. Luase foc acum şi admirabila împletitură de frânghii care ancorau de aisberg pânzele şi vergile. Flăcările înalte mâzgăleau rune pe tabla neagră a cerului.

Luaseră foc şi vergile fixate de-a lungul pereţilor negri, de-a lungul pereţilor violet, iar acum şi cele de-a lungul pereţilor albi. Anii lungi de depozitare în locuri uscate scoseseră toată umiditatea din lemn, iar acum alimentau flăcările ca nişte bucăţi uriaşe de iască.

Crozier renunţă la speranţa că ar mai putea ţine în frâu situaţia şi o luă la fugă împreună cu ceilalţi. Trebuia să iasă din labirintul în flăcări.

Camera albă era toată un rug păgân. Flăcările

ţâşneau cu violenţă din pereţi, din pânzele aşternute pe gheaţă, din mesele şi lăzile şi scaunele drapate cu pânză albă, ba chiar şi din grătarul domnului Diggle. În panica generală cineva dărâmase maşinăria de făcut muzică, iar dansul flăcărilor se reflecta în toate laturile şi curbele meşteşugit lucrate în lemn şi bronz.

Crozier îl văzu pe căpitanul Fitzjames încremenit în mijlocul camerei albe. Îl apucă de mânecă.

— Haide, James! Trebuie să *fugim* de aici!

Comandantul de pe HMS *Erebus* întoarse încet capul şi îşi privi superiorul de parcă nu l-ar fi recunoscut. Din nou i se ivise pe chip zâmbetul acela absent şi enervant.

Crozier îl pălmui.

— *Mişcă-te!*

Fără să ţină cont de starea catatonică a lui Fitzjames, începu să-l tragă cu putere după el printre flăcările din camera albă, prin cea de-a patra – mai portocalie acum din cauza flăcărilor decât a vopselei – intrând apoi în iadul din sala verde. Labirintul părea să nu se mai termine. Foşti petrecăreţi, costumaţi încă, zăceau ici şi colo pe gheaţă – unii gemând şi lovindu-se ca să stingă flăcările ce-i cuprinseseră, un om ars, în pielea goală – şi camarazi de-ai lor se opreau, îi ajutau să se ridice şi încercau să-i scoată de acolo. Marea de gheaţă era acoperită cu bucăţi calcinate de costume şi haine groase de iarnă. Multe dintre acestea ardeau ori erau pe punctul de a se aprinde.

— *Mişcă-te!* repetă Crozier, trăgându-l după el pe mai tânărul căpitan care dădea semne că începea să se trezească.

Se împiedică de un marinar care leşinase – Crozier îl recunoscu de îndată: tânărul George Chambers, de pe *Erebus,* în vârstă de douăzeci şi unu de ani, unul dintre elevii din expediţie şi unul dintre toboşarii care

dăduseră onorul în timpul ceremoniilor funerare pe care le organizaseră pe gheţuri. Căpitanul îi dădu drumul lui Fitzjames cât să îl poată ridica pe Chambers pe umăr, iar apoi îl înşfăcă din nou de mânecă şi o luă la goană chiar în clipa când explodară flăcările din ambele părţi.

Auzi un *şuierat* monstruos din spate.

Convins că, în toată nebunia aceea, creatura trecuse prin gheaţa impenetrabilă şi-l ajunsese din urmă, Crozier se întoarse să o înfrunte doar cu un singur pumn înmănuşat.

Aisbergul cel înalt trosnea şi fumega acum din cauza căldurii. Bucăţi imense se desprindeau din el şi cădeau cu şuierat de şerpi veninoşi în cazanul de flăcări ce, până nu de mult, fusese un labirint viu colorat. Căpitanul încremeni în faţa acelei privelişti – nenumăratele faţete ale gheţarului în care se reflectau flăcările îl duse cu gândul la turnul unui castel de basm luminat feeric. În momentul acela îşi dădu seama că niciodată nu va mai vedea o asemenea minunăţie.

— Francis, sâsâi căpitanul James Fitzjames. Trebuie să plecăm de aici.

Pereţii camerei verzi se chirceau şi ei, transformându-se în cenuşă. Degetele – sau tentaculele – focului se întindeau cu voracitate spre cele două încăperi rămase.

Protejându-şi faţa cu mâna liberă, Crozier se repezi printre flăcări, mânându-i înaintea lui pe petrecăreţii rămaşi în urmă.

Iar aceştia se împleticiră printre flăcările din camera purpurie şi intrară în flăcările din camera albastră. Urletele vântului pornit din nord-vest se alăturaseră zbieretelor şi răcnetelor şi şuierăturilor, iar flăcările uriaşe formaseră o barieră de foc la intrarea în labirint.

Acolo se opriseră vreo doisprezece oameni, unii încă

purtând resturile gătelilor de Carnaval.

— *MIŞCAŢI-VĂ!* mugi Crozier cu voce de uragan.

Până şi un gabier, aflat în vârful catargului principal, la şaizeci de metri de punte, i-ar fi putut auzi foarte clar ordinul, chiar şi pe o mare cu vânt de opt noduri şi cu valuri de peste zece metri înălţime. Şi s-ar fi executat. Se executară şi petrecăreţii aceştia, ţopăind, săltând, zbierând şi fugind printre flăcări, cu Crozier în urma lor, care-l ţinea pe Chambers pe umărul drept şi cu mâna stângă îl trăgea pe Fitzjames după el.

Odată ajuns afară, cu hainele fumegându-i ca un grătar încins, Crozier nu se opri din fugă, prinzând din urmă şi depăşind zecile de oameni care se împrăştiau înspăimântaţi în toate direcţiile. Căpitanul nu observă din primul moment creatura aflată în mijlocul mulţimii înnebunite de panică. Confuzia era absolută, chiar dacă flăcările aruncau lumini şi umbre pe o rază de o sută cincizeci de metri de jur împrejur. În plus, era mult prea ocupat să-şi cheme ofiţerii şi să caute o lespede de gheaţă pe care să aşeze trupul lui George Chambers, care nu se trezise încă din leşin.

Deodată se auziră focuri de muschetă: *poc-poc-poc.*

Imposibil, incredibil, stupefiant: patru infanterişti trăgeau din genunchi în grupurile de oameni care alergau ca să-şi scape viaţa. Când şi când, câte o siluetă – tot în costumul acela jalnic şi ridicol de Carnaval – se prăbuşea pe gheaţă.

Dându-i drumul lui Fitzjames, Crozier se repezi la ei şi intră în raza de tragere dând din mâini ca un descreierat. Pe lângă urechi îi vâjâiră plumbi de muschetă.

— ÎNCETAŢI FOCUL! FI-ŢI-AR OCHII AI DRACULUI, SERGENT TOZER, TE DEGRADEZ, SOLDAT, TE FAC ŞI TE ŞI SPÂNZUR DACĂ NU *ÎNCETEZI IMEDIAT FOCUL ĂSTA AFURISIT!*

Încă două detunături şi focul se opri.

Infanteriştii săriră în poziţie de drepţi, iar sergentul Tozer zbieră ceva despre creatura care, văzuse el bine, se afla printre oameni. Toţi o văzuseră. O luminaseră flăcările din spate. Ţinea un camarad de-al lor în fălci.

Crozier nu-l luă în seamă. Urlând şi încercând să grupeze marinarii în jurul lui, expediindu-i pe *Erebus* pe cei grav răniţi sau arşi, căpitanul îşi căută din ochi ofiţerii – sau ofiţerii lui Fitzjames – sau pe oricine i-ar putea transmite ordinele grupurilor de oameni înspăimântaţi care tot fugeau printre seracuri şi peste creste, spre cumplita beznă a Arcticii.

Dacă nu reuşea să-i aducă înapoi, oamenii aceia de bună seamă că vor muri îngheţaţi în pustietăţile albe. Sau vor muri devoraţi de creatură. Crozier hotărî că nimeni nu avea să parcurgă cei aproape doi kilometri înapoi la *Terror* până când nu se va fi încălzit cât de cât pe puntea inferioară a HMS *Erebus.*

Dar înainte de toate trebuia să-i calmeze cumva, să-i organizeze cumva ca să-i poată scoate pe răniţi şi pe morţi din ruinele funestului Carnaval.

La început nu-i găsi decât pe secundul Couch şi pe sublocotenentul Hodgson, ambii de pe *Erebus,* dar apoi se apropie de el şi locotenentul Little, greu de recunoscut prin perdeaua de fum şi aburi – gheaţa de suprafaţă începuse să se topească în jurul flăcărilor, trimiţând valuri de ceaţă groasă peste marea albă şi prin pădurea de seracuri. Little îl salută mai stângaci din cauză că avea braţul drept ars şi raportă că este prezent la datorie.

Având-ul alături pe Little, lui Crozier i se păru mai uşor să recapete controlul asupra oamenilor şi să-i ducă pe toţi pe *Erebus* unde se va face apelul. Ordonă infanteriştilor să-şi reîncarce armele şi să se aşeze în linie defensivă între grupul tot mai numeros de oameni

zguduiţi de lângă rampa ce ducea spre navă şi infernul acela clocotitor.

— Dumnezeule mare, exclamă doctorul Harry D.S. Goodsir, care tocmai ce coborâse de pe *Erebus.* Ce *cald* e aici de la flăcări.

— Da, este, fu de acord Crozier simţind broboane de sudoare pe frunte şi obraji, ba chiar şi pe restul trupului.

Focul ridicase temperatura vreo şaptezeci de grade, până aproape de zero. Şi se întrebă dacă nu cumva se va topi gheaţa, iar ei cu toţii se vor îneca. Lui Goodsir îi ordonă pe un ton răstit:

— Du-te la locotenentul Hodgson şi spune-i să înceapă să numere morţii şi răniţii şi să-ţi raporteze. Găseşte-i pe ceilalţi doctori şi organizaţi infirmeria în fosta cabină a lui Sir John – aşa cum aţi fost învăţaţi s-o faceţi în caz de bătălie navală. Nu vreau să ne rămână morţii aici pe gheaţă – mai ales când creatura aia încă ne pândeşte de undeva din apropiere. Aşa că pune câţiva marinari să-i ducă în forpic. Peste patruzeci de minute vii şi îmi raportezi numărul pierderilor.

— Am înţeles, să trăiţi, domnule căpitan, spuse Goodsir.

Doctorul se precipită spre locotenentul Hodgson şi spre rampa de gheaţă de la HMS *Erebus.*

Pânzele şi împletiturile de otgoane şi costumele, şi mesele, şi lăzile şi celelalte obiecte de mobilier din infernul care fusese un labirint cu şapte compartimente colorate au continuat să ardă pe tot parcursul acelei nopţi şi apoi în bezna dimineţii ce i-a urmat.

26
GOODSIR

Latitudine nordică 70°05’ longitudine vestică 98°23’
4 ianuarie 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Marţi, 4 ianuarie 1848

Numai eu am mai rămas în viaţă.

Din toţi Medicii Expediţiei numai eu am mai rămas. Toată lumea e de acord că am avut parte de un Noroc ieşit din comun pentru că doar Cinci Camarazi ne-au fost Răpiţi de Oroarea şi de Pârjolul din timpul Marelui Carnaval Veneţian, dar Cruda Realitate că Trei din aceşti Cinci Morţi au fost Colegii mei Medici este cel puţin Extraordinară.

Cei doi Doctori-Şefi, Doctorii Peddie şi Stanley, au murit din cauza Arsurilor. Omologul meu de pe HMS Terror, *doctorul McDonald, a supravieţuit flăcărilor şi Furiei Fiarei Turbate, doar ca să cadă victimă unui Glonţ de Muschetă tras de unul dintre Infanterişti.*

Celelalte două Victime au fost tot Ofiţeri. Prim-locotenentului James Walter Fairholme de pe Erebus *i-a fost strivit pieptul în Camera de Abanos, probabil de către creatura care şi-a făcut Apariţia acolo. Şi, cu toate că Trupul Lt. Fairholme a fost găsit Ars în ruinele acelui Detestabil Labirint din Pânză, examenul post-mortem pe care eu i l-am făcut a dovedit că a avut parte de o Moarte Instantanee atunci când Cutia Toracică i-a pulverizat Inima.*

Ultima victimă a Incendiului şi a Prăpădului din Noaptea Anului Nou a fost secundul de pe Terror,

Frederick John Hornby, Eviscerat în îngrădirea aceea din Pânză căreia oamenii îi ziceau Camera Albă. Trista ironie e că domnul Hornby fusese de Cart pe nava lui cea mai mare o parte a serii şi apoi fusese schimbat de Locotenentul Irving cu mai puţin de o oră înainte de izbucnirea Violenţelor.

Căpitanul Crozier şi Căpitanul Fitzjames au rămas astfel fără trei dintre cei Patru Medici ai Expediţiei, precum şi fără Recomandările şi Serviciile celor doi ofiţeri.

În timpul Coşmarului aceluia au fost răniţi alţi optsprezece oameni – şase foarte grav. Mă bucur să pot spune că toţi ce şase vor supravieţui – Domnul Blanky, Navigatorul de pe Terror; *Domnul Wilson, Ajutor de Marangoz de pe aceeaşi navă (pe care camarazii îl numesc cu afecţiune „Grasul Wilson"); Marinarul John Morfin, alături de care am călătorit spre Ţinutul King William în urmă cu câteva luni; Domnul William Fowler, stewardul administratorului de pe* Erebus, *Marinarul Thomas Work, tot de pe* Erebus; *şi Domnul John Lane, nostromul de pe* Terror. *(Altă ironie este că Domnul Blanky, rănit de Aceeaşi Creatură doar cu o Lună în urmă, nu a fost ars în Incendiul de la Carnaval, ci a fost rănit din nou tot la piciorul drept – sfârtecat ori muşcat de Creatura Gheţurilor, crede el, deşi spune că îşi croia drum prin Pânzele şi Tachelajele în flăcări atunci când a fost atacat. De data aceasta m-am văzut obligat să-i amputez piciorul chiar de sub genunchi. Domnul Blanky este uimitor de Binedispus pentru un om care a avut atât de mult de suferit într-un Timp atât de Scurt.*

Ieri, Luni, toţi cei care am Supravieţuit am asistat la aplicarea Pedepselor Corporale. Pentru mine a fost prima dată când a trebuit să urmăresc aşa ceva

şi mă rog la Bunul Dumnezeu să fi fost şi ultima.

Căpitanul Crozier – vizibil mistuit de o Furie Mai Presus de Cuvinte de la Incendiul din noaptea de Vineri – i-a strâns pe puntea inferioară a HMS Erebus *pe toţi Supravieţuitorii de pe ambele nave ieri la ora 10:00 a.m. Infanteriştii Marinei Regale, înarmaţi cu muschete, s-au aliniat într-o parte. Au răpăit tobele.*

Domnul Richard Aylmore, stewardul de la popota ofiţerilor inferiori de pe Erebus *şi Domnul Cornelius Hickey, ajutorul de ştemuitor de pe* Terror, *împreună cu un Marinar de rând absolut Impresionant ca proporţii, pe nume Magnus Manson, au fost aduşi, cu capetele dezgolite şi îmbrăcaţi doar în pantaloni şi flanelele de corp, în faţa Plitei Mari a navei, unde fusese pus pe verticală Grătarul de la un Chepeng. De acest Grătar au fost ei legaţi, unul câte unul, începând cu Domnul Aylmore.*

Dar înainte de asta, au stat în faţa lui – Aylmore şi Manson cu capetele plecate, Hickey cu el ridicat şi sfidător, ascultând cum Căpitanul Crozier citeşte acuzaţiile.

Aylmore a fost condamnat la cincizeci de lovituri de bici pentru Insubordonare şi Punerea în Pericol a navei. Pedeapsa ar fi fost mult mai puţin Severă dacă stewardul ar fi venit doar cu ideea corturilor colorate, Idee pe care recunoaşte că a împrumutat-o dintr-o Revistă Americană de Povestiri Fantastice. Dar, pe lângă faptul că a fost Principalul Organizator al Marelui Carnaval Veneţian, Aylmore făcuse Greşeala de a se fi costumat în Amiralul Cel Fără Cap – Extremă Necuviinţă, ţinând seama de circumstanţele morţii lui Sir John, care ar fi putut avea ca rezultat spânzurarea lui Aylmore. Cu toţii auziserăm zvonuri despre Mărturia lui Aylmore care povestise celor doi căpitani cum Urlase, iar apoi

Leşinase în Camera de Abanos atunci când Realizase că Monstrul dintre Gheţuri era acolo, în Beznă, printre petrecăreţii mascaţi.

Manson şi Hickey au fost şi ei condamnaţi la cincizeci de lovituri de bici fiecare pentru că au Confecţionat şi au Purtat Costumul din Piei de Urşi Morţi – încălcând prin aceasta toate ordinele anterioare date de Căpitanul Crozier cu privire la astfel de Fetişuri Păgâne.

Cu toţii ştiam că alţi cincizeci de oameni, poate chiar mai mulţi, ajutaseră la Organizare, la Vopsirea Pânzelor şi la Regizarea Marelui Carnaval, iar Crozier i-ar fi pedepsit cu Dragă Inimă pe toţi. Putem spune că această Treime Jalnică, formată din Aylmore, Manson şi Hickey, primea Pedeapsa cuvenită tuturor pentru lipsa lor de judecată.

Când tobele s-au oprit, iar cei Trei stăteau cu faţa la Echipajele de pe cele două Nave, Căpitanul Crozier a început să vorbească. Sper să-mi amintesc vorbele sale întocmai:

— Aceşti oameni vor fi Biciuiţi pentru că s-au făcut Vinovaţi de încălcarea Regulamentului de Bord şi pentru că au dat dovadă de un Comportament Imprudent, la care am luat cu toţii parte. Inclusiv eu.

Toţi cei Prezenţi aici trebuie să ştie şi să ţină minte că Responsabilitatea Supremă pentru nebunia care a revendicat Vieţile celor Cinci Camarazi ai Noştri şi Piciorul Altuia şi care va lăsa Cicatrice adânci altor zeci îmi aparţine Mie şi numai Mie. Căpitanul este singur răspunzător pentru tot ce se petrece pe Nava lui. Conducătorul unei Expediţii este de două ori mai răspunzător. Am dovedit o Neglijenţă Criminală nedând Atenţie şi neintervenind în niciun fel în punerea în aplicare a acestor planuri Nesăbuite şi voi recunoaşte acest fapt atunci când,

în mod Inevitabil, voi fi judecat de Curtea Marţială… spun „în mod Inevitabil” pentru cazul în care vom *supravieţui şi* vom scăpa dintre gheţurile care ne ţin Prizonieri. Aceste lovituri de bici – ba chiar mai multe – ar trebui să le primesc eu *şi* chiar le voi *primi* atunci când superiorii mei îmi vor stabili Pedeapsa.

Atunci m-am uitat cu coada ochiului la Căpitanul Fitzjames. Cu siguranţă că orice Culpă asumată de Căpitanul Crozier trebuia împărtăşită de comandantul de pe Erebus, *deoarece el, iar nu Crozier, supraveghease aranjamentele pentru Carnaval. Chipul lui Fitzjames era palid şi impasibil. Privirea îi rătăcea fără ţintă. Părea cu gândurile duse aiurea.*

— Iar până va veni ziua în care voi da socoteală pentru Lipsa mea de Responsabilitate, *a încheiat Crozier,* vom trece la Pedepsirea Acestor Oameni, judecaţi conform legilor de către Ofiţerii de pe HMS *Erebus* şi HMS *Terror* şi Găsiţi Vinovaţi de încălcarea Regulamentului de Bord, precum şi de Crima de a fi Pus în Pericol vieţile Camarazilor lor. Subofiţer Johnson…

Thomas Johnson, solidul şi Competentul nostrom de pe HMS Terror, *vechi Camarad al Căpitanului Crozier – alături de care servise cinci ani în gheţurile de la antipozi, tot la bordul navei* Terror – *a ieşit din rând şi a cerut ca Aylmore să fie legat de Grătar.*

Apoi nostromul Johnson a deschis o casetă îmbrăcată în piele şi cu încuietoare ornate din bronz. În mod absolut absurd, căptuşeala dinăuntru era din Catifea Roşie. Iar pe această Căptuşeală din Catifea Roşie şedea mânerul din piele înnegrită de prea multa folosinţă şi cozile împăturite ale acestui Gârbaci pe care marinarii îl numeau „Pisică”.

În vreme ce doi Marinari îl legau strâns pe

Aylmore, Nostromul Johnson a luat Pisica şi a încercat-o cu o Mişcare bruscă din încheietura lui cea groasă. Nu era o Mişcare menită a face Impresie, ci o adevărată pregătire pentru Pedeapsa înfiorătoare ce avea să urmeze. Cele nouă şfichiuri din piele – „cozile pisicii”, despre care auzisem atât de multe Glume Marinăreşti – au scos plesnete extrem de sonore şi terifiante. La capătul fiecărei cozi erau nişte Noduri mici.

O parte din mine nu voia să creadă că tot ce văd este aievea. Pur şi simplu Johnson nu ar fi avut loc să mânuiască biciul în spaţiul acela strâmt al Punţii Inferioare, înţesat de oameni care trăsneau a transpiraţie. Din copilărie cunosc expresia „nu-i Loc nici cât să Învârţi Pisica”, dar niciodată până acum nu am înţeles ce înseamnă.

— Puneţi în aplicare pedeapsa pentru Domnul Aylmore, *a ordonat Căpitanul Crozier.*

Tobele au răpăit de câteva ori şi s-au oprit brusc.

Johnson s-a aşezat în lateral faţă de Victima lui, s-a înfipt bine în picioare, ca un Boxer în Ring, a dat Pisica peste umăr şi apoi a lovit cu o Mişcare Violentă, Iute dar Lină. Cozile înnodate au trecut la mai puţin de jumătate de metru de Marinarii aliniaţi în Primul Rând.

Sunt convins că nu voi Uita vreodată sunetul de Gârbaci care loveşte Carne de Om.

Aylmore a zbierat – unii au comentat după aceea că Urletul lui a fost mai Inuman decât cele scoase de Creatură în Camera de Abanos.

Pe spinarea slabă şi palidă a bietului om au apărut Instantaneu Dâre Stacojii, iar obrajii celor aflaţi în apropierea panoului de lemn - printre care mă număram şi eu - au fost împroşcaţi cu stropi de Sânge.

— UNA, *a numărat Charles Frederick Des Voeux, care preluase îndatoririle de Prim Secund de pe* Erebus *după moartea din Decembrie a lui Robert Orme Sergeant.*

Secunzii aveau Obligaţia de a supraveghea asupra aplicării Corecte a pedepsei.

Când Johnson se pregătea să-i administreze a doua lovitură, Aylmore urlă iarăşi, probabil anticipându-le pe următoarele Patruzeci şi Nouă. Mărturisesc că mă cam luase ameţeala… Trupurile acelea Nespălate înghesuite în Mine, Mirosul de Sânge, senzaţia de Sufocare în Spaţiul strâmt şi întunecos şi Rău Mirositor de pe Puntea Inferioară – toate acestea au contribuit la Sfârşeala pe care o simţeam. Cu siguranţă că acesta era Iadul. Iar eu ajunsesem în el.

Stewardul ofiţerilor inferiori a leşinat după a Noua Lovitură de Gârbaci. Căpitanul Crozier mi-a făcut semn să verific dacă cel flagelat mai respiră încă. Respira. În mod normal, după cum mi s-a explicat ulterior, un al Doilea Secund ar fi trebuit să arunce o Găleată cu Apă peste el ca să îl Trezească pentru a Simţi din Plin următoarele Lovituri. Dar în dimineaţa aceea pe Puntea Inferioară a HMS Erebus *nu se găsea strop de Apă Lichidă. Doar îngheţată. Păreau să fi îngheţat până şi picăturile de Sânge de pe spinarea lui Aylmore.*

Aylmore îşi pierduse cunoştinţa, dar Pedeapsa i s-a aplicat în continuare.

După cele Cincizeci de Lovituri, l-au dezlegat şi l-au dus pe braţe în fosta cabină a lui Sir John de la pupă, care fusese transformată în Infirmerie imediat după Carnaval. Opt oameni zăceau acolo pe paturile lor de campanie, printre ei numărându-se şi David Leys, în aceeaşi stare de apatie în care intrase încă

de când cu atacul Creaturii asupra Domnului Blanky la începutul lunii Decembrie.

Am dat să mă duc după Aylmore, ca să mă îngrijesc de Sănătatea lui, dar Căpitanul Crozier m-a oprit şi mi-a făcut semn să reintru în Formaţie. Evident, protocolul cerea ca toţi membrii echipajului să asiste la aplicarea Tuturor Pedepselor, chiar dacă asta ar fi însemnat ca Aylmore să moară din cauza Hemoragiei până eu ajungeam să văd de el.

Următorul a fost Magnus Manson. Uriaşul acesta îi întrecea cu Mult în înălţime pe cei doi secunzi care l-au legat de Grătar. Nu am nici cea mai Mică îndoială că, dacă Uriaşul s-ar fi hotărât să opună Rezistenţă, Haosul şi Măcelul care ar fi urmat ar fi semănat cu Prăpădul din Noaptea Anului Nou.

Dar nu s-a opus. Din câte mi-am putut da eu seama, Nostromul Johnson a aplicat Toate Loviturile cu aceeaşi forţă şi Asprime ca în cazul lui Aylmore – nici mai mult, nici mai puţin. Stropii de Sânge au zburat în toate părţile încă de la prima Atingere. Manson nu a strigat. A făcut ceva Infinit mai Rău. De la prima Lovitură de Bici, a început să plângă ca un copil. A plâns în hohote întregul Timp. Dar la sfârşit a plecat pe Picioarele Lui, flancat de cei doi Marinari care l-au escortat până in Infirmerie. Şi, la fel ca întotdeauna, Manson a mers gârbovit de umeri ca să nu dea cu capul de Grinzile de sus. Când a trecut pe lângă mine, am observat cum îi atârnă Fâşii de Carne Vie din rănile încrucişate de pe spate.

Hickey, cel mai slab dintre cei trei, nu a scos aproape niciun Sunet în timpul nesfârşitei Administrări a Pedepsei. Carnea de pe Spatele lui îngust s-a sfâşiat mult mai mult decât în cazul celorlalţi doi, dar nu s-a văicărit deloc. Şi nici nu a leşinat. Liliputanul ajutor de ştemuitor părea să-şi fi

fixat gândurile şi Privirea-i Furibundă asupra unui lucru aflat dincolo de Grătarul de care era legat şi dincolo de Puntea de Deasupra. Singura reacţie la acele înfiorătoare Lovituri de Bici a fost Gâfâitul lui anevoios.

Apoi a plecat spre Infirmeria provizorie fără să accepte ajutor din partea nimănui.

Căpitanul Crozier a anunţat că pedepsele au fost administrate corect şi în concordanţă cu Regulamentul de Bord şi ne-a ordonat să Rupem Rândurile. Înainte de a mă duce spre pupă, am urcat repede pe punte ca să urmăresc plecarea camarazilor de pe Terror. *Au coborât rampa şi au început lungul lor drum prin beznă spre nava care le era casă – trecând pe lângă locul pârjolit şi parţial topit unde avusese loc Incendiul de la Carnaval. Convoiul era încheiat de Crozier şi de primul lui ofiţer, Locotenentul Little. Niciunul din cei patruzeci şi ceva de oameni nu a scos vreo vorbă şi au dispărut treptat din cercul de lumină al felinarelor de pe* Erebus. *Opt oameni au rămas cu noi ca un fel de Gardă pentru Manson şi Hickey pentru când aceştia doi vor fi în stare să se înapoieze pe* Terror.

După asta m-am grăbit să ajung la noua Infirmerie de la pupă ca să-mi văd de noile îndatoriri. În afară de Spălarea şi Bandajarea rănilor – Pisica lăsase o Multitudine Dezgustătoare de crestături şi tăieturi adânci pe spinările tuturor şi, cred eu, toţi vor rămâne cu Cicatrice Permanente – nu am prea avut ce altceva să fac. Manson nu mai plângea, iar atunci când Hickey i-a ordonat să înceteze cu Smiorcăitul, Manson s-a conformat de îndată. Hickey a răbdat în tăcere să-l îngrijesc, apoi i-a poruncit lui Manson să se îmbrace şi să iasă cu el din Infirmerie.

Cele mai mari suferinţe le avea Aylmore,

stewardul ofiţerilor inferiori. După cum m-a informat tânărul Henry Lloyd, actualul meu asistent, din clipa în care şi-a redobândit cunoştinţa, Aylmore a gemut şi s-a văicărit fără oprire. La fel a făcut şi atunci când l-am Spălat şi Bandajat. A continuat să se jelească şi a părut incapabil să meargă singur chiar şi atunci când alţi subofiţeri – bătrânul John Bridges, Stewardul Ofiţerilor Inferiori, Domnul Hoar, Stewardul Căpitanului, Domnul Bell, Maistrul Timonier şi Samuel Brown, Ajutorul de Nostrom - au venit să-l ajute să se întoarcă în patul lui.

L-am auzit cum geme şi se vaită tot drumul prin Tambuchi şi apoi pe lângă Scara Principală, pe când cei patru îl duceau pe braţe spre cuşeta lui strâmtă de la tribord, între cea care îi aparţinuse lui William Fowler şi a mea, şi mi-am dat seama că voi asculta plânsetele lui Aylmore toată noaptea prin peretele subţire.

— Domnul Aylmore citeşte mult, *mi-a zis William Fowler de pe patul lui pliant din colţul Infirmeriei.*

Stewardul Administratorului avea Arsuri şi *Lovituri grave căpătate în Incendiul de la Carnaval, dar el nu se văitase nici măcar o singură dată de-a lungul celor patru zile în care l-am tot cusut şi i-am îndepărtat bucăţi mari de piele. Pentru că era rănit şi ars şi pe spate şi pe abdomen, Fowler făcea tot posibilul să încerce să doarmă pe o parte, dar niciodată nu s-a plâns de starea lui nici lui Lloyd şi nici mie.*

— Oamenii care citesc mult au o fire mai sensibilă, *mi-a explicat el apoi.* Dacă bietul flăcău n-ar fi citit povestea aia tâmpită a americanului ăluia, n-ar fi avut de unde să-i vină ideea cu compartimentele colorate – idee care nouă tuturor ni s-a părut Excelentă la momentul respectiv – şi nimic din toate

astea nu s-ar fi întâmplat.

N-am ştiut ce să-i răspund.

— Vreau să zic că poate că treaba asta cu cititul e un fel de blestem, *a conchis Fowler.* Poate că-i mai bine ca omul să rămână doar cu capul lui.

— Amin.

Aşa mi-a venit să-i răspund, nu ştiu pentru care motiv.

Acum, când aştern toate aceste întâmplări pe hârtie, mă aflu pe HMS Terror, *în fosta cabină a doctorului Peddie, deoarece Căpitanul Crozier mi-a ordonat să stau pe nava lui în fiecare săptămână de Marţi şi până Joi, iar Restul Zilelor să le petrec pe* Erebus. *Lloyd se îngrijeşte de cei şase pacienţi ai mei care se recuperează în infirmeria de pe* Erebus. *În schimb eu am fost Şocat şi Necăjit când am descoperit că pe* Terror *oamenii grav bolnavi sunt încă o dată pe atâţia.*

În cazul multora dintre ei, este vorba de Maladia pe care noi, Doctorii, o numim în primă fază Nostalgie şi abia apoi Debilitate. Primele stadii severe ale acestei boli, pe lângă sângerarea gingiilor, Confuzie Mintală, stare de slăbiciune în Extremităţi, vânătăi pe toată suprafaţa corpului şi Scaune cu Sânge, includ foarte adesea şi un Dor Teribil de Casă. Din cauza acestei Nostalgii se înrăutăţesc toate simptomele – stările de slăbiciune, confuzia, Judecata Tulbure, sângerările din Anus şi Gingii, rănile care nu vor să se închidă – până când pacientul nu mai este în stare să muncească ori să stea în picioare.

Altă denumire pentru Nostalgie şi Debilitate, una pe care toţi Medicii se feresc să o rostească, este Scorbut.

Căpitanul Crozier s-a închis încă de ieri în Cabina

lui Personală şi este îngrozitor de bolnav. Noaptea îi aud gemetele înăbuşite prin perete, căci cabina răposatului doctor Peddie se învecinează cu a lui la pupa tribord. Am senzaţia că îşi înfige dinţii în ceva – probabil o Bucată de Piele – ca să nu i se audă gemetele acelea teribile. Din păcate eu am fost Binecuvântat (sau Blestemat) cu un Auz deosebit de fin.

Cu multă Discreţie şi cu foarte multă Fermitate, ieri Căpitanul a încredinţat Nava şi treburile Expediţiei Locotenentului Little – prin urmare dându-i acestuia Comanda, iar nu Căpitanului Fitzjames – şi mi-a explicat că se luptă cu o revenire a Malariei.

Minciună.

Nu reacţii la simptomele Malariei le aud eu prin perete – şi voi continua să le aud până Vineri dimineaţă, când mă voi întoarce pe Erebus.

Din cauza slăbiciunii tatălui şi unchiului meu, cunosc foarte bine acei Demoni cu care se luptă Căpitanul.

Căpitanul Crozier este un om căzut pradă viciului Băuturii. Şi fie s-a epuizat Băutura de pe navă, fie s-a Hotărât să se lase pe perioada acestei Crize. Oricare ar fi motivul, omul acesta trece prin Chinurile Iadului şi la fel de rău se va simţi încă multe zile de acum înainte. S-ar putea să-şi piardă judecata. Şi în tot acest timp nava aceasta şi întreaga Expediţie au rămas fără Conducătorul lor Adevărat. Gemetele lui înăbuşite pe o navă care se scufundă în Boală şi Disperare sunt extrem de triste.

Mi-aş dori să-l pot ajuta cumva. Mi-aş dori să-i pot ajuta pe toţi cei care suferă – pe zecile de victime ale rănilor, loviturilor, arsurilor, bolilor, malnutriţiei incipiente şi ale disperării melancolice – de pe nava aceasta şi de pe sora ei, ambele captive între

gheţuri. Mi-aş dori să mă pot ajuta pe mine însumi, căci deja în organismul meu s-au instalat primele semne ale Nostalgiei şi Debilităţii.

Din păcate nu pot face prea multe – din păcate niciun medic din acest an al Domnului nostru, 1848, nu ar putea face prea multe.

Dumnezeu să ne aibă în paza Lui.

27
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’ longitudine vestică 98°23’
11 ianuarie 1848

Nu vrea să se termine.

Durerea nu vrea să se termine. Greaţa nu vrea să se termine. Frigurile nu vor să se termine. Groaza nu vrea să se termine.

Crozier se zvârcoleşte sub păturile îngheţate de pe patul lui îngust şi îşi doreşte să moară.

În timpul momentelor de luciditate, puţine de altfel, Crozier regretă unicul gest raţional pe care l-a făcut înainte de a rămâne singur cu demonii lui; îi dăduse pistolul său locotenentului Little, fără nicio explicaţie, cerându-i doar să i-l înapoieze numai atunci când el, căpitanul, va urca pe punte complet echipat şi i-l va cere.

Iar acum ar da orice să aibă arma aceea încărcată. Durerea aceasta este insuportabilă. *Gândurile* acestea sunt insuportabile.

Bunica din partea răposatului şi neregretatului său tată, Memo Moira, fusese o paria, o persoană nepomenită de nimeni. În vârstă de optzeci şi ceva de ani, pe când Crozier încă nu ajunsese la adolescenţă, Memo locuia la două sate depărtare – distanţă imensă, de neparcurs pentru un copil –, iar rudele din partea mamei lui n-o includeau în evenimentele de familie şi nici nu vorbeau despre ea.

Era o papistaşă. Era o vrăjitoare.

De când împlinise zece ani, Crozier a început să se furişeze în satul ei, rugându-se de căruţaşi să îl ducă până acolo. Peste doar un an, începuse să meargă

împreună cu bătrâna la biserica papistaşă – bizară pentru el – de acolo. Dacă ar fi aflat, mama şi mama mamei lui ar fi murit de supărare. Iar el ar fi fost renegat şi exilat şi dispreţuit de prezbiterienii irlandezo-englezi din familia sa, la fel cum dispreţuit a fost în toţi anii aceştia de Conducerea Marinei şi de Consiliul Arctic pentru simplul fapt că este irlandez. Şi om de rând.

Memo Moira îl considerase special. Îi spusese că are al Doilea Văz.

Gândul acesta nu l-a înspăimântat pe tânărul Francis Rawdon Moira Crozier. Îi plăceau nespus întunecimea şi misterul slujbei catolice – preotul cel înalt care merge ţanţoş ca o cioară neagră şi rosteşte cuvinte magice într-o limbă moartă, taina împărtăşaniei, când morţii sunt readuşi la viaţă, iar credincioşii mănâncă din carnea Lui şi devin una cu El, mirosul de tămâie şi psalmodierile mistice. Odată, cam pe la doisprezece ani, cu puţină vreme înainte de a fugi de acasă ca să se facă marinar, i-a spus lui Memo că vrea să se facă preot, iar bătrâna a izbucnit în hohote de râs sălbatice, răguşite, şi i-a zis să-şi scoată prostia aia din cap. „Un preot e la fel de obişnuit şi nefolositor ca un beţivan irlandez. Mai bine foloseşte-ţi harul, tinere Francis”, l-a îndemnat ea atunci. „Foloseşte-ţi al Doilea Văz care se moşteneşte în familia mea de zeci de generaţii. Te va ajuta să mergi în felurite locuri şi să vezi lucruri pe care nu le-a văzut niciun om de pe pământul acesta nefericit.

Tânărul Francis nu credea în al Doilea Văz. Cam tot în vremea aceea şi-a dat seama că nu crede nici în Dumnezeu. A plecat pe mare. Şi a crezut în tot ce a văzut şi a aflat acolo, iar unele din lucrurile acelea au fost cu adevărat stranii.

Crozier se înalţă pe creste de durere ce se

rostogolesc pe valuri de greaţă. Se trezeşte doar cât să vomite în găleata de lângă pat, pe care Jopson, stewardul lui, i-o goleşte la fiecare oră. Îl doare până în centrul centrului fiinţei sale, acolo unde i-a stat sufletul înainte de a pleca de la el pe o mare de whisky, cu multe decenii în urmă. În tot cursul acestor zile şi nopţi de transpiraţii reci pe aşternuturi îngheţate, nu se gândeşte decât că şi-ar jertfi gradul, onorurile, mama, surorile, numele tatălui său şi amintirea lui Memo Moira însăşi pentru un singur pahar de whisky.

Şi nava lui geme şi ea în strânsoarea inexorabilă a gheţii ce o va face fărâme în cele din urmă. Şi Crozier geme şi mai tare în strânsoarea inexorabilă a propriilor demoni ce ameninţă să-l facă fărâme prin friguri, febră, durere, greaţă şi regrete. Şi ca să nu i se audă gemetele, muşcă tare dintr-o bucată dintr-o curea veche. Dar tot geme. Şi gemetele tot i se aud.

Îşi închipuie totul. *Vede* totul.

Lady Jane Franklin se simte în elementul ei. Acum, la doi ani şi jumătate de când nu mai are nicio veste de la cel care îi este soţ, se simte în elementul ei. Neîmblânzita Lady Franklin. Lady Franklin, Văduva care a Refuzat să Fie Văduvă. Lady Franklin, Patroana şi Sfânta Arcticii care i-a ucis soţul… Lady Franklin, cea care niciodată nu va accepta asta.

Crozier o vede atât de limpede de parcă ar avea cu adevărat al Doilea Văz. Niciodată nu a fost Lady Franklin mai frumoasă în hotărârea ei, în refuzul ei de a jeli, în motivarea ei care îi spune că Sir John trăieşte şi că expediţia lui trebuie să fie găsită şi salvată.

Au trecut mai mult de doi ani şi jumătate. Marina Regală ştie că Sir John a luat cu el provizii care să-i ajungă vreme de trei ani la raţii întregi, dar şi aşa era de aşteptat să apară din partea cealaltă a Alaskăi prin vara lui 1846, cu siguranţă nu mai târziu de sfârşitul

lunii august a anului 1847.

Lady Jane îi va fi intimidat pe membrii letargici ai Marinei şi ai Parlamentului, punându-i deja la treabă. Crozier o vede cum scrie scrisori adresate Amiralităţii, scrisori adresate Consiliului Arctic, scrisori adresate prietenilor şi foştilor ei curtezani din Parlament, scrisori adresate Reginei şi, fireşte, scrisori zilnice adresate soţului ei cel mort, cu caligrafia ei perfectă, pragmatică.

Scrisori în care îi spune că ştie că dragul ei este în viaţă şi că abia aşteaptă iminenta lor reunire. O vede cum spune asta întregii lumi. Cam pe acum îi va trimite soţului ei cel mort toate teancurile de scrisori scrise în cei doi ani şi jumătate, i le va trimite cu primele nave de salvare… nave ale Marinei Regale, fără îndoială, dar foarte probabil şi câteva nave particulare, pe care Lady Jane le-a plătit din ce a mai rămas din averea ei personală, ori din contribuţiile făcute de prieteni bogaţi şi preocupaţi.

Revenindu-şi din himere, Crozier zâmbeşte uşor şi încearcă să se ridice în capul oaselor. Din cauza frigurilor se cutremură ca un catarg pe furtună. Vomită în găleata aproape plină. Cade la loc pe perna îmbibată de transpiraţie şi cu miros de fiere şi închide iar ochii, lăsându-se în voia valurilor acestui al Doilea Văz al său.

Pe cine ar trimite să salveze *Erebus* şi *Terror*? Pe cine au trimis deja?

Crozier ştie că Sir John Ross ar face tot posibilul să fie numit la conducerea unui asemenea convoi de salvare, dar vede şi cum Lady Jane Franklin nu-l bagă în seamă pe bătrânul navigator – îl consideră o persoană vulgară – şi îl va alege pe nepotul lui, James Clark Ross, alături de care Crozier a cutreierat mările din jurul Antarcticii.

Tânărul Ross îi promisese proaspetei sale soţii că niciodată nu va mai pleca în vreo expediţie, dar Crozier îl vede cum nu poate refuza cererea venită din partea lui Lady Franklin. Ross va decide să plece doar cu două nave. Crozier le vede cum ridică ancora în vara viitoare, cea a anului 1848. Crozier vede cele două nave plutind la nord de Insula Baffin, apoi spre vest, prin Strâmtoarea Lancaster, pe unde trecuse Sir John cu *Terror* şi *Erebus* în urmă cu trei ani – şi aproape că desluşeşte numele de pe prorele celor două vase ale lui Ross –, dar şi Sir James se va întâlni cu aceeaşi banchiză neîndurătoare dincolo de Canalul Prince Regent, poate chiar dincolo de Insula Devon, care a înrobit navele lui Crozier. Vara următoare însă, nu se vor dezgheţa complet strâmtorile şi canalele pe unde trecuseră ei spre sud îndrumaţi de navigatorii Blanky şi Reid. Iar Sir James Ross nu va reuşi să se apropie nici la trei sute de mile marine distanţă de *Terror* şi *Erebus.*

Crozier îi vede cum se înapoiază în Anglia la începutul friguroasei toamne a anului 1848.

Şi plânge, şi geme, şi muşcă tare din bucata de piele veche. Îşi simte oasele îngheţate. Îşi simte carnea în flăcări. Mii de furnici îi mişună pe şi pe sub piele.

Al Doilea Văz îi arată că vor mai fi trimise şi alte nave, alte expediţii de salvare în acest an al Domnului nostru, 1848, cel mai probabil unele ridicând ancora cam în acelaşi timp, sau chiar mai devreme decât echipa de căutare a lui Ross. Marina Regală se porneşte greu – suferă de păcatul trândăviei –, dar Crozier ştie că, odată urnită, are tendinţa să-şi exagereze absolut toate acţiunile. Excesul venit în urma întârzierilor interminabile este procedura standard în Marina pe care el o cunoaşte de patru decenii.

În mintea-i bolnavă, Crozier vede cel puţin încă o

altă expediţie ridicând pânzele şi îndreptându-se spre Golful Baffin în căutarea lui Franklin şi a oamenilor lui. Şi cel mai probabil o a treia escadră[45] trimisă în jurul Capului Horn, care, teoretic, ar fi trebuit să se întâlnească cu celelalte nave de căutare în apropiere de Strâmtoarea Bering şi căutându-i în regiunile de vest ale Arcticii, de care *Erebus* şi *Terror* nu se apropiaseră nici măcar la o mie de mile marine. Operaţiunea aceasta de mare amploare urma să se deruleze pe tot parcursul anului 1849 şi poate chiar mai mult în viitor.

Iar acum este doar începutul celei de-a doua săptămâni din 1848. Şi Crozier nu este sigur că el şi oamenii lui vor mai apuca vara.

Dar oare vor trimite şi o expediţie care să-i caute pe uscat? O echipă care să pornească din Canada de-a lungul Fluviului Mackenzie, apoi la est spre Peninsula Wollaston şi Insula Victoria, căutându-le navele eşuate undeva în necunoscutul Pasaj de Nord-Vest? Crozier este convins că aşa va fi. Iar şansele ca o expediţie pe uscat să-i găsească la distanţă de douăzeci şi cinci de mile în nord-vestul Ţinutului King William sunt egale cu zero. Cei care îi vor căuta nici nu ştiu că Ţinutul este *în realitate* o insulă.

Va anunţa, oare, Primul Lord al Amiralităţii că se oferă o recompensă pentru salvarea lui Sir John şi a oamenilor lui? Crozier crede că o va face. Dar care va fi suma? O mie de lire? Cinci mii? Zece? Crozier strânge mai tare ochii şi vede – pe o hârtie pergament – suma de douăzeci şi mii de lire ce-i va fi acordată celui care „va reuşi să-i salveze pe Sir John şi detaşamentul său”.

Crozier izbucneşte iarăşi în râs, râs ce-i provoacă iarăşi voma. Se scutură din cauza frisoanelor şi a durerii şi a imaginilor absurde din minte. De jur

[45] Escadră – mare unitate navală a forţelor militare (n. tr.)

împrejurul lui se tânguie nava torturată de gheţuri. Căpitanul nu-şi mai poate da seama care sunt gemetele lui şi care ale navei sale.

Vede opt vase – şase sub pavilion britanic şi două sub pavilion american – adunate între sloiuri într-un adăpost care lui Crozier i se pare că ar semăna cu ţărmul Insulei Devon, din apropiere de Beechey, ori poate cu ţărmul Insulei Cornwallis. În mod evident este vorba despre o zi de la finalul verii arctice, probabil o zi de sfârşit de august, cu foarte puţin timp înainte ca îngheţul venit iute şi fără veste le va face prizonierele lui. Crozier are senzaţia că ceea ce vede se va petrece peste doi sau trei ani faţă de realitatea cruntă a începutului lui 1848 pe care el o trăieşte acum. Dar nu reuşeşte să priceapă de ce aceste opt nave stau toate în acelaşi loc, în loc să se fi răspândit pe tot cuprinsul miilor de mile pătrate ale Arcticii în căutarea semnelor care să ateste trecerea expediţiei lui Sir John prin acele locuri. Probabil că este vorba despre o halucinaţie provocată de delirul lui toxic.

Navele acelea sunt de toate mărimile: de la o goeletă mică şi o ambarcaţiune cât un iaht, mult prea fragile ca să reziste între gheţuri; până la vasele americane de 144 de tone, respectiv de 81, ciudate pentru ochiul de cunoscător al lui Crozier; şi până la o pilotină curioasă de 90 de tone, deloc echipată pentru navigarea la poli. Mai sunt şi câteva nave şi crucişătoare cu aburi ale Marinei Britanice. Cu ochiul minţii lui bolnave Crozier le citeşte numele – *Advance* şi *Rescue* se numesc cele două nave americane; pe pilotină scrie *Prince Albert,* iar pe prima navă din escadra ancorată scrie *Lady Franklin.* Despre goeleta *Felix* şi iahtul *Mary,* total nepotrivit pentru locurile acelea, Crozier are certitudinea că se află sub comanda bătrânului John Ross. Cele două nave ale

Marinei Regale se numesc *Assistance* şi *Intrepid.*

Crozier are sentimentul că le urmăreşte prin ochii unei rândunici polare aflate în zbor planat şi vede că cele opt nave se află la câte patruzeci de mile distanţă una de cealaltă – patru dintre ambarcaţiunile britanice de dimensiuni mai mici ancorate lângă Insula Griffith, mai înainte de Strâmtoarea Barrow, iar celelalte patru în Golful Assistance, în capătul sudic al Insulei Cornwallis. Cele două nave sub pavilion american se află mai spre nord, chiar dincolo de arcul estic al Insulei Cornwallis, doar Canalul Wellington despărţindu-le de locul unde expediţia lui Sir John şi-a petrecut prima iarnă între gheţuri, în rada Insulei Beechey. Sunt mai mult de două sute cincizeci de mile marine între toate navele acestea de salvare şi locul unde *Erebus* şi *Terror* sunt prizoniere ale gheţurilor.

Un minut mai târziu, se ridică ceaţa, sau se împrăştie norii, şi Crozier vede doar şase nave ancorate una lângă alta, pe distanţă de un sfert de milă, chiar lângă curbura unei insule micuţe.

Crozier vede oameni alergând pe pietrişul îngheţat la poalele unei stânci înalte şi negre. Oamenii aceia sunt extrem de agitaţi. Parcă le poate auzi strigătele în văzduhul rece.

E convins că Insula Beechey este aceea. Au descoperit plăcile funerare din lemn şi mormintele fochistului John Torrington, marinarului John Hartnell şi infanteristului de marină William Braine.

Indiferent cât de departe în viitor se va petrece descoperirea aceasta, îşi spune Crozier visând mai departe visul provocat de febră, nu-i va mai fi de niciun folos lui şi celorlalţi oameni de pe *Terror* şi *Erebus.* Sir John plecase de pe Insula Beechey într-o grabă necugetată, pornind cu maximă viteză în larg din prima zi în care gheaţa se topise atât cât să le

permită să ridice ancora. După nouă luni petrecute în încleştarea gheţurilor de acolo, Expediţia Franklin plecase fără să lase nici măcar un bileţel în care să spună în ce direcţie se îndreaptă.

La vremea respectivă Crozier înţelesese că Sir John nu simţise nevoia să anunţe Amiralitatea că se conformează pe mai departe ordinelor primite navigând către sud. Sir John respecta mereu ordinele. Sir John presupunea că Amiralitatea se va bizui pe el să le respecte şi de această dată. Dar faptul e că, după nouă luni petrecute pe insula aceea şi după ce înălţaseră tumulul şi apoi, în glumă, încă unul din cutii de conserve umplute cu pietricele, plecaseră de pe Insula Beechey fără să lase niciun mesaj în tumulul construit special în acest scop. Iar asta era o încălcare a ordinelor primite de Franklin.

Amiralitatea şi Serviciul pentru Descoperiri Geografice echipaseră Expediţia Franklin cu două sute de cilindri etanşi din bronz în care Sir John ar fi trebuit să lase mesajele cu poziţia şi direcţia navelor de-a lungul întregii sale căutări a Pasajului de Nord-Vest. Iar Sir John folosise… unul singur: cel fără rost, pus în tumulul de pe Ţinutul King William, douăzeci şi cinci de mile la sud-est de actuala lor poziţie, cu câteva zile înainte de moartea lui, în 1847.

Nimic pe Insula Beechey.

Nimic pe Insula Devon, pe care o şi exploraseră.

Nimic pe Insula Griffith, unde căutaseră adăpost.

Nimic pe Insula Cornwallis, pe care o înconjuraseră.

Nimic pe coastele Insulelor Somerset, Prince of Wales şi Victoria, de-a lungul cărora navigaseră, îndreptându-se spre sud, în vara lui 1846.

Iar acum, în visul lui, salvatorii din cele şase nave – şi ei în pericol de a rămâne blocaţi între gheţuri – se întorc spre nord, către apele mai curate de sloiuri din

Canalul Wellington către Polul Nord. Insula Beechey nu le-a oferit absolut niciun indiciu. Cu ochi de rândunică avântată în largul cerului, Crozier vede că acum, în această vară din viitor, Strâmtoarea Peel – pe care o străbătuseră *Terror* şi *Erebus* în timpul scurtului dezgheţ de vară din urmă cu un an şi jumătate – este o suprafaţă solidă de gheaţă desfăşurându-se cât văd cu ochii cei de pe Insula Beechey şi din Strâmtoarea Barrow.

Nici măcar nu le trece prin minte că Franklin ar fi apucat-o în direcţia aceea… că ar fi respectat ordinele. Îi vor căuta numai la nord vreme de câţiva ani de acum înainte, căci deocamdată Crozier vede că sunt prinşi de gheţuri în Strâmtoarea Lancaster. Ordinele secundare primite de Sir John spuneau că, în cazul în care îi va fi imposibil să ajungă la Pasaj prin sud, trebuia să întoarcă navele spre nord şi să navigheze prin gheaţa subţire până la şi mai ipotetica Mare Polară.

Pe Crozier îl doare inima când îşi dă seama că toţi căpitanii celor opt vase trimise să-i salveze au ajuns la concluzia că Franklin se îndreptase către nord – exact în direcţie opusă faţă de cea reală.

Se trezeşte în miez de noapte. Propriile-i gemete l-au trezit. Vede lumină, dar ochii lui nu o suportă, aşa că-i închide şi încarcă să-şi dea seama de ce se întâmplă doar după atingeri şi zgomote. Doi bărbaţi – stewardul lui, Jopson, şi doctorul Goodsir – îl dezbracă de cămaşa jegoasă şi îmbibată de transpiraţie, îl spală cu apă minunat de caldă şi îl îmbracă într-o cămaşă curată şi ciorapi uscaţi. Unul dintre ei încearcă să-i dea nişte supă să mănânce. Crozier vomită fiertura neconsistentă, dar găleata e deja plină-ochi şi îşi dă seama ca prin vis că cei doi curăţă podeaua. Îl obligă să bea puţină apă şi apoi cade la loc în aşternutul rece.

Cineva îl acoperă cu o pătură caldă – *o pătură caldă, uscată, neîngheţată* –, iar lui îi vine să verse lacrimi de recunoştinţă. Vrea să vorbească, dar se prăvăleşte din nou în volbura vedeniilor lui şi nu găseşte – şi nici nu poate articula – cuvintele înainte de a se retrage din lumea reală.

Vede un băiat cu păr negru şi piele verzuie, ghemuit în poziţie fetală lângă un zid din teracotă de culoarea urinei. Crozier ştie că acel copil este epileptic şi că se află într-un ospiciu, într-un balamuc pe undeva. Doar ochii negri ai băiatului se mişcă, cu zvâcnet de reptilă. *Eu sunt băiatul ăla.*

De îndată ce îşi spune asta, Crozier înţelege că spaima aceea nu este *a lui.* Ci este coşmarul altcuiva. O fracţiune de secundă intrase într-o altă minte.

Şi Sophia Cracroft îi pătrunde în cap. Crozier geme muşcând tare din bucata de piele.

Este goală şi se freacă de el în Eleşteul Ornitorincului. Este distantă şi rece lângă banca din piatră din grădina Casei Guvernamentale. Este pe docurile din Greenhithe, în rochia ei din mătase albastră, şi face cu mâna – dar nu de la el îşi ia rămas-bun – în ziua aceea din mai când au ridicat ancora *Erebus* şi *Terror.* Iar acum o vede aşa cum nu a mai văzut-o niciodată – o Sophia Cracroft din prezent şi viitor, mândră, îndurerată, în sinea ei fericită că este îndurerată, metamorfozată şi renăscută în calitate de asistentă şi tovarăşă şi secretară a mătuşii ei, Lady Jane Franklin. O însoţeşte pretutindeni pe Lady Jane – două femei neîmblânzite, le va numi presa. Sophia, aproape la fel de îndârjită ca şi mătuşa ei, mereu sinceră şi plină de speranţă, zgomotoasă, feminină, excentrică, dedicată misiunii de a convinge lumea, prin orice mijloace, să îl salveze pe Sir John Franklin. Nu-l pomeneşte deloc pe Francis Crozier, nici măcar în

intimitate. Iar el îşi dă pe dată seama că rolul acesta i se potriveşte Sophiei ca o mănuşă: curajoasă, arogantă, motivată, în stare să facă pe cocheta zeci de ani, doar pentru a evita dragostea adevărată ori asumarea vreunui angajament. Nu se va căsători niciodată. Crozier o vede cum va călători prin toată lumea alături de Lady Jane, fără ca vreodată să renunţe în mod public la speranţa că Sir John va fi găsit – chiar şi după ce toate speranţele reale vor fi fost abandonate – bucurându-se mereu de drepturile, simpatia, puterea şi poziţia aduse de această văduvie prin alianţă.

Crozier încearcă să vomite, dar stomacul îi este gol de mai multe ore – sau zile. Se face covrig şi îndură durerea.

Se află în salonaşul întunecat, mobilat peste măsură şi fără gust, al unei gospodării americane din Hydesdale, New York, cam treizeci şi opt de kilometri la vest de Rochester. Crozier n-a auzit în viaţa lui nici de Hydesdale, nici de Rochester, New York. Ştie că este primăvara acestui an, 1848, poate doar câteva săptămâni mai departe în viitorul lui. Printr-o deschizătură în draperiile groase se vede furtuna puternică de afară. Tunetele zguduie casa.

— Haide, mamă! strigă una din cele două fete aşezate la masă. Îţi făgăduim că ai să te convingi.

— Ba am să mă sperii, zice mama, o femeie şleampătă, între două vârste, cu o încruntătură perpetuă care-i secţionează fruntea între părul cărunt, prins într-un coc strâns, şi sprâncenele groase şi ursuze. Nu pricep cum de v-am dat voie să-mi arătaţi prostia asta.

Crozier se minunează de urâţenia acestui dialect

rural. Majoritatea americanilor pe care a avut el ocazia să-i cunoască au fost marinari dezertori, căpitani din Marina Statelor Unite, sau vânători de balene.

— Grăbeşte-te, mamă!

Fata care foloseşte acest ton autoritar pentru a-şi chema mama este Margaret Fox[46], în vârstă de cincisprezece ani. E destul de drăguţă, deşi îmbrăcată în maniera aceea ieftină, afectată şi deloc inteligentă ca în cazul puţinelor americance pe care le-a cunoscut Crozier. Cealaltă fată de la masă e sora ei, Catherine, de unsprezece ani. Chipul ei palid abia se desluşeşte în pâlpâirea lumânării, dar şi aşa se vede că seamănă mai mult cu mama lor, până la sprâncenele negre, cocul mult prea strâns şi încruntătură incipientă.

Fulgerele strălucesc prin deschizătura dintre draperiile prăfuite.

Mama şi cele două fete îşi prind mâinile în jurul mesei din lemn de stejar. Crozier observă că milieul din dantelă e îngălbenit de vreme. Toate trei au ochii închişi. Tunetul cutremură flacăra singurei lumânări din încăpere.

— E cineva aici? întreabă Margaret, cea de 15 ani.

O bătaie răsunătoare. Nu bubuit de tunet, ci un *pocnet*, ca şi cum cineva ar fi lovit în masă cu un ciocan. Dar mâinile celor trei sunt la vedere.

— Vai de mine! strigă mama, pe punctul de a-şi duce mâinile la gură de frică.

Cele două fiice o ţin strâns, nelăsând-o să rupă cercul. Masa se mişcă din cauza smuciturii.

— Tu ne eşti Călăuză în noaptea asta? întrebă Margaret.

POC.

— Ai venit să ne faci rău? întreabă Katy. *POC. POC.*

---

[46] Surorile Fox – primele medium-uri ale spiritismului modern american (n. tr.).

— Vezi, mamă? şopteşte Maggie.

Închide iarăşi ochii şi declamă teatral:

— Călăuză a noastră, eşti tu cumva blândul domn Splitfoot care a comunicat cu noi şi aseară?

POC.

— Îţi mulţumim pentru că ne-ai convins că eşti adevărat, domnule Splitfoot, continuă Maggie, vorbind ca în transă. Îţi mulţumim pentru că i-ai dat mamei noastre amănunte despre copiii ei, i-ai spus ce vârste avem şi i-ai adus aminte de cel de-al şaselea copil al ei care a murit. Eşti de acord să ne răspunzi la întrebări şi în seara asta?

POC.

— Unde se află Expediţia Franklin? întreabă micuţa Katy,

POC POC POC poc poc poc poc POC POC poc POC POC... bătăile durează o jumătate de minut.

— Ăsta-i Telegraful Spiritual de care mi-ai vorbit? şopteşte mama.

Maggie sâsâie, cerându-i să tacă. Bătăile se opresc. Crozier vede prin lemn şi prin bumbac şi prin lână că fetele sunt înzestrate cu articulaţii neobişnuit de flexibile şi îşi lovesc pe sub masă degetele mari de la picioare de degetele alăturate, scoţând pocnete uimitor de puternice pentru aşa nişte picioruşe delicate.

— Domnul Splitfoot zice că acel Sir John Franklin, despre care ziarele spun că este căutat de toată lumea, este în viaţă şi este bine şi este cu oamenii lui, care şi ei sunt bine, dar foarte înspăimântaţi, şi sunt pe navele lor, blocaţi între gheţuri în apropiere de o insulă, la cinci zile de drum spre sud de locul unde au iernat în primul an, îngână monoton Maggie.

— E întuneric acolo, adăugă şi Katy.

Alte bătăi.

— Sir John îi transmite soţiei sale, Jane, să nu se îngrijoreze, traduce Maggie. Spune că se vor vedea curând – în lumea cealaltă, dacă nu în asta.

— Vai de mine, vai de mine! exclamă iarăşi doamna Fox. Trebuie să-i chemăm pe Mary Redfield, pe domnul Redfield şi pe Leah, fireşte, pe domnul şi doamna Duesler, dar şi pe doamna Hyde şi pe domnul şi doamna Jewell…

— Ssssst! şuieră Katy.

POC, POC, POC, pocpocpocpocpocpocpoc, POC.

— Călăuza îţi cere să taci când ne arată calea, şopteşte Katy.

Crozier geme şi muşcă bucata de piele. Crampele care au început în abdomen îi zguduie acum întregul trup. Într-o clipă tremură de frig, iar în clipa imediat următoare azvârle păturile de pe el.

Vede un bărbat mărunţel, îmbrăcat ca un eschimos: parka din blană, cizme din blană, glugă din blană precum cea a lui Lady Silence. Însă bărbatul acesta se află pe o scenă, în lumina reflectoarelor. E foarte cald. Decorul din spatele lui arată gheaţă, aisberguri şi cer de iarnă. Scena este acoperită cu zăpadă artificială. Patru câini asemenea celor folosiţi de eschimoşii din Groenlanda zac pe scenă, terminaţi de căldură, gâfâind amarnic cu limbile scoase.

Bărbosul se adresează oamenilor din faţa acelui podium alb.

— Am venit astăzi în faţa voastră ca să vă vorbesc din motive umanitare, nu pentru bani.

Accentul lui american îi zgârie timpanele lui Crozier la fel de fioros ca acela al adolescentelor de mai devreme.

— Şi am călătorit până în Anglia ca să vorbesc cu Lady Jane însăşi. Mi-a urat noroc în următoarea noastră expediţie – condiţionată, bineînţeles, de capacitatea

noastră de a strânge banii necesari aici, în Philadelphia şi în New York şi Boston – şi mi-a spus că s-ar simţi nespus de onorată dacă fiii Statelor Unite i-ar aduce soţul acasă. Vă cer astăzi să fiţi generoşi pentru a ajuta la realizarea unei fapte bune. Vă cer asta în numele lui Lady Franklin, în numele soţului ei rătăcit pe undeva şi în speranţa că vom aduce glorie Statelor Unite ale Americii…

Crozier îl vede acum dezbrăcat de parka. Îl vede despuiat, culcat într-un pat al Hotelului Union din New York, alături de o tânără – aproape copilă – şi ea în pielea goală. Noaptea este caniculară şi au aruncat aşternuturile pe jos. Nici urmă de câinii de sănii.

— Orice defecte aş avea, şopteşte bărbosul, pentru că ferestrele sunt deschise spre noaptea newyorkeză, să ştii că te-am iubit. Şi dacă ai fi fost o împărăteasă, draga mea Maggie, nu doar o fetiţă anonimă, cu o profesiune obscură şi *îndoielnică,* tot la fel ar fi stat lucrurile.

Crozier înţelege că tânăra dezbrăcată este Maggie Fox – doar cu câţiva ani mai mare decât atunci când a văzut-o prima dată. Şi nu şi-a pierdut drăgălăşenia aceea afectată chiar dacă acum e în pielea goală.

Maggie spune pe un ton mai gutural decât cel cu care îi dădea ordine mamei sale:

— Ştii că te iubesc, domnule doctor Kane[47].

Bărbatul clatină din cap. A luat o pipă de pe noptieră şi acum îşi trage mâna cealaltă de sub capul tinerei ca să-şi pună tutun şi s-o aprindă.

— Draga mea Maggie, aud vorbele care-ţi ies din guriţa mincinoasă, îţi simt părul care-mi mângâie pieptul şi mi-aş dori să te cred. Dar nu te poţi ridica

[47] Elisha Kane (1820-1857) – explorator şi medic militar în Marina SUA, membru în două expediţii de găsire şi salvare a lui Sir John Franklin (n. tr.).

deasupra condiţiei tale, draga mea. Ai multe trăsături frumoase care nu justifică meseria pe care ţi-ai ales-o, Maggie... eşti rafinată şi atrăgătoare şi, cu o educaţie diferită, ai fi fost inocentă şi naivă. Dar nu eşti vrednică de o atenţie permanentă din partea mea, domnişoară Fox.

— Nu-s vrednică, repetă Maggie.

Ochii, probabil cea mai încântătoare trăsătură a ei acum, când Crozier nu-i mai poate vedea sânii mari, i se umplu cu lacrimi.

— Sunt sorocit unui alt destin, copila mea, spune domnul doctor Kane. Nu uita că şi eu am propriile-mi vanităţi triste cărora trebuie să le dau curs, aşa cum tu, cu mama ta şi cu surorile tale nevârstnice daţi curs vanităţilor voastre. Sunt la fel de devotat ca şi tine profesiunii mele, biată copilă, deşi mi-e greu să cred că teatrul ăla ieftin cu spiritismul ar putea fi *numit* profesiune. Ţine minte că Doctorul Kane al Mărilor Arctice a iubit-o pe Maggie Fox, cea care Vorbeşte cu Spiritele.

Crozier se trezeşte brusc. E întuneric. Nu ştie unde se află. Nu ştie în ce timp. Cabina lui e cufundată în beznă. Nava întreagă e cufundată în beznă. Aude gemetele lemnului – sau nu-s decât ecoul propriilor gemete din ultimele ore şi zile? E cumplit de frig. Îşi aduce aminte că Jopson şi Goodsir l-au învelit cu o pătură caldă – care acum e la fel de umedă şi de îngheţată ca restul aşternuturilor. Gheaţa geme. Nava îi răspunde.

Crozier dă să se ridice în capul oaselor, dar îşi dă seama că este mult prea slăbit, mult prea neputincios. Abia dacă îşi poate mişca braţele. Durerea şi vedeniile îl acoperă ca un val uriaş care se sparge de stânci.

Chipurile celor pe care i-a cunoscut, sau i-a întâlnit,

sau doar i-a văzut în treacăt.

Uite-l pe Robert McClure, unul dintre cei mai perfizi şi ambiţioşi oameni pe care i-a cunoscut vreodată Francis Crozier – alt irlandez hotărât să se căpătuiască într-o lume a englezilor. McClure se află pe puntea unei nave prizoniere între gheţuri. De jur împrejur se ridică stânci albe, unele înalte chiar de două sute de metri. Niciodată nu a mai văzut Crozier asemenea gheţuri.

Uite-l pe bătrânul John Ross, pe puntea de la pupa unei nave mici – un fel de iaht – navigând către est. Pleacă spre casă.

Uite-l pe James Clark Ross, mai bătrân şi mai gras şi mai nefericit decât l-a văzut Crozier vreodată. Soarele străluceşte pe vergile trincii acoperite cu gheaţă când vasul lui iese dintre gheţuri. Pleacă spre casă.

Uite-l pe Francis Leopold M’Clintock – un navigator despre care Crozier ştie că l-a căutat pe Franklin sub comanda lui James Ross şi s-a întors pe cont propriu câţiva ani după aceea. Care ani? Peste câtă vreme de acum? Cât de departe în viitorul nostru?

Imaginile zboară iute ca proiectate de o lanternă magică, dar nimeni nu-i răspunde la întrebări.

Uite-l iarăşi pe M’Clintock – merge cu sania, trage la sanie, se mişcă mult mai repede şi mult mai eficace decât a făcut-o locotenentul Gore sau oricare alt om de-ai lui Sir John ori de-ai lui Crozier.

Uite-l pe M’Clintock stând lângă un tumul şi citind un mesaj pe care tocmai ce l-a scos dintr-un cilindru din bronz. Să fie mesajul lăsat de Gore pe King William acum câteva luni? Chipul lui M’Clintock e cenuşiu într-un peisaj cenuşiu, sub un cer cenuşiu.

Şi uite-l pe M’Clintock singur pe gheaţă. Echipajul lui e la câteva sute de metri în urmă, luptându-se cu viscolul. Se uită cu groază nespusă la ceva – o ambarcaţiune mare, legată deasupra unei sănii

zdravene, construită din lemne şi fier.

Sania aceea pare a fi lucrătura domnului Honey, marangozul lui Crozier. Făurită ca şi cum ar fi trebuit să dureze un secol. Fiecare îmbinare dovedeşte extremă grijă. Este uriaşă – trebuie să cântărească vreo 280 de kilograme. Iar ambarcaţiunea de pe ea are probabil peste 360.

Crozier o recunoaşte. Este una din ambarcaţiunile de pe *Terror* – unul dintre cuterele de opt metri şi jumătate lungime. Observă că a fost echipat pentru navigarea pe apă curgătoare. Velele sunt strânse şi legate şi acoperite cu o pânză îngheţată.

Crozier are senzaţia că se caţără pe o piatră şi se uită în barcă peste umărul lui M'Clintock. Vede două schelete, ale căror dinţi şi cranii par a luci batjocoritor la M'Clintock şi Crozier. Din unul nu a mai rămas decât o mână de oase, vizibil roase şi parţial mâncate, acoperite acum de zăpadă.

Celălalt schelet este încă intact şi îmbrăcat în rămăşiţele unei mantale de ofiţer. Pe craniu se mai văd resturi dintr-o caschetă. Este aşezat în lungul bărcii, cu oasele degetelor întinse spre puştile cu două ţevi sprijinite de parapete. Lângă picioarele încălţate ale scheletului se află un maldăr de pături din lână, haine groase şi un sac din pânză, parţial acoperit de zăpadă, cu praf de puşcă şi cartuşe. Pe fundul cuterului, între cizmele mortului, ca prada unui pirat pe punctul de a fi estimată şi privită cu nesaţ, sunt cinci ceasornice din aur şi ceea ce par a fi zece, cincisprezece kilograme de bucăţi de ciocolată ambalate individual. Tot acolo sunt 26 de piese de argintărie – Crozier vede, şi ştie că M'Clintock vede şi el, cuţite şi furculiţe şi linguri purtând blazonul lui Sir John Franklin, cel al căpitanului Fitzjames şi al altor şase ofiţeri, ba chiar şi al lui, al lui Crozier. Mai vede şi câteva farfurii şi două tăvi din

argint iţindu-se din zăpadă.

Pe fundul cuterului, între cele două schelete, parţial acoperite de cei câţiva centimetri de zăpadă proaspătă, sunt înşirate o mulţime de mărunţişuri: doi baloţi de foaie de tablă, o husă întreagă de barcă, opt perechi de cizme, două fierăstraie, patru pile, nişte cuie şi două cuţite marinăreşti.

Lângă scheletul îmbrăcat Crozier mai vede şi câteva vâsle, câteva vele împăturite şi mai multe gheme de sfoară. Iar în apropiere de mormanul de oase parţial mâncate de la proră se află un teanc de prosoape, câteva calupuri de săpun, câţiva piepteni şi o periuţă de dinţi, o pereche de papuci lucraţi de mână – chiar lângă degetele albe şi metatarsiene – şi şase cărţi: cinci Biblii şi *Vicarul din Wakefield,* care acum se află pe un raft în Sala cea Mare de pe HMS *Terror.*

Crozier vrea să-şi închidă ochii, însă nu e în stare. Vrea să scape de vedeniile astea – de toate vedeniile astea – însă nu are niciun control asupra lor.

Pe neaşteptate, figura vag familiară a lui Francis Leopold M'Clintock pare că începe să se topească, să se crâmpoţească, iar apoi se reface, devenind chipul unui bărbat mai tânăr, pe care Francis Crozier nu îl cunoaşte. Nimic altceva nu se schimbă. Iar tânărul – un anume locotenent William Hobson, pe care Crozier îl cunoaşte acum, fără să ştie cum de-l cunoaşte – stă în locul unde înainte a stat M'Clintock şi se uită în cuter, cu aceeaşi expresie de scepticism dezgustat pe care Crozier o citise în ochii lui M'Clintock doar cu câteva secunde mai înainte.

Fără vreun avertisment, dispar şi barca şi scheletele, iar acum Crozier stă întins într-o peşteră din gheaţă, alături de o foarte despuiată Sophia Cracroft.

Dar nu, nu e Sophia. Crozier clipeşte nedumerit din ochi, simţind cum acel al Doilea Văz, de care-i

povestise Memo Moira, îi loveşte creierul îndurerat cu pumni de febră. Şi acum vede că şi el e în pielea goală, iar femeia dezbrăcată este Lady Silence. Sunt blănuri peste blănuri de jur împrejurul lor şi ei stau culcaţi pe un soi de platformă din zăpadă sau din gheaţă. Locul este luminat de o lampă cu ulei. Tavanul curbat e construit din blocuri de gheaţă. Silence are sâni cafenii şi păr lung şi foarte negru. Stă sprijinită în cot pe blănurile moi şi se uită la el cu gravitate.

Îmi visezi visele? îl întreabă fără să mişte buzele sau să deschidă gura. De fapt, cuvintele ei nici nu sunt englezeşti. *Eu le visez pe ale tale?*

Crozier *o simte* în mintea şi în inima lui. Ca şi cum ar fi cea mai bună înghiţitură de whisky din viaţa lui.

Iar atunci vine coşmarul cel mai îngrozitor dintre toate.

Străinul acela, combinaţia aceea de M’Clintock cu cineva pe nume Hobson, nu se uită la cele două schelete din cuter, ci îl urmăreşte cu atenţie fascinată pe un foarte tânăr Francis Rawdon Moira Crozier care participă în secret la Liturghia Catolică alături de bunica lui, vrăjitoarea-papistaşă Memo Moira.

Acesta este unul dintre cele mai ascunse secrete din viaţa lui Crozier – nu doar faptul că se dusese cu Memo Moira la slujba interzisă, ci şi faptul că luase parte la mult ridiculizata Sfântă Împărtăşanie.

Forma lui M’Clintock şi Hobson stă la o parte ca un ministrant, iar un Crozier înfiorat – acum copil, acum bărbat la cincizeci de ani cu trupul şi sufletul acoperite cu cicatrice – se apropie de altar, îngenunchează, dă capul pe spate, deschide gura şi scoate limba să primească ostia – Trupul Mântuitorului –, care pentru toţi ceilalţi adulţi din viaţa, familia şi satul lui reprezintă un act de canibalism pur.

Dar ceva nu este aşa cum trebuie. Din straiele albe

ale preotului cărunt care se apleacă asupra lui şiroieşte apă – pe pardoseală, pe altar şi chiar pe Crozier. Iar preotul acela este mult prea mare – chiar şi văzut prin ochi de copil – este uriaş, ud, musculos, greoi, aruncând o umbră întunecată asupra celui care aşteaptă în genunchi cuminecătura. Nu este fiinţă omenească.

Crozier este în pielea goală. Îşi dă capul pe spate, închide ochii. Scoate limba ca să primească Împărtăşania.

Dar preotul nu are ostie în mână. Nu are mâini. Şi se apleacă peste balustrada altarului, se apleacă mult prea mult şi cască larg botul acela neomenesc ca şi cum Crozier ar fi Pâinea Împărtăşaniei.

— Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru Atotputernic, şopteşte amestecul de M'Clintock cu Hobson.

— Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru Atotputernic, şopteşte căpitanul Francis Crozier.

— Şi-a revenit, şopteşte doctorul Goodsir către Jopson.

Crozier geme.

— Domnule căpitan, i se adresează doctorul, puteţi să vă ridicaţi? Puteţi să deschideţi ochii şi să vă ridicaţi în capul oaselor? Bravo.

— Ce zi e azi? întreabă dogit Crozier.

Lumina mohorâtă care se zăreşte prin uşa deschisă şi lumina mai mohorâtă încă a lămpii sale sunt explozii solare în ochii lui sensibili.

— Marţi, unsprezece ianuarie, domnule căpitan, răspunde stewardul, adăugând: Anul Domnului nostru una mie opt sute patruzeci şi opt.

— De o săptămână sunteţi bolnav, îi spune doctorul. În ultimele zile am crezut de câteva ori că vă pierdem.

Goodsir îi dă puţină apă.

— Am visat, reuşeşte să îngaime Crozier după

câteva sorbituri mici din apa rece ca gheaţa.

Îşi simte propria duhoare în aşternuturile îngheţate.

— Aţi gemut foarte tare în ultimele ceasuri, zice Goodsir. Vă mai amintiţi ceva din coşmarurile pe care vi le-a provocat malaria?

Crozier nu-şi mai aminteşte decât senzaţia de imponderabilitate, dar şi apăsarea şi oroarea şi umorul vedeniilor risipite acum ca vălătucii de ceaţă în faţa vântului puternic.

— Nu, zice el. Fii bun, domnule Jopson, şi adu-mi apă caldă să-mi fac toaleta. S-ar putea să fie nevoie să mă ajuţi la bărbierit. Domnule doctor…

— Da, domnule căpitan?

— Vrei, te rog, să-i spui domnului Diggle că dorinţa căpitanului lui este să mănânce zdravăn la micul dejun?

— Tocmai ce a bătut clopotul pentru cartul de la şapte seara, domnule căpitan, spune doctorul.

— Nu contează. Vreau un mic dejun copios. Pesmeţi calzi. Ce ne-a mai rămas din cartofi. Cafea. Carne de porc – chiar slănină, dacă mai are.

— Numaidecât, domnule căpitan.

— Şi, domnule Goodsir, îl cheamă Crozier înapoi pe doctor. Fii bun şi roagă-l pe domnul locotenent Little să se prezinte la mine cu raportul pentru săptămâna în care am fost bolnav şi mai spune-i să-mi aducă şi… ce i-am dat în păstrare.

28
PEGLAR

Latitudine nordică. 70°05’ longitudine vestică 98°23’
29 ianuarie 1848

Harry Peglar aranjase lucrurile în aşa fel încât să fie el cel însărcinat cu misiunea de a duce un mesaj la *Erebus* în ziua în care s-a înapoiat soarele. Simţea nevoia să sărbătorească evenimentul acesta – în măsura în care mai putea fi sărbătorit ceva – alături de persoana dragă. Alături de acea persoană de care fusese odinioară îndrăgostit.

Sergentul Harry Peglar era comandantul gabiei prora de pe *Terror,* lider ales al gabierilor cu grijă selecţionaţi care munceau în vârf de tachelaj şi arboret, în arşiţa zilei ori în smoala nopţii, pe mări neprietene şi în cele mai potrivnice condiţii meteorologice. Postul necesita forţă, experienţă, stofă de conducător şi, mai presus de orice altceva, curaj, iar Peglar era recunoscut şi respectat pentru toate aceste calităţi. Acum, la aproape patruzeci şi unu de ani, îşi dovedise de sute de ori competenţa nu doar în faţa echipajului de pe HMS *Terror,* ci şi pe alte douăsprezece nave pe care servise în decursul lungii sale cariere.

Întrucâtva ironic era faptul că Harry Peglar fusese analfabet până la vârsta de douăzeci şi cinci de ani. Acum, însă, lectura era pasiunea lui secretă şi deja devorase aproape jumătate din cele 1.000 de volume din Sala cea Mare. Cel care îl transformase pe Peglar într-o persoană cultivată fusese un simplu steward de pe barcul de recunoaştere HMS *Beagle* şi acelaşi steward îl făcuse pe Harry Peglar să mediteze la condiţia umană.

Acest steward se numea John Bridgens. Acum era de departe cel mai vârstnic membru al expediţiei. La plecarea din Anglia gluma care circulase în teugile de pe *Erebus* şi *Terror* era că John Bridgens, umilul steward al subofiţerilor, avea aceeaşi vârstă cu Sir John Franklin, dar era de douăzeci de ori mai înţelept. Harry Peglar ştia că acesta era adevărul-adevărat.

Rareori erau admişi în expediţiile organizate de Serviciul pentru Descoperiri Geografice bărbaţi atât de vârstnici sub gradul de căpitan sau amiral, iar echipajele ambelor nave s-au amuzat aflând că vârsta lui John Bridges fusese inversată în documentele oficiale – fie din greşeală, fie de vreun comisar de bord înzestrat cu umor – în dreptul numelui stewardului se putea citi „26”. Multe glume se făcuseră de atunci pe seama căruntului John Bridgens cu privire la juneţea şi lipsa lui de experienţă, precum şi la presupusele lui orientări sexuale. Tăcutul steward surâdea şi nu răspundea nimic.

Harry Peglar fusese cel care căutase compania mai tânărului pe atunci steward Bridgens la bordul HMS *Beagle* pe perioada celor cinci ani ai călătoriei de cartografiere în jurul globului, sub comanda căpitanului Fitzroy, din decembrie 1831 şi până în octombrie 1836. Peglar venise pe modestul *Beagle* împreună cu un locotenent pe nume John Lort Stokes, sub comanda căruia servise pe excelenta navă de linie HMS *Prince Regent. Beagle* era doar un bric de clasa *Cherokee* adaptat pentru a face faţă rigorilor unui voiaj ştiinţific în jurul lumii – deloc genul de navă pe care ar fi ales-o în mod normal un gabier atât de ambiţios ca tânărul Peglar – dar încă de atunci Harry voia să cunoască cât mai multe despre lume, iar călătoria pe micuţul *Beagle* sub comanda lui Fitzroy a constituit pentru el un prilej de a se educa în mai multe privinţe.

La vremea aceea stewardul Bridgens avea cam cu opt ani mai mult decât vârsta de acum a lui Peglar – aproape cincizeci de ani – şi era deja recunoscut drept cel mai înţelept şi cel mai citit subofiţer din întreaga flotă. Se mai ştia despre el şi că era sodomit, aspect care nu l-a deranjat prea mult atunci pe tânărul Peglar. În Marina Regală existau două tipuri de sodomiţi: cei care-şi căutau satisfacerea doar pe uscat şi nu-şi aduceau niciodată pe mare preferinţele lor sexuale; şi cei ce-şi continuau activităţile de această natură şi în larg, cel mai adesea corupându-i pe băieţii nelipsiţi de pe navele Maiestăţii Sale. Toţi cei de la bordul HMS *Beagle,* la fel ca toţi cei servind în Marina Regală, ştiau că Bridgens aparţinea primei categorii – era un bărbat căruia îi plăceau bărbaţii atunci când se afla pe uscat, dar care nu se lăuda cu aceste înclinaţii ale sale şi nici nu şi le aducea cu el pe mare. Şi, spre deosebire de ajutorul de ştemuitor de pe actuala navă a lui Peglar, Bridgens nu era pedofil. Majoritatea camarazilor lui erau de părere că orice băiat ar fi fost mai în siguranţă alături de stewardul John Bridgens în largul mării decât ar fi fost în casa vicarului din satul lui natal.

De altminteri, în 1831, Harry Peglar trăia cu Rose Murray. Deşi nu erau căsătoriţi cu acte – femeia era catolică şi nu voia să se căsătorească cu Harry până când el nu se convertea, iar tânărul nu prea avea tragere de inimă s-o facă – formau o pereche fericită atunci când Peglar era pe ţărm, cu toate că incultura lui Rose şi totala ei lipsă de curiozitate cu privire la univers reprezentau mai degrabă viaţa de atunci a tânărului Peglar, iar nu aspiraţiile celui ce avea el să devină. Poate că s-ar fi căsătorit, totuşi, dacă Rose ar fi putut să rămână însărcinată, dar nu putea – problemă pe care ea o numea „pedeapsa lui Dumnezeu”. Rose a murit când Peglar era pe mare, în călătoria cea lungă

cu *Beagle.* În felul lui, o iubise.

Dar l-a iubit şi pe John Bridgens.

Înainte de finalul celor cinci ani ai expediţiei de cartografiere, Bridgens – nedorind la început să accepte rolul de mentor, dar apoi cedând în faţa insistenţelor înflăcărate ale tânărului gabier – l-a învăţat pe Harry să scrie şi să citească nu doar în limba engleză, ci şi în greacă, latină şi germană. L-a învăţat filosofie şi istorie şi ştiinţele naturii. Şi, mai important decât orice altceva, l-a învăţat să gândească.

La doi ani după încheierea acelei călătorii, Peglar l-a căutat pe mai vârstnicul său profesor în Londra – în 1838, Bridgens era într-o permisie prelungită pe uscat, ca toţi ceilalţi membri ai echipajului de pe *Beagle,* şi i-a cerut să-l mai înveţe câte ceva.

În timpul acestor lungi discuţii şi apoi, în decursul perioadei de meditaţii, prietenia strânsă dintre cei doi bărbaţi a progresat, ajungând să semene cu relaţia dintre doi amanţi. Peglar a fost peste măsură de şocat când şi-a dat seama că era capabil de aşa ceva – spaima iniţială făcându-l mai apoi să-şi reconsidere toate aspectele vieţii, moralei, credinţei şi propriei identităţi. Descoperirile făcute l-au tulburat pe Harry Peglar, însă, spre marea lui mirare, nu l-au schimbat în mod fundamental. Mai şocant încă a fost faptul că el iniţiase contactul fizic – nu bărbatul mai în vârstă.

Aspectul de natură intimă a prieteniei lor a durat doar câteva luni şi a luat sfârşit de comun acord, din cauza absenţei îndelungate a lui Peglar care plecase pe mare cu *Wanderer* până în anul 1844. Prietenia lor a supravieţuit. Peglar a început să scrie lungi scrisori filosofice fostului steward, ortografiind toate cuvintele de-a-ndoaselea, ultima literă a ultimului cuvânt din fiecare propoziţie fiind de fapt prima şi, prin urmare, caligrafiată cu majusculă. Şi, pentru că scrierea

fostului analfabet era atât de atroce, Bridgens a comentat într-o scrisoare de răspuns: „Harry dragă, maniera ta copilărească de codificare a mesajelor scriindu-le de-a-ndoaselea, în speranţa câte vei putea apropia de măiestria lui da Vinci, le face aproape indescifrabile.” Iar Peglar folosea acum acelaşi cod şi în jurnalul său personal.

Niciunul nu mărturisise celuilalt că ceruse Serviciului pentru Descoperiri să fie primit în expediţia lui Sir John Franklin. Cu câteva săptămâni înainte de plecare fiecare avusese parte de o mare surpriză când descoperise şi numele celuilalt pe lista de serviciu. Peglar, care nu mai luase legătura cu Bridgens de mai bine de un an, făcuse drumul de la cazarma din Woolwich până la locuinţa stewardului din nordul Londrei, ca să-l întrebe dacă nu cumva ar fi mai bine dacă s-ar retrage din expediţie. Bridgens susţinuse că *el* ar trebui să fie cel care să-şi şteargă numele de pe listă. În cele din urmă, căzuseră de acord că niciunul nu ar trebui să piardă şansa unei aventuri de asemenea proporţii – cu siguranţă ultima şansă a lui Bridgens, din cauza vârstei sale avansate (administratorul navei *Erebus,* Charles Hamilton Osmer, prieten de o viaţă cu acesta, îi modificase cererea de înscriere adresată lui Sir John şi celorlalţi ofiţeri, mergând până într-acolo încât să treacă „26” în rubrica din documentele oficiale unde ar fi trebuit să se afle vârsta reală a stewardului). Nici Peglar şi nici Bridgens nu făcuseră vreo referire la acest subiect, dar amândoi ştiau că vor respecta vechiul jurământ al bătrânului de a nu-şi lua dorinţele sexuale pe mare. Şi mai ştiau că acea parte a istoriei lor comune era încheiată.

După cum s-a dovedit ulterior, Peglar şi-a văzut foarte rar prietenul în timpul călătoriei şi în trei ani şi

jumătate dacă au petrecut un minut singuri.

Tot întuneric era când Peglar ajunse la *Erebus,* cam pe la ora unsprezece în dimineaţa aceea de sâmbătă, cu două zile înainte de sfârşitul lunii ianuarie. Dar, pentru prima dată în peste optzeci de zile, o licărire sfioasă lumina cerul la sud, nereuşind, fireşte, să înmoaie gerul de -53 °C.

Imaginea catargelor scurtate de pe *Erebus* ar fi strâns inima oricărui comandant de gabie şi îl întristă şi mai mult pe Harry Peglar, deoarece, împreună cu Robert Sinclair, omologul său de pe nava aceasta, supraveghease demontarea catargelor şi depozitarea lor pe perioada fără de capăt a iernii. Era o privelişte hâdă, urâţită şi mai mult de poziţia bizară a navei, cu pupa în jos şi prora ridicată în cleştii gheţii.

Santinela îi ceru să se identifice, îl invită la bord, iar Peglar duse mesajul căpitanului Crozier la căpitanul Fitzjames care îşi fuma pipa în popota ofiţerilor de la pupă, deoarece Cabina cea Mare încă mai servea drept infirmerie.

Cei doi căpitani începuseră să-şi transmită mesajele în recipientele din bronz – iar curierii detestau amarnic schimbarea aceasta pentru că metalul rece le ardea degetele chiar şi prin mănuşile groase. Fitzjames îi ceru lui Peglar să deschidă el cilindrul căci comandantul gabierilor de pe *Terror* avea mâinile înmănuşate. Apoi nu-i ceru să plece, aşa că Peglar rămase în pragul popotei până când căpitanul termină de citit mesajul lui Crozier.

— Niciun răspuns, domnule Peglar, îi zise Fitzjames. Harry Peglar salută şi urcă pe punte. Vreo zece, cincisprezece marinari ieşiseră să urmărească răsăritul, iar alţii se pregăteau şi ei să iasă să vadă minunea. Peglar observase că în infirmeria ad-hoc din

Cabina cea Mare vreo doisprezece oameni zăceau în paturile de campanie – cam tot atâţia câţi bolnavi erau şi pe *Terror.* Scorbutul se instala pe ambele nave.

Lângă parapetul de la pupa babord, Peglar văzu silueta micuţă, prea bine cunoscută, a lui Bridgens. Se apropie de el şi îl bătu uşor pe umăr.

— Mângâierea lui Harry în plină noapte, spuse Bridgens înainte de a se întoarce cu faţa la prietenul său.

— O să se termine cu noaptea, comentă Peglar. De unde ai ştiut că eu sunt, John?

Bridgens nu avea chipul acoperit de fular, iar Peglar îi văzu surâsul şi lumina din ochii albaştri.

— Veştile circulă repede pe o bărcuţă îngheţată. Te grăbeşti să te înapoiezi pe *Terror?*

— Nu. Căpitanul Fitzjames nu a transmis niciun răspuns.

— Ai vrea să ne plimbăm puţin?

— Cu dragă inimă, spuse Peglar.

Coborâră pe rampa de gheaţă de la tribord şi se îndreptară către aisbergul şi crestele dinspre sud-est pentru a vedea mai bine strălucirea firavă a cerului. Pentru prima oară după mai multe luni HMS *Erebus* era luminată de altceva în afară de aurora boreală, felinare sau torţe.

Înainte să ajungă la crestele de gheaţă, traversară zona zgâriată, acoperită cu funingine şi parţial topită unde avusese loc incendiul din noaptea Carnavalului. La ordinele căpitanului Crozier, locul fusese bine curăţat în săptămâna de după dezastru, dar mai rămăseseră găurile din gheaţă în care fuseseră înfipte vergile ce susţinuseră pânzele vopsite şi se mai vedeau, ici şi colo, bucăţi de frânghie şi de velă. La fel se mai putea desluşi şi conturul camerei de abanos, în ciuda celor câtorva ninsori care căzuseră de atunci şi a

eforturilor repetate de a îndepărta funinginea.

— L-am citit pe american, spuse Bridgens.

— Care american?

— Cel din cauza căruia a primit micuţul Dickie Aylmore cincizeci de lovituri de gârbaci; cel care l-a inspirat la decorarea carnavalului. Un individ ciudat, cu numele Poe, dacă-mi aduc bine aminte. O scriere extrem de dezolantă şi morbidă, cu note de un macabru de-a dreptul bolnăvicios. Per ansamblu, nu-i o proză prea bună, dar mi se pare foarte *americănească* într-un sens greu de definit. Nu am citit însă povestirea aceea fatidică ce i-a adus pedeapsa.

Peglar dădu din cap. Piciorul i se împiedică de ceva şi se aplecă să vadă despre ce era vorba.

Căpăţâna de urs atârnată deasupra pendulei din abanos a lui Sir John, care nu supravieţuise focului – dispăruseră carnea şi pielea şi părul de pe ţeasta aceea, iar oasele fuseseră înnegrite de flăcări, orbitele goale, dar colţii îşi păstraseră culoarea fildeşului.

— O, ce să vezi! Cred că i-ar plăcea nespus domnului Poe, exclamă Bridgens.

Peglar aruncă ţeasta înapoi în zăpadă. Probabil că fusese acoperită de bucăţile de gheaţă căzute din aisberg din moment ce nu o văzuseră echipele care făcuseră curăţenie.

După cincizeci de metri, cei doi ajunseră la cea mai mare creastă de gheaţă de acolo şi se urcară pe ea până pe bucata netedă din vârf.

Peglar îşi ajută prietenul mai în vârstă, care gâfâia destul de tare. Dar chiar şi el, deşi în formă ca atleţii Olimpiadelor din Grecia Antică despre care citise, se pomeni că răsuflă mult mai greu decât în mod obişnuit. Prea multe luni trecuseră fără muncă fizică, îşi zise el.

Pe orizontul de la sud apăruse o fâşie de lumină galbenă, apatică, spălăcită; iar stelele din apropiere

păliseră.

— Nici nu-mi vine să cred că se întoarce, murmură Peglar.

Bridgens făcu un semn afirmativ din cap. Şi lui îi era greu să creadă că vor vedea iarăşi soarele.

Şi iată-l: un disc de aur roşu ridicându-se şovăielnic deasupra unor forme întunecate, care semănau cu nişte dealuri, dar care, în realitate, erau norii joşi adunaţi la sud. Peglar auzi cele trei urale ale marinarilor de pe *Erebus* şi – pentru că aerul era foarte rece şi nemişcat – auzi şi uralele, mai slabe, ale celor de pe nava *Terror,* abia vizibilă la un kilometru şi jumătate spre est.

— Zorii îşi întind degetele trandafirii, spuse Bridgens în limba greacă.

Peglar surâse, vag uimit că îşi mai amintea expresia. Trecuseră mulţi ani de când citise *Iliada,* sau orice altceva în greceşte. Îşi aminti emoţia simţită în urmă cu şaptesprezece ani, la prima întâlnire cu limba aceea şi cu Troia şi eroii ei, atunci când *Beagle* ancorase lângă Sao Tiago, o insulă vulcanică din Arhipelagul Capului Verde.

Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, Bridgens zise:

— Ţi-l mai aduci aminte pe domnul Darwin?

— Tânărul naturalist? spuse Peglar. Interlocutorul preferat al căpitanului Fitzroy? Sigur că-mi amintesc. Cinci ani pe o navă lasă multe amintiri, chiar dacă el era un gentilom, iar eu un marinar de rând.

— Şi ce impresie ţi-a făcut, Harry?

Ochii palizi ai lui Bridgens lăcrimau mai tare acum, fie din cauza emoţiei ce-l cuprinsese la apariţia soarelui, fie ca reacţie la lumina nemaivăzută de multă vreme. Discul cel roşu nu reuşise să cureţe cu totul norii negri de la orizont şi deja îşi începuse coborârea.

— Domnul Darwin?

Şi Peglar mijise ochii – mai mult ca să-şi recupereze amintirile despre tânărul şi firavul naturalist.

— Mi s-a părut un om simpatic. Şi foarte entuziast. Şi cu siguranţă că ne-a dat mult de lucru când ne-a pus să aducem şi să-i vârâm în lăzi toate animalele alea blestemate – că mi-am şi zis la un moment dat că doar cintezoii o să fie destui cât să umple întreaga cală – dar nu s-a dat în lături să-şi murdărească şi el mâinile. Mai ţii minte când a dat şi el la vâsle ca să remorcăm bătrâna *Beagle* în amonte? Şi când a salvat una din bărci să nu fie luată de maree? Şi, altădată, când balenele înotau alături de noi – lângă Chile, parcă – nu mi-a venit să cred când l-am văzut cum se caţără singur pe gabie ca să le vadă mai bine. N-a vrut să mă lase să-l ajut să coboare până n-a stat un ceas şi mai bine să se uite la balenele alea cu luneta.

Bridgens zâmbi:

— Te-am invidiat atunci când ţi-a împrumutat cartea aceea. A lui Lyell era?

— *Principii de geologie,* răspunse Peglar. Nu am înţeles-o cum se cuvine. Sau, mai bine zis, am înţeles atât cât să pricep cât de periculoasă era.

— Din cauza punctului său de vedere cu privire la vârsta lucrurilor, spuse Bridgens. Din cauza ideii deloc creştine că toate lucrurile s-ar transforma încet de-a lungul miliardelor de ani, şi nu foarte repede, din cauza unor evenimente extrem de violente.

— Da. Însă domnul Darwin ţinea foarte mult la ideea asta. Şi când vorbea despre ea, părea un om care trecuse printr-o convertire religioasă.

— Cred că într-un anumit sens chiar aşa a fost, spuse Bridgens cu ochii la soarele din care se mai vedea doar o treime. L-am pomenit pe domnul Darwin pentru că am aflat, înainte de a porni în expediţia asta, că scrie o carte.

— A publicat deja câteva, zise Peglar. Ţii minte, John, că am discutat despre *Jurnalul cercetărilor geologice şi biologice efectuate în ţările vizitate de HMS Beagle* chiar în anul când am venit să mă meditezi… în 1839. Nu-mi permiteam să mi-o cumpăr, dar tu mi-ai spus că ai citit-o. Şi mi se pare că a mai publicat şi altele despre viaţa plantelor şi a animalelor întâlnite în timpul acelei călătorii.

— *Note de zoologie din voiajul HMS Beagle,* spuse Bridgens. Da, am cumpărat-o şi pe aceea. Dar eu m-am referit la o carte mult mai importantă despre care mi-a povestit dragul meu prieten, domnul Babbage[48].

— Charles Babbage? Individul acela care construieşte tot felul de ciudăţenii, ba chiar şi un soi de maşină de calculat?

— Chiar el, răspunse Bridgens. Charles mi-a spus că în toţii anii din urmă domnul Darwin a lucrat la un volum destul de interesant în care discută mecanismele evoluţiei organismelor. Se pare că îşi ia informaţiile din anatomia comparativă, din embriologie şi paleontologie… care, din câte-ţi mai aminteşti, erau domenii de mare interes pentru fostul nostru camarad de pe *Beagle.* Dar, nu se ştie din ce motive, domnul Darwin nu vrea să-şi publice lucrarea, şi Charles e de părere că nu vom apuca s-o citim vreodată.

— Evoluţia organismelor?

— Exact, Harry. Există ideea că toate speciile, în pofida tuturor contraargumentelor aduse de lumea creştină, nu ar fi invariabile din momentul creaţiei, ci s-ar putea modifica şi adapta de-a lungul timpului… de-a lungul unor perioade foarte lungi de timp, de-a lungul miliardelor de ani despre care vorbeşte domnul Lyell.

— Ştiu ce este evoluţia organismelor, zise Peglar

[48] Charles Babbage (1791-1871) – matematician şi inginer mecanic englez (n. tr.).

încercând să nu-şi manifeste iritarea în faţa aerelor de superioritate ale prietenului său, dându-şi seama, nu pentru prima oară, că relaţia profesor-elev nu se schimbă niciodată, chiar dacă lumea din jur se prăbuşeşte. Am citit ce a scris Lamarck pe tema aceasta. Şi Diderot. Şi Buffon.

— Da, teoria este mai veche, spuse Bridgens pe un ton amuzat şi uşor de scuză. Şi Montesquieu a scris despre ea, la fel şi Maupertuis şi toţi ceilalţi pe care i-ai pomenit. Prima referire a făcut-o Erasmus Darwin, bunicul fostului nostru camarad de pe *Beagle.*

— Şi atunci, de unde importanţa aceasta a cărţii domnului Charles Darwin? întrebă Peglar. Evoluţia organismelor este o idee veche, respinsă de Biserică şi de ceilalţi naturalişti de generaţii întregi.

— Dacă ar fi să dăm crezare spuselor lui Charles Babbage şi celorlalţi prieteni ai mei şi ai domnului Darwin, explică Bridgens, presupunând că va fi publicată vreodată, noua carte vine cu dovezi certe ale mecanismului evoluţiei. Şi oferă mii – poate chiar zeci de mii – de exemple despre cum funcţionează acest mecanism.

— Mecanism care face ce anume? întrebă Peglar.

Soarele dispăruse cu totul. Umbrele trandafirii se pierdeau în galbenul palid ce-i precedase răsăritul. Lui Peglar aproape că nici nu-i venea să creadă că îl văzuse aievea.

— Este vorba despre selecţia naturală care apare *din* competiţia nenumăratelor specii din lume, zise stewardul cel vârstnic. Selecţie prin care, de-a lungul unor perioade foarte îndelungate de timp – aşa cum spunea Lyell – sunt transmise trăsăturile utile şi sunt eliminate cele păguboase – adică acelea care nu favorizează supravieţuirea ori reproducerea.

Peglar se gândi la cele auzite.

— De ce ai deschis discuţia aceasta, John?

— Din cauza prietenului nostru prădător dintre gheţuri, Harry. Din cauza craniului aceluia înnegrit de foc pe care l-ai lăsat în camera de abanos în care au răsunat bătăile pendulei lui Sir John.

— Nu înţeleg, spuse Peglar.

Vorbele acestea le rostise foarte des pe vremea când fusese învăţăcelul lui Bridgens în cei cinci ani de peregrinări parcă nesfârşite ale HMS *Beagle.* Voiajul ar fi trebuit să dureze doar doi ani, iar Peglar îi promisese lui Rose că se va întoarce repede. Femeia murise de ftizie în al patrulea an de călătorie a navei *Beagle.*

— Chiar crezi că acea creatură dintre gheţuri este vreun soi de specie care a evoluat din ursul alb obişnuit?

— Dimpotrivă, dragul meu, zise Bridgens. Mă întreb dacă nu cumva am dat peste unul din ultimii membri ai unei specii străvechi – o vietate mai mare, mai inteligentă, mai rapidă şi infinit mai violentă decât urmaşul ei, ursul polar pe care îl vedem atât de des în zonele astea.

Peglar căzu iarăşi pe gânduri.

— O fiară din era antediluviană, spuse el în cele din urmă.

Bridgens chicoti.

— Măcar în sens metaforic, Harry. Ştii bine că eu nu cred în Potop.

Peglar surâse.

— Eşti periculos, John.

Păru din nou cufundat în gânduri. Lumina se stingea treptat. Stelele împânzeau din nou cerul la sud.

— Chiar crezi că… că monstrul ăsta… ultimul din neamul lui… a trăit pe pământ pe vremea reptilelor uriaşe? Atunci de ce nu i s-au găsit fosilele?

Bridgens chicoti din nou.

— Nu, câteodată am sentimentul că prădătorul acela dintre gheţuri s-a luptat cu reptilele gigantice. Poate că nici nu existau pe-atunci mamifere ca *Ursus maritimus.* Căci, după cum explică domnul Lyell, iar prietenul nostru, domnul Darwin, pare a fi de acord cu el, Timpul… cu majusculă, Harry… poate că este mult mai vast decât avem noi capacitatea de a pricepe.

Cei doi bărbaţi tăcură câteva clipe. Începuse să bată vântul, iar Peglar îşi dădu seama că se făcea mult mai frig ca să mai zăbovească acolo. Bătrânul lui prieten tremura uşor.

— John, îi zise el. Tu crezi că dacă am înţelege originea fiarei… ori *creaturii,* căci mie îmi pare prea inteligentă pentru o simplă fiară… atunci am şti cum s-o ucidem?

De data aceasta, Bridgens râse în hohote.

— Nici vorbă, dragul meu Harry. Între noi fie vorba, prietene, eu cred că această creatură ne-a venit deja de hac. Cred că oasele noastre se vor fosiliza înainte de oasele ei… deşi, dacă stai să te gândeşti, o asemenea vietate uriaşă care trăieşte numai pe gheaţa polară, fără să calce pe uscat nici măcar ca să se împerecheze, aşa cum fac urşii normali, poate chiar *hrănindu-se* în principal cu urşii polari, s-ar putea să nu lase în urmă niciun os, nicio fosilă, niciun semn al existenţei sale… sau, mă rog, niciun semn pe care l-am putea găsi sub mările polare cu tehnologia din prezent.

Porniră înapoi spre *Erebus.*

— Harry, spune-mi, te rog, ce se întâmplă pe *Terror?*

— Ai auzit de revolta ce era să izbucnească acum trei zile? îl întrebă Peglar.

— Chiar atât de serioase au fost lucrurile?

Peglar ridică din umeri.

— A fost urât. Coşmarul oricărui ofiţer. Ajutorul ăla

de ştemuitor, Hickey, cu vreo doi, trei agitatori i-a aţâţat pe oameni. Mentalitate de gloată. Crozier a dezamorsat-o într-o manieră absolut genială. Nu cred că am mai văzut vreodată un căpitan care să manevreze o asemenea mulţime furioasă cu atâta abilitate şi precizie cum a făcut-o miercuri căpitanul Crozier.

— Şi totul a izbucnit din cauza femeii eschimos?

Peglar dădu din cap, trăgându-şi mai bine peste urechi şi obraji „peruca galeză” şi fularul. Se intensificase vântul.

— Hickey şi cea mai mare parte a oamenilor au aflat că fata îşi făcuse un tunel prin care să iasă din cală încă dinainte de Crăciun. Până în noaptea Carnavalului a plecat şi a venit pe acolo după cum i-a fost voia. Domnul Honey şi ajutoarele lui au astupat spărtura din cală şi domnul Irving a dărâmat tunelul de afară chiar în a doua zi după Carnaval – dar s-a aflat.

— Şi atunci Hickey şi ceilalţi au crezut că fata a avut vreo legătură cu incendiul?

Peglar ridică iarăşi din umeri. Chiar dacă nu exprima prea multe, mişcarea aceasta îl mai încălzea puţin.

— Din câte ştiu, şi-au închipuit că ea *era* creatura dintre gheţuri. Sau, dacă nu ea, consortul ei. Mai toţi sunt deja siguri că e o vrăjitoare păgână.

— Şi mulţi de pe *Erebus* sunt de acord, spuse Bridgens printre dinţii care-i clănţăneau puternic.

Cei doi grăbiră pasul spre nava înclinată.

— Şleahta lui Hickey avea de gând s-o pândească atunci când va urca să-şi ia pesmetul şi bucata de peşte de seară, continuă Peglar. Şi să-i taie gâtul. Poate chiar în cadrul unei ceremonii.

— Şi de ce n-au reuşit?

— Pentru că mereu este cineva care nu-şi ţine gura, îi explică Peglar. Când căpitanul Crozier a prins de ştire

– poate doar cu câteva ore înainte de crima plănuită – s-a dus în cală, a luat fata, a dus-o pe puntea inferioară şi a dat adunarea echipajului. I-a chemat pe toţi. Ba a chemat şi străjile de afară, lucru nemaiîntâlnit pe vreo navă.

Interesat, Bridgens îşi întoarse chipul palid spre prietenul lui. Se întuneca foarte repede, iar vântul bătea dinspre nord-vest.

— Era ora cinei, continuă Peglar, dar domnul căpitan le-a cerut să ridice mesele şi i-a pus să se aşeze pe jos. Nu pe butoaie ori pe cufere – ci pe puntea goală – şi le-a cerut ofiţerilor, care aveau cu toţii pistoalele la ei, să se alinieze în spatele lui. O ţinea pe eschimosă de braţ, de parcă ar fi fost o bucată de carne pe care voia să le-o arunce ca unei haite înfometate de şacali. Şi într-un fel, cam asta a şi făcut.

— Ce vrei să spui?

— A zis echipajului că, dacă tot voia să comită o crimă, atunci trebuia s-o facă chiar atunci şi chiar acolo… chiar în clipa aceea. Cu cuţitele lor marinăreşti. Chiar acolo, acolo unde mâncau şi dormeau. Şi a mai zis că vor trebui s-o facă cu toţii – marinarii şi ofiţerii împreună – deoarece crima comisă la bordul unei nave este asemenea cangrenei şi se întinde repede, dacă nu sunt toţi complici.

— Foarte straniu, murmură Bridgens. Mă miră însă că a reuşit să descurajeze setea de sânge a oamenilor. O asemenea adunătură nu are minte.

Peglar dădu iar din cap.

— Atunci Crozier i-a cerut domnului Diggle să-şi părăsească locul de lângă plită şi să vină în faţă.

— Bucătarul?

— Bucătarul. Şi Crozier l-a întrebat pe Diggle ce aveau la cină în seara aceea… şi în fiecare seară până la sfârşitul lunii. „Avem «Bietu’ John»”, a zis Diggle.

„Plus ce-o mai fi rămas bun de mâncat din conserve.”

— Interesant, comentă Bridgens.

— Şi atunci Crozier l-a întrebat pe doctorul Goodsir – care se întâmpla să fie pe *Terror* în seara aia – câţi oameni se simţiseră rău în ultimele trei zile. „Douăzeci şi unu”, i-a răspuns Goodsir. „Dintre care paisprezece au rămas internaţi în infirmerie până în seara asta, când le-aţi cerut să fie prezenţi aici, domnule căpitan.”

Acum Bridgens fu cel care mişcă aprobator capul, de parcă începuse să priceapă intenţiile lui Crozier.

— Şi atunci domnul căpitan a spus: „E scorbut, băieţi.” A fost prima dată în trei ani când cuvântul acesta a fost rostit de un ofiţer – indiferent care – în faţa echipajului, continuă Peglar. „Ne îmbolnăvim de scorbut”, a anunţat căpitanul. „Şi cunoaşteţi foarte bine simptomele. Ori dacă nu le cunoaşteţi… şi dacă n-aveţi suficient sânge în boaşe ca să vă gândiţi la grozăvia asta… trebuie să ascultaţi.” Şi l-a chemat pe Goodsir în faţă, lângă fată, şi i-a cerut să enumere simptomele scorbutului.

„Ulceraţii”, a început Goodsir. „Ulceraţii şi hemoragii pe toată suprafaţa corpului. Asta înseamnă sânge strâns sub piele”, a continuat doctorul. „Sub piele şi pe piele. Revărsându-se din piele. Revărsându-se din toate orificiile voastre, şi asta o să fie doar la început, înainte ca boala să se instaleze deplin. O să vă curgă sânge din gură, din urechi, din ochi, din fund. O să suferiţi de contracţiile membrelor, ceea ce vrea să însemne că, într-o primă fază, vă vor durea cumplit mâinile şi picioarele şi după aia o să înţepenească. Şi n-o să vă mai ajute. O să fiţi neajutoraţi ca nişte boi orbi. După aia o să vă cadă dinţii”, a mai zis Goodsir, după care a tăcut. Crede-mă, John, când îţi spun, era atât de adâncă liniştea pe puntea inferioară, că nici respiraţia celor cincizeci de oameni nu se mai auzea, ci

doar gemetele navei între gheţuri. „Şi când vă vor cădea dinţii”, a continuat doctorul, „o să vi se înnegrească buzele şi o să se retragă de pe câţi dinţi veţi ai avea rămaşi în gură. Ca buzele unui mort. Şi ţesutul gingiilor se va dilata… adică o să se umfle. Şi o să pută îngrozitor. De acolo vine duhoarea aia oribilă pe care lumea o asociază cu scorbutul. De la gingiile care supurează şi putrezesc pe dinăuntru.”

„Dar asta nu-i tot”, a continuat Goodsir. „Vederea şi auzul vă vor fi afectate… compromise… la fel şi judecata. Dintr-odată o să vă apuce să ieşiţi la minus patruzeci şi cinci de grade fără mănuşi şi fără căciulă. O să uitaţi în care parte e nordul sau cum se bate un cui. Şi nu numai că vi se vor deteriora simţurile, dar se vor întoarce împotriva voastră. Dacă aţi fi bolnavi de scorbut şi am avea de unde să vă dăm o portocală proaspătă, mirosul ei v-ar putea face să vă zvârcoliţi de durere sau să vă pierdeţi pe loc minţile. Zgomotul făcut pe gheaţă de tălpicile unei sănii v-ar putea face să vă încovrigaţi de durere; detunătura unei muschete v-ar pute fi fatală.”

„Haida-da!”, a zbierat atunci unul din grupul lui Hickey, continuă Peglar. „Că doar ne bem sucu’ ăl de lămâie!”

Goodsir a clătinat din cap cu tristeţe. „O să se termine curând”, a zis el, „iar ce mai avem nu ne prea mai este de ajutor. Din motive necunoscute încă, antiscorbuticele simple, ca sucul acesta de lămâie, îşi pierd puterea după câteva luni. Iar acum, după trei ani, sucul nostru aproape că nu mai are niciun efect.” Şi atunci tăcerea s-a făcut parcă şi mai adâncă, John, prietene. Li se *auzea* acum respiraţia, dar era întretăiată, ca de animal încolţit. Şi din gloata aia de oameni parcă se ridica un miros – miros urât de frică şi de încă altceva. Cei mai mulţi dintre ei, inclusiv

majoritatea ofiţerilor, se duseseră în ultimele trei săptămâni să i se plângă doctorului Goodsir de simptome de început de scorbut. Şi brusc, unul din tovarăşii lui Hickey se apucă să strige: „Ce-are a face treaba asta cu vrăjitoarea asta de Iona?”

Şi Crozier face atunci un pas în faţă, ţinând fata ca pe o prizonieră, părând că vrea s-o ofere mulţimii. „Căpitanii şi medicii încearcă felurite metode de a-şi feri oamenii de scorbut”, a zis el. „Exerciţiile intense. Rugăciunea. Conservele. Dar niciunul dintre lucrurile acestea nu au efect de durată. Care este singurul lucru care are efect, domnule doctor Goodsir?” Şi toate capetele s-au întors în direcţia medicului. Chiar şi al eschimosei. „Hrana proaspătă”, a zis Goodsir. „Mai ales carnea proaspătă. Oricare ar fi deficienţa din mâncarea noastră care provoacă scorbutul, doar carnea proaspătă o poate elimina.”

Toţi ochii s-au întors la Crozier, a spus mai departe Peglar. Căpitanul aproape c-a îmbrâncit-o pe fată spre ei. „Există o singură persoană pe aceste două nave muribunde care a fost în stare să facă rost de carne proaspătă în toamna şi iarna asta”, le-a zis el. „Şi se află chiar în faţa voastră. Fata asta de eschimos... o fetiţă doar... dar una care ştie cum să găsească şi să prindă şi să omoare foci şi morse şi vulpi, pe când noi, ceilalţi, nici măcar urmele lor nu le-am găsit pe gheaţă. Cum ar fi dacă ar trebui să ne abandonăm navele... şi suntem nevoiţi să trăim pe gheaţă, fără provizii de hrană? Există o unică persoană în cei o sută nouă oameni rămaşi în viaţă care ştie cum să facă rost de carnea proaspătă fără de care am muri toţi... şi voi vreţi s-o *ucideţi.”*

Bridgens îşi dezveli gingiile sângerânde într-un zâmbet larg. Ajunseseră la rampa de gheaţă care urca pe puntea de pe *Erebus.*

— Poate că succesorul lui Sir John este om de rând, şopti el, şi cu prea puţină educaţie, dar nimeni niciodată nu l-a acuzat pe căpitanul Crozier – sau eu n-am auzit asta – de prostie. Şi înţeleg că s-a schimbat de când a fost grav bolnav acum câteva săptămâni.

— Transformare ca după furtună, spuse Peglar, bucurându-se că poate folosi replica din *Furtuna* lui Shakespeare, pe care o auzise prima dată în urmă cu şaisprezece ani, când Bridgens îl îndemnase să citească piesa.

— Ce vrei să spui?

Peglar îşi scărpină obrazul îngheţat deasupra fularului. Mănuşa scrâşni pe barba nerasă.

— E greu de explicat. Părerea mea este că domnul căpitan Crozier este treaz pentru prima dată în treizeci de ani, sau mai mulţi. Whisky-ul nu a părut să-i afecteze vreodată competenţa – căci este cu adevărat un foarte bun navigator şi ofiţer – dar ridica un soi de... de barieră... între el şi restul lumii. Acum mi se pare că este mai mult aici, c*u noi*. Că nu-i scapă nimic. Nu ştiu cum să descriu altfel.

Bridgens dădu din cap.

— Să înţeleg că nu s-a mai vorbit despre sacrificarea vrăjitoarei.

— Absolut deloc, răspunse Peglar. Ba chiar oamenii i-au dat pesmeţi de la ei, dar după aia a plecat – a plecat să locuiască undeva pe gheaţă.

Bridgens începu să urce rampa, dar se opri şi se întoarse spre prietenul său. Începu să vorbească foarte încet, ca să nu fie auzit de marinarii de cart.

— Tu ce părere ai despre Cornelius Hickey, Harry?

— Cred că-i un căcat cu ochi şi trădător, şi intrigant, spuse Peglar fără să-i pese dacă îl aude cineva.

Bridgens dădu iarăşi din cap.

— Aşa este. Am *auzit* vorbindu-se despre el încă

dinainte să-l cunosc în expediţia asta. Avea obiceiul ca în timpul călătoriilor lungi să atace băieţii de pe nave, să şi-i facă sclavi care să-i îndeplinească toate nevoile. Am auzit că în ultimii ani şi-a schimbat preferinţele şi că acum alege bărbaţi mai în vârstă, ca idiotul ăla…

— Magnus Manson, zise Peglar.

— Da, ca Manson. Dacă şi l-ar ţine doar pentru satisfacerea propriilor pofte, n-ar trebui să ne facem griji. Dar homunculusul ăla este cu mult mai rău, Harry,… este mult mai rău decât un oarecare aşa-zis răzvrătit, ori un oarecare instigator de la bordul unei nave. Fii prudent în preajma lui. Nu-l pierde din ochi, Harry. Mă tem că ne va face mult rău.

Şi Bridgens izbucni în râs.

— Auzi la mine! „Ne va face mult rău." De parcă n-am fi şi aşa condamnaţi. Data viitoare s-ar putea să ne vedem atunci când ne vom abandona navele şi vom porni pe gheţuri în lunga plimbare de la finalul vieţii noastre. Ai grijă de tine, Harry Peglar.

Peglar nu rosti niciun cuvânt. Comandantul gabierilor de pe *Terror* îşi scoase mănuşa exterioară, apoi şi pe cea subţire şi îşi ridică degetele îngheţate la obrazul rece şi la fruntea stewardului John Bridgens. Atingerea a fost uşoară şi niciunul dintre cei doi bărbaţi nu reuşi s-o simtă prin degerăturile incipiente ale extremităţilor, dar trebuia să le ajungă.

Bridgens urcă rampa. Fără să se uite înapoi, Peglar îşi puse mănuşile şi porni pe drumul lung şi întunecat spre HMS *Terror.*

29
IRVING

Latitudine nordică 70°05’ longitudine vestică 98°23’
6 februarie 1848

Era duminică şi locotenentul Irving făcuse două carturi consecutive în frig şi beznă, ţinând locul prietenului său, George Hodgson, care prezenta simptome de dizenterie. Drept consecinţă, lipsise de la masa caldă de seară şi mâncase doar o felie mică de pastramă de porc, tare ca un sloi de gheaţă, şi un pesmet plin cu gărgăriţe. Dar acum terminase şi avea opt ore libere înainte de a intra din nou de serviciu. Sigur, s-ar fi putut târî până jos, în patul lui de campanie din cuşeta strâmtă, s-ar fi putut strecura sub păturile îngheţate pe care le-ar fi topit cât de cât cu propria-i căldură şi ar fi putut dormi neîntors toate cele opt ceasuri.

În schimb, Irving îl anunţă pe secundul Robert Thomas, cel care îl schimba din postul de ofiţer de punte, că se duce să-şi mai dezmorţească oasele şi că revine în scurtă vreme.

Apoi coborî rampa de gheaţă şi se îndepărtă de navă.

O căuta pe Lady Silence.

Cu câteva săptămâni în urmă Irving fusese şocat să-l vadă pe Crozier prefăcându-se că ar vrea să arunce femeia în mâinile marinarilor furioşi care, întărâtaţi de Hickey, ajutorul de ştemuitor, şi alţii ca el, pretindeau că eschimosa e un Iona şi că trebuie ucisă sau izgonită de la bord. Când îşi văzuse căpitanul ţinând-o pe Lady Silence aşa cum un împărat roman ar fi ţinut un prizonier creştin pe care urma să-l arunce la lei,

locotenentul Irving nu ştiuse ce să facă. În calitatea lui de subordonat, nu putea decât să respecte decizia lui Crozier, chiar dacă asta ar fi însemnat moartea lui Silence. În calitatea lui de tânăr îndrăgostit, Irving era gata să intervină şi să o salveze, chiar dacă ar fi plătit cu viaţa pentru acest gest.

Când Crozier îi potolise pe oameni explicându-le că Silence era singurul suflet de la bord care ştia cum să vâneze şi să pescuiască pe gheaţă în caz că vor fi nevoiţi să abandoneze nava, Irving îşi înăbuşi un oftat lung de uşurare.

Dar femeia eschimos plecase definitiv de pe navă chiar a doua zi după scandal, revenind la cină o dată la două, trei zile, ca să-şi ia raţia de pesmeţi şi, din când în când, câte o lumânare ori alte fleacuri. Apoi dispărea pe gheaţa întunecată. Era un mister unde stătea ori ce anume făcea ea acolo afară.

Nu era prea întuneric în noaptea aceasta; aurora boreală dansa în străluciri învoite pe cer, iar razele de lună conturau în cerneală neagră umbrele seracurilor. Spre deosebire de prima dată când o urmărise pe Silence printre gheţuri, locotenentul de rang trei John Irving nu plecase acum de capul său. Căpitanul fusese cel care îi sugerase să încerce să descopere unde anume se ascundea eschimosa – cu condiţia să nu-şi pună viaţa în pericol.

— Nu am glumit atunci când am spus oamenilor că s-ar putea să aibă anumite abilităţi care să ne ajute să supravieţuim pe gheaţă, îi spusese Crozier în şoaptă într-o seară când îl chemase în cabina lui, departe de ochii şi urechile celorlalţi. Dar nu putem aştepta până în ultima clipă ca să aflăm cum şi de unde îşi face ea rost de carne proaspătă. Domnul doctor Goodsir m-a informat că scorbutul o să ne prăpădească pe toţi până la vară dacă nu vom găsi o sursă de hrană proaspătă.

— Dar, domnule, dacă nu reuşesc s-o surprind chiar atunci când vânează, cum ar putea ea să-mi împărtăşească secretul, din moment ce nu vorbeşte?

Iar Crozier nu-i răspunsese decât:

— Foloseşte-ţi iniţiativa, domnule locotenent Irving.

Iar acum era prima ocazie în care Irving şi-ar fi putut folosi iniţiativa.

În tolba din piele tânărul pusese câteva lucruri cu care să o atragă pe Silence, presupunând că va reuşi să dea de ea, şi care să-l ajute, poate, să găsească o modalitate prin care să comunice cu ea. Avea acolo, împachetaţi cu grijă într-un şervet, pesmeţi mult mai proaspeţi decât bucata râncedă şi plină cu gărgăriţe pe care o mâncase el la cină. Mai luase cu el şi un şal superb, din mătase, cu modele orientale, primit în dar de la iubita lui bogată din Londra cu puţin timp înainte de... de despărţirea lor dezagreabilă. Însă la *piece de resistance* era lucrul împachetat în şalul acesta: o farfurioară cu marmeladă de piersici.

Doctorul Goodsir spunea că marmelada avea proprietăţi antiscorbutice şi, drept urmare, o împărţea cu ţârâita oamenilor, însă locotenentul Irving observase că această delicatesă era unul din puţinele lucruri care reuşeau să stârnească entuziasmul fetei de eschimos atunci când primea porţia de mâncare de la domnul Diggle. Irving văzuse cum îi sclipeau ochii când primea un strop de marmeladă întinsă pe pesmet. Aşa că, în fiecare zi din ultima lună, îşi răzuise marmelada de pe pesmeţii lui până când reuşise să adune cantitatea pe care o ducea acum în micuţa farfurioară de porţelan care aparţinuse mamei sale.

Irving ocolise complet nava până în dreptul babordului şi acum intra în labirintul de seracuri şi aisberguri mici care se ridicau ca „pădurea Birnam

venind spre Dunsinane”[49], cam la vreo două sute de metri la sud de navă. Ştia că se expune riscului de a deveni următoarea victimă a creaturii dintre gheţuri, însă aceasta nu-şi mai făcuse simţită prezenţa în ultimele cinci săptămâni, nici măcar de la foarte mare distanţă. Nu mai pierduseră niciun om din noaptea Carnavalului.

Pe de altă parte, îşi spuse Irving, *nimeni altcineva în afară de mine n-a mai plecat singur de pe navă, fără măcar un felinar, să se ducă de nebun într-o pădure de seracuri.*

Şi nici altă armă nu avea în afară de pistolul din buzunarul mantalei.

După patruzeci de minute de căutări printre seracuri, în întuneric şi vânt, la minus patruzeci şi trei de grade Celsius, Irving era pe punctul de a hotărî că îşi va pune iniţiativa în practică în altă zi, de preferinţă peste câteva săptămâni, când soarele va rămâne deasupra orizontului de sud mai mult de câteva minute.

Şi atunci observă lumina.

Era o privelişte mai mult decât fantastică – un troian de zăpadă înălţat într-un defileu dintre seracuri părea a străluci din interior cu o lumină aurie, ca dintr-un basm cu zâne.

Ori cu vrăjitoare.

Irving se apropie, oprindu-se la fiecare umbră de serac pentru a se convinge că nu era vorba despre vreo crevasă îngustă din gheaţă. Vântul şuiera molcom printre coloanele albe. Lumina violet a aurorei dansa peste întregul peisaj.

Vântul – sau Silence – construise un troian din zăpadă, de forma unui dom, cu pereţi subţiri prin care se întrezărea pâlpâirea luminii galbene dinăuntru.

---

[49] Scenă din piesa *Macbeth* de William Shakespeare (n. tr.).

Irving coborî în defileul micuţ, mai degrabă o adâncitură dintre două plăci ale banchizei, şi se apropie de o gaură întunecată, poziţionată prea jos pentru a avea vreo legătură cu domul acela.

Intrarea – dacă despre o intrare era vorba – abia dacă avea lăţimea umerilor lui Irving.

Înainte de a intra, se întrebă dacă nu cumva ar fi cazul să-şi scoată pistolul din buzunar. *Dar n-ar fi un gest prea prietenos de salut.*

Irving se strecură înăuntru.

Pasajul strâmt era lung cam cât jumătate din trupul tânărului, iar apoi cotea şi mai mergea cam vreo trei metri. Când reuşi să-şi scoată capul şi umerii prin capătul celălalt al tunelului, ieşind la sursa de lumină, Irving clipi nedumerit tare şi îi căzu falca.

Primul lucru pe care îl observă era că Lady Silence era complet goală pe sub învelitoarea din blană. Stătea întinsă pe o platformă modelată în zăpadă cam la un metru şi douăzeci distanţă de capul locotenentului şi cam la vreo nouăzeci de centimetri înălţime. Sânii îi erau foarte vizibili şi foarte dezgoliţi şi între ei se legăna pe un şnur micuţul talisman în formă de urs alb pe care îl luase de la partenerul ei mort, dar nu făcu niciun gest să şi-i acopere. Îl privea pe Irving fix, fără să clipească. Nu o luase prin surprindere. Era clar că îl auzise venind cu mult înainte ca el să se îndese în coridorul domului din zăpadă. Ţinea în mână cuţitul acela scurt, dar extrem de tăios, din piatră, pe care tânărul îl văzuse prima dată în magazia cu cabluri de ancoră.

— Vă cer iertare, domnişoară, se bâlbâi Irving.

Nu mai ştia ce altceva să facă. Buna creştere îi spunea că trebuie să se strecoare înapoi pe unde venise şi să iasă, astfel, din budoarul doamnei, indiferent cât de caraghioase şi lipsite de îndemânare

i-ar fi fost mişcările. Însă îşi aminti că se afla acolo cu un scop.

Irving îşi dădu seama că Silence ar fi putut foarte uşor să se aplece spre el şi să-i taie gâtul cu acel cuţitaş pe care îl avea în mână, pentru că el era înţepenit în uşa casei de zăpadă şi nu ar fi putut opune niciun fel de rezistenţă.

Tânărul locotenent reuşi să se extragă din intrarea îngustă, îşi trase lângă el sacul din piele, se ridică în genunchi şi apoi în picioare. Deoarece podeaua ciudatei case din zăpadă era săpată în suprafaţa gheţii de afară, Irving avea loc să stea drept chiar în mijlocul ei. Privind în jur, văzu că, deşi de afară construcţia aceea părea doar un troian luminos, ea fusese ridicată din blocuri şi lespezi din zăpadă arcuite spre înăuntru, după un concept extrem de ingenios.

Irving, care studiase la cea mai bună şcoală de artilerişti din Marina Regală şi care fusese mereu bun la matematică, observă imediat spirala ascendentă a blocurilor şi felul în care fiecare dintre acestea era puţin mai mult înclinat decât cel de dinainte, până la blocul din vârf, care închidea, la acoperiş, domul. Observă şi orificiul mic pentru evacuarea fumului, un fel de horn cu diametrul de doar cinci centimetri dintr-o latură a blocului din vârf.

Matematicianul din Irving îşi dădu imediat seama că domul nu era o emisferă în adevăratul sens al cuvântului, căci orice construcţie ridicată pe baza principiilor unui cerc nu ar fi avut şanse să rămână în picioare, ci, mai degrabă, un soi de catenar, adică o structură dispusă în formă de lanţ încolăcit. Irving, ca un domn bine educat ce era, ştia că stă cu ochii zgâiţi la tavan, la blocurile de zăpadă şi la structura geometrică a acelei inventive locuinţe ca să nu se holbeze la sânii şi umerii goi ai lui Lady Silence.

Presupuse că-i acordase suficient timp ca să se acopere şi îşi coborî privirea la ea.

Pieptul femeii era tot dezgolit. Amuleta albă făcea ca pielea ei să pară mai cafenie decât în realitate. Ochii ei negri erau tot aţintiţi asupra lui, atenţi, curioşi, dar nu neapărat ostili. Nu lăsase jos cuţitul din mână.

Irving expiră cu zgomot şi se aşeză pe platforma acoperită cu blănuri de vizavi de locul unde era amenajat culcuşul femeii.

Atunci îşi dădu seama cât de cald era în casa de zăpadă. Nu doar mai cald decât în noaptea îngheţată de afară, nu doar mai cald decât era pe puntea inferioară de pe HMS *Terror*, ci *foarte cald.* Spre marea lui surprindere, simţi că începe să năduşească abundent pe sub multele rânduri de haine ţepene de jeg. Şi observă picuri de sudoare pe sânul moale şi cafeniu al femeii.

Îşi smulse cu efort privirea de la locul cu pricina şi începu să se descheie la manta. Înţelese atunci că toată lumina şi căldura veneau de la o cutie micuţă de parafină pe care probabil că Silence o furase de pe navă. Şi imediat îi păru rău că o acuzase de hoţie. Da, sigur, era o cutie de pe *Terror,* însă era goală, fără pic de parafină în ea, una din sutele pe care le aruncaseră ei peste bord, în zona de gunoi pe care o amenajaseră pe gheaţă, cam la treizeci de metri distanţă de navă. Flacăra nu era alimentată cu parafină, ci cu un soi de grăsime, dar nu seu de balenă, pentru că avea alt miros. Să fi fost grăsime de focă? Chiar deasupra flăcării atârna din tavan un cordon confecţionat dintr-un maţ sau tendon de animal şi de el era prinsă bucată de untură din care picura grăsimea în cutie. Ori de câte ori scădea nivelul grăsimii din cutie, mucul lumânării, confecţionat din fire de cânepă smulse din funiile de ancoră se lungea, iar flacăra ardea mai sus, topind din

untura de deasupra şi făcând astfel să se scurgă mai multă grăsime în lampă. Da, era un sistem extrem de ingenios.

Lampa din cutia de parafină nu era singura invenţie din casa de zăpadă. Pe un soi de raft din zăpadă se afla un cadru complicat compus din ceea ce păreau a fi patru coaste de focă – *cum, Doamne iartă-mă, a prins Lady Silence toate focile astea?* – cu vârfurile în sus şi conectate printr-o împletitură încâlcită de tendoane. De cadrul acesta din oase atârna una din cutiile mari, dreptunghiulare, de conserve Goldner – evident, şi aceasta furată din groapa de gunoi de lângă *Terror* **–** care avea găuri în cele patru colţuri, Irving îşi dădu imediat seama că obiectul acela reprezenta o oală ori un ceainic dispus exact deasupra flăcării. Lady Silence tot nu-şi acoperise sânii. Ursul-amuletă se mişca în ritmul respiraţiei ei uşoare. Ochii ei nu părăseau chipul tânărului locotenent.

Irving îşi drese glasul.

— Bună seara, domnişoară… ăăăă… Silence. Îmi cer mii de scuze pentru că vă inoportunez…

Se opri.

Femeia asta clipeşte vreodată?

— Domnul căpitan Crozier vă transmite urările sale de bine. Şi m-a rugat să dau o fugă până la dumneavoastră ca să văd… să văd… of… cum vă descurcaţi.

Nu-şi amintea când se mai simţise atât de prost. Era convins că fata nu pricepea boabă de engleză în ciuda lunilor petrecute pe navă. Iar sfârcurile ei, ridicate în aerul rece pe care îl adusese cu el de afară, nu-i uşurau nicidecum situaţia.

Locotenentul îşi şterse transpiraţia de pe frunte. Apoi îşi scoase mănuşile groase şi pe cele subţiri, cu degete, înclinând capul ca şi cum ar fi vrut să ceară

permisiunea stăpânei casei pentru aceasta. Apoi îşi şterse iarăşi fruntea. I se părea incredibil cât de cald putea să fie în spaţiul acela micuţ de sub domul din zăpadă, în care ardea o singură lampă cu untură de focă.

— Domnul căpitan ar dori… începu el şi se întrerupse din nou. Of, la naiba!

Vârî mâna în tolbă şi scoase pesmeţii înfăşuraţi în şervetul vechi şi farfurioara cu marmeladă învelită în şalul din mătase orientală.

Îi întinse cele două daruri cu mâini ce tremurau uşor.

Femeia eschimos nu făcu niciun gest.

— Vă rog, îi spuse Irving.

Silence clipi de două ori, ascunse cuţitul sub blănuri, acceptă cele două pacheţele şi le puse alături, pe platforma ce-i servea de pat. Aşa cum stătea înclinată într-o parte, vârful sânului drept atingea şalul lui chinezesc.

Irving se uită în jos, dându-şi seama că şi el stă pe o blană deasă de animal. *De unde a mai luat-o şi pe asta?* se miră el înainte de a-şi aminti cum, cu câteva luni înainte, ei îi dăduseră parka bătrânului eschimos, a celui care murise la bord după ce fusese împuşcat de unul din oamenii lui Graham Gore.

Mai întâi Silence desfăcu şervetul cel vechi, fără să aibă însă vreo reacţie în faţa pesmeţilor împachetaţi în el. Irving petrecuse multă vreme încercând să găsească ultimii pesmeţi neinfestaţi cu gărgăriţe şi acum se simţi cam ofensat de lipsa ei completă de interes şi de recunoaştere a strădaniilor lui. Apoi fata despachetă farfurioara de porţelan a mamei lui. Ridică şalul din mătase cu desene complicate în roşu aprins, verde şi albastru şi îl lipi o clipă de obraz. Apoi îl puse deoparte.

Femeile sunt la fel în orice colţ al lumii, sună gândul

buimăcit al lui John Irving. Tânărul îşi dădu seama că, deşi se bucurase de favorurile sexuale ale mai multor femei, niciodată nu mai avusese sentimentul unei asemenea... *intimităţi...* ca în aceste momente petrecute într-o atmosferă de deplină castitate cu băştinaşa aceasta pe jumătate goală.

Când Silence îndepărtă capacul de ceară de pe farfurioară şi văzu marmelada, îşi ridică iar ochii la chipul lui Irving, studiindu-l parcă.

El încercă să-i arate prin semne cum să întindă marmelada pe pesmeţi şi să-i mănânce.

Ea nu se mişcă. Privirea ei nu se clinti.

În cele din urmă, se aplecă şi întinse braţul drept peste flacără. Irving tresări uşor, dar văzu că se întindea spre o firidă mică – o adâncitură în blocul de gheaţă – de la capătul platformei pe care stătea el. Se prefăcu a nu fi observat că învelitoarea din blană alunecase, dezvelind şi mai mult trupul gol al femeii.

Silence îi întinse ceva alb cu roşu, cu miros puternic de peşte mort şi putrezit. Înţelese că era vorba de o altă bucată de slănină de focă ori de alt animal care fusese depozitată la rece, în zăpadă.

O luă, dădu din cap în semn de mulţumire şi rămase cu ea în mâini. Nu avea nici cea mai mică idee ce ar fi trebuit să facă. Oare trebuia s-o ia pe navă şi să-şi confecţioneze propria-i lampă cu untură de focă?

Buzele lui Silence se mişcară şi Irving avu senzaţia că tânăra mută tocmai ce schiţase un zâmbet. Îşi scoase cuţitaşul şi făcu nişte semne în aer cu el în partea dreaptă şi în dreptul gurii, de parcă ar fi vrut să-şi cresteze buza aceea trandafirie şi plină.

Irving se holba la ea, nepricepând despre ce e vorba, uitând de bucata de slănină şi piele din mâini.

Cu un oftat, Silence se aplecă spre el, luă slănina, o apucă de un capăt cu gura şi tăie câteva felii, trecând

cu lama cuţitului chiar printre dinţii ei albi la fiecare bucată. Se opri şi mestecă dumicatul, apoi îi întinse iar slănina de focă – cu siguranţă de focă.

Irving se văzu nevoit să dibuie prin cele şase rânduri de haine – manta, tunică, pulovere şi vestă – ca să ajungă la cuţitul lui pus în teacă la curea. I-l arătă, simţindu-se ca un elev care caută aprobarea profesorului său.

Silence dădu foarte uşor din cap.

Irving îşi duse la gura deschisă bucata puturoasă şi umedă de slănină şi tăie cu o mişcare iute a cuţitului, exact aşa cum o văzuse pe ea făcând.

Aproape că-şi reteză nasul. Şi *cu siguranţă* că şi-ar fi tăiat şi buza dacă lama nu s-ar fi oprit în pielea aceea gumoasă de focă – dacă de focă era – şi în slănina şi carnea albă. Dar aşa, doar îşi înţepă puţin septul din care curse o singură picătură de sânge.

Silence nici nu băgă în seamă sângele, clătină uşor din cap şi îi întinse cuţitaşul ei.

Tânărul încercă din nou, simţind greutatea stranie a cuţitului în mâna lui; şi tăie cu încredere până în dreptul buzei.

Lama trecu foarte uşor prin bucata de slănină. Cuţitaşul acela mic din piatră era – incredibil – mult mai ascuţit decât cuţitul lui marinăresc.

Gura i se umplu cu fâşia de slănină. Începu să mestece conştiincios, încercând să mimeze ca un nătâng recunoştinţa faţă de femeia aşezată în faţa lui.

Avea gust de crap mort de zece săptămâni, dragat de pe fundul Tamisei, chiar din locul unde se golesc canalele din Woolwich.

Simţi nevoia colosală să vomite, vru să scuipe dumicatul de slănină pe podeaua casei de zăpadă, îşi dădu seama că un asemenea gest nu ar fi fost în avantajul delicatei sale misiuni diplomatice şi înghiţi.

Rânjind larg, ca pentru a-şi manifesta mulţumirea pentru delicatesa primită, şi forţându-se să-şi înăbuşe greaţa cumplită şi nesfârşită, ştergându-se pe furiş cu una din mănuşile îngheţate la nasul tocmai crestat, dar care sângera zdravăn, Irving văzu îngrozit cum eschimosa îi face semn să-şi mai taie şi să mai mănânce o felie.

Cu acelaşi surâs radios, tăie încă o bucată şi o înghiţi pe nemestecate. Îşi spuse că aşa trebuie să te simţi şi atunci când bagi în gură un cocoloş din mucozităţile nazale ale altei fiinţe.

În mod absolut uluitor, stomacul lui chiorăi, se strânse şi mai ceru. Era ceva în bucata aceea puturoasă de slănină ce părea a-i satisface o poftă misterioasă de existenţa căreia nu fusese conştient până atunci. Trupul lui, chiar dacă mintea respingea o asemenea oroare, mai voia să mănânce o bucată.

Urmară câteva minute în care ambianţa fu cum nu se poate mai casnică: locotenentul Irving stătea pe blana lui albă de urs, tăind şi mâncând felii de slănină cu mişcări rapide, chiar dacă nu tocmai entuziaste; în vreme ce Lady Silence fărâma pesmeţii uscaţi, îi înmuia în marmelada din farfurioara mamei lui, la fel de repede cum şterge un marinar înfometat sosul din farfurie cu un dumicat de pâine, şi îi mânca cu gemete de satisfacţie ce păreau a-i izvorî de undeva din gât.

Iar în toată vremea aceasta sânii ei rămăseseră goi şi foarte aproape de privirea lui apreciativă, chiar dacă nu neapărat relaxată.

Ce ar zice mama dacă şi-ar vedea acum băieţelul şi farfurioara din porţelan? se întrebă aiurea Irving.

Când terminară de mâncat, adică după ce Silence mâncase toţi pesmeţii şi golise farfurioara cu marmeladă, iar Irving dăduse gata o bucată zdravănă din slănină, tânărul încercă să-şi şteargă bărbia şi gura

cu o mănuşă, dar fata băgă iarăşi mâna în firidă şi scoase de acolo un pumn de zăpadă afânată pe care i-o întinse. Deoarece avea convingerea că temperatura din căsuţa de zăpadă era peste zero, deci nu era în pericol să degere, Irving îşi curăţă timid grăsimea de pe faţă, se şterse cu mâneca şi vru să-i înapoieze slănina rămasă. Silence îi făcu semn spre firida-cămară şi el îndesă bucata cât putu mai în fund.

Acum e acum, îşi zise locotenentul.

Cum îi putea comunica doar prin gesturi, destul de stângace şi acelea, că în apropiere se aflau o sută şi mai bine de oameni flămânzi, în pericol de a se îmbolnăvi de scorbut şi care aveau nevoie de secretele ei care o ajutau să vâneze şi să pescuiască?

Irving făcu o încercare. În faţa ochilor negri şi foarte atenţi ai lui Lady Silence, mimă nişte bărbaţi care merg de colo-colo, se frecă pe burtă ca să-i dea de înţeles că bărbaţii aceia erau foarte înfometaţi, arătă prin semne cele trei catarge ale fiecărei nave, îi arătă prin semne cum bărbaţii cad la pat unul după altul – scoase limba, se uită cruciş într-un fel care mereu o enervase pe mama lui şi mimă prăbuşirea pe blana de urs – apoi arătă spre Silence şi se porni să o imite aruncând o suliţă şi trăgând o undiţă. Irving arătă de mai multe ori spre locul unde pusese bine bucata de slănină, apoi arătă undeva dincolo de casa de zăpadă, apoi se frecă iar pe burtă, se uită iar cruciş, se prefăcu iar mort, se frecă iar pe burtă. Întinse iar mâna spre Lady Silence, ezită puţin neştiind cum să traducă prin semne cât mai exact „învaţă-ne şi pe noi”, apoi repetă gesturile de aruncare a suliţei şi de prindere a peştilor, tot oprindu-se ca să arate din nou spre ea, întinse degetele de multe ori şi se frecă iar pe burtă ca s-o facă să priceapă câţi oameni ar urma să profite de pe urma învăţăturilor ei.

Când isprăvi, transpiraţia îi picura de pe frunte.

Lady Silence îl privi lung. Nu ştia dacă mai clipise. Nu o văzuse pentru că fusese mult prea preocupat de caraghioslâcurile lui.

— La naiba, asta este, zise locotenentul de rang trei John Irving.

În cele din urmă, ajunse la concluzia că eforturile sale fuseseră în van, se încheie la toate rândurile de haine şi îndesă în sacul de piele şervetul şi farfurioara de la mama lui. Poate că totuşi o făcuse să-i înţeleagă mesajul. Poate nu va afla niciodată. Poate că dacă s-ar mai întoarce la căsuţa ei din zăpadă...

În punctul acesta, speculaţiile lui o virară într-o zonă mult prea intimă şi făcu un efort să-şi stăpânească imaginaţia care o luase razna cu impetuozitatea unui pursânge arab.

Poate că dacă s-ar mai întoarce... ar putea s-o însoţească la una din vânătorile ei nocturne de foci.

Dar dacă tot creatura dintre gheţuri îi aduce focile astea moarte? îi trecu atunci prin minte. După cele văzute cu câteva săptămâni în urmă, reuşise să se convingă pe jumătate că, de fapt, nu văzuse absolut nimic. Însă jumătatea cealaltă, mai onestă, din memoria lui Irving ştia *ce anume* văzuse. Creatura dintre gheţuri îi adusese hălci de focă, sau de vulpe sau de alt soi de animal polar. În noaptea aceea, Lady Silence plecase dintre seracuri cu braţele încărcate cu carne proaspătă.

Şi îşi aduse aminte de poveştile unui ofiţer de pe *Erebus*, Charles Frederick Des Voeux, despre femei şi bărbaţi din Franţa care se transformaseră în lupi. Iar dacă una ca asta era posibil – aşa cum erau de părere mai mulţi ofiţeri şi toţi marinarii – de ce oare nu ar putea o femeie a locului, la gât cu un talisman reprezentând un urs alb, să se transforme într-o

creatură asemănătoare cu un urs gigantic înzestrat, însă cu viclenia şi răutatea unui om.

Nu. Îi văzuse pe amândoi pe gheaţă. Sau nu?

Irving se cutremură, terminând de încheiat hainele. Era *foarte* frig în căsuţa din zăpadă. Îi dădea fiori. Ce ironic! Simţi slănina în funcţiune prin intestinele sale şi hotărî că era momentul să plece. Ar avea noroc dacă ar reuşi să ajungă în timp util până la scaunul pentru necesităţi de pe *Terror,* pentru că nu dorea câtuşi de puţin să se oprească în mijlocul gheţurilor pentru a-şi rezolva problema. Suficient de rău că-i degerase *nasul,* darămite...

Lady Silence îl urmărise atent când împachetase şervetul şi farfurioara mamei sale – obiecte despre care el îşi dădu seama mult mai târziu că ea şi le-ar fi dorit. Iar acum îşi atinse o ultimă dată obrazul cu şalul din mătase şi încercă să i-l înapoieze.

— Nu, spuse Irving, e un dar din partea mea. Un simbol al prieteniei şi respectului meu profund. Trebuie să-l păstrezi. Altfel m-aş simţi jignit.

Apoi încercă să-şi pună spusele în limbajul semnelor. Femeia eschimos se uita fix la el, zvâcnind uşor din colţurile gurii.

Împinse mâna cu şalul, având mare grijă să nu-i atingă sânul dezgolit. Piatra amuletei părea a luci cu o lumină proprie.

Irving îşi dădu seama că îi era mult, mult prea cald. Şi parcă şi încăperea aceea începuse să se învârtească uşor în jurul lui. Maţele i se revoltară brusc, se calmară, se hurducară iarăşi.

— Pa-pa-pa, spuse el.

Trei silabe care îl vor chinui luni în şir de acum înainte, când se va zvârcoli de ruşine în intimitatea cuşetei sale de pe navă, cu toate că ştia prea bine că tânăra nu avea cum să fi înţeles stupizenia şi

caracterul lor total nepotrivit. Şi totuşi…

Irving duse degetele la caschetă în semn de salut, îşi înfăşură fularul în jurul capului şi al feţei, îşi trase mănuşile, strânse tolba la piept şi se repezi spre pasajul de la intrarea în căsuţă.

Nu se apucă să fluiere pe drumul înapoi la navă, deşi era tentat să o facă. Uitase aproape complet că din umbra seracurilor l-ar fi putut pândi un căpcăun mâncător de oameni. Însă, dacă o asemenea creatură l-ar fi urmărit în noaptea aceea printre gheţuri, ar fi avut surpriza să-l audă şi să îl vadă pe locotenentul de rang trei John Irving cum vorbeşte de unul singur şi cum îşi dă din când în când câte o palmă peste ceafă.

30
CROZIER

Latitudine nordică 70°05’, longitudine vestică 98°23’
15 februarie 1848

— Domnilor, a venit vremea să discutăm despre opţiunile noastre pentru lunile următoare, spuse căpitanul Crozier. Trebuie să luăm anumite decizii.

La întrevederea din Sala cea Mare de pe *Terror* fuseseră convocaţi toţi ofiţerii, câţiva subofiţeri şi alţi specialişti – cei doi ingineri civili, comandanţii gabierilor, cei doi navigatori, precum şi singurul medic rămas în viaţă. Crozier nu hotărâse ca această consfătuire să aibă loc pe *Terror* din cauză că nu ar fi vrut să-i deranjeze pe căpitanul Fitzjames şi pe ofiţerii acestuia, care trebuiau să facă drumul pe gheaţă în singura oră de lumină, sperând că vor apuca să se întoarcă înainte ca întunericul să fie deplin, şi nici pentru că ar fi dorit să scoată în evidenţă faptul că *Erebus* nu mai era nava-amiral, ci pentru că pe nava lui erau mai puţini oameni bolnavi. Prin urmare, era mult mai uşor să-i transporte pe aceştia într-o infirmerie provizorie, eliberând Sala cea Mare pentru întrunirea lor; pe *Erebus* erau de două ori mai mulţi cei care prezentau simptome de scorbut, iar doctorul Goodsir era de părere că unii erau prea suferinzi ca să poată fi mutaţi de colo până colo.

Şi astfel, cincisprezece dintre conducătorii expediţiei se înghesuiseră în jurul mesei lungi – care în ianuarie fusese tăiată în bucăţi mai mici pentru a putea fi folosite ca mese chirurgicale, dar pe care domnul Honey o lipise la loc. Ofiţerii şi civilii îşi lăsaseră lângă scară toate mantalele de ploaie, mănuşile, „perucile

galeze” şi fularele, însă îşi păstraseră celelalte rânduri de haine. În încăperea spaţioasă mirosea a lână udă şi trupuri nespălate.

Era frig înăuntru şi prin luminatoarele Preston nu intra niciun pic de lumină, deoarece puntea era acoperită de un metru de zăpadă şi de copertina din pânză groasă. Lămpile cu untură de balenă din pereţii subţiri pâlpâiau vitejeşte, dar nu prea reuşeau să alunge întunericul.

Întrunirea aceasta părea o variantă mai sumbră a consiliului de război convocat de Sir John Franklin pe *Erebus* cu optsprezece luni în urmă, însă acum, în locul lui Sir John din capul mesei, la tribord, stătea Francis Crozier. La pupa, în stânga lui Crozier, erau cei şapte ofiţeri şi subofiţeri de pe *Terror* chemaţi la şedinţă. Locul de lângă căpitan era ocupat de mâna lui dreaptă, prim-locotenentul Edward Little. Veneau apoi locotenentul secund George Hodgson şi locotenentul de rang trei John Irving. Apoi inginerul civil James Thompson – căruia i se conferise statut de subofiţer pe perioada expediţiei şi care acum arăta mai slăbit, mai palid şi mai cadaveric decât arătase vreodată. La stânga lui Thompson stătea pilotul specializat în navigarea printre gheţuri Thomas Blanky, care părea a se descurca de minune cu noul lui picior din lemn; şi comandantul gabiei, Harry Peglar, singurul maistru invitat de Crozier la această consfătuire. De faţă mai era şi sergentul Tozer, de pe *Terror* – căzut în dizgraţia ambilor căpitani din noaptea Carnavalului din cauză că oamenii lui deschiseseră focul asupra supravieţuitorilor incendiului, dar care era totuşi cel mai înalt în grad din grupul mult subţiat al „uniformelor roşii” – urmând a vorbi în numele infanteriştilor marini.

La capătul dinspre babord al mesei se afla căpitanul Fitzjames. Crozier ştia că de săptămâni bune Fitzjames

nu se mai obosea să se bărbierească şi îşi lăsase să-i crească barba roşcovană, în mod surprinzător înspicată cu fire albe, însă catadicsise să şi-o radă pentru evenimentul de astăzi – sau îi ordonase domnului Hoar, stewardul lui, să îl aranjeze. Însă obrajii acoperiţi acum cu multe tăieturi micuţe îl făceau să pară şi mai slab, şi mai palid. În plus, numeroasele rânduri de haine păreau a atârna pe un trup împuţinat.

La stânga căpitanului Fitzjames, de-a lungul laturii dinspre proră, stăteau cei şase bărbaţi veniţi de pe *Erebus.* Chiar lângă el era locotenentul H.T.D. Le Vesconte, etalându-şi dintele din aur de fiecare dată când zâmbea, singurul ofiţer al Marinei Regale rămas în viaţă în afară de căpitan, căci Sir John Franklin, prim-locotenentul Graham Gore şi locotenentul James Walter Fairholme fuseseră ucişi de creatura dintre gheţuri. Lângă Le Vesconte stătea Charles Frederick Des Voeux, care preluase sarcinile de secund ale lui Robert Orme Sergeant, care căzuse pradă creaturii în decembrie, în timp ce supraveghea refacerea steiurilor din gheaţă care delimitau drumul dintre cele două nave.

Lângă Des Voeux se afla doctorul Harry D.S. Goodsir. Deşi acesta era acum unicul medic din expediţie, cei doi căpitani hotărâseră ca el să-şi ocupe locul lângă foştii săi camarazi de pe *Erebus.*

Alături de el era navigatorul James Reid, iar în stânga acestuia stătea singurul maistru de pe *Erebus* prezent la această întrevedere de lucru, comandantul gabiei de pe fosta navă-amiral, Robert Sinclair. Şi chiar în colţul de la prora stătea inginerul de pe *Erebus,* John Gregory, care părea mult mai sănătos decât omologul lui de pe *Terror.*

Deoarece stewarzii celor doi căpitani zăceau în infirmerie, având simptome de scorbut, ceaiul şi

pesmeţii asezonaţi din belşug cu gărgăriţe au fost servite de domnul Gibson de pe *Terror* şi domnul Bridgens de pe *Erebus.*

— Să luăm lucrurile unul câte unul, începu Crozier. În primul rând, mă interesează să aflu dacă putem rămâne pe navele noastre până la un eventual dezgheţ de vară. Şi mai vreau să ştiu dacă am putea naviga din iulie sau august în cazul în care *va fi* un dezgheţ. Domnule căpitan Fitzjames?

Vocea mai tânărului căpitan era doar o umbră răguşită a fostei sale fermităţi. Bărbaţii de pe ambele laturi ale mesei se aplecară să-l poată auzi.

— Nu cred că *Erebus* va rezista până la vară. Iar părerea mea este că se va scufunda de îndată ce se va topi gheaţa – de aceeaşi părere cu mine sunt şi domnii Weeks şi Watson, marangozii mei, domnul Brown, nostromul, domnul Ridgen, timonierul-şef, şi domnii locotenenţi Le Vesconte şi Des Voeux, aici de faţă.

Atmosfera din Sala cea Mare păru a îngheţa şi mai tare, apăsându-i pe toţi. Vreo treizeci de secunde nimeni nu spuse nimic.

— Presiunea exercitată de gheţuri în ultimii doi ani a scos calafatul din bordajul carenei, continuă Fitzjames cu vocea lui cea nouă, slabă şi înecată. Arborele principal s-a deformat atât de mult încât nici vorbă să mai fie reparat. După cum ştim cu toţii, el fusese astfel proiectat încât să poată fi coborât până pe ultima punte de jos printr-un puţ din fier, pentru a fi ferit de deteriorările provocate de intemperii, însă acum nu mai poate fi retractat decât foarte puţin. Şi nu mai avem niciun arbore de rezervă. Elicea a fost sfărâmată de gheţuri, la fel şi cârma, Am putea să improvizăm alta, însă fundul carenei este crăpat pe toată lungimea chilei. Şi am pierdut aproape jumătate din căptuşeala metalică de la prora şi de pe laturi.

Mai rău încă, spuse Fitzjames în continuare, gheaţa a strâns carena atât de tare, că drugii transversali din fier ai armăturii şi îmbinările din fontă ori au plesnit ori au perforat carena în peste zece locuri. Chiar dacă ar fi să peticim fiecare spărtură şi am reuşi cumva să rezolvăm problema cu puţul arborelui port elice, tot n-ar mai avea vreo protecţie interioară în faţa gheţii. De asemenea, jgheaburile din lemn care au fost montate pe laturile navei, special pentru această expediţie, au reuşit să împiedice gheaţa să urce mai sus de bord. Dar presiunea descendentă asupra lor cauzată de poziţia ridicată a navei a dus la crăparea lemnului carenei de-a lungul fiecărui jgheab.

Abia acum Fitzjames păru a-şi da seama de atenţia cu care îl ascultau ceilalţi. Apatia îi dispăru din privire şi îşi plecă stingherit ochii. Apoi spuse pe un ton firav, ca şi cum ar fi vrut să-şi ceară scuze pentru veştile proaste.

— Însă lucrul cel mai rău este că presiunea gheţii a deformat etamboul şi a desprins capetele bordajului de lemn. Punţile se despică… iar singurul lucru care le mai ţine în loc este greutatea zăpezii… Şi mai vreau să adaug că niciunul dintre noi nu crede că pompele ar face faţă apei care ar intra în navă, dacă ar fi să se topească gheaţa. Acum îl rog pe domnul Gregory să se refere la starea cazanelor, a rezervelor de cărbune şi a sistemului de propulsie.

Toţi ochii se îndreptară asupra lui John Gregory.

Inginerul îşi drese glasul şi îşi umezi buzele crăpate până la sânge.

— Pe HMS *Erebus* nu mai există sistem de propulsie cu abur, zise el. Doar în şantierele navale din Bristol am mai putea repara arborele principal. Şi nici cărbuni nu mai avem nici măcar pentru o zi de navigare cu abur. Pe la sfârşitul lui aprilie nu vom mai avea cărbuni

nici ca să încălzim nava, nici măcar patruzeci şi cinci de minute pe zi, cum facem acum, şi doar în locurile acelea de pe puntea inferioară unde locuim noi.

Crozier spuse:

— Cum stăm cu aburul pe *Terror,* domnule Thompson?

Scheletul viu îşi privi lung căpitanul şi apoi începu să vorbească pe un ton uimitor de puternic.

— Dacă ar fi să vrem să navigăm chiar în după-amiaza asta, eu zic că n-am avea abur pentru mai mult de o oră sau două, domnule căpitan. Arborele nostru a fost retractat acum un an şi jumătate şi este în stare bună, iar elicea funcţionează – şi oricum avem una de rezervă – dar am rămas aproape fără cărbuni. Dacă ar fi să transferăm la bordul nostru rezervele de pe *Erebus* doar pentru *încălzire* două ore pe zi, ne-ar ajunge… mă hazardez eu să estimez… cam până la începutul lui mai. Însă în cazul acesta n-am mai avea cărbuni pentru abur. Dacă e să ne referim doar la rezervele de pe *Terror,* zic că va trebui să renunţăm la încălzire pe la mijlocul ori sfârşitul lui aprilie.

— Mulţumesc, domnule Thompson, spuse Crozier pe un ton blând, care nu trăda nicio emoţie. Domnule locotenent Little, domnule Peglar, vreţi să fiţi buni să ne spuneţi ce credeţi despre starea de navigabilitate în care se află *Terror?*

Little dădu uşor din cap şi coborî privirea către masă, ca pentru a-şi ordona gândurile. Apoi ridică ochii la căpitanul lui.

— Nu suntem în stare atât de proastă ca *Erebus*, dar şi carena noastră a fost avariată de presiunea gheţii. La fel şi bordajul exterior, cârma şi armăturile interioare. Ştiţi, probabil, că, înainte de Crăciun, domnul locotenent Irving a descoperit nu numai că pierdusem o mare parte din căptuşeala metalică

interioară de-a lungul tribordului, în spatele prorei, ci şi că fuseseră scoase scândurile groase de stejar şi ulm din zona prorei, acelea care corespundeau interiorului magaziei cu lanţuri de ancoră din cală. Iar în urma acestei descoperiri, am aflat şi că lemnul de stejar de pe fund, gros de treizeci şi trei de centimetri, a fost distrus în douăzeci, treizeci de locuri. Lemnul de la proră a fost înlocuit şi ranforsat, nu putem repara fundul calei din cauza fleşcăraiei, dar cred că poate pluti şi poate naviga, domnule căpitan. Însă nu pot promite că pompele vor face faţă apei care va intra prin toate spărturile. Mai ales peste alte cinci sau şase luni de tortură din partea gheţii. Domnul Peglar vă poate explica mai bine asta, încheie locotenentul Little.

Harry Peglar îşi drese glasul. Se vedea limpede că nu era obişnuit să vorbească în faţa atâtor ofiţeri.

— Dacă va fi în stare să se ţină pe apă, domnilor, echipa de gabieri va monta la loc catargele, tachelajul, şarturile şi pânzele în patruzeci şi opt de ore de când primim ordinul. Nu am cum să garantez că navigarea doar cu vele ne va putea scoate dintre gheţurile groase pe care le vedem la sud, dar, dacă vom avea apă curată sub noi şi în faţa noastră, vom redeveni corabie. Şi aş îndrăzni să fac o recomandare, domnilor… propun să punem la loc catargele mai curând, nu mai târziu.

— Nu ţi-este teamă că se va depune gheaţă pe ele şi se va răsturna nava? îl întrebă Crozier. Sau că ne vor cădea bucăţi de gheaţă în cap când suntem pe punte? Ne aşteaptă luni lungi de viscole, Harry.

— Aşa este, domnule căpitan, spuse Peglar. Şi răsturnarea navei este o temere permanentă de când draga de ea a început să stea într-o rână. Dar tot cred că e mai bine să avem arborele gabier la locul lui şi tachelajele montate, în caz că avem parte de un

dezgheţ neaşteptat. S-ar putea să fim nevoiţi să ridicăm ancora în zece minute. Iar gabierii mei au nevoie de antrenament şi muncă, domnule căpitan. Cât despre gheaţa care ne-ar cădea în cap… foarte bine, zic eu. E un alt motiv pentru care să fim prudenţi şi în stare de maximă alertă când suntem pe punte. Pe lângă dihania dintre gheţuri, domnule.

Câţiva dintre cei aşezaţi la masă chicotiră înfundat. Rapoartele în mare parte pozitive ale celor doi reuşiseră să mai reducă din tensiunea din încăpere. Gândul că măcar una din nave era în stare de plutire şi navigare ridicase moralul bărbaţilor strânşi în jurul mesei. Crozier chiar avu senzaţia că până şi temperatura din Sala cea Mare crescuse cu câteva grade – şi poate chiar aşa se şi întâmplase, de vreme ce toţi începuseră să respire mai degajat.

— Mulţumesc, domnule Peglar, zise Crozier. Se pare că, dacă vom dori să plecăm de aici, o vom face cu ambele echipaje pe *Terror.*

Niciunul dintre cei prezenţi nu pomeni faptul că exact aceasta fusese propunerea lui Crozier din urmă cu optsprezece luni. Dar toţi se gândeau la momentul acela.

— Haideţi să discutăm puţin despre creatura aceea dintre gheţuri, continuă Crozier. Nu şi-a mai făcut simţită prezenţa în ultima vreme.

— Nu am mai avut niciun rănit de pe întâi ianuarie, interveni doctorul Goodsir. Şi de la Carnaval n-a mai murit şi n-a mai dispărut nimeni.

— Dar a fost reperată de câteva ori, spuse locotenentul Le Vesconte. O formă uriaşă mişcându-se printre seracuri. Iar marinarii de cart aud anumite zgomote în întuneric.

— Marinarii de cart pe mare aud mereu zgomote în întuneric, zise locotenentul Little. Încă de pe vremea

vechilor greci.

— Poate a plecat, îşi spuse părerea şi locotenentul Irving. O fi migrat. S-o fi dus spre sud. Sau nord.

Tăcură toţi cântărind această ipoteză.

— Poate a mâncat destui ca să-şi dea seama că nu suntem prea buni la gust, spuse navigatorul Blanky.

Câţiva zâmbiră la gluma lui. Nimeni altul nu ar fi putut să facă o asemenea glumă sinistră şi să-i fie trecută cu vederea. Dar domnul Blanky câştigase şi câteva prerogative pe lângă piciorul de lemn.

— La ordinele domnilor căpitani Crozier şi Fitzjames, soldaţii mei au căutat creatura, spuse sergentul Tozer. Am împuşcat câţiva urşi, dar niciunul nu părea a fi ursul cel mare… monstrul.

— Sper că oamenii dumitale au tras mai bine decât în noaptea Carnavalului, zise Sinclair, comandantul gabierilor de pe *Erebus.*

Tozer se întoarse iute spre dreapta şi se uită urât la el.

— Încetaţi, interveni Crozier. Pentru moment, va trebui să presupunem că monstrul acela dintre gheţuri este încă în viaţă şi că se va întoarce. Toate activităţile pe care vom fi nevoiţi să le facem jos de pe navă vor fi însoţite de planuri temeinice de apărare împotriva lui. Din păcate, nu mai avem suficienţi infanterişti care să însoţească fiecare echipaj cu sanie, aşa că soluţia mi se pare a fi aceea că va trebui să înarmăm toate echipajele care vor coborî pe gheaţă, să le formăm din mai mulţi oameni, şi să facă cu rândul la trasul saniei şi la paza echipajului. Chiar dacă gheaţa nu se va deschide în vara aceasta, tot va fi mai uşor de călătorit la lumina zilei.

— Vă rog să mă scuzaţi că o spun pe şleau, domnule căpitan, zise doctorul Goodsir, dar întrebarea reală este dacă ne putem permite să aşteptăm până la vară

ca să abandonăm navele.

— Putem să aşteptăm, domnule doctor? îl întrebă Crozier.

— Nu cred, spuse medicul. Sunt mai multe conserve contaminate sau putrezite decât ne-am imaginat noi.. Celelalte provizii sunt şi ele pe sfârşite. Regimul alimentar al oamenilor este şi aşa cu mult sub necesităţile cerute de muncile lor cotidiene la bord sau afară, pe gheaţă. Toţi pierd din greutate şi energie. Adăugaţi la asta şi creşterea cazurilor de scorbut şi… ei, bine, domnilor, eu pur şi simplu nu cred că vor fi mulţi cei de pe *Terror* sau *Erebus* – presupunând că navele vor rezista atâta timp – care vor avea energia fizică ori forţa psihică să facă *orice* drum cu sania dacă va fi să aşteptăm până în iunie sau iulie să vedem dacă se va sparge gheaţa.

Încăperea se cufundă din nou în tăcere.

Goodsir vorbi iar:

— Se poate, însă, ca oamenii care vor mai avea suficientă energie să tragă săniile şi bărcile să încerce să se salveze şi să ajungă la civilizaţie. Însă vor trebui să-i lase pe majoritatea camarazilor lor în urmă, să moară de foame.

— Dar aceştia s-ar putea întoarce la nave cu echipe de salvare, spuse locotenentul Le Vesconte.

Fu rândul navigatorului Thomas Blanky să intervină:

— Oricine s-ar îndrepta spre sud – să zicem că ar trage bărcile pe gheaţă până la gura Fluviului Great Fish şi ar naviga în amonte pe el vreo 1.370 de kilometri, până la avanpostul de la Lacul Great Slave – n-ar ajunge acolo decât spre sfârşitul toamnei ori începutul iernii. Şi asta în cel mai fericit caz. Şi nu s-ar putea întoarce cu un echipaj de salvare pe uscat decât la sfârşitul verii lui 1849. Iar până atunci toţi cei rămaşi pe nave vor fi murit de scorbut ori de foame.

— Dar am putea încărca săniile şi să ne ducem cu toţii spre Golful Baffin, spuse secundul Des Voeux. Poate vom găsi nişte baleniere acolo. Sau chiar nave şi echipe de uscat care ne caută deja.

— Da, murmură Blanky. Ar fi o posibilitate. Dar ca să ajungem acolo ar trebui să tragem la sănii pe sute de kilometri de gheţuri cu seracuri şi creste şi canale mult prea înguste ca să putem folosi bărcile. Sau de-a lungul coastei, iar asta ar însemna peste *o mie nouă sute* de kilometri. Şi apoi va trebui să traversăm Peninsula Boothia, cu toţi munţii şi celelalte obstacole de pe ea, ca să ajungem pe coasta de est, unde s-ar putea să fie balenierele. Am putea să tragem şi bărcile după noi ca să traversăm canalele din gheţuri, dar asta ne-ar tripla eforturile. Un singur lucru este sigur – dacă nu se vor deschide gheţurile aici, atunci nu se vor deschide nici la nord-est, pe unde o vom lua noi ca să ajungem la Golful Baffin.

— Am avea de tras o greutate mult mai mică dacă am lua cu noi doar săniile cu provizii şi corturi şi ne-am îndrepta spre nord-est peste Boothia, spuse locotenentul Hodgson, de pe *Terror.* Cuterele cântăresc câte trei sute de kilograme fiecare.

— Mai degrabă patru sute, murmură căpitanul Crozier. Cu încărcătură cu tot.

— La care trebuie să adăugăm câte trei sute de kilograme de fiecare sanie construită atât de solid încât să poată duce o ambarcaţiune pe ea, spuse Thomas Blanky, iar asta înseamnă că fiecare echipaj va trebui să tragă pe gheaţă între şapte sute şi şapte sute cincizeci de kilograme – fără să mai punem la socoteală proviziile, corturile, armele, hainele şi toate celelalte lucruri pe care le vom lua cu noi. Nu s-a mai pomenit o asemenea greutate trasă de oameni pe o distanţă de peste o mie şase sute de kilometri – poate

chiar mai mult, dacă ar fi să ne îndreptăm spre Golful Baffin.

— Dar o sanie cu tălpici pentru gheaţă şi, poate, cu o velă instalată pe ea – mai ales dacă ar fi să plecăm în martie ori aprilie, înainte ca gheaţa să se înmoaie şi să se facă prea lipicioasă – s-ar deplasa mai uşor decât dacă ar fi s-o tragem noi pe uscat sau prin fleşcăraia de vară, zise locotenentul Le Vesconte.

— Eu sunt de părere că ar trebui să uităm de bărci şi să ne ducem spre Golful Baffin doar cu săniile şi proviziile, interveni Charles Des Voeux. Dacă vom reuşi să ajungem pe coasta de est a Insulei Somerset înainte să se încheie sezonul de vânătoare de balene, precis vom fi salvaţi de una dintre ambarcaţiunile acelea. Şi pun prinsoare că acolo vom da şi peste navele de salvare trimise de Marină şi echipajele cu sănii pornite în căutarea noastră.

— Dacă nu luăm bărcile cu noi, spuse navigatorul Blanky, ne vom opri definitiv la prima întindere de apă pe care o vom întâlni în drum. Şi acolo vom muri.

— Dar de ce ar fi salvatorii în estul Insulei Somerset şi a Peninsulei Boothia? întrebă locotenentul Little. Dacă ne caută, n-ar trebui să meargă pe urmele noastre prin Strâmtoarea Lancaster spre Insulele Devon, Beechey şi Cornwallis? Pentru că ei ştiu ce ordine a primit Sir John. Şi ar trebui să presupună că am reuşit să trecem prin Lancaster, pentru că strâmtoarea e de obicei navigabilă pe perioada verii. N-avem nicio şansă să ajungem atât de departe la nord.

— Dar poate gheţurile din Strâmtoarea Lancaster sunt la fel de încăpăţânate anul ăsta cum sunt şi aici, îi explică navigatorul Blanky. Ceea ce înseamnă că echipajele de salvare ar fi obligate să rămână mult la sud, pe coastele estice ale Insulei Somerset şi

Peninsulei Boothia.

— Dar dacă trec prin Beechey, poate că vor găsi mesajul pe care l-am lăsat în tumulul de acolo, interveni sergentul Tozer. Şi vor trimite sănii sau nave spre sud, pe drumul pe care am trecut noi.

Tăcerea îi învălui pe toţi ca un linţoliu.

— Nu este niciun mesaj pe Beechey, se auzi vocea căpitanului Fitzjames în tăcerea aceea de mormânt.

Pe când toţi cei strânşi în jurul mesei încercau să analizeze această nouă informaţie, Francis Rawdon Moira Crozier simţi cum în piept i s-a aprins o flacără stranie, fierbinte, pură. Senzaţia era îmbătătoare ca o primă înghiţitură de whisky după câteva zile de abstinenţă. Pe de altă parte însă, nu avea nimic în comun cu ea.

Crozier îşi dorea să trăiască. Pur şi simplu. Era *hotărât* să trăiască. Va supravieţui acestei neşanse în pofida tuturor sorţilor şi tuturor zeilor care i se împotriveau. Flacăra din piept fusese acolo chiar şi în ceasurile şi zilele de suferinţă de la începutul lui ianuarie, după ce malaria şi sevrajul îl aduseseră faţă în faţă cu moartea. Iar flacăra aceea devenea tot mai puternică cu fiecare zi.

Francis Crozier era singurul om din Sala cea Mare care înţelegea cel mai bine cât de nerealizabile erau planurile discutate acolo. Ar fi fost nebunie curată să se îndrepte spre sud, către Fluviul Great Fish. Ar fi fost absurd să o pornească spre Insula Somerset peste o mie nouă sute de kilometri de gheaţă de coastă, creste de presiune, canale deschise şi o peninsulă necunoscută. Ar fi fost o iluzie să-şi imagineze că se vor topi gheţurile în vara aceasta, îngăduindu-i navei HMS *Terror,* încărcate cu două echipaje şi rămase aproape fără provizii, să iasă din capcana aceea fără speranţă în care-i vârâse Sir John.

Şi totuşi, Francis Crozier era hotărât să trăiască. Flacăra ardea în el ca whisky-ul irlandez.

— Înseamnă că am renunţat la ideea că vom ieşi de aici cu navele? tocmai întreba Robert Sinclair.

Îi răspunse James Reid, navigatorul de pe *Erebus.*

— Ar însemna să navigăm aproape trei sute de mile spre nord, prin strâmtoarea fără nume descoperită de Sir John, apoi prin Strâmtorile Barrow şi Lancaster şi să încercăm să ajungem la sud prin Golful Baffin înainte să se închidă din nou gheţurile. Motorul cu aburi şi armătura metalică de la prora ne-ar putea ajuta să trecem prin gheaţă. Chiar dacă aceasta s-ar topi până la cotele de acum două veri, nu am putea parcurge distanţa aceasta doar cu pânzele. Şi cu carena în halul în care este.

— Dar s-ar putea topi mai mult decât în 1846, se încăpăţână Sinclair.

— Şi mie o să-mi iasă îngeri din cur, mormăi Thomas Blanky.

Piciorul lipsă îl scuti de mustrările ofiţerilor de la masă. Ba chiar unii zâmbiră.

— S-ar putea să mai existe o posibilitate... să navigăm, adică, zise locotenentul Edward Little.

Toţi ochii se întoarseră în direcţia lui. Majoritatea oamenilor îşi economisiseră raţiile de tutun – şi le înmulţiseră adăugându-le ingrediente greu de descris. Iar acum, vreo şase din cei prezenţi la această întrunire îşi aprinseseră pipele. Fumul lor înceţoşă şi mai mult încăperea.

— Vara trecută locotenentului Gore i s-a părut că a văzut pământ la sud de Ţinutul King William, continuă Little. Dacă nu i s-a părut, înseamnă că a văzut Peninsula Adelaide, teritoriu ce ne este cunoscut. Şi, aşa cum ştim, acolo se întâmplă foarte des să existe un canal navigabil între gheaţa de pe coastă şi

banchiză. Dacă se vor deschide destule canale pentru ca *Terror* să poată naviga spre sud – poate doar puţin peste o sută de mile marine, în loc de cele trei sute în sens invers prin Strâmtoarea Lancaster – am putea să mergem prin canalele acelea până la Strâmtoarea Bering. Şi de-acolo încolo vom da doar de locuri cunoscute.

— Pasajul de Nord-Vest, murmură locotenentul de rang trei John Irving, pe un ton ca de incantaţie îndurerată.

— Dar oare vom mai avea la sfârşitul verii suficienţi oameni valizi cu care să navigăm? întrebă încet doctorul Goodsir. Până în mai s-ar putea să avem cu toţii scorbut. Şi ce anume vom mânca în săptămânile ori lunile drumului nostru spre vest?

— Poate că vom găsi vânat din belşug, zise sergentul Tozer. Boi moscaţi[50]. Karibu d-ăia mari. Morse. Vulpi albe. Poate c-o să ne ghiftuim ca nişte prinţi încă dinainte să ajungem în Alaska.

Crozier se aşteptă să-l audă pe Blanky comentând: „Boi moscaţi d-ăia din care o să-mi iasă mie din cur”. Însă şugubăţul navigator părea pierdut în propriile-i reverii.

Locotenentul Little îi răspunse lui Tozer:

— Chiar dacă, prin minune, s-ar întoarce vânatul după două veri de absenţă, problema este că nimeni dintre noi nu-i în stare să-l nimerească cu muschetele… cu excepţia oamenilor dumitale, sergent. Am avea nevoie de mai mulţi infanterişti care să vâneze şi, din păcate, nu-i avem. Şi mi se mai pare şi că niciunul dintre noi nu ştie cum să vâneze ceva mai mare decât o pasăre. Crezi că vom reuşi să împuşcăm vânatul ăla despre care baţi dumneata câmpii?

[50] Bou moscat – mamifer răspândit în Groenlanda şi în regiunile arctice ale Americii (n. tr.).

— Dacă-i destul de aproape, mormăi posomorât Tozer.

Crozier îi întrerupse – discuţia asta nu ducea nicăieri.

— Mai devreme domnul doctor Goodsir s-a referit la o problemă extrem de importantă… dacă vom aştepta până la jumătatea verii, sau doar până în iunie, ca să vedem dacă se sparge banchiza, s-ar putea să fim prea bolnavi şi prea slăbiţi ca să mai navigăm. Şi *cu siguranţă* vom avea atunci prea puţine provizii ca să pornim într-o călătorie cu săniile. Şi trebuie să ne gândim că drumul până la Fluviul Fish va dura trei sau patru luni. Aşa că, dacă ne gândim să abandonăm navele şi s-o pornim pe gheaţă sperând că vom ajunge la Lacul Great Slave sau pe coasta de est a Insulei Somerset ori Boothia înainte de venirea iernii, este evident că trebuie să plecăm înainte de iunie. Dar cu cât înainte?

Din nou tăcere adâncă.

— Eu aş zice să pornim nu mai târziu de prima zi a lui mai, spuse locotenentul Little în cele din urmă.

— Ba chiar mai devreme, dacă mă întrebaţi pe mine, zise doctorul Goodsir. Asta în cazul în care nu vom reuşi să găsim în curând surse de carne proaspătă şi dacă boala se va răspândi la fel de repede.

— Mai devreme cu cât? vru să ştie căpitanul Fitzjames.

— Nu mai târziu de jumătatea lui aprilie? murmură ezitant Goodsir.

Prin aerul rece saturat cu fum de tutun, bărbaţii din jurul mesei se uitară unii la alţii uimiţi. Nici două luni nu mai erau până atunci.

— Sigur, doar în cazul în care situaţia s-ar agrava şi mai mult, explică doctorul pe un ton care lui Crozier i se păru şi foarte ferm, şi foarte nesigur.

— Cum să se agraveze şi mai mult? se miră

locotenentul Hodgson.

Era limpede că tânărul încercase să facă o glumă ca să mai detensioneze atmosfera din cabină, dar ceilalţi îl răsplătiră cu priviri mânioase şi mâhnite.

Crozier nu dorea ca reuniunea să se încheie pe acea notă. Sigur, ofiţerii, subofiţerii, maiştrii şi civilii care participaseră la ea analizaseră toate opţiunile şi îşi dăduseră seama cât de puţin încurajatoare erau acestea. Dar căpitanul nu voia ca moralul comandanţilor de pe navele sale să scadă şi mai mult.

— Că veni vorba, spuse el pe un ton lejer, domnul căpitan Fitzjames a hotărât să oficieze Slujba Divină pe *Erebus* duminica viitoare – ne va ţine o predică specială pe care abia aştept s-o ascult, cu toate că ştiu din surse sigure că *nu* ne va citi din *Cartea Leviatanului* – şi m-am gândit că, dacă tot sunt strânse ambele echipaje, ar fi bine să le dăm raţii întregi de hrană şi grog la masă.

Ceilalţi bărbaţi zâmbiră larg. Niciunul dintre ei nu se aşteptase să ducă asemenea veşti bune echipelor lor în urma acestei întruniri.

Fitzjames ridică uşor dintr-o sprânceană. Crozier ştia că mai tânărul căpitan abia acum afla de „predica specială” pe care urma s-o ţină peste doar cinci zile, dar credea că-i va face bine să aibă o ocupaţie şi să fie în centrul atenţiei. Fitzjames dădu aproape imperceptibil din cap.

— Foarte bine, domnilor, spuse Crozier pe un ton mai oficial. Acest schimb de opinii şi informaţii s-a dovedit foarte util. Mă voi consulta cu domnul căpitan Fitzjames şi poate că vom mai discuta cu unii dintre dumneavoastră între patru ochi înainte de a lua o hotărâre. Domnilor de pe *Erebus,* nu vă mai reţin, ca să puteţi ajunge pe nava dumneavoastră cât mai este încă lumină. Domnul să vă aibă în paza Lui. Ne vom

revedea cu toţii duminică.

Unul câte unul bărbaţii ieşiră din Sala cea Mare. Fitzjames se apropie de Crozier, se apleacă şi îi şopti la ureche:

— S-ar putea să-ţi cer cu împrumut *Cartea Leviatanului,* Francis.

Apoi ieşi în urma oamenilor săi spre locul unde îşi lăsaseră mantalele groase şi cauciucate.

Ofiţerii de pe *Terror* se întoarseră la treburile lor. Căpitanul Crozier mai rămase câteva minute în scaunul său din capătul mesei, gândindu-se la discuţia care tocmai avusese loc. Simţea în piept focul aprig al dorinţei de a supravieţui.

— Domnule căpitan?

Ridică ochii. I se adresase Bridgens, bătrânul steward de pe *Erebus,* care servise ceaiul în locul stewarzilor celor doi căpitani şi care acum îl ajuta pe Gibson să strângă ceştile şi farfuriile din cositor.

— Dumneata eşti, Bridgens? Poţi să pleci cu ceilalţi. Face Gibson curat aici. Nu e bine să mergi singur până la *Erebus.*

— Da, domnule căpitan, spuse stewardul subofiţerilor. Dar mă întreb dacă îmi permiteţi să vă spun ceva, domnule căpitan.

Crozier dădu din cap. Nu-l invită să ia loc. Niciodată nu se simţise prea în largul lui în preajma acestui bătrân – mult prea bătrân pentru o asemenea expediţie. Dacă a lui ar fi fost decizia finală cu trei ani în urmă, Bridgens nu ar fi fost în veci trecut pe lista de serviciu – cu vârsta de „26” trecută în dreptul numelui ca să păcălească Marina – însă lui Sir John i se păruse nostim să existe în echipaj un bărbat mai în vârstă decât el şi cu asta basta.

— Fără voia mea am auzit ce s-a discutat aici, domnule căpitan Crozier – am auzit că cele trei opţiuni

luate în considerare sunt: rămânerea la bord în speranţa că va veni dezgheţul, drumul spre Fluviul Fish, sau traversarea gheţurilor spre Boothia. Dacă domnul căpitan nu are nimic împotrivă, mi-aş permite să sugerez o a patra opţiune.

Căpitanul avea mai multe împotrivă. Chiar şi un irlandez egalitarist precum Francis Crozier se simţi cam iritat în faţa unui simplu steward care se oferea să-i dea sfaturi cu privire la chestiuni de viaţă şi de moarte. Dar spuse:

— Te ascult.

Stewardul se apropie de rafturile cu cărţi de pe peretele de la pupă, de unde luă două volume mari, pe care le puse cu zgomot pe masă.

— Fără îndoială că ştiţi, domnule căpitan, că în anul 1829, Sir John Ross şi nepotul lui, James, au navigat cu *Victory* de-a lungul coastei de est a peninsulei pe care o descoperiseră şi pe care noi acum o numim Boothia.

— *Sigur* că ştiu, domnule Bridgens, răspunse cu răceală Crozier. Îi cunosc foarte bine şi pe Sir John, şi pe Sir James, nepotul lui.

După cinci ani petrecuţi în gheţurile Antarcticii cu James Clark Ross, lui Crozier i se părea că minimalizează legătura cu acesta.

— Da, domnule căpitan, zise Bridgens deloc fâstâcit în faţa răspunsului primit. Atunci sunt convins că sunteţi la curent şi cu detaliile expediţiei, domnule căpitan Crozier. Au fost blocaţi *patru ierni* între gheţuri. În prima iarnă, Sir John a ancorat nava *Victory* în locul pe care el l-a numit Portul Felix, pe coasta de est a peninsulei… în linie dreaptă către est de unde suntem noi acum.

— *Ai fost* cumva în expediţia aceasta, domnule Bridgens? îl întrebă Crozier dorindu-şi ca bătrânul să termine mai repede ce avea de spus.

— Nu am avut această onoare, domnule căpitan, însă am citit aceste două volume în care Sir John descrie în amănunt această expediţie. M-am întrebat dacă aţi avut timp să le citiţi şi dumneavoastră, domnule.

Crozier simţi cum îl apucă proverbiala furie irlandeză. Neruşinarea acestui steward în vârstă era mai mare decât şi-ar fi putut imagina.

— Am văzut cărţile, fireşte, spuse şi mai glacial Crozier. Nu am avut vreme să le citesc cu luare-aminte. Unde vrei să ajungi cu toată povestea asta, domnule Bridgens?

Oricare alt ofiţer, subofiţer, maistru, marinar sau infanterist aflat sub comanda lui Crozier ar fi recepţionat cum se cuvine acest mesaj şi s-ar fi retras de îndată din Sala cea Mare, înclinându-se până în pământ, însă Bridgens părea că nu-şi dă seama de iritarea comandantului expediţiei.

— Da, domnule căpitan, zise el. Ideea este că John Ross…

— *Sir* John, îl întrerupse Crozier.

— Desigur. Sir John Ross a avut cam aceleaşi probleme ca acelea cu care ne confruntăm noi, domnule căpitan.

— Prostii. El şi cu James şi cu *Victory* au fost blocaţi în *estul* Peninsulei Boothia, Bridgens, exact în locul unde am spera noi să ajungem cu săniile dacă avem timpul şi resursele necesare. La sute de kilometri spre est de poziţia noastră actuală.

— Da, domnule căpitan, dar spun că suntem la aceeaşi latitudine, cu toate că, datorită scutului oferit de Boothia, *Victory* nu a avut de înfruntat banchiza asta blestemată care coboară dinspre nord-vest. Şi totuşi a stat *trei ierni* acolo, fără să se poată mişca, domnule căpitan. James Ross a mers cu sania mai mult

de opt sute de kilometri spre vest peste Boothia până la Ţinutul King William, aflat la numai patruzeci de kilometri sud, sud-est de noi, domnule căpitan. Şi a botezat locul acela cu numele Capul Victory… exact locul cu tumulul unde s-a dus vara trecută domnul locotenent Gore, înainte de tragicul său accident.

— Ai senzaţia că eu nu ştiu că Sir James a descoperit King William şi a pus numele Capul Victory? îl întrebă Crozier cu iritare în glas. În timpul aceleiaşi expediţii a descoperit şi afurisitul ăla de pol magnetic de nord, Bridgens. Sir James este… era… cel mai priceput om al epocii noastre la deplasarea cu sania pe distanţe lungi.

— Da, domnule căpitan.

Zâmbetul uşor amuzat al stewardului îl făcu pe Crozier să dorească nespus să-i dea o palmă. Căpitanul ştia – o ştiuse de dinainte de ridicarea ancorei – că bătrânul acesta era un sodomit bine-cunoscut pe ţărm. După revolta ratată a ajutorului de ştemuitor, căpitanul Crozier simţea că se săturase până peste cap de sodomiţi.

— Domnule căpitan Crozier, eu vreau să spun că, după *trei ierni* petrecute între gheţuri, cu oamenii la fel de bolnavi de scorbut cum vor fi şi ai noştri până la vară, Sir John şi-a dat seama că nu mai au nicio şansă să navigheze vreodată, aşa că a scufundat nava *Victory* în zece stânjeni de apă chiar acolo, lângă coasta estică a Peninsulei Boothia, la est de noi, şi au plecat pe jos spre Fury Beach, unde căpitanul Parry lăsase provizii şi bărci.

Crozier îşi dădu seama că îl putea spânzura pe omul acesta, dar nu-i putea închide gura. Continuă să îl asculte încruntat.

— Vă amintiţi, domnule căpitan, că Parry îşi depozitase acolo, la Fury Beach, rezerva de hrană şi ambarcaţiuni. Ross a luat bărcile şi a navigat de-a

lungul coastei spre nord, până la Capul Clarence, de pe înălţimile căruia au putut să se uite mai mult spre nord, la Strâmtorile Barrow şi Lancaster, unde sperau să întâlnească baleniere… dar gheaţa din strâmtorile acelea era compactă, domnule căpitan. Iar vara aceea s-a dovedit la fel de nefericită precum cele două dinainte şi la fel de rea ca vara ce va urma.

Crozier nu spuse nimic. Pentru prima dată de la boala aproape aducătoare de moarte de care suferise la începutul lui ianuarie, ar fi ucis pentru un pahar cu whisky.

— Şi s-au întors la Fury Beach şi au petrecut acolo cea de-a patra iarnă, domnule căpitan. Oamenii mai aveau puţin şi mureau toţi de scorbut. În iulie… 1833, la patru ani după ce intraseră în gheţurile de acolo, au pornit cu bărcile spre nord şi apoi spre est, prin Strâmtoarea Lancaster, pe lângă Canalele Admiralty şi Navy Board, şi, în dimineaţa zilei de douăzeci şi cinci august, James Ross… Sir James, cum i se spune acum… a văzut o navă cu pânze. Au făcut semne, au strigat, au tras focuri în aer. Nava a dispărut dincolo de orizontul de est.

— Mi-amintesc că Sir James a pomenit ceva despre întâmplarea asta, zise Crozier pe un ton sec.

— Întocmai, domnule căpitan, îmi închipui că a menţionat-o, spuse Bridgens cu acelaşi zâmbet enervant de profesor. Dar la un moment dat vântul s-a potolit, iar oamenii au vâslit ca vântul şi ca gândul, domnule căpitan, şi au prins din urmă baleniera. Se numea *Isabella,* domnule căpitan, şi era aceeaşi navă pe care o comandase Sir John în 1818.

Sir John şi Sir James şi echipajul de pe *Victory* au petrecut patru ani blocaţi în gheţuri la aceeaşi latitudine la care suntem noi acum, domnule căpitan, continuă Bridgens. Şi au pierdut un singur om – adică

marangozul, un domn pe nume Thomas, care suferea de dispepsie şi de un temperament urâcios.

— Unde baţi? îl întrebă iarăşi Crozier, fără vlagă în voce de data aceasta, căci ştia mult prea bine că mai mult de zece oameni aflaţi sub comanda lui muriseră în expediţia aceasta.

— *Mai sunt încă şi bărci, şi provizii la Fury Beach,* îi răspunse Bridgens. Iar bănuiala mea este că orice echipă de salvare trimisă după noi – anul trecut sau în vara care vine – va mai lăsa acolo alte ambarcaţiuni şi alte provizii. Este primul loc unde s-ar gândi Amiralitatea să depoziteze lucruri de strictă necesitate pentru noi şi pentru alte echipe de salvare. Sir John a dovedit că este cel mai bun lucru.

Crozier oftă:

— Dumneata ai obiceiul de a gândi ca Amiralitatea, domnule steward Bridgens?

— Mi se întâmplă uneori, răspunse bătrânul. Este un obicei pe care îl am de zeci de ani, domnule căpitan Crozier. După o vreme, timpul îndelungat petrecut în compania nătărăilor te face să gândeşti ca ei.

— Mulţumesc, eşti liber, domnule steward Bridgens, explodă Crozier.

— Am înţeles, domnule. Dar faceţi-vă timp să citiţi cărţile astea, domnule căpitan. Sir John explică absolut tot. Cum să supravieţuieşti între gheţuri. Cum să te lupţi cu scorbutul. Cum să găseşti eschimoşi care să te ajute să vânezi. Cum să construieşti căsuţe din blocuri de zăpadă…

— Eşti *liber,* domnule steward!

— Am înţeles, domnule.

Bridgens îşi duse degetele la frunte şi se întoarse spre tambuchi, dar nu înainte de a împinge cele două volume mai aproape de Crozier.

Căpitanul mai rămase singur în cabina îngheţată

încă vreo zece minute. Ascultă paşii apăsaţi ai celor de pe *Erebus* care urcau scara principală şi se înghesuiau pe punte. Ascultă strigătele ofiţerilor de pe *Terror* care îşi luau rămas-bun de la camarazii lor şi le urau un drum lipsit de peripeţii. Apoi nava se potoli. Nu se mai auzea decât freamătul oamenilor care strângeau mesele după cină şi raţia redusă de grog. Auzi zgomotul făcut de scripeţii care ridicau mesele, degajând spaţiul pentru odihnă. Auzi paşii greoi ai ofiţerilor lui care coborau sub punte, îşi scoteau hainele de exterior şi se îndreptau spre pupa ca să mănânce şi ei. Păreau mai binedispuşi decât fuseseră la micul dejun.

În cele din urmă, Crozier se ridică în picioare, înţepenit de frig şi cu dureri în toate încheieturile, luă cele două cărţi groase şi le puse cu grijă la loc, pe raftul din peretele de la pupă.